A levegőminőség javítását célzó intézkedési terv

Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció

Készítették:

Budapest Főváros Önkormányzata

Klíma- és Környezetügyi Főosztály

LIFE IP HungAIRy projekt levegőtisztaság-védelmi ökomenedzserei

és

Pest Megyei Kormányhivatal

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya

2026

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐZMÉNYEK 4
1. AZ INTÉZKEDÉSI TERVVEL ÉRINTETT TERÜLET LEHATÁROLÁSA 6
1.1 Zóna 6
1.2 A szennyezettséget megállapító mérőállomás vagy az időszakos mérések helye 7
2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI 10
2.1 A zóna típusa 10
2.2 A terület nagysága és a lakosság száma 11
2.3 A terület meteorológiai jellemzői 13
2.4 A topográfiára vonatkozó adatok, a földfelszín jellemzői 20
2.5 A zónában lévő védendő objektumok típusa, egyéb jellemzői 21
3. AZ INTÉZKEDÉSEK VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS SZERVEZET, ILLETVE ÖNKORMÁNYZATOK 22
4. A SZENNYEZETTSÉG JELLEMZŐI ÉS ÉRTÉKELÉSE 23
4.1 Az előző évek és a program során mért levegőminőségi jellemzői 23
4.2 A levegőminőség értékelésének módszerei 36
5. A LEVEGŐ MINŐSÉGÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK 37
5.1 A szennyezést okozó fő kibocsátó források, tevékenységek jegyzéke 37
5.1.1 Közlekedés 37
5.1.2 Lakossági fűtés 49
5.1.3 Ipari kibocsátás 53
5.2 A kibocsátások összes mennyisége 56
5.3 A más zónákból származó, légszennyezettségi állapotot befolyásoló kibocsátások jellemzői 61
5.3.1 Más magyarországi zónákból származó kibocsátások hatása 61
5.3.2 Országhatáron átterjedő légszennyezés 62
6. A HELYZET ELEMZÉSE 63
6.1 A túllépést okozó egyéb tényezők ismertetése 63
6.1.1 Meteorológiai viszonyok 63
6.1.2 Domborzati és településszerkezeti adottságok 63
6.1.3 Természetes eredetű források 64
6.1.4 Másodlagos aeroszol-képződés 65
6.1.5 Éghajlati és szezonális hatások 65
6.1.6 Lakossági kérdőíves felmérések főbb tanulságai 66
6.2 A levegőminőség javítására irányuló lehetséges intézkedések felsorolása 67
6.2.1 A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése 68
6.2.2 A lakossági fűtésből származó kibocsátások mérséklése 69
6.2.3 Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése 70

6.2.4 A diffúz porkibocsátások mérséklése 71
6.2.5 A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése 72
6.2.6 A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése 72
6.2.7 A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése 73
6.2.8 Egyéb lehetséges intézkedések 73
7. A JAVÍTÁSRA IRÁNYULÓ AZON INTÉZKEDÉSEK ÉS PROGRAMOK BEMUTATÁSA, AMELYEKET A LEVEGŐMINŐSÉGI TERV KÉSZÍTÉSE ELŐTT VÉGREHAJTOTTAK 74
7.1 Országos Levegőterhelés-csökkentési Program 74
7.2 Nemzeti Környezetvédelmi Program (2026-ig szóló szakpolitikai stratégia) 75
7.3 Pest Megye Környezetvédelmi Program 2025-2031 77
7.4 Budapest Főváros Önkormányzata Környezetvédelmi Programja – 2021-2026 (BKP 2026) . 88
7.5 A Fővárosi Önkormányzat és a fővárosi tulajdonú gazdasági társaságok levegőminőség-javító intézkedései és programjai 95
8. A LÉGSZENNYEZETTSÉG CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK ÉS PROGRAMOK RÉSZLETEI 98
8.1 Összefoglaló a Budapest Főváros kerületeinek levegőminőség javítására irányuló intézkedéseiről és programjairól 100
8.2 Összefoglaló a Budapest körüli agglomeráció településeinek levegőminőség javítására irányuló intézkedéseiről és programjairól 105
8.3 Budapest és az agglomeráció levegőminőség javítását célzó intézkedéseinek összehasonlítása 109
9. A JAVÍTÁSRA IRÁNYULÓ, TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK ÉS PROGRAMOK VALÓSZÍNŰSÍTHETŐ KÖLTSÉGEI ÉS FORRÁSAI 113
10. A HOSSZÚ TÁVON TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK ÉS PROGRAMOK RÉSZLETEI . 115
11. A TERV VÉGREHAJTÁSÁNAK NYOMON KÖVETÉSE ÉS INDIKÁTORAI 116
12. A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMOKRÓL ÁLTALÁBAN 118
13. FELHASZNÁLT PUBLIKÁCIÓK, DOKUMENTUMOK, MUNKÁK JEGYZÉKE 121
14. MELLÉKLETEK 122
14.1 1. számú melléklet - A levegőminőség javítására irányuló intézkedések és programok – Budapest Főváros kerületeinek környezetvédelmi programja vagy rendeletei 122
14.2 2. számú melléklet - A levegőminőség javítására irányuló intézkedések és programok - Budapest környéke légszennyezettségi agglomerációs települések Környezetvédelmi Programja vagy rendeletei 236
14.3 3. számú melléklet - Fővárosi tulajdonú cégek intézkedései 421
14.4 4. számú melléklet - A Főpolgármesteri Hivatal Klíma- és Környezetügyi Főosztályának tevékenységei - Projektek, amelyek hozzájárulhatnak a levegőminőség javulásához 450
14.5 5. számú melléklet – Lakossági kérdőíves felmérések eredményei 456

* *A LIFE IP HungAIRy (LIFE17 IPE/HU/000017) projekt az Európai Unió LIFE programjának támogatásával valósul meg.*

ELŐZMÉNYEK

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Lvr.) 10. § (1) bekezdésében foglaltak szerint az ország területét a légszennyezettség mértéke alapján külön jogszabályban zónákba kell sorolni. A zónába sorolás szempontjait a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet szabályozza. Az ország területének zónákba sorolását a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium a 4/2002. (X. 7.) KvVM rendeletben tette közzé, amely alapján Budapest és környéke az 1. számú légszennyezettségi zónát (agglomerációt, kódja: HU-0001) alkotja.

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén a PM_{10} (10 μm-nél kisebb aerodinamikai átmérőjű aeroszol részecske) vonatkozó levegőminőségi határérték teljesítésének eredeti határideje 2005. január 1. napja volt, míg a nitrogén-dioxidra (NO_2) vonatkozó határértékeknek 2010. január 1. napjától kellett megfelelni.

A környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról szóló 2008/50/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 22. cikke, valamint az Lvr. 40. §-a lehetőséget biztosított a tagállamok számára a határértékek teljesítésére vonatkozó határidők meghosszabbítására, amelynek feltétele a vonatkozó tartalmi követelményeknek megfelelő levegőminőségi terv elkészítése volt.

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban a PM_{10} napi határértékének túllépése a 2005–2017 közötti időszakban rendszeresen előfordult. Az Európai Bizottság a 2008/50/EK irányelvben foglalt kötelezettségek megsértése miatt kötelezettségszegési eljárást indított Magyarországgal szemben, mivel a Budapest és környéke agglomerációban a PM_{10} napi határértékének túllépése tartósan fennállt és a levegőminőségi tervekben foglalt intézkedések nem biztosították, hogy a határérték túllépés időtartama a lehető legrövidebb legyen. Az Európai Bizottság 2018-ban az ügyet az Európai Unió Bírósága elé terjesztette. Az Európai Unió Bírósága 2021. február 3-án meghozott ítéletében megállapította, hogy Magyarország a Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban 2005 és 2017 között rendszeresen és tartósan túllépte a PM_{10} napi határértékét, továbbá nem tett meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy a határérték túllépés időtartama a lehető legrövidebb legyen.

A PM_{10} mellett a gépjárműforgalom által dominált NO_2 éves egészségügyi határértékének tartós túllépése miatt az Európai Bizottság egy másik kötelezettségszegési eljárást is indított Magyarország ellen, amely kiemelten érinti a budapesti agglomerációt. Az eljárás során a Bizottság indokolással ellátott véleményt is kibocsátott, azonban a megtett intézkedéseknek köszönhetően a NO_2 koncentrációk tartósan a jogszabályi határértékek alá csökkentek. Erre való tekintettel az Európai Bizottság ezt a kötelezettségszegési eljárást lezárta.

A bírósági ítéletet követően a levegőminőségi tervek felülvizsgálata és az intézkedések aktualizálása vált szükségessé annak érdekében, hogy a Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban a

PM_{10} és NO_2 koncentrációk tartósan a vonatkozó levegőminőségi határértékek alatt maradjanak. Az Irányelv, valamint az Lvr. előírják, hogy a megfelelő légszennyezettségi határértéket nem teljesítő levegőminőségi zónák és agglomerációk esetén levegőminőségi tervet kell készíteni, illetve a meglévő terveket felül kell vizsgálni, melynek végrehajtásával a határértékek betartása a lehető legrövidebb időn belül biztosítható.

A zónára vonatkozó első, 2004. évben készült levegőminőségi terv azóta több alkalommal felülvizsgálatra került. A legutóbbi átfogó felülvizsgálatot a Pest Megyei Kormányhivatal 2021-ban végezte el. A felülvizsgált dokumentum elkészült és társadalmi egyeztetésre is került, azonban annak végleges közzététele nem történt meg. Ennek következtében a jelenleg utolsó, hivatalosan elfogadott és közzétett levegőminőségi terv Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációra vonatkozóan a 2016. évben jóváhagyott terv. A jelenlegi terv átdolgozása és aktualizálása egyrészt a legutóbbi felülvizsgálat óta eltelt időszakra, másrészt a levegőminőségi helyzetben, az alkalmazott intézkedésekben, valamint az európai uniós és hazai szabályozási környezetben bekövetkezett változásokra tekintettel vált szükségessé. A felülvizsgálat elkészítését indokolja továbbá a LIFE IP HungAIRy projekt keretében vállalt kötelezettség is, amely szerint a projektben részt vevő partnerek a levegőminőségi terveket rendszeres időközönként, kétévente felülvizsgálják. Bár a PM_{10} és NO_2-re vonatkozó levegőminőségi határértékek 2021 óta teljesülnek, a kedvező állapot hosszú távú fenntartása, valamint az Európai Unió felülvizsgált levegőminőségi szabályozásában meghatározott, a szigorodó levegőminőségi követelményekre való felkészülés szükségessé teszi a meglévő levegőminőségi terv felülvizsgálatát és aktualizálását.

1. AZ INTÉZKEDÉSI TERVVEL ÉRINTETT TERÜLET LEHATÁROLÁSA

1.1 ZÓNA

Budapest teljes közigazgatási területe, Pest megye Főváros körül elhelyezkedő területe. Ez lefedi a Budapest és agglomeráció (HU-0001) zónát. A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002 (X.7.) KvVM rendelet 2. sz. melléklete alapján az alábbi települések tartoznak a HU-0001 zónába (1. táblázat).

1. **táblázat:** Budapest légszennyezettségi agglomeráció (HU-0001) 75 db települése (Forrás: 4/2002 (X.7.) KvVM rendelet 2. sz. melléklete).

BUDAPEST	IKLAD	REMETESZŐLŐS
ALSÓNÉMEDI	ISASZEG	SOLYMÁR
BIATORBÁGY	KEREPES	SÓSKÚT
BUDAJENŐ	KISNÉMEDI	SZADA
BUDAKALÁSZ	KISTARCSA	SZÁZHALOMBATTA
BUDAKESZI	KOSD	SZENTENDRE
BUDAÖRS	LEÁNYFALU	SZIGETHALOM
CSOMÁD	MAGLÓD	SZIGETMONOSTOR
CSÖMÖR	MAJOSHÁZA	SZIGETSZENTMIKLÓS
CSÖRÖG	MENDE	SZŐD
DIÓSD	MOGYORÓD	SZŐDLIGET
DOMONY	NAGYKOVÁCSI	TAHITÓTFALU
DUNAHARASZTI	NAGYTARCSA	TAKSONY
DUNAKESZI	ÓCSA	TÁRNOK
DUNAVARSÁNY	ŐRBOTTYÁN	TELKI
ECSER	PÁTY	TÖKÖL
ÉRD	PÉCEL	TÖRÖKBÁLINT
ERDŐKERTES	PILISBOROSJENŐ	ÜLLŐ
FELSŐPAKONY	PILISCSABA	ÜRÖM
FÓT	PILISZSENTIVÁN	VÁC
GÖD	PILISVÖRÖSVÁR	VÁCDUKA
GÖDÖLLŐ	PÓCSMEGYER	VÁCHARTYÁN
GYÁL	POMÁZ	VÁCRÁTÓT
GYÖMRŐ	PUSZTAZÁMOR	VECSÉS
HALÁSZTELEK	RÁD	VERESEGYHÁZ

1.2 A SZENNYEZETTSÉGET MEGÁLLAPÍTÓ MÉRŐÁLLOMÁS VAGY AZ IDŐSZAKOS MÉRÉSEK HELYE

Az intézkedési tervvel érintett területen az alábbi pontokon végeznek folyamatos légszennyezettség mérést telepített automata mérőállomások segítségével (2. táblázat).

2. táblázat: Budapest légszennyezettségi agglomeráció területén található automata mérőállomások jellemzői (Forrás: www.legszennyezettseg.met.hu).

Állomás			Szennyezők				
Város	**Cím**	**Állomás típusa**	**NO, NO_2, NO_x**	**O_3**	**PM_{10}**	**$PM_{2,5}$**	**Megjegyzés**
Budapest	XVIII. Gilice tér 39.	városi háttér	x	x	x	x	-
Budapest	II. Széna tér	városi közlekedési	x	-	x	x	Budapest Széna tér O_3 mérése leállítva: 2024.11.28.
Budapest	VIII. Teleki László tér	városi közlekedési	x	-	x	x	Budapest Teleki tér O_3 mérése leállítva: 2024.11.28.
Budapest	II. Pesthidegkút Községház u. 10.	városi háttér	x	x	x	x	Budapest Kosztolányi D. tér O_3 mérése leállítva: 2024.12.31.
Budapest	XV. Kőrakás park	városi háttér	x	x	x	x	-
Budapest	XI. Kosztolányi D. tér	városi közlekedési	x	-	x	-	-
Budapest	XIII. Honvéd telep Dózsa György út 53.	városi háttér	x	-	x	x	-
Budapest	V. Erzsébet tér	városi közlekedési	x	-	x	x	-
Budapest	X. Gergely u. 85.	városi háttér	x	x	x	x	-
Budapest	XXII Budatétény, Tűzliliom u. 12.	külvárosi háttér	x	x	x	x	-
Budapest	Csepel, Szent István út 217-219.	városi háttér	x	x	x	x	Budapest Csepel állomás leállítva: 2024.10.29.
Budapest	Káposztásmegyer	városi háttér	x	-	x	-	Budapest Káposztásmegyer állomás leállítva: 2024.12.09.
Százhalombatta1	Búzavirág tér	külvárosi háttér	x	x	x	x	
Százhalombatta2	Sporttelep, Erőmű út 7.	külvárosi háttér	x	-	x	-	
Százhalombatta3	Liszt Ferenc sétány	városi háttér	x	x	x	-	
Tököl	Városháza, Millenium park	külvárosi ipari	x	x	x	-	
Vác	Dr. Csányi László krt. 82.	városi háttér	x	x	x	-	

Budapest területén 12 ponton és az agglomeráció területén 5 db automata mérőállomás található: Százhalombatta területén 3 ponton, Vác területén 1 ponton és Tököl területén 1 ponton. 2024 második felében a hálózat átalakítására került sor, amelynek eredményeként két budapesti mérőpont megszüntetésével az automata mérőállomások száma 10-re csökkent a főváros területén

Az automata monitorállomásokon kívül az alábbi 14 ponton manuális mintavételi pontokon is történik légszennyezettség mérés (NO_2): Budaörs (Lévai u. 36.), Budapest (VI. kerület, Podmaniczky utca; XIV. kerület, Thököly út; IV. kerület, Nyár utca; IV. kerület, Fő utca; XIII. kerület, Váci út; IX. kerület, Haller utca; VII. kerület, Erzsébet körút; XVI. kerület, Centenáriumi lakótelep; III. kerület, Víziorgona utca; XII. kerület, Konkoly-Thege Miklós út) Szentendre (Bükkös part 36.) , Vác (2023 év végén megszűnt), Visegrád (Lepence utca 10.) A Budapest területén található automata és manuális mérőállomások elhelyezkedését az 1. térkép ábrázolja.

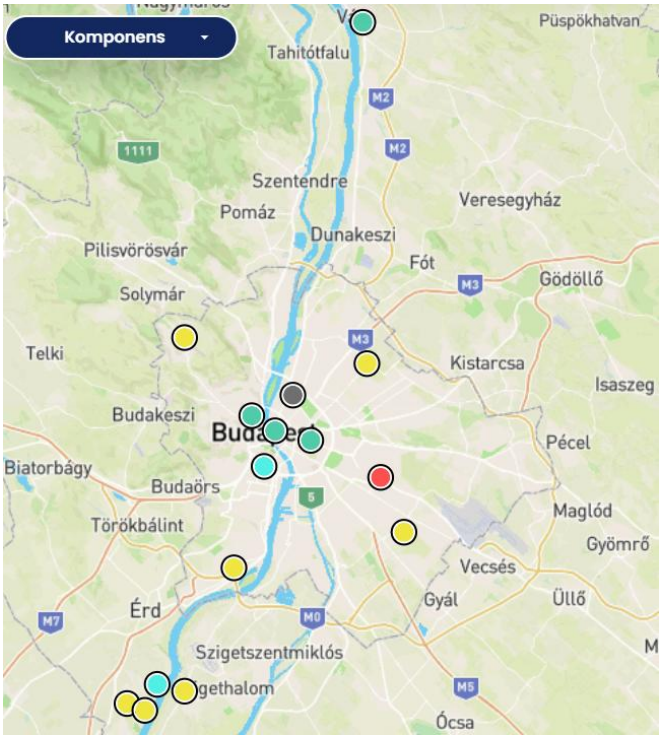

1. **ábra*:*** A budapesti agglomeráció automata levegőminőség-monitoring hálózat mérőállomásainak területi eloszlása 2026-ban. Az állomások színezése a pillanatnyi légszennyezettségi állapotot szemlélteti. (Forrás: www.legszennyezettseg.met.hu).

Kiegészítő mérések

Az elmúlt évek során számos megkeresés és javaslat, kérdés érkezett a lakosság, társadalmi szervezetek és kerületi önkormányzatok részéről is azzal kapcsolatban, hogy a fővárosi környezeti levegőt vizsgáló automata mérőállomások száma és térbeli elhelyezkedése megfelelően reprezentálja-e Budapest levegőminőségi viszonyait. Több olyan kerület és városrész található, ahol nincs automata mérőállomás vagy rendszeres helyszíni mintavételi pont. Emiatt felmerült annak lehetősége, hogy egyes, mérőponttal nem rendelkező városrészekben a légszennyezettségi viszonyok eltérhetnek a legközelebbi automata mérőállomás által reprezentált állapottól, illetve előfordulhatnak olyan helyszínek, ahol a légszennyező anyagok koncentrációja a környező területekhez vagy a legközelebbi mérőállomás által jelzett értékekhez képest nagyobb. Ezért a Fővárosi Önkormányzat kiegészítő mérések megrendeléséről

döntött, amit a 2021-2022-es időszakban, nyolc hónapon át négy budapesti helyszínen (Ferencváros, Erzsébetváros, Újbuda és a Margitsziget) a HungaroMet Zrt. végzett el (2. ábra).

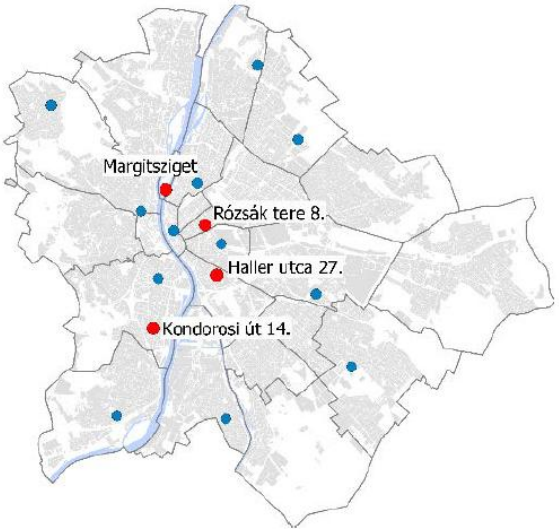

2. ábra: Kiegészítő mérési helyszínek elhelyezkedése (Forrás: BKÁÉ, 2023).

A mobil mérőállomás ugyanúgy automatikusan mérte a nitrogén-oxidokat (NO_X), az ózont (O_3) és a levegő PM_{10} és $PM_{2,5}$ (2,5 µm-nél kisebb aerodinamikai átmérőjű aeroszol részecske) tartalmát, továbbá a szakaszos mintavétellel a minták benz(a)pirén (BaP), összes szén, szerves széntartalmát, mint a viszonyítási, állandó mérőpontok. Helyszínenként 30 napon át volt folyamatos mérés a fűtési időszakon kívül (2021.09.13-10.15.), és még egyszer ugyanott 30 napon át a fűtési időszakban is (2022.02.12-03.13). A mérések módszere is azonos volt a folyamatosan működő 12 mérőpontéval, így az eredmények azokkal összehasonlíthatók voltak. A 3. táblázat összefoglalóan tartalmazza a négy mérési helyszín átlageredményeinek összehasonlítását a referencia állomásként kijelölt, azaz a hozzá földrajzilag legközelebb eső, illetve hasonló városi környezetben üzemelő automata mérőállomásokkal azonos mérési időszakra (BKÁÉ, 2023).

3. táblázat: Az eseti mérőpontokon mért napi átlagkoncentrációk átlagos eltérése az automata mérőhálózat referencia állomásaihoz viszonyítva (Forrás: BKÁÉ, 2023).

	$PM_{2,5}$		PM_{10}		NO_2		O_3	
eseti / automata mérőpont	nem fűtési	fűtési	nem fűtési	fűtési	nem fűtési	fűtési	nem fűtési	fűtési
IX. Haller utca / VIII. Teleki tér	0,79	1,29	1,21	0,94	0,95	1,01	0,87	0,94
Margitsziget / XIII. Honvéd telep (O_3: II. Széna tér)	0,76	0,76	1,15	1,18	0,83	0,81	1,81	1,80
XI. Kondorosi út / XXII. Budatétény	0,95	0,92	1,01	0,95	1,19	1,23	0,93	0,99
VIII. Rózsák tere / VIII. Teleki tér	1,11	1,34	1,07	0,93	1,09	1,17	1,21	0,94

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

2.1 A ZÓNA TÍPUSA

A Lvr. előírásainak megfelelően Magyarország területén a levegőterheltségi szint mértéke szerint, a vizsgálati küszöbértékek alapján „légszennyezettségi agglomeráció, légszennyezettségi zónák, kijelölt városok és az ország többi területe" zónakategóriák kerültek kijelölésre. A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelölésének felülvizsgálatára a levegőterheltségi szintet befolyásoló körülmények jelentős változása esetén, de legalább öt évenként kerül sor. A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002 (X. 7.) KvVM rendelet értelmében az egyes vizsgált legszennyező komponensek az alábbi csoportokba vannak besorolva (4. táblázat).

4. táblázat: Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció szennyezőanyagok szerinti besorolása (Forrás: 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet).

Légszennyezettségi agglomeráció	**SO_2**	**NO_2**	**CO**	**PM_{10}**	**Benzol**	**Talajközeli O_3**	**PM_{10} As**	**PM_{10} Cd**	**PM_{10} Ni**	**PM_{10} Pb**	**PM_{10} BaP**
Budapest és környéke	E	B	D	B	E	O-I	F	F	F	F	B

A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet (továbbiakban: VM rendelet) 5. számú melléklet 2. pontja szerint:

- **B csoport:** azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt meghaladja.
- **C csoport**: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag
- tekintetében a légszennyezettségi határérték és a tűréshatár között van.
- **D csoport:** azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték a célérték között van.
- **E csoport:** azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag
- tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.
- **F csoport:** azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.
- **O-I csoport:** azon terület, ahol a talaj közeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

A KvVM rendelet 1. számú mellékletében szereplő Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció PM_{10}, NO_2 és Benz(a)pirén (BaP) szennyezőanyag tekintetében B zónacsoportba került besorolásra.

A PM_{10} levegőterheltségi szint határértéke (Forrás: 4/2011 (I. 14.) VM rendelet).

Légszennyező anyag	Levegőterheltségi szint határérték	
	24 órás	Éves
PM_{10}	50 µg/m^3*	40 µg/m^3**

*: a naptári év alatt 35-nél többször nem léphető túl

**: Meghatározására alkalmazott mérési program: folyamatos mérés vagy legalább heti egy-egy véletlenszerűen kiválasztott 24 órás mérés, egyenletesen elosztva az év során; vagy az év során egyenletesen elosztott, legalább nyolc héten keresztül végzett 24 órás mérés.

Az NO_2 levegőterheltségi szint határértéke (Forrás: 4/2011 (I. 14.) VM rendelet).

Légszennyező anyag	Levegőterheltségi szint határérték		
	Órás	24 órás	Éves
NO_2	100 µg/m^3*	85 µg/m^3	40 µg/m^3**

*: a naptári év alatt 18-nál többször nem léphető túl

**: Meghatározására alkalmazott mérési program: folyamatos mérés vagy legalább heti egy-egy véletlenszerűen kiválasztott 24 órás mérés, egyenletesen elosztva az év során; vagy az év során egyenletesen elosztott, legalább nyolc héten keresztül végzett mérés.

A Benz(a)pirén levegőterheltségi szint határértéke (Forrás: 4/2011 (I. 14.) VM rendelet).

Légszennyező anyag	Határérték		Célérték
	24 órás	Éves	Éves
3,4-Benz(a)pirén	0,001 µg/m^3	0,0012 µg/m^3	0,001 µg/m^3

A koncentrációt a PM_{10} frakcióban lévő teljes mennyiség éves átlagában kell meghatározni, és a célértéket 2012. december 31-ig kell elérni.

2.2 TERÜLET NAGYSÁGA ÉS A LAKOSSÁG SZÁMA

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció Magyarország legnagyobb népességű és legintenzívebben urbanizált térsége. Az agglomeráció területe 2401,45 km^2, lakosainak száma 2 596 842 fő (KSH, 2022.), népsűrűsége 1081,96 fő/km^2 (KSH, 2025). A nagy népsűrűség és a jelentős gazdasági aktivitás következtében a térségben koncentrálódnak a közlekedési, lakossági és szolgáltatási eredetű légszennyezőanyag kibocsátások. Az agglomeráció központját Budapest alkotja, amely 525,16 km^2 területen 1 685 209 lakosnak ad otthont (KSH, 2026). A főváros népsűrűsége 3 209 fő/km^2, amely több mint hétszerese az agglomerációs gyűrű településeire jellemző értéknek (KSH, 2022). Budapest környékének területe 1876,29 km^2, lakosainak száma 840 662 fő, népsűrűsége 443,45 fő/km^2. A térség településszerkezetét az elmúlt évtizedekben jelentősen alakította a szuburbanizáció folyamata. A budapesti agglomeráció számos településén gyors népességnövekedés ment végbe, amely különösen a fővároshoz közeli településeket érintette. A legnagyobb népsűrűségű agglomerációs települések közé tartozik Érd, Dunakeszi, Szigetszentmiklós és Vác, amelyek lakossága egyenként megközelíti vagy meghaladja a 30 ezer főt (KSH, 2022). Pest megye népessége 2011 és 2022 között 116 057 fővel, közel 10%-kal növekedett (KSH, 2022). Ezzel párhuzamosan Budapest lakónépessége mintegy 50 ezer fővel csökkent. A népességmozgások azt mutatják, hogy a fővárosból kiköltözők jelentős része az agglomerációs településeken telepedett le, miközben a megye népességnövekedését az ország más térségeiből a Budapest térségébe érkező lakosság is erősítette (PVKP, 2025).

3. ábra: Budapest és Pest megye elhelyezkedése az országon belül (Forrás: Saját ábra).

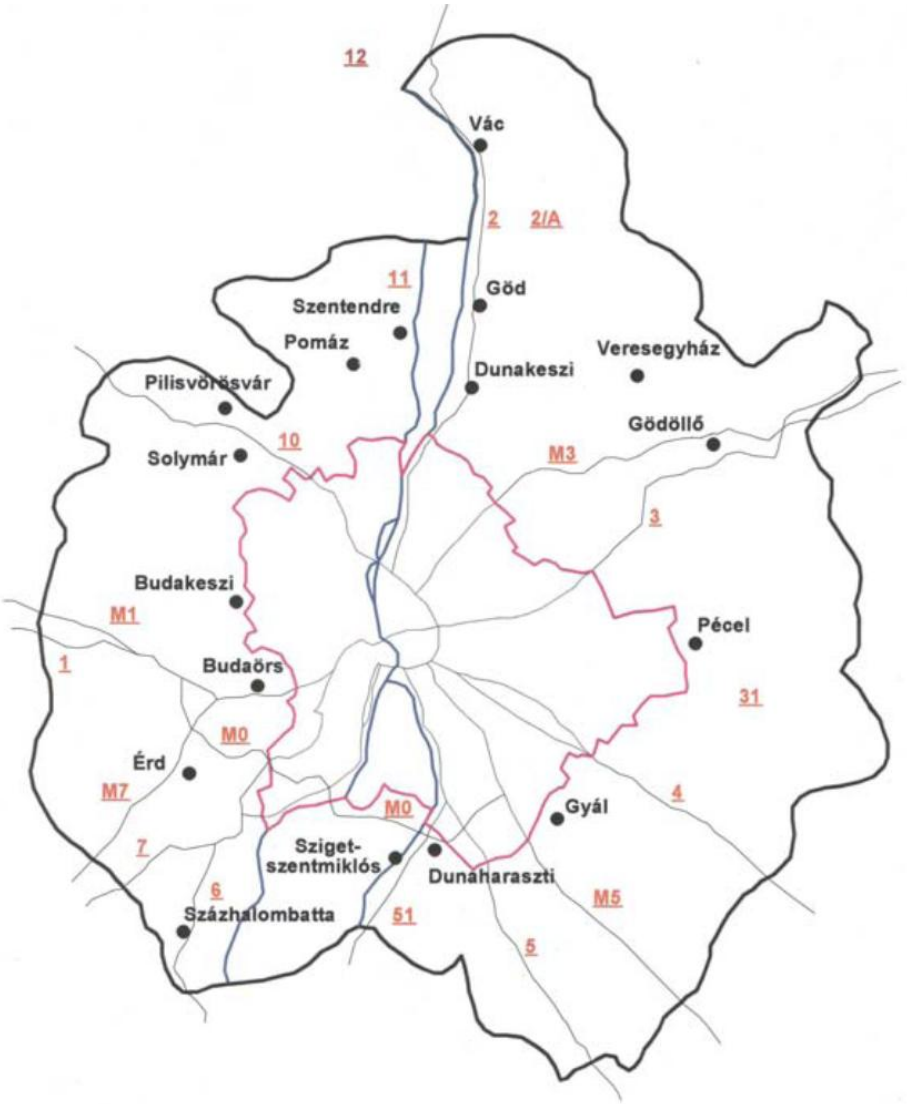

4. ábra: Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció (Forrás: Saját ábra).

2.3 A TERÜLET METEOROLÓGIAI JELLEMZŐI

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén található automata meteorológiai állomásokat az 5. táblázat foglalja össze. A zónában 12 db automata meteorológiai állomás található, 8 db a fővárosban és 4 db a főváros környékén.

5. táblázat: Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén található meteorológiai mérőállomások jellemzői (Forrás: Meteorológiai Adattár).

Régió neve	Állomás neve	Állomás száma	Induló dátum	Befejező dátum	Szélességi kör	Hosszúsági kör	Tengerszint feletti magasság (m)
Budapest XII.	Budapest, János-hegy	34429	2014.10.02.	-	47.5186	18.9589	515.0
Budapest XII.	Budapest, Zugliget	34433	2014.12.17.	-	47.5078	18.9661	420.0
Budapest II.	Budapest belterület	44121	1997.11.30.	-	47.5111	19.0281	152.3
Budapest IV.	Budapest, Újpest	44165	2001.04.28.	-	47.5733	19.0750	104.8
Budapest XIV.	Budapest, Állatkert	44167	2016.04.12.	-	47.5186	19.0761	105.0
Budapest XI.	Budapest, Lágymányos	44505	1999.10.29.	-	47.4747	19.0619	144.6
Budapest XVIII.	Budapest, Pestszentlőrinc	44527	1996.01.04.	-	47.4292	19.1822	138.1
Budapest XVIII.	Budapest Ferihegy	44625	2010.04.07.	2024.10.17	47.4369	19.2542	151.3
Pest	Érd Ófalu	34816	2012.09.01.	-	47.3619	18.9417	96.0
Pest	Pócsmegyer	43500	2012.09.01.	-	47.7008	19.1217	105.0
Pest	Budakalász	44166	2012.09.01.	-	47.6189	19.0756	105.0
Pest	Gyál	44550	2012.09.01.	-	47.3725	19.2286	110.0

Magyarország a mérsékelt övezetben találtató. Hazánkat három különböző éghajlati hatás éri, ezek a kontinentális, mediterrán, és az óceáni éghajlat. Nyugat felől az óceáni, északkelet felől a száraz kontinentális, és dél felől a mediterrán éghajlat fejti ki hatását, ennek köszönhető, hogy Magyarország 3 éghajlattípus ütközőzónájában található. Hazánkban jelen van a 4 évszak: tavasz, nyár, ősz, tél. A nyár meleg, a tél hideg, ezért nagy az évi hőingás. Mivel hazánkat magas hegyvonulatok veszik körül, ezért védve vagyunk a szélsőséges időjárási hatásoktól, medence hatás érvényesül. Pest megye éghajlata mérsékelt övi, átmenetet képezve a nedves kontinentális, a száraz kontinentális és az óceáni hatások között. A változatos domborzat (pl. Duna menti síkság, Pilis, Börzsöny, Gödöllői-dombság) miatt a hőmérsékletben és a csapadékban is észrevehetőek lokális különbségek.

Hőmérséklet

A légszennyezettségi agglomeráció területének évi középhőmérséklete az országos átlag közelében alakul. A Budapest-Pestszentlőrinc állomáson mért, 2000–2025 közötti időszak sokévi átlagai alapján a

leghidegebb hónap a január, míg a legmelegebb a július (5. ábra). Az éves közepes hőingás 22,5 °C. Budapest belterületén az évi középhőmérséklet 12,4 °C. A napi hőmérséklet átlagosan július végén és augusztus elején a legmagasabb, míg januárban a legalacsonyabb. A nyári hónapok havi értékei 23 °C körül, míg a leghidegebb hónapok átlaghőmérséklete fagypont közelében alakul. A hőmérséklet napi menetét érdemes a legmagasabb nappali hőmérséklet és a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet alakulásával is jellemezni. A szélsőértékek e mutatókban is a július-augusztusi, illetve a december-februári időszakra esnek (BKÁÉ, 2025).

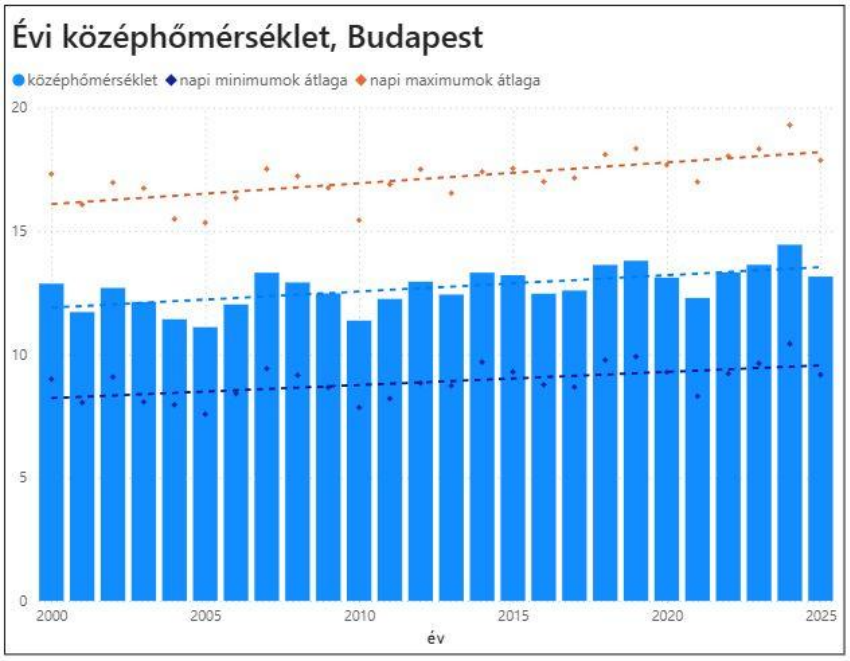

5. ábra: Budapest évi középhőmérséklete 2000-2025-ös időszakban (Adatok forrása: Meteorológiai Adattár).

Pest megye éghajlati viszonyait jelentős térbeli különbségek jellemzik. Az 1971–2000 közötti időszakban a megye évi átlaghőmérséklete 10,2 °C volt, amely megfelelt az országos átlagnak. Ugyanakkor az alföldi jellegű déli területeken – különösen a Dabasi, Nagykőrösi és Ceglédi járásokban – az éves átlaghőmérséklet elérte a 10,5 °C-ot, míg az északi és nyugati domb- és hegyvidéki térségekben, így a Gödöllői-dombságban, a Börzsönyben, valamint a Pilis és a Budai-hegység területén 10 °C alatt maradt. A legalacsonyabb érték a Szobi járásban volt jellemző, ahol az éves átlaghőmérséklet mindössze 8,8 °C-ot tett ki. A hosszú távú meteorológiai adatok a térség egyértelmű melegedését mutatják. Az elmúlt több mint 120 év során Pest megye északi, hegyvidéki térségeiben mintegy 1,4 °C-kal, míg a déli, alföldi területeken körülbelül 1,3 °C-kal emelkedett az éves átlaghőmérséklet, ami enyhén meghaladja az országos átlagos növekményt (6. ábra). A klímamodellek előrejelzései szerint a felmelegedés a következő évtizedekben tovább folytatódik. A prognózisok alapján Pest megye éves átlaghőmérséklete a 2021–2050 közötti időszakban várhatóan 1,1–1,6 °C-kal haladja meg a XX. század

második felére jellemző átlagértékeket. A század végére a hőmérséklet-emelkedés egyes modellek szerint elérheti akár a 4 °C-ot is. Az 1981–2020 közötti időszakban a 25 °C feletti napi középhőmérsékletű, úgynevezett hőhullámos napok száma a megye hegy- és dombvidéki térségeiben 4–6 nappal, a Duna mentén – különösen a fővárostól délre eső területeken – pedig 14–16 nappal növekedett. Ezzel párhuzamosan a 0 °C alatti minimumhőmérséklettel jellemezhető fagyos napok száma folyamatos csökkenést mutatott (PVKP, 2025). Pócsmegyer hőmérséklet hiányzik.

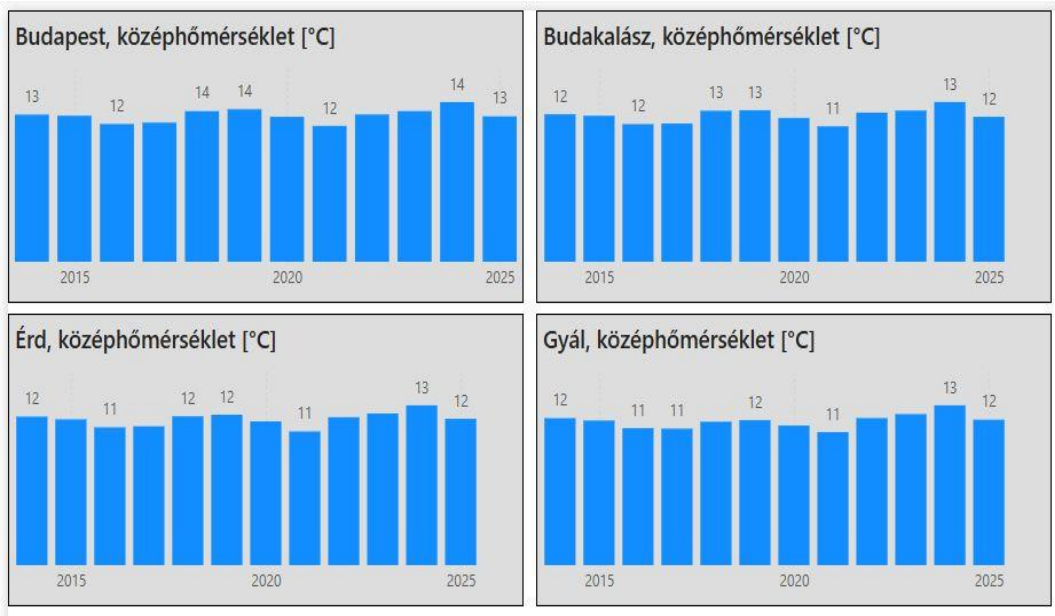

6. ábra: A légszennyezettségi agglomeráció területén található mérőállomásokon mért évi középhőmérséklet 2000-2025 között (Adatok forrása: Meteorológiai adattár).

Pest megye az elmúlt évtizedekben Magyarország közepesen hőhullám-veszélyeztetett térségei közé tartozott. A XX. század utolsó harmadában a hőségriadós napok éves átlagos száma a megye déli részén 6–7, míg az északi térségekben 4–5 nap körül alakult. Az elmúlt két évtized tapasztalatai alapján azonban ezek az értékek jelentősen emelkedtek. A HungaroMet adatai szerint 1981 és 2020 között a hőhullámos napok éves átlagos száma a megye déli részén 12–14 nappal, míg a Dunakanyarban, a Ráckevei-Duna menti térségben és Budapest közvetlen környezetében 14–16 nappal növekedett. Ez utóbbi területeken mért változás országos összehasonlításban is a legjelentősebbek közé tartozik (PVKP, 2025).

A hőmérsékleti viszonyok alakulása a levegőminőség szempontjából kiemelt jelentőségű, mivel a gyakoribb és intenzívebb hőhullámok, valamint a tartós anticiklonális időjárási helyzetek elősegíthetik a légszennyező anyagok feldúsulását, továbbá növelhetik a nyári időszakban az ózonképződés kockázatát.

Csapadék

Magyarországon az 1901 óta rendelkezésre álló meteorológiai adatsorok alapján az éves átlagos csapadékmennyiség hosszú távon enyhén csökkenő tendenciát mutat, ugyanakkor a 2010-es évtizedben átmeneti növekedés volt megfigyelhető. A változás térségenként eltérő képet mutat: míg a Dunántúl egyes részein csökkenés, addig az Alföld több területén növekedés tapasztalható. Pest megyében az elmúlt mintegy 120 év során az éves csapadékmennyiség legfeljebb 10%-kal mérséklődött, így a megye továbbra is az ország átlagosan csapadékos területei közé sorolható. A csapadékviszonyok változásának egyik legfontosabb jellemzője nem az éves összeg jelentős módosulása, hanem annak időbeli eloszlásában bekövetkező átalakulás. A meteorológiai mérések szerint Magyarországon az elmúlt évszázad során az évi csapadékeloszlás egyre szélsőségesebbé vált. Közel azonos éves csapadékmennyiség egyre kevesebb, átlagosan mintegy 17 nappal rövidebb csapadékos időszak alatt hullik le, miközben a csapadékmentes periódusok hossza növekszik. Különösen a nyári időszakban figyelhető meg az átlagos napi csapadékosság növekedése, amely azt jelzi, hogy a lehulló csapadék egyre nagyobb része rövid ideig tartó, nagy intenzitású záporok és zivatarok formájában érkezik. Az ilyen eseményeket gyakran kísérik viharos széllökések, villámárvizek és lokális elöntések, amelyek Pest megye területén is egyre jelentősebb kockázatot jelentenek. A csapadék éves eloszlásának szélsőségesebbé válása következtében az elmúlt évtizedekben meghosszabbodtak azok az időszakok is, amelyek során nem hullik számottevő mennyiségű csapadék. A hosszabb száraz periódusok és a növekvő párolgási veszteség együttes hatására Pest megyében gyakoribbá váltak az aszályos időszakok, különösen a nyári félév során (PVKP, 2025).

Budapest éghajlatát mérsékelten száraz kontinentális jelleg határozza meg, az átlagos éves csapadékösszeg megközelítőleg 526 mm. Az éven belüli csapadékeloszlás nem egyenletes: a legtöbb csapadék jellemzően május és augusztus között hullik, míg a január és április közötti időszak számít a legszárazabbnak (7. ábra). A legcsapadékosabb és a legszárazabb hónapok átlagos csapadékösszege között közel kétszeres különbség figyelhető meg. Bár a július–augusztusi időszak nem tartozik a legszárazabb hónapok közé, a magas hőmérsékletből adódó jelentős párolgási veszteség miatt ezekben a hónapokban is kialakulhatnak aszályos viszonyok (BKÁÉ, 2025).

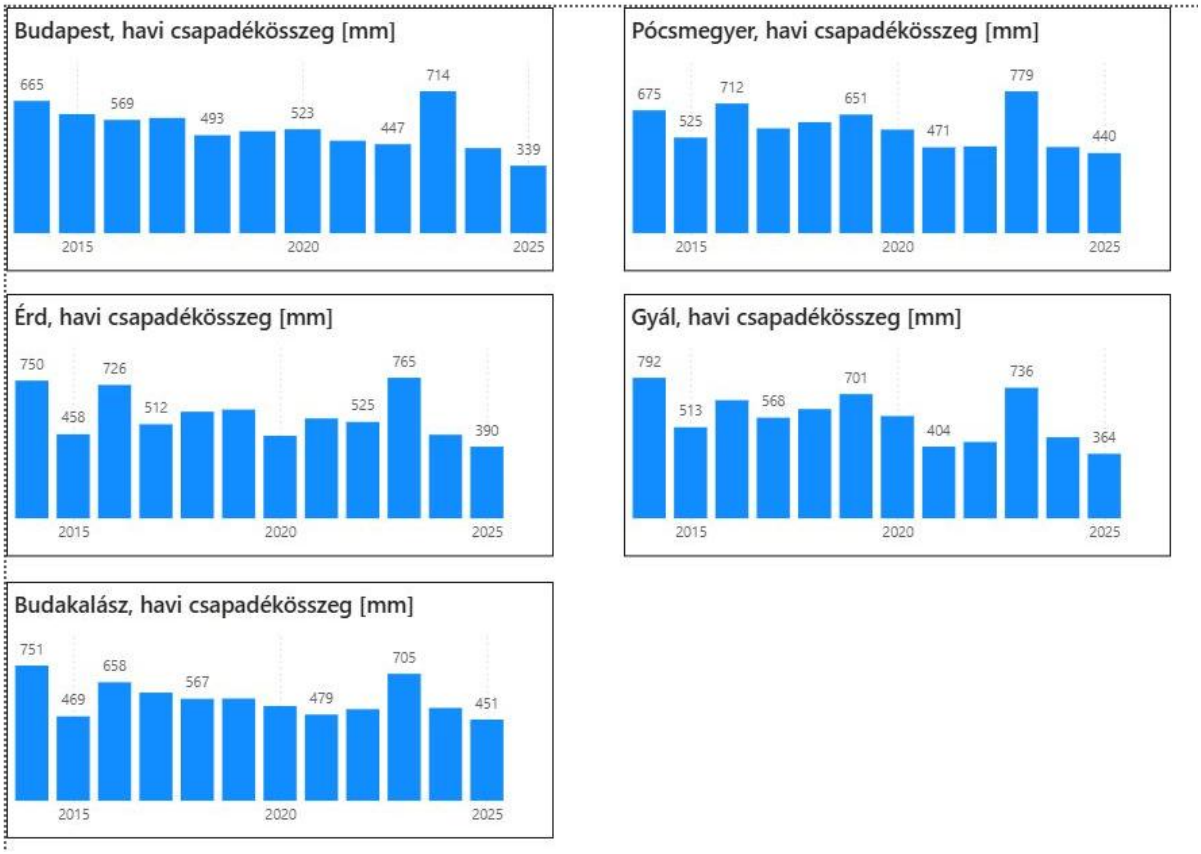

7. ábra: A légszennyezettségi agglomeráció területén található mérőállomásokon mért havi csapadékösszeg 2014-2025 között (Adatok forrása: Meteorológiai adattár).

A csapadékviszonyok alakulása a levegőminőség szempontjából is meghatározó jelentőségű. A tartósan száraz időszakok kedveznek a szálló por és egyéb légszennyező anyagok koncentrációjának növekedéséhez, míg a csapadék a légköri aeroszolok és gázhalmazállapotú szennyezők kimosásával átmenetileg javíthatja a levegő minőségét. A jövőben várhatóan gyakoribbá váló szélsőséges csapadékviszonyok ezért a légszennyezettségi helyzet alakulására is egyre nagyobb befolyást gyakorolhatnak.

Szélviszonyok

Budapesten két helyi szélrendszerrel kell számolni. Az egyik a városi hőszigettel összefüggő városi cirkuláció, ami akkor figyelhető meg leginkább, amikor a belváros és a külterületek közötti hőmérséklet különbség számottevő. A másik eleme a fővárosi cirkulációs rendszernek a Budai-hegységhez kapcsolódó hegy-völgyi szél. Ez nappal a völgy felől, éjszaka viszont a hegy felől fúj. Ez a helyi levegőáramlás is csak akkor érvényesül, amikor a fronthatás nem jellemző (BKÁÉ, 2025). A nagytérségű cirkulációval is összefüggő, 8 szélirány szektorra számított széliránygyakoriságot a *8. ábra* mutatja be.

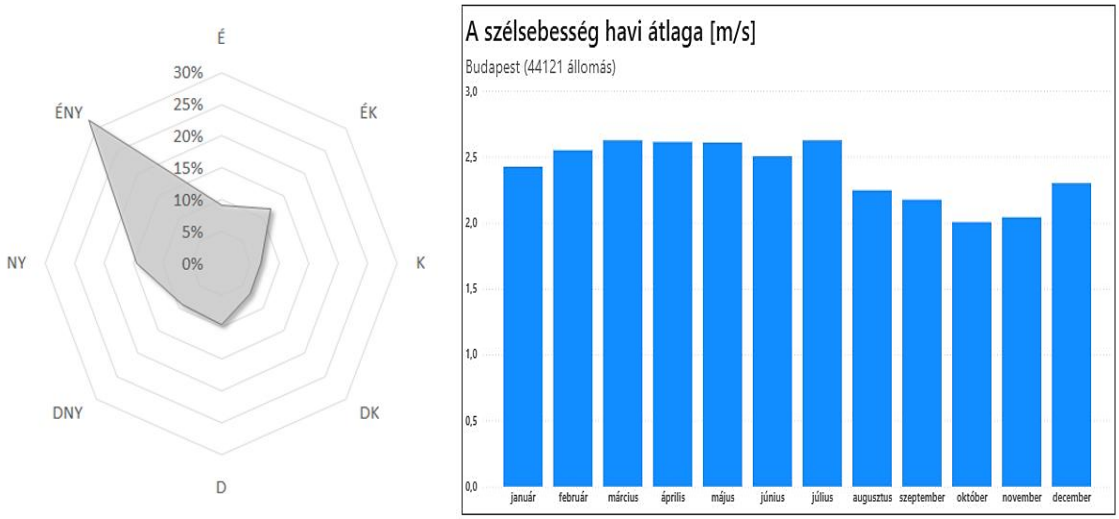

8. ábra: A fő szélirányok átlagos relatív gyakoriságát (%) tükröző szélrózsa Budapest belterületén homogenizált adatok alapján (2001-2020) és a fővárosi szélsebesség havi átlaga. (Forrás: HungaroMet és adatok forrása: Meteorológiai adattár).

A budapesti térség uralkodó széliránya az északnyugati (kb. 32%), a 2001-2020-as időszak alapján. Jelentőségben ezt követi a nyugati (kb. 14,5%) és az északkeleti (12%) szélirány. A délies és a keleties szelek részaránya alacsony (egyenként 7-9%). A szélcsendes időszakok aránya mintegy 2%. Az északnyugati szélirány nem budapesti sajátosság (nem a két fent említett helyi szélrendszer eredménye), annak túlsúlya máshol is igen gyakori a Kárpát-medencében. Általánosságban elmondható, hogy a tavaszi hónapok a legszelesebbek, míg októberre-novemberre várható a szélsebesség minimuma. Kis eltérésekkel, de a 2020-2024-es havi szélátlagok is lekövetik a sokévi átlagokat, ám a tavaszi maximum helyett január volt a legszelesebb hónap 2024-ben (BKÁÉ, 2025).

Hőszigethatás

A nagyvárosok klímája szempontjából kitüntetett figyelmet érdemel a hősziget jelenség. A sűrűn beépített területek hőmérséklete több fokkal magasabb a jelentős zöldfelületekkel rendelkező külső területeken mérhető értéknél. A sötétebb, azaz több napfényt elnyelő burkolt és beépített felületek kisugárzó hatása a felület melegedési folyamatait elnyújtja, ezáltal nagymértékben befolyásolja a felszín hőmérsékletét. Emellett a lehulló csapadék nagy része is elfolyik a csatornarendszerbe, vagyis a nagyvárosi felszínek párolgás útján nem tudnak hőt leadni. Ezt a nagyvárosokban kialakuló jelenséget nevezik városi hőszigethatásnak.

A budapesti hősziget jelentőségét illusztrálja a *9. ábra*, amely a Landsat 8 műholdfelvétel alapján mutatja a földfelszín becsült hőmérsékletét Celsius fokban. Budapest hőtérképén jól kirajzolódnak az alacsonyabb felszínhőmérsékletű területek. Budapest elmúlt 40 évének felszínhőmérséklet-változása

Dr. Jombach Sándor (Greenscope Kft.) Landsat műholdak termális sávján alapuló kutatási eredményeinek felhasználásával került elemzésre. Budapest 30 méteres felbontású felszínhőtérképei Landsat műholdfelvételek alapján, több év nyári időszakának (május-szeptember) átlagos Celsius értéke alapján készültek (9. ábra). A Duna menti területeken, valamint a nagyobb összefüggő növényborítottsággal rendelkező erdőterületeken – így a Budai Tájvédelmi Körzet erdői, a Kamaraerdő és a Rákoskeresztúri-erdő –, valamint a városi parkoknál (Városliget, Népliget, Margitsziget, Óbudai-sziget) alacsonyabb a felszínhőmérséklet. Ezeken a területeken a nagyobb zöldfelületi arány, a növényzet párologtató hatása és az alacsonyabb beépítettség hozzájárul a felszíni felmelegedés mérsékléséhez. Mindeközben a belvárosi és egyéb nagy burkolt felületekkel rendelkező területeken – így a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, az ipari parkok, kereskedelmi központok és logisztikai létesítmények környezetében – magasabb felszínhőmérséklet jellemző. Hasonlóan magasabb értékek fordulhattak elő a szántóföldeken is, ahol a fedetlen talajfelszín fokozhatja a felmelegedést (BKÁÉ, 2026).

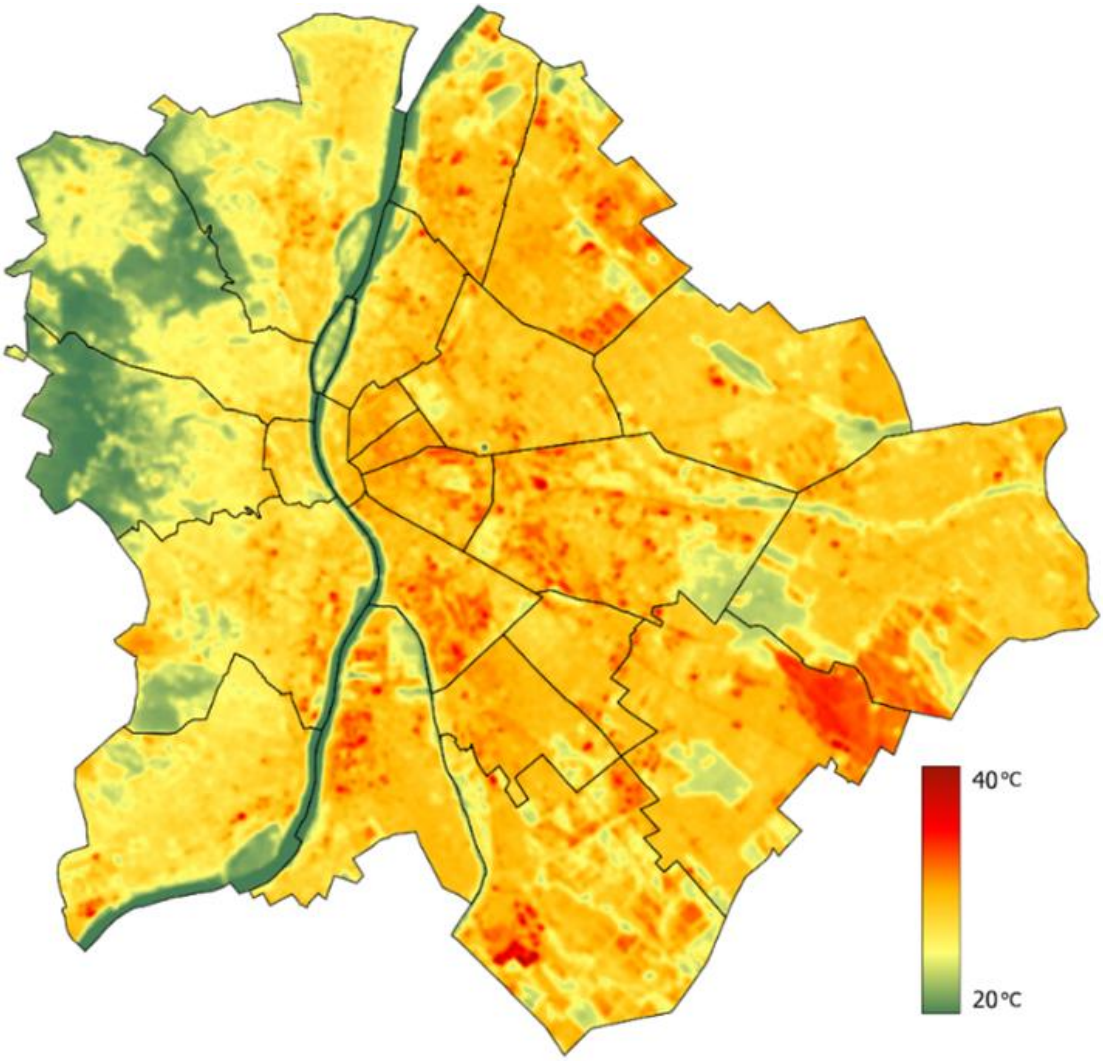

9. ábra*:* Budapest nyári átlagos felszínhőmérséklete 2025-ben (Adatforrás: Greenscope Kft., kép forrása: BKÁÉ, 2026).

Budapest hőtérképén kirajzolódnak a magas növényborítottsággal rendelkező területek, ahol a felszínhőmérséklet alacsony. Az erdős területeken (pl. Budai Tájvédelmi Körzet erdői, Kamaraerdő, rákoskeresztúri erdő) alacsonyabb volt a hőmérséklet (25-30 °C). Mindeközben a belvárosban, a jellemzően burkolt területeken 35-40 °C volt a mérvadó, de volt, ahol 40-45 °C fölé is emelkedett a felszínhőmérséklet. Az erdős területeken akár 20-25 °C körül is lehet és jellemzően a belvárosban sem haladja meg a 35 °C-ot, de a legmagasabb felszínhőmérsékletű területek ekkor is elérik a 40 °C-ot. A városi hősziget a főváros pesti oldalán a legjelentősebb; íves alakban helyezkedik el, lefedve a belvárost. A nyári időszakban a hősziget kiterjedése és intenzitása is jelentős: a városkörnyéki átlaghőmérsékletet 3-7 °C-kal meghaladó terület a főváros pesti oldalának nagy részére kiterjed, míg a budai oldalon a hősziget csak egy kisebb területet fed le. Itt a domborzat és a zöldfelületek nagyobb aránya mérsékeli a városi hősziget erősségét (BKÁÉ, 2025). A térképeken jól kirajzolódik a Duna vonala, a Népliget, valamint a X., XVII. és XVIII. kerületek közé beékelődő Városerdő, melyek felszínhőmérséklete alacsonyabb a beépített területekénél. A környezetüknél melegebb felület például a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, amelynek felszínhőmérséklete nyáron, derült időben 6°C-kal meghaladja a városkörnyéki átlagot (Bartholy és Pongrácz, 2021).

2.4 A TOPOGRÁFIÁRA VONATKOZÓ ADATOK, A FÖLDFELSZÍN JELLEMZŐI

A légszennyezettségi agglomeráció területének földrajzi sokszínűségét a hegységek, dombságok és síkságok harmonikus váltakozása jellemzi. Az Északi-középhegység déli része, a Börzsöny vulkanikus eredetű hegysége uralja az északi területeket. Legmagasabb pontja, a Csóványos (938 m), az ország egyik legjelentősebb természetvédelmi területe, mely gazdag forrásokban és bővizű patakokban, amelyek a Duna és az Ipoly felé tartanak. A Gödöllői-dombság a megye középső részén húzódik, melyet alacsonyabb dombhátak és löszhátak jellemeznek. Ez a terület átmenetet képez a Börzsöny vadregényes tája és az Alföld síkságai között. Az Alföld északi pereme is érinti Pest megyét, ahol a Duna menti árterületek síkságai dominálnak. A Pilis és a Visegrádi-hegység mészkőből és andezitből álló csúcsai a Duna mentén, különösen a Dunakanyar környékén, lenyűgöző tájképi értéket képviselnek. A Pilis egyik legmagasabb pontja a Dobogókő (700 m), mely népszerű turisztikai célpont. Az intézkedési tervvel érintett terület domborzata igen változatos, hegység és dombság éppúgy található itt, mint síkság. A terület legmagasabb pontja a Pilisben található Szent László hegy (590 m).

2.5 A ZÓNÁBAN LÉVŐ VÉDENDŐ OBJEKTUMOK TÍPUSA, EGYÉB JELLEMZŐI

Védendő létesítmények alatt az egészségügyi, szociális közoktatási intézményeket értjük. Az elhelyezkedésük (a nagy számuk miatt) változatos és az agglomeráció teljes területére kiterjed nagyjából egyenletes elosztásban (6. táblázat).

6. táblázat: A zónában lévő védendő objektumok típusai és jellemzői 2025-ben (Adatok forrása: OKIR).

Intézménytípus	**Budapest**	**Pest megye**
Bölcsődék *(minden ellátási forma együtt)*	349 db	~620 db
Óvodák	602 db	~550 db
Általános iskolák	405 db	~380 db
Középiskolák *(gimnázium, technikum, szakképző)*	333 db	~140 db
Idősek otthonai *(tartós bentlakásos szociális otthonok)*	189 db	~120 db
Kórházak	65 db	4 db

3. AZ INTÉZKEDÉSEK VÉGREHAJTÁSÁÉRT FELELŐS SZERVEZET, ILLETVE ÖNKORMÁNYZATOK

1. Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály

Cím: 1016 Budapest, Mészáros u. 58/b

2. Pest Megyei Kormányhivatal Népegészségügyi Főosztály

Cím: 1138 Budapest, Váci út 174.

3. Pest Megyei Kormányhivatal Közlekedési, Útügyi és Vasúti Főosztály

Cím: 1141 Budapest, Komócsy utca 17-19.

4. Budapest Főváros Önkormányzata

Cím: 1052 Budapest, Városház utca 9-11.

5. A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén érintett települési és kerületi önkormányzatok.

4. A SZENNYEZETTSÉG JELLEMZŐI ÉS ÉRTÉKELÉSE

4.1 AZ ELŐZŐ ÉVEK ÉS A PROGRAM SORÁN MÉRT LEVEGŐMINŐSÉGI JELLEMZŐI

A levegőminőség értékelése a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011. (I.14.) VM rendeletben meghatározott módszerek szerint, a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendeletben megadott egészségügyi határértékek figyelembe vételével készült az automata mérőállomások adatai alapján.

Egy állomás légszennyezettséget az ún. légszennyezettségi index alapján lehet minősíteni, ami egy öt fokozatú skála szerint sorolja be az aktuális adatokat az 7. táblázat szerint.

7. táblázat: Légszennyezettségi index szerinti értékelés (Forrás: HungaroMet Zrt.)

Index	**Értékelés**	**PM_{10} ($\mu g/m^3$)**	**$PM_{2,5}$ ($\mu g/m^3$)**	**NO_2 ($\mu g/m^3$)**	**BaP ($\mu g/m^3$)**
		középérték	középérték	középérték	középérték
		éves	éves	éves	éves
1	kiváló	0-16	0-10	0-16	0-0,48
2	jó	16-32	10-20	16-32	0,48-0,96
3	megfelelő	32-40	20-25	32-40	0,96-1,20
4	szennyezett	40-80	25-50	40-80	1,20-2,40
5	erősen szennyezett	80-	50-	80-	2,40-

Megjegyzés: A légszennyezettségi index kidolgozása a 4/2011. (I.14.) VM rendeletben szereplő határértékek alapján történt.

NO_2

A NO_2 koncentrációinak alakulása alapján megállapítható, hogy a Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban az elmúlt években jelentős levegőminőségi javulás következett be (8. táblázat és 10. ábra). A vizsgált időszakban valamennyi mérőállomáson csökkenő tendencia figyelhető meg, különösen a korábban legnagyobb terhelésnek kitett belvárosi mérőpontokon.

A NO_2 koncentrációk térbeli eloszlása egyértelműen tükrözi a közlekedés meghatározó szerepét. A legnagyobb éves átlagkoncentrációk jellemzően a nagy forgalmú belvárosi mérőállomásokon, különösen a Széna téren, a Teleki téren, a Kosztolányi Dezső téren és az Erzsébet téren jelentkeztek, míg a külvárosi, elővárosi és háttérterületi mérőpontokon lényegesen alacsonyabb koncentrációk voltak mérhetők. A közlekedési eredetű légszennyezettség szempontjából kiemelten érintettek a nagy forgalmú

közlekedési folyosók és csomópontok, különösen a Hungária körgyűrű, a Váci út, az Üllői út, a Kerepesi út, a Budaörsi út, valamint a budai és pesti alsó rakpart térsége.

8. táblázat: Az NO_2 éves átlagkoncentrációjának alakulása a zónában működő automata mérőállomásokon, 2016–2025 (Adatok forrása: HungaroMet Zrt.).

NO_2 Nitrogén-dioxid

Hely	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budapest Budatétény	-	-	n.a.	27,0	23,1	23,2	22,9	21,6	19,2	n.a.
Budapest Csepel	-	n.a.	n.a.	22,5	15,4	24,1	23,7	21,5	n.a.	-
Budapest Erzsébet tér	-	49,7	31,2	33,5	21,0	20,4	20,5	17,9	n.a.	n.a.
Budapest Gergely utca	-	-	n.a.	31,2	30,3	30,0	27,2	24,6	22,5	n.a.
Budapest Gilice tér	25,9	26,5	24,2	26,2	22,3	24,5	24,1	21,3	20,1	n.a.
Budapest Honvéd	-	-	n.a.	31,9	26,9	27,4	n.a.	23,4	22,1	21,1
Budapest Kosztolányi D. tér	37,3	n.a.	n.a.	37,3	n.a.	n.a.	30,0	30,3	n.a.	n.a.
Budapest Kőrakás park	26,4	30,0	26,5	29,5	24,3	27,0	25,6	21,4	n.a.	19,1
Budapest Pesthidegkút	17,1	n.a.	17,4	16,1	19,1	16,6	13,8	12,6	12,9	12,6
Budapest Széna tér	45,8	47,7	46,5	43,3	36,3	40,0	35,5	32,9	32,3	28,4
Budapest Teleki tér	37,3	39,6	40,2	38,1	33,6	34,5	33,9	31,9	28,5	n.a.
Százhalombatta 1 Búzavirág tér	11,7	15,4	15,4	14,6	12,6	14,8	15,1	n.a.	n.a.	14,3
Százhalombatta 2 Sportpálya	-	-	-	-	-	n.a.	17,6	15,9	7,9	-
Százhalombatta 3 Liszt Ferenc sétány	n.a.	-	n.a.	18,8	25,7	n.a.	17,4	n.a.	15,4	12,7
Tököl	n.a.	17,9	19,6	n.a.	14,5	n.a.	13,2	14,2	n.a.	n.a.
Vác, Csányi krt.	-	n.a.	20,7	n.a.	17,7	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

n.a.: Mérési adatok mennyisége kisebb, mint 75% -: nincs mérés
Piros betű: Mérési adatok mennyisége kisebb, mint 85%

A jelenleg hatályos, 40 $\mu g/m^3$-es éves NO_2 határérték teljesítése az elmúlt években kedvezően alakult. A határérték 2020 után egyetlen alkalommal, 2021-ben lépte túl a Széna téri mérőállomás, ahol az éves átlagkoncentráció 40,7 $\mu g/m^3$ volt. A 2022-2024 közötti időszakban valamennyi mérőállomáson teljesült az éves határérték. A legjelentősebb javulás a korábban legszennyezettebb helyszíneken volt megfigyelhető: a Széna téren a 2016-ban mért 45,8 $\mu g/m^3$-ről 2025-re 28,4 $\mu g/m^3$-re, míg a Teleki téren a 2018-ban mért 40,2 $\mu g/m^3$-ről 2024-re 28,5 $\mu g/m^3$-re csökkent az éves átlagkoncentráció.

A jelenlegi kedvező trend ellenére a NO_2 továbbra is az agglomeráció egyik legfontosabb levegőminőségi problémája marad. Az Európai Unió új levegőminőségi irányelve alapján a jelenlegi 40 $\mu g/m^3$ helyett várhatóan 20 $\mu g/m^3$ éves határértéket kell teljesíteni. Az adatok alapján több közlekedési terhelésnek kitett budapesti mérőállomás jelenleg még e szint felett működik, ezért a jövőbeni megfelelés jelentős kihívást jelenthet, különösen a nagy forgalmú belvárosi területeken.

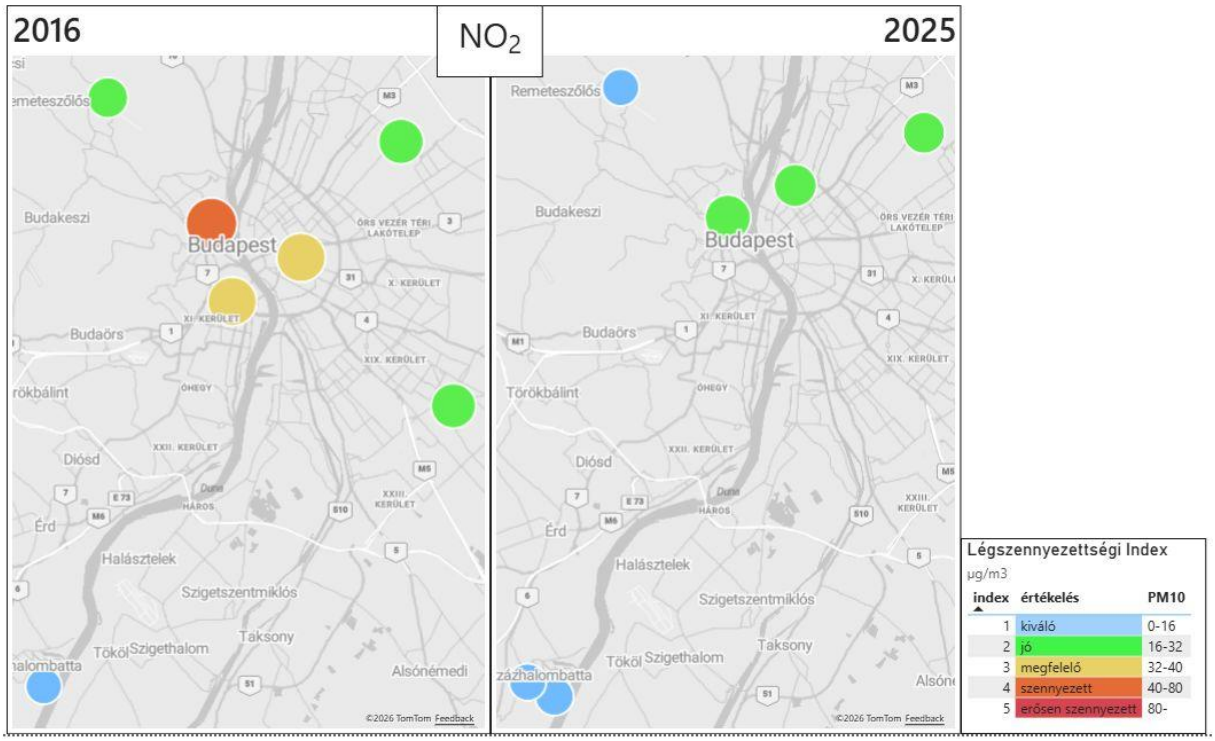

10. ábra*:* Az NO_2 éves átlagkoncentrációjának alakulása a zónában működő automata mérőállomásokon, 2016 és 2025-ös évben (Adatok forrása: HungaroMet Zrt.).

A rövid idejű koncentrációcsúcsok továbbra is elsősorban a forgalmas közlekedési csomópontok környezetében jelentkeznek, ami megerősíti, hogy a NO_2 szennyezettség fő forrása továbbra is a közúti közlekedés. A jövőben ezért kiemelt jelentőségű marad az alacsony kibocsátású közlekedési módok ösztönzése, a közösségi közlekedés versenyképességének növelése, a városi logisztika fejlesztése, valamint a közlekedési eredetű kibocsátások további csökkentése.

Az adtok alapján a NO_2 szennyezettség tekintetében a zóna levegőminősége az elmúlt években számottevően javult és a jelenlegi határértékek teljesülnek. Ugyanakkor az új európai levegőminőségi követelmények várható bevezetése miatt a közlekedési eredetű kibocsátások további mérséklése továbbra is a levegőminőség javítás egyik legfontosabb feladata marad. A mérések alapján a NO_2 szennyezettség szempontjából a legsérülékenyebb területek a nagy forgalmú főútvonalak és közlekedési csomópontok környezete, különösen Budapest belső és átmeneti városrészeiben. Ezeken a területeken az új uniós határérték teljesítése a következő évek egyik legfontosabb levegőminőségi kihívása lehet.

PM_{10}

A PM_{10} koncentrációja a zónában a vizsgált időszak egészében kedvező képet mutat (*9. táblázat és 11. ábra*). Az éves átlagkoncentrációk a legtöbb mérőállomáson már 2020 előtt is a 40 $\mu g/m^3$ éves határérték alatt alakultak, 2020 után pedig további javulás figyelhető meg. Az elmúlt években valamennyi mérőállomáson tartósan alacsonyabb koncentrációk voltak jellemzők, mint a vizsgált időszak elején.

A legnagyobb csökkenés a korábban nagyobb terhelésű mérőhelyeken volt megfigyelhető. A Széna téren a 2016-ban mért 33,5 µg/m^3 -ről 2025-re 23,2 µg/m^3 -re csökkent az éves átlagkoncentráció, de a vizsgálati időszak során 2018-ban még 41,1 µg/m^3 koncentráció is előfordult. Az Erzsébet téren az éves átlagkoncentráció a 2016. évi 34,3 µg/m^3-ről 2025-re 23,0 µg/m^3-re mérséklődött. Hasonló javulás figyelhető meg a Kosztolányi Dezső téri, a Honvéd utcai, a Pesthidegkúti, valamint a váci mérőállomások esetében is. A vizsgálati időszak végére több mérőállomáson már 15–20 µg/m^3 közötti éves átlagkoncentráció alakult ki.

Az NO_2-től eltérően a PM_{10} koncentrációk térbeli eloszlásában nem mutatkozik egyértelmű belvárosi dominancia. A nagyobb koncentrációk nem kizárólag a forgalmas közlekedési csomópontok környezetében jelentkeznek, hanem egyes agglomerációs mérőpontokon is. Ennek megfelelően a tököli mérőállomáson rendszeresen az agglomerációs átlagot meghaladó PM_{10} koncentrációk voltak mérhetők, ami arra utalhat, hogy a PM_{10} szennyezettség kialakulásában a közlekedési kibocsátások mellett a lakossági fűtés, a diffúz porkibocsátások, valamint a regionális háttérterhelés is jelentős szerepet játszik.

9. táblázat: Az PM_{10} éves átlagkoncentrációjának alakulása a zónában működő automata mérőállomásokon, 2016–2025 (Adatok forrása: HungaroMet Zrt.).

PM_{10} 10 µm-nél kisebb lebegő részecskék

hely	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budapest Budatétény	25,4	20,4	24,9	18,5	15,1	16,6	19,7	17,9	18,7	15,1
Budapest Csepel	n.a.	n.a.	33,2	28,4	17,3	21,0	19,4	n.a.	n.a.	-
Budapest Erzsébet tér	34,3	29,6	31,1	27,1	n.a.	27,7	21,7	22,3	26,3	23,0
Budapest Gergely utca	27,8	28,9	27,6	22,6	22,0	23,1	18,7	n.a.	16,4	17,1
Budapest Gilice tér	27,3	28,3	33,3	29,9	28,3	23,8	21,9	18,1	21,8	23,4
Budapest Honvéd	26,8	n.a.	29,7	22,9	22,3	22,9	19,6	19,0	19,7	19,0
Budapest Kosztolányi D. tér	n.a.	31,1	29,3	21,3	18,5	20,3	18,8	14,8	16,6	14,8
Budapest Kőrakás park	27,5	29,1	22,2	20,6	23,5	24,9	23,1	20,4	21,5	17,0
Budapest Pesthidegkút	22,3	22,2	28,5	22,1	17,5	16,1	19,1	14,9	17,3	14,0
Budapest Széna tér	33,5	33,7	41,1	36,4	30,3	29,1	25,1	18,9	21,6	23,2
Budapest Teleki tér	28,5	27,7	34,7	27,1	25,2	24,3	23,5	20,9	19,8	n.a.
Százhalombatta 1 Búzavirág tér	25,5	24,8	19,3	18,4	20,9	20,9	21,3	18,1	17,3	17,5
Százhalombatta 2 Sportpálya	n.a.	n.a.	26,2	21,7	21,1	20,7	20,1	n.a.	16,7	14,8
Százhalombatta 3 Liszt Ferenc sétány	18,6	20,6	22,9	19,6	19,8	18,3	15,3	18,3	n.a.	17,9
Tököl	n.a.	25,2	27,1	28,0	25,5	26,0	24,3	n.a.	24,1	22,3
Vác, Csányi krt.	31,4	31,7	32,1	28,4	24,1	23,6	n.a.	21,5	19,7	n.a.

n.a.: Mérési adatok mennyisége kisebb, mint 75% -: nincs mérés
Piros betű: Mérési adatok mennyisége kisebb, mint 85%

A 11. ábra jól szemlélteti a PM_{10} terhelés területi változását. Míg 2016-ban több budapesti mérőállomás a „megfelelő” kategória felső tartományában helyezkedett el, addig 2025-re szinte valamennyi mérőpont

a „jó” vagy „kiváló” minősítési kategóriába került. A javulás különösen a korábban nagyobb koncentrációval jellemzett budai és belvárosi mérőpontokon szembetűnő.

A PM_{10}-re vonatkozó összes jelenleg hatályos uniós levegőminőségi követelmény, vagyis az éves határérték, a napi határérték és az évente megengedett túllépésszám egyaránt teljesült a zóna valamennyi mérőállomásán 2020 óta. Ugyanakkor az Európai Unió új levegőminőségi irányelve alapján a PM_{10} éves határértéke 2030-tól a jelenlegi 40 $\mu g/m^3$-ről 20 $\mu g/m^3$-re csökken. Ennek fényében a helyzet kedvezőbb ugyan, mint a korábbi években, azonban több mérőállomás esetében a jelenlegi koncentrációk még mindig meghaladják vagy megközelítik a jövőbeli határértéket. 2025-ben például az Erzsébet tér (23,0 $\mu g/m^3$), a Széna tér (23,2 $\mu g/m^3$), a Gilice tér (23,4 $\mu g/m^3$), valamint Tököl (22,3 $\mu g/m^3$) éves átlagkoncentrációja meghaladta a 20 $\mu g/m^3$ értéket. Kedvező fejlemény, hogy a napi határérték túllépések száma az elmúlt években valamennyi mérőállomáson a jogszabályban megengedett évi 35 nap alatt maradt. Ez különösen jelentős előrelépés ahhoz képest, hogy a 2020 előtti időszakban több mérőállomáson rendszeresen előfordult a megengedett túllépésszám megközelítése vagy meghaladása.

A PM_{10} koncentrációk emelkedése elsősorban a fűtési időszakban jelentkezik. A probléma különösen az agglomeráció azon településein és a főváros peremkerületeiben lehet jelentős, ahol a családi házas beépítés és a szilárd tüzelés részaránya nagyobb. A lakossági kibocsátások mellett Budapest belső és átmenő forgalommal terhelt útvonalain az újrafelverődő por is hozzájárulhat a nagyobb PM_{10} koncentrációk kialakulásához.

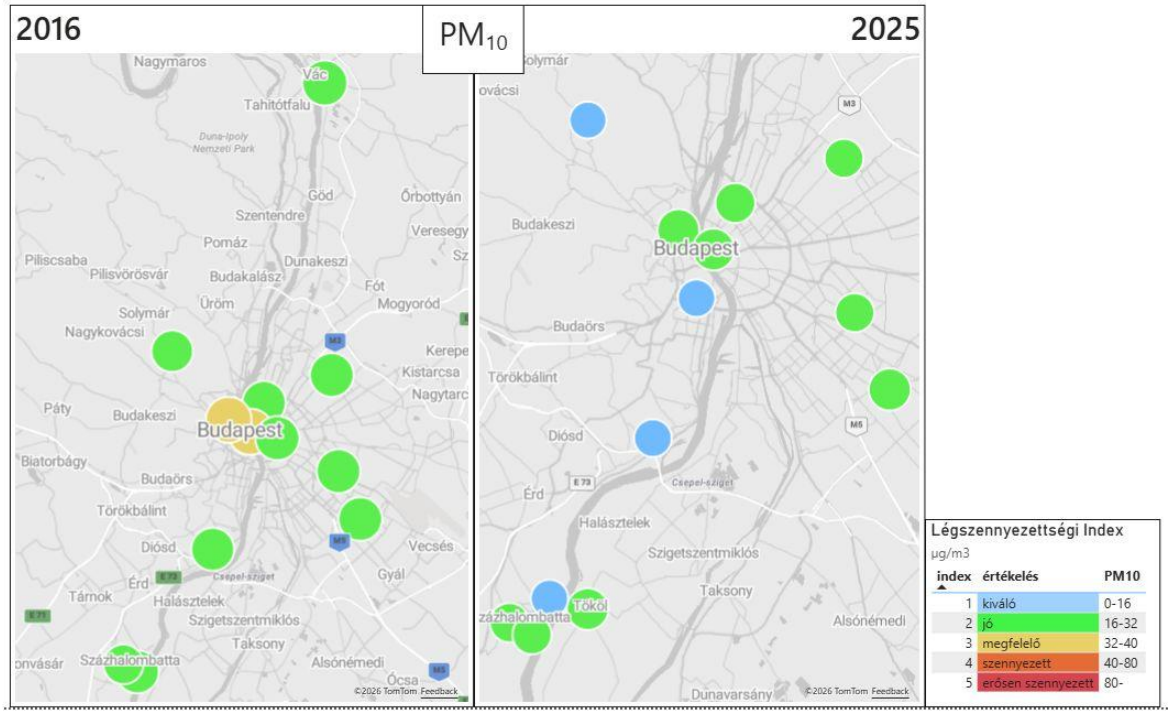

11. ábra: Az PM_{10} éves átlagkoncentrációjának alakulása a zónában működő automata mérőállomásokon, 2016 és 2025-ös években (Adatok forrása: HungaroMet Zrt.).

A trendek azt mutatják, hogy a PM_{10} légszennyezettség tekintetében a zóna levegőminősége az elmúlt években jelentősen javult és a jelenleg hatályos levegőminőségi követelmények teljesülnek. Ugyanakkor az új uniós határértékek teljesítése érdekében a lakossági tüzelés, a közlekedési eredetű újrafelverődés és egyéb diffúz kibocsátások további mérséklése a következő években is fontos feladat marad. A PM_{10} szennyezettség szempontjából kiemelt problématerületnek tekinthetők az agglomeráció családi házas, szilárd tüzeléssel érintett településrészei, valamint a jelentős forgalmi terhelésű és újrafelverődő porral érintett közlekedési folyosók.

$PM_{2.5}$

A $PM_{2,5}$ koncentrációja a zónában a vizsgált időszak egészében kedvező tendenciát mutat (*10. táblázat és 12. ábra*). Az éves átlagkoncentrációk valamennyi mérőállomáson a jelenleg hatályos 25 µg/m^3 éves határérték alatt alakultak. A vizsgálati időszak során általánosan csökkenő tendencia figyelhető meg, amely különösen jól látható a hosszabb idősorral rendelkező mérőállomások esetében.

A legjelentősebb javulás a korábban magasabb koncentrációkkal jellemzett mérőhelyeken figyelhető meg. A Széna téren a 2017-ben mért 20,4 µg/m^3 éves átlagkoncentráció 2024-re 11,3 µg/m^3-re csökkent, míg a Teleki téren a 2018-as 19,6 µg/m^3 érték 2024-re 11,1 µg/m^3-re mérséklődött. Hasonló tendencia figyelhető meg a Pesthidegkúton, a Kőrakás parkban, valamint Százhalombattán működő mérőállomásokon is. A 2025. évi adatok alapján a legtöbb mérőállomáson 10–15 µg/m^3 közötti éves átlagkoncentráció alakult ki.

10. táblázat: Az $PM_{2,5}$ éves átlagkoncentrációjának alakulása a zónában működő automata mérőállomásokon, 2016–2025 (Adatok forrása: HungaroMet Zrt.).

$PM_{2.5}$ 2.5 µm-nél kisebb lebegő részecskék

hely	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Budapest Budatétény	-	-	n.a.	13,4	10,8	11,8	13,2	12,4	12,3	10,0
Budapest Csepel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Budapest Erzsébet tér	-	-	n.a.	15,9	n.a.	16,9	13,2	12,7	15,2	15,0
Budapest Gergely utca	-	-	n.a.	15,4	15,6	16,2	12,3	n.a.	12,7	12,9
Budapest Gilice tér	n.a.	n.a.	n.a.	14,0	14,0	15,4	10,5	n.a.	7,4	13,3
Budapest Honvéd	-	-	n.a.	14,8	14,8	15,2	12,9	12,3	12,8	12,9
Budapest Kosztolányi D. tér	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Budapest Kőrakás park	20,9	21,0	14,5	13,2	16,1	17,2	15,9	14,4	15,4	13,0
Budapest Pesthidegkút	n.a.	n.a.	16,5	13,3	10,6	9,8	9,8	n.a.	10,0	n.a.
Budapest Széna tér	n.a.	20,4	17,5	13,3	12,4	12,2	10,5	n.a.	11,3	n.a.
Budapest Teleki tér	n.a.	n.a.	19,6	16,8	n.a.	12,5	12,1	11,3	11,1	-
Százhalombatta 1 Búzavirág tér	19,6	18,5	13,1	12,4	15,0	15,2	14,7	13,7	11,7	12,5
Százhalombatta 2 Sportpálya	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Százhalombatta 3 Liszt Ferenc sétány	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tököl	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vác, Csányi krt.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

n.a.: Mérési adatok mennyisége kisebb, mint 75% -: nincs mérés
Piros betű: Mérési adatok mennyisége kisebb, mint 85%

A $PM_{2,5}$ koncentrációk térbeli eloszlása kevésbé mutat markáns különbségeket, mint a NO_2 esetében. A belvárosi, külvárosi és agglomerációs mérőpontok között viszonylag kis eltérések figyelhetők meg, ami arra utal, hogy a finomrészecske szennyezés kialakulásában jelentős szerepet játszanak a regionális háttérfolyamatok és a másodlagos aeroszolképződés. A $PM_{2,5}$ koncentrációt a helyi kibocsátások mellett nagy mértékben befolyásolhatják a közlekedési, lakossági fűtési és ipari eredetű előanyagok légköri átalakulásai, valamint a távolabbról érkező légszennyezés is. A mérési eredmények alapján a $PM_{2,5}$ szennyezettség elsősorban a fűtési időszakban emelkedik meg. A koncentrációk növekedésében kiemelt szerepe van a lakossági szilárd tüzelésnek, a közlekedési kibocsátásoknak, valamint a másodlagos részecskeképződésnek.

A 12. ábra jól szemlélteti a $PM_{2,5}$ koncentrációk kedvező alakulását. A 2017-ben még több mérőállomáson 20 $\mu g/m^3$ körüli vagy azt meghaladó éves átlagkoncentrációk voltak jellemzőek, míg 2025-re valamennyi érték a „jó” vagy „kiváló” levegőminőségi kategóriába került. Az ábra alapján a $PM_{2,5}$ terhelés területileg egyenletesebb képet mutat, mint a közlekedési eredetű légszennyezők esetében.

A jelenlegi szabályozás szerint a $PM_{2,5}$ éves határértéke 25 $\mu g/m^3$, amelynek a zóna valamennyi mérőállomása megfelel. Ugyanakkor az Európai Unió új levegőminőségi irányelve értelmében a $PM_{2,5}$ éves határértéke 2030-tól 10 $\mu g/m^3$-re csökken. Ennek tükrében a helyzet már kevésbé kedvező: a 2025-ben rendelkezésre álló adatok alapján több mérőállomáson a koncentráció még mindig meghaladja vagy megközelíti ezt a jövőbeni határértéket. A 2025-ben mért 15,0 $\mu g/m^3$-es Erzsébet téri, a 13,3 $\mu g/m^3$-es Gilice téri, a 13,0 $\mu g/m^3$-es Kőrakás parki és a 12,9 $\mu g/m^3$-es Gergely utcai koncentrációk alapján megállapítható, hogy a $PM_{2,5}$ vonatkozásában az új uniós követelmények teljesítése jelentősebb kihívást jelenthet, mint a PM_{10} esetében.

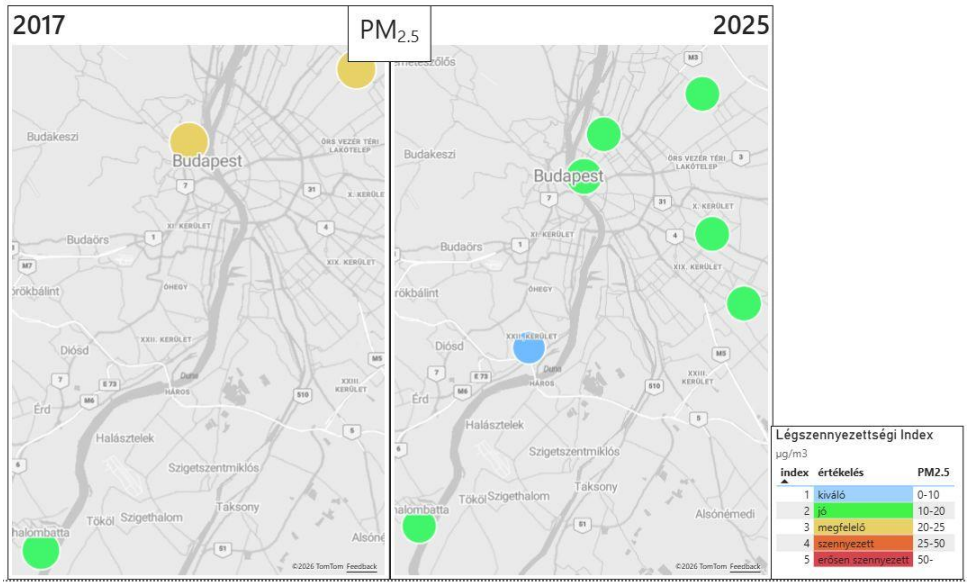

12. ábra: Az $PM_{2,5}$ éves átlagkoncentrációjának alakulása a zónában működő automata mérőállomásokon, 2017 és 2025-ös években (Adatok forrása: HungaroMet Zrt.).

A $PM_{2,5}$ légszennyezettség az elmúlt években számottevően csökkent, és a jelenlegi értékek a hatályos levegőminőségi határérték alatt maradnak. Ugyanakkor az új uniós határértékek teljesítése érdekében további kibocsátáscsökkentési intézkedések szükségesek, különösen a lakossági szilárd tüzelésből, a közlekedésből és a másodlagos részecskeképződéshez hozzájáruló kibocsátásokból származó terhelések csökkentése érdekében.

Benz(a)pirén

A BaP koncentrációinak alakulása alapján megállapítható, hogy a Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban az elmúlt évtized során jelentős javulás következett be (11. táblázat és 13. ábra). A vizsgált időszak kezdetén több mérőállomáson is meghaladta a koncentráció az 1 ng/m^3 célértéket, azonban az ezt követő években egyértelmű csökkenő tendencia volt megfigyelhető. A 2024. évi adatok alapján valamennyi vizsgált mérőállomáson teljesült az éves célérték. A BaP komponensre vonatkozóan a dokumentum készítésének időpontjában 2025. évi validált országos adatállomány nem állt rendelkezésre, ezért a BaP koncentrációk értékelése a 2016-2024 közötti időszak adatai alapján történt.

A legnagyobb koncentrációkat a vizsgált időszak első éveiben a Budapest Gilice téri, a Budapest Széna téri, valamint a Százhalombatta Búzavirág téri mérőállomásokon mérték. A Gilice téren például 2016-ban 2,65 ng/m^3, a Széna téren 2,25 ng/m^3, míg Százhalombattán 1,98 ng/m^3 éves átlagkoncentráció fordult elő. Ezzel szemben 2024-re a koncentrációk rendre 0,89 ng/m^3-re, 0,24 ng/m^3-re, illetve 0,73 ng/m^3-re csökkentek.

11. táblázat: A Benz(a)pirén éves átlagkoncentrációjának alakulása a zónában működő automata mérőállomásokon, 2015–2024 (Adatok forrása: HungaroMet Zrt.).

hely	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Budapest Gilice tér	1,50	2,65	0,81	0,88	0,96	0,69	1,78	0,89	0,80	0,89
Budapest Széna tér	1,11	2,25	0,34	0,57	0,57	0,36	1,16	0,60	0,20	0,24
Százhalombatta 1 Búzavirág tér	1,41	1,98	0,64	0,86	0,80	0,52	0,55	0,76	0,26	0,73

A BaP koncentrációk térbeli eloszlása eltér a közlekedési eredetű szennyezőanyagokétól. A BaP elsődleges forrása nem a közúti közlekedés, hanem a szilárd tüzelőanyagok, különösen a fa és egyéb biomassza nem megfelelő elégetése. Ennek megfelelően a nagyobb koncentrációk elsősorban a családi házas beépítésű területekhez, illetve a lakossági szilárd tüzelés által érintett térségekhez kapcsolódnak. A téli fűtési időszakban a kedvezőtlen meteorológiai helyzetek, különösen az inverziós időjárási körülmények jelentősen hozzájárulhatnak a koncentrációk emelkedéséhez.

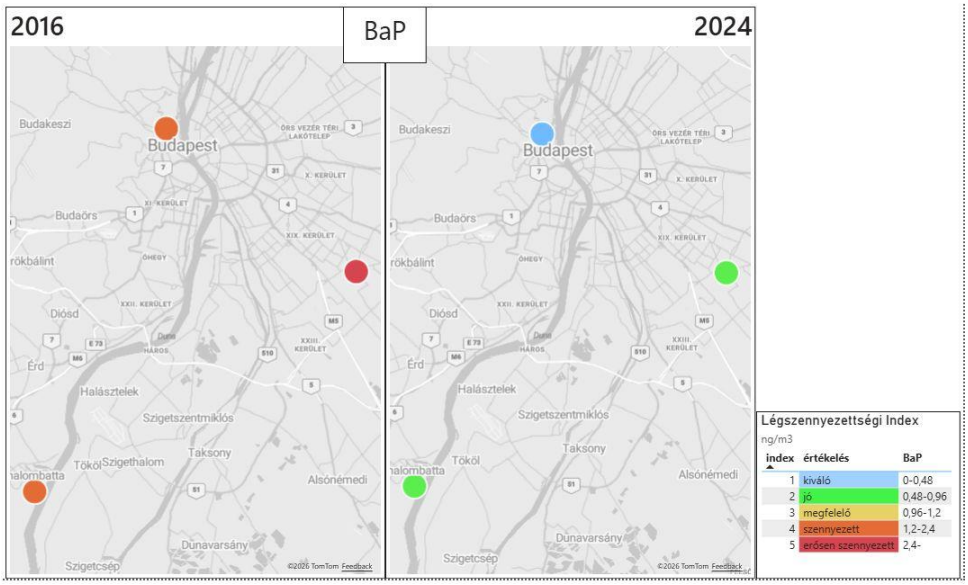

13. ábra: Az Benz(a)pirén éves átlagkoncentrációjának alakulása a zónában működő automata mérőállomásokon, 2016 és 2024-es években (Adatok forrása: HungaroMet Zrt.).

A 2016. és 2024. évi koncentrációk térképi összehasonlítása jól szemlélteti a levegőminőség javulását. Míg 2016-ban több mérőpont a „szennyezett" vagy a célértékhez közeli kategóriába tartozott, addig 2024-re valamennyi mérőállomás a „kiváló" vagy „jó" minősítési kategóriába került. A kedvező folyamatok ellenére a BaP továbbra is kiemelt figyelmet érdemel, mivel erősen rákkeltő tulajdonságú vegyület, amely a policiklusos aromás szénhidrogének (PAH) csoportjába tartozik. A koncentrációk emelkedése elsősorban a lakossági szilárd tüzeléshez, a nedves vagy nem megfelelő minőségű tűzifa használatához, valamint a hulladékok illegális égetéséhez kapcsolódik. Ennek következtében a levegőminőség további javítása érdekében továbbra is fontos a helyes tüzelési gyakorlatok népszerűsítése, a hulladékégetés visszaszorítása, valamint a lakóépületek energetikai korszerűsítésének ösztönzése. A BaP koncentrációk alapján a lakossági szilárd tüzelés által érintett családi házas övezetek továbbra is a levegőminőségi beavatkozások elsődleges célterületei közé tartoznak.

Az elmúlt évtizedben a Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció levegőminősége a vizsgált szennyezőanyagok tekintetében összességében javult. A jelenleg hatályos levegőminőségi követelmények a legtöbb komponens esetében teljesülnek, ugyanakkor az Európai Unió új levegőminőségi irányelvében meghatározott, szigorúbb határértékek teljesítése további intézkedéseket tesz szükségessé. A jövő szempontjából a legfontosabb kihívást a közlekedési eredetű NO_2 kibocsátások, a lakossági szilárd tüzeléshez kapcsolódó $PM_{2,5}$ és BaP kibocsátások, valamint a PM_{10} terhelést befolyásoló diffúz és újrafelverődő porkibocsátások további mérséklése jelenti.

Kiegészítő mérések eredményei

A mérési eredmények alapján a mobil mérőállomásokkal mért légszennyezettségi adatok mind időbeli alakulásukban, mind átlagos koncentrációik tekintetében szoros egyezést mutattak a referenciaállomások eredményeivel. A napi koncentrációváltozások lefutása gyakorlatilag azonos mintázatot követett valamennyi vizsgált légszennyező komponens esetében, ami arra utal, hogy a fővárosi automata mérőhálózat megfelelően reprezentálja a hasonló települési környezetű városrészek levegőminőségi viszonyait.

A mobil mérőállomások és a referenciaállomások eredményeinek összehasonlítására átlagos eltérési mutató került meghatározásra. A mutató a mobil és a referenciaállomáson mért koncentrációk átlagos arányát fejezi ki, ahol az 1,0 érték teljes egyezést jelent, az 1-nél kisebb vagy nagyobb értékek pedig a két mérési adatsor közötti eltérés mértékét mutatják.

A $PM_{2,5}$ koncentrációk esetében a mobil és referenciaállomások közötti eltérések valamennyi helyszínen alacsonyak maradtak. Az átlagos eltérési mutató értéke 0,76 és 1,34 között alakult, ami azt jelzi, hogy a mért koncentrációk a teljes vizsgálati időszak alatt nagymértékben együtt mozogtak. Mind a fűtési, mind a nem fűtési időszakban a koncentrációcsúcsok és a háttérszintek hasonlóan jelentkeztek a vizsgált helyszíneken és a referenciaállomásokon (14. ábra). A PM_{10} szálló por koncentrációk összehasonlítása még szorosabb egyezést mutatott. Az átlagos eltérési mutatók 0,93 és 1,21 közötti tartományban alakultak, ami a vizsgált légszennyezők között a legjobb egyezések közé tartozott. A napi koncentrációk lefutása minden helyszínen közel azonos volt, beleértve a téli időszakra jellemző nagyobb koncentrációjú epizódokat is. A vizsgálat eredményei alapján a PM_{10} terhelés térbeli különbségei a vizsgált városrészek és a referenciaállomások között nem bizonyultak jelentősnek (15. ábra). A NO_2 esetében szintén jó egyezés volt tapasztalható a mobil és az állandó mérőpontok között. Az átlagos eltérési mutatók 0,81 és 1,23 között mozogtak. A mérési eredmények alapján a közlekedési eredetű terhelések időbeli változásai valamennyi helyszínen hasonló módon jelentkeztek, és egyik vizsgált városrészben sem volt azonosítható olyan tartós többletterhelés, amelyet a közeli referenciaállomások ne jeleztek volna megfelelő pontossággal (16. ábra).

A helyszínek közötti összehasonlítás alapján a legkisebb eltérések az újbudai mérési ponton jelentkeztek, ahol a mobil mérőállomás és a Budatétényi referenciaállomás adatai szinte teljes mértékben együtt mozogtak. A legnagyobb különbségek a Margitszigeten fordultak elő, ugyanakkor ezek az eltérések is a vonatkozó mérési bizonytalansági tartományon belül maradtak, ezért környezetvédelmi szempontból nem tekinthetők jelentősnek. A kiegészítő mérési program eredményei azt igazolták, hogy a vizsgált budapesti városrészek levegőminősége jól jellemezhető a meglévő automata mérőhálózat adataival. A mobil mérőállomások nem azonosítottak olyan mértékű többletterhelést vagy olyan légszennyezettségi sajátosságot, amely indokolná új, állandó mérőállomások létesítését a vizsgált helyszíneken. Az eredmények alapján a jelenlegi mérőhálózat megfelelően reprezentálja a főváros különböző területeinek levegőminőségi viszonyait (BKÁÉ, 2022).

A kiegészítő mérések eredményei alapján nem volt azonosítható olyan terület, ahol a légszennyezőanyag koncentrációk tartósan és jelentős mértékben eltértek volna a meglévő automata mérőhálózat által reprezentált értékektől. A vizsgálat ezért megerősítette, hogy a fővárosi automata mérőhálózat alkalmas Budapest levegőminőségi viszonyainak nyomon követésére és az agglomeráció levegőminőségi helyzetének értékelésére.

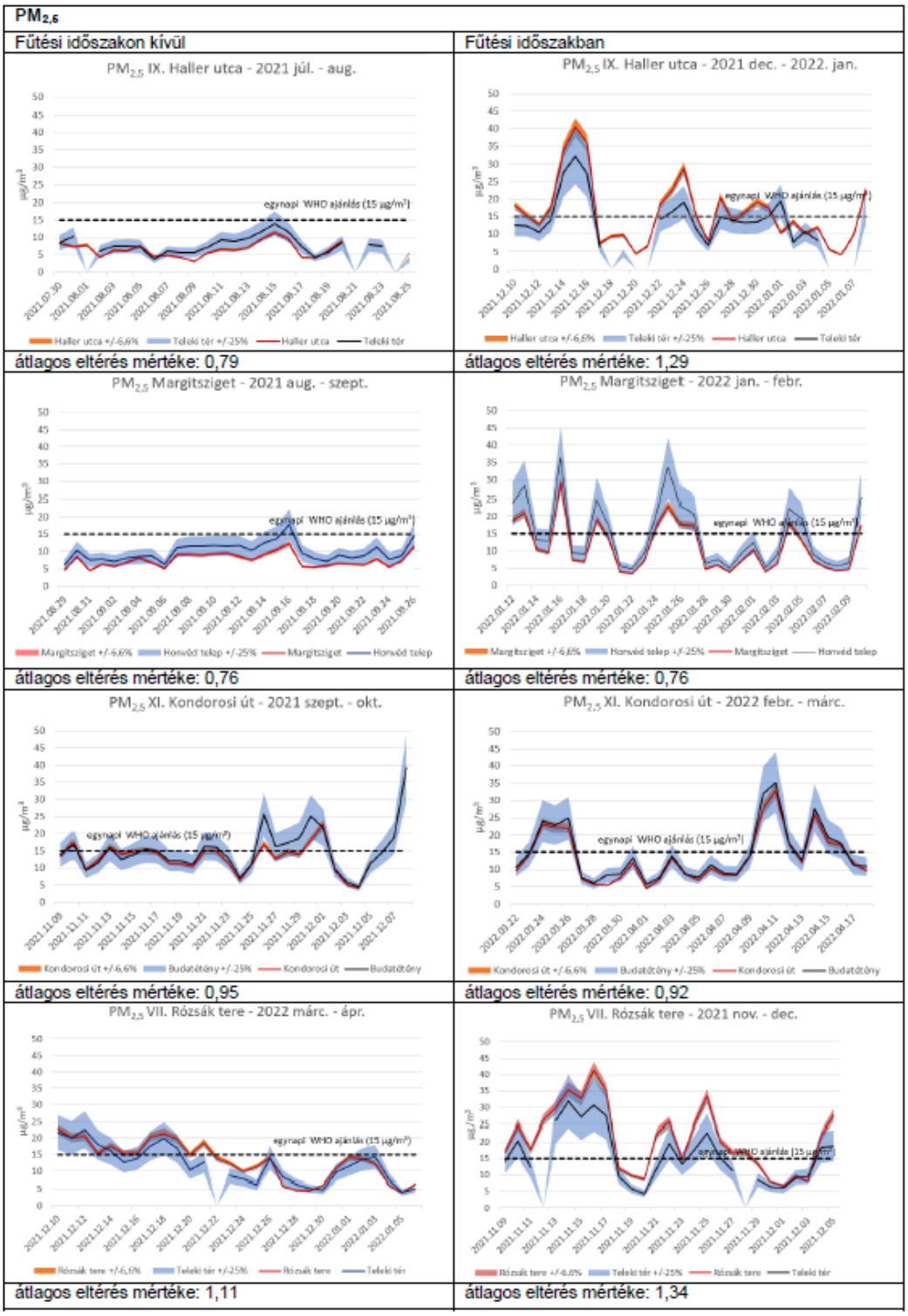

14. ábra: $PM_{2,5}$ koncentráció alakulása a kiegészítő mérések helyszínein (BKÁÉ, 2022).

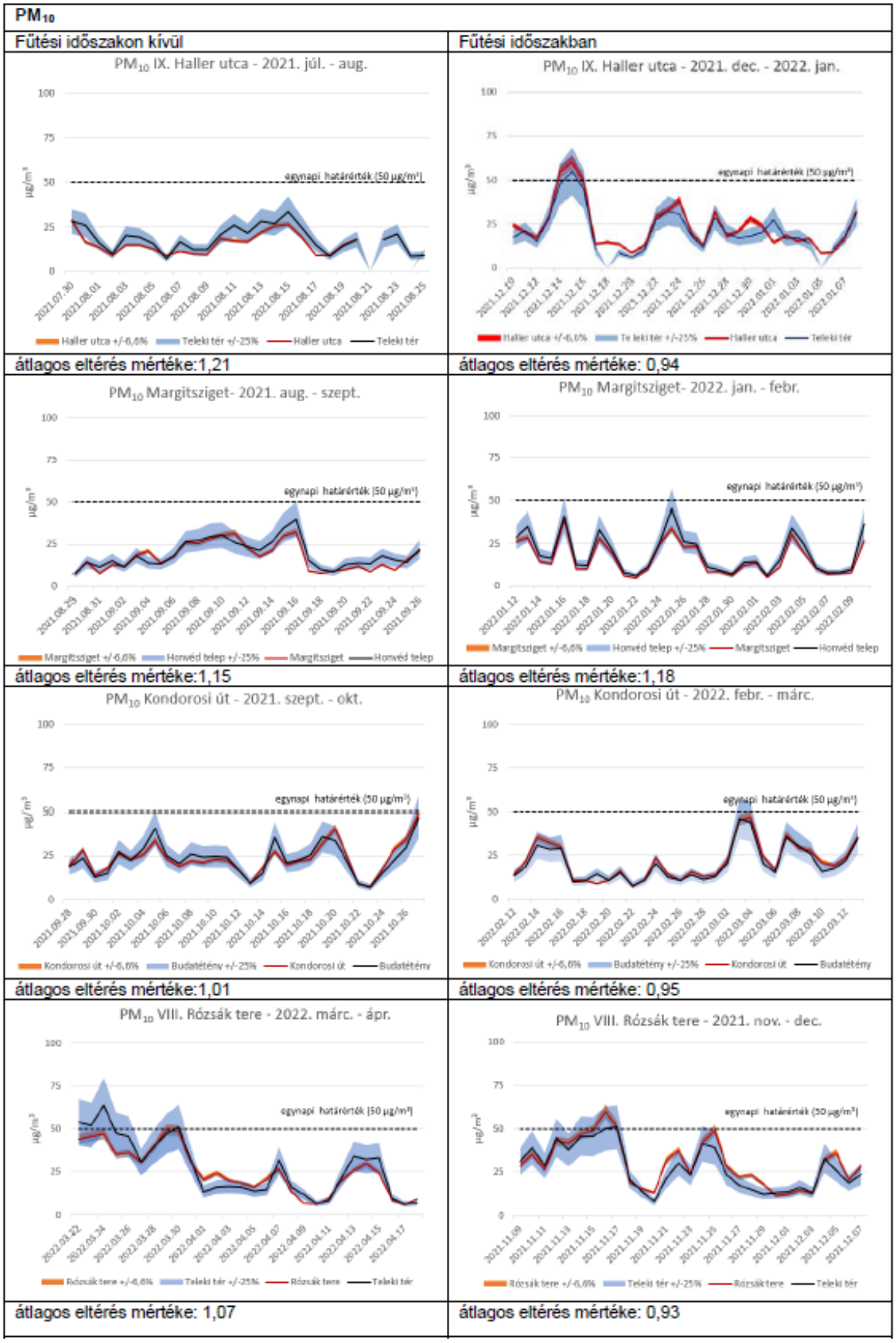

15. ábra: PM_{10} koncentráció alakulása a kiegészítő mérések helyszínein (BKÁÉ, 2022).

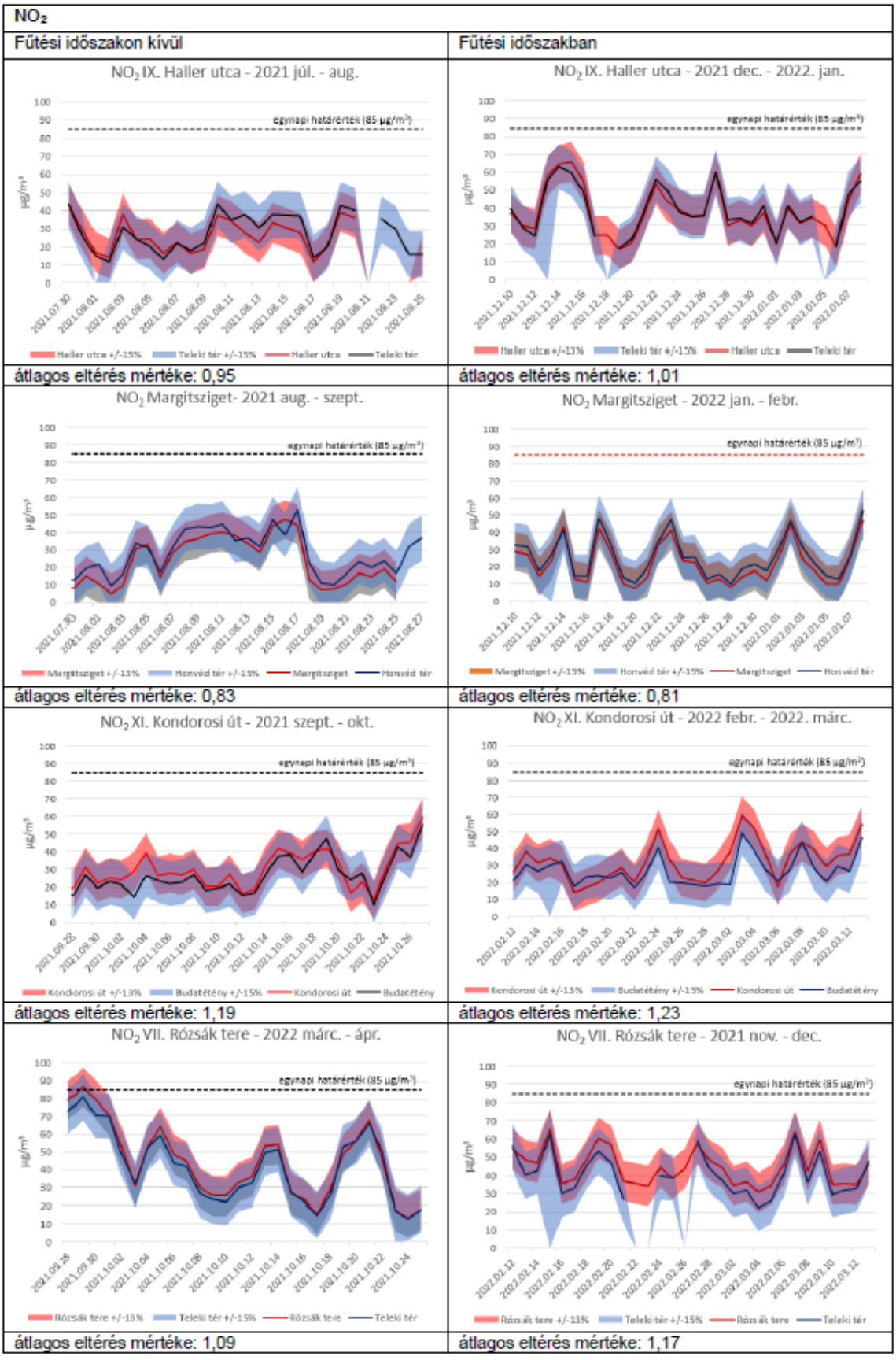

16. ábra: NO_2 koncentráció alakulása a kiegészítő mérések helyszínein (BKÁÉ, 2022).

4.2 A LEVEGŐMINŐSÉG ÉRTÉKELÉSÉNEK MÓDSZEREI

A levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatára, ellenőrzésére és értékelésére vonatkozó részletes szabályokat a levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011. (I. 14.) VM rendelet tartalmazza. A rendelet összhangban áll a 2008/50/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel, valamint a 2004/107/EK és a 2008/50/EK irányelvek egyes mellékleteinek módosításáról szóló (EU) 2015/1480 bizottsági irányelv előírásaival.

A levegőterheltségi szint vizsgálata állandó helyre telepített automata mérőállomásokon, illetve meghatározott esetekben időszakos vagy eseti mérések alkalmazásával történik. A mérések folyamatos vagy szakaszos mintavételi és mérési módszerekkel végezhetők.

A jogszabály meghatározza a kibocsátások mérésének követelményeit, a minőségirányítási és minőségbiztosítási előírásokat, a levegőterheltségi szint vizsgálatának és értékelésének módszereit, valamint a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának ellenőrzésére vonatkozó követelményeket. A levegőterheltségi szint értékelése matematikai-statisztikai módszerek, grafikus elemzések és térképi ábrázolások együttes alkalmazásával történik.

A mérőpontok elhelyezésének követelményeit, a referencia mérési módszereket, az adatminőségi követelményeket, az adatrendelkezésre állás kritériumait, valamint a levegőminőség értékelésének részletes követelményeit a 6/2011. (I. 14.) VM rendelet mellékletei tartalmazzák. A referencia mérési módszerek a vizsgált komponensek esetében a vonatkozó európai szabványokon alapulnak.

A levegőterheltségi szint egészségügyi határértékeit, célértékeit, hosszú távú célkitűzéseit, továbbá a szmoghelyzetek során alkalmazandó tájékoztatási és riasztási küszöbértékeket a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet tartalmazza.

5. A LEVEGŐ MINŐSÉGÉT BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

5.1 A SZENNYEZÉST OKOZÓ FŐ KIBOCSÁTÓ FORRÁSOK, TEVÉKENYSÉGEK JEGYZÉKE

A légszennyező anyagok kibocsátásának forrásai szennyezőanyagonként és térségenként eltérő jelentőségűek. Budapest és környéke esetében a levegőminőség szempontjából kiemelt jelentőségű a közlekedés, a lakossági fűtés, az ipari és szolgáltatási tevékenységek, valamint a mezőgazdasághoz kapcsolódó kibocsátások szerepe. A kibocsátások mellett a levegőminőséget a térség sűrű településszerkezete, a jelentős ingázó- és átmenő forgalom, valamint a regionális és határon átterjedő légszennyezés is befolyásolja. Az alábbi alfejezetek a főbb kibocsátó forrásokat és azok Budapest, illetve az agglomeráció levegőminősége szempontjából releváns sajátosságait mutatják be.

5.1.1 Közlekedés

Közúti közlekedés

A közlekedés a Budapestet és agglomerációját magában foglaló térség egyik meghatározó légszennyező forrása. A közlekedési kibocsátások elsősorban a NO_x koncentrációjának alakulásában játszanak jelentős szerepet, emellett a közúti közlekedéshez kapcsolódóan a részecskekibocsátás és a nem kipufogógáz eredetű (például fék- és gumikopásból, valamint a közutak porának felveréséből származó) kibocsátások is hozzájárulnak a levegőterheléshez. A közlekedés jelentőségét tovább növeli a térség magas közlekedési intenzitása, az agglomerációból Budapest felé irányuló ingázás, valamint a főváros és az agglomeráció közötti jelentős átmenő forgalom.

Személygépjármű állomány

A személygépjármű állomány Magyarországon, valamint a Budapestet és Pest megyét magában foglaló térségben a vizsgált időszakban jelentősen növekedett (17. ábra). A 2008 és 2013 közötti időszakban a gazdasági válság hatására a növekedés üteme megtorpant, majd 2014-től ismét emelkedő tendencia figyelhető meg. Országos szinten a személygépjármű állomány a 2000. évi mintegy 2,4 millió darabról 2025-re meghaladta a 4,4 millió darabot (PVKP, 2025). Ez az intenzív növekedés 2020-tól – a járványhelyzethez kapcsolódó, a mobilitási igényeket és a kereskedelmet is érintő korlátozások ideje alatt – jelentősen mérséklődött. Hasonló folyamat figyelhető meg Budapesten és Pest megyében is, ahol a járműállomány folyamatos növekedése az egyéni közlekedés iránti igény tartós fennmaradására utal (BKÁÉ, 2025). Budapesten a személygépkocsik száma 2025 végén 731.370 darab volt, ami 8000 darabbal (1,11 %-kal) több az előző évinél. 2015-ben még csak 597.337 darab személygépkocsi volt Budapesten, ami tízéves távlatban 21%-os növekedést jelent (18. ábra) (BKÁÉ, 2025). A járműállomány nagysága azonban önmagában nem határozza meg a közlekedésből származó légszennyezés mértékét,

ugyanakkor a növekvő gépjárműhasználat a közúti forgalom és ezáltal a közlekedési eredetű kibocsátások szempontjából is jelentős tényező.

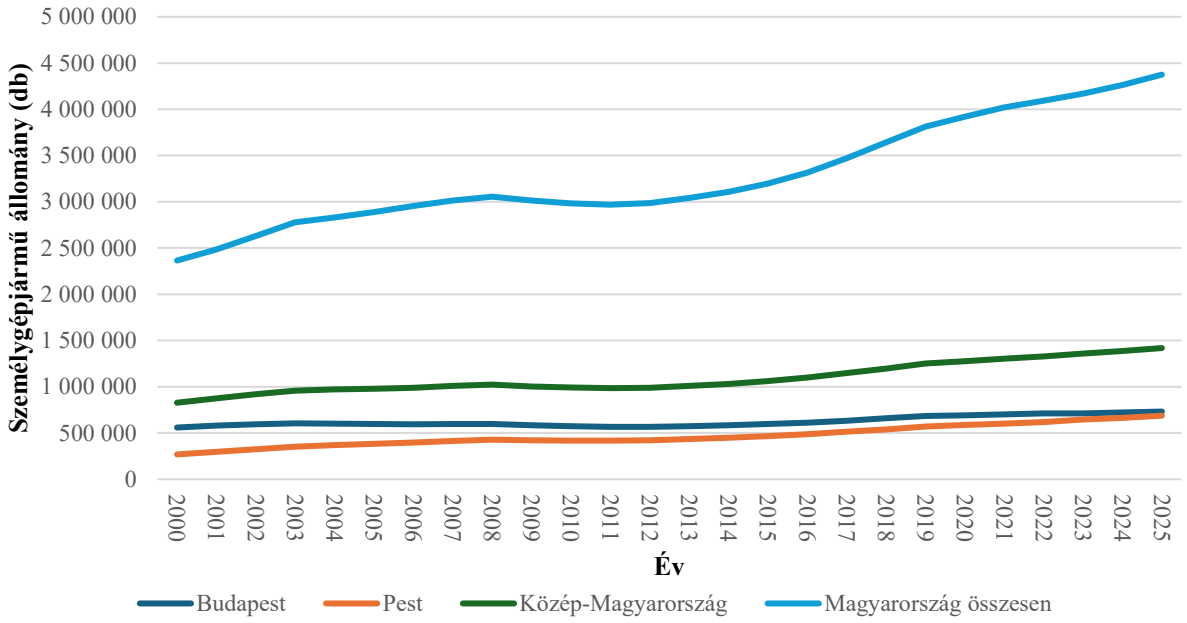

17. ábra*:* A személygépkocsi-állomány alakulása Magyarországon, Közép-Magyarországon, Budapesten és Pest megyében 2000 és 2025 között. (Forrás: PVKP, 2025).

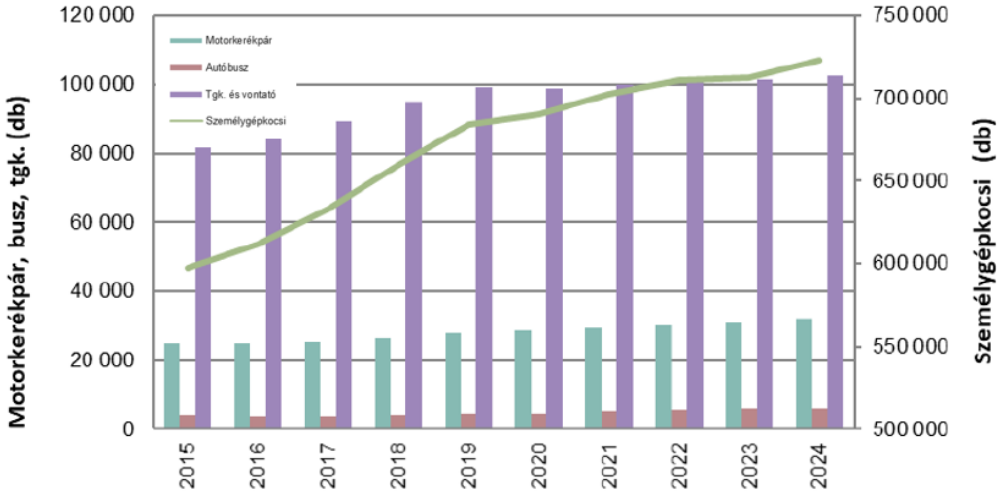

18. ábra: Budapesten regisztrált közúti közlekedési eszközök száma 2015 - 2024. között (Adatforrás: KSH, Ábra forrása: BKÁÉ, 2025).

A személygépkocsi-állomány növekedése mellett annak elöregedése is megfigyelhető. A 19. ábra alapján látható, hogy a személygépjárművek átlagos életkora a 2000-es évek közepéig csökkenő tendenciát mutatott, ami a járműállomány megújulására utalt. Ezt követően azonban az átlagéletkor

ismét emelkedésnek indult, és 2025-re elérte a 16,5 évet. Az elöregedő járműállomány levegővédelmi szempontból kedvezőtlen folyamat, mivel a régebbi gépjárművek jellemzően magasabb légszennyezőanyag kibocsátással rendelkeznek, mint a korszerűbb, szigorúbb emissziós előírásoknak megfelelő járművek. 25 év alatt a gépjárművek száma közel megduplázódott. A budapesti gépjárműállományt az elmúlt évtizedben a személygépkocsik öregedése jellemezte: a személygépkocsik átlagéletkora 2013 és 2024 között 11,5 évről 13,2 évre nőtt. Budapesten a járműállomány öregedése az országos átlagnál (2023-ban 15,8 év) kedvezőbb képet mutat: 2013 óta a gépkocsik életkora Budapesten 1,5 évvel, országos átlagban viszont 2,8 évvel nőtt. A zónában az autók számának változása az országosnál kisebb mértékű, de így is az országos autóállomány harmada Budapesten és Pest megyében található (BKÁÉ, 2025).

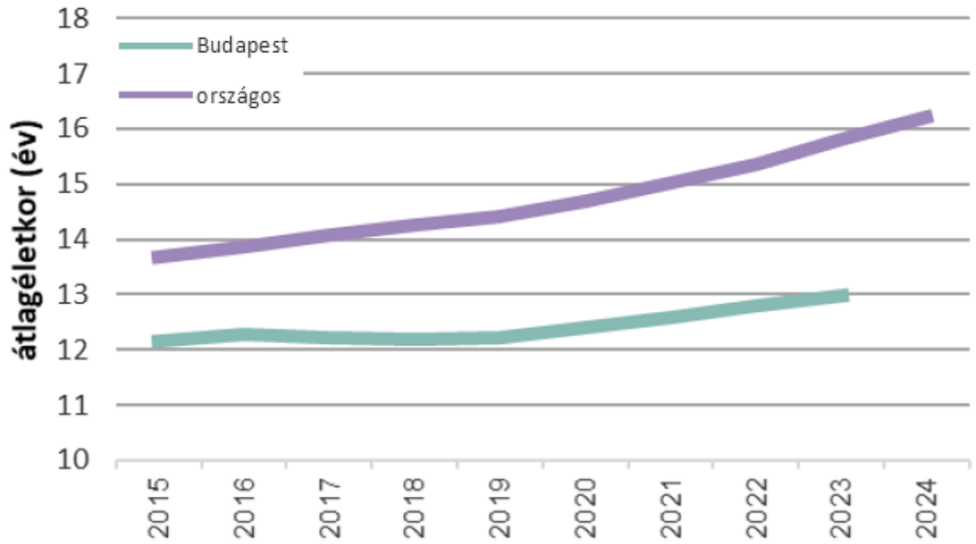

19. ábra*:* A személygépjárművek átlagéletkora Budapesten és Magyarországon 2015 - 2024. között (Adatforrás: KSH, Ábra forrása: BKÁÉ, 2025).

Gépjárművek környezetvédelmi besorolása

A járművek életkora mellett azok környezetvédelmi besorolása és hajtásmódja is meghatározza a közlekedésből származó kibocsátások nagyságát. A „Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban" regisztrált gépjárművek száma az elmúlt években összességében növekedett, miközben a járműállomány környezetvédelmi összetétele fokozatosan kedvezőbbé vált. Csökkent a régebbi, kedvezőtlenebb környezetvédelmi besorolású járművek száma és aránya, miközben növekedett a korszerűbb, magasabb Euro-kategóriába tartozó gépjárművek részaránya. A 2024. december 31-i állapot alapján az állomány jelentős részét már az Euro V és Euro VI besorolású benzines és dízel járművek alkotják (20. ábra).

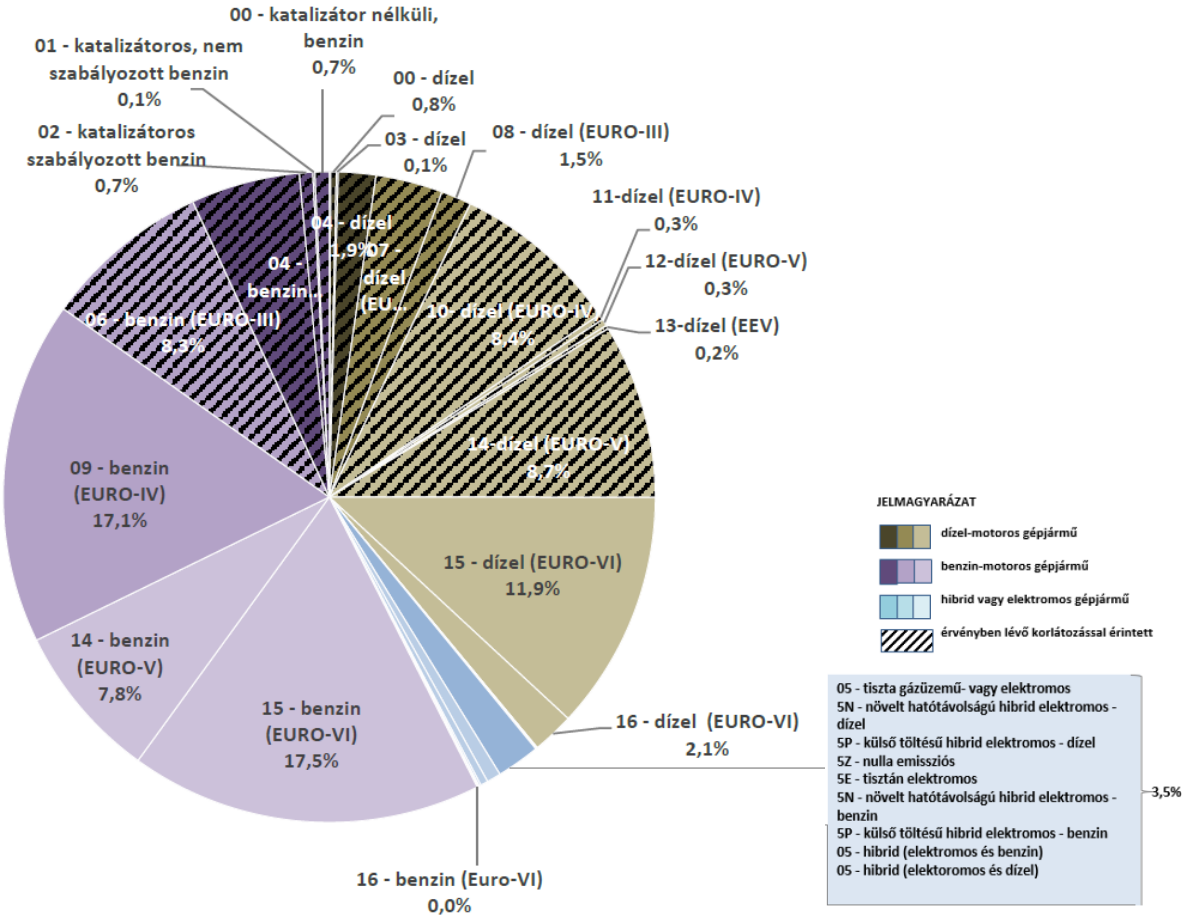

20. ábra: A „Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban” regisztrált járművek környezetvédelmi besorolásának megoszlása és a gépjárműveket érintő és javasolt korlátozások 2024. december 31-ei adatok alapján (Adatforrás: Építési és Közlekedési Minisztérium Közúti Gépjármű-közlekedési Hatósági Főosztálya; saját számítás, Ábra forrása: BKÁÉ, 2025)

A járműállomány kedvezőbb összetételének változása a fővárosi szmogriadó-rendeletben meghatározott, riasztási fokozat esetén forgalomkorlátozás alá eső gépjárművek számának alakulásában is tükröződik. A 2018–2024 közötti időszakban a teljes járműállomány növekedése mellett a 2022. november 1-jétől alkalmazott korlátozási körbe tartozó járművek száma folyamatosan csökkent, miközben a nem korlátozott járművek száma jelentősen növekedett. 2024 végén a riasztási fokozat esetén korlátozás alá eső járművek aránya 40,3% volt (BKÁÉ, 2025). A tendencia arra utal, hogy a járműállomány fokozatosan megújul, ugyanakkor a kedvezőtlenebb környezetvédelmi besorolású gépjárművek még mindig jelentős számban vannak jelen az agglomerációban (21. ábra).

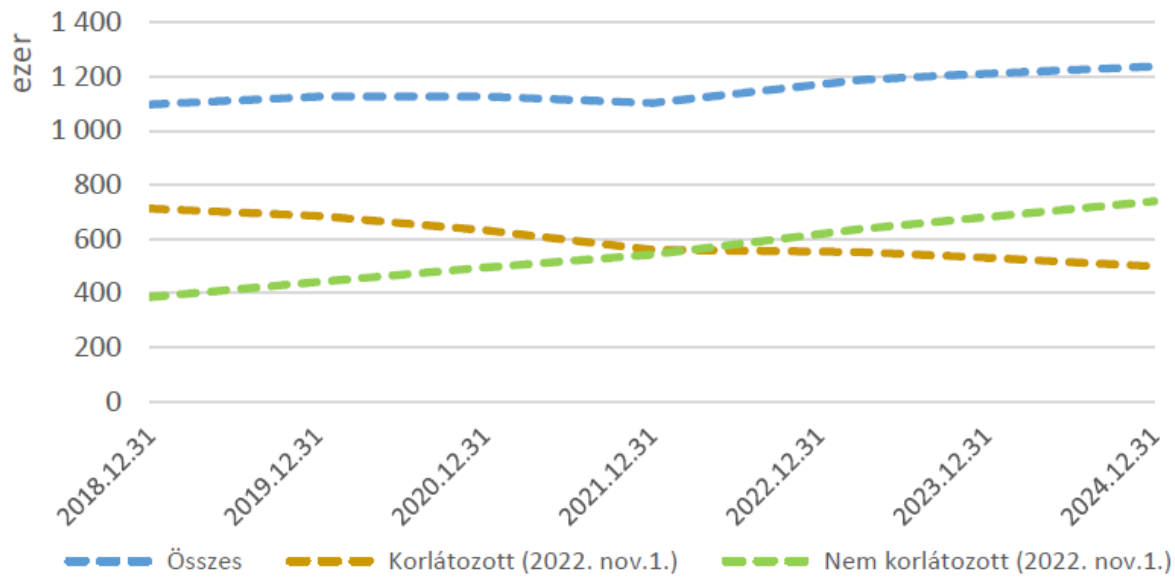

21. ábra: A „Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban" regisztrált és korlátozás alá eső járművek számának trendje - Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció 2019.01.01.-2024.12.31. (Adatforrás: Építési és Közlekedési Minisztérium Közúti Gépjármű-közlekedési Hatósági Főosztálya; saját számítás; Ábra forrása: BKÁÉ, 2025).

A benzines és dízelüzemű járművek környezetvédelmi besorolásának 2018–2024 közötti változása jól szemlélteti a járműpark átalakulását. A benzines gépjárművek között a korszerűbb, Euro V és Euro VI besorolású járművek aránya növekedett, miközben a régebbi Euro II–III kategóriák részaránya fokozatosan mérséklődött (22. ábra). Hasonló tendencia figyelhető meg a dízelüzemű járművek esetében is: a régebbi Euro-kategóriákhoz tartozó állomány fokozatosan visszaszorult, míg az Euro V és különösen az Euro VI besorolású gépjárművek száma növekedett (23. ábra).

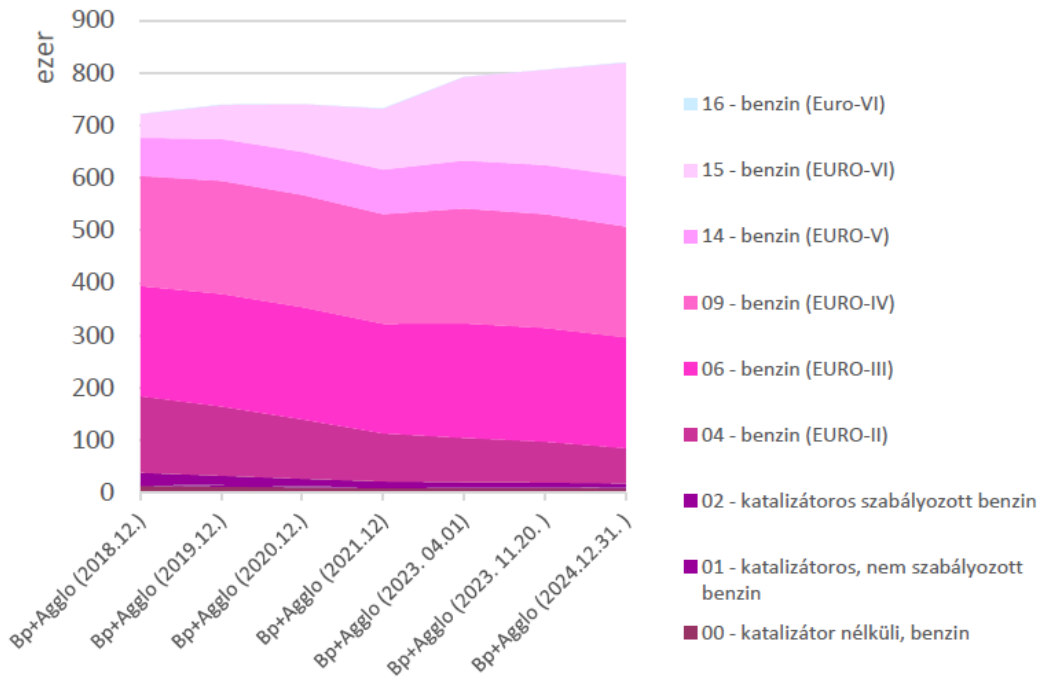

22. ábra: A „Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban” regisztrált benzines járművek környezetvédelmi besorolás változása 2018-2024. évi adatok alapján (Adatforrás: Építési és Közlekedési Minisztérium Közúti Gépjármű-közlekedési Hatósági Főosztálya; saját számítás) Pest megye közúti közlekedése; Ábra forrása: BKÁÉ, 2025)

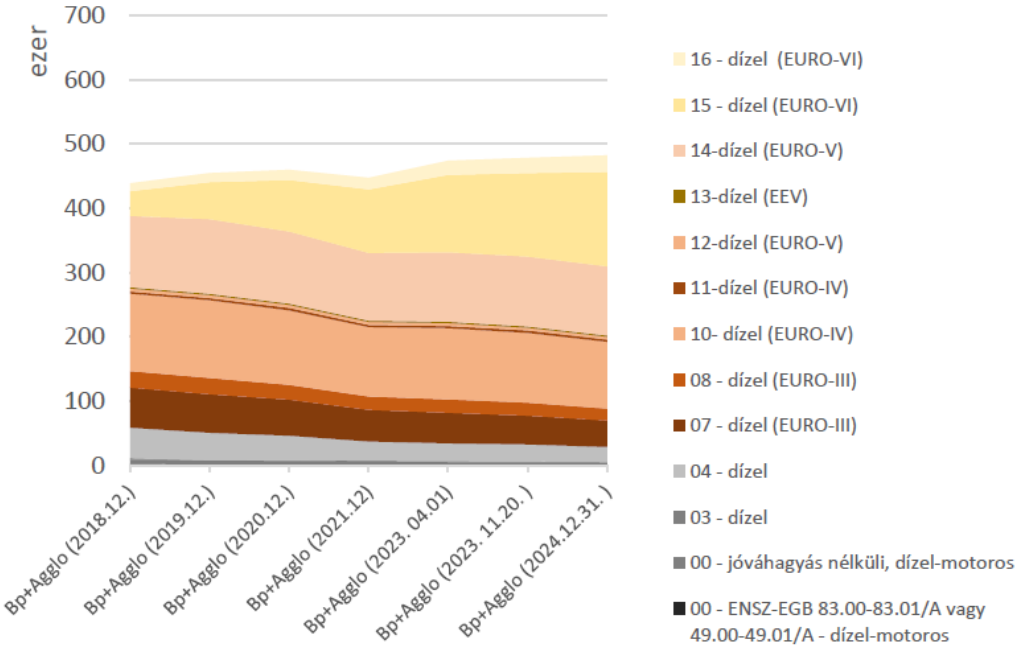

23. ábra: A „Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban” regisztrált dízel járművek környezetvédelmi besorolásának változása 2018-2024. évi adatok alapján (Adatforrás: Építési és Közlekedési Minisztérium Közúti Gépjármű-közlekedési Hatósági Főosztálya; saját számítás; Ábra forrása: BKÁÉ, 2025)

Kedvező változás figyelhető meg a hibrid és elektromos gépjárművek esetében is. Számuk a vizsgált időszakban folyamatosan növekedett, és 2024-re már jól érzékelhetővé vált az állomány bővülése (24. ábra). Ugyanakkor ezek a járművek a teljes gépjárműállományhoz képest továbbra is kisebb részarányt képviselnek, ezért a közlekedési eredetű kibocsátások rövid távú mérséklődésében önmagában az alternatív hajtású járművek terjedése még nem jelent teljes körű megoldást.

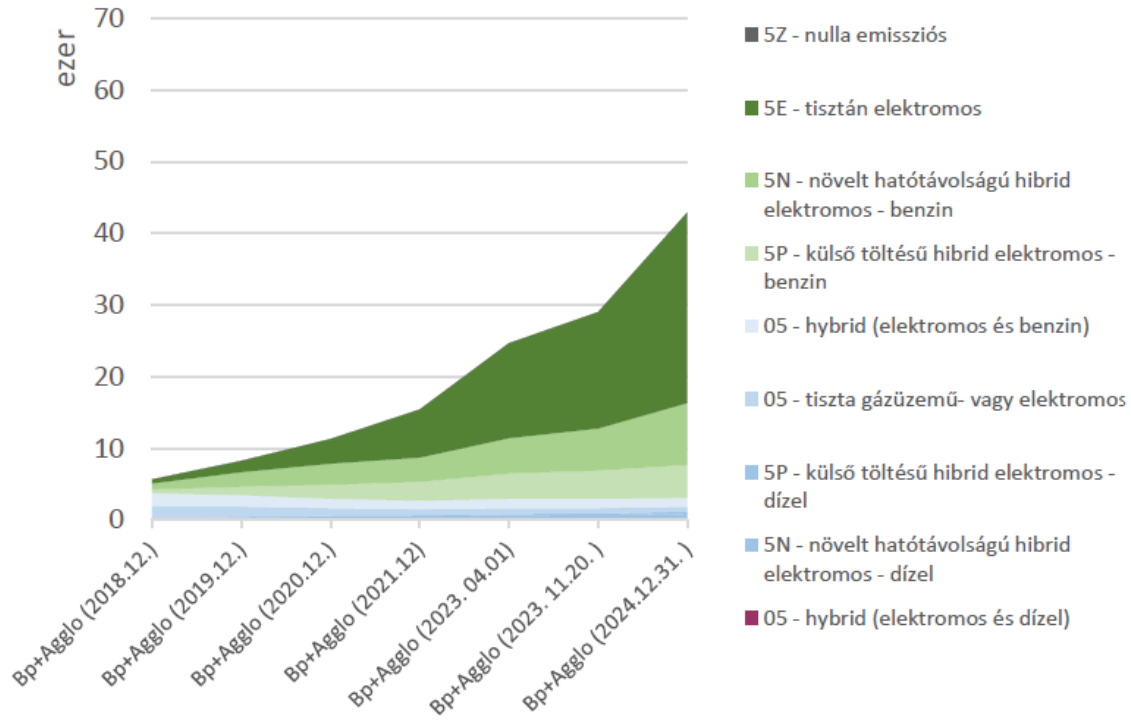

24. ábra: A „Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban” regisztrált hibrid és elektromos járművek környezetvédelmi besorolásának változása 2018-2024. évi adatok alapján (Adatforrás: Építési és Közlekedési Minisztérium Közúti Gépjármű-közlekedési Hatósági Főosztálya; saját számítás; Ábra forrása: BKÁÉ, 2025).

A vizsgált időszakban a járműállomány mennyiségi növekedése mellett annak környezetvédelmi összetétele is kedvező irányban változott. A régebbi járművek fokozatos visszaszorulása, a magasabb Euro-kategóriák térnyerése, valamint a hibrid és elektromos járművek számának növekedése hosszabb távon mérsékelheti a közlekedési eredetű kibocsátásokat. A teljes közlekedési terhelés szempontjából azonban továbbra is meghatározó a gépjárműforgalom nagysága és területi koncentrációja, ezért a járműpark megújulása mellett a forgalom mérséklése és a közösségi, illetve aktív közlekedési módok részarányának növelése is szükséges.

Pest megye közúti közlekedése

A megye közlekedését két tényező határozza meg alapvetően: egyrészt a földrajzi elhelyezkedése, másrészt a kényszerű mobilitás. Az előbbi főként a távolsági közlekedésre van hatással: az ország közepén, a fővárost övező megyében jelentős az átmenő forgalom, mely vagy Budapestre tart, vagy a budapesti Duna-hidakat használva regionális vagy nemzetközi utakat tesz meg. Utóbbi pedig azt jelenti, hogy a lakosság egyre messzebb költözik a városközpontoktól – városhatáron belül, vagy azon kívül, más településre vándorolva –, de az általa igénybe vett funkciók továbbra is centralizáltak (közigazgatás, oktatás, egészségügy, de valamilyen mértékben a munkahelyekre, vagy a bevásárlási lehetőségekre is igaz ez). Emiatt a közlekedési igény megnő, amely a jelenlegi közlekedési szokásokkal (szénhidrogén-alapú, egyéni közlekedés) ötvözve növeli a környezetterhelést. A szuburbanizáció jelentős környezeti hatásait felelős, szakszerű településfejlesztéssel lehet csökkenteni, amelynek eszköze lehet a jól szervezett közösségi közlekedés és a határozott, átgondolt, hosszútávú érdekeket képviselő építésügyi szabályozás.

A megye közlekedési infrastruktúráját, hálózatát jelentős részben a természeti környezet (domborzat, Duna), illetve a településszerkezet határozza meg. Az állami közúthálózat sűrűsége (0,43 km/km^2) az országos átlagnál (0,35 km/km^2) magasabb, ez főként a Budapest környéki agglomerációs öv sűrű településhálózatának és az ehhez kapcsolódó utaknak köszönhető. A megye gyorsforgalmi utakkal is igen jól ellátott: az M0 körgyűrű és a róla leágazó M1, M2, M3, M31, M4, M5, M51, M6, M7 autópályák és autóutak alkotják az úthálózat gerincét, melyet a párhuzamos elsőrendű főutak egészítenek ki. A megye északi és nyugati, dombságokkal és hegységekkel tarkított részein az úthálózat alapját részben kisebb kapacitású első- és másodrendű főutak alkotják (10., 11. és 12. sz. főút).

A gyorsforgalmi és főutak jellemzően igen zsúfoltak, főként azok a szakaszok, melyek az agglomerációs és az átmenő forgalom lebonyolításában egyaránt részt vesznek: az M1-M7 bevezető szakaszán és az M0 déli részén (az M6 és M51 autópályák között) napi 130-140 ezer egységjármű halad át. Ennél kisebb, de jellemzően 40-80 ezer jármű terheli a Budapestre vezető gyorsforgalmi utakat. Ez a forgalomnagyság azt jelenti, hogy a legzsúfoltabb szakaszokon az utak kapacitása kimerült, de máshol is közel jár a telítettséghez (70-90 %-os kapacitáskihasználtsággal).

A főutak helyzete valamivel jobb, mert a gyorsforgalmi utak felszívják az autók nagy részét, ezért a kapacitáskihasználtság 50-70 % körül alakul. Ahol viszont nem áll rendelkezésre párhuzamos lehetőség, ott nagy dugók alakulnak ki: a legsúlyosabb a 10., 11. és 51. sz. főúton; illetve a párhuzamos M2 autóút ellenére a 2. sz. főúton. Ezeken a főutakon a települések belterületén, illetve néhány forgalmas csomópontban komoly torlódások alakulnak ki, súlyosbítva a zaj- és légszennyezettségi helyzetet.

Az alsóbbrendű utak állapota változó, de a tendencia javuló: az elmúlt években nagy mennyiségű mellékutat újított fel a Magyar Közút Zrt. A mellékutak forgalma is vegyes képet mutat: a fővároshoz közeli területeken előfordulnak akár 15-18 ezer egységjármű terhelésű szakaszok is, a legterheltebb pedig a Budakeszin áthaladó 8102. sz. út (22-24 ezer egységjármű, mellyel az út kapacitásának 180 %-án van a forgalomnagyság).

Az önkormányzati kezelésű úthálózat hossza (17 720 km) jelentősen meghaladja az állami kezelésű utakét, ám kétharmad részük nem burkolt. Ráadásul az országos folyamatokkal ellentétben a szilárd burkolatú utak aránya még kismértékű csökkenést is mutat (a 2013. évi 32,0 %-ról 31,7 %-ra).

Budapest közúti közlekedése

A Dunát keresztező utazások száma egy átlagos munkanapon meghaladja az 1,4 millió főt. A 13 keresztezési lehetőség közül – beleértve az M0 autóút hidjait, a vasúti hidakat és a metróvonalakat is – az Árpád híd a leggyakrabban használt átkelő, amelyen több mint 215 ezer utazás történik. Ezt sorrendben az M0 autóút Deák Ferenc hídja, majd a Margit híd követi 185 ezer, valamint 172 ezer utazással. Az M2 és M4 metró folyót keresztező szakaszának utasforgalma a rangsorban a 7. és a 8., mintegy 136 ezer és 120 ezer fővel, míg a legkevésbé terhelt a Déli vasúti összekötő híd valamivel több mint 8 ezer utazással naponta.

A Budapestet kiszolgáló közúti főhálózat forgalmi terhelése a 2010-es évtized első felében évről évre mintegy 2%-ot – de a második felében is évente mintegy 1-1,5%-ot – növekedett. A pandémia hatása az utazási, helyváltoztatási szokásokra 2020-ban és 2021-ben még erőteljesen megfigyelhető volt, azonban közúti forgalom nagysága 2022-ben már nem csak elérte a pandémia előtti, 2019-es év átlagát, hanem az év végére mintegy 10%-kal meg is haladta azt. 2023-ban ez a növekvő tendencia megállt, az éves közúti forgalom nagysága minimálisan, de alacsonyabb volt (a 2022. évi forgalom 99,7%-a), mint az előző évben. 2024-ben gyakorlatilag a közúti forgalom stagnálása volt tapasztalható.

A budapesti városhatárt hétköznap, kétirányban összesen több mint 1,2 milliónyian lépik át, melyből a személygépkocsival utazók száma mintegy 755 ezer főt tesz ki. A közösségi közlekedést naponta közel 447 ezer utas használja, melynek 45%-a vonattal, 11%-a HÉV-vel, valamint 44%-a autóbusszal lépi át a városhatárt. A napi ingázóforgalom mintegy 78%-a irányul az agglomerációból Budapestre, míg 22%-a Budapestről az agglomeráció irányába.

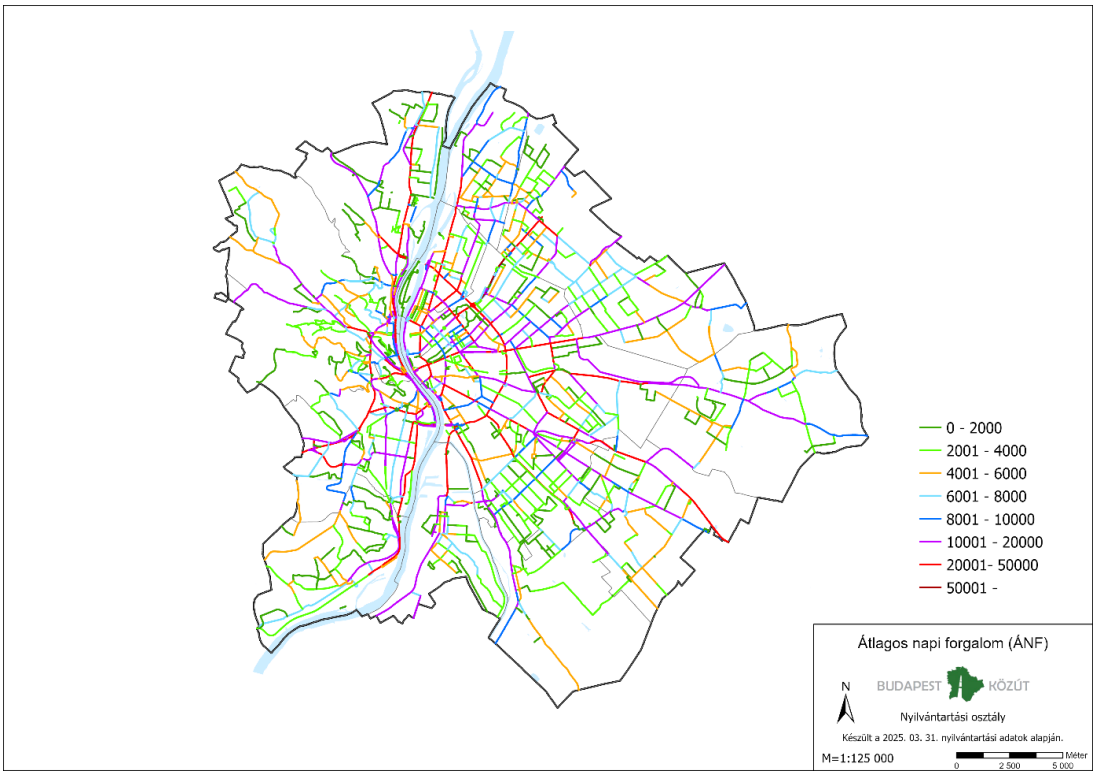

25. ábra*:* A közutak forgalmi terhelése 2024-ben (egységjármű/nap) (Adatok forrása: Magyar Közút Zrt.)

A közlekedési eredetű légszennyezés szempontjából kiemelten érintettek a nagy forgalmú közlekedési folyosók és csomópontok, különösen a Hungária körgyűrű, a Váci út, az Üllői út, a Kerepesi út, a Budaörsi út, a Szentendrei út, valamint a budai és pesti alsó rakpart térsége (25. ábra). Ezeken a területeken a jelentős gépjárműforgalom következtében a NO_x és a közlekedéshez kapcsolódó szállópor koncentrációja tartósan nagyobb lehet a városi háttérterületekhez képest.

A közlekedés továbbra is a NO_x kibocsátásának egyik legfontosabb forrása a zónában. A mérőállomási adatok alapján a legmagasabb NO_2 koncentrációk jellemzően a nagy forgalmú városi közlekedési folyosók közelében jelentkeznek, ami összhangban áll a közlekedési források domináns szerepével. A folyamatosan növekvő mobilitási igények, az agglomerációból érkező jelentős ingázóforgalom, valamint a személygépjármű-állomány magas átlagéletkora miatt a közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése a jövőben is kiemelt levegővédelmi feladat marad.

Légi közlekedés

Budapesten található Magyarország legnagyobb polgári repülőtere a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér. Az utasforgalom megnégyszereződött 2000 óta (26. ábra). A repülőtér légiáru-forgalma (Cargo) a 2000-es évek eleji 40-50 ezer tonnáról 2025-re szintén történelmi csúcsra, jóval 200 000 tonna fölé emelkedett. A repülőgépek kibocsátásai hozzájárulnak a NO_x és PM szennyezettséghez, de a nagy magasság miatt az elkeveredés nagyobb, ezért tényleges levegőterhelés a földfelszíni mérőhelyeken nem

kimutatható. A repülőtér közvetlen környezetében a légiközlekedés és a kapcsolódó közúti forgalom lokális levegőminőségi hatásai jelentkezhetnek, ugyanakkor a zóna egészének NO_2 és PM terhelésében a közúti közlekedés szerepe továbbra is lényegesen nagyobb.

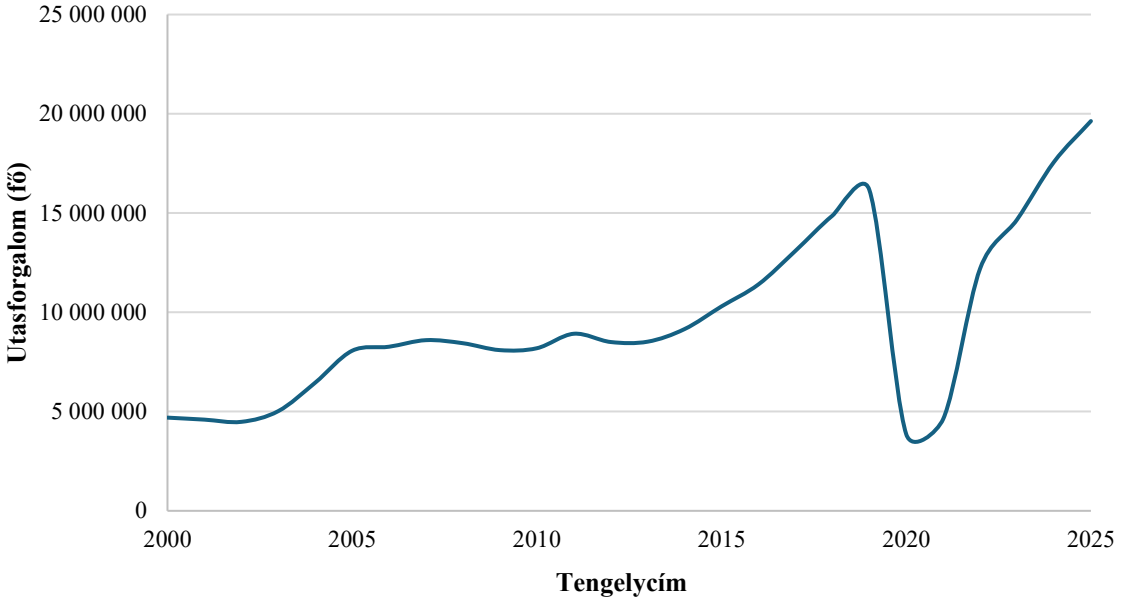

26. ábra: Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér utasforgalma 2000-2025 között (Adatok forrása: OKIR).

Vasúti közlekedés

A vasúti közlekedés a Budapestet és agglomerációját magában foglaló zóna közlekedési rendszerének meghatározó eleme. A fővárosba sugarasan befutó vasútvonalak egyaránt szolgálják az elővárosi személyforgalmat, valamint az országos és nemzetközi személy- és áruszállítást. A budapesti vasúti csomópont ezért mind az utasforgalom, mind a vasúti árufuvarozás szempontjából kiemelt jelentőségű. A budapesti és agglomerációs vasúthálózat több, nemzetközi és transzeurópai közlekedési hálózathoz kapcsolódó útvonalat is magában foglal. A MÁV hálózati adatai alapján a fővárosi térségben különösen az 1-es, 30a, 40a, 70-es, 80a, 100a és 150-es vonalak rendelkeznek jelentős elővárosi, illetve térségi közlekedési szereppel.

A vasúti közlekedés levegőminőségi szempontú értékelésekor lényeges körülmény, hogy a fővárosi agglomeráció vasúthálózatának jelentős része villamosított. A villamos vontatású vonatok üzemelése során a közlekedési infrastruktúra közvetlen környezetében nincs a belső égésű motorokhoz hasonló kipufogógáz kibocsátás. Ennek következtében a villamosított vasútvonalak közvetlen légszennyezőanyag kibocsátása általában lényegesen kisebb, mint a dízelüzemű közúti vagy vasúti közlekedésé. A villamos energia előállításához kapcsolódó kibocsátások ugyanakkor nem a vasúti közlekedés helyi emissziójaként, hanem az energiatermeléshez kapcsolódó kibocsátások között jelennek meg.

A vasúti közlekedéshez kapcsolódó helyi légszennyezés ugyanakkor nem kizárólag a vontatási energiaforrástól függ. A közvetlen kibocsátások között elsősorban a dízelüzemű vasúti járművek, mozdonyok, tolatómozdonyok és egyes vasúti munkagépek kipufogógáz kibocsátása emelhető ki. Ezek különösen a nem villamosított vasútvonalakon, valamint a vasúti pályaudvarokon, rendező- és rakodóterületeken, illetve a dízelüzemű vontatási és tolatási tevékenységek során lehetnek relevánsak. A kibocsátott légszennyező anyagok között elsősorban a NO_x, a PM_{10} és $PM_{2,5}$, CO és a NMVOC említhetők.

A villamosított vasúti közlekedés esetében is számolni kell nem kipufogási eredetű részecskekibocsátással. A fék- és kerékkopás, valamint a sín és a kerék érintkezéséből, illetve kopásából származó részecskék a vasúti közlekedés közvetlen környezetében járulhatnak hozzá a részecsketerheléshez. Ezen túlmenően a vasúti pálya, a pályaudvarok és a rakodóterületek környezetében a felületeken lerakódott por időszakosan újra a levegőbe kerülhet. A nem kipufogási eredetű részecskekibocsátások jelentőségét általános közlekedési trendként az európai környezetvédelmi értékelések is egyre nagyobb hangsúllyal kezelik.

A vasúti áruszállítás levegőminőségi szempontból elsősorban a nagy forgalmú vasúti csomópontok és rendezőpályaudvarok környezetében érdemel figyelmet. A budapesti vasúti csomópontban a kelet–nyugati és észak–déli irányú vasúti forgalmak találkozása miatt jelentős személy- és áruforgalom koncentrálódik. Kiemelt szerepe van többek között a Ferencváros térségének és a Déli összekötő vasúti hídnak. A csomópontban a személy- és teherforgalom, valamint az esetleges dízelüzemű tolatási és rendezési tevékenység együttesen helyi emissziós terhelést okozhat.

A vasúti közlekedés összességében a közúti közlekedéshez képest kedvezőbb levegőminőségi hatású közlekedési módnak tekinthető, különösen az elővárosi személyszállítás villamosított szakaszain. Jelentős szerepe van ezért a közúti közlekedésből származó kibocsátások mérséklésében is, mivel a vasúti közlekedés versenyképesebbé tétele, a megfelelő átszállási kapcsolatok és a P+R/B+R rendszerek fejlesztése hozzájárulhat a személygépkocsi-forgalom csökkentéséhez. A budapesti agglomeráció vasútfejlesztési programjainak egyik fontos célja éppen az elővárosi vasúti közlekedés részarányának növelése és ezáltal a fővárosba irányuló közúti forgalom mérséklése.

A zóna levegőminőségi tervének szempontjából ezért a vasúti közlekedés kettős szerepét szükséges figyelembe venni: egyrészt bizonyos helyeken – elsősorban a dízelüzemű járművek, a vasúti csomópontok és a rakodási, rendezési tevékenységek környezetében – közvetlen légszennyező forrásként jelenik meg, másrészt a nagy kapacitású, villamosított elővárosi vasúti közlekedés a közúti személygépkocsi-forgalom kiváltásával a zóna összes közlekedési eredetű légszennyezőanyag kibocsátásának mérsékléséhez járulhat hozzá.

Vízi közlekedés

A Zóna legnagyobb dunai kikötője a Budapest XXI. kerületben található Csepeli Szabadkikötő az áruforgalma a 2000. évi 1 millió tonnáról 1,5 millió tonnára emelkedett 2025-re. Budapesti belvárosi

kikötők turista hajó forgalma jelentős a nyári időszakban. A hajók dízelmeghajtásán kívül az áramfejlesztést is dízelmotor végzi, melyre sok lakossági panasz érkezik. A hajóforgalom levegőminőségi hatása elsősorban lokális jelentőségű, különösen a kikötők és a sűrűn használt folyószakaszok környezetében. A dízelüzemű hajók kibocsátásai elsősorban a NO_x és a szálló por koncentrációjához járulhatnak hozzá.

5.1.2 Lakossági fűtés

A szilárd tüzelőanyagok háztartási körülmények között történő égetése – különösen elavult, rosszul szellőző berendezések, nyílt égésterű eszközök és alacsony hatásfok esetén – jelentős mértékben hozzájárul a légszennyezettséghez (EEA, 2020). A nem megfelelő égési körülmények során keletkező légszennyező anyagok közé tartozik a PM, CO, NO_x, benzol, formaldehid, valamint a PAH-ok, amelyek súlyosan egészségkárosító hatásúak (WHO, 2024).

A lakossági fűtés a fűtési időszakban a Budapestet és agglomerációját magában foglaló zóna levegőminőségét befolyásoló egyik jelentős tényező. A fűtési eredetű kibocsátások különösen a téli időszakban, hideg, szélcsendes és stabil légköri helyzetekben válhatnak jelentőssé, amikor a légszennyező anyagok hígulása és elszállítása korlátozott. Magyarországon a lakossági fűtésből származó $PM_{2,5}$ kibocsátás különösen kiemelkedő: a hazai részecske kibocsátás forrásoldalát vizsgálva a PM_{10} részecskék 67%-a, míg a $PM_{2,5}$ finomabb frakciójának 80,4%-a lakossági szilárd tüzelőanyag égetéséből származik (HungaroMet, 2019).

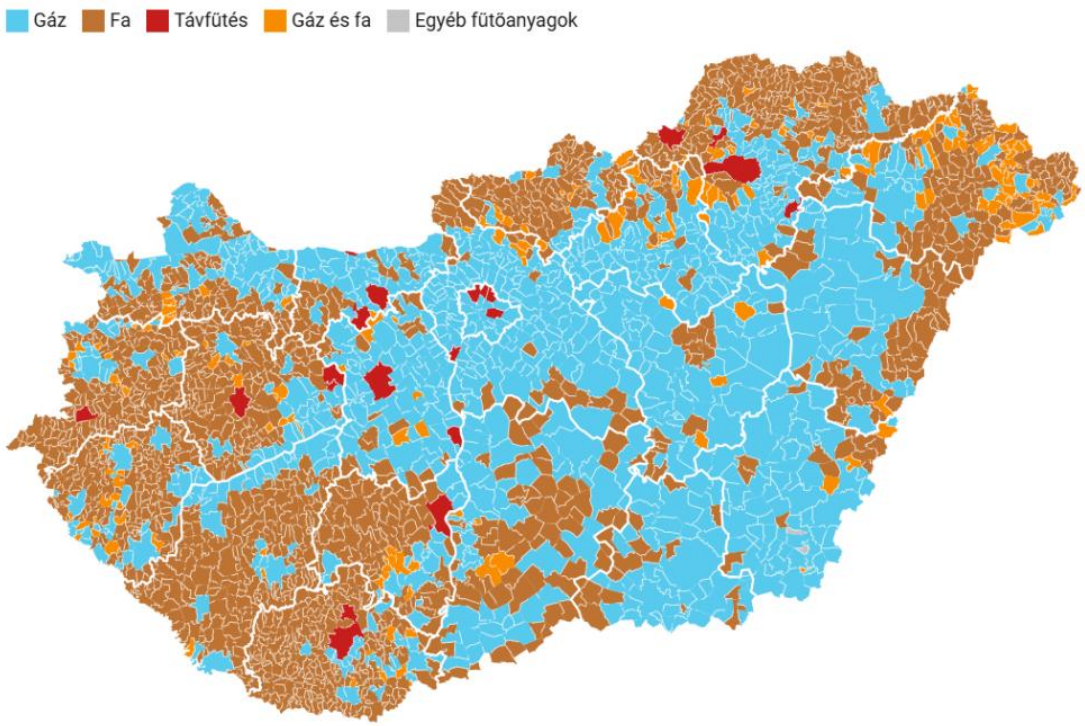

27. ábra: A települések háztartásainak leggyakoribb fűtőanyaga 2022-ben (Forrás: KSH, 2022).

A lakossági fűtés szerkezete a zónán belül területileg jelentősen eltér. Budapesten a sűrű beépítésű, többlakásos épületekben a vezetékes gáz és a távfűtés meghatározó, míg a külső kerületek családi házas területein, valamint az agglomeráció településein az egyedi fűtési rendszerek és a szilárd tüzelőanyagok használata nagyobb szerepet tölthet be. A KSH 2022. évi népszámlálási adatai szerint a vezetékes gáz volt a leggyakrabban használt fűtőanyag, ugyanakkor a kisebb településeken a gáz mellett más fűtőanyag, elsősorban a fa használata is jellemzőbb (27. ábra). A nagyobb településeken ezzel szemben a távfűtés szerepe jelentősebb (KSH, 2022).

Fűtési módok Pest megyében és Budapesten

A 2022. évi népszámlálás adatai szerint Pest megyében 491 227, Budapesten pedig 800 338 lakott lakás volt. A fűtési módok alapján mindkét területen a központos fűtési rendszerek voltak meghatározók, ugyanakkor a fűtési szerkezet jelentősen eltért Budapest és Pest megye között. Pest megyében a lakások 76,5%-a központos fűtésű volt, ezen belül 20 194 lakásban távfűtést, 355 362 lakásban pedig egy vagy több lakást ellátó kazánt, cirkókazánt vagy más központi fűtési eszközt alkalmaztak. Egyedi helyiségfűtés 115 671 lakásban fordult elő. Budapesten a központos fűtés aránya 80,2% volt: 233 233 lakás távfűtéses, 408 480 lakás pedig egy vagy több lakást fűtő kazánnal, cirkókazánnal vagy más eszközzel volt ellátva. Egyedi helyiségfűtést 158 625 lakásban alkalmaztak (KSH, 2022). A két terület közötti legjelentősebb különbség a távfűtés szerepében mutatkozik. Budapesten a távfűtés a lakott lakások mintegy 29%-át érintette, míg Pest megyében aránya mintegy 4% volt. Ez a fővárosi, nagyvárosi, illetve lakótelepi beépítés nagyobb súlyával függ össze. A helyiségfűtés ezzel szemben Pest megyében valamivel nagyobb arányt képviselt, ami összhangban áll a kisebb településekre és családi házas területekre jellemző egyedi fűtési megoldások nagyobb szerepével (KSH, 2022).

Fűtőanyag használat Pest megyében és Budapesten

A 2022. évi népszámlálás adatai alapján a vezetékes gáz volt a leggyakrabban használt fűtőanyag mind Budapesten, mind Pest megyében. Pest megyében a 491 227 lakott lakásból 258 246 esetében használtak hálózati gázt fűtési célra, míg Budapesten ez az érték 461 249 volt a 800 338 lakott lakásból (KSH, 2022).

A vezetékes gáz mellett jelentős különbség figyelhető meg a fa tüzelőanyagként történő alkalmazásában. Pest megyében 57 267 lakásnál, Budapesten pedig mindössze 4 707 lakásnál szerepelt a fa a fűtőanyagok között. Pest megyében a többféle tüzelőanyagot használó lakások száma is jelentős volt: 2022-ben 128 741 lakás tartozott ebbe a kategóriába, amelyeken belül a hálózati gáz és a fa együttes használata 78 493 lakásnál fordult elő. Budapesten a többféle tüzelőanyagot használó lakások száma 61 042 volt, közülük 14 689 lakásban alkalmaztak egyaránt hálózati gázt és fát (KSH, 2022).

A fővárosban a lakott lakások mintegy 65%-a hálózati gázzal fűtött, és ezen lakások közel 89%-a kizárólag ezt az energiahordozót használta. Emellett a lakott lakások mintegy 29%-a távhőellátásban részesült. Elektromos áramot fűtési célra 82 692 lakás használt, amelyek közel 45%-ában kizárólag ez

a fűtési mód volt jelen. Hőszivattyús fűtőberendezéssel 17 527 lakás rendelkezett, míg napkollektor 4 934 lakásban volt megtalálható (KSH, 2022).

A fűtőanyag használat településszerinti eltérései szintén jelentősek. A KSH adatai szerint a kisebb településeken a vezetékes gáz mellett nagyobb arányban jelennek meg a szilárd tüzelőanyagok, elsősorban a fa, míg a nagyobb lélekszámú településeken és a fővárosban a távfűtés szerepe hangsúlyosabb. Ennek következtében a fűtési eredetű légszennyezőanyag kibocsátások térbeli megoszlása is eltérő, ami a zóna levegőminőségi értékelése során kiemelt jelentőségű (KSH, 2022).

Az intézkedések meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a légszennyezési problémák forrásszerkezete az agglomeráció települései és Budapest belső területei között jelentősen különbözik. Az agglomeráció számos településén a lakossági szilárd tüzelés és az illegális hulladékégetés a PM_{10}, $PM_{2,5}$ és BaP szennyezettség meghatározó forrása. Ezzel szemben Budapesten a vezetékes gázfűtés dominanciája miatt a lakossági fűtéshez kapcsolódó NO_x kibocsátások nagyobb jelentőséggel bírnak. A főváros levegőminőségének javítása érdekében ezért kiemelt fontosságú az épületenergetikai mélyfelújítások ösztönzése, a fosszilis energiahordozókat kiváltó korszerű fűtési rendszerek, különösen a hőszivattyúk elterjesztése, valamint a távhőrendszerekhez való csatlakozás támogatása. Az ilyen intézkedések egyaránt hozzájárulnak a levegőminőségi célok eléréséhez és az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez. Az adatok összességében azt mutatják, hogy Pest megyében a szilárd tüzelőanyagok, különösen a fa használata a fővároshoz képest lényegesen nagyobb szerepet tölt be, ami a térség levegőminőségi problémáinak értelmezése és a beavatkozások tervezése szempontjából meghatározó jelentőségű (KSH, 2022) (BKÁÉ, 2025).

Településméret szerinti különbségek Pest megyében

A fűtőanyag-használatban jelentős különbségek figyelhetők meg a települések mérete szerint. A KSH 2022. évi népszámlálási adatai alapján a 10 000 főnél nagyobb Pest megyei településeken a vezetékes gáz használata a legjellemzőbb, míg a kisebb településeken a fa használata lényegesen nagyobb arányban jelenik meg. A KSH értékelése szerint a település méretének csökkenésével egyre gyakoribbá válik, hogy a háztartások a gáz mellett más fűtőanyagot, elsősorban fát is használnak. A 10 000 fő feletti településeken a vezetékes gáz használata 78,0%, a fa használata 9,0%, az elektromos áramé 15,5%, a távhőé 6,5%, míg a szén és egyéb tüzelőanyagoké 1,0% volt. A 10 000 fő alatti településeken a vezetékes gáz használatának aránya 61,5%, a fáé 34,5%, az elektromos áramé 11,0%, a szén és egyéb tüzelőanyagoké pedig 3,0% volt. Az adatok a különböző fűtőanyagok használatát mutatják, ezért az egyes arányok nem összeadhatók 100%-ra. A településméret szerinti különbség levegőminőségi szempontból is jelentős. A kisebb településeken a fa használatának jóval nagyobb aránya arra utal, hogy ezeken a területeken a szilárd tüzeléshez kapcsolódó kibocsátások szerepe is nagyobb lehet. Különösen a nem megfelelő tüzelőanyag, tüzelési gyakorlat vagy elavult tüzelőberendezés alkalmazása esetén jelentős részecskekibocsátás alakulhat ki. A kisebb, jellemzően családi házas települések ezért a lakossági eredetű PM_{10} és $PM_{2,5}$ kibocsátások szempontjából fokozott figyelmet igényelnek.

Avarégetés

A lakossági tüzeléshez kapcsolódó, külön kezelendő kibocsátó forrás az avar és a kerti hulladék nyílt téri égetése. Az égetés ellenőrizetlen égési körülmények között, jellemzően kis magasságban történik, ezért a keletkező füst és légszennyező anyagok közvetlenül a környező lakóterületekre juthatnak. A kibocsátások hatása különösen szélcsendes, stabil légköri helyzetekben lehet kedvezőtlen, amikor a légszennyező anyagok hígulása és elszállítása korlátozott. A levelek és gallyak égetése során a tökéletlen égés következtében számos légszennyező anyag keletkezhet. Ezek között megtalálható a CO, valamint különböző illékony és félig illékony szerves vegyületek, PAH-ok és az aeroszol részecskék. A füstben jelentős mennyiségben jelen lehetnek a PM_{10} és $PM_{2,5}$ méretfrakcióba tartozó részecskék is. Az avarégetés országos éves kibocsátási hozzájárulása ugyanakkor viszonylag csekély. A 2023. évre vonatkozó kibocsátási leltár alapján az avarégetésből származó részecskekibocsátás országos szinten mintegy 2% körüli volt, és az elmúlt időszakban csökkenő tendencia volt megfigyelhető. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az avarégetés helyi levegőminőségi szempontból elhanyagolható lenne: az egyedi égetések rövid idő alatt, közvetlenül a lakókörnyezetben okozhatnak jelentős részecsketerhelést (Másfélfok, 2025).

Az avar és a kerti hulladék nyílt téri égetése fő szabály szerint tilos. A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 27. §-a a hulladék nyílt téri égetését tiltja, ugyanakkor a jogszabály lehetőséget biztosít az eltérő szabályozásra. Ennek alapján a települési önkormányzatok rendeletben meghatározhatják az avar és kerti hulladék égetésének helyi szabályait, így az égetés meghatározott időszakban és feltételek mellett engedélyezhető, illetve teljeskörűen is tiltható. A gyakorlat ezért településenként eltérő lehet. A zóna szempontjából indokolt annak vizsgálata, hogy az érintett településeken hatályos-e az avar és kerti hulladék égetését szabályozó önkormányzati rendelet, és az milyen feltételeket határoz meg. Különösen fontos annak feltárása, hogy a települések mekkora részén teljes körű a tiltás, illetve hol és milyen időszakban engedélyezett az égetés. A zöldhulladék kezelésének előnyben részesítendő módjai a helyben történő komposztálás, a szervezett zöldhulladék-gyűjtés és az egyéb hasznosítási lehetőségek. Az avarégetés visszaszorítása ezért a helyi levegőminőség javítását célzó intézkedések egyik lehetséges területe.

A fűtési rendszerek várható átalakulása

Az európai uniós épületenergetikai szabályozás hosszú távú célja a fosszilis tüzelőanyagok felhasználásának fokozatos csökkentése az épületek fűtésében. A felülvizsgált épületenergetikai irányelv alapján a fosszilis tüzelésű kazánok fokozatos kivezetése várható, amelynek során a hőszivattyús rendszerek, a megújuló energiaforrások és a hatékony távhőrendszerek szerepe egyaránt növekedhet. Budapest esetében jelentős szerepe van a távhőszektor dekarbonizációjának és fejlesztésének: a fővárosi távhőszolgáltatás fejlesztésére kidolgozott koncepció szerint az uniós „hatékony távfűtés” kritérium teljesítéséhez 2028 és 2035 között mintegy 166 MW új karbonmentes hőtermelő kapacitás bevonása szükséges. A távhőszolgáltatás kiterjesztésének kiemelt célterületei közé

tartozhatnak a jelentős fejlesztési potenciállal rendelkező városrészek, így különösen Rákosrendező és a Diákváros térsége, ahol a távhőrendszerhez való csatlakozás elősegítheti, illetve egyes fejlesztések esetében feltételül szabható a földgázalapú egyedi fűtési rendszerek kiváltása. Ezáltal a távhő nemcsak az épületállomány dekarbonizációjához, hanem a helyi légszennyezőanyag kibocsátások csökkentéséhez is érdemben hozzájárulhat (BKÁÉ, 2025; BFVT).

A változás Budapest és agglomerációja szempontjából különösen jelentős, mivel a lakossági fűtésben továbbra is meghatározó a vezetékes földgáz, miközben a fővárosban a távfűtés szerepe is jelentős. A fűtési rendszerek átalakulása ezért nem kizárólag az egyedi berendezések cseréjét jelenti, hanem az épületek energiaigényének csökkentését, a villamosenergia-hálózat és a távhőrendszerek fejlesztését, valamint az egyes területeken alkalmazható alternatív fűtési megoldások összehangolt kialakítását is igényli. A zóna szempontjából ezért a fűtés dekarbonizációja egyben levegőminőségi lehetőség is. Az energiahatékonysági korszerűsítések és az alacsony kibocsátású fűtési rendszerekre való átállás hosszabb távon csökkentheti a lakossági tüzelésből származó légszennyezőanyag kibocsátásokat. Meghatározó ez a kisebb, családi házas településeken, ahol a szilárd tüzelőanyagok használata a nagyobb településekhez képest jelentősebb.

Megjegyzés: *A 2022. évi népszámlálás fűtési módokra vonatkozó adatait Budapest és Pest megye teljes területére külön-külön kérdeztük le. Az adatok ezért nem kizárólag a zónába tartozó agglomerációs településekre vonatkoznak, hanem Budapest teljes közigazgatási területét, illetve Pest megye teljes területét fedik le.*

5.1.3 Ipari kibocsátás

A rendszerváltást követően a főbb légszennyező anyagok kibocsátásának arányában az ipar szerepe évről-évre csökken a Zóna területén. Ez egyaránt köszönhető az ipar modernizációjának, valamint a nagyobb levegőterhelést okozó iparágak csökkenésének. Az ipari kibocsátások a zóna egészét tekintve általában kisebb mértékben járulnak hozzá a légszennyezettséghez, mint a közlekedési és egyes lakossági eredetű források, ugyanakkor egyes telephelyek környezetében lokálisan jelentős terhelést okozhatnak.

Bányászati tevékenységek

Külszíni fejtésű bányák: Elsősorban a Duna pesti oldalán a Zónától délre találhatók nagyobb kavics és homokbányák, de Gyálon és Vácott is jelentőbb bányák találhatók. Agyagbányák találhatók Vác, Őrbottyán, Solymár településeken. Jelentősebb kőbányák Ürömnél és szintén Vácott találhatók. A külszíni fejtés, illetve a növényzettel nem borított felületek és földutak szeles száraz időben jelentős mennyiségű port bocsátanak ki, melynek egy része a finomabb frakcióba tartozik.

Hulladék lerakók, hulladékégetők

A zóna legnagyobb kapacitású kommunális hulladéklerakója Pusztazámoron található, ahol a Fővárosban keletkező kommunális hulladékok egy része kerül lerakásra. Jelentős hulladéklerakó található még Gyálon, Kerepesen Százhalombattán. Inert hulladéklerakó elszórtan található mind Budapesten, mind környéki településeken. Az ország legnagyobb kommunális hulladékégetője a MOHU Budapest Zrt. - Fővárosi Hulladékhasznosító Mű Budapest XV. kerületében található a Mélyfúró utcában. A létesítmény éves engedélyezett kapacitása mintegy 420 000 tonna települési szilárd hulladék energetikai hasznosítása, amellyel a budapesti és agglomerációs hulladék jelentős részét kezeli. Az égetés során villamos energia és távhő keletkezik, amely a fővárosi energiaellátásban is szerepet játszik. A létesítmény kibocsátásaira elsősorban a NOx, a savas komponensek (SO_2, HCl, HF), a szilárd részecskék, valamint nyomnyi mennyiségben nehézfémek és szerves mikroszennyezők jellemzőek, ugyanakkor ezek kibocsátását korszerű füstgáztisztító rendszerek mérséklik. A 2005-ben megvalósult rekonstrukció során a létesítmény többfokozatú füstgáztisztítási technológiát kapott, amely magában foglalja a NOx csökkentésére szolgáló denox-rendszert (SNCR), a porleválasztó berendezéseket, valamint a savas komponensek eltávolítását biztosító abszorpciós technológiát. A kibocsátások folyamatos emisszióméró rendszerrel ellenőrzöttek, és a létesítmény az üzemeltető adatai szerint megfelel az uniós és hazai környezetvédelmi előírásoknak. Százhalombattán a található a MOL veszélyes hulladék égető, Vácott a Duna-Dráva Cement Kft. klinkerégető kemencéje hulladék-együttégetést végez.

Ipari létesítmények

A zóna területének jelentős a hozzájárulása Magyarország gazdaságához. Nemcsak a szolgáltató szektor központi telephelyei, főbb logisztikai központjai, hanem nagyobb ipari létesítmények is találhatók itt szinte minden ágazatból.

Erőművek, fűtőművek

Jelentősebb budapesti erőművek az Alpiq Csepeli Szolgáltató Kft. csepeli, valamint a Budapesti Erőmű Zrt. kelenföldi, újpesti és kispesti telephelyei. A nagyobb fűtőművek Budapesten a BKM Zrt. Kunigunda utcai, Füredi úti, Késmárk utcai telephelyén, valamint az MVM Zrt. Kunigunda utcai telephelyén találhatók. Százhalombattán található Pest megye legnagyobb kapacitású erőműve a Dunamenti Erőmű Zrt.

Nagyobb ipari üzemek

- Téglagyárak, cementgyár: Solymáron és Budapest III. kerületében található a Wienerberger Zrt-nek két téglagyára mely jelenleg is üzemel. A Duna-Dráva Cement Kft. cementgyára egyike az országban jelenleg is működő gyáraknak.

- Kőolaj-finomítás: Az ország legnagyobb üzeme a MOL Nyrt. százhalombattai finomítója. A környezetterhelése országos szinten a legnagyobb.
- Gyógyszergyártás: Az ország négy nagy gyógyszergyára közül háromnak a gyáregysége a zónában található. Budapesten a Egis Zrt. és a Richter Gedeon Nyrt. a X. kerületben és az egykori CHINOIN jelenleg Euroapi Hungary Kft. a IV. kerületben. Az Egis Zrt-nek a XVI. kerületben is van telephelye, de ott hatóanyag előállítás nem történik. Az előzőken túl Veresegyházon is találhatók gyógyszerkiszerelő üzemek
- Vegyipar, oldószeres kibocsátás: Budapest XXIII. kerületében található a festékgyártó PPG Trilak Kft., valamint a nagyobb kibocsátók közé tartozik a százhalombattai polisztirolt gyártó Dunastyr Kft.
- Gépgyártás: A Dunaharasztiban található Schwarzmüller Kft. tehergépkocsi felépítményeket gyárt. A Dunakeszin található Dunakeszi Járműjavító Kft. vasúti járműveket gyárt és javít, de jelenleg csődeljárás alatt van. Nagyobb gépgyártó üzem a veresegyházi GE VERNOVA Kft. turbinákat gyárt, míg a GE AVIATION Hungary Kft. repülőgép alkatrészeket javít.
- Akkumulátorgyártás: Gödön található az ország egyik legnagyobb akkumulátor gyára a Samsung SDI Zrt., melynek környezetterhelése jelentős az ipari létesítmények között.
- Egyéb jelentős létesítmények: Dunavarsányban található a részecskeszűrőket gyártó IBIDEN Hungary Kft., illetve a fényforrásokat gyártó LightTech Kft. Dunakeszin található.

A pontforrás kibocsátási adatai alapján az ipari eredetű NO_x és szilárdanyag kibocsátások összességében csökkenő tendenciát mutatnak. Ugyanakkor egyes nagy kibocsátó létesítmények, például a százhalombattai ipari komplexum vagy a váci cementipari létesítmények továbbra is meghatározó szerepet játszik a zóna pontforrás kibocsátásaiban. Emiatt ezen létesítmények kibocsátásainak folyamatos nyomon követése és a rendelkezésre álló legjobb technikák alkalmazása kiemelt jelentőségű.

5.2 A KIBOCSÁTÁSOK ÖSSZES MENNYISÉGE

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció levegőminőségét számos kibocsátó forrás együttes hatása alakítja. A mérhető légszennyezettség nemcsak a pontforrásokból származó kibocsátások függvénye, hanem jelentős mértékben befolyásolják a közlekedési eredetű emissziók, a lakossági fűtésből származó diffúz kibocsátások, a meteorológiai viszonyok, valamint a regionális háttérterhelés is.

A pontforrás kibocsátási adatai ugyanakkor jól jellemzik a jelentősebb ipari és energetikai létesítmények emissziós trendjeit. Az adatok alapján mind Budapest, mind Pest megye esetében kedvező tendencia figyelhető meg: a NO_x és a szilárdanyag kibocsátások hosszú távon összességében csökkenő irányzatot mutatnak. Ez összhangban van a levegőminőségi mérések eredményeivel, amelyek a PM_{10}, $PM_{2,5}$ és NO_2 koncentrációk mérséklődését jelzik a vizsgált időszakban.

Fontos megjegyezni, hogy az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR) tartalmazza a bejelentésköteles pont- és diffúz források kibocsátásait. Ez a tüzelés esetén a 140 kW_{th}-t meghaladó berendezések (közintézmények esetén 500 kW_{th}-t meghaladó), egyéb esetben a légszennyező pontforrásnak minősített kibocsátók, valamint a környezetvédelmi Hatóság által bejelentésre kötelezett diffúz források kibocsátásait tartalmazza. A fentiekből következik, hogy az OKIR adatok nem teljeskörűek, azonban reprezentatívak az adott terület ipari kibocsátására vonatkozóan.

Az elmúlt években a szilárd anyag (egy része PM_{10}) és a NO_x (egy része NO_2) kibocsátás az alábbiak szerint alakult a Főváros területén nyilvántartott, bejelentés köteles pontforrást üzemeltető cégek éves bevallásai alapján.

Nitrogén-oxidok emisszió

A bejelentésköteles pontforrások éves bevallásai alapján Budapest NO_x kibocsátása a korábbi tendenciának megfelelően 2016-tól is jelentősen csökkent. Míg 2016-ban a kibocsátás meghaladta a 2400 tonnát, addig 2024-re mintegy 1550 t/évre mérséklődött. Ez közel 40%-os kibocsátás csökkenést jelent a vizsgált időszakban. A csökkenés különösen 2021 évet követve volt jelentős, ezt megelőzően a kibocsátás kisebb ingadozások mellett mérséklődött (28. ábra).

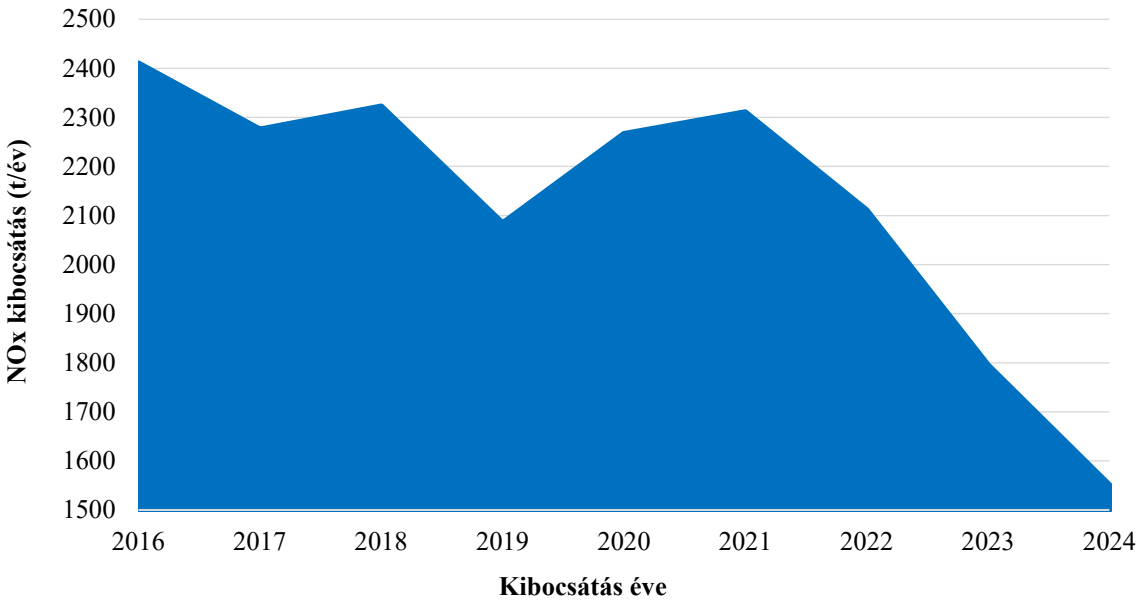

28. ábra: Nitrogén-oxidok emissziója Budapesten (Adatok forrása: OKIR).

A Budapest környéki agglomerációban az NO_x kibocsátás 2016 és 2024 között a fővárosban tapasztaltakhoz képest kisebb mértékben csökkent. A kibocsátás 2017-ben érte el a legmagasabb értéket, mintegy 2480 tonnát, majd 2023-ra 1700 tonnára csökkent. 2024-ben kisebb növekedés figyelhető meg, ugyanakkor a kibocsátás továbbra is alacsonyabb a vizsgált időszak elején mért értékeknél (29. ábra).

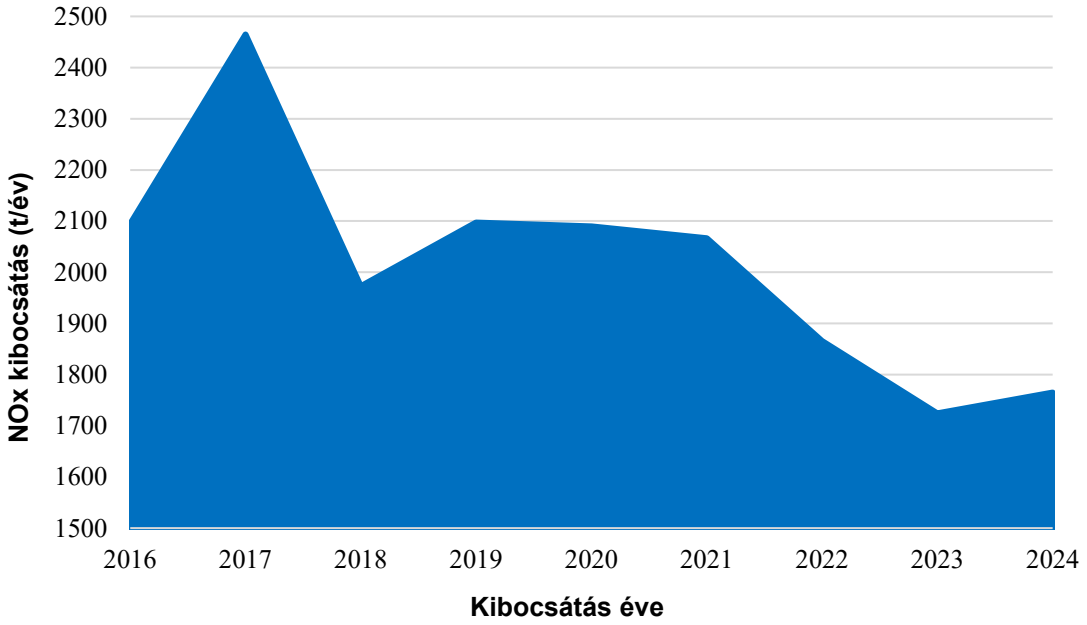

29. ábra: Nitrogén-oxidok emissziója a Budapest környéki agglomerációban (Adatok forrása: OKIR).

Az agglomeráció legjelentősebb NO_x kibocsátói közé Százhalombatta és Vác tartozik. A vizsgált időszakban Százhalombattán jelentős csökkenés volt megfigyelhető: a kibocsátás a 2017. évi mintegy 1400 tonnáról 2024-re körülbelül 750-800 t/évre mérséklődött. Ezzel szemben Vác NOx kibocsátása kisebb ingadozások mellett viszonylag stabilan alakult, jellemzően 500 és 850 t/év közötti tartományban. A két település kibocsátása 2023-2024-re közel azonos szintre került. A többi vizsgált település kibocsátása lényegesen alacsonyabb volt, és jellemzően csökkenő vagy stagnáló tendenciát mutatott. Összességében a rendelkezésre álló adatok alapján a NOx kibocsátások alakulásában kedvező tendencia figyelhető meg Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén (30. ábra).

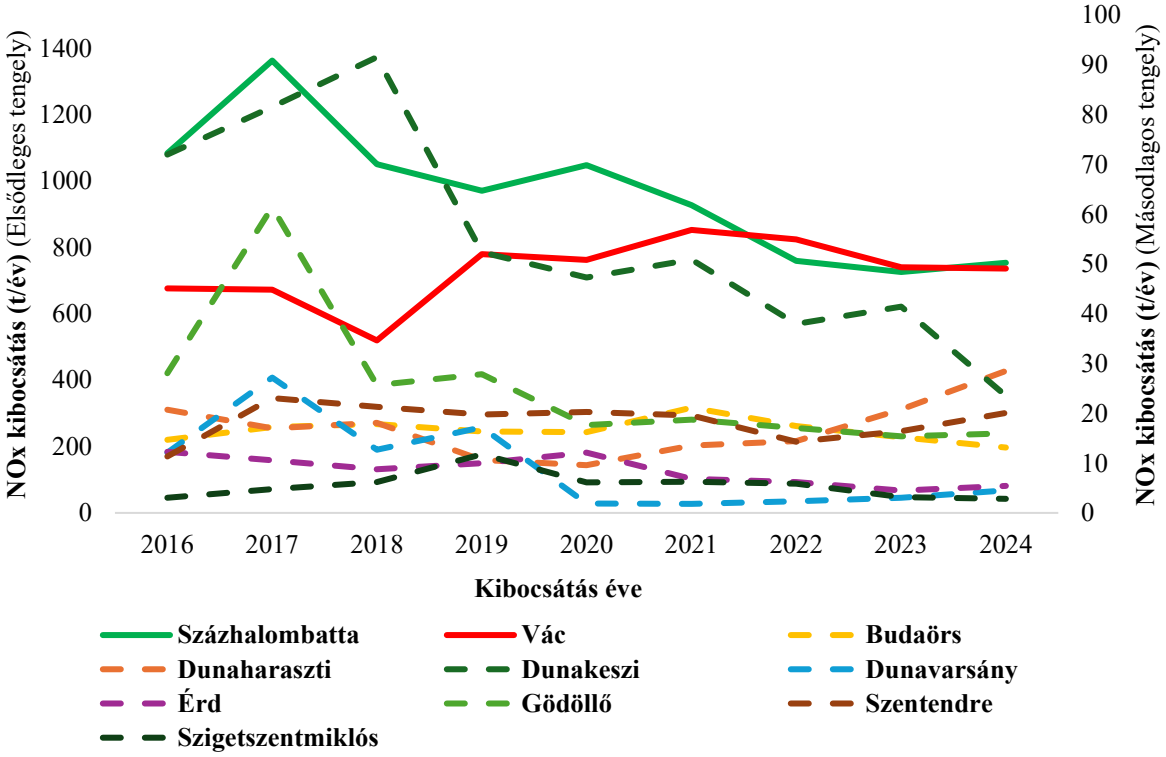

30. ábra: NOx kibocsátási trendek Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációjának településein (2016-2024) (Az elsődleges tengelyen Százhalombatta és Vác, a másodlagos tengelyen *(szaggatott vonallal jelölve)* a többi település kibocsátási adatai szerepelnek.) (Adatok forrása: OKIR).

Szilárdanyag emisszió

A bejelentésköteles források adatai alapján Budapest szilárdanyag kibocsátása 2016 óta kis mértékben csökkent. Míg a kibocsátás 2016-ban megközelítette a 43 tonnát, 2024-re 31 t/év alá mérséklődött. Ez megközelítőleg 28%-os csökkenést jelent a vizsgált időszakban. A kibocsátás alakulásában ugyan kisebb ingadozások figyelhetők meg, azonban a középtávú tendencia enyhén csökkenő (31. ábra).

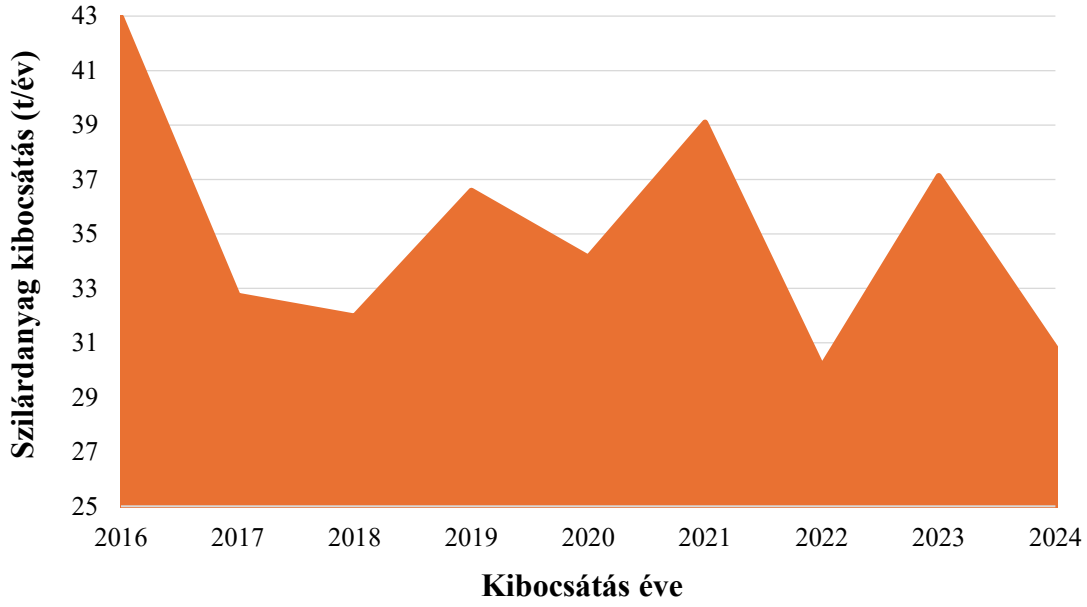

31. ábra: Budapest szilárdanyag emisszió. (Adatok forrása: OKIR)

Az agglomerációs területeken a szilárdanyag kibocsátás alakulása némi ingadozással, egyértelmű csökkenést mutat. A kibocsátás a 2017 évi mintegy 188 tonnáról 77 t/évre mérséklődött 2024-re. Ez közel 60%-os csökkenést jelent (32. ábra).

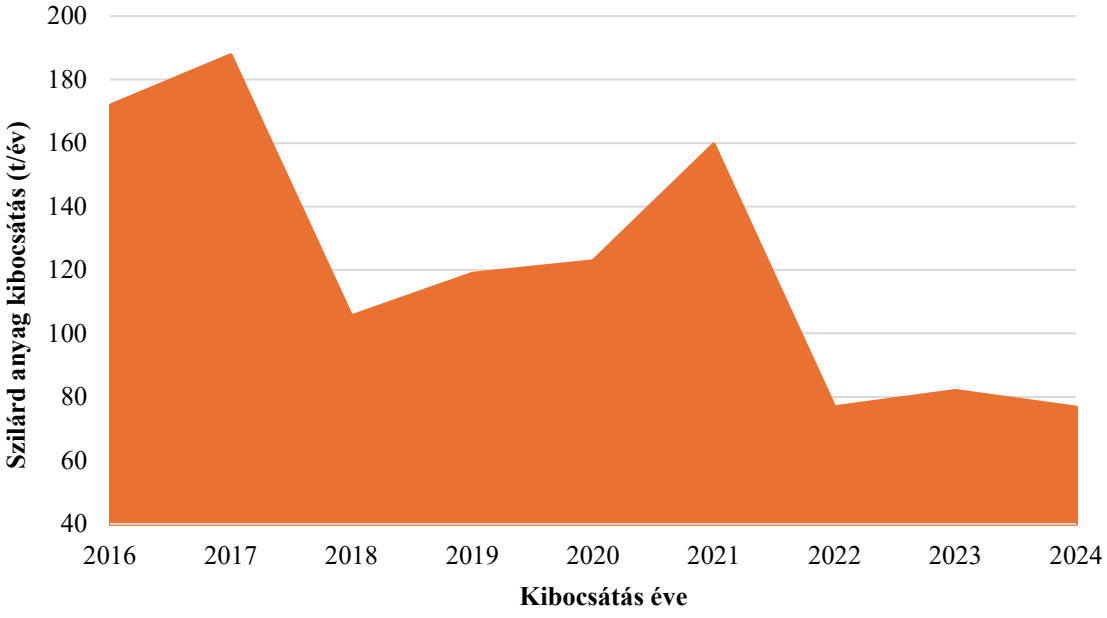

32. ábra: Szilárdanyag emisszió az agglomerációban (Adatok forrása: OKIR).

A vizsgált időszakban a legjelentősebb szilárdanyag kibocsátók közé a váci Duna-Dráva Cement Kft. (DDC), valamint a százhalombattai ipari létesítmények, elsősorban a MOL Nyrt., tartoztak. Vácon a kibocsátás 2016 és 2021 között jellemzően 50-90 t/év közötti tartományban alakult, majd 2022-től jelentős csökkenés következett be és 2024-re mintegy 17 t/év értékre mérséklődött. A csökkenés hátterében feltehetően a DDC termelésének visszaesése, valamint a porelválasztó berendezések korszerűsítése áll. Százhalombattán a szilárdanyag kibocsátás a vizsgált időszakban alacsonyabb szinten és kisebb ingadozások mellett alakult, jellemzően 10-35 t/év közötti értékekkel. A két település együttesen az agglomeráció ipari szilárdanyag kibocsátásának mintegy 45%-át adta (33. ábra).

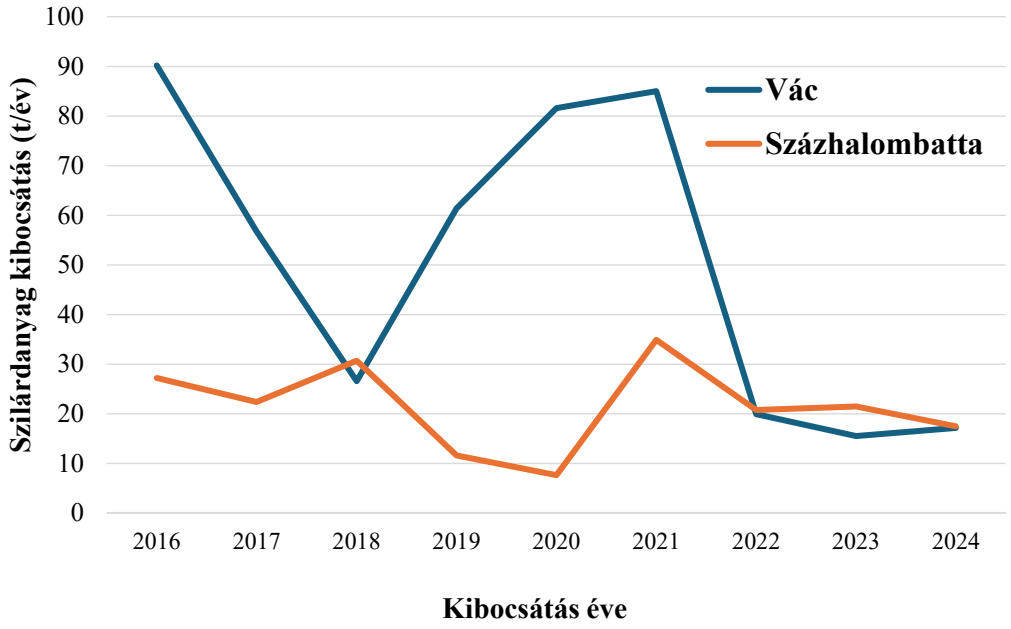

33. ábra: A szilárdanyag kibocsátás időbeli alakulása Vácon és Százhalombattán (2016-2024)

5.3 A MÁS ZÓNÁKBÓL SZÁRMAZÓ, A LÉGSZENNYEZETTSÉGI ÁLLAPOTOT BEFOLYÁSOLÓ KIBOCSÁTÁSOK JELLEMZŐI

5.3.1 Más magyarországi zónákból származó kibocsátások hatása

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén mért légszennyezőanyag-koncentrációk alakulását nem kizárólag a helyi kibocsátások határozzák meg. A környező magyarországi zónákból és térségekből származó kibocsátások is hozzájárulnak a regionális háttérterhelés kialakulásához, amely különösen a PM_{10}, a $PM_{2,5}$ és az O_3 esetében játszik jelentős szerepet. A 4/2002. (X. 7.) KvVM rendeletben rögzített légszennyezettségi agglomerációk és zónák földrajzi elhelyezkedését a 34. ábra szemlélteti.

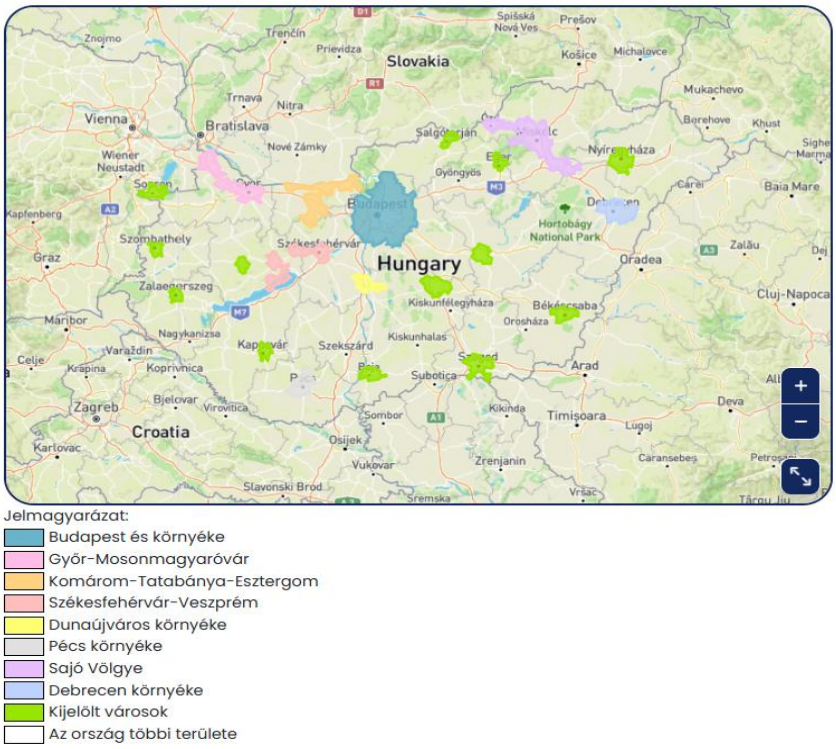

34. ábra: A zónák és agglomeráció elhelyezkedése (Forrás: www.legszennyezettseg.met.hu).

A közép-magyarországi régió és az ország más térségeinek közlekedési, ipari, mezőgazdasági és lakossági eredetű kibocsátásai a meteorológiai viszonyoktól és a légáramlás irányától függően befolyásolhatják a Budapest és környéke agglomeráció levegőminőségét. Ennek következtében a fővárosban és az agglomeráció településein mért koncentrációk a helyi és térségi kibocsátások mellett a regionális háttérterhelést is tükrözik.

A más magyarországi térségekből származó hozzájárulás nagysága időben változó, ezért annak jellemzésére egyetlen, állandó százalékos érték nem tekinthető reprezentatívnak. A korábbi vizsgálatok alapján ugyanakkor a regionális és nagytávolságú transzport szerepe a magyarországi levegőminőségben jelentős volt (Ferenczi, 2013). A korábbi eredmények a Budapest és Dunaújváros

térségében a 2000-es évek elején a határon túli források mintegy 80%-os, 2013-ra pedig mintegy 60%-ra csökkenő hozzájárulását jelezték. Ezek az adatok azonban történeti vizsgálatok eredményei, ezért a jelenlegi állapot jellemzésére nem alkalmazhatók közvetlenül. A regionális háttérterhelés miatt Budapest és környéke levegőminőségének tartós javítása nem kizárólag helyi intézkedésekkel érhető el. A helyi és agglomerációs kibocsátáscsökkentés mellett országos és európai szintű intézkedésekre is szükség van, amelyek a közlekedési, ipari, mezőgazdasági és lakossági kibocsátások mérséklésén keresztül elősegíthetik a regionális háttérterhelést.

5.3.2 Országhatáron átterjedő légszennyezés

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció levegőminőségét a magyarországi kibocsátások mellett az országhatáron túlról érkező légszennyező anyagok is befolyásolják. A légköri transzport következtében a szomszédos és távolabbi európai országok kibocsátásai, valamint a regionális és félgömbi háttérkoncentráció egyaránt hozzájárulhat a Budapest térségében kialakuló koncentrációkhoz. A hozzájárulások nagysága légszennyező anyagonként, évszakonként és meteorológiai helyzettől függően jelentősen változhat. A HungaroMet Zrt. által végzett vizsgálatok és az EMEP kémiai transzportmodell eredményei alapján Magyarországon a PM_{10} szennyezettség kialakulásában a határon túli eredetű hozzájárulás éves átlagban 70–80% nagyságrendű. A Budapest és környéke zónában a transzmissziós eredetű hozzájárulás 2006 és 2010 között 63–71% között alakult, amely országos összehasonlításban viszonylag alacsonyabb értéknek tekinthető, ugyanakkor továbbra is meghatározó szerepet játszik a PM_{10} koncentráció alakulásában. A vizsgálatok szerint a $PM_{2,5}$ részecskék tekintetében a szomszédos országok közül különösen Románia és Lengyelország kibocsátásai járulnak hozzá jelentős mértékben a magyarországi háttérszennyezéshez, ugyanakkor Szlovákia, Szerbia, Németország és Olaszország hozzájárulása is számottevő lehet az aktuális meteorológiai viszonyoktól függően (Ferenczi, 2013). A Copernicus Atmosphere Monitoring Service (CAMS) „ország hozzájárulási” elemzése alapján Budapest PM_{10} koncentrációjához 2026. július 6–10. között a vizsgált időszak átlagában a magyarországi források mintegy 28%-kal járultak hozzá. Jelentős hozzájárulást mutatott Németország (10%), míg a modell külön kategóriában jeleníti meg a félgömbi hátteret (10%) és a természetes eredetű részecskeforrásokat (34%). A további európai országok (köztük Csehország, Szlovákia és Ausztria) egyenként kisebb arányban járultak hozzá a vizsgált időszak PM_{10} koncentrációjához. Az eredmények rámutatnak arra, hogy Budapest PM_{10} terhelésének kialakulásában a helyi és hazai kibocsátások mellett a regionális légköri transzportnak is számottevő szerepe van. Ez különösen olyan időjárási helyzetekben lehet jelentős, amikor a légáramlás távolabbi forrásokból szállítja a szennyezőanyagokat a Kárpát-medence térségébe. Emiatt a helyi és települési intézkedések önmagukban nem képesek a háttérterhelés teljes körű megszüntetésére, a levegőminőség tartós javításához az országhatárokon átnyúló, európai szintű kibocsátáscsökkentési intézkedések is szükségesek (CAMS - Policy Support).

6. A HELYZET ELEMZÉSE

6.1 A TÚLLÉPÉST OKOZÓ EGYÉB TÉNYEZŐK ISMERTETÉSE

6.1.1 Meteorológiai viszonyok

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén kialakuló légszennyezettségi viszonyokat jelentős mértékben befolyásolják a meteorológiai tényezők. A légszennyező anyagok koncentrációjának alakulásában meghatározó szerepet játszanak a szélviszonyok, a légkör stabilitása, a keveredési réteg vastagsága, valamint a csapadékviszonyok. A légszennyezettségi epizódok kialakulása elsősorban a téli félévben jellemző, amikor gyakrabban fordulnak elő tartós, anticiklonális időjárási helyzetek. Ezekben az esetekben a gyenge légmozgás és a csökkent függőleges légcsere következtében a légszennyező anyagok feldúsulhatnak a felszínközeli légrétegekben.

A téli időszakban gyakran kialakuló hőmérsékleti inverzió tovább rontja a légszennyező anyagok hígulási lehetőségeit. Inverziós helyzetben a felszín közelében hidegebb, a magasabb légrétegekben pedig melegebb levegő helyezkedik el, amely gátolja a függőleges légcserét. Ennek következtében a kibocsátott szennyezőanyagok a felszín közelében maradnak, ami elsősorban a PM_{10}, $PM_{2,5}$ és NO_2 koncentráció növekedéséhez vezethet. A szennyezőanyagok hígulásában fontos szerepet játszik a keveredési réteg magassága is.

Alacsony keveredési réteg esetén a kibocsátott légszennyező anyagok kisebb légtérfogatban oszlanak el, ezért koncentrációjuk növekszik. A ködös, párás időszakok szintén kedveznek a légszennyező anyagok feldúsulásának, míg a nagyobb szélsebesség és a csapadék elősegíti a légszennyező anyagok hígulását és kiülepedését. A kedvezőtlen meteorológiai helyzetek előfordulása jelentős szerepet játszik a légszennyezettségi határértékek időszakos túllépésének kialakulásában, különösen a fűtési időszakban.

6.1.2 Domborzati és településszerkezeti adottságok

A légszennyezettségi agglomeráció területén kialakuló légszennyezettségi viszonyokat a meteorológiai tényezők mellett a térség domborzati és településszerkezeti sajátosságai is jelentősen befolyásolják.

Budapest területének jelentős része a Duna völgyéhez kapcsolódó síkvidéki területeken helyezkedik el, míg a főváros nyugati részén a Budai-hegység és a dombvidéki területek alakítják a helyi áramlási viszonyokat. A domborzati adottságok következtében egyes területeken a légcsere kedvezőtlenebb lehet, ami elősegítheti a légszennyező anyagok helyi feldúsulását.

A főváros belső, sűrűn beépített területein a magas épületek és a zártsorú beépítés következtében kialakuló úgynevezett városi kanyonhatás kedvezőtlenül befolyásolja a légszennyező anyagok hígulását. Az épületek módosítják a légáramlást, csökkentik a szélsebességet, valamint akadályozzák a függőleges és vízszintes légcserét, amelynek következtében a közlekedési eredetű és egyéb légszennyező anyagok koncentrációja helyileg megnövekedhet. A nagy forgalmú közlekedési folyosók mentén kialakuló sűrű beépítés, valamint a korlátozott átszellőzés különösen kedvezőtlen

körülményeket teremthet a NO_2 és a PM_{10} koncentrációjának növekedéséhez. A kedvezőtlen meteorológiai helyzetekkel együtt ezek a településszerkezeti sajátosságok hozzájárulhatnak a légszennyezettségi határértékek időszakos túllépésének kialakulásához. Ugyanakkor Budapest levegőcseréjében fontos szerepet töltenek be az úgynevezett átszellőzési zónák, amelyek elsősorban a Duna völgyéhez, valamint a kisebb vízfolyások és völgyek nyomvonalához kapcsolódnak. Ezek a területek, amennyiben beépítettségük nem akadályozza jelentősen a légáramlást, elősegíthetik a városi légtömegek megújulását, a szennyezőanyagok hígulását és elszállítását. Az átszellőzési folyosók megőrzése és figyelembevétele a városfejlesztési tervezés során ezért levegőtisztaság-védelmi szempontból is kiemelt jelentőségű.

A Budapestet körülvevő agglomeráció településszerkezete jelentősen eltér a főváros belső területeitől. Az alacsonyabb beépítési sűrűség és a nagyobb zöldfelületi arány általában kedvezőbb légcsereviszonyokat biztosít, ugyanakkor az agglomerációs települések gyors fejlődése és a szuburbanizáció következtében a lakóterületek kiterjedése, valamint a napi ingázás mértéke jelentősen növekedett. A főváros és az agglomeráció közötti intenzív közlekedési kapcsolatok a térség levegőminőségi viszonyainak alakulására is hatással vannak.

A zöldterületek és a városi zöldinfrastruktúra fontos szerepet töltenek be a települési mikroklíma alakításában és a légszennyező anyagok terjedésének befolyásolásában. Budapest nagyobb összefüggő zöldterületei, erdőterületei, parkjai és zöldfolyosói kedvezően hatnak a légcsereviszonyokra, valamint hozzájárulnak a városi hősziget-hatás mérsékléséhez. A zöldfelületek elhelyezkedése és kiterjedése ugyanakkor a városon belül jelentős különbségeket mutat, ami helyi szinten befolyásolhatja a levegőminőségi viszonyokat.

6.1.3 Természetes eredetű források

Ezek a források elsősorban a PM_{10} koncentrációját befolyásolhatják, és bizonyos időszakokban átmenetileg hozzájárulhatnak a koncentrációk emelkedéséhez.

A természetes eredetű részecskék közé tartoznak a talajerózióból és a száraz felszínek kiporzásából származó ásványi eredetű szemcsék, valamint a növényi eredetű részecskék és egyéb biológiai aeroszolok. A hosszabb csapadékmentes időszakok és a száraz időjárási viszonyok kedveznek a talajpor képződésének és a részecskék légkörbe jutásának.

A természetes eredetű aeroszolok közé sorolhatók továbbá a pollenek, a gombaspórák és egyéb biológiai eredetű részecskék, amelyek mennyisége évszakosan változik. Ezek elsősorban a tavaszi és nyári időszakban fordulnak elő nagyobb koncentrációban.

A Kárpát-medence légköri viszonyainak sajátosságaiból adódóan időszakosan távoli területekről származó ásványi por is elérheti Magyarországot. A Szaharából érkező porkoncentráció-emelkedések elsősorban tavasszal és nyáron fordulnak elő és átmenetileg növelhetik a PM_{10} koncentrációt. Az ilyen események természetes eredetűek és az Európai Unió levegőminőségi szabályozása alapján elkülöníthetők az antropogén eredetű szennyezőanyag terhelésektől. A természetes eredetű

portranszport jelentőségét jól szemlélteti a 2024. évi húsvéti időszakban bekövetkezett rendkívüli szaharai porbeáramlás. A 2024. március 31. és április 1. közötti időszakban a délies áramlás következtében nagy mennyiségű ásványi por érkezett a Kárpát-medence térségébe, amely a légkör magasabb rétegeibe, mintegy 6–9 km magasságba is feljutott. A jelenség következtében az égbolt tejszerűvé, sárgás-narancssárga árnyalatúvá vált, valamint a felszínközeli PM_{10} koncentrációk is jelentősen megemelkedtek. A fővárosban a PM_{10} szennyezettség mértéke két egymást követő napon elérte a szmogriadó tájékoztatási fokozatának megfelelő szintet.

A természetes eredetű források hozzájárulása általában kisebb mértékű a helyi és regionális antropogén kibocsátásokhoz képest, azonban egyes meteorológiai helyzetekben és évszakokban szerepük számottevő lehet a légszennyezettségi viszonyok alakulásában.

6.1.4 Másodlagos aeroszol-képződés

A PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációját nem kizárólag a közvetlen részecskekibocsátások határozzák meg, hanem jelentős szerepet játszanak a légkörben végbemenő kémiai folyamatok során képződő másodlagos aeroszolok is. A másodlagos részecskék különböző gáz halmazállapotú prekurzor anyagokból, elsősorban a NO_x, a SO_2, az ammóniából (NH_3), valamint az illékony szerves vegyületekből (VOC) keletkeznek.

A légköri átalakulási folyamatok során a prekurzor anyagokból szulfát-, nitrát- és szerves aeroszolrészecskék képződnek, amelyek jelentős mértékben hozzájárulnak a $PM_{2,5}$ és PM_{10} koncentrációk kialakulásához. A másodlagos aeroszolok képződése összetett folyamat, amelyet a meteorológiai viszonyok, a hőmérséklet, a páratartalom, a napsugárzás intenzitása, valamint a prekurzor anyagok légköri koncentrációja egyaránt befolyásol.

A másodlagos aeroszolok képződése nem kizárólag helyi léptékű folyamat, hanem regionális jelentőségű, ezért a Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén mért PM_{10} és $PM_{2,5}$koncentrációk alakulását a távolabbi területeken kibocsátott prekurzor anyagok is befolyásolhatják. Ennek következtében a szállópor-szennyezettség csökkentése nemcsak a közvetlen részecskekibocsátások mérséklését, hanem a prekurzor anyagok kibocsátásának visszaszorítását is szükségessé teszi.

A másodlagos aeroszolok szerepe különösen a $PM_{2,5}$ esetében jelentős, ezért a légszennyezettségi helyzet értékelése során figyelembe kell venni, hogy a mért koncentrációk nem kizárólag a helyi kibocsátások eredményeként alakulnak ki, hanem azokhoz jelentős mértékben hozzájárulnak a regionális légköri folyamatok is.

6.1.5 Éghajlati és szezonális hatások

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén kialakuló légszennyezettségi viszonyokat jelentős mértékben befolyásolják az éghajlati adottságok és az évszakos változások. A

légszennyező anyagok koncentrációjának időbeli alakulása jól elkülöníthető szezonális jellemzőket mutat.

A PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk emelkedése elsősorban a téli félévben figyelhető meg. Ebben az időszakban a gyakoribb szélcsendes, stabil légköri helyzetek, a hőmérsékleti inverziók kialakulása, valamint a csökkent keveredési réteg kedveznek a szennyezőanyagok feldúsulásának. A téli hónapokban a tartósan fennálló kedvezőtlen meteorológiai viszonyok következtében a légszennyező anyagok koncentrációja hosszabb időszakon keresztül magas maradhat, ami elősegítheti a légszennyezettségi határértékek túllépését.

A troposzférikus (talajközeli) O_3 nem közvetlen kibocsátás eredményeként jelenik meg a levegőben, hanem más légszennyező anyagok, elsősorban a NO_x és az VOC fotokémiai átalakulása során képződik erős napsugárzás hatására. Ennek megfelelően az O_3 koncentrációk jellemzően a nyári időszakban, napos, meleg időjárási helyzetekben emelkednek meg. A talajközeli O_3 egészségügyi szempontból jelentős légszennyező anyag, mivel irritálhatja a légutakat, ronthatja a légzőszervi megbetegedések tüneteit, valamint károsíthatja a természetes és mezőgazdasági növényzetet is. A klímaváltozás következtében várhatóan gyakoribbá váló hőhullámok és hosszabb ideig fennálló napos, száraz időszakok kedvezőbb feltételeket teremthetnek az ózonképződéshez, ezért a jövőben a talajközeli O_3 koncentrációjának alakulása kiemelt figyelmet érdemel a levegőminőségi tervezés során.

A klímaváltozás következtében a szélsőséges időjárási események gyakoribbá válása várható, amely hosszabb ideig fennálló hőhullámokban, elhúzódó csapadékmentes időszakokban, valamint a stabil légköri helyzetek gyakoriságának növekedésében nyilvánulhat meg. Ezek a folyamatok közvetett módon befolyásolhatják a levegőminőség alakulását, és kedvezőtlenebb feltételeket teremthetnek a légszennyező anyagok feldúsulásához.

6.1.6 Lakossági kérdőíves felmérések főbb tanulságai

A levegőminőségi terv felülvizsgálatának megalapozása érdekében Budapest Főváros Önkormányzata 2022-ben és 2026-ban online lakossági kérdőíves felmérést végzett a Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén élők körében. A felmérések elsősorban a lakosság fűtési, energiafelhasználási és közlekedési szokásait vizsgálták. Bár a válaszadás önkéntes volt, ezért az eredmények nem tekinthetők reprezentatívnak, a beérkezett több ezer válasz értékes kiegészítő információt szolgáltatott a levegőminőséget befolyásoló helyi tényezőkről.

A felmérések eredményei alapján a földgáz továbbra is a meghatározó fűtési mód, ugyanakkor jelentős azoknak a háztartásoknak az aránya is, amelyek vegyes tüzelési rendszert alkalmaznak, illetve részben szilárd tüzelőanyagot használnak. Az energiahatékonysággal kapcsolatos válaszok alapján az épületállomány korszerűsítése folyamatos, és a válaszadók jelentős része további energetikai beruházásokat tervez, különösen hőszigetelési, nyílászárócsere- és megújulóenergia hasznosítási fejlesztéseket.

A közlekedési témájú kérdések megerősítették a személygépkocsi-használat meghatározó szerepét, elsősorban az agglomerációs ingázásban, ugyanakkor az elektromos és hibrid járművek részarányának növekedése is megfigyelhető. A válaszok alapján a közösségi közlekedés elsősorban a Budapest felé irányuló utazások esetében jelent valós alternatívát a személygépkocsival szemben.

A kérdőíves felmérések eredményei összességében alátámasztják, hogy a levegőminőségi célok elérése érdekében továbbra is kiemelt figyelmet szükséges fordítani a lakossági fűtéshez kapcsolódó kibocsátások csökkentésére, az épületenergetikai korszerűsítések ösztönzésére, valamint a közlekedési eredetű légszennyezések mérséklésére. A felmérések részletes eredményeit az 5. számú melléklet tartalmazza.

A lakosság levegőminőséggel kapcsolatos percepcióit a Budapest Környezeti Állapotértékelése (BKÁÉ) keretében évente végzett reprezentatív lakossági felmérések eredményei is alátámasztják. A felmérések szerint a budapestiek jelentős része a levegőminőséget a város egyik fontos környezeti problémájának tartja, ugyanakkor a megítélés területenként eltérő. Az eredmények arra is rámutatnak, hogy a lakosság érzékeli a közlekedési és a fűtési eredetű légszennyezés jelentőségét, és alapvetően támogatja a levegőminőség javítását célzó intézkedéseket. A reprezentatív felmérések eredményei így jól kiegészítik a levegőminőségi terv felülvizsgálatához kapcsolódó célzott kérdőíves vizsgálatok tapasztalatait. A részletes eredményeket a BKÁÉ 2025. évi kiadványának I.6. fejezete („A budapestiek véleménye a levegőminőségről”) ismerteti.

6.2 A LEVEGŐMINŐSÉG JAVÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ LEHETSÉGES INTÉZKEDÉSEK FELSOROLÁSA

A levegőminőség javítása érdekében több szektorban egyidejűleg szükséges intézkedések végrehajtása. A légszennyezőanyag kibocsátások mérséklését célzó lehetséges intézkedések a közlekedés, a lakossági fűtés, az ipari és szolgáltatási tevékenységek, a diffúz porkibocsátások, a települési zöldinfrastruktúra, valamint a szemléletformálás és a monitoring területén egyaránt megjelennek. A szektorokhoz kapcsolódó konkrét intézkedések és programok részletes bemutatását a terv további fejezetei tartalmazzák.

A nemzetközi tapasztalatok alapján a leghatékonyabb levegőminőség-javító intézkedések rendszerint több szektort egyidejűleg érintenek. A tartós eredmények eléréséhez a kibocsátás-megelőzési intézkedéseket célszerű kiegészíteni forgalomszervezési, diffúz porkibocsátást mérséklő, energiahatékonysági, valamint szemléletformálási intézkedésekkel. A rövid távú beavatkozások különösen légszennyezettségi epizódok idején támogathatják a koncentrációk csökkentését, azonban a levegőminőségi határértékek tartós teljesítésének alapját elsősorban a hosszú távú szerkezeti intézkedések jelentik.

6.2.1 A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése

A közlekedésből származó légszennyezőanyag kibocsátások mérséklésében fontos szerepet játszik a közösségi közlekedés versenyképességének növelése, a kerékpáros és gyalogos közlekedési módok előtérbe helyezése, valamint a környezetkímélő meghajtású járművek elterjedésének ösztönzése. A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentését szolgálhatják továbbá a forgalomszervezési intézkedések, a közlekedési infrastruktúra fejlesztése, az intelligens közlekedési rendszerek alkalmazása, valamint a közösségi és egyéni közlekedési módok összehangolt fejlesztése. A főváros és az agglomeráció közötti intenzív közlekedési kapcsolatok miatt különös jelentőséggel bír az elővárosi közlekedési rendszerek, a kötöttpályás kapcsolatok, a P+R rendszerek és az intermodális csomópontok fejlesztése.

A közlekedési eredetű PM_{10} és $PM_{2,5}$ kibocsátás csökkentésében egyre nagyobb jelentősége van a nem kipufogógáz eredetű forrásoknak, különösen az útfelületekről történő újrafelverődésnek, valamint a fék- és gumiabroncskopásból származó részecskéknek. Ennek megfelelően a hagyományos járműkibocsátás csökkentési intézkedések mellett indokolt a forgalmas útszakaszok rendszeres gépi tisztítása és mosása, valamint a diffúz porkibocsátások mérséklése.

Kiemelt jelentőségű a forgalom egyenletességének javítása, a torlódások mérséklése és a gyakori gyorsítási-lassítási ciklusok csökkentése. Ennek érdekében fontos az intelligens forgalomirányítási rendszerek alkalmazása, a jelzőlámpa programok összehangolása, valamint a közlekedési csomópontok működésének folyamatos felülvizsgálata. A nemzetközi tapasztalatok szerint a forgalom egyenletesebbé tétele különösen a NO_x és a közlekedési eredetű részecskekibocsátások mérséklésében lehet eredményes.

Tartós légszennyezettségi epizódok esetén vizsgálható átmeneti közlekedési korlátozások alkalmazása is, különösen a legnagyobb kibocsátású járműkategóriák esetében. Nemzetközi tapasztalatok alapján az ilyen intézkedések elsősorban a NO_x koncentráció csökkentésében lehetnek eredményesek. Emellett mérlegelhetők olyan ösztönző intézkedések is, amelyek a közösségi közlekedés használatát vagy az egyéni gépjárműhasználat csökkentését segítik elő a légszennyezettségi epizódok időszakában.

A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentésének további lehetőségét jelenthetik a szennyezőbb járművek használatát visszaszorító gazdasági és szabályozási eszközök. Ilyen intézkedés lehet például a járművek környezeti teljesítményéhez igazodó differenciált parkolási díjrendszer, valamint a behajtási díjak alkalmazása. Ezek az eszközök ösztönözhetik az alacsonyabb kibocsátású járművek használatát, illetve hozzájárulhatnak az egyéni gépjárműforgalom mérsékléséhez.

A nemzetközi gyakorlatban egyre szélesebb körben alkalmazott megoldást jelentenek az alacsony kibocsátású (Low Emission Zone, LEZ), illetve a kibocsátásmentes zónák (Zero Emission Zone, ZEZ). Az ilyen területeken a magasabb kibocsátású járművek forgalma korlátozható vagy kizárható, ami különösen a sűrűn beépített városi térségekben eredményezheti a nitrogén-dioxid- és részecskeszennyezettség csökkenését. A Budapest Környezetvédelmi Programja 2031 tervezetében

szereplő intézkedéseknek megfelelően ezen eszközök alkalmazhatóságának vizsgálata a jövőbeni levegőtisztaság-védelmi intézkedések között is indokolt lehet.

A közlekedési eredetű kibocsátások mérséklésében egyre nagyobb jelentősége van a városi áruszállítás és logisztika környezetkímélőbb szervezésének is. Az elektronikus kereskedelem térnyerésével a kiscsomagos áruszállítás volumene folyamatosan növekszik, amely a futárjármű-forgalom emelkedésén keresztül hozzájárulhat a légszennyezőanyag kibocsátások, a zajterhelés és a forgalmi torlódások növekedéséhez. A LIFE IP HungAIRy integrált projekt keretében Budapest Főváros Önkormányzata több városi logisztikai mintabeavatkozást indított annak érdekében, hogy elősegítse a fenntartható áruszállítási rendszerek kialakítását. Az intézkedések között szerepelnek a közösségi csomagátvételi pontok (LOGI pontok), a városi logisztikai átrakó és konszolidációs központok (LOGI hubok), valamint a közterületi rakodási tevékenységek hatékonyabb szervezését támogató digitális rakodási helyfoglalási rendszerek. E megoldások célja a kiszállítási folyamatok összehangolása, a futárjárművek számának csökkentése, valamint az áruszállításból származó károsanyag kibocsátások és közlekedési terhelések mérséklése. A közösségi csomagátvételi pontok lehetővé teszik a küldemények egy helyen történő kézbesítését és átvételét, ezáltal csökkentve az egyedi házhozszállítások számát. A tervezett városi logisztikai hubok a nagyobb szállítmányok belvárosi területek előtti konszolidációját segíthetik, lehetőséget teremtve arra, hogy az utolsó szakaszon alacsony kibocsátású járművek vagy teherkerékpárok végezzék a kézbesítést. A digitális rakodási rendszerek hozzájárulhatnak a rakodóhelyek hatékonyabb kihasználásához, a szabálytalan várakozások csökkentéséhez és a forgalmi akadályok mérsékléséhez.

6.2.2 A lakossági fűtésből származó kibocsátások mérséklése

Kiemelt jelentőségű a lakóépületek energiahatékonyságának növelése, a korszerű és alacsony kibocsátású fűtési rendszerek elterjedésének elősegítése, valamint a megfelelő minőségű tüzelőanyagok használatának ösztönzése. A lakossági eredetű kibocsátások mérséklésében fontos szerepet játszik a környezettudatos fűtési gyakorlatok elterjesztése, a helytelen tüzelésből és a hulladékok illegális égetéséből származó légszennyezések visszaszorítása, továbbá a lakossági tájékoztatás és szemléletformálás erősítése.

Külön figyelmet szükséges fordítani a hulladékok háztartási tüzelőberendezésekben történő illegális égetésének visszaszorítására, mivel az jelentős PM_{10} és $PM_{2,5}$, PAH-ok és egyéb toxikus légszennyezőanyag kibocsátással járhat. A kibocsátások mérséklését segítheti a tüzelőberendezések és kémények rendszeres karbantartásának ösztönzése, valamint a megfelelő tüzelőanyag-használattal kapcsolatos lakossági tájékoztatás erősítése.

A lakossági kérdőíves felmérések eredményei alapján a földgáz továbbra is a meghatározó fűtési mód, ugyanakkor a vegyes tüzelési rendszerek jelenléte továbbra is számottevő. A válaszok arra utalnak, hogy a szilárd tüzelés időszakos alkalmazása számos háztartásban továbbra is része a fűtési gyakorlatnak, ezért a lakossági kibocsátások csökkentése érdekében kiemelt jelentőségű a megfelelő tüzelési

gyakorlatok népszerűsítése, a korszerű berendezések alkalmazásának ösztönzése, valamint a hulladékégetés elleni fellépés.

A lakossági fűtésből származó kibocsátások mérséklése érdekében kiemelt jelentőségű a lakóépületek energetikai korszerűsítésének támogatása, az épületállomány energiaigényének csökkentése, valamint a korszerű, alacsony kibocsátású fűtési technológiák elterjedésének ösztönzése. A légszennyezőanyag kibocsátás csökkentését szolgálhatják a fűtési rendszerek korszerűsítését, a megújuló energiaforrások alkalmazását és az energiahatékonysági beruházásokat támogató programok. A PM_{10}, $PM_{2,5}$ és BaP koncentrációk csökkentése érdekében különösen fontos a szilárd tüzelőanyagok megfelelő minőségének biztosítása, a korszerűtlen tüzelőberendezések kiváltása, valamint a helyes tüzelési gyakorlatok elterjesztése. A nemzetközi és hazai tapasztalatok alapján jelentős eredmény érhető el a megfelelő tüzelőanyag használat, a nedves tűzifa alkalmazásának visszaszorítása, valamint a hulladékok háztartási égetésének megelőzése révén. A családi házas beépítésű területeken, valamint az agglomeráció szilárd tüzeléssel érintett településrészein kiemelt jelentősége van a lakosság megfelelő tájékoztatásának, a célzott szemléletformáló programok megvalósításának, továbbá az energiahatékonysági és fűtéskorszerűsítési támogatások elérhetősége javításának. A helyzetértékelés alapján ugyanis ezeken a területeken a fűtési időszakban a lakossági kibocsátások jelentős mértékben hozzájárulhatnak a PM terhelés kialakulásához.

A lakossági kibocsátások csökkentésében fontos szerepet játszhat a távhőszolgáltatás elérhetőségének bővítése és a távhőrendszerekhez való csatlakozás ösztönzése azokon a területeken, ahol ennek műszaki és gazdasági feltételei rendelkezésre állnak. A korszerű, központilag szabályozott hőellátási rendszerek hozzájárulhatnak a helyi légszennyezőanyag kibocsátások mérsékléséhez, különösen a sűrűn beépített városi térségekben.

A szilárd tüzelésből származó kibocsátások további csökkentése érdekében hosszabb távon indokolt a magas légszennyezőanyag kibocsátással járó széntüzelés fokozatos kivezetésének elősegítése, legalább az agglomeráció területén, összhangban a levegőminőségi és klímavédelmi célkitűzésekkel.

Az alábbi besorolás szerint történik a 8., 9. és 10. fejezet szerint az intézkedések kategorizálása:

a) Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők

b) A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása

6.2.3 Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése

Az ipari és szolgáltatási tevékenységekből származó légszennyezőanyag kibocsátások további mérséklésében kiemelt jelentőségű az elérhető legjobb technika (BAT) alkalmazása, az energiahatékonyság növelése, valamint a korszerű, alacsony kibocsátású technológiák elterjedésének elősegítése. A kibocsátások csökkentésében fontos szerepet játszanak a környezetvédelmi

követelményeknek megfelelő üzemeltetési gyakorlatok, a légszennyező anyagok kibocsátásának folyamatos ellenőrzése, valamint az energiahatékony és megújuló energiaforrásokat alkalmazó technológiák szélesebb körű elterjedése. A levegőminőség javítását szolgálhatják továbbá a diffúz kibocsátások mérséklésére, valamint a porképződés csökkentésére irányuló intézkedések.
Külön figyelmet szükséges fordítani a kisebb gazdasági szereplők, szolgáltató és vendéglátó egységek kibocsátásaira is, amelyek egyenként ugyan kisebb terhelést jelentenek, összességükben azonban helyi levegőminőségi problémákhoz járulhatnak hozzá. Ennek érdekében fontos a kibocsátási nyilvántartások naprakészen tartása, valamint az ellenőrzési tevékenységek és az érintett szereplőkkel folytatott együttműködés erősítése. Külön figyelmet érdemelnek a zóna jelentősebb ipari kibocsátó térségei, így elsősorban a százhalombattai ipari komplexum, a váci ipari létesítmények, valamint a gödi iparterület működéséhez kapcsolódó kibocsátások. A pontforrási emissziós adatok alapján ezek a létesítmények meghatározó szerepet töltenek be a NO_x és szilárdanyag kibocsátások alakulásában, ezért esetükben kiemelten fontos az elérhető legjobb technika alkalmazása, a kibocsátások folyamatos nyomon követése, valamint az energiahatékonysági és technológiai fejlesztések ösztönzése.

6.2.4 A diffúz porkibocsátások mérséklése

A szálló por koncentrációjának alakulásában a diffúz forrásokból származó porkibocsátások is jelentős szerepet játszhatnak. A levegőminőség javítása érdekében fontos a közlekedésből eredő újrafelverődő por, a burkolatlan felületek kiporzása, valamint az építési és bontási tevékenységekhez kapcsolódó porkibocsátások mérséklése. A diffúz kibocsátások csökkentését szolgálhatják a közterületek rendszeres tisztítására, a burkolatlan felületek megfelelő kezelésére, valamint az építési és egyéb porképző tevékenységek során alkalmazott porleválasztási és porképződést mérséklő technológiákra irányuló intézkedések. A téli síkosságmentesítés során felhasznált anyagok megfelelő eltávolítása és a közlekedési felületek tisztántartása szintén hozzájárulhat a PM_{10} koncentráció csökkentéséhez.
A közlekedési eredetű újrafelverődés csökkentése érdekében kiemelt jelentőségű a forgalmas útvonalak rendszeres nedves tisztítása és gépi portalanítása, különösen a téli síkosságmentesítési időszakot követően. A nemzetközi tapasztalatok szerint az útfelületek mosása és a mechanikai tisztítás együttes alkalmazása mérhető PM_{10} csökkenést eredményezhet a közvetlenül érintett területeken. Különösen eredményes lehet a tisztítási tevékenységek olyan időzítése, amely a reggeli forgalmi csúcsidőszakot megelőzően mérsékli az útfelületeken felhalmozódott por mennyiségét.
A diffúz porkibocsátások mérséklésében fontos szerepe lehet a burkolatlan felületek arányának csökkentésének, a porzással érintett területek rendszeres karbantartásának, valamint szükség esetén porlekötő technológiák alkalmazásának. A légszennyezettségi epizódok időszakában indokolt lehet a porzással járó tevékenységek, különösen egyes építési, bontási vagy nagy mennyiségű ömlesztett anyag mozgatásával járó munkák fokozott ellenőrzése, illetve szükség esetén időszakos korlátozása. Szélsőséges meteorológiai körülmények között, például erős szél vagy tartósan száraz időszak esetén, a

jelentős porkibocsátással járó munkafolyamatok átütemezése vagy ideiglenes felfüggesztése is mérlegelhető.

6.2.5 A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése

A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése hozzájárulhat a települési környezet állapotának javításához, a városi hősziget-hatás mérsékléséhez, valamint a kedvezőbb mikroklimatikus viszonyok kialakulásához. A megfelelően kialakított és fenntartott zöldfelületek elősegíthetik a települések átszellőzését, valamint kedvezően befolyásolhatják a helyi levegőminőségi viszonyokat. A levegőminőség javítását szolgálhatják a meglévő zöldterületek megőrzésére és fejlesztésére, új zöldfelületek kialakítására, a városi zöldfolyosók erősítésére, valamint a fásítási és növénytelepítési programok megvalósítására irányuló intézkedések. A települési zöldinfrastruktúra fejlesztése egyúttal a klímaváltozás kedvezőtlen hatásaihoz való alkalmazkodást is elősegítheti.

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációban a zöldinfrastruktúra-fejlesztések elsősorban a sűrűn beépített városi területeken, a jelentős közlekedési terheléssel érintett útvonalak mentén, valamint a hősziget-hatással kiemelten érintett térségekben járulhatnak hozzá a települési környezet állapotának javításához. A levegőminőségi szempontok érvényesítése érdekében indokolt, hogy a városfejlesztési és városrehabilitációs programok során a légszennyezés-csökkentési és klímaalkalmazkodási célok integráltan jelenjenek meg. E célok megvalósításának fontos eszközei a zöldinfrastruktúra-fejlesztések, a fásítási programok, a fasor-rehabilitációk, valamint a barnamezős területek környezeti szempontú megújítása.

Kiemelt jelentőségű a nagy forgalmú közlekedési folyosók menti zöldfelületek megőrzése és fejlesztése, a városi fasorállomány megújítása, valamint a zöldfelületi kapcsolatok erősítése a Duna menti területek, a budai hegyvidéki zöldterületek és a külső városi zöldfelületek között. A zöldtetők, zöldhomlokzatok és csapadékvíz visszatartást támogató természetalapú megoldások alkalmazása különösen a sűrűn beépített városi környezetben járulhat hozzá a városi klíma javításához és a lakosság légszennyezésnek való kitettségének mérsékléséhez.

6.2.6 A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése

A műszaki és szabályozási intézkedések mellett kiemelt jelentősége van a lakosság környezettudatosságának és a megfelelő tájékoztatásnak. A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén a kibocsátások csökkentéséhez és a fenntartható közlekedési, valamint energiafelhasználási szokások elterjedéséhez elengedhetetlen a lakosság aktív részvétele és együttműködése. A levegőminőség javítását elősegíthetik a környezeti nevelési és szemléletformáló programok, a levegőminőségi helyzettel kapcsolatos tájékoztatás fejlesztése, valamint a lakosság és a gazdálkodó szervezetek körében folytatott kommunikációs és edukációs tevékenységek. A megfelelő tájékoztatás hozzájárulhat a környezetkímélő közlekedési módok, az energiatakarékos megoldások és a helyes tüzelési gyakorlatok szélesebb körű elterjedéséhez.

A szemléletformáló programok különösen a helyes fatüzelési gyakorlatok, a hulladékégetés káros hatásai, az energiatakarékos épülethasználat, az alacsony kibocsátású közlekedési módok választása, valamint az ökovezetési (eco-driving) technikák elterjesztése révén járulhatnak hozzá a kibocsátások csökkentéséhez.

A szemléletformálási tevékenységek tervezése során célszerű támaszkodni a LIFE IP HungAIRy integrált projekt keretében szerzett tapasztalatokra és kidolgozott jó gyakorlatokra. A projekt során megvalósult lakossági tájékoztató kampányok, oktatási és szemléletformáló programok, online kommunikációs eszközök, valamint a helyes fűtési gyakorlatokat és a hulladékégetés káros hatásait bemutató információs anyagok hozzájárultak a levegőminőségi problémák társadalmi ismertségének növeléséhez. Budapest Főváros Önkormányzata a projekt keretében több éven keresztül folytatta a „Ne égess!" lakossági kommunikációs kampányt, támogatta a közösségi komposztálás elterjedését, valamint levegőtisztaság-védelmi szemléletformáló előadásokat szervezett általános és középiskolákban. A projekt lezárását követően is indokolt ezen tevékenységek fenntartása és továbbfejlesztése, különös tekintettel a fűtési szezonban megvalósuló lakossági tájékoztatásra, az energiahatékonysági szemléletformálásra, valamint a fenntartható közlekedési módok népszerűsítésére.

6.2.7 A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése

Az intézkedések hatékony tervezéséhez és értékeléséhez elengedhetetlen a levegőminőségi monitoringrendszerek folyamatos fejlesztése, a mérési adatok rendelkezésre állásának biztosítása, valamint a korszerű modellezési és előrejelzési módszerek alkalmazása. A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén különös jelentősége van a légszennyezettségi viszonyok folyamatos nyomon követésének, figyelembe véve a térség összetett kibocsátási és közlekedési viszonyait. A levegőminőség javítását szolgálhatják a monitoringhálózat fejlesztésére, a levegőminőségi modellezési és előrejelzési rendszerek korszerűsítésére, valamint az adatok hozzáférhetőségének és a lakossági tájékoztatás hatékonyságának javítására irányuló intézkedések. Emellett kiemelt jelentőségű a különböző ágazatok, az állami szervek, az önkormányzatok, a gazdálkodó szervezetek, a tudományos intézmények és a civil szervezetek közötti együttműködés erősítése. Tekintettel arra, hogy a légszennyező anyagok terjedése nem korlátozódik a közigazgatási határokra, a levegőminőség javítása érdekében fontos a regionális, országos és nemzetközi szintű együttműködések elősegítése is.

A mérési adatok, a meteorológiai információk és a modellezési eredmények integrált alkalmazása elősegítheti a gyors és célzott beavatkozások végrehajtását.

6.2.8 Egyéb lehetséges intézkedések

Minden, ami nem besorolható az előző 8 alpontban felsorolt intézkedések közé.

7. A JAVÍTÁSRA IRÁNYULÓ AZON INTÉZKEDÉSEK ÉS PROGRAMOK BEMUTATÁSA, AMELYEKET A LEVEGŐMINŐSÉGI TERV KÉSZÍTÉSE ELŐTT VÉGREHAJTOTTAK

7.1 ORSZÁGOS LEVEGŐTERHELÉS-CSÖKKENTÉSI PROGRAM

Az Európai Unió összes országának csökkenteni kell az antropogén szennyező anyagok (pl. közlekedés, ipar, lakosság) kibocsátását, hogy a levegő, ami körbevesz minket tisztább legyen. A kormány az 1231/2020. (V.15.) határozatával fogadta el a Magyarországra vonatkozó az Országos Levegőterhelés-csökkentési Programot (OLP), amely elősegíti a légszennyezők kibocsátásának csökkentését.
Az OLP-ben a 2005-ös bázisévhez képest határoztak meg a kibocsátás csökkentéseket a $PM_{2,5}$, NH_3, kén-dioxidra (SO_2), NO_2 és a NMVOC a 2020-29 közötti, illetve 2030 utáni időszakokra vonatkozóan.

Nemzeti kibocsátáscsökkentési kötelezettségek a 2005-ös bázisévhez viszonyítva (%-ban)	**SO_2**	**NO_2**	**NMVOC**	**NH_3**	**$PM_{2,5}$**
2020–2029	-46%	-34%	-30%	-10%	-13%
2030-tól	-73%	-66%	-58%	-32%	-55%

Stratégiai célként lett megfogalmazva: „*A környezeti levegő minőségének fenntartása ott, ahol az jó, és javítása, ahol nem megfelelő. Magyarország egész területén el kell érni, hogy a levegőben lévő szennyezőanyagok koncentrációja ne haladja meg a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló rendeletben előírt határértékeket, célértékeket, hosszú távú célkitűzéseket.”*

Megtalálhatók benne, többek között az alábbi fontos prioritások és célok, pl.:

- Szakpolitikai prioritások,
- Energetikai és klíma célok,
- Mezőgazdaságban és az ipar területén megfogalmazott célok, illetve a közlekedési szektor célkitűzései.

A témára vonatkozó forrásanyagok:

- Országos Levegőterhelés-csökkentési Programot (OLP)
- Az Országos Levegőterhelés-csökkentési Programban meghatározott intézkedések hatásának vizsgálata

Ezzel párhuzamosan a mezőgazdaság szempontjából a legmeghatározóbb légszennyező anyagokra: az NH_3, az NMVOC és a $PM_{2,5}$, külön hivatalos dokumentum került kiadásra. A témára vonatkozó forrásanyag: Országos Levegőterhelés-csökkentési Program – Mezőgazdasági Alprogram 2019–2030

7.2 NEMZETI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM (2026-IG SZÓLÓ SZAKPOLITIKAI STRATÉGIA)

A 2022-ben megjelent program átfogó célkitűzése a hazai környezet állapotának javítása és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása. A Program végrehajtásához szükséges financiális eszközöket a hazai költségvetésen túl, az EU és nemzetközi támogatások, az önkormányzatok, vállalkozások, gazdálkodó-és nonprofit szervezetek, illetve háztartások ráfordításai biztosítják.

Stratégiai céljai:

1. Az emberi egészség és az életminőség környezeti feltételeinek javítása, ***a környezetterhelés hatásainak csökkentése****.*

2. Természeti értékek és erőforrások védelme, helyreállítása, fenntartható használata.

3. Az erőforrás-takarékosság és -hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése és körforgásos működésének erősítése.

4. A környezetbiztonság javítása.

Horizontális céljai:

1. A társadalom környezettudatosságának növelése.

2. Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodási képesség erősítése.

A szakmai dokumentáció megfogalmazza az egyik legfontosabb alapvetést, ami a levegővédelemre is igaz:

„A leghatékonyabb intézkedés mindig a megelőzés, ezért minden tevékenységet úgy kell megtervezni és megvalósítani, hogy a levegőterhelés, a szennyezőanyagok kibocsátása a lehető legkisebb mértékű legyen."

Kiemelten az 1. stratégiai terület: Levegőminőség javítása fejezetben a *Fő cselekvési irányok és intézkedések* részben találhatjuk, többek között a következőket:

„Kormányzat:

a) *A levegőminőségi jogszabályok további korszerűsítése (különös tekintettel a füstköd-riadó elrendelésére vonatkozóan, illetve a megelőzést szolgáló szabályozóelemek további erősítése), részvétel a közösségi levegőminőségi szabályozás felülvizsgálatában.*

b) A jogszabály által kijelölt, szennyezett levegőjű légszennyezettségi zónákra készült levegőminőségi tervek rendszeres felülvizsgálata, döntéstámogató eszköz fejlesztése és a levegőminőségi tervek ütemezett végrehajtásának támogatása.

c) Az Országos Levegőterhelés-csökkentési Program ütemezett végrehajtása.

d) A Levegőminőség-védelmi Cselekvési Terv intézkedéseinek végrehajtása.

e) A levegőterheléssel járó ipari technológiáknál az elérhető legjobb technikák, technológiák alkalmazását, a határértékek betartását elősegítő ellenőrzések hatékonyságának javítása.

f) A közlekedési kibocsátások szabályozása terén felmerült hiányosságok felszámolása (pl. gépjárművek környezetvédelmi besorolási és felülvizsgálati rendszerének módosítása; ökovezetés oktatása, a nehéz gépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítása, közösségi kerékpáros infrastruktúra fejlesztése, P+R parkolók létesítése).

g) Az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat megfelelő színvonalú működtetése, a hálózat bővítése.

h) A Levegőtisztaság-védelmi Információs Rendszer korszerűsítése, folyamatos működtetése.

i) A kibocsátási adatok alapján készített éves emissziókataszter fejlesztése.

j) A regionális háttérszennyezettséget mérő állomások működtetése.

k) A NEC irányelv alapján létrehozott ökoszisztéma monitoring rendszer működtetése.

l) Szennyezés nélküli vagy a legkisebb levegőszennyezést okozó korszerű technikai megoldások előnyben részesítése, engedélyezése.

m) Szemléletformálási kampányok szervezése (pl. lakossági tüzelésnél az alacsony kibocsátással járó tüzelőberendezések használatának ösztönzése, helyes tűzifa-használat, zöldhulladék kezelése, háztartások energiafelhasználása, kerékpározás népszerűsítése, ökovezetés, e-mobilitás, beltéri levegőminőség).

n) A lakosság rendszeres tájékoztatása a levegőminőség egészséget veszélyeztető hatásairól.

o) A légszennyezettséggel kapcsolatos kutatások, fejlesztések.

p) A pollenmonitorozás hátterét biztosító Aerobiológiai Hálózat fejlesztése.

q) Beltéri levegőminőség szabályozási rendszerének továbbfejlesztése (belső, zárt terek szellőztetési technológiája, gyermekek egészségkárosító hatásokkal szembeni védelme).

<u>Önkormányzatok:</u>

r) A lakossági (szilárd) tüzelésből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése.

s) Szmogriadó tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata.

t) A lakosság rendszeres tájékoztatása a település levegőminőségének állapotáról, szemléletformálási kampányok szervezése (pl. a helytelen fűtési technika levegőminőségre gyakorolt káros hatásairól).

u) A lakosság rendszeres tájékoztatása a fűtéskorszerűsítést, energiatakarékosságot támogató lakossági pályázatokról.

Gazdálkodó szervezetek, vállalkozások:

v) A kibocsátások minimalizálása érdekében az elérhető legjobb technikák (BAT) alkalmazása és fejlesztése a tudományos-műszaki fejlődésnek megfelelően.

Lakosság:

w) Háztartási tüzelőberendezések (pl. kályhák, kazánok, konvektorok) karbantartása, szükség esetén a cseréje, kémények rendszeres ellenőrzése.
x) Az előírt tüzelőanyagok energiahatékony, alacsony kibocsátást eredményező használata.
y) Fűtéskorszerűsítést, energiatakarékosságot támogató lakossági pályázatok benyújtása és megvalósítása.” *****

***** A fentiek mellett a célok megvalósítását szolgáló további stratégiai területek: Energiatakarékosság és -hatékonyság javítása, Közlekedés és környezet, Kémiai biztonság, valamint az agrárgazdaság környezeti aspektusai.

A dokumentum 1. számú mellékleteként megtaláljuk a Nemzeti Természetvédelmi Alapterv V. - A természetvédelem 2026-ig szóló szakpolitikai stratégiáját is.

A témára vonatkozó forrásanyag: 5. Nemzeti Környezetvédelmi Program

7.3 PEST MEGYE KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM 2025-2031

2025. áprilisban a Pest Megyei Közgyűlés elfogadta a megújított, 2025-2031 közötti időszakra szóló Környezetvédelmi Programját. Ezzel Pest Megye Önkormányzata jogszabályi kötelezettségének tett eleget, a 1995. évi LIII. törvény 48/B § (4) bekezdése értelmében. A program szorosan követi és alapul az ország környezetvédelmi céljait, feladatait összegző 5. Nemzeti Környezetvédelmi Programra, összhangban van Pest megye adottságaival, kihívásaival és a fejlesztési alternatívákkal.

A Környezetvédelmi Program a fenntarthatóság és környezetvédelem következő alapelveire épül:

c) elővigyázatosság elve,
d) megelőzés elve,
e) helyreállítás elve,
f) szennyező fizet elve,
g) tájékoztatás és nyilvánosság elve,
h) helyi erőforrások fenntartható hasznosításának elve,
i) területiség elve,
j) holisztikus megközelítés,
k) integráció elve.

Az átfogó célt négy specifikus és egy horizontális cél szolgálja, amelyek elérése érdekében a Környezetvédelmi Program 17 alprogramot tartalmaz, összesen 54 intézkedéssel. Mivel számos intézkedés egyidejűleg több cél elérését is támogatja, ezért az intézkedések többsége több alprogramnak is részét képezi.
Az intézkedések megvalósításának felelősei elsősorban helyi önkormányzatok, azon belül leggyakrabban települési önkormányzatok, bár néhány esetben költségvetési intézmények, vagy köztestületek is előfordulnak a felelősök között. Ugyanakkor tény, hogy Pest megye környezeti állapotának alakulására az itt működő ipari, kereskedelmi, turisztikai létesítmények, mezőgazdasági szereplők és a lakosság gyakorolja a legnagyobb hatást, ezek működésére azonban a helyi önkormányzatok csak korlátozottan képesek hatni. Éppen ezért az intézkedések között felülreprezentáltak a szemléletformálási, illetve különböző koordinációs jellegű tevékenységek elvégzésére irányuló feladatok.

A Pest Megye Környezetvédelmi Program 2025–2031 több olyan intézkedést tartalmaz, amelyek közvetlenül vagy közvetetten hozzájárulnak a levegőminőség javításához. A program kiemelt figyelmet fordít a levegőminőségi monitoring fejlesztésére, a lakosság tájékoztatására, a lakossági szilárd tüzelésből származó kibocsátások csökkentésére, a települési zöldfelületek bővítésére, az energiahatékonyság javítására, valamint a fenntartható közlekedési módok ösztönzésére.

A program levegőminőségi szempontból legfontosabb intézkedései:

- a légszennyezettségi mérőhálózat fejlesztése;
- a levegőminőségi adatok lakosság számára történő hozzáférhetővé tétele;
- a helytelen lakossági tüzelési gyakorlatok visszaszorítása;
- a kerti hulladék égetésének mérséklése;
- zöldinfrastruktúra-fejlesztések és védő zöldsávok telepítése;
- épületenergetikai korszerűsítések ösztönzése;
- megújuló energiaforrások használatának támogatása;
- közösségi közlekedési, kerékpáros és gyalogos infrastruktúra fejlesztése.

A dokumentum a következő intézkedéseket jegyzi a LEVEGŐMINŐSÉG JAVÍTÁSA alprogramban.

A témára vonatkozó forrásanyag: Pest Megye Környezetvédelmi Program 2025-2031

Kapcsolódó cél: Légszennyezettség kialakulásának megelőzése, különös tekintettel a fűtési és közlekedési eredetű szennyezőforrásokból származó emisszió mérséklésére - Alprogram kódja: LEV

Kód	Intézkedés megnevezése	Intézkedés tartalma	Felelős / közreműködő(k)	Megye Önkormányzata feladata	Státusz / Megvalósítási fázis / Ütemezés	Költségigény
LEV1	Levegőminőségi mérőhálózat fejlesztése	• A HungaroMet Nonprofit Zrt. által üzemeltetetett Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat keretében működő automata és manuális mérőállomások helyszíneinek, működési rendjének, eszközellátottságának felülvizsgálatát és szükség szerinti módosítását abból a célból, hogy azok minden esetben releváns adatot szolgáltassanak a helyi levegőminőségi helyzetről. Ennek érdekében pl. a mérőállomások településeken belüli helyszíneit úgy célszerű megválasztani, hogy azok részben nagyforgalmú utak mentén helyezkedjenek el. • Javasolt bővíteni mind az automata, mind a manuális mérőállomások számát. • Megfontolandó, hogy eseti jelleggel egyéb településeken is kerüljön sor légszennyezettség mérésre. A méréseket ideális esetben négy mérési ciklusban (négy évszakban), valamennyi ciklusban legalább 7 napon keresztül célszerű lebonyolítani. A rendelkezésre álló források szűkössége esetén a méréseket az őszi, téli időszakokban érdemes megvalósítani.	HungaroMet Nonprofit Zrt., *települési önkormányzatok*	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; Javaslat a feladat települési környezetvédelmi programokban való szerepeltetésére	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről
LEV2	A lakosság rendszeres tájékoztatása a települések levegőminőségének állapotáról	Az intézkedés a Pest megyei települések levegőminőségi helyzetére vonatkozóan elérhető adatok helyi lakosság általi megismerésének elősegítésére irányul. Ennek elsődleges formái a következők lehetnek: • vonatkozó országos adatbázisok, információs portálok elérhetőségének megadása Pest megye és a települések honlapján; • közérthető összegző anyagok közzététele a települések levegőminőségi állapotáról, az esetlegesen lefolytatott légszennyezettség-mérés eredményeiről az érintett települések és Pest megye honlapján.	települési önkormányzatok, *Pest Megye Önkormányzata*	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; az adatok közzététele, adatbázisok elérhetőségének megadása Pest Megyei Önkormányzat honlapján	folyamatos.	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről

Kód	Intézkedés megnevezése	Intézkedés tartalma	Felelős / közreműködő(k)	Megye Önkormányzata feladata	Státusz / Megvalósítási fázis / Ütemezés	Költségigény
LEV3	A lakossági szilárdtüzelésből és a kerti hulladék égetéséből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése szemléletformálással	Az intézkedés az alábbi jellegű szemléletformálási tevékenységek megvalósítását foglalja magában: célcsoportok: • Pest megye lakosságának, illetve ingatlantulajdonosainak azon csoportja, akik kertes ingatlannal rendelkeznek és/vagy alacsony jövedelmű társadalmi csoportba tartoznak tematikák: • Szilárdtüzelés, vegyes háztartási hulladék és zöldhulladék égetésének környezeti, környezetegészségügyi hatásai; • Az Agrárminisztérium „Fűts okosan” kampányának megismertetése a helyi lakossággal; • Szilárdtüzelésből származó környezetszennyezés megelőzésének lehetőségei; • Zöldhulladék hasznosításának lehetőségei, külön tekintettel a zöldhulladék komposztálásának lehetőségeire, annak eljárásaira, eszközigényére. lehetséges formák: • Online tájékoztató anyagok közzététele Pest megye és a települések honlapjain (pl. hivatkozás http://www.futsokosankampany.hu oldalra) • Tájékoztató programok megvalósítása a települési eseményeken, rendezvényeken, részben helyi egyesületek, civil szervezetek bevonásával • Oktatási intézményekkel együttműködésében a témakörök megjelenítése óvodai, iskolai programokon	települési önkormányzatok *Pest Megye Önkormányzata, környezetvédelmi civil szervezetek, oktatási intézmények*	Kezdeményezés a települési önkormányzatok felé; Igény esetén települési programok összehangolása; Tájékoztató anyagok közzététele a Pest Megye Önkormányzata honlapján	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről
Kód	**Intézkedés megnevezése**	**Intézkedés tartalma**	**Felelős / közreműködő(k)**	**Megye Önkormányzata feladata**	**Státusz / Megvalósítási fázis / Ütemezés**	**Költségigény**

LEV4	Háromszintű növényzet telepítésének ösztönzése az ipari és logisztikai létesítmények határain, a szántóföldi művelés alatt álló mezőgazdasági területek és a települések belterületének érintkezési sávjában, továbbá közutak mentén	Az ipari, logisztikai létesítmények telekhatárán, a szántóföldi művelés alatt álló mezőgazdasági területek és a települések belterületének érintkezési sávjában, továbbá közutak mentén húzódó háromszintű növényzet hatékonyan képes mérsékelni a lakóövezeteket érő szállópor-terhelést. Az intézkedés a következő lehetséges tevékenységeket egyaránt magában foglalhatja: • egyes települések településrendezési eszközeinek fenti cél mentén történő módosítása (övezeti besorolás, településképi rendelet stb. módosítása); • háromszintű növényzet telepítése a települési önkormányzat, vagy valamely együttműködő partner (gazdálkodó szervezet, civil szervezet stb.) finanszírozásában a közutak mentén, ipari, logisztikai létesítmények mellett, illetve a települések belterületének azon határán, amely szántóföldi művelés alatt álló területekkel érintkezik; • szemléletformálási jellegű tevékenység (pl. tájékoztatás, faültetési verseny stb.) szervezése.	<u>települési önkormányzatok</u> *Pest Megye Önkormányzata, gazdálkodó szervezetek*	Kezdeményezés a települési önkormányzatok felé; A települési településrendezési eszközök véleményezése során az intézkedés tartalmának megfelelő javaslatok megfogalmazása; Igény esetén települési programok összehangolása	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről

A fenti intézkedések mellett a Környezetvédelmi Program jelen alprogramja az alábbi – más helyeken részletezett, egyéb alprogramok céljait is szolgáló – intézkedéseket is magában foglalja.

<u>Kapcsolódó cél</u>: A zöldfelületi elemek folyamatos gondozása, azok minőségi és mennyiségi fejlesztése - Alprogram kódja: ZOL

Kód	Intézkedés megnevezése	Intézkedés részletes tartalma	Felelős / közreműködő(k)	Megye Önkormányzata feladata	Státusz / Megvalósítási fázis / Ütemezés	Költségigény
ZOL1	Települési zöldfelületek bővítésének ösztönzése településfejlesztési és településrendezési eszközök segítségével	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása pl.:* • *Alulhasznosított városi területek felmérése és azok új funkcióra történő hasznosítása keretében a zöldfelületek növelése;* • *Új lakó-, illetve egyéb beépítésre szánt területek kijelölése esetén új zöldterületek kijelölése;* • *Beépíthetőségi szabályok esetleges módosítása, magasabb zöldfelületi arány előírása;*	Települési önkormányzatok *LEADER Helyi Akciócsoportok, környezetvédelmi civil szervezetek, közintézmények, lakosság, gazdálkodó szervezetek*	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; Javaslat a feladat települési környezetvédelmi programokban való szerepeltetésére Helyi önkormányzati rendeletek véleményezése során az intézkedés tartalmának megfelelő javaslatok megfogalmazása	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről
ZOL2	Települési zöldterületek, közintézményiek tulajdonában lévő zöldfelületek minőségi fejlesztése változó éghajlati feltételek mellett	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása pl.:* • Újszerű zöldfelületi elemek meghonosítása Pest megye intenzívebben beépített városaiban (pl. közösségi kert, zöldfal, zöldtető), önkormányzati kezdeményezés, megvalósított példaértékű beruházás révén; • Keletkező zöldhulladékok komposztálása;	Települési önkormányzatok *LEADER Helyi Akciócsoportok, környezetvédelmi civil szervezetek, közintézmények, erdőgazdaságok*	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé. Javaslat a feladat települési környezetvédelmi programokban való szerepeltetésére	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről
ZOL3	Magántulajdonban lévő zöldfelületek megóvását, minőségi fejlesztését célzó szemléletformálás	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása pl.:* • szemléletformálási kampányok a magántulajdonban lévő ingatlanok leburkolásának megelőzése érdekében; • helyi cégekkel együttműködési programok kialakítása célzottan a zöldfelületek gondozásának, bővítésének témájában; • oktatási intézményekkel együttműködésben kisebb helyi, mikrotérségi versenyek lebonyolítása, tankertek létesítése.	Települési önkormányzatok *LEADER Helyi Akciócsoportok, környezetvédelmi civil szervezetek, lakosság, gazdálkodó szervezetek, oktatási intézmények, erdőgazdaságok*	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; Javaslat a feladat települési környezetvédelmi programokban való szerepeltetésére Igény esetén közreműködés a helyi kezdeményezések közti kapcsolat kiépítésére, elmélyítésére, jó gyakorlatok megosztása	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről

Kapcsolódó cél: Az épületállomány korszerűsítésével, hőtechnikai adottságainak javításával, továbbá a megújulóenergia-felhasználás bővítésével a fosszilis energiafelhasználás csökkentése - Alprogram kódja: ENE

Kód	Intézkedés megnevezése	Intézkedés tartalma	Felelős / közreműködő(k)	Megye Önkormányzata feladata	Státusz / Megvalósítási fázis / Ütemezés	Költségigény
ENE1	Önkormányzati tulajdonban lévő középületek komplex energetikai korszerűsítésének ösztönzése	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása pl.:* • a még korszerűsítés alatt álló épületek esetében komplex – az épületek gépészeti és villamos rendszereire, hőtechnikai adottságainak javítására, megújulóenergia hasznosítására egyaránt kiterjedő – épületenergetikai felújítás elvégzése; • a felújítással már részlegesen érintett épületek esetében az energiafelhasználás maximális csökkenését lehetővé tevő beruházási csomag (hőtechnikai adottságok javítása, gépészeti rendszerek korszerűsítése/cseréje, árnyékolás és világítástechnika, megújulóenergia-hasznosítás, okos eszközök alkalmazása) még hiányzó elemeinek – a költségeket és az elérhető kibocsátáscsökkentési mennyiségeket is figyelembe vevő – elemzésen nyugvó, ütemezett megvalósítása.	települési önkormányzatok, *Pest Megye Önkormányzata*	Tájékoztatás a fűtéskorszerűsítést, energiatakarékosságot támogató hazai és közvetlen európai uniós pályázatokról; Igény esetén pályázatok, programok összehangolása; Amennyiben a pályázati eljárás megkívánja, közreműködés a pályázati döntés előkészítésében, a pályázatok menedzselésében, projektek végrehajtásában	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről
ENE2	Lakó- és gazdasági rendeltetésű épületek komplex energetikai korszerűsítésének és az energiatakarékos szemlélet széleskörű elterjesztésének támogatása	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása* Az intézkedés szemléletformálási tevékenységek megvalósítását foglalja magában	települési önkormányzatok, *Pest Megye Önkormányzata, civil szervezetek, oktatási intézmények, LEADER Helyi Akciócsoportok*	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; Igény esetén települési programok összehangolása, Tájékoztató anyagok közzététele Pest Megye Önkormányzatának honlapján	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről
ENE3	Megújulóenergia nagyobb léptékű hasznosításának ösztönzése a környezeti elemek és táji értékek védelme mellett	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása pl.:* • *napelemparkok telepítése barnamezős területeken, kereskedelmi, logisztikai létesítmények tetőszerkezetein, nagy kiterjedésű parkolók felett (ez utóbbi*	települési önkormányzatok, gazdálkodó szervezetek	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; Igény esetén települési programok összehangolása, jó gyakorlatok megosztása; Településrendezési eszközök véleményezése során	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről

		elhelyezés egyben hatékony védelmet nyújt a parkoló járművek nyári túlforrósodása ellen is); *• biogáz-előállító üzemek létesítése, biogáz felhasználása saját felhasználási célra mezőgazdasági telephelyeken;* *• geotermikus vízhasznosítás minden esetben körültekintő előkészítést követően, visszasajtolás mellett.*		javaslattétel a megújulóenergia hasznosítás szabályozási feltételeinek kialakítására		
ENE4	Távhőellátás műszaki feltételeinek javítása, hulladékhő-hasznosítás ösztönzése	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása*	települési önkormányzatok, gazdálkodó szervezetek	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; Javaslattétel az intézkedés tartalmának megfelelő feladat szerepeltetésére az érintett települések környezetvédelmi programjaiban; Igény esetén települési programok összehangolása, jó gyakorlatok megosztása. A távhűtés szabályozási, illetve támogatási környezetének kialakítására irányuló kezdeményezés a hatáskörrel bíró államigazgatási szervek irányába.	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről

Kapcsolódó cél: közlekedési-szállítási eredetű környezetterhelés csökkentése, elsősorban a közösségi közlekedés, valamint az egyéni nem motorizált közlekedési módok ösztönzése révén - Alprogram kódja: KOZ

Kód	Intézkedés megnevezése	Intézkedés tartalma	Felelős / közreműködő(k)	Megye Önkormányzata feladata	Státusz / Megvalósítási fázis / Ütemezés	Költségigény
KOZ1	Önkormányzati gépjárműállomány korszerűsítése, hibrid, illetve elektromos meghajtású járművek beszerzésének előnyben részesítése	*Az intézkedés Pest Megye Önkormányzata, valamint a települési önkormányzatok gépjárműállományának folyamatos korszerűsítésére irányul. Az ezáltal elérhető légszennyezőanyag és üvegházhatásúgáz kibocsátás megtakarítása természetesen nem eredményez jelentős javulást sem a települési levegő minőségében, sem a települések üvegházgáz-mérlegeiben, mindazonáltal számottevő szemléletformálási potenciállal bír, továbbá azon környezetvédelmi intézkedések körébe tartozik, amelyek megvalósítására a helyi önkormányzatok tényleges befolyással bírnak – természetesen pénzügyi helyzetük függvényében.* *E szempontok indokolják a feladat önálló intézkedésként való kiemelését. A gépjárműállomány korszerűsítése önmagában is kedvező környezetvédelmi következményekkel jár, hiszen az újabb típusok jellemzően alacsonyabb emissziót és zajkibocsátást eredményeznek, mindazonáltal e hatások maximalizálása érdekében törekedni kell elektromos, illetve hibrid járművek beszerzésére.*	települési önkormányzatok, Pest Megye Önkormányzata *önkormányzati tulajdonban lévő gazdálkodó szervezetek*	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; Települési környezetvédelmi programok véleményezése keretében javaslattétel az intézkedésben foglalt feladatok megjelenítésére	folyamatos	10 – 50 millió Ft
KOZ2	Személetformáló tevékenység az egyéni gépkocsihasználat visszaszorítása és a kerékpáros, valamint közösségi közlekedés előtérbe helyezése érdekében	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása* Az intézkedés szemléletformálási tevékenységek megvalósítását foglalja magában	települési önkormányzatok, *Pest Megye Önkormányzata, civil szervezetek, oktatási intézmények, LEADER Helyi Akciócsoportok*	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; Települési környezetvédelmi programok véleményezése keretében javaslattétel az intézkedésben foglalt feladatok megjelenítésére; Igény esetén települési programok összehangolása,	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről

				Tájékoztató anyagok közzététele Pest Megye Önkormányzatának honlapján		
KOZ3	Környezet- és klímabarát közúti infrastruktúrafejlesztés, -fenntartás és forgalomszervezés Pest megye településein	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása pl.:* *• Úthálózat rendszeres karbantartása;* *• Burkolatlan útszakaszok burkolattal való ellátása, a vizek beszivárgását elősegítő csapadékvízelvezetési megoldások egyidejű kiépítésével;* *• Állandó, vagy időszakos jellegű forgalomcsillapítás a kiemelten forgalmas útszakaszokon pl. behajtási korlátozásokkal, forgalmi rend átalakításával, parkolóhelyek díjkötelessé tételével, számuk csökkentésével (alternatív kerékpáros, gyalogos közösségi közlekedési megközelítési lehetőségek kialakításával, népszerűsítésével);* *• Forgalomszabályozási eszközök telepítése programozása során a környezeti szempontok érvényesítése* *• 30 km/h sebességkorlátozású, illetve lakó-pihenő övezetek kijelölése;* *• Burkolatlan utak rendszeres pormentesítése locsolással.* *• Kötött pályás közlekedési infrastruktúra (villamos, HÉV) esetében füves pályák kialakítása a belterületi szakaszokon* *• Az utak mentén zöldinfrastruktúra fejlesztése, fasorok, mezővédő erdősávok, mezsgyék kialakítása*	települési önkormányzatok, Magyar Közút Zrt.	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; Települési környezetvédelmi programok véleményezése keretében javaslattétel az intézkedésben foglalt feladatok megjelenítésére; Igény esetén települési programok összehangolása.	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről
KOZ4	Vasúti fejlesztésekre irányuló kezdeményezések, fejlesztési igények kezdeményezése, napirenden tartása	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása*	települési önkormányzatok, Pest Megyei Önkormányzat *MÁV Zrt., MÁV-HÉV Helyiérdekű Vasút Zrt.*	Kapcsolattartás a települési önkormányzatokkal, a MÁV-val, és a vasútfejlesztésért	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről

				felelős mindenkori országos szintű döntéshozó szervekkel; helyi, térségi érdekek érvényesítése		
KOZ5	Autóbuszos közösségi közlekedés komfortszintjének és kínálatának további fejlesztése	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása*	települési önkormányzatok, *VOLÁNBUSZ, Pest Megye Önkormányzata*	Kapcsolattartás a települési önkormányzatokkal, a VOLÁNBUSZ-szal, helyi, térségi érdekek érvényesítése	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről
KOZ6	Kerékpárúthálózat fejlesztése, kapcsolódó kerékpáros beruházások megvalósítása	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása pl.:* • új kerékpárutak építése, kerékpáros útvonalak kijelölése, kerékpáros átvezetések kialakítása; • kerékpáros pihenőhelyek kialakítása a turisztikai útvonalak mentén; • kerékpártárolási lehetőségek megteremtése (elsősorban a városközpontokban, munkahelyi övezetekben és a közösségi közlekedés megállóiban), a meglévő tárolók korszerűsítése; • kerékpáros útirányjelző táblarendszer kialakítása, hiányosságok megszűntetése.	települési önkormányzatok, *Magyar Közút NZrt.* *Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ*	Települési környezetvédelmi programok véleményezése keretében javaslattétel az intézkedésben foglalt feladatok megjelenítésére Igény esetén közreműködés a települési kezdeményezések összehangolásban, jó gyakorlatok megosztásában	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről
KOZ7	Gyalogos közlekedés feltételeinek javítása	*lásd: vonatkozó intézkedés leírása pl.:* • Hiányzó járdák kiépítése (különösen új utcák nyitása esetében), régi, rossz állapotú járdák felújítása; • Jó állapotú járdák folyamatos karbantartása; • Hiányzó gyalogátkelőhelyek kialakítása; • Meglévő gyalogátkelőhelyek akadálymentesítése, indokolt esetben azok jelzőlámpával való ellátása, a közvilágításban erősebb megvilágítást lehetővé tevő világítótestek alkalmazása.	települési önkormányzatok *Magyar Közút NZrt.*	Kezdeményezés települési önkormányzatok felé; Települési környezetvédelmi programok véleményezése keretében javaslattétel az intézkedésben foglalt feladatok megjelenítésére	folyamatos	többletforrást nem igényel Pest Megye Önkormányzata részéről

7.4 BUDAPEST FŐVÁROS ÖNKORMÁNYZATA KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA – 2021-2026 (BKP 2026)

Budapest 2021-2026 időszakra szóló települési környezetvédelmi programját a Fővárosi Önkormányzat a budapesti környezet védelme, állapotának javítása, valamint mindezzel összhangban a fővárosi fejlesztések környezeti szempontú megalapozása érdekében dolgozta ki. A programot a Fővárosi Közgyűlés 141/2021. (I.27.) határozatával hagyta jóvá. A környezeti program végrehajtása évenként n yomon követhető Budapest környezeti állapotértékelésében.

Budapest Főváros Környezetvédelmi Programja egy olyan önálló települési környezetvédelmi program, amelyet a **Fővárosi Önkormányzat kötelező önkormányzati feladataként**, Budapest környezetének védelme, állapotának javítása, valamint mindezzel összhangban a fővárosi fejlesztések környezeti szempontú megalapozottságának elősegítése érdekében dolgoz ki, a vonatkozó törvényben meghatározott követelményeknek megfelelően.

A korábban hatályos környezetvédelmi program felülvizsgálata eredményeként– az országos szintű újabb stratégiák, programok figyelembevételén túl – a BKP 2026 több új célkitűzéssel és feladattal egészült ki. A BKP 2026 felülvizsgálata folyamatban van, az új, Budapest területére vonatkozó, a 2026-2031-es időszakról szóló környezetvédelmi program várhatóan 2026 év végén kerül a Fővárosi Közgyűlés elé.

A programban tett általános levegőminőségi megállapítások alapján a következő intézkedések kerültek fókuszba. - A-1 LEVEGŐMINŐSÉG (*nem teljes részletezéssel kerül bemutatásra)*

A felsorolt intézkedések pénzügyi rendszerét a **III. A BKP 2026 végrehajtásának eszközei** - KÖLTSÉGIGÉNYEK, ÜTEMEZÉS, míg a feladatokhoz tartozó indikátorokat (mutatókat) **IV. A végrehajtás ellenőrzése, értékelése** fejezetben követhetjük nyomon.

A témára vonatkozó forrásanyag: Budapest Főváros Környezetvédelmi Programja 2021–2026

Kód	Intézkedés megnevezése	Intézkedés tartalma	Felelős / közreműködő(k)	Státusz
A-1-1	Szmogriadó jogszabályi környezetének felülvizsgálata	A főpolgármester hatósági jogkörét indokolt állami hatósághoz telepíteni, a szmogriadóval kapcsolatos részletes korlátozó szabályokat – a légszennyezettségi agglomeráció helyi önkormányzatainak közreműködésével – miniszteri hatáskörben megállapítani, majd az érintett települési önkormányzatok aktív közreműködéssel végrehajtani.	környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység *környezetvédelemért felelős minisztérium, HungaroMet Zrt., kerületi és agglomerációs települési önkormányzatok*	Folyamatban, további felülvizsgálat szükséges.
A-1-2	Levegőminőség előrejelző rendszer fejlesztése	A modellező rendszert Budapest területén célszerű még nagyobb felbontásúvá, valamint további (klímaadaptációs intézkedéseket is támogató) felhasználási célra alkalmassá fejleszteni, hogy helyi, fővárosi szinten is modellezhetővé váljanak akár az önkormányzati intézkedések is.	környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység *HungaroMet Zrt.*	Megvalósult, de további fejlesztése indokolt.
A-1-3	Szennyező gépjárművek fokozatos visszaszorítása a városi közlekedésben	A szmogrendeletben a parkolási díj, vagy a tervezett behajtási díj árképzésében a környezetvédelmi osztályba sorolás, valamint a gépjármű saját tömege és teljesítménye alapján szükséges differenciálni. Szmoghelyzetekben szakmailag továbbra is a gépjárműállomány szennyezőbb felének korlátozása indokolt, és tekinthető arányos intézkedésnek. Az intézkedéssel összefüggésben a Fővárosi Önkormányzat – tekintettel a költségvetési korlátokra – kezdeményezi a saját szervezetei által üzemeltetett gépjárműállomány folyamatosan megújítását, az elérhető legjobb technológiai figyelembevételével, mindig a legszennyezőbb gépjárművek kivonását javasolva.	közlekedési közszolgáltatások működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység, BKK, Budapest Közút *környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység, kerületi önkormányzatok (parkolás)*	folyamatban
A-1-4	Légszennyező tüzelési módok visszaszorítása	A káros tüzelési módok visszaszorítása kiemelt fontosságú. Amennyiben az adott ingatlan esetében a kedvezőbb környezetvédelmi tulajdonságú fűtési technológia biztosított, akkor bármelyik más kedvezőtlenebb szilárd, illetve folyékony tüzelőanyaggal működő megoldáshoz, különösen a hobbitüzelésként terjedő kandallólétesítéshez nem létesíthető újabb kémény – pl.: ekkor nem szabad engedélyezni új szilárd/folyékony tüzelőanyagra szolgáló kémény létesítését, és ezt a szabályozást lehetőleg az egész agglomerációra ki kell terjeszteni.	kéményseprő-ipari közszolgáltatás működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység *környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység, kéményseprési közszolgáltatást Budapesten ellátó szervezet* végrehajtási hatáskör:	Folyamatban, előkészítés alatt.

		Ezen szabályozási, intézkedési javaslatok bevezetését, országos szintű alkalmazását indokolt kezdeményezni, javasolni a kormányzati szerveknek, a központi állami szervek intézkedése hiányában a légszennyezettségi agglomeráció összes településének.	kerületi és agglomerációs települési önkormányzatok	

A fenti intézkedések mellett a Környezetvédelmi Program további – más helyeken részletezett, egyéb alprogramok céljait is szolgáló – intézkedéseket is magában foglalja (*nem teljes részletezéssel kerül bemutatásra)*.

Kód	**Intézkedés megnevezése**	**Intézkedés tartalma**	**Felelős / közreműködő(k)**	**Státusz**
A-7-1	A katasztrófavédelmi szempontból érintett lakosság folyamatos tájékoztatása	A főváros területét érintő, katasztrófavédelmi szempontból fokozottan veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemekkel kapcsolatos rendszeresen frissített, naprakész információk, valamint a veszélyes üzemek nyilvános biztonsági jelentésének közzététele az állapotértékelés keretében (hatásterületek, releváns információk, vészhelyzeti tervek).	polgári védelemmel kapcsolatos közszolgáltatás működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység *környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység* végrehajtási hatáskör: Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság, kerületi önkormányzatok	folyamatban
A-8-2	Fővárosi Önkormányzat településtisztasági feladatainak hatékonyságnövelése	A Fővárosi hatáskörbe tartozó közterületek állapotának javítása érdekében – a lakossági vélemények rendszeres felmérése, annak eredményének figyelembevétele és a biztosított források alapján – az elvárt településtisztasági szint területegységre vonatkoztatott műszaki tartalmának, és az ellenőrzés módszerének kidolgozása és érvényesítése szükséges.	településtisztasági közszolgáltatás működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység *FKF és további közszolgáltató társaságok*	folyamatban
B-1-1	Helyi természetvédelmi területek bővítése	A helyi természetvédelmi területek kiterjesztésének lehetősége folyamatos vizsgálat tárgyát kell, hogy képezze. Az előzetes felmérések alapján mintegy 800 hektárra becsülhető a védelemre javasolt természetközeli területek nagysága Budapest területén.	helyi természetvédelmi döntések előkészítéséért felelős hivatali egység *településrendezés és településfejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység* végrehajtási hatáskör: DINPI	Folyamatban, a védett területek nagysága dinamikusan növekszik.

		Az értékes természeti területek védelem alá helyezése, meglévő védettségek területének kiterjesztése a biológiai sokféleség megőrzése céljából szükséges.		
Kód	**Intézkedés megnevezése**	**Intézkedés tartalma**	**Felelős / közreműködő(k)**	**Státusz**
C-1-1	Fővárosi épületek energetikai jellemzőinek javítása	Az épületek korszerűsítése (ú.m. határoló szerkezetek hőszigetelése; épületenergetikai rendszerek, berendezések korszerűsítése; távhőhálózatra való csatlakoztatása; megújulóenergia felhasználásra irányuló technológiák telepítése; zöldtető létesítése stb.) elsődlegesen központi (közvetlen EU-s, illetve kormányzati) forrásokból valósulhat meg	környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység *településrendezés és településfejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység*	folyamatban
C-1-2	Távhő-rekonstrukciós Program felülvizsgálata, távhőfejlesztési koncepció megalkotása	A BKM Távhő-rekonstrukciós Programjának folytatásának keretében távhőellátó rendszer (vezetékhálózat, hőközpontok) felújítása, belvárosi fejlesztése, a szigetszerű rendszerek összekapcsolása, a megújuló energiahordozók részarányának növelése kerülnek megvalósításra. A hálózatbővítések érzékelhető módon hozzájárulhatnak a távfűtés részarányának a fővárosi energiafelhasználáson belüli növeléséhez	távhőszolgáltatási közszolgáltatás működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység *környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység, BKM*	folyamatban
C-4-1	Jogszabálymódosítási javaslatok a városi zöldfelületek hatékonyabb védelme érdekében	A Fővárosi Önkormányzat részéről aktív szerepvállalás szükséges a magasabb rendű jogszabály módosítások kezdeményezésére, hogy azok biztosítsák a megfelelő települési zöldfelületgazdálkodáshoz szükséges felhatalmazásokat, jogosítványokat	zöldfelület-gazdálkodási közszolgáltatás működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység *településrendezés és településfejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység, FŐKERT*	folyamatban
C-4-2	Zöldfelület gazdálkodás hosszú távú forrásbiztosítása	A zöldterületek rehabilitációja, felújítása mellett ugyanannyira fontos a fenntartás és a karbantartás, ezért a létesítés költségei mellett biztosítani kell a hosszú távú fenntartás és a felújítás forrásait is, tehát növelni kell a fajlagos támogatási forrásokat (1m2 -re jutó ráfordítást).	zöldfelület-gazdálkodási közszolgáltatás működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység *FŐKERT*	folyamatban
C-4-3	Erdőterületek fejlesztése és fenntartása	Kiemelten fontos a fővárosi településszerkezeti tervben erdő besorolású, de nem fásított területek	erdőgazdálkodási döntések előkészítéséért felelős hivatali egység	folyamatban

		termőhely-feltáró alkalmassági vizsgálata, majd ennek eredménye alapján az alkalmas területekre egy erdőtelepítési terv kidolgozása, majd elsőként a fővárosi tulajdonú ingatlanokon a tervszerű erdőtelepítések megkezdése.	*településrendezés és településfejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység, BFVK* végrehajtási hatáskör: Pilisi Parkerdő Zrt.	
C-4-4	Közhasználatú zöldterületek mennyiségi és minőségi fejlesztése	A közhasználatú zöldfelületekkel ellátatlan körzetekben új, közcélú zöldterületeket (városi park, közpark, közkert, fásított tér stb.) kell kialakítani. A belvárosban elsősorban a gyalogos közterek és sétáló utcák hálózatának további fejlesztése, valamint a zöldfelületek alternatív fejlesztése (pl.: zöldtetők, belső udvarok zöldítése) a feladat.	településrendezés és településfejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység *zöldfelület-gazdálkodási közszolgáltatás működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység, FŐKERT*	Folyamatban, számos parkfejlesztés előkészítése zajlik, több megvalósítása is lezárult.
C-4-5	Városi faállomány védelme és fejlesztése	Tízéves fásítási terv kidolgozása, majd a gördülő tervezés folytatása indokolt, amely éves ütemezésben tartalmazza a helyszínek és a mennyiségen túl a minőségi fejlesztés adatait, továbbá a korszerű és tervezett műszaki előkészítés (a minőségi faiskolai anyag beszerzése, ill. a városfásításra alkalmas taxon-kínálat faiskolai termesztése) tervezett költségeit is.	zöldfelület-gazdálkodási közszolgáltatás működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység *településrendezés és településfejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység, FŐKERT, BTI* végrehajtási hatáskör: Magyar Díszkertészek Szakmaközi Szervezete	A fasorok fokozatos megújítása folyamatban van.
D-1-2	Energiahatékonyság költséghatékony növelése	Elsődleges cél az energia-hatékonyság költséghatékony növelése, (egységnyi beruházásból hogy lehet a legnagyobb energiamegtakarítást, legjobb környezeti eredményt megvalósítani), ezen belül elsődleges szempont a megújuló energiaforrások rész-arányának lépésről-lépésre történő költséghatékony növelése.	környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység *adott beruházás előkészítéséért felelős hivatali egység*	Folyamatban, a közszolgáltató gazdasági társaságoknál folyamatosan valósulnak meg energiahatékonyságot növelő beruházások.
D-2-1	Barnamezős területek megújításának elősegítése	A kivizsgálást követő tényfeltáráskor, majd az azt követő beavatkozási tervek elkészítésekor – a természetes regenerálódás és az új funkciók, és nem utolsó sorban a klímaváltozás hatását ellensúlyozó zöldfelületi intenzitás növelése érdekében – a jövőbeni területhasználat meghatározása során	településrendezés és településfejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység végrehajtási hatáskör: barnamezős területek állami nyilvántartásának felelőse	folyamatban

		indokolt előnyben részesíteni a zöldfelületi célú területhasználatot, különösen a zöldterületekkel (közparkokkal, közkertekkel) és erdőterületekkel kevésbé ellátott térségek esetében.		
Kód	**Intézkedés megnevezése**	**Intézkedés tartalma**	**Felelős / közreműködő(k)**	**Státusz**
D-3-1	Közösségi közlekedés fejlesztése	A főváros belső kerületeiben a személygépjármű forgalom nagyságához jelentős mértékben hozzájárul az agglomerációból, illetve a külső kerületekből érkező – a mukába, az iskolába jutással és visszatéréssel kapcsolatos ú.n.: hivatásforgalom. Ezért elengedhetetlenül szükséges az agglomerációs településeken, valamint a fővárosi bevezető utak mentén, a város határán nagy befogadóképességű P+R parkoló hálózat és hozzá csatlakozó, lehetőleg kötöttpályás közösségi közlekedés kialakítása, miközben a közlekedési módokat priorítási sorrendjük szerint veszik figyelembe.	közlekedéssel kapcsolatos közszolgáltatások működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység *környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység* *BKK* végrehajtási hatáskör: Budapest Fejlesztési Központ, kerületi és agglomerációs települési önkormányzatok	folyamatban
D-3-2	Környezetbarát járművek használatát elősegítő infrastruktúrafejlesztés kezdeményezése	A városi közösségi közlekedésben a kötöttpályás közlekedés fejlesztése, a közúti vasúti hálózat (villamos) és a gyorsvasúti hálózat (metró) bővítése, a vasútvonalak integrálása a városi közösségi közlekedés rendszerébe. A kerékpáros infrastruktúra további fejlesztésén túl szükséges a zéró emissziós, elektromos üzemű járművek elterjedésének elősegítése (pl. töltőhálózatának kiépítése, várakozási díj kedvezmény, stb.)	közlekedéssel kapcsolatos közszolgáltatások működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység *környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység* *BKK* végrehajtási hatáskör: Budapest Fejlesztési Központ, közlekedési ügyekért felelős minisztérium	folyamatban
E-2-1	Szemléletformálás és tájékoztatás	A megfelelő lakossági együttműködés, cselekvés elősegítéséhez átfogó szemléletformáló kampányok kezdeményezése szükséges.	környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység *adott műszaki közszolgáltatás működtetéséért és fejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység, Fővárosi közszolgáltató társaságok, részvételiség előkészítéséért felelős hivatali egység* végrehajtási hatáskör:	Rendszeresen megvalósul, de folyamatos megújítást, bővítést igényel.

			kerületi önkormányzatok, szakmai civil szervezetek	
E-3-1	Tapasztalatcsere, együttműködés, tanácsadás	A Fővárosi Önkormányzat szerepéből adódóan aktív szereplőként kell, hogy fellépjen a fővárost érintő környezetvédelmi kérdések, problémák megvitatásában. A Főpolgármesteri Hivatal nyitottan áll a környezetvédelmi témájú megkeresésekhez, kérdésekhez, javaslatokhoz is: szakértő munkatársai elektronikus vagy személyes módon is megkereshetők tanácsadás céljára.	környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység végrehajtási hatáskör: kerületi önkormányzatok, agglomerációs és civil és szakmai szervezetek, oktatási intézmények stb.	folyamatban
E-3-2	Alulról jövő, környezeti állapotot javító kezdeményezések támogatása	A vonatkozó fővárosi önkormányzati rendelet alapján működő rendszeresen alkalmazott eszköz a Fővárosi Környezetvédelmi Alap, amely pályázati úton a civil szervezetek, társasházak közösségei számára a BKP 2026 célkitűzéseinek megfelelő környezetjavító projektjeihez nyújt pénzügyi támogatást.	környezetvédelemért és klímaügyekért felelős hivatali egység	folyamatban
E-3-3	Közösségi szempontok érvényesítése a közterületi fejlesztések során	A Fővárosi Önkormányzatnak javasolt partnerségi szabályokat, eljárásokat meghatározni a saját projektjeire vonatkozóan is. A politikai irányítás társadalmi bevonás iránti elköteleződését fejezi ki a partnerségi folyamatok rögzítése a döntéselőkészítési folyamatokban, valamint a további hivatali belső utasításokban, szabályzatokban. A közszolgáltató vállalatok közszolgáltatási keretszerződésében is javasolt rögzíteni a társadalmi bevonás szabályait, az ehhez szükséges finanszírozási forrás biztosítása mellett.	részvételiség előkészítéséért felelős hivatali egység *településrendezés és településfejlesztés előkészítéséért felelős hivatali egység* végrehajtási hatáskör: Budapest Fejlesztési Központ	Megvalósult, intézményesültek a részvételiségi formák.

7.5 A FŐVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT ÉS A FŐVÁROSI TULAJDONÚ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK LEVEGŐMINŐSÉG-JAVÍTÓ INTÉZKEDÉSEI ÉS PROGRAMJAI

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén a Fővárosi Önkormányzat, valamint a tulajdonában álló vagy általa irányított közszolgáltató gazdasági társaságok számos olyan intézkedést hajtanak végre, illetve készítenek elő, amelyek közvetlenül vagy közvetetten hozzájárulnak a levegőminőség javításához. Az intézkedések részletes leírása a ***3. számú mellékletben*** található. Az intézkedések elsősorban a közlekedés, az energetika, a távhőszolgáltatás, a zöldinfrastruktúra-fejlesztés, valamint a lakossági szemléletformálás területét érintik.

A legfontosabb intézkedési területek az alábbiak:

- a közösségi közlekedés fejlesztése és elektrifikációja (BKK);
- a kerékpáros és gyalogos közlekedési infrastruktúra fejlesztése (BKK);
- P+R és B+R rendszerek fejlesztése (BKK);
- forgalomcsillapítási és parkolásszabályozási intézkedések (BKK);
- a távhőszolgáltatás energiahatékonyságának javítása és a megújuló energiaforrások integrálása (BKM FŐTÁV);
- a távhőrendszerhez kapcsolódó fogyasztói kör bővítése (BKM FŐTÁV);
- NO_x kibocsátás csökkentését célzó kazánrekonstrukciós programok (BKM FŐTÁV);
- park-, fasor- és erdőfejlesztési programok (BKM FŐKERT);
- természetvédelmi és zöldinfrastruktúra-fejlesztési projektek;
- épületenergetikai és energiahatékonysági beruházások a fővárosi tulajdonú közszolgáltató társaságoknál;
- hazai és európai uniós klíma- és energiaügyi projektek;
- lakossági és szakmai szemléletformálási programok.

Az intézkedések jellemzően közép- és hosszú távú programok, amelyek átlagos megvalósítási időtartama 4-6 év, míg a nagyobb infrastrukturális beruházások esetében a tervezés és kivitelezés időigénye elérheti a 8-10 évet is. Az intézkedési csomag becsült összértéke meghaladja az 1000 milliárd forintot, amelyből a legnagyobb részt a közlekedési infrastruktúra fejlesztését célzó beruházások teszik ki.

A Budapesti Közlekedési Központ Zrt. (BKK) a következő években kiemelten a fenntartható közlekedési módok fejlesztésére koncentrál. A tervek között szerepel több villamosvonal meghosszabbítása és új villamoskapcsolatok kiépítése, az M1 és M3 metróvonalak továbbfejlesztése, új trolibuszhálózati elemek létrehozása és a dízelüzemű autóbuszok kiváltását célzó tiszta hajtású járművek forgalomba állítása. Emellett jelentős fejlesztések várhatók a kerékpáros közlekedési hálózatban, beleértve a fővárosi bringasztrádák és nemzetközi EuroVelo útvonalak kiépítését, a

közbringarendszer bővítését, valamint a mikromobilitási és módváltási lehetőségek fejlesztését. A közúti forgalom környezeti terhelésének csökkentését szolgálhatják továbbá az alacsony kibocsátású övezetek kialakítására, a parkolás szabályozásának korszerűsítésére és a forgalomcsillapításra irányuló intézkedések.

A BKM Nonprofit Zrt. Távhőszolgáltatási Divíziója a következő években folytatja a távhőrendszer energiahatékonysági korszerűsítését, amelynek része a vezeték- és hőközpont-rekonstrukciók megvalósítása, a távfelügyeleti rendszerek fejlesztése, valamint a hálózati veszteségek csökkentése. Kiemelt cél a megújuló energiaforrások részarányának növelése, különösen a geotermikus energia, a szennyvízhő és a hőszivattyús rendszerek integrálásával. A tervek között szerepel új geotermikus hőforrások távhőrendszerbe kapcsolása, a távhőkörzetek összekapcsolása, továbbá új fogyasztók bekötése a távhőhálózatba, amely hosszú távon hozzájárulhat az egyedi fűtési rendszerekből származó légszennyezőanyag kibocsátások mérsékléséhez. A társaság emellett jelentős kazánrekonstrukciós programot készít elő az európai kibocsátási követelményeknek való megfelelés érdekében.

A BKM FŐKERT Kertészeti Divízió és a Fővárosi Önkormányzat várostervezési szervezetei a zöldfelületi rendszer fejlesztését helyezik előtérbe. A következő évek meghatározó programjai közé tartozik a Népliget, a Városháza Park, a Budai Parktengely, a Margitsziget, a Római-part, a Mocsárosdűlő, valamint több városi közpark és természetközeli terület megújítása. Folyamatos feladat a fasor- és erdőtelepítési program végrehajtása, az öntözési infrastruktúra fejlesztése, valamint a városi erdők és ökológiai folyosók bővítése. Ezek az intézkedések a levegőminőség javítása mellett elősegítik a városi hőszigethatás mérséklését, a por és egyéb légszennyező anyagok megkötését, valamint a klímaváltozáshoz való alkalmazkodást.

A Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. és a Fővárosi Vízművek Zrt. a közüzemi infrastruktúra energiahatékonysági fejlesztésein keresztül járul hozzá a környezeti terhelés csökkentéséhez. A tervek között szerepelnek napelemes rendszerek telepítései, gázmotorok felújításai, szivattyú- és légfúvórendszerek korszerűsítései, biogáz-hasznosítási fejlesztések, energiatárolási megoldások, valamint egyéb technológiai korszerűsítések, amelyek csökkentik az üzemeltetés energiaigényét és az üvegházhatású gázok kibocsátását.

A műszaki beruházások mellett a fővárosi szervezetek továbbra is jelentős hangsúlyt helyeznek a szemléletformálásra és a lakossági tudatosság növelésére. A fenntartható közlekedést, az energiahatékony életmódot, a környezettudatos fűtési gyakorlatokat és a hulladékgazdálkodást népszerűsítő programok hozzájárulnak ahhoz, hogy a műszaki fejlesztések hatásai hosszú távon is érvényesüljenek.

A beruházások mellett a Főpolgármesteri Hivatal Klíma- és Környezetügyi Főosztálya számos hazai és európai uniós finanszírozású projektben vesz részt, amelyek közvetlenül vagy közvetetten támogatják a levegőminőség javítását. A projektek részletes bemutatását a **4. számú melléklet** tartalmazza.

A 2019-2024 közötti időszakban megvalósult programok elsősorban a megújuló energiaforrások elterjedését, az elektromobilitás fejlesztését, a pozitív energiamérlegű városrészek kialakításának

vizsgálatát, valamint a fenntartható mobilitási megoldások tervezésének és alkalmazásának támogatását szolgálták.

A megvalósult projektek közül kiemelendő a Budapest – Nappal hajtva program, amely a napenergia-hasznosítás és a lakossági energiaátmenet támogatását segítette elő; az ATELIER projekt, amely a pozitív energiamérlegű városrészek kialakításának lehetőségeit vizsgálta; a USER-CHI projekt, amely az elektromobilitási infrastruktúra fejlesztésére fókuszált; valamint a FastTrack program, amely a fenntartható mobilitási megoldások önkormányzati alkalmazásának tudásmegosztását támogatta.

A 2024-2030 közötti időszakban a Fővárosi Önkormányzat több olyan stratégiai jelentőségű projektet valósít meg, amelyek hosszú távon hozzájárulhatnak Budapest kibocsátásainak és légszennyezésének csökkentéséhez. Kiemelendő a LIFE IP HungAIRy projekt, amelynek elsődleges célja a levegőminőség javítása Magyarországon. A projekt keretében megvalósuló szakmai támogatási, szemléletformálási, monitoring- és tudásmegosztási tevékenységek közvetlenül segítik a levegőminőségi tervek végrehajtását, a légszennyezőanyag kibocsátások csökkentését és a lakossági környezettudatosság növelését. A projekt fontos szerepet játszik a fővárosi és országos levegőminőségi célok megvalósításában. A Budapest CARES program és az ennek keretében létrehozott Budapesti Klímaügynökség, amelyek célja az energetikai célú lakásfelújítások ösztönzése és finanszírozásának elősegítése. E programhoz kapcsolódik a Budapesti Zöld Panelprogram, amely a panel- és más iparosított technológiával épült lakóépületek energetikai korszerűsítését támogatja. Amennyiben a program hosszú távon sikeresen működik, akár több ezer milliárd forint értékű energetikai felújítás megvalósítását alapozhatja meg Budapest épületállományában. A fenntartható közlekedés fejlesztését támogatja a REALLOCATE projekt, amely a közterületek újrafelosztásával és a közlekedési módváltás ösztönzésével járul hozzá a gépjárműforgalom csökkentéséhez. Az UP2030 projekt az Egészséges utcák módszertanának elterjesztésén keresztül támogatja a gyalogos- és kerékpárosbarát közterületek kialakítását. Az ASCEND program pozitív energiamérlegű városrészek kialakításának vizsgálatával, a Solar4CE projekt a városi napenergia-hasznosítás ösztönzésével, míg a TALA projekt Budapest fűtési és hűtési rendszerének hosszú távú dekarbonizációját megalapozó hőhasznosítási terv elkészítésével járul hozzá a levegőminőség javításához. Kiemelt jelentőséggel bír továbbá Budapest részvétele a 100 Klímasemleges és Okos Város uniós misszióban, amelynek keretében a Fővárosi Önkormányzat vállalatokkal és intézményekkel együttműködve támogatja az energiahatékonyság növelését, az elektromobilitás elterjesztését, a megújuló energiaforrások használatát és a zöldinfrastruktúra fejlesztését. A közlekedési kibocsátások mérséklését szolgálja emellett a Közösségi Költségvetés keretében megvalósított fedett és zárható kerékpártárolók létesítése is, amely ösztönzi a kerékpáros közlekedés mindennapi használatát.

8. A LÉGSZENNYEZETTSÉG CSÖKKENTÉSE ÉRDEKÉBEN SZÜKSÉGES INTÉZKEDÉSEK ÉS PROGRAMOK RÉSZLETEI

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció levegőminőségének javítását szolgáló intézkedések és programok részletes összefoglalását az **1. és 2. számú melléklet** tartalmazza.
A levegőminőség javítására irányuló tervezett intézkedések gyűjteménye a **1. és 2. mellékletben** általánosságban (rögzített szerkezetben történő besorolás) és tételesen (forrásként csatolt eredeti dokumentum vagy elérés) mutatja be azokat a készítés ideje alatt már megvalósult, illetve folyamatban lévő és a jövőben tervezett intézkedéseket, amelyek közvetlenül vagy közvetve, lokális vagy regionális, időszakos vagy maradandó hatással lehetnek a rögzített terület(ek) levegőminőségére*.
(*A 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet 1. mellékletének „*A levegőminőségi terv tartalmi követelményei*” 7-10. pontjában leírtak alapján (nem részletezett formában).)
A Levegőminőségi terv elkészítése során szoros együttműködésben dolgozott Budapest Főváros Önkormányzata és Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztálya. Ennek keretében a hatóság két alkalommal küldött hivatalos kérést a közel száz önkormányzat / település részére, hogy segítsék a Levegőminőségi terv elkészítéséhez szükséges feladatokat.
A teljes adatszolgáltatási és véleményezési - azaz az érintett települések által történő végső validálási (ellenőrzés, vélemény és észrevétel) - folyamat 3 fázisra bontva valósult meg, az alábbiak szerint.:

I. fázis

A Pest Megyei Kormányhivatal az érintettek részére hivatalos levelet küldött 2026.02.17-ei keltezéssel.
A levél a következőket tartalmazta.:

- segítség kérése az önkormányzatoktól arra vonatkozóan, hogy a kizárólag a részükre, levegőtisztaság-védelmi témában készített online kérdőívet szíveskedjenek kitölteni és azt a hatóság részére visszaküldeni 2026. 03.20-ig,
- segítség kérése az önkormányzatoktól arra vonatkozóan, hogy a lakosság részére levegőtisztaság-védelmi témában készített online kérdőívet szíveskedjenek és tegyék közzé a saját online és offline kommunikációs felületeiken (kitöltés határideje: 2026.04.20.),
- segítség kérése az önkormányzatoktól arra vonatkozóan, hogy a hatályos Környezetvédelmi Programjukat (PDF formátumban vagy linkként) külön emailben juttassák el a Kormányhivatal részére (időkorlát kikötése nélkül),
- meghirdetésre került az érintett önkormányzatok számára egy online konzultáció, a kérdőívben szereplő témákról és az azzal kapcsolatban felmerült kérdések megvitatására.

II. fázis

Segítség kérése az önkormányzatoktól arra vonatkozóan, hogy a lakosság részére levegőtisztaság-védelmi témában készített, online kérdőív kitöltési lehetőségét szíveskedjenek 2026.05.08-ig fenntartani. A kérdőívek kitöltése, a válaszok befogadása 05.11-én zárult. Felülvizsgálata 2026.09.02-án történt.

III. fázis

A folyamat következő szakaszában az önkormányzati online kérdőívekre beérkezett válaszok, valamint az önkormányzatok által rendelkezésre bocsátott egyéb információk (pl. telefonos egyeztetések) feldolgozása történt. Továbbá a hatályos környezetvédelmi programok releváns tartalmi elemeinek és a kapcsolódó önkormányzati rendeleteknek az elemzése és dokumentálása zajlott. Az összegyűjtött és feldolgozott információk önkormányzatonként elkülönített adatlapokon kerültek rendszerezésre és összesítésre.

A Pest Megyei Kormányhivatal az érintettek részére e-mailt küldött 2026.07.24-ei keltezéssel. Az adatlapok az érintett önkormányzatok részére ellenőrzés, továbbá a rögzített adatok és információk hitelesítése céljából megküldésre kerültek.

Az adatlapra vonatkozóan a következő eljárási lehetőségek szerepeltek.:

„*1. Amennyiben az adatlapon szereplő intézkedésekkel egyetértenek, kérjük, válaszlevelükben jelezzék, hogy a dokumentumot elfogadják, és további kiegészítést nem kívánnak tenni.*

2. Amennyiben az adatlap tartalmát nem fogadják el, vagy azt kiegészíteni, pontosítani kívánják, kérjük, ezt válaszlevelükben jelezzék.

3. Tájékoztatjuk, hogy amennyiben a megadott határidőig nem érkezik észrevétel vagy módosítási javaslat, a megküldött adatlapon szereplő intézkedéseket az Önök részéről elfogadottnak tekintjük, és azokat a levegőminőségi tervbe változatlan tartalommal építjük be.”

A folyamat záró szakaszában az érintett önkormányzatok részére megküldésre került egy levegőtisztaság-védelmi tárgyú „Intézkedési táblázat” is, egyidejűleg kérve annak kitöltését és a kitöltött dokumentum hatóság részére történő visszaküldését.

A határidő 2026.08.10-ei dátummal lett meghatározva, de a teljes folyamat 08.24-én zárult le.

A levegőminőségi terv tervezetének tartalma a fenti folyamat során rendelkezésre bocsátott, illetve beszerzett releváns adatok és információk alapján készült.

Az érintett települési önkormányzatok a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 14. § (4) bekezdése alapján véleményt nyilváníthatnak, amelyet a területi környezetvédelmi hatóság a levegőminőségi terv kidolgozása során köteles figyelembe venni.

A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció levegőminőségének javítását szolgáló intézkedéseket és programokat összefoglaló dokumentum tartalmi alapját a készítés ideje alatt, a témában megjelent online és nyílt hozzáférésű anyagok: a 2026-ban érvényben lévő Környezetvédelmi

Programok (Budapest kerületi önkormányzati és agglomerációs települési) levegőminőséggel foglalkozó részeire, illetve a témában egyértelműen értelmezhető és köthető, illetve aktuálisan érvényben lévő önkormányzati és/vagy települési rendeletekre (határozatokra) épült. Minden más olyan dokumentum, információ, amely érintőlegesen, esetleg részleteiben vagy összefüggéseiben foglalkozik a levegőtisztaság védelemmel nem kerültek feldolgozásra. A rendeletek (határozatok) tekintetében nincs intézkedési fajták szerinti bontás, csak az eredeti dokumentum kerül becsatolásra.
Az önkormányzatok részére megküldött online kérdéssorra beérkezett válaszok feldolgozása és szakmai értékelésére megtörtént. A kapott információk relevanciája, teljessége és szakmai felhasználhatósága alapján, differenciált módon kerültek beépítésre a végleges dokumentumba.
Fontos, hogy a dokumentum végleges tartalma validálásra került elküldésre az érintett települési / kerületi önkormányzatoknak, akik így minősíthették és kiegészíthették a dokumentumban megfogalmazott objektív információkat. Mindezek után történt meg az anyag egyértelmű lezárása.
Határozott célként került megfogalmazásra, hogy az elkészült dokumentum segítségével folyamatosan, a megjelenést követően évről évre nyomon követhető legyen a levegőminőség javításában megfogalmazott releváns intézkedések (feladatok és lehetőségek) státusza.
Az összefoglaló anyagban a forrásként csatolt eredeti (pl. Intézkedési táblázat) dokumentumok tartalmazzák részletesen a levegőminőséggel kapcsolatos már lezárt, megkezdett vagy a jövőben induló programokat, illetve az azzal összefüggésben lévő további részleteket (pl. státusz, forrás, felelősségi kör). Fontos kihangsúlyozni, hogy az intézkedések csak hivatkozási szinten kerültek bemutatásra, a vonatkozó további részletek az önkormányzat / település hatáskörébe tartoznak.

8.1 ÖSSZEFOGLALÓ A BUDAPEST FŐVÁROS KERÜLETEINEK LEVEGŐMINŐSÉG JAVÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEIRŐL ÉS PROGRAMJAIRÓL

Az alábbi összefoglaló Budapest Főváros kerületeinek adatszolgáltatására épül (***1. számú melléklet***). Az adatszolgáltatások alapján a kerületek eltérő számú és jellegű, a levegőminőség javítását közvetlenül vagy közvetve szolgáló intézkedéseket valósítottak meg vagy terveznek megvalósítani. Az adatok részletessége és tartalma jelentős eltéréseket mutat, egyes kerületek konkrét intézkedésekről és programokról számoltak be, míg mások elsősorban helyi szabályozásokat, környezetvédelmi és klímastratégiákat, illetve általános fejlesztési célkitűzéseket mutattak be. Az önkormányzati adatszolgáltatások alapján a kerületi intézkedések elsősorban a közlekedési eredetű kibocsátások mérséklésére, a zöldfelületek fejlesztésére, az energiahatékonyság javítására, a lakossági eredetű kibocsátások csökkentésére, valamint a szemléletformálásra irányulnak. A kerületi gyakorlatok értékelése alapján megállapítható, hogy a levegőminőség javítása jellemzően nem önálló levegőtisztaság-védelmi programok keretében jelenik meg, hanem a közlekedésfejlesztési, városfejlesztési, klímavédelmi, energetikai, zöldfelület-fejlesztési és környezetvédelmi intézkedésekbe integráltan.

Közlekedési eredetű kibocsátások mérséklése

A kerületi intézkedések egyik legfontosabb csoportját a közúti közlekedésből származó kibocsátások csökkentését célzó beavatkozások alkotják. Ennek hátterében elsősorban a nagy forgalmú főutak, a tranzit- és átmenő forgalom, valamint a parkolási és közlekedési igényekből fakadó helyi terhelések állnak. A kerületek többféle eszközt alkalmaznak a közúti forgalom mérséklésére és a fenntarthatóbb közlekedési módok előnyben részesítésére. Ezek közé tartoznak a forgalomcsillapított területek és sebességkorlátozási övezetek kialakítása, az átmenő forgalom mérséklése, az egyes útszakaszok és csomópontok forgalmi rendjének átalakítása, valamint a gyalogos- és kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása. A közlekedési intézkedések másik fontos eleme a közlekedési módváltás ösztönzése. Több kerületben jelennek meg a kerékpáros infrastruktúra fejlesztését, a gyalogos közlekedés biztonságát és komfortját, illetve a közösségi közlekedés használatát elősegítő intézkedések. Ezek a beavatkozások a közúti gépjárműforgalom mérséklésén keresztül közvetetten a közlekedési eredetű légszennyezőanyag kibocsátások csökkentéséhez járulhatnak hozzá. A közlekedési intézkedések között a parkolási rendszer alakítása, a parkolóhelyek szabályozása, valamint a közlekedési csomópontok és kapcsolatok fejlesztése is megjelenik. Konkrét példaként említhető a XII. kerületben a korlátozott forgalmú övezetek ellenőrzése, a kerékpártárolók kialakítása, valamint az autó- és kerékpármegosztó rendszerek elterjesztésének támogatása. A XXII. kerületben a forgalomcsillapító intézkedések kiterjesztése, a biztonságos kerékpáros és gyalogos közlekedés támogatása, valamint a közösségi közlekedés feltételeinek javítása szerepel a tervezett beavatkozások között.

Kerékpáros és gyalogos közlekedés fejlesztése

A kerületi intézkedések között jól azonosítható önálló csoportot képez a kerékpáros és gyalogos közlekedés feltételeinek javítása. A beavatkozások elsősorban kerékpárutak, kerékpársávok és egyéb kerékpáros kapcsolatok kialakítására, valamint gyalogosbarát közterületek létrehozására irányulnak. Ezek az intézkedések a levegőminőség szempontjából elsősorban közvetett hatásúak, mivel elősegíthetik a rövid gépjárműves utak kiváltását és a közlekedési módváltást. Egyes városfejlesztési programokban a gyalogos- és kerékpáros közlekedés fejlesztése a közterületek komplex megújításával együtt jelenik meg. A kerületi gyakorlatok alapján ezért a közlekedési eredetű kibocsátások mérséklésében nem egyetlen intézkedés, hanem egymást kiegészítő eszközök – forgalomcsillapítás, parkolási szabályozás, kerékpáros és gyalogos infrastruktúra, közösségi közlekedési kapcsolatok – együttese tekinthető jellemzőnek.

Útburkolatok, útfelújítás és a közlekedéshez kapcsolódó porterhelés csökkentése

Több kerület intézkedései között megjelennek az útburkolatok állapotának javítását, útfelújítást, illetve a burkolatlan utak szilárd burkolattal történő ellátását célzó fejlesztések. Ezek elsődleges célja jellemzően a közlekedési infrastruktúra javítása, azonban levegőminőségi szempontból is relevánsak, mivel a burkolatlan, illetve rossz állapotú útfelületek közlekedésből származó porterhelést okozhatnak.

A beavatkozások ezért különösen a nagyobb forgalmú, illetve lakóterületeket érintő útszakaszokon járulhatnak hozzá a helyi környezeti terhelés mérsékléséhez. A kerületi adatszolgáltatások alapján ez elsősorban a külső, kertvárosias jellegű területeken lehet releváns intézkedési irány. A XXI. kerületben például folyamatosan zajlik a burkolatlan vagy kavicsszórásos helyi utak szilárd burkolattal történő ellátása, amely az érintett utcákban a porterhelés mérséklését is szolgálja.

Zöldfelület-fejlesztés, fásítás és zöldinfrastruktúra

A kerületi intézkedések másik gyakori csoportját a zöldfelületek fejlesztését, a fásítást és a meglévő zöldinfrastruktúra megőrzését szolgáló programok jelentik. Az intézkedések között faültetési programok, fasorok létesítése és megújítása, park- és közterület-fejlesztések, zöldfelületek rekonstrukciója, valamint közösségi tervezésű zöldterületi fejlesztések jelennek meg. A zöldfelületek fejlesztése egyszerre szolgálhatja a települési környezet javítását, a hősziget-hatás mérséklését és a városi életminőség javítását. Levegőminőségi szempontból ugyanakkor a zöldfelület-fejlesztések hatása a konkrét terület, a növényállomány és annak elhelyezkedése alapján értékelendő. A zöldfelületek önmagukban nem helyettesítik a kibocsátáscsökkentő intézkedéseket, azonban megfelelő tervezéssel a közterületi környezet minőségének javításához és egyes helyi környezeti terhelések mérsékléséhez hozzájárulhatnak. A VII. kerületben például több közterület és utca zöldítése, fák és többszintes növényfelületek telepítése szerepel az intézkedések között, míg a XVI. kerületben 2027–2030 között kerületi fatelepítési programot terveznek, elsősorban útsorfák és parkfák telepítésével.

Lakossági fűtés és energetikai korszerűsítés

A lakossági eredetű kibocsátások csökkentése kisebb hangsúllyal, de több kerület programjaiban megjelenik. Az intézkedések elsősorban az energiahatékonyság javítására, az épületek energetikai korszerűsítésére és a megfelelő fűtési gyakorlatok népszerűsítésére irányulnak. Az energetikai korszerűsítések közül különösen az épületszigetelés, a nyílászárók cseréje és a fűtési rendszerek korszerűsítése releváns. Ezek a beavatkozások az energiafelhasználás és ezáltal a tüzelésből származó kibocsátások csökkentéséhez is hozzájárulhatnak. A kerületi adatok alapján az energetikai intézkedések jelentős része nem kizárólag levegőminőségi célú, hanem klímavédelmi, energiahatékonysági és szociális célokat is szolgál. A fővárosi programok között szintén megjelenik a lakossági energiahatékonyság támogatása, különös tekintettel a hőszigetelésre, nyílászárócserére és fűtéskorszerűsítésre. A XXII. kerületben például az önkormányzat támogatási formát indított a lakóingatlanok energetikai megtakarítást eredményező felújítására, amelynek keretében a jogosult magánszemélyek legfeljebb 200 ezer forint támogatást igényelhettek önrész nélkül. A kerület intézkedései között emellett az önkormányzati és középületek energiahatékonyságának növelése is szerepel.

A lakossági eredetű kibocsátások és az égetés visszaszorítása

A kerületi intézkedések között megjelenik a lakossági tüzeléshez, illetve az avar- és kerti hulladék kezeléséhez kapcsolódó szemléletformálás is. Ezek elsősorban tájékoztató, megelőző jellegű intézkedések, amelyek célja a helyes tüzelési gyakorlatok, a megfelelő tüzelőanyag-használat, valamint a hulladékégetés káros levegőminőségi hatásainak ismertetése. A lakossági eredetű kibocsátások csökkentése Budapest levegőminőségi szempontjából különösen a téli időszakban jelentős. A fővárosi környezeti állapotértékelés szerint a közúti közlekedés mellett a lakossági is fontos forrása a PM és NO_2 terhelésnek. A kerületi intézkedések ezen a területen jellemzően nem közvetlen kibocsátási korlátozások, hanem tájékoztatási és szemléletformálási eszközök.

Szemléletformálás és lakossági tájékoztatás

A kerületi programok egyik legáltalánosabb, több intézkedési területet is átfogó eleme a szemléletformálás. Az önkormányzatok többek között a fenntartható közlekedés, a kerékpározás, az energiahatékonyság, a helyes fűtési gyakorlat, a hulladék- és zöldhulladék-kezelés, valamint a komposztálás témájában végeznek tájékoztató tevékenységet. A szemléletformáló intézkedések sajátossága, hogy közvetlen kibocsátáscsökkentő hatásuk nehezen számszerűsíthető, ugyanakkor hosszabb távon hozzájárulhatnak a lakossági magatartás megváltozásához és ezáltal a közlekedési, energetikai és hulladékkezelési eredetű kibocsátások mérsékléséhez.

Levegőminőség-monitoring és környezeti adatok gyűjtése

A kerületi és fővárosi intézkedések között megjelennek a levegőminőség mérését és a környezeti állapot nyomon követését szolgáló programok is. A fővárosi tapasztalatok szerint a lakosság és a kerületi önkormányzatok részéről igény mutatkozik a mérési pontok sűrítésére, illetve a helyi terhelések jobb megismerésére. Ennek részeként 2021–2022-ben kiegészítő mérések történtek Ferencvárosban, Erzsébetvárosban, Újbudán és a Margitszigeten a Fővárosi Önkormányzat megbízásából. A monitoring önmagában nem kibocsátáscsökkentő intézkedés, ugyanakkor fontos alapot biztosít a problémás területek azonosításához, az intézkedések célzásához és azok hatásának későbbi értékeléséhez.

Önkormányzati intézmények és saját működés

A kerületi önkormányzatok saját intézményeinek és tulajdonában álló épületeinek korszerűsítése szintén megjelenik az intézkedések között. Ide tartoznak az energetikai felújítások, az épületgépészeti korszerűsítések, az energiafelhasználás mérséklése, valamint bizonyos esetekben az önkormányzati járműállomány korszerűsítése. Ezek az intézkedések kettős szerepet töltenek be: egyrészt közvetlenül csökkenthetik az önkormányzati működés energia- és kibocsátási igényét, másrészt demonstrációs és szemléletformáló funkcióval is rendelkezhetnek.

Stratégiai és szabályozási intézkedések

A kerületek intézkedései között több olyan program és stratégiai dokumentum is található, amely nem egyetlen konkrét légszennyező forrásra irányul, hanem hosszabb távú környezet- és klímapolitikai keretet biztosít. Ezek között környezetvédelmi programok, klímastratégiák, fenntarthatósági programok, helyi rendeletek, környezetvédelmi referensi feladatok, valamint civil és szakmai szervezetekkel kialakított együttműködések jelennek meg. Ezen eszközök jelentősége elsősorban abban áll, hogy a levegőminőség javítását más önkormányzati szakpolitikákba is integrálják.

A kerületi intézkedések összegző értékelése

A kerületi önkormányzatok intézkedéseinek áttekintése alapján a levegőminőség javítására irányuló beavatkozások sokszínűek és jelentős részük több környezeti probléma egyidejű kezelését szolgálja. A kerületek között ugyanakkor jelentős különbségek figyelhetők meg az intézkedések hangsúlya tekintetében. A sűrűn beépített, belső kerületekben jellemzőbbek a közlekedésszervezési, közterület-fejlesztési, gyalogos- és kerékpáros közlekedést támogató beavatkozások, míg a kertvárosiasabb, külső kerületekben nagyobb jelentőséget kaphatnak az útburkolatok fejlesztésével, a zöldfelületekkel, a lakossági energetikával és a helyi fűtési szokásokkal kapcsolatos intézkedések. A kerületi tapasztalatok megerősítik, hogy a levegőminőségi célok megvalósítása jelentős részben más szakpolitikai területek intézkedésein keresztül történik. A fővárosi kerületek intézkedéseinek összképe alapján ezért a további tervezés szempontjából különösen fontos az egyes beavatkozások összehangolása, a kerületek közötti jó gyakorlatok megosztása, valamint a fővárosi és az agglomerációs települések intézkedéseinek összehangolt értékelése. A kerületi intézkedések összességében jól illeszkednek a légszennyezettségi agglomeráció szintjén meghatározott célokhoz, ugyanakkor a beavatkozások területi lefedettsége és részletezettsége jelentős eltéréseket mutat az egyes kerületek között.

8.2 ÖSSZEFOGLALÓ A BUDAPEST KÖRÜLI AGGLOMERÁCIÓ TELEPÜLÉSEINEK LEVEGŐMINŐSÉG-JAVÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEIRŐL ÉS PROGRAMJAIRÓL

Az alábbi összefoglaló a Budapest környéki agglomeráció 74 településének adatszolgáltatására épül (**2. számú melléklet**). Az adatlapok alapján a települések eltérő számú és jellegű, a levegőminőség javítását közvetlenül vagy közvetve szolgáló intézkedésekről és programokról számoltak be. Egyes települések esetében több, kifejezetten levegőminőségi szempontból is releváns intézkedés azonosítható, míg más települések adatszolgáltatása ilyen intézkedést elenyésző számban vagy nem tartalmazott. Az adatszolgáltatások részletessége és tartalma is jelentős eltéréseket mutat. Egyes települések konkrét, megvalósult vagy tervezett intézkedéseket mutattak be, míg mások esetében elsősorban helyi szabályozások, környezetvédelmi és klímaprogramok, illetve általános fejlesztési célkitűzések álltak rendelkezésre. Ennek megfelelően az összefoglalóban egyaránt megjelennek közvetlen kibocsátáscsökkentést célzó beavatkozások, valamint olyan, elsősorban közvetett hatású intézkedések, amelyek hosszabb távon járulhatnak hozzá a légszennyezettség mérsékléséhez. Az agglomeráció településeinek gyakorlata a fővárosi kerületekhez hasonlóan azt mutatja, hogy a levegőminőség javítása jellemzően nem önálló intézkedési területként, hanem a közlekedési, energetikai, településfejlesztési és környezetvédelmi programokba integráltan jelenik meg.

Közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése

Az agglomerációs települések levegőminőségi intézkedéseinek egyik meghatározó csoportját a közlekedésből származó kibocsátások mérséklését célzó beavatkozások alkotják. Ez különösen jelentős azokon a településeken, amelyeken nagy forgalmú főutak, országos közutak, illetve Budapest felé irányuló jelentős ingázó- és átmenő forgalom halad keresztül. Az intézkedések között megjelenik a közúthálózat fejlesztése és karbantartása, az átmenő forgalom mérséklése, az elkerülő utak kialakítása, valamint a nehéz tehergépjárművek behajtásának szabályozása. Egyes településeken behajtási engedélyhez kötött tehergépjármű-forgalom, illetve egyes útszakaszokra vonatkozó behajtási korlátozás szerepel. Más településeken az elkerülő út megépítését tekintik a települési levegőminőség javításának egyik fontos feltételének. A közlekedési intézkedések másik fontos iránya a közösségi közlekedés fejlesztése és a közlekedési módváltás ösztönzése. Több település helyi buszjárat működtetésével, illetve annak fejlesztésével kívánja javítani a közösségi közlekedés elérhetőségét. Emellett több helyen jelenik meg a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése, kerékpárutak és kerékpáros kapcsolatok kialakítása, valamint a gyalogos közlekedés feltételeinek javítása. Budakalász például több mint 1,8 km hosszúságú kerékpárosbarát hálózati fejlesztést és járdaépítést valósított meg, amelynek levegőminőségi hatását elsősorban a gépjárműhasználat részleges kiváltásán keresztül értékeli. Az elektromobilitás szintén megjelenik az intézkedések között, elsősorban elektromos járművek és

töltőpontok, illetve egyes településeken elektromos autóbuszok alkalmazásának előkészítése formájában.

Diffúz porkibocsátás és a közutakhoz kapcsolódó porterhelés mérséklése

Az agglomerációs települések intézkedéseinek egyik, Budapesthez képest különösen releváns eleme a diffúz porkibocsátások, illetve az utak és mezőgazdasági területek kiporzásának csökkentése. Több település intézkedései között szerepel a burkolatlan utak szilárd burkolattal történő ellátása, az úthálózat felújítása és karbantartása, valamint a földutak kiporzásának csökkentése. Az intézkedések elsősorban a PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk szempontjából releváns porkibocsátások mérséklését célozhatják. Gödöllő esetében például kifejezetten megjelenik a nem aszfaltozott utak burkolattal történő ellátásának növelése. Gyálon a földutak kiporzásának csökkentését fásítással és szilárd útburkolatok kialakításával kapcsolják össze. A porterhelés csökkentése nem kizárólag közlekedési eredetű problémaként jelenik meg. Egyes településeken a mezőgazdasági területek, különösen a szántók kiporzását is releváns helyi tényezőként azonosítják. Ennek kezelésére többszintű növénysávok, mezővédő erdősávok és a belterületek irányába kialakított védősávok létesítése is megjelenik. Ez az intézkedési irány az agglomeráció sajátos településszerkezetével és területhasználatával is összefügg, ahol a lakóterületek mellett jelentős külterületi, mezőgazdasági és burkolatlan úthálózati területek találhatók.

Zöldfelületek, fásítás és zöldinfrastruktúra fejlesztése

Az agglomerációs települések egyik leggyakrabban megjelenő intézkedési területe a zöldfelületek fejlesztése és a fásítás. Az intézkedések között közterületi faültetések, fasorok kialakítása és pótlása, parkfenntartás, zöldfelületek növelése, valamint nagyobb léptékű erdősítési és véderdősáv-kialakítási elképzelések egyaránt megtalálhatók. A települési adatszolgáltatások több esetben konkrét faültetési programokat is bemutatnak. Budakalászon például 2019–2026 között mintegy 1450 őshonos fa telepítését jelezték utak és közterületek mentén, emellett a lakosság számára is osztottak őshonos gyümölcsfákat. Gödön az elmúlt tíz évben évente mintegy 300–400 fa ültetésére került sor, amelynek egy részét a lakosság kapta meg. A zöldfelületi intézkedések között ugyanakkor egyre inkább megjelenik a zöldinfrastruktúra komplexebb megközelítése is. Ide tartozik a meglévő fák szakszerű fenntartása, az inváziós fajok cseréje, a beporzóbarát területek kialakítása, a mezővédő erdősávok és véderdősávok létesítése, illetve a települési zöldinfrastruktúra-tervezés. A zöldfelület-fejlesztés levegőminőségi szempontból elsősorban a porterhelés mérséklésének támogatásával, a helyi mikroklíma kedvezőbb alakításával és a települési környezet minőségének javításával hozható összefüggésbe.

Energetikai korszerűsítés és megújuló energia

Az agglomerációs települések intézkedései között jelentős csoportot képeznek az önkormányzati és közintézményi energetikai korszerűsítések. Ezek között épületfelújítások, hőszigetelés, nyílászárócsere,

fűtési rendszerek korszerűsítése, napelemek és egyéb megújuló energiaforrások alkalmazása jelenik meg. Az energetikai intézkedések több esetben a lakosságot is célozzák, például energetikai korszerűsítések ösztönzésével, a megújuló energiaforrások népszerűsítésével vagy támogatási rendszerek kialakításával. Gödöllő esetében például a tüzelőberendezések korszerűsítése, a távfűtés kiterjesztése, a megújuló energiaforrások ösztönzése és önkormányzati támogatási rendszer kialakítása is szerepel a javasolt intézkedések között. Az önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése több településen konkrét beruházásokkal kapcsolódik össze. Gyálon például önkormányzati létesítmény napelemes rendszerrel történő ellátása szerepel a megvalósult intézkedések között.

Lakossági fűtés és szabadtéri égetés

A lakossági fűtéshez kapcsolódó kibocsátások kezelése az agglomerációs települések környezetvédelmi intézkedéseiben szintén megjelenik. A hangsúly elsősorban a szilárd tüzelésből származó kibocsátások mérséklésén, a tüzelőberendezések korszerűsítésén, valamint a megfelelő tüzelési gyakorlat népszerűsítésén van. Különösen gyakori intézkedési elem az avar- és kerti hulladék nyílt téri égetésének visszaszorítása, illetve tilalma. Több település jelezte, hogy az avar- és kerti hulladék égetése már tiltott, illetve az önkormányzatok ennek betartatásával, ellenőrzésével vagy a lakosság tájékoztatásával foglalkoznak. Gödön például már tilos az avarégetés, míg Gödöllőn az illegális avar- és kerti hulladékégetés visszaszorítása és ellenőrzése jelenik meg intézkedésként. Az intézkedések között ugyanakkor megjelenik az a felismerés is, hogy a lakossági szilárd tüzelés ellenőrzése nehéz, ezért ezen a területen a megelőzés és a kommunikáció kiemelt szerepet kap. Budakalász környezetvédelmi programja például kifejezetten a káros égéstermékű anyagok lakossági tüzelésének problémáját és a megelőző kommunikáció jelentőségét emeli ki.

Szemléletformálás és lakossági tájékoztatás

A szemléletformálás az agglomerációs települések több intézkedésében is megjelenik, gyakran a fenti intézkedési területek kiegészítő elemeként. A témák között a környezettudatos közlekedés, a kerékpározás, a helyes tüzelési gyakorlat, a komposztálás, a hulladékcsökkentés és a zöldfelületek védelme szerepel. Egyes települések célzottan a gyermekeket és fiatalokat is bevonják a környezeti nevelésbe. Gödöllő esetében például a környezettudatos magatartás ösztönzése, a környezeti nevelés, valamint a zöldóvodák és ökoiskolák támogatása is megjelenik. A szemléletformálás különösen fontos az olyan kibocsátási források esetében, amelyeknél az önkormányzat közvetlen szabályozási és ellenőrzési lehetőségei korlátozottak, például a lakossági tüzelés vagy a közlekedési szokások esetében.

Levegőminőség-monitoring és környezeti állapotértékelés

Az agglomerációban kisebb súllyal, de önálló intézkedési területként jelenik meg a levegőminőség mérésének, értékelésének és a környezeti adatok gyűjtésének fejlesztése. Egyes települések saját mérési vagy monitoringkapacitás kialakítását, illetve levegőminőségi mérőállomás telepítését tartják

szükségesnek. Gödöllőn például városi levegőminőség-mérőállomás felállítása szerepel a tervezett intézkedések között. Budakalász esetében a levegőminőségi állapot vizsgálatát és térképezését olyan eszköznek tekintik, amely a célzott intézkedések meghatározását és a további tervezést támogatja. A monitoring tehát elsősorban megalapozó és értékelési eszközként jelenik meg, és nem közvetlen kibocsátáscsökkentő intézkedésként.

Ipari és mezőgazdasági eredetű kibocsátások

Az ipari és szolgáltatási eredetű légszennyezés csökkentése az agglomerációs települések intézkedési rendszerében kevésbé hangsúlyos, mint a közlekedési, zöldfelületi vagy lakossági eredetű kibocsátások kezelése.

A mezőgazdasági eredetű terhelések ugyanakkor egyes településeken megjelennek. Ennek kezelése elsősorban a mezővédő erdősávok, növénysávok és egyéb zöldinfrastruktúra-elemek kialakításához kapcsolódik. Budakalász például a szántók kiporzását olyan helyi hatótényezőként azonosítja, amelynek mérséklésében a többszintű növénysávok és védősávok szerepet játszhatnak.

Önkormányzati környezetvédelmi és szabályozási eszközök

Az intézkedések között számos esetben megjelennek helyi rendeletek, települési környezetvédelmi programok, klímastratégiák és egyéb stratégiai dokumentumok. Ezek elsősorban keretet biztosítanak az egyes konkrét intézkedések végrehajtásához. Az önkormányzatok egy része külön környezetvédelmi programban rögzíti a levegőminőséggel kapcsolatos célokat. Más településeknél a levegőminőség javítása klímastratégiában, fenntarthatósági programban vagy közlekedésfejlesztési koncepcióban jelenik meg. Egyes településeken környezetvédelmi referens, környezetvédelmi bizottság, illetve környezetvédelmi témájú helyi rendeletek egészítik ki az intézkedési rendszert. Budakalász esetében például a környezetvédelmi referensi feladatok, a Környezetvédelmi Bizottság, a helyi környezetvédelmi rendeletek felülvizsgálata és a Települési Környezetvédelmi Információs Rendszer alkalmazása is megjelenik.

Az agglomerációs települések intézkedéseinek összegző értékelése

A 74 agglomerációs település adatszolgáltatásának összessége alapján megállapítható, hogy a levegőminőség javítását szolgáló önkormányzati intézkedések több, egymással összefüggő beavatkozási területre koncentrálnak. Az agglomeráció településeinek intézkedéseit sajátos módon befolyásolja a térség településszerkezete. A Budapesthez kapcsolódó jelentős ingázó- és átmenő forgalom miatt a közlekedési eredetű kibocsátások mérséklítése fontos feladat, miközben a kertvárosias és falusias beépítés, a családi házas területek, a burkolatlan utak és a mezőgazdasági területek jelenléte miatt a diffúz porkibocsátás és a lakossági tüzelés is releváns helyi tényező. Az intézkedések jelentős része ezért a települési környezet fizikai alakítására irányul: utak burkolása és felújítása, kerékpárutak és járdák kialakítása, zöldfelületek fejlesztése, faültetés és erdősávok kialakítása. Ezeket egészítik ki az

energetikai korszerűsítések, a közösségi közlekedés fejlesztése, a teherforgalom szabályozása, valamint a lakossági szemléletformáló programok. Az agglomerációs intézkedések egyik fontos sajátossága, hogy a levegőminőség javítását sok esetben nem kizárólag levegővédelmi intézkedésekkel, hanem településfejlesztési eszközökkel kívánják elérni. Az útburkolatok fejlesztése egyszerre szolgálhatja a közlekedésbiztonságot és a porterhelés csökkentését, a kerékpárutak és járdák a közlekedési módváltást segíthetik, a fásítás egyszerre járulhat hozzá a zöldfelületi rendszer fejlesztéséhez, a mikroklíma javításához és a porterhelés mérsékléséhez. Ugyanakkor az adatszolgáltatás alapján az is látható, hogy az intézkedések megvalósítottsága és részletezettsége településenként jelentősen eltér. Egyes települések konkrét beruházásokat, költségeket, ütemezést és megfigyelt hatásokat is megadtak, míg mások esetében inkább stratégiai célok és általános intézkedési irányok szerepelnek. Más települések kifejezetten jelezték, hogy jelenleg nem végeznek önálló levegőminőség-javító intézkedést, miközben egyes szabályozási eszközök, például az avarégetés tilalma vagy a tehergépjárművek behajtásának szabályozása már érvényben van.

8.3 BUDAPEST ÉS AZ AGGLOMERÁCIÓ LEVEGŐMINŐSÉG-JAVÍTÁSÁT CÉLZÓ INTÉZKEDÉSEINEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

Budapest és az agglomeráció intézkedéseinek összehasonlítása a **8.1. és 8.2. fejezetben** bemutatott adatokon alapul. Fontos kihangsúlyozni, hogy a két adatállomány tartalma és részletezettsége nem teljesen egységes: egyes önkormányzatok konkrét, megvalósult vagy tervezett intézkedéseket mutattak be, míg más esetekben elsősorban stratégiai dokumentumok, programok vagy helyi szabályozások alapján volt azonosítható levegőminőségi szempontból releváns intézkedés. Ezért az összehasonlítás elsősorban az intézkedéstípusok és azok jellemzői alapján, nem pedig kizárólag az intézkedések darabszáma alapján értelmezendő.

Budapest Főváros kerületeit, valamint a Budapest körüli agglomeráció településeit érintő adatszolgáltatások alapján a levegőminőség javítását szolgáló önkormányzati intézkedések több ponton hasonlóak, ugyanakkor a két térség eltérő településszerkezete, közlekedési rendszere, beépítettsége és területhasználata miatt jelentős különbségek is azonosíthatók. A két területi egység intézkedéseinek összevetésekor fontos szempont, hogy a Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció egységes levegőminőségi térségként értelmezendő, miközben a kibocsátási források és az önkormányzatok rendelkezésére álló eszközei területenként eltérnek. A fővárosi és agglomerációs közlekedési folyamatok különösen szorosan összefüggenek: Budapest saját környezetvédelmi programja is kiemeli, hogy a fővárosi mobilitás fenntarthatósága kizárólag budapesti intézkedésekkel nem biztosítható, mivel a város és az agglomeráció között jelentős napi ingázóforgalom zajlik.

A főbb intézkedéstípusok összehasonlítása

Intézkedési terület	Budapest kerületei	Agglomerációs települések	Jellemző különbség
Közúti közlekedés	forgalomcsillapítás, úthálózati és közterületi beavatkozások, sebesség csökkenttett zónák	átmenő forgalom kezelése, úthálózat-fejlesztés, elkerülő utak	Budapesten a forgalom csillapítása, agglomerációban gyakran a forgalom elvezetése a jellemző
Közösségi közlekedés	közösségi közlekedés fejlesztése, kötöttpályás rendszer, járműpark	helyi buszközlekedés, Budapest felé irányuló kapcsolatok, intermodalitás	Budapest komplex városi hálózatot, agglomeráció elsősorban a térségi kapcsolatokat kezeli
Kerékpározás és gyaloglás	kerékpárhálózat, gyalogosbarát közterek, mikromobilitás	kerékpárutak, települések közötti kapcsolatok, járdafejlesztés	Budapesten városi közlekedési módváltás, agglomerációban hálózati hiányok pótlása
Porkibocsátás	közúti forgalomhoz és közterületekhez kapcsolódó porterhelés	földutak, burkolatlan utak, mezőgazdasági területek kiporzása	az agglomerációban a diffúz porforrások jelentősége erősebb
Lakossági fűtés	főként családi házas területeken releváns	családi házas településeken szélesebb körben releváns	az agglomerációban nagyobb szerepet kap a szilárd tüzelés kezelése
Avar- és kerti hulladék égetése	helyi szabályozás, tájékoztatás	tiltás, ellenőrzés, szemléletformálás	mindkét térségben megjelenik, de az agglomerációban hangsúlyosabb
Fásítás, zöldfelület	városi zöldfelületek, fasorok, közterületi zöldítés	faültetés, fasorok, véderdősávok, mezővédő erdősávok	Budapesten városi zöldinfrastruktúra, agglomerációban nagyobb térségi/külterületi szerep
Energetika	épületenergetika, távhő, megújulók	közintézmények, lakóépületek, megújulók, fűtéskorszerűsítés	hasonló célok, eltérő épületállomány és fűtési szerkezet
Elektromobilitás	közösségi és egyéni közlekedés villamosítása	töltőinfrastruktúra, önkormányzati járművek	Budapesten nagyobb léptékű közösségi közlekedési szerep
Monitoring	meglévő fővárosi mérési rendszerre támaszkodás	helyi mérés kezdeményezése néhány településen	eltérő mérési és intézményi kapacitások
Szemléletformálás	közlekedési, energetikai és levegővédelmi kommunikáció	fűtés, égetés, közlekedés, hulladék, környezettudatosság	az agglomerációban erősebben jelenik meg a lakossági tüzeléshez kapcsolódó kommunikáció

Közlekedési beavatkozások

A legfontosabb közös intézkedési terület a közlekedési eredetű légszennyezés mérséklése. Mind Budapest, mind az agglomeráció települései alkalmaznak olyan eszközöket, amelyek célja a gépjárműforgalom mérséklése, a közösségi közlekedés, a kerékpározás és a gyaloglás ösztönzése, illetve a közlekedési infrastruktúra fejlesztése.

A beavatkozások jellege azonban eltér. Budapesten elsősorban a meglévő, nagy intenzitású városi forgalom kezelése kerül előtérbe: forgalomcsillapítás, közösségi közlekedés fejlesztése, kerékpáros infrastruktúra, gyalogosbarát közterületek, parkolási és forgalomszervezési eszközök. A hatályos Budapesti Mobilitási Terv is a közösségi közlekedés és a fenntartható közlekedési módok részarányának növelését, valamint a hálózati kapcsolatok és a közlekedési szolgáltatások fejlesztését helyezi középpontba. Az agglomerációban ezzel szemben az intézkedések jelentős része a Budapest felé irányuló ingázóforgalom és a településeken áthaladó forgalom kezeléséhez kapcsolódik. Emiatt

nagyobb jelentőséget kapnak az elkerülő utak, a teherforgalom szabályozása, az úthálózat fejlesztése, valamint a Budapest felé irányuló közösségi közlekedési kapcsolatok javítása. Ez a különbség jól összefoglalható úgy, hogy Budapest elsősorban a meglévő városi közúti forgalom intenzitását és térhasználatát kívánja mérsékelni, míg az agglomerációban a forgalom elvezetése, a közlekedési kapcsolatok javítása és a közlekedési módváltás feltételeinek megteremtése is hangsúlyos. A két térség közlekedési intézkedései ezért egymástól nem függetlenek. A fővárosi közlekedési terv is térségi rendszerként kezeli Budapest és környéke közlekedését, és kiemeli a várostérségi kapcsolatok jelentőségét.

Diffúz porkibocsátás

A két térség között az egyik legjellegzetesebb különbség a diffúz porkibocsátások kezelése. Budapesten a porterhelés elsősorban a nagy forgalmú utakhoz, közterületekhez és az intenzív városi közlekedéshez kapcsolódik. Az agglomerációs településeken ezzel szemben az utak burkolatlansága, a földutak kiporzása, valamint egyes külterületi és mezőgazdasági területek porterhelése is megjelenik. Ennek megfelelően az agglomerációban az útburkolás, útkarbantartás, pormentesítés, valamint a mezővédő és védő növénysávok kialakítása hangsúlyosabb intézkedéstípus. Ez olyan intézkedési terület, amely a fővárosi sűrű városi környezetben lényegesen kisebb jelentőségű.

Lakossági fűtés és szabadtéri égetés

A lakossági fűtés mindkét térségben jelen van, de az agglomerációban nagyobb területi jelentőséggel bír. A családi házas beépítés nagyobb aránya és az egyedi fűtési rendszerek elterjedtsége miatt a szilárd tüzelésből származó kibocsátások és az avar- és kerti hulladék égetése több település intézkedéseiben is megjelenik. Budapesten ez a probléma elsősorban a külső, kertvárosias és családi házas kerületekben releváns. A fővárosi sűrűn beépített területeken ugyanakkor a távhő és a központi fűtési rendszerek nagyobb szerepe miatt a lakossági tüzelés térbeli jelentősége eltérő. Mindkét térségben fontos eszköz a szabadtéri égetés korlátozása, a helyes tüzelési gyakorlat kommunikációja és a lakossági szemléletformálás. Az agglomerációs települések adatszolgáltatásában azonban ez a terület karakteresebben jelenik meg.

Energetika és kibocsátáscsökkentés

Az energetikai korszerűsítés mindkét térségben megjelenő, de sok esetben közvetett levegőminőség-javító hatású intézkedés. Az önkormányzati épületek energetikai felújítása, a megújuló energiaforrások alkalmazása, a fűtési rendszerek korszerűsítése és az energiahatékonyság javítása közös intézkedési irány. A fő különbséget itt elsősorban az épületállomány és a fűtési struktúra adja. Budapesten a távhő és a nagyobb, többlakásos épületállomány miatt a beavatkozások jelentős része városi, épületenergetikai és távhőrendszeri kérdésként jelenik meg. Az agglomerációban az önálló családi

házak és egyedi fűtési rendszerek miatt a lakossági fűtés korszerűsítése és a tüzelőanyag-váltás potenciálisan jelentősebb levegőminőségi hatással járhat.

Zöldfelület-fejlesztés

A fásítás és a zöldfelületek fejlesztése mindkét térségben fontos intézkedési terület. A különbség elsősorban a beavatkozások térbeli elhelyezkedésében és funkciójában jelentkezik. Budapesten a városi zöldfelületek, fasorok, parkok, közterek és utcafásítások fejlesztése mellett a külső kerületekben jelentős lehetőségek állnak rendelkezésre nagyobb kiterjedésű erdőterületek és zöldinfrastruktúra-elemek kialakítására is. Az agglomerációban a települési zöldfelületek fejlesztése mellett a véderdősávok, mezővédő erdősávok, településszéli zöldsávok és egyéb tájléptékű zöldinfrastruktúra-elemek kialakítása kaphat hangsúlyt. A zöldinfrastruktúra szerepe mindkét térségben túlmutat a rekreációs és városképi funkciókon, mivel hozzájárulhat a porterhelés mérsékléséhez, a kedvezőbb mikroklíma kialakításához és az ökológiai kapcsolatok erősítéséhez. Az erdősítési és zöldfelület-fejlesztési célok megvalósítását ugyanakkor mind Budapesten, mind az agglomerációban jelentősen befolyásolhatják a tulajdonviszonyok, a területhasználati adottságok és az egyéb fejlesztési igények.

Monitoring és intézményi háttér

A két térség között különbség mutatkozik a levegőminőségi monitoring és az intézményi kapacitások tekintetében is. Budapest nagyobb intézményi és mérési kapacitással rendelkezik, ezért a levegőminőség vizsgálata és a közlekedési, környezetvédelmi, energetikai és városfejlesztési tervezés között szorosabb intézményi kapcsolat alakítható ki. Az agglomerációs településeknél inkább egyedi kezdeményezések jelennek meg, például helyi mérési programok vagy mérőállomás létesítésének terve. Ez azt is jelenti, hogy az agglomerációban a közös térségi monitoring és az egységes adatbázisok fejlesztése különösen fontos lehet a települési intézkedések célzottabb tervezéséhez és eredményességének értékeléséhez.

Az összehasonlítás alapján Budapest és az agglomeráció intézkedésrendszere több ponton eltérő hangsúlyokat mutat, ugyanakkor a levegőminőségi problémák jelentős része közös eredetű, különösen a közlekedési és lakossági kibocsátások tekintetében. Ennek megfelelően a levegőminőség hosszú távú javítása csak a fővárosi és agglomerációs intézkedések összehangolt tervezésével és végrehajtásával biztosítható.

9. A JAVÍTÁSRA IRÁNYULÓ, TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK ÉS PROGRAMOK VALÓSZÍNŰSÍTHETŐ KÖLTSÉGEI ÉS FORRÁSAI

A levegőminőség javítását szolgáló intézkedések költségigénye az intézkedés jellegétől, léptékétől, időtartamától és megvalósítási módjától függően jelentős eltéréseket mutat. A vizsgált fővárosi kerületi és agglomerációs települési adatszolgáltatások alapján az intézkedések között egyaránt megtalálhatók alacsony költségigényű, elsősorban önkormányzati feladatellátáshoz kapcsolódó intézkedések, valamint több százmillió vagy akár több milliárd forintos beruházási igényű fejlesztések.

Az alacsonyabb költségigényű intézkedések közé sorolhatók a szemléletformáló programok, a lakossági tájékoztató kampányok, a komposztálási programok, a kisebb léptékű faültetések, a kerékpártárolók létesítése, a forgalomcsillapító eszközök telepítése, valamint a levegőminőségi monitoringhoz kapcsolódó egyes vizsgálatok. A rendelkezésre álló adatok alapján ezek költsége jellemzően néhány százezer forint és néhány tízmillió forint között mozog. Példaként említhető egy kerületi komposztálási program 883 ezer Ft-os, egy települési faültetési program 10 millió Ft-os, illetve egy közterületi kerékpártároló-program 25 millió Ft-os tervezett költsége.

A nagyobb beruházási igényű intézkedések elsősorban a közlekedési infrastruktúra fejlesztéséhez, az út- és kerékpárút-építésekhez, a zöldinfrastruktúra-fejlesztésekhez, az épületenergetikai korszerűsítésekhez, valamint a lakossági fűtéskorszerűsítési programokhoz kapcsolódnak. A rendelkezésre álló információk alapján ezek költségigénye jellemzően több százmillió forint, bizonyos esetekben pedig a több milliárd forintos nagyságrendet is elérheti. Budapesten például az egészséges utca és iskolautca programok fejlesztésére 2030-ig 2 milliárd Ft, az épületenergetikai beruházásokra évente 200-300 millió Ft, míg fenntartható mobilitási és közlekedésfejlesztési programokra kerülettől függően akár 2,5 milliárd Ft forrás is rendelkezésre állhat. Az agglomerációs települések adatszolgáltatásai szintén tartalmaznak jelentős beruházási igényű fejlesztéseket. Ezek között szerepelnek például 1,5-2,5 milliárd Ft becsült költségű lakossági fűtéskorszerűsítési programok, 0,8-1,2 milliárd Ft költségű fenntartható közlekedési fejlesztések, valamint 0,5-0,8 milliárd Ft értékű intézményi energiahatékonysági beruházások.

A finanszírozási forrásokat tekintve mind a fővárosi kerületek, mind az agglomerációs települések esetében meghatározó szerepet töltenek be az önkormányzati saját források, az európai uniós és hazai támogatások, továbbá a fővárosi költségvetési források, az intézményi hozzájárulások, valamint a lakossági források. Az intézkedések jelentős része több finanszírozási forrás együttes bevonásával valósulhat meg.

Budapest esetében a nagyobb volumenű intézkedéseknél a kerületi önkormányzati forrás mellett a fővárosi és európai uniós finanszírozás kombinációja is megjelenik. Például az egészséges utca és iskolautca fejlesztések esetében a 2 Mrd Ft-os, 2030-ig tervezett keretből 1,5 Mrd Ft TOP Plusz európai uniós támogatás, a fennmaradó rész pedig önkormányzati saját forrás. A kerületi adatszolgáltatásokban

emellett több, kizárólag vagy döntően önkormányzati forrásból tervezett zöldfelületi, közlekedési és energetikai intézkedés is szerepel.

Az agglomerációs települések esetében az önkormányzati saját forrás mellett különösen jelentős szerepet töltenek be a pályázati és támogatási források. Az adatszolgáltatásokban EU-s, TOP Plusz, VEKOP és KEHOP források, valamint vállalkozói és lakossági hozzájárulások is megjelennek. Egyes projektek kizárólag önkormányzati forrásból, mások több finanszírozási forrás kombinációjával valósulnak meg.

Ugyanakkor a rendelkezésre álló adatok nem teszik lehetővé Budapest és az agglomeráció egészére vonatkozó egységes összköltség meghatározását. Ennek oka, hogy az önkormányzatok eltérő időtávra, eltérő részletezettséggel és eltérő módszertannal szolgáltatták költségadataikat, továbbá számos intézkedés esetében nem áll rendelkezésre költségbecslés. A fejezet ezért a költségek és finanszírozási források főbb jellemzőit, valamint a rendelkezésre álló konkrét példákat foglalja össze. Az egyes intézkedések részletes költség- és forrásadatait az **1. és 2. melléklet** tartalmazza.

10. A HOSSZÚ TÁVON TERVEZETT INTÉZKEDÉSEK ÉS PROGRAMOK RÉSZLETEI

A hosszú távú intézkedések alapját a Budapest Főváros kerületei, valamint a 74 db agglomerációs települések hatályos környezetvédelmi programjaiban, klímastratégiáiban és fejlesztési dokumentumaiban meghatározott célok képezik. A hosszú távú tervek alapján a levegőminőség javítása jellemzően nem önálló intézkedési területként jelenik meg, hanem a közlekedésfejlesztési, energetikai, településfejlesztési, zöldinfrastruktúra-fejlesztési, hulladékgazdálkodási és klímavédelmi intézkedésekkel szoros összefüggésben. Az intézkedések egy része közvetlenül a légszennyezőanyag kibocsátások mérséklését célozza, más részük pedig közvetett módon, a közlekedési rendszer, az épületállomány, a települési környezet vagy a lakossági szokások átalakításán keresztül járulhat hozzá a levegőminőség javításához.

A hosszú távú intézkedések jellege ugyanakkor Budapest és az agglomeráció között eltéréseket mutat. Budapesten nagyobb szerepet kapnak a városi közlekedési rendszerhez, a közösségi közlekedéshez, a sűrűn beépített városi környezethez, valamint a fővárosi és kerületi zöldinfrastruktúrához kapcsolódó fejlesztések. Az agglomerációban ezzel szemben a közúti és ingázóforgalom, a településeken áthaladó forgalom, a diffúz porkibocsátás, a családi házas beépítéshez kapcsolódó lakossági tüzelés, valamint a települési zöldfelületek és védősávok fejlesztése hangsúlyosabb. Az agglomerációs intézkedések összességében szoros kapcsolatban állnak Budapest közlekedési és környezeti folyamataival, ezért a hosszú távú intézkedések összehangolása térségi szinten is indokolt.

A hosszú távú intézkedések részletes, fővárosi kerületi és agglomerációs települési szintű bontását az ***1. és 2. számú mellékletben*** hivatkozott eredeti önkormányzati dokumentumok tartalmazzák.

11. A TERV VÉGREHAJTÁSÁNAK NYOMON KÖVETÉSE ÉS INDIKÁTORAI

A levegőminőségi terv végrehajtásának nyomon követhetősége érdekében indokolt egységes indikátorrendszer kialakítása. Az indikátorok célja, hogy támogassák az intézkedések előrehaladásának, eredményességének és a levegőminőségre gyakorolt hatásának rendszeres értékelését, valamint elősegítsék a különböző felülvizsgálati ciklusok közötti összehasonlíthatóságot.

Tekintettel arra, hogy az önkormányzatok adatgyűjtési lehetőségei, kapacitásai és rendelkezésre álló adatforrásai eltérőek lehetnek, az alábbiakban bemutatott indikátorok nem tekintendők teljes körű vagy kötelezően alkalmazandó indikátorkészletnek. Az itt szereplő mutatók olyan alap- vagy bázisindikátorok, amelyek a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján viszonylag egyszerűen és rendszeresen nyomon követhetők, ezért alkalmasak lehetnek a helyi intézkedések végrehajtásának és eredményességének értékelésére.

Az indikátorkészlet a helyi adottságoknak, az alkalmazott intézkedések sajátosságainak, valamint az adatelérhetőség változásának megfelelően a jövőben további mutatókkal bővíthető és pontosítható. Az indikátorok értékelését és összesítését lehetőség szerint évente, de legalább a levegőminőségi terv felülvizsgálata során javasolt elvégezni.

Az alábbiakban néhány lehetséges indikátor kerül bemutatásra.

a) Közlekedési eredetű légszennyezésekhez kapcsolódó indikátorok

Indikátor	Mértékegység
Települési gépjárműállomány átlagéletkora	év
Települési gépjárműállomány környezetvédelmi besorolása	%
Kerékpárutak hossza	km
Gépjárműforgalomtól elzárt vagy forgalomcsillapított területek nagysága	km vagy m^2
Elekromos töltő pontok száma	db

b) Lakossági fűtéssel kapcsolatos indikátorok

Indikátor	Mértékegység
Korszerűtlen, szilárd tüzelőberendezést használó háztartások aránya	%
Távhővel ellátott lakások aránya	%
Gázzal fűtött lakások aránya	%
Hőszivattyús rendszerek aránya	%

c) Épületenergetikai és energiahatékonysági indikátorok

Indikátor	Mértékegység
Energetikailag korszerűsített épületek száma	db/év
Becsült energiamegtakarítás	GJ/év

d) Diffúz porkibocsátással kapcsolatos indikátorok

Indikátor	Mértékegység
Kiülepedő por mennyisége	g/m^2/30 nap

Burkolt utak hossza vagy felülete	m^2 vagy km

e) Zöldfelületi indikátorok

Indikátor	Mértékegység
Zöldfelület nagysága	ha
Telepített fák száma	db/év
Lombkorona borítottság	%

f) Szemléletformálási indikátorok

Indikátor	Mértékegység
Tájékoztató programok száma	db/év
Elért lakosság száma	fő/év

g) Monitoring és adatgyűjtési indikátorok

Indikátor	Mértékegység
Elvégzett levegőminőségi mérések száma	db/év
Mérési időszakok száma	db/év

f) Levegőminőségi eredményindikátorok

Indikátor	Mértékegység
PM_{10} éves átlagkoncentráció	$\mu g/m^3$
$PM_{2,5}$ éves átlagkoncentráció	$\mu g/m^3$
NO_2 éves átlagkoncentráció	$\mu g/m^3$
BaP éves átlagkoncentráció	ng/m^3

12. A TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMOKRÓL ÁLTALÁBAN

Az önálló települési környezetvédelmi program a települési önkormányzatok – így a budapesti kerületek – által készítendő átfogó, a település általános és aktuális környezeti állapotát, a releváns terheléseket bemutató, a helyi környezeti problémák megoldására célokat, intézkedéseket, felelősöket, határidőket, forrásokat és a szükséges monitoringot meghatározó stratégiai-cselekvési alapdokumentum, amely egy pontosan meghatározott illetékességi területre és időintervallumra vonatkozóan készül.

A program nem csupán magasabb szintű – országos, területi, megyei – programok átvételét jelenti, hanem a település konkrét környezeti problémáira, erőforrásaira, kockázataira és fejlesztési céljaira épül. A programot a települési önkormányzat képviselő-testülete hagyja jóvá, a végrehajtásáról és feltételeiről az önkormányzatnak kell gondoskodnia (szükség szerint, illetve időszakosan felül kell vizsgálni).

A települési környezetvédelmi program módszertana általában ismétlődő tervezési struktúrát jelent, a beavatkozási tervrendszer nem pusztán statikusan rögzíti a meglévő állapotot, hanem választ keres a miértekre (ok-okozati összefüggések) és lefekteti a kezelés és a megelőzés lehetőségeit.

Fő pontok:

1.) Előkészítés és a tervezési keretek kijelölése (jogi, szakpolitikai és területi keretek lefektetése),

2.) Állapotfelmérés és részletes helyzetfeltárás,

3.) Az okok, problémák azonosítása (SWOT analízis),

4.) A célrendszer meghatározása (lehetőség és értékelés),

5.) Az intézkedések tervezése és kidolgozása és a prioritások meghatározása (végrehajtható önkormányzati munkaterv elkészítése),

6.) Társadalmi egyeztetés (az érintett nyilvánosság bevonása),

7.) Végrehajtás és monitoring,

8.) Felülvizsgálat.

Az önálló települési környezetvédelmi program igazi jelentősége abban rejlik, hogy a környezetvédelem nem a néha előforduló, eseti ügykezelést jelenti, hanem tervezhető, objektív indikátorokkal mérhető, felelősségi kötelezettséggel és irányított forrásokkal biztosított önkormányzati feladatként jelenik meg. Az így elérhető fő célok a környezetterhelés csökkentése, a károsodások megelőzése, az emberi egészség és életminőség védelme, a természeti erőforrások megőrzése, valamint a lakossági részvétel biztosítása lehetnek. A dokumentumban összekapcsolódik a helyi probléma az erre hozott helyi döntéssel, amely így konkrét önkormányzati intézkedésként valósulhat meg, továbbá megalapozhatja a településfejlesztési, településrendezési és fejlesztéspolitikai döntéseket.

(a fejezet szerkesztett összefoglaló az 1995. évi LIII. törvény, valamint a települési környezetvédelmi programok gyakorlata alapján.)

A Környezetvédelmi Programokra vonatkozó jogi háttér

A környezetvédelmi feladatok és az ahhoz kapcsolódó felelőségi körök szerkezetének meghatározása a magyar környezetjogi szabályozás egyik alapvető kérdése. Ennek egy szelete a települési önkormányzatokra is hárul.

A környezet védelmével kapcsolatos közös felelősség alkotmányos alapját Magyarország Alaptörvénye teremti meg. Az Alaptörvény P) cikk (1) bekezdése szerint: *„A természeti erőforrások, különösen a termőföld, az erdők és a vízkészlet, a biológiai sokféleség, különösen a honos növény- és állatfajok, valamint a kulturális értékek a nemzet közös örökségét képezik, amelyek védelme, fenntartása és a jövő nemzedékek számára való megőrzése az állam és mindenki kötelessége.”*

Az Alaptörvény XX. cikke egyértelművé teszi: *„(1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.”*.

A XXI. cikke pedig kimondja, hogy

„(1) *Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.*

(2) *Aki a környezetben kárt okoz, köteles azt – törvényben meghatározottak szerint – helyreállítani vagy a helyreállítás költségét viselni”*

A fenti rendelkezések egyértelműsítik azt az alapvető megállapítást, hogy a települési környezetvédelem nem pusztán ágazati vagy igazgatási feladat, hanem alapjogi és államcél-jellegű kötelezettség a helyi szintű érvényesítése.

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) olyan keretrendszert hoz létre, amelyben a környezet védelme nem kizárólag állami vagy hatósági feladatként jelenik meg, hanem a helyi közügyek gyakorlásának szerves részeként is (környezet védelmének alapelveit minden jogi és természetes személyre kiterjedően szabályozza). A törvény *„célja az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása”*, a környezet egészére vonatkozó magas szintű és összehangolt védelem és a fenntartható fejlődés biztosítása – közvetlen alapot ad a környezetvédelmi felelősség értelmezéséhez (Kvt. 1. § (1)–(2)).

A környezetvédelmi szempontoknak a települési döntéshozatal teljes folyamatában érvényesülniük kell. A megelőzés, az elővigyázatosság, valamint a környezeti követelmények ágazati és fejlesztési döntésekbe történő beépítése azt kívánja meg, hogy az önkormányzatok a településrendezési, fejlesztési, működtetési és szolgáltatásszervezési döntéseik során következetesen figyelembe vegyék a környezet állapotára gyakorolt hatásokat (Kvt. 1. § (2) g)).

A Kvt. 40. § rendelkezik a Nemzeti Környezetvédelmi Programról. Az ebben definiált alapelvek fogalmazzák meg a Környezetvédelmi Programokra vonatkozó hierarchikus megvalósítást (Kvt. 48/A § (1-2), a különböző szintű környezetvédelmi programok egymásra épülésének keretrendszerét.

„*40. § (1) A környezetvédelmi tervezés alapja a hatévente megújítandó, az Országgyűlés által jóváhagyott Nemzeti Környezetvédelmi Program (a továbbiakban: Program).*

(2) A Programnak – a Program időtartamára vonatkozóan – tartalmaznia kell a 48/B. § (2) bekezdésében foglaltakat.

(4) A Programban foglaltakat a gazdaságpolitikai döntések kialakítása, a terület- és településfejlesztés, a regionális tervezés, továbbá a nemzetgazdaság bármely ágában megvalósuló állami tervezési és végrehajtási tevékenység során érvényre kell juttatni."

(5) A Kormány a Program elkészítésekor fennálló feltételek módosulása, illetve a végrehajtás helyzetének alakulásától függően javaslatot tehet a Program felülvizsgálatára. A felülvizsgálat során a Program tervezésére vonatkozó előírásokat kell alkalmazni.

A helyi, települési környezetvédelmi program a települési környezetpolitika központi eszköze. A program kidolgozása, elfogadása és rendszeres felülvizsgálata a helyi környezeti célok, intézkedések és felelősségi viszonyok rendszerezésének alapja (Kvt. 46–48. §). A programnak összhangban kell állnia az országos és területi környezetvédelmi célkitűzésekkel (Kvt. 48/A. § (2); Kvt. 48/B. § (1-2)), és ki kell terjednie többek között a levegőtisztaság-védelemre, a zaj- és rezgésvédelemre, a hulladékgazdálkodásra, valamint kiterjedhet a felszíni és felszín alatti vizek védelmére, a klimatikus alkalmazkodásra, valamint a települési zöldfelületek gazdálkodására, ideértve a védelmére és fenntartására (Kvt. 48/E. § (1)).

A helyi önkormányzatok környezetvédelmi feladatellátásának meghatározó része a környezeti állapot folyamatos figyelemmel kísérése, valamint a szükséges önkormányzati intézkedések előkészítése és végrehajtása. Alapvető elemei a települési környezetterhelések azonosítása, a környezeti kockázatok értékelése, illetve a károk megelőzését és a terhelések csökkentését szolgáló döntések megalapozása.

A környezetvédelmi feladatok teljesítése nem választható el a nyilvánosság és a társadalmi részvétel biztosításától. A lakosság tájékoztatása, a környezeti információkhoz való hozzáférés, valamint a helyi közösség bevonása a környezetvédelmi döntésekbe a jogszabályi megfelelés és a társadalmi elfogadottság együttes feltétele (Kvt. 12. §; 1. § (2) f)). A megfelelően működő nyilvánossági rendszer erősíti a társadalmi kontrollt, támogatja a környezettudatos szemlélet kialakulását, és hozzájárul a döntések végrehajthatóságához. Továbbá a Kvt. 46. § (1) bekezdés e) pontja alapján a települési önkormányzat elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén, és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

Mindezeken felül a települési önkormányzatok számára a környezetvédelemben történő aktív és hatékony részvételt előírja a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény [13. § (1) bekezdés 11. pont], valamint a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) is meghatározza. A Kvt. 46. § (1) bekezdés b) pontja alapján a települési önkormányzat (Budapesten a Fővárosi Önkormányzat is) önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki, amelyet a képviselő-testület, illetve a közgyűlés hagy jóvá. A fővárosi kétszintű önkormányzati rendszerből adódóan ez a kötelezettség a Fővárosi Önkormányzat mellett a kerületi önkormányzatokat is terheli. *(fejezet szerkesztett összefoglaló a vonatkozó jogszabályok alapján).*

13. FELHASZNÁLT PUBLIKÁCIÓK, DOKUMENTUMOK, MUNKÁK JEGYZÉKE

Bartholy Judit, Pongrácz Rita: Városi hősziget elemzés Budapest városra, 2020. évre műholdas felszínhőmérsékleti adatok alapján (NovaSyl Kft., 2021)

Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció területén (4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet alapján Budapest és környéke az 1. számú légszennyezettségi zóna - HU-0001) található önkormányzatok - 2026-ban aktuális státuszú - Környezetvédelmi Programjai

Budapesti Környezeti Állapotértékelése – 2022: https://archiv.budapest.hu/Documents/BKAE/2023/BK%C3%81%C3%89_2022.pdf

Budapesti Környezeti Állapotértékelés – 2025: https://file.budapest.hu/BKAE-2025.pdf

Budapest Klímastratégiája - Fenntartható Energia- és Klíma Akcióterv – Sustainable Energy and Climate Action Plan (SECAP)**:** https://budapest.hu/zold-budapest/klima-es-kornyezetvedelem/klimastrategia

Budapest Főváros Környezetvédelmi Programja 2021-2026: https://budapest.hu/api/file/doc/BKP_2021-2026.pdf

Copernicus Atmosphere Monitoring Service (CAMS): Country contribution to PM_{10}/$PM_{2,5}$ concentrations – Budapest. CAMS Policy Support, 2026. július 6. CAMS - Policy Support (utolsó látogatás: 2026.08.25).

European Environment Agency. (2020). Air quality in Europe – 2020 report. Elérhető: https://www.eea.europa.eu/publications/air-quality-in-europe-2020-report (utolsó látogatás: 2024.12.01)

Ferenczi Z. (2013): Predictability analysis of the PM2.5 and PM10 concentration in Budapest. Időjárás – Quarterly Journal of the Hungarian Meteorological Service, 117(4), 359–375.

HungaroMet. Levegőminőség, ágazati kibocsátás. Elérhető: Ágazati kibocsátások - Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (utolsó látogatás: 2026.07.19)

Központi Statisztikai Hivatal (KSH). (2022). Népszámlálás 2022. Elérhető: Népszámlálás 2022 (utolsó látogatás: 2026.08.25).

Másfélfok (2025): Tízszeres szennyezést okoz egyetlen avarkupac elégetése – a HungaroMet mérése is rámutat, mennyire veszélyes az őszi avarégetés. (utolsó látogatás: 2026.08.27) Tízszeres szennyezést okoz egyetlen avarkupac elégetése – a HungaroMet mérése is rámutat, mennyire veszélyes az őszi avarégetés | Másfélfok

Országos Levegőterhelés-Csökkentési Program: Országos Levegőterhelés-csökkentési Programot (OLP)

Országos Levegőterhelés-Csökkentési Program hatásainak vizsgálata: Az Országos Levegőterhelés-csökkentési Programban meghatározott intézkedések hatásának vizsgálata

Országos Levegőterhelés-Csökkentési Program Mezőgazdasági Alprogram: Országos Levegőterhelés-csökkentési Program – Mezőgazdasági Alprogram 2019–2030

Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (OKIR).

Pest Megye Környezetvédelmi Programja 2025-2031: Pest Megye Környezetvédelmi Programja 2025-2031 | Pest Megye Önkormányzata

World Health Organization (WHO). (2024). Introduction to household air pollution (WHO/HEP/ECH/AQE/2024.4). Available under CC BY-NC-SA 3.0 IGO license. Elérhető: https://cdn.who.int/media/docs/default-source/air-pollution-documents/air-quality-and-health/m2_intro-household-ap.pdf?sfvrsn=c78f5841_3 (utolsó látogatás: 2026.08.13.)

14. MELLÉKLETEK

14.1 1. SZÁMÚ MELLÉKLET - A LEVEGŐMINŐSÉG JAVÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK ÉS PROGRAMOK – BUDAPEST FŐVÁROS KERÜLETEINEK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA VAGY RENDELETEI

A fejezet összeállítása kizárólag a 2026. évben hatályos, online elérhető és nyilvánosan hozzáférhető budapesti kerületi környezetvédelmi programok levegőminőség-védelemmel foglalkozó részeinek, továbbá a témához egyértelműen kapcsolódó, hatályos kerületi önkormányzati rendeleteknek (határozatoknak) a feldolgozásán alapul.

További forrást képeznek az adatszolgáltatási és véleményezési folyamat I. fázisában megküldött hatósági adatkérésre az önkormányzatok munkatársai által elektronikus úton megadott hivatalos válaszok. Az adatszolgáltatást az érintett önkormányzatok munkatársai önkéntesen teljesítették. A beérkezett válaszok kizárólag eredeti formájukban és tartalmuk szerint, módosítás nélkül kerülnek bemutatásra.

A feldolgozás kiterjed továbbá az érintett önkormányzatok által az adatszolgáltatási és véleményezési folyamat III. fázisában hivatalos válaszként megküldött adatlapokra és intézkedési táblázatokra is.

Az intézkedések felsorolása a Levegőminőségi tervet készítő területi környezetvédelmi hatóság anyagában definiált, a 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet 1. mellékletének „*A levegőminőségi terv tartalmi követelményei*” 6.2. pontjában „*A levegőminőség javítására irányuló lehetséges intézkedések felsorolása*” készített lista alapján kerül bemutatásra (nem részletezett formában). Az intézkedésekhez tartozó részletes információkat (leírás, kapcsolódás egyéb Környezetvédelmi Programokhoz, megvalósításban résztvevők, ütemezés, költségigény, végrehajtásért felelős stb.) a hivatkozott eredeti dokumentum tartalmazza.

I. KERÜLET – BUDAVÁR

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**. A 2027-2032 időszakra vonatkozó Környezetvédelmi Program elkészítésére vonatkozó szerződés a nyertes vállalkozóval aláírás alatt.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. **21/2023. (VI. 6.) önkormányzati rendelet – a fás szárú növények és zöldfelületek védelméről és a fakivágás helyi szabályairól**
2. **4/2017 (II.23) önkormányzati rendelet (https://njt.jog.gov.hu/jogszabaly/2017-4-SP-5Y250) a zajvédelem helyi szabályozásáról**

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Elektromos autó beszerzése, elektromos autótöltő kiépítése

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Elektromos autó beszerzése

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen - kisebb léptékű zöldfelület fejlesztés (Horváth-kert)

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Lakossági, társasházi támogatások folytatása

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- igen (lakossági, társasházi energetikai korszerűsítési pályázat)

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nem (jelenleg is tilos az égetés)

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- nem

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Igen - a turistabuszok vári behajtásának korlátozása

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Kerékpárvásárlási támogatás

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- igen - elektromos turista midibuszok beszerzése

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Folytatjuk az eddigi gyakorlatot

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
-	-	-	-	-
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Társasházi épületfelújítási energetikai korszerűsítési pályázat társasházak és lakásszövetkezetek részére	400 M Ft sajátforrás	2026	A támogatást fűtéskorszerűsítésre, hőszigetelésre, nyílászárócserére és megújuló energiaforrások telepítésére lehet felhasználni.	A fejlesztés befejezését követően energiamegtakarítás érhető el.
Energetikai korszerűsítési pályázat magánszemélyeknek	20 M Ft sajátforrás	2026	Természetes személyek részére nem önkormányzati tulajdonú i. kerületi lakóingatlanok energetikai korszerűsítésének támogatása.	A fejlesztés befejezését követően energiamegtakarítás érhető el.
Kerékpáros közlekedéshez nyújtott önkormányzati támogatás	5 M Ft sajátforrás	2026	A Budavári Önkormányzat a 14–23 év közötti, legalább egy éve a kerületben élő fiatalok (vagy kiskorúak esetén a szülők) kerékpárvásárlását támogatja. A vételár legfeljebb 50%-a, hagyományos biciklinél maximum 100 000 Ft, elektromos (pedelec) kerékpárnál pedig legfeljebb 200 000 Ft igényelhető vissza.	A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve végrehajtása a közlekedési szokások, eszközök megváltoztatására terén, annak érdekében, hogy 2030-ra az I. kerületben jelenleg autóval közlekedő helyi vagy környékbeli lakosok 10%-a kerékpárra térjen át.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Mikromobilitási pontok bővítése	önkormányzati forrás	2027	Közösségi közlekedés és közúti forgalom csökkentése	Jelentősen növeli a mobilitás rugalmasságát és csökkenti a zsúfoltságot, Helyi szinten zéró kibocsátást jelentenek, és a működtetésükhöz felhasznált energia sokkal töredéke egy hagyományos vagy akár elektromos autóénak.

II. KERÜLET - HŰVÖSVÖLGY, PESTHIDEGKÚT

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. **34/2020. (IX. 25.) önkormányzati rendelet – a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról**

Forrás: Budapest Főváros II. Kerület Önkormányzata

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- SECAP 4.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- SECAP 5.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- SECAP 5.6

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- SECAP 5.3

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- SECAP 5.2

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- SECAP 5.2

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- SECAP 5.3

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- SECAP 6.5

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- SECAP 6.5

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- SECAP 5.4

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- SECAP 5.4

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- SECAP 8.

III. KERÜLET - ÓBUDA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **Települési Környezetvédelmi Program - Budapest Főváros III. kerület Óbuda-Békásmegyer (2022-27)**

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A tranzitforgalom további csökkentése, kerülőutak biztosítása, közlekedés szervezés javítása, forgalomrendezési koncepció megvalósítása** Közösségi közlekedés fejlesztése (pl. Vizi közlekedés Dunán) **Kerékpáros barát közlekedésszervezés, a kerékpár forgalom növelése a kerületben** Közlekedési sebesség korlátozása, zöldfelületek karbantartása **Közösségi közlekedés előtérbe helyezésének ösztönzése** Új békásmegyeri HÉV megálló Északi Városkapu területen, P+R rendszer kiépítése, B+R parkolók bővítése
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Fűtéskorszerűsítési programok támogatása** Környezetkímélő energiahordozók, alternatív hőtermelési rendszerek támogatása
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	Avar- és egyéb hulladék égetésére a tilalom betartatása
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	utak portalanítása
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Fásítás a közterületek, utak mentén** átmenetileg hasznosítatlan területek parkosítása **kerületi parkok, zöld felületek területarányának növelése**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Ismeretterjesztés és példamutatás – fiatal generáció** Lakossági komposztálási mintaprojektek indítása **Nevelési program kidolgozása, bevezetése** Az ifjúság szemléletformálása kerületi akciókon programokon, pályázatokon keresztül
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Levegőtisztasági mérőhálózat, információs rendszer fejlesztése. A korábban megszűnt mérőállomások pótlása, legalább egy OLM mérőállomás létrehozása.
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Légszennyezés szempontjából védendő területek meghatározása (pl: a nehéz-tehergépjármű forgalom csökkentése (feltétele az MO körgyűrű befejezése), egyéb sebességkorlátozási övezetek kialakítása)** Együttműködés a Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályával **Környezetvédelmi referens alkalmazása hosszú távon**

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. **23/2018. (VI. 26.) önkormányzati rendelet - Fás szárú növények védelmével kapcsolatos eljárás**

Forrás: Kezdőlap - Obuda.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

• Az Önkormányzat az elmúlt tíz évben számos környezetvédelmi és városfejlesztési intézkedést hajtott végre a levegőminőség javítása, a szálló por (PM10, PM2.5) és a nitrogén-dioxid szint csökkentése érdekében. A beavatkozások fókuszában az épületenergetikai fejlesztések, a zöldfelületek növelése, valamint a mérő és monitoring rendszer fejlesztése állt a helyi klímastratégiában és SECAP-ban lefektetett prioritások és intézkedési tervnek megfelelően.

Legfontosabb levegőtisztaság-védelmi intézkedések:

• Helyi önkormányzati légszennyezettség-mérő és monitoring hálózat kiépítése: 2023-ban az önkormányzat saját légszennyezettség-mérő hálózatot épített ki a kerület hét pontján a környezeti állapot folyamatos nyomon követése és a lakosság tájékoztatása érdekében (pminfo.hu/terkep.php).

• Épületenergetikai, energiahatékonysági fejlesztések: Az Önkormányzat az elmúlt évtizedben évente újított meg intézményi és lakóingatant kerületszerte (óvodák, szakrendelők, bérlakások). Az épületenergetikai fejlesztéseket az Önkormányzat jellemzően EU-s és állami támogatások felhasználásával, jelentős önerő biztosítása mellett hajtotta végre. A beruházások összértéke meghaladja az 5 milliárd forintot. Az önkormányzat a korábbi években rendszeresen hirdetett panel korszerűsítési pályázatokat, amelyek célja az iparosított technológiával épült lakóépületek energiahatékonyságának növelése, ezáltal a fűtési energiaigény és a károsanyag kibocsátás csökkentése. Évek óta készíti elő a kerület a megújult panelrehabilitációs programját (EUCF, BZP).

• Klímabarát köz- és zöldterületi fejlesztések: A kerületben évente újult meg egy-egy jelentősebb park az elmúlt 10 évben, melyekre évente átlagosan 200-300 millió Ft összegű forrást használt fel. A beruházások több esetben fővárosi együttműködéssel, illetve támogatásával, valamint EU-s források felhasználásával valósultak meg, azonban jelentős volt az önkormányzati önerőből megvalósított fejlesztések száma is. A megújított, és új zöldterületek mérete 13,7 hektár ezek között olyan parkok vannak, mint pl. a Kiscelli park, a Pünkösdfürdő park, a Táncsics park, a Folyamőr park. Megújult a zöldfelület-kezelés, a faállomány gondozása, valamint átfogó fatelepítési program valósult meg, ami segíti a por megkötését. Az Önkormányzat az elmúlt évtizedben 6 közösségi kert létrehozását támogatta, 2025-ben létrehozta és elindította az ország első önkormányzati városi farmját.

• Fenntartható mobilitás, közlekedésfejlesztés: A mobilitási tervek részét képezi a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése. A kerékpáros infrastruktúra fejlesztése valamennyi köztérfejlesztésnél prioritást élvez (kerékpártámaszok, kerékpáros nyomvonalak, akadálymentesítés, szervízpont). Az Önkormányzat évente valósított meg forgalomcsillapítást célzó beruházásokat a gépjárműforgalomból származó légszennyezés és zajcsökkentés érdekében (LPÖ-k kialakítása, küszöbök létesítése, csomópontok átépítése, fix sebességmérő boxok telepítése, gyalogos felületek bővítése). Évente a forgalomcsillapításra, közlekedésfejlesztésre fordított összegek nagyságrendje 200-300 millió Ft között

mozgott. Mindezek mellett az Önkormányzat bővítette a BUBI állomások számát. 39 köztéri fedett, zárható kerékpártárolót telepített a kerület 5 pontján. Hosszú ideje működteti a közösségi kerékpárkölcsönző szolgáltatást, ami kedvezményes kerékpárbérlési lehetőséget biztosít a lakosság számára.

• Szemléletformáló programok, lakossági és közösségi akciók: Az önkormányzat folyamatosan végez környezettudatosság témájában lakossági és intézményi szemléletformáló akciókat, programokat a kerékpáros közlekedés népszerűsítésétől az intézményi programokig számos célcsoportot megcélozva. Néhány program témája az elmúlt évekből: mikromobilitás népszerűsítése, vizes és más élőhelyek védelme, közösségi komposztálás, épületek energiahatékonysága, háztartásiolaj gyűjtés, ökologikus gazdálkodás, permakultúra. A kerület hagyományos fenntarthatósági eseménye az Óbudai Zöld Napok.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

• A megvalósítás alatt lévő intézkedéseket lásd a Környezetvédelmi Program 2022-2027 „4.1. Éghajlatváltozás, levegőtisztaság-védelem” című fejezetét.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

• Az Önkormányzat folyamatosan újítja meg közterületeit. Évente kerül sor egy-egy park komplex felújítására. A következő években sor kerül a Hunor utca egészséges utcává alakítására a TOP Plusz Egészséges Utcák pályázat keretében. Az önkormányzat folytatja a Kiscelli park megújítását. Önkormányzatunk ütemezetten kezdi meg a Harrer sétány és a Víziorgona sétány fejlesztését. Új sétányt hozunk létre a Monostori út mentén. Megújítjuk a Kabar utcai sportpályákat és környezetüket, új futókört hozunk létre a békásmegyeri lakótelepen a kapcsolódó zöldterület megújításával párhuzamosan. A jelenleg működő 6 közösségi kert mellett újabb közösségi kerteket hozunk létre. Bővítjük a csúcshegyi városi farmunkat és teszteljük a természetalapú megoldásokat és a csapadékvíz visszatartásra helyezzük a hangsúlyt a Mocsáros és a Táborhegyi park megújítása során. Kiemelt figyelmet szentelünk a lakótelepi zöldterületek megújítására, a hőszigethatás csökkentésére.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

• Az önkormányzat tervezi és támogatja az intézményi épületek energiahatékonyságának javítását célzó felújításokat. Évente támogatást biztosít a Tankerület számára az iskolaépületek energetikai korszerűsítésére. A lakosság vonatkozásában az önkormányzat részt vesz a Budapesti Zöld Panelprogramban, ennek keretében csak az idei évben 150 millió Ft támogatását különített el a kerület az önkormányzat költségvetésében. Cél az ipari technológiával épített lakótelepi épületek energetikai korszerűsítése, épületfelújításonként legalább 30%-os energiamegtakarítás elérése.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

• Nem tervezzük.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

• Nem tervezzük.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

• Óbuda-Békásmegyer építési szabályzatában az ipari üzemek korlátozása szabályozva van. A III. Kerület Óbuda-Békásmegyer Kerületi Építési Szabályzata (ÓBÉSZ) és a kapcsolódó településrendezési tervek pontosan meghatározzák, hogy az egyes övezetekben milyen ipari, raktározási vagy gazdasági tevékenység folytatható.

A szabályozás főbb jellemzői:

• Övezeti besorolások: A szabályzat kijelöli az ipari és gazdasági területeket, és korlátozza vagy tiltja a környezetre jelentős hatást gyakorló (zavaró hatású) ipari tevékenységeket a lakóövezetek közelében.

• Speciális területek: A Duna-parti területeken (különösen a Római-parton) a szabályzat kifejezetten korlátozza a beépítést és a tevékenységeket a természetközeli állapot megőrzése érdekében.

• Működési korlátozások: Az ÓBÉSZ előírásai összhangban vannak az Országos Településrendezési és Építési Követelményekkel (OTÉK), amelyek tiltják a lakókörnyezetet zavaró ipari üzemek elhelyezését.

A konkrét korlátozások az Óbuda-Békásmegyer Városrendezési és Építési Szabályzatában (ÓBVSZ) és annak mellékleteiben találhatók meg részletesen. További az ipari technológiákhoz köthető légszennyező anyag csökkentéshez kapcsolódó intézkedés helyi (kerületi) szinten nem tervezett.

Mezőgazdasági technológiához kapcsolódóan az önkormányzat támogatja az ökológiai alapú város gazdálkodás ösztönzését (közösségi kertek, városi farm), valamint a természeti környezet helyreállítása érdekében a természetvédelemmel összeegyeztethető állattartást, továbbá az intenzív állattartás korlátozását pl. a Mocsáros területén.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

• Óbudán (és egész Budapesten) tilos az avar és kerti hulladék nyílttéri égetése. A szabadtéri égetés szabálysértésnek minősül, és a hatóságok bírságolhatják. A kerti hulladék csökkentésének legjobb módja a komposztálás, és erre az Önkormányzat a lakosságot ösztönzi. Az önkormányzat térítésmentes komposztláda-programot biztosít a III. kerületi kertes ingatlannal rendelkezőknek, a hulladékcsökkentés és a helyi tápanyag-utánpótlás érdekében. A 340 literes ládák igényléséhez a szakmai előadáson való részvétel és helyi lakcímkártya szükséges. Ezen felül közösségi komposztpontok (ládák) vannak a kerületben több helyen. A városüzemeltetés keretében szintén jellemző a komposztáláson, tovább az Önkormányzatunk térítésmentesen biztosított ágaprítási lehetőséget a lakosság és intézmények számára.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

• Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat folyamatosan végez szemléletformáló tevékenységet a klímatudatosság, fenntarthatóság témájában, melyek kitérnek a levegőminőség javítására. Minden évben megrendezésre kerül az Óbudai Zöld Napok rendezvénysorozat, mely a tavalyi évhez hasonlóan idén is az Európai Mobilitási Héthez kapcsolódóan számos kerékpározást, mikromobilitást népszerűsítő programelemet tartalmaz. Az Önkormányzat rendszeresen együttműködik a Magyar Kerékpárosklubbal, közös szemléletformáló programok kerülnek megszervezésre (bringás reggeli, bicibusz, konferenciák). Az Önkormányzat tervez szemléletformálást az Egészséges Utcák projekthez kapcsolódóan a zöldterületek növelését, a gépjárműforgalom csökkentését, alternatív közlekedési módok népszerűsítését célozva. Tervezett szemléletformáló tevékenység a természetvédelmi területek megóvása, az élőhelyek védelme érdekében (pl. felelős kutyatartás témájában). Az önkormányzat tervez

szemléletformálást a közösségi gazdálkodás témájában, közösségi kertek képzése céljából (pl. permakultúra).

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Óbudán a tehergépjárművek forgalomkorlátozása elsősorban a fővárosi szintű szabályozásokhoz igazodik, de a kerületi sajátosságok (lakóövezetek, szűkebb utcák) miatt helyi korlátozások is érvényben vannak. A 7,5 tonna legnagyobb megengedett össztömeget meghaladó tehergépjárművek és járműszerelvények közlekedése a fővárosban, így Óbudán is korlátozott. Ezen járművek számára a behajtás korlátozott, különösen a lakóövezetekbe, és gyakran csak időszakos vagy engedélyköteles. A nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának további szigorítását nem tervezzük.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Az Önkormányzat megterveztette és a következő években megvalósítja a Békásmegyer – Aquincum közötti kerékpáros útvonal kialakítását. Előrehaladott engedélyeztetési fázisban van a Pilisi feltáró és az EuroVelo6 közötti nyugat-kelet irányú kerékpáros útvonal kialakításának tervezése. Az Önkormányzat tervezi a BUBI-állomás hálózatának további bővítését. Szintén tervezi további köztéri fedett, zárható kerékpártárolók telepítését.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Mikromobilitási pontok létesítését tervezi a kerület a Fővárosi Önkormányzattal együttműködésben.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Városfejlesztéssel összefüggő főbb intézkedések, beruházások:
- egészséges utca, iskolautca fejlesztések – 2030-ig 2 milliárd Ft összegben – 1,5 milliárd Ft TOP Plusz Eu-s támogatás, önkormányzati saját forrás
- zöldterületfejlesztések – évente átlagban 200-300 millió Ft összegben – önkormányzati saját forrás
- forgalomcsillapítási fejlesztések – évente átlagban 100-200 millió Ft összegben – önkormányzati saját forrás
- Békásmegyer – Aquincum kerékpáros útvonal fejlesztése – 200 millió Ft – önkormányzati saját forrás
- Pilisi feltáró – EuroVelo Nyugat-Kelet kerékpáros útvonal fejlesztés – 1 milliárd Ft – fővárosi, EU-s támogatás, önkormányzati önerő
- épületenergetikai beruházások – évente 200-300 millió Ft összegben – önkormányzati saját forrás, fővárosi és EU-s támogatás
- természetvédelmi területek védelme, természetalapú megújítása – 2030-ig összesen 1 milliárd Ft összegben – Európai Uniós támogatás, fővárosi és kerületi önkormányzati önerő.

További tervezett intézkedéseket lásd a Környezetvédelmi Program 2022-2027 „4.1. Éghajlatváltozás, levegőtisztaság-védelem” című fejezetét.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
Helyi önkormányzati légszennyezettség-mérő és monitoring hálózat kiépítése	nem releváns	2023-2024	Összesen a III. kerület 7 pontján légszennyezettség-mérő készülék került telepítésre.	Javult a környezeti állapot folyamatos nyomon követése és a lakosság tájékoztatásának lehetősége (PM_{10}, $PM_{2,5}$, NOx koncentrációk mérése).
Épületenergetikai, energiahatékonysági fejlesztések	5000 M Ft KEHOP, VEKOP és saját forrás	2020-2024	Közel egy tucat önkormányzati intézményi és lakóingatan energiahatékonysági fejlesztési valósult meg kerületszerte (óvodák, szakrendelők, bérlakások).	Javult az érintett épületek energiahatékonysága, csökkent az energiafelhasználása, csökkent a károsanyag kibocsátás, a PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentráció
Klímabarát köz- és zöldterületi fejlesztések	3000 M Ft TÉR_KÖZ, VEKOP és saját forrás	2020-2025	Közel egy tucat jelentősebb kerületi zöldterület esett át átfogó megújításon klímabarát eszközök alkalmazásával.	Nőtt az érintett területek zöldfelületi aránya, biodiverzitása, vízháztartása, ami kedvezően hatott a mikroklímára, CO_2 megkötő képességre, csökkent a szállópor koncentrációja
Közösségi kertek, városi farm létrehozása	150 M Ft INTERREG és saját forrás	2020-2025	Korábban alulhasznosított intézményi és közterületeken, zártkerteken 5 közösségi kert létrehozását, 1 városi farm kialakítását, továbbá ezen létesítmények működtetését finanszírozta az önkormányzat	Nőtt az érintett területek zöldfelületi aránya, biodiverzitása, vízháztartása, ami kedvezően hatott a mikroklímára, CO_2 megkötő képességre, csökkent a szállópor koncentrációja
Köztéri zárható, fedett kerékpártárolók	25 M Ft FŐVÁROS és saját forrás	2025	A kerület 5 pontján összesen 39 köztéri kerékpártároló szekrény került elhelyezésre lakótelepi környezetben, ami 78 kerékpár biztonságos tárolását teszi lehetővé	A biztonságos köztéri kerékpártárolás ösztönzi a kerékpárhasználatot, ami hozzájárul a gépjárműforgalom csökkentéséhez, a PM_{10}, NO_2 koncentrációk mérsékléséhez
Kedvezményes kerékpárkölcsönző szolgáltatás	10 M Ft / év saját forrás	Folyamatos	Hosszú ideje működteti az önkormányzat közösségi kerékpárkölcsönző szolgáltatást, ami kedvezményes kerékpárbérlési lehetőséget biztosít a lakosság számára.	A kerékpáros közlekedés népszerűbbé vált, egyre többen veszik igénybe a kölcsönzési lehetőséget, ami hozzájárul a gépjárműforgalom csökkentéséhez, a PM_{10}, NOx koncentrációk mérsékléséhez
Fenntartható mobilitás, közlekedésfejlesztés	2500 M Ft saját forrás	2020-2025	Közel egy tucat jelentősebb útszakasz esett át átfogó megújításon, közlekedésbiztonsági, gépjárműforgalom- és sebességcsökkentési céllal	A forgalomcsillapítással járó útfejlesztések hozzájárulnak a gépjárműforgalom csökkentéséhez, a PM_{10}, NOx koncentrációk mérsékléséhez
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**

Békásmegyer-Aquincum kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	164 M Ft saját forrás	2026-2027	3,1 km hosszú kerékpáros nyomvonal kiépítése	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM10 kibocsátás.
Természetvédelmi területek védelme, természetalapú megújítása	1000 M Ft LIFE és LIFE+ támogatás, fővárosi és saját forrás	2027-2031	Folyamatban van a Mocsáros területének élőhely rehabilitációs programjának végrehajtása a terület vízmegtartó képességének javításával, illetve a Táborhegyi park természetalapú megújítása, biodiverzitásának fokozása, a természeti értékek védelme	Nő az érintett területek zöldfelületi aránya, biodiverzitása, vízháztartása, ami kedvezően hat a mikroklímára, CO_2 megkötő képességre, csökkenhet a szállópor koncentrációja
Hunor utca Egészséges Utcává fejlesztése	1500 M Ft TOP Plusz forrás	2026-2029	A Hunor utca Váradi utca és Hévízi út között lévő 400 méteres szakaszának egészséges utca módszertan szerinti faltól falig történő komplex megújítása van folyamatban	A zöldterületek kiterjedése a tervek szerint legalább 30%-val nő, a parkolóhelyek száma 30%-val mérséklődik, $PM_{10,}$ NO_x koncentrációk mérséklődése várható a projektet követő 2-3 éves időtávon.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Háziorvosi rendelők energiahatékonysági felújítása	451 M Ft pályázati és önkormányzati forrás	2027-2029	Elavult házgyári technológiával épített rendelőépületek fűtéskorszerűsítése, homlokzati- és födémhőszigetelése, nyílászárók cseréje, az elavult gépészeti és elektromos hálózat cseréje tervezett napelemes rendszerek telepítésével.	A $PM_{10,}$ $PM_{2,5,}$ NO_x koncentrációk mérséklődése várható 2-3 éves időtávon.
Mókus utca egészséges utcává fejlesztése	1250 M Ft pályázati forrás	2027-2030	A Mókus utca Serfőző utca és Perc utca között lévő 350 méteres szakaszának egészséges utca módszertan szerinti faltól falig történő komplex megújítása tervezett	A zöldterületek kiterjedése a tervek szerint legalább 30%-val nő, a parkolóhelyek száma 30%-val mérséklődik, $PM_{10,}$ NO_x koncentrációk mérséklődése várható a projekt utáni 2-3 éves időtávon.
Klímabarát köz- és zöldterületi fejlesztések	3000 M Ft saját forrás	2027-2030	Féltucat jelentősebb kerületi zöldterület esett át átfogó megújítása klímabarát eszközök alkalmazásával.	Nő az érintett területek zöldfelületi aránya, biodiverzitása, vízháztartása, ami kedvezően hat a mikroklímára, CO_2 megkötő képességre, csökkenhet a szállópor koncentrációja
Pilisi feltáró – Eurovelo6 közti kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	964 M Ft pályázati, fővárosi és saját forrás	2028-2030	2,9 km hosszú kerékpáros nyomvonal kiépítése	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM10 kibocsátás

IV. KERÜLET - ÚJPEST

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 27/2021. (VII. 29.) önkormányzati rendelet – a fás szárú növények védelméről

Forrás: Újpest Önkormányzata

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Városi parkok, zöldfelületek területarányának növelése, illetve minőségjavítás (Vadvirágos Újpest program, biodiverz ágyások létesítése)

Energetikai fejlesztések – pl. szennyvízhő-hasznosítás – Újpesti Piac és Rendezvénytér, Polgármesteri Hivatal, Kormányablak épületeinek távhőellátását szolgálja. – uniós támogatással

EuroVelo6 kerékpárút építése Észak-Pesten – uniós támogatással

- VEKOP kerékpáros úthálózat fejlesztés, övezetes és lokális sebességkorlátozások - EU-s forrás, önkormányzati önerő

A városi zöldfelületek arányának növelése mikroklimatikus változásokat eredményezett, illetve növekedett a park biológiai sokfélesége. A levegő minőségében változást érzékszervi úton nem észleltünk.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Önkormányzati fenntartású óvodák, bölcsődékben zöldfalak építése, napelemes térvilágítás fejlesztés. Zöldfalak - a belső terek levegőminőségének javulását várjuk, illetve szemléletformáló hatást. Napelemes térvilágítás fejlesztés – költségmegtakarítást várunk a fogyasztás minimalizálása által.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- További biodiverz területek létrehozása, közösségi kertek létesítése, Mediterrán park építése, esőkertek kialakítása

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Napelemes térvilágítás kialakítása játszótér és parkok esetében. Óvodák, bölcsődék és önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok energetikai felújítása – szigetelés, fűtéskorszerűsítés, nyílászárócsere

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem tervezünk. A lakossági fűtés döntően zárt rendszerben történik a kerületben.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem tervezünk.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem tervezzük.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nem tervezzük. Budapesten a kerti avar- és hulladék égetéséről a Budapest Főváros Közgyűlésének a Budapest Főváros szmogriadótervéről szóló 69/2008. (XII. 10.) önkormányzati rendelete rendelkezik, amelynek értelmében a kerti avar- és hulladék égetése tilos.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen. Korábbi évek gyakorlatának megfelelően 2026. évben is a lakossági esővízgyűjtő-, balkonkomposztáló-, és komposztáló ládaosztás alkalmával oktató előadásokat tartunk az eszközt igénylők részére. Az oktatás célja az eszköz használatának bemutatása, és a környezeti szemléletformálás. Ennek keretében az esővízre, mint helyben megőrzendő és hasznosítható természeti erőforrásra, a komposztálható hulladékra pedig mint a talaj és a növények számára értékes, visszaforgatható tápanyagra tekintünk.

Zöldhulladékgyűjtő zsákok osztása történik a lakosság részére, mely ösztönzi a lakosságot arra, hogy a kerti zöldhulladék égetése / nem megfelelő kezelése helyett a környezetbarát és szabályos kezelési módot válasszák.

A lakossági növényosztás keretében az egynyári növények helyett évelő fajokat biztosítunk az igénylők számára. Ezzel kívánjuk azt a szemléletet erősíteni, hogy a tudatos növényválasztás – a hosszabb életciklusú, és kevesebb erőforrást igénylő növények előnyben részesítésével – a fenntarthatóságot szolgálja.

A közösségi komposztáló és a közösségi kertek folyamatos működésükkel járulnak hozzá a szemléletformálási tevékenységhez.

Kerületünkben LED-izzókat osztunk a lakosság számára a tudatos energiatakarosság növelése érdekében.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem tervezzük.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen. pl.: EuroVelo 6 (Megyeri csárda – Vasúti összekötő híd között)

E-töltőállomások telepítése (2026. évben 4 db)

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- E-töltőállomások létesítése

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

Közösségi együttélésre vonatkozó jogszabályi előírások szigorú betartatása zöldfelületek védelmére vonatkozóan

- További kerékpárutak fejlesztése

- Parkolási rendszer reformja

- Új biodiverz növényágyások telepítése közterületen

- Rendszeres fatelepítési program folytatása

- Nem hasznosított beton- és aszfaltfelületek felszámolása

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
Települési faültetési program	691 M Ft Önkormányzati forrás	2020-2025	Összesen 4954 db fa telepítése utak és közterületek mentén, parkokban.	Javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Települési faültetési program	145 M Ft Önkormányzati forrás	2025	Összesen 744 db fa telepítése utak és közterületek mentén, parkokban.	Javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Közösségi kertek létesítése	önkormányzati forrás 2025: 45,3 M Ft 2026: 49,7 M Ft	2025-2026	két közösségi kert valósult meg (Pozsonyi lakótelep-Homoktövis u.) közösségi terek növelése, környezettudatosság, egészséges környezet elősegítése	közvetlen hatása csekély, szemléletformáló hatása mellett a lokális erőforrás termelés és megosztás által van hatása
Energetikai fejlesztés – szennyvízhő-hasznosítás	nettó 550.000.000 Ft saját forrás	2018	Szennyvízhő-hasznosítás az Újpesti Piac és Rendezvénytér, Polgármesteri Hivatal és Kormányablak épületeinek távhőellátását szolgálja.	fosszilis energiahordozók felhasználásának részleges kiváltásán keresztül hozzájárul a fűtéshez és hőtermeléshez kapcsolódó légszennyezőanyag kibocsátás csökkentéséhez
VEKOP 5.3.1 kerékpáros úthálózat fejlesztése	uniós forrás 507 M Ft	2023-2024	14,4 km meglévő kerékpárút felújítása, fejlesztése, újra festése, egyirányú utcákban kerékpárforgalom kialakítása	CO2, CO, NOx csökkenése
övezetes vagy lokális sebességkorlátozások	önkormányzati forrás 7,3 M Ft	2025	30 km övezetek kialakítása (Görgey u., Szliágyi út, Fóti út, Leiningen u., Nádor u., Attila u., Baross u., Milldenberg u., József A. u., István u., Nádor u., József a. u.)	CO2, CO, NOx csökkenése
Önkormányzati fenntartású óvodákban, bölcsődékben zöldfalak építése	önkormányzati 17 M Ft	2026	Önkormányzati fenntartású óvodákban, bölcsődékben zöldfalak építése kerül kialakításra Virág Óvoda, Pozsonyi Bőlcsöde, Lakkozó Bőlcsöde, Aranyalma Óvoda	A fejlesztés befejezését követően rövid időn belül javulhat a belső terek levegőminősége, illetve szemléletformáló hatása van
E-töltőállomások létesítése	önkormányzati forrás 17,7 M Ft	2026.07.29	Az elektromos infrastruktúra fejlesztése az elektromos autók elterjedését segíti elő. Idén 4 db 2x2 22 kWh-ás új töltőállomás létesítése Helyszínek: Megyeri út 201, Megyeri út 26, Városkapu P+R, Farkaserdő u	Az elektromos járművek elterjedése mikroklíma javulást eredményez
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**

EuroVelo6 kerékpárút építése Észak-Pesten	uniós forrás költségről nincs adatunk	2030	A beruházást a Fővárosi Önkormányzat és a BKK végzi. Újpesten ennek keretében 14,4 km szakasz épül amely összeköti a Fővárosi szakaszt a már elkészült Dunakeszin lévő szakasszal.	CO2, CO, NOx csökkenése
Napelemes térvilágítás	önkormányzati forrás 5,5 M Ft keretszerződés alapján (80 M Ft)	2026. 08.14	Bőröndös játszótér napelemes térvilágítással való kiváltása 6 db lámpa	Alkalmazása a hálózati villamosenergia-felhasználás csökkentésén és a megújuló energia helyben történő hasznosításán keresztül járulhat hozzá a légszennyezőanyag kibocsátás mérsékléséhez. A helyi levegőminőségre gyakorolt közvetlen hatása várhatóan nem jelentős.
Városi parkok, zöldfelületek területarányának növelése	önkormányzati forrás 15,2 M Ft	2026	Két park és egy játszótér felújítása (Csákó Játszótér, Nagy Imre park, Munkásotthon u. 58. park meújítása)	PM10 és PM 2,5 kis koncentráció kis mértékű csökkenése, mikroklíma javulása, biodiverzitás növekedése
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Önkormányzati tulajdonban lévő intézmények energetikai felújításai	br. 357.895.127, -Ft önkormányzati forrás	2026-2027	Energetikai felújítások : Rózsaliget Bölcsőde homlokzatszigetelés, Gazdasági Intézmény homlokzatszigetelés. Dalos Óvoda homlokzatszigetelés, Deák Óvoda Homlokzatszigetelés és nyílászáró csere	Télen a fűtési szezonban, nyáron a hűtési szezonban kb. 20 % energia megtakarítás várható, amely kisebb kibocsátást eredményez
Települési rendszeres faültetési program folytatása	önkormányzati forrás br. 152 M Ft	2026	Folyamatos faültetési kötelezettségnek eleget téve évi kétszeri – tavaszi és őszi – faültetési ütemezési időszakban történik a városűrő fafajok ültetése – 2026. évben összesen 749 db fát ültetünk	Porterhelés csökkenése, mikroklíma javulás
További kerékpárutak fejlesztése			A lehetőségeket és ehhez tartozó fejlesztési irányokat folyamatosan figyelemmel kísérjük	A gépjárműforgalom kiváltásának mértékétől függően várhatóan kedvező hatás
Nem hasznosított beton- és aszfaltfelületek felszámolása			A nem hasznosított beton- és aszfaltfelületek megszüntetésével biológiailag aktív és növényzettel borított felületek arányát szeretnénk növelni. Folyamatosan monitorozzuk a használaton kívüli betonfelületek állapotát, valamint vizsgáljuk a területek hasznosításának lehetőségeit.	A kialakított növényzet helyi szinten hozzájárulhat a szálló por megkötéséhez, továbbá kedvezőbb mikroklimatikus viszonyokat teremthet.
Mediterrán park létrehozása	tervezése folyamatban a tervezés 2,3 M Ft a beruházás teljes költsége kb. 100 M Ft önkormányzati forrás	2027	500 m2 zöldfelületek, park kialakítás, padokkal, gyalogos sétány, párakapuval, pergolával	szálló por helyi megkötéséhez hozzájárul, PM_{10}- és $PM_{2,5}$-koncentrációk kis mértékű csökkenése várható, mikroklíma javulást okoz

V. KERÜLET - BELVÁROS-LIPÓTVÁROS

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 7/2020. (III. 13.) önkormányzati rendelet – a fás szárú növények védelméről

Forrás: Belváros-Lipótváros

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Belváros Önkormányzata az elmúlt évtizedben több, összehangolt és egymásra épülő fejlesztéssel javítja folyamatosan a belvárosi levegőminőséget. Ide tartoznak a belvárosi forgalomcsillapításra (utcák, terek gyalogosbaráttá átalakítása), a zöldfelületek növelésére (fásítás, parkosítás) vonatozó fejlesztések, a parkolást segítő alkalmazás bevezetése, valamint a közterületek rendszeres takarítása, üzemeltetése. Az innovatív megoldások, valamint a kék és zöld szemlélet mellett támogatjuk az alternatív közlekedési módok elterjedését (pl.: kerékpár, roller), ami közvetetten csökkenti a légszennyezést.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- A jelenlegi és tervezett fejlesztések során a levegőminőség javítása és a légszennyezés mérséklése érdekében kiemelt prioritást élvez a forgalomcsillapítás és a célzott forgalomtechnikai beavatkozások megvalósítása, a zöldfelületek mennyiségi és minőségi bővítése, a kerékpáros infrastruktúra rendszeres és integrált fejlesztése, valamint az alternatív, megújuló energiaforrásokkal működő eszközök használatának ösztönzése és szabályozási kereteinek kialakítása.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Belváros Önkormányzata minden releváns fejlesztés és beruházás tervezése során kiemelt szempontként kezeli a zöldfelületek integrálását és fejlesztését. A jövőbeni beruházások előkészítése és megvalósítása során prioritást élvez a fa- és cserjeállomány bővítése, valamint egyéb, ökológiai és klímaadaptációs szempontból is kedvező zöldinfrastruktúra-elemek telepítése, hozzájárulva a városi hősziget-hatás mérsékléséhez és a levegőminőség javításához.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Belváros Önkormányzata az elmúlt években több ütemben valósított meg energetikai korszerűsítéseket az önkormányzati tulajdonú épületállományon, amelyek kiterjedtek az épületszerkezetek hőtechnikai javítására, a gépészeti rendszerek modernizálására és az energiahatékonyság növelésére. A jövőbeni beruházási programokban továbbra is kiemelt szerepet kapnak az energiahatékonysági fejlesztések, valamint a megújuló és alternatív energiaforrások

alkalmazása, különös tekintettel a geotermikus (termálvíz alapú) hasznosításra – például a V30 Sportközpont esetében –, ezzel is csökkentve az intézmények üzemeltetési költségeit és környezeti terhelését.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Lásd „Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?" című kérdés

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- -

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem releváns nincs ipari és mezőgazdasági tevékenység

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nem releváns nincs avar- és kerti hulladékégetés

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Belváros Önkormányzata a fenntartható mobilitás előmozdítása érdekében szemléletformáló tevékenységet végez a környezetbarát közlekedési módok népszerűsítésére, miközben folyamatosan fejleszti az alternatív és közösségi közlekedés feltételrendszerét, valamint törekszik az ezekhez kapcsolódó együttműködések és használati kapcsolatok erősítésére.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Belváros Önkormányzata minden beruházása során kiemelt szempontként kezeli a közlekedési felületek olyan kialakítását, ami a közlekedés valamennyi résztvevője számára a megfelelő térhasználatot biztosít, ennek részeként pedig következetesen fejleszti a kerékpáros infrastruktúrát: eddig több mint 1300 kerékpártámaszt telepítettünk, összesen mintegy 2600 kerékpár biztonságos elhelyezését teszi lehetővé.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Ez a Fővárosi Önkormányzat feladata, de ezzel párhuzamosan az V. kerület elindította saját környezetbarát, elektromos körjáratát a Belvárosi Zöldjáratot.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Lásd „Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?, Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület? című kérdés.

VI. KERÜLET - TERÉZVÁROS

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Terézváros Környezetvédelmi Programja 2020–2030

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Autómegosztó rendszer népszerűsítése** Mélygarázsok/parkolóházak kapacitásának nagyobb mértékű kihasználása **Elektromos töltőhálózat fejlesztése** Kerékpáros infrastruktúra és tárolók fejlesztése **Kerületi szintű forgalomcsillapítás** Mellékutcák forgalomcsillapítása – forgalomcsillapított zónák kialakítása
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Önkormányzati tulajdonú pontforrások korszerűsítése** Önkormányzati kezelésű épületek és berendezések (fűtéshűtés-világítás rendszerek, épület-automatika) energetikai korszerűsítése a kibocsátáscsökkentés figyelembevételével **Megújuló energia termelése önkormányzati kezelésű épületekben** Társasházak klímaközpontú korszerűsítése az energiahatékonyság javítása és a sérülékenység csökkentése érdekében
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Favédelmi rendelet, valamint a fák megtartását szolgáló szankció- és ösztönzőrendszer megalkotása** Foghíjtelkek átmeneti zöldterületi hasznosítása **Új utcafásítások** Meglévő fasorok, zöldsávok megújítása **Alternatív zöldfelületek telepítésének ösztönzése**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Szemléletformáló kampányok, akciók** Komposztálás népszerűsítése **Kerékpáros közlekedés népszerűsítése** „Társasház-felújítási pályázat” zöldítése
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Kritikus légszennyező anyagok időszakos mérése
6-2-9	Egyéb intézkedések	

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 18/2016. (IX. 06.) önkormányzati rendelet – a fák és fás szárú növények védelméről

2. 12/2022. (V. 5.) önkormányzati rendelet - Terézváros fás szárú növényeinek védelméről, pótlásáról

Forrás: terezvaros.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Forgalom csökkentés. Parkolóhely csökkentés.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Minden Lakó- vagy kiszolgáló sebességkorlátozása (30 km/órára) megtörtént. Várt hatás: csökken az utak átmenő forgalma és javul a levegő minősége. Parkolóhely csökkentés: csökken az átmenő forgalom és javul a levegő minősége. Zöldterületek kialakítás, javítja a levegő minőségét. A forgalomcsökkenés már most tapasztalható. A zöldterületek középtávon okozhatnak javulást a levegő minőségében.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- A Terézváros 2030 program és az Egészséges utcák program keretében újulnak meg a kerület utcái. Minden szakaszon csökken a parkolóhelyek száma. Mellette forgalomcsillapító megoldásokat alkalmazunk és növeljük a zöldfelületek arányát. Tervezünk iskolautcát és teljes utca szakasz forgalommentesítését is.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Az EUCF pályázat keretében dolgozzuk ki a terézvárosi historikus épületek zöld korszerűsítésének programját.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Igen a historikus épületek zöld korszerűsítésének programjának keretében házközpontifűtéses hőszivattyús fűtő rendszerek bevezetésének lehetőségeit tárjuk fel.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Igen az EUCF pályázat végcélja egy támogatási rendszer kidolgozása.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nem releváns.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen. Klímaklubbot szervezünk havi rendszerességgel. Ökokört működtetünk. Energiatanácsadó irodát működtetünk. A WWF ASAP projekt keretében elsősorban diákoknak szervezünk szemléletformáló programokat.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem indokolt

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen. A közterület fejlesztési program keretében minden esetben fejlesztjük a kerékpáros infrastruktúrát. Támogatjuk a társasházak kerékpártámasz beszerzését és a fiatalok kerékpárvásárlását.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- nem releváns

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Utca felújítások- saját forrás ás EU forrás

  Zöldfelület fejlesztés -saját forrás és EU forrás

  Társasházak energetikai fejlesztése-saját forrás, EU-Állami forrás, banki hitel

VII. KERÜLET - ERZSÉBETVÁROS

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Erzsébetváros Környezetvédelmi Fenntarthatósági Programja (2024–2029)

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Elektromos autótöltő állomás kialakításának támogatása terület biztosításával** A kerület alacsony kibocsátású zónává alakítása **Átfogó forgalomcsillapítás** Sétálóutcák időszakos vagy végleges létrehozása **Lakossági kerékpározás támogatása** Kerékpársávok számának növelése, kerékpársávok biztonságosabbá tétele
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Önkormányzati intézményi épületek korszerűsítése, fogyasztás monitorozása** Lakóépületekre vonatkozó energiahatékony megoldások alkalmazásának támogatása **Energiaközösségek támogatása**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	Közterülettakarítási program megújítása
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Közösségi kertek, óvodakertek fejlesztése** Társasházi pályázat zöldfalra, zöldhomlokzatra, udvarzöldítésre **Fásítás, fasorok megújítása** Mikroparkok, előkertek, parkletek létesítése közterületen **Közösségi komposztáló fenntartása, létesítése** Saját fenntartású parkokban a zöldhulladék helyben komposztálása
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Lakossági mobilitási akciók** Részvétel a fővárosi klímaplatform ülésein **Lakossági kampányok** Lakossági tudásbővítés
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Rendszeres, a lakosság számára is elérhető levegőtisztasági mérések megrendelése
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Átfogó közterületmegújítási program** Hősziget-hatás feltérképezése és kezelése **Önkormányzati intézmények átfogó zöldítése**

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 44/2025 rendelet – Fás szárú növények védelméről

Forrás: Főoldal - Erzsébetváros

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- fák telepítése, zöld terület kialakítása, meglévő zöldfelületek intenzívebb fenntartása, forgalomcsillapítás

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- közterületek humanizálása, növények fák telepítése, forgalom csillapítás, biciklis infrastruktúra fejlesztés

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Meglévő nagyságú közterületeken tervezzük növelni a zöldfelületek nagyságát; folyamatban van a Madács Imre út zöldítése, a Dembinszky utca zöldítése a Bethlen Gábor utca és a Dózsa György út között; Wesselényi u. Erzsébet krt. és Rottenbiller u. közötti szakaszának fejlesztése, Dohány utca Hársfa u. és Rottenbiller u. közötti szakaszának fejlesztése- talajkapcsolattal rendelkező fák és több szintes növényfelület telepítésére kerül sor.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- pályázati rendszerben működik pl. nyílászáró csere

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Pályázati rendszerben nyílik lehetőség pl. fűtéskorszerűsítésre.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Pályázati rendszer működik.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem releváns a kerületben.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nincs avar- és kerti hulladékégetés.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Nem.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen, kerékpáros infrastruktúra fejlesztésének segítése közterületi fejlesztések során.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Igen fentiek szerint.

  Nem.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

elektromos autó töltők bővítése; több közterület megújítása, kerületen áthaladó forgalom csökkentésére további forgalomcsillapítás, kerékpáros infrastruktúra fejlesztésének segítése közterületi fejlesztések során- kerékpársávok és útvonalak bővítése

VIII. KERÜLET – JÓZSEFVÁROS

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Józsefvárosi Környezetvédelmi Program 2024–2029

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A tranzitforgalom további csökkentése, kerülőutak biztosítása, közlekedés szervezés javítása, forgalomrendezési koncepciók kialakítása, megvalósítása** Közösségi közlekedés fejlesztése, elektromos közösségi autó, motor és kerékpárhasználat elterjedésének segítése **Kerékpárosbarát közlekedésszervezés, a kerékpár forgalom növelése a kerületben** Közlekedési sebesség korlátozása **Légszennyezés szempontjából védendő területek meghatározása, sebességkorlátozási övezetek felülvizsgálata, növelése** Kerékpáros infrastruktúra, elektromos rollerek használatának fejlesztése, elektromos üzemű buszok üzembe helyezése **Áthaladó gépjárműforgalom csökkentése, forgalomcsillapítás** Kerékpártárolók további kialakítása **Kerékpár utak hosszának növelése** Kerékpáros pihenők, kölcsönzők kialakítása **Alternatív közlekedési hálózati kapcsolat kiépítése a kikötőkhöz**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Fűtéskorszerűsítési programok támogatása, a fővárosi távhőhálózat fejlesztéséből adódó lehetőségek kihasználása, a gerincvezetékre történő rákötések ösztönzése.** Környezetkímélő energiahordozók, alternatív hőtermelési rendszerek támogatása. Napkollektorok használata, melyek hozzájárulnak a használati melegvíz előállításához, ezáltal csökkentve a gázfogyasztást és káros anyag kibocsátását - önkormányzati támogatás **Épületek és berendezések korszerűsítése.** Alternatív, megújuló energiaforrások preferálása **Háztartási méretű naperőművek (HMKE) telepítésének segítése (50 kW)**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Zöldfelületek karbantartása** Fásítás a közterületek, utak mentén, favermek tervezésének javaslata a felújítandó útszakaszokon lombos fák ültetése céljából. Ahol a közmű hálózat miatt ez nem lehetséges, ott

		cserjeültetéssel lehet ezt kiváltani és/vagy virágtartó oszlopok kialakítására van lehetőség **Zöldfelületek növelése, beépített, burkolt felületek csökkentése.** Önkormányzat kezelésében lévő zöldfelületek üzemeltetési feladatainak ellátása **A Klímavédelmi Intézkedési Tervben célként szerepel a kerületi közösségi kertek fenntartása és újabb közösségi kertek kialakítása erre alkalmas üres önkormányzati tulajdonú telkeken.** Társasházi környezetvédelmi pályázatok folytatása, kibővítése **Utcafásítási Program folytatása** Kerületi zöld infrastruktúra fejlesztésének és fenntartásának folyamatos tervezése
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Társadalom informáltságának javítása, rezsicsökkentési tanácsadások folytatása.** Lakossági komposztálási mintaprojektek indítása **Társasházi (főként fák) növényültetések támogatása** Önkormányzat és intézményeinek nevezése környezetszépítő versenyekre **Közösségi közlekedés előtérbe helyezésének ösztönzése.** „Bringázz a munkába! kampány folytatása, bringás reggeli" szervezése **A kerületi nyelvi sokszínűségre való tekintettel a környezetvédelmi tájékoztató anyagok több nyelven történő elérésének biztosítása**
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	**Levegőtisztasági mérőhálózat, információs rendszer fejlesztése. Új OLM mérőállomás létrehozása. (Kapcsolat: a *HungaroMet Zrt.-vel* vagy egyéb szervezetekkel együttműködve) Levegő minőség mérések a főbb csomópontokban min. 3 évente megadott komponensek szerint.** A kerület környezeti állapotának monitorozása, az információk közzététele
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Együttműködés a Kormányhivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályával Együttműködés a szélirányban lévő légszennyezéssel terheltebb belvárosi kerületekkel a csökkentés érdekében.** Környezetvédelmi alap létrehozása, folyamatos feltöltése **Zöldiroda működtetése**

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 28/2014. (VII.01.) önkormányzati rendelet – a józsefvárosi természeti környezet védelméről

Forrás: Otthon – Józsefvárosi Önkormányzat

IX. KERÜLET – FERENCVÁROS

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 18/2016. (IX.06.) önkormányzati rendelet – a fák és fás szárú növények védelméről

Forrás: Főoldal - Ferencvárosi Önkormányzat hivatalos oldala

X. KERÜLET - KŐBÁNYA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Kőbánya Környezetvédelmi Programja 2025–2029

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A közlekedési eredetű emisszió csökkentése érdekében további kerékpárutak kiépítése** **Kerékpárút hálózat fejlesztése** Útfelújítások, útépítések **Zárt kerékpártárolók építésére vonatkozó pályázatokon való részvétel, meglévő zárt kerékpártároló üzemeltetése, népszerűsítése** Az önkormányzati feladatok ellátásánál az elektromos kerékpárok és elektromos rollerek használatának ösztönzése **Elektromos töltőállomások létesítésének ösztönzése**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Az önkormányzati tulajdonú épületek esetében a légszennyező források (kémények) tervszerű felülvizsgálata, karbantartása és felújítása** Építési beruházások során, valamint az önkormányzati épületek esetében a zöldtető, zöldhomlokzat és egyéb vertikális zöldfelületek kialakításának ösztönzése **Középületek, közintézmények energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása (fűtési, hűtési és világítási rendszerek modernizálása, épületszigetelés)** Az önkormányzati lakóépületekben az energetikai hatékonyság fokozása érdekében felújítások alkalmával fokozott légzárású nyílászárók beépítése **Lakóközösségek lakóépületek fejlesztését célzó beruházásainak pályázati úton történő támogatása, a lakóépületek műszaki fejlesztésének, felújításának, állagmegóvásának, energiahatékonyságának és megújuló energia-felhasználása növelésének, illetve városképi megjelenésének javítása érdekében**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	**Avar és kerti hulladékok égetési tilalmának ellenőrzése** A családi házak fatüzeléses fűtési rendszerének átalakítására vonatkozó támogatási rendszer kidolgozásának megvizsgálása
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	**A Kormányhivatallal egyeztetve a légszennyező pontforrások nyilvántartásának folyamatos aktualizálása** Közreműködés az egységes környezethasználati eljárásban, a környezetbiztonsági szabályokra figyelemmel **Ipari telephelyek időszakos ellenőrzése**
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	**A szállópor mennyiségének csökkentése érdekében a burkolt utak arányának növelése a kerületben** Járdák tisztántartása, avarmentesítése, síkosságmentesítési feladatok elvégzése, hatósági ellenőrzése

6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**A levegő ülepedő- és szállópor terhelésének csökkentése az út menti zöldsávok és zöldfelületek növelésével, a faültetési program folytatása** Kerületi tulajdonban lévő zöldfelületek területének és minőségének növelése, közterületek állapotának fejlesztése, az illegálisan leburkolt zöldfelületek felkutatása, visszaalakíttatása-, alakítása zöldfelületté, azok területének és a fahelyek számának növelése érdekében **Közösségi kert kialakítása** Faültetési program folytatása a lakosság bevonásával
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Szmogriadó esetén szükség szerint a helyi lakosság tájékoztatása** 11. Környezeti nevelés programrész **A környezeti információk közzététele az önkormányzati honlapon**
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	**A levegőminőség folyamatos nyomonkövetése a Gergely utcai mérőállomás adatai segítségével** Indokoltság esetén egyedi levegőminőség vizsgálat végeztetése és az eredményektől függően további intézkedések megtétele
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Szmogriadó elrendelésével kapcsolatos feladatellátási kötelezettség figyelemmel kísérése** Bűz és levegőtisztaságvédelmi eljárás kezdeményezése az illetékes hatóságoknál **Energetikai célú pályázatok kiírása** A barnamezős területek funkcióváltásának és megújulásának elősegítése

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

Budapest Főváros X. kerület Kőbányai Önkormányzat Képviselő-testületének a fás szárú növények védelmének, kivágásának és pótlásának helyi szabályairól szóló 15/2023. (VI. 23.) önkormányzati rendelete

Forrás: kobanya.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

• Az elmúlt tíz évben számos kerületi földút burkolására került sor, ezzel növelve a pormentes területek arányát, több ezer fa került ültetésre a kerületben, a facsemeték utólagos gondozására kiemelt figyelmet fordítva, ezzel elősegítve az ültetés utáni fejlődést. A társasházak részére energiahatékonysági pályázatok kerültek kiírásra, a kerületi intézmények egy részének (pl. Óvodák, uszoda) korszerűsítésére is sor került.

A fenti információk részletesen megtalálhatóak a Környezetvédelmi Program évente elkészült intézkedési terveinek 1. Levegőtisztaság-védelmi, 10. Energiagazdálkodás bekezdéseiben, valamint a Kőbánya Környezetvédelmi Programja 2025-2029 dokumentum 119. -127. oldalai között.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- A földutak burkolása, a kerület fásítása, az önkormányzati épületek korszerűsítése folyamatos feladatként jelentkezik. Ezeken kívül az Önkormányzat, valamint az Önkormányzat gazdasági társaságai gépparkjának elektromosra cserélése (elektromos autók, elektromos kerékpárok, elektromos rollerek) is folyamatosan valósul meg. A környezeti nevelés jegyében is számos, évente megrendezésre kerülő program megszervezésére sor kerül, mint például minden évben csatlakozunk az Autómentes Nap rendezvényhez vagy a Föld órája programhoz.

- Sikeres a „Fogadj örökbe egy fát Kőbányán" program, amelyben az örökbefogadó vállalja, hogy kettő vagy három éven keresztül gondoskodik az Önkormányzat által közterületen elültetett fáról. A gondozás elsődlegesen a fa öntözését jelenti. Minden résztvevő egy locsolókannát kap ajándékba, és az örökbefogadást a fa mellett elhelyezett kis tábla jelzi.

Az intézkedésekről programokról részletesen a Környezetvédelmi Program évente elkészült intézkedési tervek 1. Levegőtisztaság-védelmi, 10. Energiagazdálkodás, 12. Kerületszépítési akciók bekezdéseiben, valamint a Kőbánya Környezetvédelmi Programja 2025-2029 dokumentum 70.-99. oldalai, valamint 119. -127. oldalai között.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- A Kőbányai Önkormányzat elkötelezett híve a kerületi erdők ápolásának, szerkezetének javításának, ezért 2025. évben több zöldterület-fejlesztés is megvalósult, illetve megvalósításra kerül, amelyekre a források elkülönítésre kerültek.

1. Nagyiccei kiserdő megújítása. A Pilisi Parkerdő Zrt.-vel közös együttműködésben egy minden generáció számára élményt nyújtó szabadidőparkot hoztunk létre, futóúttal, szabadtéri fitneszeszközökkel és interaktív tanösvénnyel. A kialakítás 2026-ban lezárult.

2. Kerületünk szívében egy különleges zöldterület, az Alkér utcai liget megújítására is készülünk. Célunk egy olyan természetközeli, biodiverzitást erősítő, minden korosztály számára használható és inspiráló közösségi tér létrehozása, ahol a pihenés, a tanulás és az aktív kikapcsolódás harmonikusan találkozik.

3. A korábbi évek sikereire tekintettel 2025-ben az Önkormányzat újabb támogatási szerződést kötött 5 éves időtartamra a Pilisi Parkerdő Zrt.-vel a kerületben található 70 évvel ezelőtt mesterségesen telepített Határ-erdő 4/A erdőrészletének megújítására vonatkozóan. A cél a kiöregedett akácosok tarvágása helyett egy egészségesebb, változatosabb, klímatűrőbb és fajgazdagabb erdő kialakítása.

4. A Budapest X. kerület, Sütöde utcában létesült a kerület első nagyobb közösségi kertje. A terveket a Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. az Önkormányzat zöldfelületi fejlesztési célkitűzéseihez illeszkedően készítette el, és a Kőkert Kft. valósította meg. A tervezés alapelve a természetes anyagok használata és a zöldfelület dominanciájának megőrzése. A kialakítás során a meglévő fák és növények megmaradtak. A kertben 19 db 230×120 cm alapterületű, 40 cm magas Durisol magaságyás kapott helyet. Ezeket mulcsburkolatú gyalogos sávok kötik össze. A kertészkedők munkáját és kényelmét szolgálja a zárható szerszámtároló, a két vízvételi hely és a pergolával árnyékolt pihenőpadok. A megvalósítás 2026 áprilisában megtörtént, a pályázó lelkes kertészkedők már birtokba is vették a kertet.

5. Folyamatos a kerületben található zöldterületek fejlesztése és bővítése, egynyári növények kiültetése, a faállomány gondozása és új facsemeték telepítése.

6. A kerületben 2025. évben egy Miyawaki-erdő létesült mintegy 50 négyzetméteren, 16 féle fajból 140 tő elültetett csemetével. Az ültetett fajták: mezei juhar, gyertyán, húsos som, cserszömörce, egybibés galagonya, csíkos kecskerágó, virágos kőris, közönséges fagyal, vadalma, vadkörte, csertölgy, molyhos tölgy, ezüst hárs, mezei szil, kányabangita, varjútövis benge**.**

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- A Kőbányai Önkormányzat energetikai célú pályázatok kiírását helyi vállalkozások részére 2026 évre is tervez a Budapesti Kereskedelmi és Ipar Kamara bevonásával. (A Kőbányai Önkormányzat 2025-ben energetikai és fejlesztési pályázatot írt ki a társasházak, lakóközösségek számára. A kiírásra 149 érvényes pályázat érkezett, amelyben a tervezett fejlesztések összértéke meghaladja a 2,4 milliárd forintot, amihez az Önkormányzat 723,4 millió Ft támogatást nyújtott. A társasházak a tervezett energetikai és egyéb fejlesztések révén növelik az energiahatékonyságot, ezzel elősegítve a rezsiköltségek csökkenését, valamint az üzembiztonság és a komfortérzet is javul.)

- Tervben van a TIPS4PED EU-projekt keretében az önkormányzati intézmények energetikai felújítását és üzemeltetését segítő energetikai tervezési-üzemeltetési szoftver kialakítása és ezt követően a szoftver használata, valamint az előző évekhez hasonlóan az önkormányzati épületek folyamatos, ütemezett felújítása.

- A Kőbányai Önkormányzat csatlakozott a Budapesti Zöld Panelprogramhoz. A pályázat iránt érdeklődő lakóközösségek képviselői számára 2026. február 5-én tájékoztató fórum került megrendezésre. A pályázat benyújtási határideje 2026. március 31-én járt le. A kerületből 4 társasház pályázat, amelyek közül 1 tudott érvényesen pályázni a hiánypótlást követően. A Budapest X. kerület, Állomás utca 1-25. szám alatti társasház nyert a pályázatok elbírálásakor.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Rövidtávon jelenleg nincs ilyen fejlesztés tervben.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- A Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. feladatkörében minden évben folyamatos az önkormányzati tulajdonú épületek esetében a légszennyező források (kémények) tervszerű felülvizsgálata, karbantartása és felújítása.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- A fenti feladat túlmutat a kerületi önkormányzat feladatkörén, így nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- 2011 óta a Fővárosi Közgyűlés rendelete alapján Budapest teljes területén tilos az avar és kerti hulladék égetése. A fentiekre tekintettel a Kőbányai Közterület-felügyelet munkatársai a kertvárosi területek ellenőrzését egész évben folyamatosan végzik, kiemelten a tavaszi és az őszi időszakban.
- A lakossági zöldhulladék környezetbarát módon való feldolgozása érdekében több éve már meghirdetésre került a Kőbányai Komposztálási Program, amely során a lakosság részére pályázat útján ingyenesen igényelhető komposztáló eszköz. A programot 2026-ban is meghirdette az Önkormányzat.
- A zöldhulladék hatékony újra hasznosítására a lakosság részére ingyenesen ágdarálási akció is lebonyolításra került 2026-ban.
- A lakosság körében népszerű zöldhulladékgyűjtő-zsákokból minden évben több ezer darabot (2025-ben 30 000 darabot) adnak át ingyenesen a jelentkezőknek a Hatósági Főosztály Igazgatási Osztályának ügyfélszolgálati munkatársai. A zsákokat a Kőkert Kft. szerezi be. Az avarral megtöltött zsákok elszállítását a MOHU Budapest Zrt. Hulladékgazdálkodási Divíziója végzi ingyenesen.
- Az őszi lombgyűjtéshez, az ingatlanok előtti közterületek és a kertek rendben tartásához ingatlanonként tíz, saroktelek esetén tizenöt, társasházak esetén lépcsőházanként tíz, intézményenként általában hetven gyűjtőzsákot igényelhettek az érintettek térítésmentesen.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

• Kőbánya városképi megjelenése, szépítése, virágosítása, a közterületek tisztábbá, rendezettebbé, esztétikusabbá tétele érdekében, továbbá a kerület lakóinak közösségformálása, környezet- és klímatudatosságának folyamatos erősítése szempontjából 2026-ban 34 kerületszépítő és környezetvédelmi szemléletformáló akciót tervez a Kőbányai Önkormányzat.

1.1. Kerülettakarítási akciók: hulladékgyűjtési akciók a lakosság bevonásával, „Faltól falig" takarítás, komplex közterületi takarítás,

1.2. „CseppetSem!" – Háztartási sütőolajgyűjtő program,

1.3. „Veszélyes hulladékért ajándékot" akció,

1.4. „Fogadj örökbe egy fát Kőbányán!",

1.5. Őszi zöldhulladék-gyűjtési akció – zöldhulladék-gyűjtőzsákok biztosítása,

1.6. Kőbányai Komposztálási Program,

1.7. Lakossági ágaprítási program,

1.8. Kőbányai Csapadékvíz-gyűjtési Program,

1.9. „Föld órája" akció,

1.10. Kőbányai Kéktúra Mozgalom,

1.11. Föld Napja,

1.12. „Önnek is szeretnénk adni virágot",

1.13. „Tiszta udvar, rendes ház", „Tiszta, rendezett Kőbányáért", „Virágos Kőbányáért",

1.14. Madarak és fák napja,

1.15. „Madárbarát kert" program,

1.16. „Virágos Magyarország" verseny,

1.17. „Legszebb konyhakert" program,

1.18. Környezetvédelmi Világnap,

1.19. „Dobd a műanyagot, válts kulacsra!" akció,

1.20. „Bringázz a munkába!",

1.21. Kerékpárosbarát Település és Munkahely pályázat,

1.22. Európai Mobilitási Hét – Autómentes Nap,

1.23. Zöld Családi Nap,

1.24. Állatok Világnapja,

1.25. Ivartalanítási akció,

1.26. Lombhullató ünnep,

1.27. Közösségi kert,

1.28. „Kőbányai vadon",

1.29. „Irány az erdő”,

1.30. Fenntartható Kőbánya konferencia,

1.31. Denevérodúk Kőbányán,

1.32. „Kutya baja se legyen!” – ingyenes féregtelenítő tabletta kutyáknak,

1.33. „Madarak nyomában” – madárgyűrűzés tanösvénysétával és

1.34. „Vadvirágos Kőbánya”.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

• A feladat Budapest Főváros Önkormányzatának hatáskörébe tartozik, ezért a tehergépjárművek forgalomkorlátozása együttműködésben tud megvalósulni.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

Minden évben csatlakozik az Önkormányzat az Európai Mobilitási Hét és az Autómentes Nap rendezvényeihez.

A "Kerékpárosbarát Település és Munkahely” program és a „Bringázz a munkába” program keretén belül évente megrendezésre került az Isaszegi Kerékpáros emléktúra az 1848 -as forradalom emlékére.

A közlekedési eredetű emisszió csökkentése érdekében további kerékpárutak kiépítése megjelenik a Kőbánya Környezetvédelmi Program 2025-2029 dokumentumban (282.-283. oldal) a rövid, közép és hosszú távú célok között is. A kerékpárút hálózat fejlesztése szintén folyamatos a kerületben.

További információ a Kőbánya Környezetvédelmi Program 2025-2029 dokumentum 95. oldalán, illetve a 181.-183. oldalán található.

A kerületben elsőként létesült, a Harmat utca 156. szám alatt egy zárható kerékpártároló épület, amely kb. 25 m^2 alapterületű, 3,4 m magas, és 30 kerékpár elhelyezésére alkalmas. A parkolóhelyek emeletes és függőleges kerékpártárolókból állnak. 2025-ben a kerületben található zárt kerékpártmegőrzők száma tovább növekedett, a Gépmadár utca 2-8. szám és a Harmat utca 113. szám mögötti területen 2-2, összesen 24 kerékpár elhelyezésére alkalmas zárt, fedett kerékpártároló került kihelyezésre. A létesítmények nyitásához és záráshoz szükséges energiát napelemek biztosítják. A kerékpármegőrzőben helyet a korábbi tárolóhoz hasonlóan a 16 évesnél idősebbek bérelhetnek legalább 3, legfeljebb 12 hónapra. Így a kerületben már három helyszínen, összesen 54 kerékpár biztonságos tárolására van lehetőség.

A kerület közterületein kerékpár javító berendezések kerültek elhelyezésre.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- A közösségi közlekedés fejlesztése Budapest Főváros Önkormányzatának hatáskörébe tartozik. Az Önkormányzat szorgalmazza, hogy a MOL Bubi közösségi kerékpárhálózat elérhetővé váljon a X. kerületben is.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- A Kőbánya Környezetvédelmi Program 2025-2029 dokumentum tervezett feladatai között megtalálhatóak az Önkormányzat rövid, közép és hosszútávú tervezett feladatai a 260-285. oldalán, többek között a Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. által az önkormányzati tulajdonú épületek esetében a légszennyező források (kémények) tervszerű felülvizsgálata, karbantartása és felújítása, a családi házak fűtésének támogatása, az intézmények felújítása, a Polgármesteri Hivatal épületének folyamatos felújítása.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
Kőbányai Komposztálási Program	Önkormányzati forrás 883 341 Ft	2025	A 2025. évi Kőbányai Komposztálási Program keretében meghirdetett pályázaton 42 pályázó nyújtotta be az igényét. A 2025. évben kétféle komposztáló eszköz közül választhattak a lakosok, egy 650 literes komposztáló keret és egy 420 literes komposztáló láda közül. Az eszközök átvételére a Kőrösi Csoma Sándor Kőbányai Kulturális Központ KÖSZI épületében volt lehetőség, ami egy rövid interaktív előadáson történő részvételhez volt kötött. Az előadáson a komposztálás alapvető tudnivalóiról kaptak tájékoztatást a pályázók.	A korábbi években pályázók beszámolója alapján 2025. évben összesen mintegy 66 köbméter mennyiségű komposztot sikerült kinyerni az elmúlt években pályázott komposztládákból.
Útépítés	Kőbányai Vagyonkezelő Zrt. 12 639 636 Ft	2025	A burkolt utak vonatkozásában 2025. évben a Kőbányai Csodapók Óvodához vezető, Harmat utca 92/C előtti útszakasz folytatásaként épült ki egy új útszakasz.	A burkolt utak arányának növelése a kerületben hozzájárul a szálló por mennyiségének a csökkentéséhez.
Lakossági ágaprítási program	Önkormányzati forrás 856 907 Ft	2025	Az Önkormányzat az ingyenes ágaprítási akciót 2025 novemberében hirdette meg először. Az ágdarálás környezetbarát megoldást nyújt a felesleges gallyak kezelésére, és hozzájárul a talaj egészséges szerkezetének megőrzéséhez. A program keretében a kerti munkák során keletkező ágak, gallyak a helyszínen aprításra kerültek. Címenként legfeljebb 5 laza m3, maximum 10 cm átmérőjű ág aprítása volt biztosított.	A program keretében 27 helyszínen aprította fel a kihelyezett gallyakat, ágakat az Önkormányzat által megbízott vállalkozó. Az apríték a darálást követően a helyszínen maradt, így az helyben felhasználható, hasznosítható volt.
Zöldhulladékgyűjtő-zsá-kok biztosítása a lakosság és az önkormányzati intézmények részére	Kőkert Kft. 8 268 000 Ft	2025	A Kőkert Kft. 2025-ben összesen 30 000 biológiailag lebomló zöldhulladékgyűjtő-zsák beszerzéséről gondoskodott a MOHU Budapest Zrt.-től. Az őszi lombgyűjtéshez, az ingatlanok előtti közterületek és a kertek rendben tartásához ingatlanonként tíz, saroktelek esetén tizenöt, társasházak esetén lépcsőházanként tíz, intézményenként általában hetven gyűjtőzsákot igényelhettek az érintettek térítésmentesen. A lakosság körében népszerű zöldhulladékgyűjtő-zsákokat az Önkormányzat ingyenesen adta át a jelentkezőknek az ügyfélszolgálatán. Az őszi zöldhulladékgyűjtési akció 2025. október 14. napján indult a készlet erejéig. A zsákok 2025. november 10. napján elfogytak.	Az avarral megtöltött zsákok elszállítását a MOHU Budapest Zrt. végezte, amely jelentősen hozzájárult az avarégetések megszűnéséhez és ezáltal a levegőminőség javulásához.
Nagyiccei kiserdőben szabadidős park kialakítása	Kormányzati támogatás 195 000 000 Ft	2025-2026	A Kormány a kiserdő és környezete megújítására 195 millió forint támogatást nyújtott az Önkormányzatnak a 2025. évi költségvetésében. Ebből 2025-ben a Sárgarózsa utca kiviteli terveit készítette el az Önkormányzat, a teljes kivitelezés 2026-ban valósult	2026-ban a teljes erdő területére kiterjedő városierdő-kezelés keretében az ELTE ökológusai felmérést készítettek az erdő

			meg. Új mese-tanösvény mutatja be az erdő védett madarának, a csilpcsalpfüzikének történetét. Az új tornapálya 950 méteres futóúttal és 8 fitneszállomással vár mindenkit, aki a friss, erdei levegőn szeretne tenni az egészségéért. Egy tisztás is kialakításra került, ahol 30 gyermek befogadására alkalmas erdei tanterem látja vendégül a környék iskolás csoportjait.	ökológiai állapotáról. Az erdészeti beavatkozás keretében pedig az invazív nyugati ostorfa visszaszorítása fontos szempontot jelentett. Az erdőkezelés keretében 1500 új facsemete került elültetésre. A Magyar Madártani Egyesület, a Pilisi Parkerdő Zrt. felkérésére felmérte a madárállományt és kihelyezte az itt élő madarak számára kiválasztott odúkat, aminek keretében 30 db madárodú és 3 db szajkótálca került kihelyezésre.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Faültetési Program	éves költségvetésben biztosított összeg	folyamatosan	Az idős, beteg fák felmérése folyamatos a kerületben. Fakivágás esetén a pótlásuk folyamatosan zajlik az ültetési időszakban. A Kőkert Kft. 2025. évben összesen 376 fiatal facsemetét ültetett a kerületben.	A faültetések fontossága nem csak zöldfelületi, hanem levegővédelmi szempontból is elengedhetetlen.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
„Kőbányai vadon” – az élővilág sokszínűségét bemutató közösségi tér létrehozása		2026. második felétől	Kerületünk szívében egy különleges zöldterület, az Alkér utcai liget megújítására készülünk. A cél egy olyan természetközeli, biodiverzitást erősítő, minden korosztály számára használható és inspiráló közösségi tér létrehozása, ahol a pihenés, a tanulás és az aktív kikapcsolódás harmonikusan találkozik. A fejlesztés során kiemelt szempont a természeti értékek megőrzése és gazdagítása, valamint a klímaváltozás kihívásaira választ adó, fenntartható megoldások alkalmazása. A tervek között szerepel az elöregedő akácos megújítása őshonos fafajokkal a biológiai sokféleség növelése érdekében, interaktív tanösvény-állomások kialakítása a környezeti szemléletformálás jegyében. A kültéri fitneszeszközök létesítése akár az idősebb korosztály számára, amely pótolja a 2025-ben elbontott, avult sporteszközöket. A tervezett „szabadtéri tanterem” a legfiatalabbak oktatását és játékos tanulását szolgálja. A méhlegelőt és a vadvirágos felületeket a beporzók védelmében létesítünk. A tervezés 2025 decemberében elindult, a megvalósítás 2026 második felében indul, és a faültetésekkel zárul majd.	

XI. KERÜLET - ÚJBUDA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Kerületi Környezetvédelmi Programja 2021–2026

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A kerékpáros és gyalogos infrastruktúra fejlesztése (világító okoszebrák, kerékpárút hálózat bővítése, kerékpártárolók kihelyezése).** Az elektromos töltőpontok további bővítése, magáncégek bevonásával is. **A különböző közösségi ún. „megosztásos" járművek támogatása a kerületben (pl. kerékpár, e-roller, e-robogó, e-autó).**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Az önkormányzati intézmények energetikai felmérése után, azok energia-felhasználásának csökkentése komplex energetikai felújítással (hőszigetelés, nyílászáró csere és árnyékolás, gépészeti korszerűsítés, ill. megújuló energia használat).** A jelentős energiamegtakarítással járó komplex épületenergetikai felújítás (hőszigetelés, nyílászáró csere és árnyékolás, gépészeti korszerűsítés, illetve megújuló energia használat) kiterjesztése családi házakra és lakótelepekre. Önkormányzati kiegészítő támogatási rendszer kidolgozása ezen komplex épületenergetikai támogatásokhoz, önerő biztosítása. **Fontos a távhőszolgáltatás bővítése, a távhőellátó rendszer felújítása, a hálózatbővítés - jelentős lakásszámú társasház, valamint irodaépületek bevonása; továbbá a távhő megújuló energiaforrással történő kombinálása a hatékonyság növelése érdekében, az ellátásbiztonság növelése.**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	Értékes természetközeli területek védetté nyilvánításának kezdeményezése.
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Gazdasági szereplőkkel való együttműködés kiépítése, jó példák bemutatása, szemléletformálás a kerület levegőminőségének javítására.** Lakossági szemléletformálás. **A háztartások energiatakarékos működtetése és energiahatékonyságának javítása szemléletformáló programokkal (pl. KEHOP vagy egyéb pályázatok keretén belül).** Életvitelben és fogyasztási szokásokban is megjelenő energiatudatosság.

		Az oktató-nevelő intézményekben a környezeti nevelés segítése.
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Légszennyezettség monitoring és lakossági információs rendszer kiépítése.
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Levegőtisztaság-védelmi szempontból a helyi (fővárosi és kerületi) jogalkotás lehetőségének vizsgálata.** Információközvetítés a lakosság és a piaci szereplők között.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendelet:

1. 15/2017. (V.3.) XI.ÖK rendelet – a fás szárú növények védelméről

Forrás: ujbuda.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

M4 metró átadását követően a városi buszvégállomás áttelepítése fővárosi forrásból;

parkok, játszóterek zöldfelületeinek és egyéb zöldfelületeknek a folyamatos felújítása kerületi forrásból évenkénti ütemezéssel;

"Beton helyett zöld" program a zöldfelületek növelése érdekében;

Zöld Sziget és Balkonszépítő lakossági pályázat 20 M Ft/év Kerületi Környezetvédelmi Alapból;

fa- és cserjeültetések folyamatosan kerületi költségvetésből;

önkormányzati épületek energetikai felújítása évenkénti ütemezéssel kerületi költségvetésből;

energiatakarékos fényforrások lakossági osztása 2024-25-ben;

komposztkeretek osztása a lakossági nyílttéri zöldhulladék-égetés elkerülésére 5-6 M/Ft évenként; folyamatos lakossági szemléletformálás az energiafelhasználás és a fűtés racionalizálására, és ehhez kapcsolódóan egy térítésmentes "RenoPont" elnevezésű energetikai tanácsadó pontot működtetése;

társasház korszerűsítési pályázat 100 M Ft/év kerettel önkormányzati forrásból;

folyamatos óvodai, iskolai szemléletformálás;

Eredmények: kb. 10 év óta a légszennyező anyagok koncentrációja tartósan az éves egészségügyi határérték alatti.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

A fentiekben leírt, korábbi programokat folytatjuk. Új programot nem indítottunk. Az elvárt eredmény, hogy a kerületi légszennyezettség mértéke ne növekedjen.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

Igen, jelenleg 2 db játszótér és hozzá tartozó park felújítása van folyamatban: Érem utcai és Saru utcai játszóterek.

Ezek komplex felújítási/kivitelezési munkák; a régi, rossz állapotú elemek elbontásra kerülnek, új eszközök kerülnek kihelyezésre (játszóeszközök, padok, hulladékgyűjtők), és a zöldfelület is teljesen megújul. Ahol van lehetőség, a szilárd burkolatokat vízáteresztő burkolatra cseréljük, termőföldterítés után évelők, díszfüvek és cserjék kerülnek telepítésre, mulcstakarással, öntözővel. Ugyancsak öntözővel gyepesítünk is. Ahol indokolt fakivágási, faápolási-gallyazási munkák zajlanak, valamint új facsemetéket is ültetünk.

További tervben van még 4 db nagyobb projekt hasonló munkákkal: Hadak úti park felújítása, Károli Gáspár téri játszótér, Kanizsai úti Vidám Pilóta játszótér, valamint a Gazdagréti Kaptató sétány alsó szakaszának felújítása. Ezen kívül kisebb burkolat bontási és "zöldítési" projektekre lehet számítani, "Beton helyett zöld" program keretein belül.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

Az önkormányzati tulajdonú épületállomány (kb. 100 épület) folyamatos, ütemezett energetikai korszerűsítése évek óta zajlik. Ezt a programot az anyagi lehetőségeink figyelembevételével a jövőben is tervezzük folytatni. A lakossági energetikai korszerűsítést segíti a "RenoPont" elnevezésű energetikai tanácsadó pont működtetése és a társasház korszerűsítési pályázatunk.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

Folyamatos lakossági szemléletformálást végzünk.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

2023-ban volt egy lakossági hűtő- és fagyasztógép csereakciónk. Jelenleg nem tervezünk ilyen akciókat.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

A főváros ezt már 2008-ban betiltotta.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

Folyamatosan vannak ilyen programok a lakosság részére és az oktató-nevelési intézményekben a diákoknak. Térítésmentes "RenoPont" energetikai tanácsadó pont működik a kerületben a lakossági részére.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

Budapest Főváros Önkormányzata szabályozza Mötv alapján, súlykorlátozás van.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

Kerékpárút hálózat bővítését folyamatosan terveztetünk és kiviteleztetünk.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

Budapest Főváros Önkormányzata a Madárhegyen 2026 tavaszán új buszjáratot indított.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

A projektfelújítások során kivitelezett fa- és növényültetések, amelyeknek általános célja a zöldfelületek növelése és a burkolatok csökkentése. A kisfákat ültetés után még 3 évig folyamatosan locsoljuk, az ültetett évelőkről pedig csepegtető öntözőrendszer gondoskodik, így a létrehozott zöldfelületeket "életben is tartjuk". Ezzel azok folyamatosan hozzájárulnak a légminőség javulásához.

Évente 5-6 nagyobb projekt valósul meg, és kb. ugyanennyi kisebb; így az elkövetkezendő 5-6 évben reméljük jelentősen sikerül csökkenteni a felesleges burkolatok arányát a zöldfelületek javára.

Egy projekt kivitelezése kb. 2 hónap, néhány kivétellel az önkormányzat saját költségvetéséből valósulnak meg.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás/bruttó	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
Kerékpárforgalmi hálózati terv elkészítése:	15 M Ft saját forrás	2021.	A hálózati tanulmány a 2015-ben közreadott módszertani útmutató alapján készült el, azt célozva, hogy Újbuda kisebb-nagyobb lépésekben véghez vitt kerékpáros fejlesztései kiérlelt hálózati elképzelésbe illeszkedjenek, megalapozott nyomvonallal és műszaki megoldásokkal rendelkezzenek. A vizsgálat összegzi a tervezési terület kerékpáros közlekedésének helyzetét, lehetőségeit, felméri a tervezéshez szükséges térszerkezeti, forgalmi és területhasználati jellemzőket, és javaslatot ad a rövid-, közép- és hosszú távú fejlesztésekre.	A fejlesztések befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás
Tétényi úti kerékpársáv kivitelezése az Etele úti csomóponttól a Kondorosi útig	85 M Ft saját forrás	2023.	A beruházással összefüggő kerékpárnyom/kerékpársáv jött létre a Sáfrány utcától a BAH csomópontig.	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás
Streetbútor kerékpáros szervizpontok legyártatása és kihelyezése	4 M Ft saját forrás	2021.	10 helyszín: Váli u. 1., Magyar Tudósok körútja, Bartók B. út 141, Bikás park, Etele út 34/A, Házgyári út 22, Csíkihegyek u. 13, Kondorosi út 14, Bükköny u. 24, Goldmann György tér.	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
Kerékpártámaszok különböző helyszíneken a biztonságos és rendezett közterületi elhelyezésre	8 M Ft saját forrás	2022.	100 db „U” támasz, 100 db „P” támasz	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
Új BUBI állomások	BKK számára pénzeszköz átadások 32 M Ft	2023-2024	Helyszínek pl.: Bartók Béla út-Bogyó u., Szent Gellért templom, Karolina út-Tétényi út, Vahot u., Bikás park, Szent Imre órház, Fraknó utca-Bánk bán utca, Bogdánfy utca-Neumann u., Fehérvári út – Hauszmann u., Kelenföldi vasútállomás	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
VEKOP közlekedésbiztonsági és kerékpárosbarát fejlesztések	74 M Ft (konzorcium, BKK, Főv. Önk.)	2023-2024	kisebb kerékpárosbarát beavatkozások kerületszerte	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
Kerületi területeken mikromobilitási pontok kijelölése	11 M Ft saját forrás	2023-2026	mikromobilitási pontok folyamatos kijelölése, kb. 30 helyszínen.	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.

Lakó-pihenő övezetek létrehozása	40 M Ft saját forrás	2021-2024	Sasad, Sashegy, Gellérthegy, Kelenvölgy, Madárhegy lakó-pihenő övezetek kijelölése	A kijelölt területekre csak a KRESZ-ben meghatározott járművek közlekedhetnek, ezáltal a lakóövezetekben csökken a személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása (bruttó)**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése, Szerémi úti – Hunyadi János út menti kerékpárút kivitelezése I. ütem	220 M Ft saját forrás	2026	0.3 km hosszú kerékpárút kiépítése, a Mezőkövesd utca és a Kitérő út között	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása (bruttó)**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése, Szerémi úti – Hunyadi János út menti kerékpárút kivitelezése II. ütem	500 M Ft pályázati, fővárosi és/vagy kerületi önkormányzati forrás	2027	1 km hosszú kerékpárút kiépítése, a Fibula utca és a Kitérő út között	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
Balatoni úti kerékpárút kiépítése	500 M Ft pályázati, fővárosi és/vagy kerületi önkormányzati forrás	2027	Balatoni út - Péterhegyi lejtő 0.7 km kerékpárút kiépítése Péterhegyi lejtő – Egér út 0.3 km járda kiépítése Kánai úti csatlakozás 0.15 km kerékpárút kiépítése	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
Budafoki út „Egészséges utcák” program	2402 M Ft pályázati támogatás	2025-2029	A Projekt a TOP Plusz-4.1.1-23 Egészséges Utcák Program pályázaton elnyert támogatásból, európai uniós és központi finanszírozással valósul meg. Az Egészséges Utcák Program, így a Projekt alappillérei a gyalogos- és kerékpáros közlekedés fejlesztése, a gépjárműforgalom csillapítása, akadálymentesítés, a zöld- és kékinfrastruktúra fejlesztése, ökológiai szempontok érvényesítése, illetve befogadó, közösségi aktivitást ösztönző közterületek létesítése. A Budafoki út Szent Gellért tér és Karinthy Frigyes út közötti 780 m hosszúságú szakasza újul meg.	A fejlesztésnek köszönhetően élhetőbb, biztonságosabb közterület jön létre. A jelenleg teljes fátlan szakaszon kb. 40 új fa, esőkertek és zöldkazetták létesülnek. A közterület újraosztásával biztonságos, forgalomcsillapított közlekedési terek jönnek létre. A fejlesztéssel érintett 780 m hosszúságú szakasz már a műszaki átadást követően a használók rendelkezésére fog állni, így az intézkedés hatása azonnal érvényesülni fog a városlakók körében.

XII. KERÜLET – HEGYVIDÉK

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Budapest Főváros XII. kerület Hegyvidék Környezetvédelmi Programja 2025–2029

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Partnerség az e-infrastruktúra fejlesztésére: megosztásos gazdaságon alapuló autós, kerékpáros és e-kerékpáros rendszerek elterjesztése** Kerékpártárolók kialakítása, kerékpár támaszok elhelyezése **Korlátozott forgalmú övezetek fokozott ellenőrzése**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	Önkormányzati kezelésű középületek energetikai felújítása, fotovillamos napenergia hasznosítás – pályázati lehetőségektől függően
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	Építési -bontási tevékenységek porszennyezésének mérséklése szemléletformálással
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**A zöldfelületek minőségi fejlesztése. A közlekedési területek zöldfelületeinek fejlesztése. Fasor program kidolgozása**. Zöldfelületek csökkenésének megállítása, illetve zöldfelületek kialakítása burkolt felületek feltörésével. Zöldtetők kialakításának ellenőrzése, nyomonkövetése. A kötelező zöldfelületi arány betartatása A fás szárú növények védelméről szóló új helyi rendelet elfogadása (2026. május 8.), ami tovább szigorítja a fakivágással/fapótlással kapcsolatos előírásokat a kerületben. **Program kidolgozása a magánterületi fák telepítésének ösztönzésére, a magánkertek minőségi fejlesztésére.** (Megj.: a program már folyamatban van)
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Lakossági „energia tanácsadó-pont" létrehozása** „Felelős vagyok" program – lakossági energiatudatossági akció indítása **Hegyvidéki Épületüzemeltetői Fórum folytatása, kiterjesztése** Lakossági tájékoztató kampány a környezetbarát közlekedési szokások elterjesztésére **Komposztálást segítő program, ágaprítási program folytatása** 5.1.1. Környezeti nevelés, oktatás fejezet Lakossági workshopok szervezése, közösségi tervezés egyes zöldfelületi fejlesztésekkel kapcsolatban.

		Társasházi udvarzöldítési pályázat és társasházi magaságyás pályázatok kiírása. „Kertemben a természet” lakossági pályázat, a természetközeli kertek kialakításáért.
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Szállópor monitoringra is alkalmas mérőeszközök beszerzése (Megj.: ez 2024-ben megtörtént, több helyszínre telepítettünk mérőműszert, ezek tájékoztató jellegű mérésekre voltak alkalmasak. 2025 végéig, a szoftvertámogatás megszűnéséig működött ez a rendszer – ld. a részleteket alább.)
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Átszellőzési folyosók megtartása** Önkormányzati Energia Munkacsoport működésének folytatása, kiterjesztése

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 7/2026. (V. 8.) önkormányzati rendelet – a fás szárú növények védelméről

Forrás: hegyvidek.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

• Kerületi önkormányzatként viszonylag korlátozott lehetőségeink vannak a levegőminőség javítását célzó intézkedések terén, hisz pl. a lakossági kibocsátások mértéke, a főbb közlekedési útvonalak forgalmi adottságai csak nagyon közvetve befolyásolhatók.

Energiagazdálkodás/kibocsátás-csökkentés

7 db intézményünkben kazáncserékre került sor, ill. hőszivattyús rendszerekre történt áttérés, ami jelentős energiamegtakarítást eredményezett. (2024)

Napelemes rendszerek kiépítése két önkormányzati intézmény esetében, összesen 2506 m2 napelemfelülettel. (2024)

Napelemes rendszer kiépítése egy önkormányzati intézmény esetében, 1470 m2 napelemfelülettel. (2023)

Intézményi energiafelhasználások vizsgálata és racionalizálása, okosmérők telepítésével, az épülethasználók szemléletformálásával, magatartásának befolyásolásával, óvodai és iskolai ismeretterjesztés és szemléletformálás kiadványokkal és előadásokkal. (Interreg TOGETHER projekt keretében, 2016-2019)

Zöldfelület-fejlesztés

Új zöldfelület kialakítása burkolatbontással, parkoló megszüntetéssel a Schwartzer Ferenc utcában; 7db talajkapcsolatos fa telepítésével és 20 m2 évelőágyás kialakításával (Árnyas Hegyvidék Program, 2025)

Zugligeti út – Árnyas út sarkánál egy korábbi parkoló helyén 25 m2-nyi évelőágyást alakítottunk ki (2025).

Esőkert kialakítása a Pagony utcában: a kivitelezés 2025 októberében kezdődött, az átadás 2026 áprilisban történt meg. A teljes park mérete: 4.471 m^2, az esőkerttel érintett tervezési terület: 1.582 m^2.

Új zöldfelület, évelőágyás kialakítása a Mártonhegyi út – Fodor u. – Tornalja u. csomópontnál mintegy 20 m2-en (2026).

2025 márciusában Nemzeti Faültetési Nap alkalmából mintegy 650 m2 terület visszaerdősítését bonyolítottuk le a Rácz Aladár út mentén, 400 db erdészeti facsemete elültetésével, a lakosság és szervezetek bevonásával.

59 db fasori fa, parkfa telepítése (2024)

104 db fasori fa, parkfa telepítése (2025)

1300 m2 alternatív gyepgazdálkodásba bevont városi zöldfelület (2024)

Tájékoztató jellegű levegőminőségi mérések

2 db komplex levegőminőségi mérőberendezés (CO, NO, NO2, ózon stb.) telepítése a Normafánál és a Szent Orbán térnél, valamint 3 db szállópor (PM10, PM2,5, PM1) mérésére alkalmas szenzor telepítése a kerület további három pontján. (2024) – A program a szoftver linence-ének megszűnésével 2026 január 1-től befejeződött.

Lakossági szemléletformáló programok

Társasházi udvarzöldítési pályázatok, melynek célja a zöldfelületek növelése és minőségének javítása magántelkeken (2022-)

Hegyvidéki Autómentes Nap rendezvény, majd az utóbbi években Bringás Reggeli lebonyolítása, a Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetséggel együttműködésben (2016-)

Ismeretterjesztő előadások "Klímabarát Esték" címmel energiahatékonyság, zöldfelület-fejlesztés, klímatudatosság stb. témakörökben.

Kerületi Épületüzemeltetői Fórum létrehozása az önkormányzati és nem önkormányzati nagyobb energiafogyasztók/kibocsátók (oktatási-nevelési intézmények, kórházak, irodaházak stb.) részére; tapasztalatcsere és jó gyakorlatok átadása (2019-2022)

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- 2026-ban tervezzük folytatni ("Árnyas Hegyvidék" program keretében) egyes zöldfelületek megújítását, illetve jelenleg burkolt felületből zöldfelületté alakítását. Két közterületi és önkormányzati tulajdonú burkolt felület esetében készültek koncepciótervek új zöldfelületek kialakítására, azonban ezek mérete nagyban függ attól, hogy melyik terv kerül elfogadásra, valamint a rendelkezésünkre álló forrásoktól. A kivitelezés bekerülési költsége a két terület esetében összesen 80-120 millió forintra becsülhető.

Ezen kívül továbbra is szervezünk lakossági ismeretterjesztő, szemléletformáló programokat, melyeknek több esetben témája a levegőminőség javítása (Autómentes Nap - Bringás Reggeli, klímaváltozás - adatptáció/mitigáció kérdései stb.)

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Lásd Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben? Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület? című kérdés.

Továbbá várhatóan 2026 április elejére készül el egy esőkert a Pagony utcában, aminek ugyan a csapadékvíz megtartása és lefolyásának késleltetése a legfőbb célja, de egyben a zöldfelület jelentős megújításával is jár. – A fejlesztés megtörtént, a teljes park mérete: 4.471 m^2, az esőkerttel érintett tervezési terület: 1.582 m^2.

Ezen kívül is tervben van esőkertek, zöld szikkasztóárkok kialakítása a kerületben (Németvölgyi út, Szepesi u.), jelenleg ezek tervezés alatt állnak. azonban ezeknek egyelőre a terveztetése kezdődik meg.

A Kiss János altb. utcában egy önkormányzati tulajdonú intézményi épület előkertjének megújítására és lakosság előtti megnyitására készültek koncepció- és kiviteli tervek.

A park- és fasor-fenntartási munkáink során folyamatosan zajlik az üres fahelyek felmérése és beültetése.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Később tudunk adatot küldeni.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nem, ezt Főv. Kgy. rendelet szabályozza.

Lakossági komposztálási program (2008-) és ágaprítási program (2017-) indításával igyekeztük ösztönözni a lakosságot zöldjavak helyben hasznosítására és

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Lásd Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben? című kérdés.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen, főként a kerékpáros infrastruktúra fejlesztésével. A hegyvidéki domborzati viszonyok miatt a kerékpárút-hálózat bővítése több helyen korlátozott, de Zugligetre készültek tervek. Kerékpártárolók és -támaszok telepítésével, szemléletformáló akciókkal (pl. Bringás Reggeli) szintén ösztönözni igyekszünk a kerékpáros közlekedést.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Ez inkább fővárosi hatáskör.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- A kerületek 1. pontban említett, korlátozott lehetőségei miatt elsősorban a zöldfelületek mennyiségi és minőségi fejlesztésével, korlátozott forgalmú területek kialakításával, intézményi energiahatékonysági fejlesztésekkel és lakossági szemléletformálással tervezünk hosszabb távon is.

XIII. KERÜLET – ANGYALFÖLD, ÚJLIPÓTVÁROS ÉS VIZAFOGÓ

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Budapest Főváros XIII. Kerület Környezetvédelmi Programja 2024–2029

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Tempo30-as és Lakó-pihenő övezetek bővítése** Az átmenő forgalom csökkentése, behajtási korlátozások ellenőrzése **Új forgalomcsillapító eszközök telepítése** Közösségi közlekedési fejlesztésének támogatása **Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése** Gyalogos elsőbbségű területek kialakítása **Az önkormányzat intézményei és gazdasági társaságai** **gépjárműparkjának ütemezett cseréje környezetbarát** **gépjárművekre**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Önkormányzati intézmények korszerűsítése a 10 éves intézményfelújítási program alapján** Önkormányzati intézmények korszerűsítése az energetikai korszerűsítési program alapján **Megújuló energiaforrások alkalmazása önkormányzati** **beruházások során** Passzív technológia alkalmazása Intelligens épületfelügyeleti rendszerek
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	Az önkormányzati kezelésben lévő területek rendszeres takarítása, elhagyott hulladék elszállítása
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**A fejlesztés előtt álló tömbökben közforgalom számára** **megnyitott zöldfelületek kialakításának előírása** Településrendezési szerződések megkötése, magánberuházások részeként közcélú zöldfelületek kialakításának vállalásával, illetve a már meglévő zöldfelületek, különösen az értékes faállomány megóvásával **Kelet-nyugati zöldsétányok kialakítása** Zöldfolyosó- és fasorfejlesztési program, a zöldterületi beruházások keretében kiemelt arányú fásításokat tervezve, útfejlesztések során lehetőség szerint fásítás és egyéb növényesítés megvalósításával **Közpark- és közkert-fejlesztési program**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Lakossági köztisztasági szemléletformáló kampány szervezése**

		Rendszeres tájékoztatás a kerület környezeti állapotáról, az önkormányzat környezetvédelmi tevékenységéről **Ifjúság szemléletformálása**
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Társasházi kamatmentes támogatás biztosítása energetikai korszerűsítési munkákhoz** A Kerületi Építési Szabályzat (KÉSZ) módosítása során a kialakítandó zöldfeletekre vonatkozó szabályok szigorítása **A Kerületi Építési Szabályzat módosítása során a megújuló energiaforrások használatának ösztönzése** Barnamezős területek átalakulásának elősegítése **Lobbitevékenység a Népszigeti erdő rehabilitációjára** Lobbitevékenység folytatása a Rákos-patak revitalizációja érdekében

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 1/2025. (I. 21.) önkormányzati rendelet – a fák védelmének helyi szabályairól

Forrás: budapest13.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- A Kerületi Önkormányzat folyamatosan fejleszti zöldfelületeit, a minőség javítása mellett mennyiségi növekedés is jelentős. Kiemelendő két közparki fejlesztés, a Thurzó park 2023-ban, a Rokolya park pedig 2025-ben kapta meg az Európa Zöld Városa (Green Cities Europe) elismerést a fenntartható és környezettudatos városfejlesztési megoldásaikért.

Az elmúlt időszak zöldfelület fejlesztéseit az AngyalZÖLD 3.0 stratégia tartalmazza:

https://kozszolgaltato.bp13.hu/tevekenysegeink/kozteruletek/angyalzold_3_0

Az Újlipótvárosi Mobilitási Terv megvalósításáról: https://www.budapest13.hu/hirek/az-ujlipotvarosi-mobilitasi-terv-2022-ben-megvalositott-fejlesztesei/

A 20218-2023 közötti Környezetvédelmi Program végrehajtásáról: https://www.budapest13.hu/wp-admin/admin-ajax.php?&action=omtr_download&group=ulesek&id=231005-1&item=eloterjesztes_Kornyezetvedelmi_program_230922_IgO_ver2.doc&name=eloterjesztes_Kornyezetvedelmi_program_230922_IgO_ver2.doc

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- A kerület jelenleg valósítja meg

- a 2025-2029 közötti időszakra vonatkozó Környezetvédelmi Programját, mely külön fejezetet szentel a levegőminőség javításának: https://www.budapest13.hu/wp-content/uploads/2024/05/Kornyezetvedelmi_program_2024-2029.pdf

- az Újlipótvárosi Mobilitási terv 2.0-t, mely - többek között - a közlekedésből származó kibocsátások csökkentését, a nem motorizált közlekedés fejlesztését, átmenő forgalom minimalizálását és a forgalomcsillapítást célozza: https://www.budapest13.hu/wp-content/uploads/2025/01/UMT_2_tarsadalmasitas_2025.pdf

- 2025-2029 közötti időszakra vonatkozó Klímastratégiáját

A kerületi klímastratégia alapvető célja, hogy azonosítsa a helyi szinten várható klímaváltozási hatásokat, és ezekre megfelelő válaszokat adjon. Az úgynevezett sérülékenységi vizsgálat eredményeként megállapítható, hogy Budapest XIII. kerülete számára az éghajlatváltozás jelentős kihívásokat okoz: kezelni kell a levegőminőség romlását, bizonyos egészségi problémákat és az infrastruktúrában okozott károkat. Önkormányzatunknak és a lakosoknak fel kell készülniük a változásokra, és proaktív intézkedéseket kell tenniük a kockázatok csökkentése és a károk minimalizálása érdekében.

https://www.budapest13.hu/onkormanyzati-strategiak/klimastrategia-2025-2029

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

A kerület ütemezett fejlesztéseit jelenleg a 2025-2029. időszakra szóló **“**AngyalZÖLD 4.0 stratégia” tartalmazza részletesen. Ennek célja, hogy a zöldterületi fejlesztések tervezését és fő irányvonalait kijelölő átfogó, a közterületek egészét kezelő stratégia jöjjön létre, mely a XIII. kerület teljes területének közterületi stratégiai elképzeléseit összegzi, valamint reagál a klímaváltozáshoz történő alkalmazkodásból adódó kihívásokra.

- https://www.budapest13.hu/wp-content/uploads/2025/04/AngyalZOLD_4_0.pdf

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- 1.1. Önkormányzati intézmények korszerűsítése a 10 éves intézményfelújítási program alapján

1.2. Önkormányzati intézmények korszerűsítése az energetikai korszerűsítési program alapján

1.3. Panda energiamenedzsment szoftver használata

1.4. Energiaközösség létrehozásának vizsgálata

1.5. Megújuló energiaforrások alkalmazása önkormányzati beruházások során

1.6. Passzív technológia alkalmazása

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- 1.7. Társasházi kamatmentes támogatás biztosítása energetikai korszerűsítési munkákhoz

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- 1.7. Társasházi kamatmentes támogatás biztosítása energetikai korszerűsítési munkákhoz

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Budapest területén tilos a kerti hulladék és az avar égetése, jogalkotói intézkedésre nincs szükség.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- 9.1. Társasházaknak szóló környezetvédelmi, udvar zöldítési témájú pályázatok kiírása

9.4. Klímavédelmi pályázat szervezése iskoláskorú gyermekek számára

9.5. Széleskörű tájékoztatás önkormányzati rendezvények keretében és a médiában

9.7. Klímaadaptációt elősegítő jó gyakorlatok feltérképezése

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- A 2022-ben elfogadott új Kerékpáros Koncepció a XIII. kerület kerékpáros közlekedés fejlesztésére vonatkozó legfontosabb szempontokat és a

további fejlesztésre vonatkozó javaslatokat fogalmazza meg a 2022 és 2027 közötti időszakra. A koncepció célja az, hogy a kerékpáros közlekedés részarányának növelését akadályozó tényezők kezelésére, hatásuk csökkentésére vagy megszüntetésére adjon szakmailag megalapozott stratégiai fejlesztési javaslatokat.

https://www.budapest13.hu/wp-content/uploads/2024/06/Kerekparos_Koncepcio_2.0-1.pdf

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- A nem motorizált közlekedés támogatása és fejlesztése folyamatos a kerületben. A közösségi közlekedés fejlesztése nem kerületi feladat,

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- A XIII. Kerületi Önkormányzat számos olyan fenntarthatósági, klímavédelmi és környezetvédelmi intézkedést tervez, melyek megvalósítása a levegő minőségére is kedvező hatást gyakorol. Ezeket a korábban megjelölt stratégiák és programok (Klímastratégia, Környezetvédelmi Program, AngyalZöld 4.0, Újlipótváros Mobilitási Terve) tartalmazzák.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
13. kerületi faültetési program	344 M Ft Önkormányzati forrás	2021-2025	Összesen 2.841 db fa telepítése utak és közterületek mentén.	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
13. kerületi faültetés közterületi beruházások keretében	13 M Ft Önkormányzati forrás	2025	Dévényi utca játszótér 15 db, Rokolya park 79 db, Ördögmalom park 9 db fa telepítése	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	7 M Ft önkormányzati forrás	2023-204	fedett kerékpártárolók létesítése 2 helyszínen	
Forgalomcsillapító eszközök telepítése	100 M Ft önkormányzati forrás	2022-2026	Sebességcsillapító párnák kihelyezése 13 helyszínen	a gyorshajtókat lassításra kényszeríti, de a szabályosan közlekedők részére komfortos áthaladást biztosít
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	7 M Ft önkormányzati forrás	2026. II. félév	fedett kerékpártárolók létesítése 2 helyszínen	
Forgalomcsillapító eszközök telepítése	20 M Ft önkormányzati forrás	2026. II. félév	Sebességcsillapító párnák kihelyezése 3 helyszínen	a gyorshajtókat lassításra kényszeríti, de a szabályosan közlekedők részére komfortos áthaladást biztosít
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Energetikai korszerűsítés program	önkormányzati forrás	2022-2035	Önkormányzatunk energetikai korszerűsítési programja alapján a megvalósult beruházások során az elavult gázkazánokat korszerű hőszivattyús rendszerekre cseréljük és megújuló energiaforrásokat – napelem, geotermikus energia – alkalmazunk.	A levegőszennyezés változása a helyi közvetlen kibocsátás megszűnésének és az országos villamosenergia-hálózat közvetett kibocsátásának különbségeként számítható ki.

10 éves önkormányzati intézményfelújítási program	önkormányzati forrás	2016-2025 2026-2035	A 10 éves Önkormányzati intézményfelújítási program alapján megvalósított beruházásaink során passzív épületenergetikai elemeket– hőszigetelés, nyílászáró cserék, árnyékolás –és egyéb passzív technológiákat – tájolás, hőhídmentes tervezés, háromrétegű üvegezés, passzív gépészet – alkalmazunk mellyel az energiafelhasználás csökkenthető	A CO2 kibocsátás és a levegőszennyezés javulása a beruházással elért energiafogyasztási adatok csökkenése alapján mérhető.
10 éves önkormányzati intézményfelújítási program	önkormányzati forrás	2016-2025 2026-2035	Önkormányzati beruházásaink során olyan intelligens épületfelügyeleti rendszerek alkalmazása, melyek lehetővé teszik az időjárás-követő szabályozásokat, a dinamikus világításvezérlést, fogyasztási anomáliák észlelését és prediktív (előrejelző) karbantartást	A komplex, intelligens épületfelügyeleti rendszerek akár 20-30%-kal képesek csökkenteni az épületek energiafelhasználását, amely közvetlenül hasonló arányú szén-dioxid- és légszennyezőanyag kibocsátás mérséklést eredményeznek.
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	30 M Ft Önkormányzati forrás	2027-2029	fedett kerékpártárolók létesítése	

XIV. KERÜLET - ZUGLÓ

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Budapest Főváros XIV. kerület Zugló Környezetvédelmi Programja 2026–2030

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A mobilitási igények csökkentése várostervezési, forgalomszervezési és szabályozási eszközök segítségével (pl. alacsony kibocsátású zónák létesítése).** A gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (járda- és kerékpárút-építés, valamint ezek karbantartása, a biztonságos használat feltételeinek javítása). **Kerékpártárolás, - bérlés, -kölcsönzés feltételeinek megteremtése, fejlesztése.**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Megújuló energiaforrások használata részarányának növelése** A távfűtési rendszer korszerűsítése, esetlegesen kibővítése
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	Meglévő és tervezett beépítésre szánt gazdasági területek megfelelő lehatárolása fásítással
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	**Utak portalanítása** A települési úthálózat por-, illetve síkosság mentesítése (környezetbarát anyagok alkalmazásával).
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Utak mentén lévő fasorok gondozása, bővítése, utcák legalább egyoldalú fásítása őshonos fafajokból** Zöldfelületgazdálkodási tervezés (pl. koncepció, program kidolgozása; kerületi parkok stratégiai tervének elkészítése, rendelkezésre álló, hasznosítatlan területek felmérése és annak integrációja, valamint zöldfelületi fejlesztésre alkalmassá tétele a településrendezési eszközökkel összhangban). **A közcélú zöldfelületek arányos, elrendezésének megteremtése, új parkok, pihenő- sport- és játszó területek kialakításával, a lakókörnyezet ellátásának pótlása- javítása** A zöldinfrastruktúrát károsító parkolási gyakorlat visszaszorítása. **Közösségi kertek fenntartása, népszerűsítése, új kertek kialakítása**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Szemléletformálás, környezeti nevelés:** **- megújuló energiaforrások** **- komposztálás elterjesztése érdekében** A mért vagy számított adatoknak a kerület honlapján történő megjelenítése a zajterhelési adatokkal együtt

6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	
6-2-9	Egyéb intézkedések	A telepengedélyezési, a jegyzői hatáskörbe utalt engedélyezési eljárásokban a környezetvédelmi követelmények, az elérhető legjobb technika alkalmazásának érvényesítése

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 43/2023. (XI. 30.) önkormányzati rendelet – a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról

2. 1/2016. (I. 25.) önkormányzati rendelet – a zöldterületek, zöldfelületek használatáról, fenntartásáról, fejlesztéséről és védelméről

Forrás: zuglo.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Környezetvédelmi Program II. 5. pont

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Környezetvédelmi Program II. 5. pont

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Környezetvédelmi Program IV. 6.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Környezetvédelmi Program IV. 12.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Környezetvédelmi Program IV. 1.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Önkormányzat saját forrásból fentiekben körülírt pályázati rendszer kialakítását nem tervezi.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Önkormányzat saját forrásból fentiekben körülírt pályázati rendszer kialakítását nem tervezi.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Budapest Főváros Önkormányzata Közgyűlésének 8/2016. (III. 3.) önkormányzati rendelete a Budapest Főváros szmogriadótervéről szóló 69/2008. (XII. 10.) Főv. Kgy. rendelet módosításáról szóló rendelet alapján az égetés tilos. Önkormányzatunk évek óta támogatja az avar- és kerti hulladék gyűjtését, amelyhez anyagi lehetőségekhez mérten komposztkeretet is biztosít a családi- és társasházak számára.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Környezetvédelmi Program IV. pont

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Budapest Közút hatásköre

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Rákos-patak menti kerékpárút fejlesztése oly módon, hogy szétválik a gyalogos és kerékpáros közlekedés a patak mentén. A projekt felelőse a Budapesti Közlekedési Központ.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- 81-es troli 9 db új megállót kapott 2025. évben. Jelenleg zajlik az MMP pontok kialakítása a kerületben. Több helyen működik már Bubi állomás (kerékpárkölcsönzés)

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Környezetvédelmi Program IV. 1.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
81-es trolivonal 9 db új trolibuszmegállóval történő bővítése	Önkormányzati forrás, 66,7 M Ft	2025.03.-04.hó	A közösségi közlekedés fejlesztéseként a Miskolci utcában 8 db megálló, az Ungvár utcában 1 db megálló kiépítése valósult meg	A környező utcákban élők autóhasználata csökkenthet a közösségi közlekedés bővítésével és a toli megállók számának bővítésével
82-es trolivonal 1db új trolibuszmegállóval történő bővítése	önkormányzat, 7,4 M Ft	2025. december	A közösségi közlekedés fejlesztéseként 1 db megálló kiépítése valósult meg	Javult a közösségi közlekedés infrastruktúrája
Buzogány utca felújítása	önkormányzat, 29 M Ft	2026.02.-04.hó	Kopja utca és Fráter György utca közötti szakasza felújítása	A közút műszaki állapotának javulása miatt kevesebb por-és zajterhelés
Xantus utca felújítása	önkormányzat, 14 M Ft	2026.02.-03.hó	Bolgárkertész utca és Bánki Donát utca közötti szakasza	A közút műszaki állapotának javulása miatt kevesebb por-és zajterhelés
Gödöllői utca felújítása	önkormányzat, 52 M Ft	2026.03.-04.hó	Gvadányi utca és Cinkotai utca közötti szakasza	A közút műszaki állapotának javulása miatt kevesebb por-és zajterhelés
Mogyoródi út felújítása	önkormányzat, 18,8 M Ft	2026.04.-05.hó	Szederkény utca és Vezseny utca közötti szakasza	A közút műszaki állapotának javulása miatt kevesebb por-és zajterhelés
Zugló közigazgatási területén I. ütemben 20 helyszínen mikromobilitási pontok kialakítása	önkormányzat, 7 M Ft	2026.01.-04. hó	20 helyszínen MMP kialakítása és az ezekhez szükséges táblák, műtárgyak beszerzése és telepítése a forgalomtechnikai kezelői hozzájárulás és műszaki leírás szerint	Mikromobilitási eszközök szabályozott közterületi elhelyezése és könnyebb elérhetősége, rendezettebb közterület, az eszközök használatával kevesebb károsanyag kerül a levegőbe
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Zugló közigazgatási területén belül 317 db közterületi fa beszerzése és elültetése	önkormányzati saját forrás, 41 M Ft	2026. évvége-2027. év I. n.év	317 db közterületi fa beszerzése és elültetése	A telepített fák jelentősen hozzájárulhatnak a város hősziget hatásának csökkentéséhez, légtisztítás, árnyékolás, zöldfelület növelése
Zsivora parkban új parkolóhelyek létesítése, valamint a közvilágítás fejlesztés	önkormányzati saját forrás, 75 M Ft	2026-2027	„Budapest XIV. Zugló, Zsivora parkban parkolóhelyek létesítése, Útépítési, forgalomtechnikai, és útvíztelenítési Egyesített Engedélyezési és Kivitelezési Terve” c. tervdokumentációban foglaltak kivitelezése	A közút műszaki állapotának javulása miatt kevesebb por-és zajterhelés, zöldfelület állapotának javulása. Rendezett közterületi állapotok a sikeres műszaki átadás-átvétel lezárásától.

Tervezett intézkedés megnevezése	Becsült költség és forrása	Tervezett (ütemterv)	Intézkedés részletes bemutatása	*A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása
----------	----------	----------	----------	----------

XV. KERÜLET - RÁKOSPALOTA, PESTÚJHELY, ÚJPALOTA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 20/2002. (VII. 2.) önkormányzati rendelet – a helyi környezet védelméről

2. 7/2021. (V. 5.) önkormányzati rendelet – a fák helyi védelméről

Forrás: bpxv.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Kerületünkben a levegőminőség javítására tett intézkedések elsősorban a zöldfelületek, és fasorok állapotának javításával és bővítésével érhetőek el. Évente zajlik a faállomány bővítése a közterületeken elsősorban város és klíma tűrő fafajok felhasználásával. Az utak felújításával egyidejűleg, vagy azt követően történik a telepítés jelentős része. A közparkok faállománya általában jó állapotban van, a telepítések elsősorban a kipusztult egyedek pótlására szorítkozik. A zöldfelületek növelése elsődlegesen a parkok belső struktúrájának átalakításával növelhető, a használaton kívüli szilárd burkolatok megszüntetésével és azok zöldfelületté alakításával. Az elmúlt tíz évben egy nagyobb összefüggő zöldfelület került kialakításra a kerületben, bontásra ítélt ingatlanok egybevont területén. E park már a korszerű elvek mentén került kialakításra esőkerttel, vízfelülettel, mely kondicionáló hatású. A levegő páratartalmának növelése érdekében a szökőkutak egy részének átalakítása is megtörtént. A parkfelújítások során a lehetőségekhez mérten háromszintű növényállomány telepítését végezzük el. A projektek költségeit saját forrásból valósítja meg az önkormányzat évente kb. bruttó 150 millió forint ráfordítással.

Az elsősorban kisforgalmú úthálózat menti fatelepítések 5-10 éves intervallumban kezdik kifejteni hatásukat, melynek során a lombozat kifejlődésével az árnyékolás megnő, a burkolatok kevésbé forrósodnak fel. A lombozat a port egyre nagyobb mértékben szűri meg. A parkok átalakításával a háromszintű növényállomány telepítésével és a burkolt felületek radikális csökkentésével a zöldfelületek kondicionáló hatása megnő, ennek következtében a használhatóságuk is javul. A sűrűbb állományok jelentősen szűrik a szállópor mennyiségét.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Az előző pontban leírtak az idei évre is igazak.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen tervez az önkormányzat zöldfelület-fejlesztéseket, ezek elsősorban a meglevő parkfelületek átalakítása, és a burkolt felületek csökkentése a cél. Növelni szeretnénk az öntözhető

felületek arányát ehhez, a csapadékvízgyűjtés és tárolás rendszerének felmérése és a kialakíthatóság tervezése után kerülhet sor. A faállomány bővítése továbbra is fontos feladat, mert a klímaváltozással kapcsolatos kihívások leküzdése jó kondíciójú faállomány nélkül nem valósítható meg.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

• Igen, bár a terveink nem mindegyike a helyi levegőminőségre, hanem a globálisabb károsanyag kibocsátás csökkentésére irányul:

- tervezzük folytatni a megkezdett intézményi nyílászárócseréket a fűtési és hűtési energiaszükséglet további csökkentése okán,

- tervek szerint a fűtési rendszereket több óvodában tervezzük korszerűsíteni,

- tervezünk inverteres hőszivattyúkat telepíttetni, melyeket bizonyos feltételek mellett az átmeneti időszakokban is engedélyezünk használni; ehhez kapcsolódóan pedig a fűtési hőenergia-szükséglet csökkentése érdekében esetlegesen szükséges homlokzati és tető hőszigetelésekkel is tervezünk

A napenergia felhasználása még csak kismértékben van jelen intézményeinkben, de nem feltétlenül elvetendő pl. bizonyos intézmények esetében.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

• Nem tervezünk, hiszen jelen tudomásunk szerint ebből a szempontból a kerületünk nincs különösen rossz helyzetben más budapesti kerületekhez képest. Az ilyen jellegű fejlesztések, vagy a lakosság megsegítése ilyen fejlesztések elvégzésében rendkívül forrásigényes lenne, amire állami segítség nélkül jelenleg az önkormányzatnak nem lenne elegendő forrása. Különösen ahhoz, hogy olyan mértékben megvalósuljon, hogy az tartósan mérhető eredményeket mutasson.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

• Nem tervezünk jelenleg. Véleményünk szerint a fenti kérdéshez hasonlóan itt is állami beavatkozás és támogatás, vagy adott esetben uniós forrás lenne szükséges. Erre egyébként egy jó példa a jelenleg is futó KEHOP Plusz 4.1.7-24 és KEHOP Plusz 4.1.8-24 program. Reméljük, hogy a jövőben több hasonló előremutató kezdeményezés fog születni, akár a jövőben önkormányzatok bevonásával is.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

• Szükségesnek tartanánk hasonló kezdeményezést, de jelenleg az önkormányzatoknak nem áll rendelkezésre szükséges forrás ehhez.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

• Jelen tudomásunk szerint ez nem egy jelentős probléma a XV. kerületben, erre utaló bejelentéseket nagyon ritkán kapunk. Önkormányzatunk egyébként támogatja a lakossági komposztálást és a zöldhulladék külön gyűjtését (konténer biztosítása, zöldhulladék gyűjtő zsákok osztása).

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

• Az utóbbi években több tematikus a lakosság szemléletét formáló pályázat és program is megvalósításra került. Van, amelyik program évről-évre visszatér és voltak olyanok, amelyek egy adott évre szóltak. Elmondható, hogy minden évben van valamilyen szemléletformáló tevékenység, pár példát felsorolunk az alábbiakban:

- A kerületi lakosság részére több évben is elérhető volt, önerős komposztáló keret és csapadékvízgyűjtő edényzet pályázat.

- Zöldfelület kialakítási, megújítási pályázat került meghirdetésre társasházak és szövetkezeti lakóépületek részére.

- Korábban az önkormányzat a szelektív hulladékgyűjtésre és a komposztálásra hívta fel a figyelmet.

- Sor került izzócsere programra is, melynek során a kerületi lakosok ingyen jutottak hozzá LED izzókhoz.

- Ösztönözzük a kerékpár használatot, a kerékpáros közlekedést, jelenleg ezzel kapcsolatosan fut egy szemléletformáló program.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

• Szigorítást egyelőre nem tervezünk.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

• Igen, kerékpárút tervezése folyamatban van.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

• Parkolókba elektromos autók töltőállomásának bővítését tervezzük. Vizsgáljuk annak lehetőségét, hogy a mikromobilitási eszközök elhelyezésének és használatának teret adjunk a kerületben.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

• Véleményünk szerint a jövőben is fontosak lesznek a zöldfelület-fejlesztések, ezekkel elsősorban a meglevő parkfelületek átalakítása, és a burkolt felületek csökkentése a cél. Növelni szeretnénk az öntözhető felületek arányát ehhez, a csapadékvízgyűjtés és tárolás rendszerének felmérése és a kialakíthatóság tervezése után kerülhet sor. A faállomány bővítése továbbra is fontos feladat, mert a klímaváltozással kapcsolatos kihívások leküzdése jó kondíciójú faállomány nélkül nem valósítható meg. A levegőminőséget javító intézkedések, fejlesztések vagy lakosság megsegítése ilyen fejlesztések elvégzésében jelentős forrást igényel, amelyhez állami segítségre lenne szükség a jövőben, mivel az önkormányzatnak erre nincs elegendő forrása.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Települési faültetési program	Bruttó 152 M Ft Önkormányzati forrás	2022-2025	Összesen 672 db városűrő díszfa telepítése utak és közterületek mentén.	Növekedett a lombtömeg, javult a porterhelés megkötése és a mikroklíma.
Közpark kialakítása	Bruttó 500 M Ft Önkormányzati forrás	2024-2025	500 000 m2 új zöldfelület került kialakításra elbontott ingatlanok helyén. Az újonnan kialakított park szökőkúttal, öntözőhálózattal, és esőkerttel rendelkezik.	A park városközponti kialakítású, jelentősen javította a helyszín megítélését és funkcionális használatát. A növényzet beállásával a használati érték jelentősen növekszik, a fák árnyékoló hatása csak későbbiekben lesz érzékelhető, mely jelentősen javítani fogja a terület klímáját.
Komplex parkrekonstrukció,	Bruttó 450 M Ft Önkormányzati forrás	2022-2025	A meglevő zöldterületeken belül végzett átalakítások során mintegy 5000 m2-nyi szilárd burkolatot bontottunk el, melynek helyén zöldfelületek létesültek. A burkolatok főként használaton kívüli járófelületek, sportpályák, melyek megszüntetését követően zöldfelületek, főként évelő, gyep és cserjefelületek kerültek kialakításra. A régi homokozók átalakítása évelőágyakká szintén javították a helyszínek adottságait, mintegy 1000 m2-i felületen.	Az átalakított területek esetében a zöldfelületek aránya nőtt a burkolathoz képest, kondicionálva a környezetét. Az alacsony források miatt öntözőhálózatok kialakítására nem került sor, így egyes kultúrák előreláthatólag újabb átgondolásra fognak kerülni. Ez már alacsonyabb költséggel is megvalósítható és az öntözési lehetőségek megteremtése elemi fontosságú.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Kerületi fatelepítési program /közösségi költségvetés/	Önkormányzati forrás	2026	Közösségi költségvetés keretében 10 db fa telepítése Újpalotai lakótelepen	Főként a kipusztuló faállományok pótlása a cél, hogy a meglevő lombtömeg csökkenését kompenzáljuk, egyben a későbbiekben a levegő és porszűrés szempontjából kedvezőbb lesz a helyzet.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Kerületi fatelepítési program	Önkormányzati forrás	2027-2030	Útsorfák és parkfák telepítése	Főként a kipusztuló faállományok pótlása a cél, hogy a meglevő lombtömeg csökkenését kompenzáljuk, egyben a későbbiekben a levegő és porszűrés szempontjából kedvezőbb lesz a helyzet

XVI. KERÜLET - ÁRPÁDFÖLD, CINKOTA, MÁTYÁSFÖLD, SASHALOM, RÁKOSSZENTMIHÁLY

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 32/2022. (XII. 12.) önkormányzati rendelet – a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról

Forrás: bp16.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Az avarégetés megszűntetése érdekében, már 2005-től a Lakossági Komposztálási akció keretei között évente többszáz komposztálóedényt osztott ki az önkormányzat kerületi lakosok részére. Éves szinten kb. 5 M Ft-ot fordít erre az önkormányzat, saját forrásból. A XVI. kerületi kertekben és a közterületi zöld sávokban keletkező zöldhulladék kezelésére az önkormányzat 2009-ben elindította az egész kerületre kiterjedő őszi ingyenes lombgyűjtési programját, amelyet 2015-ben tavaszi nyesedék zöldhulladék begyűjtéssel bővített ki. A XVI. kerületben új lehetőségként 2 db közösségi komposztáló gyűjtőpont került kialakításra. Közösségi komposztálók 2 db 50M Ft saját forrásból. A komposztáló gyűjtőpont 2023. december óta hivatalos komposztáló telepként működik, ahova továbbra is a XVI. kerületi lakosság díjmentesen szállíthatja be a kertből kikerülő zöldhulladékot 1m3 mennyiséget havonta. Komposztáló telep és oktatóközpont 450M saját forrás. A komposzt forgalmazására az engedélyt a Kerületgazda Szolgálató Szervezet 2024. decemberében kapta meg.

További levegő minőség javító intézkedésként 2021-ben elindítottuk az ahány lakos annyi fa ültetési, azaz „75.000 fát ültetünk” programot, mely keretei között éves szinten kb 1000 fa kerül elültetésre a kerület közterületein. Ehhez kapcsolódik az évek óta márt jól bevált „Őszi lakossági faültetési akció” és a „Minden születendő gyermeknek ültessünk egy fát” program, mely keretei között facsemetéket oszt az önkormányzat a lakosoknak, melyeket nekik kell elültetni, illetve öntözni. Erre éves szinten 80M Ft került felhasználásra saját forrásból.

Az elmúlt 10 évben megszüntettük a kerületben a földutakat. Ezzel nagy mértékben csökkentettük a szálló por mennyiségét. A kerékpárutak kiépítésével valószínűleg csökkent a helyi átmenő gépjármű

forgalom. A megvalósítás dátumát, költségvonzatát, valamint a pénzügyi forrását a mellékelt táblázat tartalmazza. (összesítő táblázat küldése emailen)

Csobaj utcai közösségi park: 10,9 millió Ft (2023-2026) - A cél egy közepesen extenzív, nem öntözött, gyűjteményes jellegű, természet-közeli, aktív pihenésre és a helyi természet megismerésére, szemléletformálásra is szolgáló ligetes jellegű, tematikus park létrehozása. Az elmúlt időszakban növénytelepítések zajlottak több fázisban.

Kertvárosi Kerekerdők Program: 11,1 millió Ft (2023-2026) - A kerületi partnerintézményekkel együttműködésben, közintézmények diákjai számára természet-ismereti foglalkozásokat tartottunk, udvaraikon pedig erdőfoltok és tematikus kiültetések történtek közösségi lebonyolításban.

Gyümölcsfaültetési program: 3,1 millió Ft (2023-2026) - A Gyümölcsfaültetési program keretein belül minden évben számos gyümölcsfa kerül kiosztásra a lakosság számára, helyszíni szaktanácsadással egybefűzve.

Erdősítési Program: 26,1 millió Ft (2023-2026). - Termőhelyi feltárások, telepítések és meglévő állományok ápolása. 103773/4 hrsz. területen jelenleg folyik az erdőtelepítés előkészítése, mintegy 1,1 ha területen. 103772/7 hrsz.. 1 ha-os védősávot telepítettünk 103773/6 hrsz. 2,2 ha telepítés.

János utcai tábor: 1,8 millió Ft (2023-2026) - A területen a nagyrészt nyárfákból és idegen-honos fajokból álló növényzet ápolása mellett egy átmeneti, gyertyános-tölgyes növénytársulás-, illetve tanösvények kialakítása indult el.

Karát u. 20. növénynevelő megvalósítása: 2,5 millió Ft (2023-2026) - Közösségi növénynevelő: a biológiai sokféleség növelése érdekében, a szemléletformálás helyszíneként és növények tovább nevelésére és átmeneti tárolására szolgál.

ZIFFA: 2,6 millió Ft (2023-2026) - A Zöld Infrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterv a Polgármesteri Hivatal és a Kerületgazda Szolg. Szervezet szakembereinek a bevonásával készülő átfogó tanulmány, amelyben rögzítésre kerülnek az alapcélok, a fejlesztési irányok és a folyamatok lekövetésének a terve.

SECAP (Fenntartható Energia-és Klímaügyi Akcióterv): 7,5 millió Ft (2023-2026)

Önkormányzati tulajdonú épületek korszerűsítése (összefoglaló táblázat mailen)

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- A meglévő programjaink folytatása: Komposztálás, faültetések, épületfelújítások, parkosítás,

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Bányarekultivációk (Sarjú bánya, Csobaj bánya) Zöldfelületi fejlesztések: Olimpikonok parkja

Kenderike Ökopark: A megvalósult fejlesztések mellett tervezünk a területen erdősítést és további faültetéseket. Területe: 0,85 ha.

Csobaj-bánya: A Csobaj-bánya területén tervezi az Önkormányzat tájrehabilitációs jelleggel a pihenésre, kikapcsolódásra, a természet megismerésére vágyó látogatók részére egy természetközeli, városi erdő kialakítását, állami forrás segítségével. Területe: 15 ha.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Jelenleg nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- komposzttelep működtetése

lakossági komposztáló edények osztása

Őszi lombgyűjtési és tavaszi nyesedékgyűjtési akciók folytatása

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Környezetvédelmi akcióprogramok (Lakossági komposztálási akció, „Vadászkerítés telepítési akció" program, „Őszi lakossági faültetési akció" program, „Minden születendő gyermeknek ültessünk egy fát" program, „Legszebb konyhakertek" program, „Méhbarát Kertváros" program, „Madárbarát Kertváros" program, „Tavaszi virágültetési akció" program, „Lakossági szúnyoggyérítési" program)

Közterületi közös ültetések, Szemétszedés TESZEDD! akció,

Metszési ismeretek kertbarátoknak – gyümölcstermő növények, szőlő, dísznövények metszése

Rügyfakasztó kertészeti börze, cserebere, kiállítás és vásár

Kora tavaszi faültetési akció 3 helyszínen - Petényi Salamon János Arborétum, Víg-erdő, Kenderike Ökopark

„A gondozásmentes kert alapjairól" előadás

Föld napja rendezvény

„Gondoljuk újra a növényvédelmet" előadássorozat

„Ökoszisztéma-szolgáltatások a Kertvárosban"előadássorozat

„Napindító madárvárta" madárles a Zúgó-patak pihenőparknál

Özönnövények irtása a Mátyásföldi Repülőtéren

Lakossági ismeretterjesztő és szemléletformáló programjaink közül legsikeresebbek az Önkormányzat főkertésze által szervezett metszés tanfolyamok, kertészeti workshopok, közösségi munkák, faültetési akciók a kerületi zöldterületeken. A kerületi intézmények (iskolák, óvodák) szívesen vesznek részt a gyerekeknek szervezett programokon, faültetéseken, Miyawaki-erdők telepítése során, környezeti nevelés órákon, valamint a Föld napja rendezvényhez kapcsolódó foglalkozásokon. Az idei évben középiskolások is aktívan részt vesznek az edukációs kampányban, az Önkormányzat és a Magyar

Díszfaiskolások Egyesületének közös szervezésében, ahol fő témájuk a fák megismerése és a helyes ültetési gyakorlatok elsajátítása.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Tilos, csak külön behajtási engedély birtokában lehetséges.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Jelenleg nem

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- A következő 5-6 évben tervezett levegőminőség javító beruházás az "Egészséges utcák" pályázat keretén belül megvalósuló Jókai utca átépítése, ahol csökkentjük a forgalmi sávokat, azok helyé kerékpáros-, és gyalogos utak épülnek, valamint több zöldterület kerül kialakításra.

A zöld-kék infrastruktúra természet-közeli területeinek a további meghatározása, fenntartható és állandó borítottságot biztosító közjóléti erdők-, illetve ligetek létrehozása. A lakosság körében, a kertek ökológiai szempontból kedvezőbb kialakításának és ápolásának a népszerűsítése alapvető célunk, ugyanakkor az intézményi területeken a lombbal való lefedettség növelése és a fenntarthatóság javítása a cél.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Komposztáló telep létesítése	450 M Ft Önkormányzati forrás	2023	Kerület közterületein illetve magánkertekben keletkezett zöldhulladék feldolgozása	Égetés helyett komposztálás, komposzt visszajuttatása a helyi zöldfelületekre
Intézmények energetikai korszerűsítése, intézményi állomány fejleszétse	11000 M Ft. önkormányzati, uniós, kormányzati	2016-2026	26 intézmény fejlesztése, korszerűsítése, napelemek, levegő-levegő hőszivattyú telepítése, homlokzat- és tető szigetelések, geotermikus hőszivattyú telepítése	Energia fogyasztás csökkent, fejlesztések során A+ minősítés egyes épületeknél megvalósítás során
útépítés	716,8 M Ft Önkormányzati forrás	2016-2017	A kerületben lévő földutak aszfalt burkolattal történő ellátása.	Csökken a közlekedés okozta porterhelés.
út-, és kerékpárút építés	585,1 M Ft EU forrás 1271,4 M Ft Kormányzati forrás 148,6 M Ft Önkormányzati forrás	2018-2021	Szilas patak menti kerékpárút kiépítésével párhuzamosan a még meglévő földutak szilárd burkolattal történő ellátása.	A kerékpáros közlekedés növekedésének hatására csökkenhet a személygépkocsi használatból eredő károsanyag kibocsátás. Csökken a közlekedés okozta porterhelés is.
útépítés	109,5 M Ft Kormányzati forrás 255,3 M Ft Önkormányzati forrás	2022-2024	A kerületben lévő földutak aszfalt burkolattal történő ellátása.	Csökken a közlekedés okozta porterhelés.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Lakossági komposztálási akció	5 M Ft Önkormányzati forrás évente	2005-től	Ingatlanokon keletkező zöldhulladék komposztálásának támogatása. Jelentkező természetes személyek részére lakcímenként 1db komposztáló láda vagy 1db komposztáló háló biztosítása.	A háztartási hulladék tömegének akár 30-40%-át is kitevő szerves anyag kikerül a kommunális kukákból. A hulladék ott hasznosul újra, ahol keletkezett, így elmarad a szállításból adódó környezetterhelés. Házi komposztálás során (oxigén jelenlétében) a metángáz kibocsátás minimálisra csökken.
Lomb és nyesedékgyűjtési akció	92 M Ft Önkormányzati forrás	2012-től	Őszi zöldhulladék és lomb, valamint tavaszi nyesedék begyűjtése. A kerület lakói kihelyezhetik az ingatlanjukon képződött zöldhulladékot, melyet az Önkormányzat elszállít.	A begyűjtés megelőzi a kerti zöldhulladék illegális égetését, aminek köszönhetően drasztikusan csökken a lakossági szálló por (PM_{10}, $PM_{2.5}$) és a mérgező gázok kibocsátása. A begyűjtött zöldhulladék ezen felül a

				Kertvárosi Komposztálóban hasznosul, az így képződött komposzt a Kertváros talaját gazdagítja.
Ahány lakos annyi fa „75.000 fát ültetünk program	38 M Ft Önkormányzati forrás évente	2021 novembertől	75 000 új fa elültetése a kertvárosban. Lakosok bevonás közterületi ültetésekkel, erdőtelepítésekkel és lakossági akciókkal.	Növekedett a faállomány. Egyetlen felnőtt fa évente átlagosan 22 kg CO_2-t köt meg. A lombok megszűrik a levegőben szálló port (PM_{10}, $PM_{2.5}$), megkötik a nitrogén-oxidokat és oxigént termelnek.
Őszi lakossági faültetési akció	10 M Ft Önkormányzati forrás évente	2000-től	Természetes személyek és társasházak által közterületre igényelhető (legfeljebb 5 db) lombhullató díszfacsemete biztosítása.	Kedvezőtlen klímaváltozás hatásainak tompítása szálló por (PM_{10} és $PM_{2.5}$) megszűrésével, valamint az olyan gáznemű szennyezőanyagok semlegesítésével, mint a NO_2, SO_2 vagy O_3. Emellett a fotoszintézis során termelt O_2 javítja a helyi levegő összetételét.
Bánya rekultivációk (Sarjú bánya)	57 M Ft Önkormányzati forrás évente	2024-től	Egykori bányaterület kármentesítése, rekultivációs terv elkészítésére.	
Bánya rekultivációk (Csobaj bánya)	854 M Ft Önkormányzati forrás	2025-től	2025-ben a bányaterület az önkormányzat részéről megvásárlásra került. Ugyanebben az évben megtörtént a terület felmérése és elkészült egy koncepcióterv.	Koncepcióterv egyeztetése folyamatosan zajlik a lakossággal és a civil szervezetek képviselőivel. Cél egy rekreációs városi erdő kialakítása.
Vadászkerítés telepítési akció	1 M Ft Önkormányzati forrás évente	2022-től	Évente 40 folyóméter vadászkerítés telepítésével lakótelepi épületek előtti zöldterületek lekerítésének biztosítása, hogy az elkerített részen kiskertes, dísznövényekkel beültetett, ápolt zöldfelület jöjjön létre.	A lakosok által ültetett és gondozott légszűrő növényzet a kerítés védelmében meg tud erősödni, és kifejtheti teljes szállópor- (PM_{10}, $PM_{2.5}$) valamint gázmegkötő kapacitását.
Minden születendő gyermeknek ültessünk egy fát program	4 M Ft Önkormányzati forrás évente	2016-tól	A gyermek születését követő 1 éven belül beadható igénylés. Az újszülött gyermek után 1 db lombhullató díszfa vagy gyümölcsfa csemetének biztosítása. Kiosztás évente két alkalommal, tavasszal és ősszel.	A településen egy eltérő korú és növekedési fázisú faállomány jön létre, ami folyamatosan és stabilan növeli a szálló por (PM_{10}, $PM_{2.5}$), valamint a nitrogén-oxidok megkötésének mértékét. A növekvő fák lombkoronája évről évre több oxigént termel, javítva a lakóövezetek mikro-levegőminőségét. A program közvetlenül és mérhetően ellensúlyozza a helyi karbonkibocsátást.
Legszebb konyhakertek program	50.000 Ft Önkormányzati forrás évente	2015 tavaszától -	Minden év tavaszán beadható jelentkezés. Nevezni balkon/erkély, mini (10–50 m²), normál (50 m² felett), zártkert (zöldséges, gyümölcsös vagy vegyes), valamint közösségi (óvodák, iskolák, csoportok) kategóriákban lehet. Cél a kerület kertvárosi jellegének megőrzése, a lakosság ösztönzése a saját konyhakert kialakítására, valamint az egészséges élelmiszerek háztáji termesztése.	A levegőminőségi indikátorok közül a PM_{10}, $PM_{2.5}$ és az NO_2 komponensek esetében tapasztalható pozitív hatás. A lakosság helyben termeli meg a zöldséget és gyümölcsöt, így alacsonyabb az áruszállító járművek száma, ami kevesebb NO_2-t bocsátást eredményez. A programmal összefüggő komposztálás visszaszorítja a kerti hulladékok égetését, ami a szálló por legfőbb forrása. Emellett a konyhakertekben megjelenő lágyszárú növényzet levelei fizikailag is megkötik a levegőben szálló porszemcséket.

Méhbarát Kertváros program	150.000 Ft Önkormányzati forrás évente	2021-től	Jelentkezők részére egységes méhbarát csomagok kiosztását évente egyszer, a tavaszi időszakban, ami 1 db pollinátorhotelt (méhecskehotelt) és 1 db 30 gr-os vadvirágmag-keveréket tartalmaz.	A program leginkább a PM és a talajközeli O_3 szintjére hat kedvezően. A sűrűbb növénytakaró hatékonyabban köti meg a felszín közeli port, és megakadályozza a másodlagos porképzést is. A méhbarát kertek dús növényzete a fokozott párologtatás révén jelentősen hűti a helyi levegőt. A hűvösebb mikroklíma lassítja az ózonképződés folyamatát, ezáltal csökken a nyári ózonszmog intenzitása
Madárbarát Kertváros program	500.000 Ft Önkormányzati forrás évente	2021-től	A sikeresen pályázó lakosok 1 db madárodút és 5 kg madáreleséget kapnak. A csomagok évente egyszer, az őszi időszakban kerülnek kiosztásra.	A levegőminőségi indikátorok közül a szálló por (PM_{10}, $PM_{2.5}$) szűrésében, valamint a vegyszerterhelés (VOC) felszámolásában mutatják a legjelentősebb és leggyorsabban megfigyelhető eredményeket. Madárbarát kertben a biológiai növényvédelem dominál. A lakosság felhagy a szintetikus rovarirtó szerek és permetezőszerek használatával, ami közvetlenül szünteti meg a permetezés során a levegőbe kerülő, egészségre ártalmas vegyi aeroszolok és illékony szerves vegyületek (VOC) jelenlétét.
Gyümölcsfa ültetési program	4,33 M Ft Önkormányzati forrás	2023-tól	Legfeljebb 2 db szabványos, szabadgyökerű gyümölcsfa térítésmentes biztosítása a sikeres jelentkezők részére. Osztás évente 1 alkalommal, az igénylésére 3 évente van lehetőség.	
Tavaszi virágültetési akció	1 M Ft Önkormányzati forrás évente	2022-től	A sikeresen pályázó kerületi lakosok vagy társasházak részére évente 1 alkalommal (tavasszal) 1 db virágtálca kiosztása, ami összesen 6 db virágos- és fűszernövényt tartalmaz vegyesen.	Lokális szinten jól azonosítható hatás. Mérséklődik a PM_{10}, $PM_{2.5}$ talajmenti koncentrációja és a másodlagos porképződés. A mikroklíma hűtésével a talajközeli ózon nyári csúcsértékei csökkennek. Kismértékű, lokális NO_2 abszorpció az út menti sávokban. Közvetett, minimális CO és VOC csökkenés a megváltozott gyepgondozás miatt.
Egészséges utcák projekt	1,8 milliárd Ft EU forrás	2026-2028	Jókai Mór utca teljes hosszban történő átépítése, forgalmi sávok megfelezésével, kerékpáros és gyalogos forgalom növelésével.	Az átmenő forgalom csökkentésének következtében csökkenhet a személygépkocsi használatból eredő károsanyag kibocsátás.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Mátyásföld kutatási területen geotermikus kutatás - Hévíz-feltáró mélyfúrás	495 millió önkormányzati forrás	2025-2027	Fosszilis energia kiváltása Erzsébetligetben lévő önkormányzati intézményekben, többlet energia esetén az ott lévő társasházakban	CO_2 kibocsátás csökkentése

XVII. KERÜLET - RÁKOSMENTE

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: XVII. kerület Rákosmente Környezetvédelmi Programja 2021–2026

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A légi forgalom által okozott terhelések, problémák folyamatos figyelemmel kísérése** Közösségi közlekedés vonzóbbá tétele (forgalmi előnyök kiterjesztése, kulturált várakozás lehetőségének biztosítása, megállóhelyek tisztántartása, intermodalitás lehetőségei továbbfejlesztésének, hálózatfejlesztésnek, járatmódosításnak kezdeményezése) **Lakótelepi kerékpártároló program** Kerékpár-úthálózat fejlesztés folytatása, meglévő hálózat karbantartása **Közbringarendszer hálózat kiterjesztésének kezdeményezése** Gyalogos közlekedés feltételeinek fejlesztése **Az alternatív üzemanyaggal hajtott gépjárművek töltőhálózatának kerületi fejlesztése** Forgalomcsillapítási intézkedések
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Az önkormányzati intézmények fejlesztésénél és működtetésénél az anyag- és erőforrás-takarékos, környezetbarát megoldások előnyben részesítése** Az önkormányzati, önkormányzati kezelésű épületek, illetve berendezésük energetikai jellemzői javításának folytatása **Lakóépületek energetikai korszerűsítésének támogatása**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	Védőfásítások megvalósítása a kiépült gazdasági területeken és azok mentén, KÉSZ-ben további védősávok kijelölése
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	**Burkolatlan utak burkolásának folytatása** Rossz állapotú utak felújítása, utak folyamatos karbantartása **Burkolatlan, növényzettel időszakosan vagy hosszabb ideig nem fedett területekről származó porszennyezés csökkentése**
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Új közparkok, közkertek kialakítása, tervezett zöldterületek zöld-területi funkcióinak fejlesztése** Faültetések, ápolások ütemezett megvalósítása és szakszerűségének biztosítása a kerületi önkormányzat által kezelt zöldfelületeken **Védőfásítások, véderdők telepítése a KÉSZ-ben védőfásításra kijelölt egyéb területeken** Közösségi tervezéssel megvalósuló zöldfelületi fejlesztések

		Zöldfelület-fejlesztési stratégia kidolgozása, kerületi szabályozás szükség szerinti módosítása
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Szemléletformálás a mobilitási igények csökkentése, nem motorizált közlekedési módok és a közösségi közlekedés használatának ösztönzése érdekében** Szemléletformálás, ismeretterjesztés a lakossági fűtés gyakorlatának reformja érdekében
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	**A kerület környezetállapotára vonatkozó információk gyűjtése, az értékelt környezeti állapotadatok nyilvánosságra hozatala, lakossági szemléletformálás** Mérések, méréssorozatok kezdeményezése a levegőminőség és a zajállapot feltérképezése, illetve az esetleges problémák fő okának azonosítása érdekében
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Önkormányzati intézmények környezetvédelmi tevékenységeinek támogatása, önkormányzati dolgozók környezettudatos magatartásának elősegítése** További együttműködés a helyben aktív, környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezezetekkel, az önszerveződő kerületi csoportok, civil szervezetek támogatása a környezetvédelmi akciókban kerületben működő gazdasági társaságok környezettudatos tevékenységének támogatása, jó példák bemutatása **Környezettudatos magatartásformák erősítése a szociálisan nehéz helyzetű családok körében** Bölcsődék, óvodák, iskolák környezeti neveléssel kapcsolatos feladatainak, eseményeinek további támogatása, ösztönzése, pályázati lehetőségek biztosítása **Pedagógusok és kisgyermek-gondozók számára környezeti nevelési továbbképzések szervezése** Zöldmezős beruházások visszaszorítása a TSZT-ben, az FRSZ-ben és az RKÉSZ-ben

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 10/2022. (V. 19.) önkormányzati rendelet – a zöldterületek és a zöldfelületek használatáról, fejlesztéséről, fenntartásáról és megóvásáról, továbbá Rákosmente fáinak védelméről és pótlásáról

2. 5/2024. (IV. 25.) önkormányzati rendelet – a XVII. kerületi lakóingatlanok energetikai felújítására, korszerűsítésére juttatható önkormányzati támogatás pályázati rendjéről

Forrás: rakosmente.hu

XVIII. KERÜLET - PESTSZENTLŐRINC – PESTSZENTIMRE

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: XVIII. kerület Pestszentlőrinc–Pestszentimre Környezetvédelmi Programja 2024–2029

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Nem motorizált közlekedési módok feltételeinek javítása, fejlesztése** Alternatív üzemanyag hajtású gépjárművek töltőhálózatának kerületi fejlesztése **Önkormányzati gépjárművek fokozatos cseréje alternatív üzemanyag hajtású, illetve kisebb kibocsátású járművekre** Forgalomszabályozási intézkedések
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Háztartási tüzelőberendezések karbantartásának, cseréjének támogatása** Önkormányzati kezelésű intézmények, épületek és berendezésük energiahatékonyságának javítása, energiatakarékos működtetése **Lakóépületek energetikai korszerűsítésének támogatása**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	**Helyben rendelkezésre álló megújuló energiaforrások felhasználásának növelése** Szociális tűzifa osztás
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	Védőfásítások, kondicionáló célú zöldfelületek megvalósításának ösztönzése a kiépült ipari, gazdasági területeken
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	**Burkolatlan, illetve állandó növényzettel sem fedett területekről származó porterhelés csökkentése** Burkolatlan utak burkolásának folytatása **Rossz állapotú utak felújítása, utak folyamatos karbantartása** Utak, járdák locsolása, por- és környezetbarát síkosságmentesítése
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Növényborítottság növelése** Új közparkok, közkertek kialakítása (meglévő, alulhasznosított zöldterületeken) **Új kerületi közösségi kert(ek) létrehozásának felmerülő igénye esetén önkormányzati közreműködés, közösségi komposztálási lehetőség megteremtésével**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Szemléletformálás a lakossági szilárd tüzelésből eredő kibocsátások mérséklése érdekében** Szemléletformálás, ismeretterjesztés és tanácsadás az energiatakarékosság, a megújuló energiaforrások használata és energiahatékonyság érdekében **Szemléletformálás a közlekedési szokások alakítása érdekében** Kommunikációs kampányok folytatása a lakosság tájékoztatása céljából egyes fejlesztési területek beépülését megelőzően

6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	**Levegőminőség-mérő eszközök beszerzése** Az UPSURGE projekt keretében beszerzésre került 6 db levegőminőség-mérő eszköz, melyből 3 fix telepítésű, 3 pedig mobil, úgynevezett low-cost, AirQuino márkájú szenzor. A mért adatok dashboard-on követhetőek. **Lakossági bevonás a monitoring tevékenységekbe** A projekt során 25 db AtmoTube hordozható levegőminőségmérő szenzor került kiosztásra a lakossági esőkert tulajdonosoknak, további 15 db pedig forgó rendszerben a projekt PlaceLab tevékenységek résztvevői számára,
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Kerékpár beszerzés támogatása** Közösségi közlekedési lehetőségek fejlesztésével kapcsolatos érdekérvényesítés **A légi forgalom által okozott terhelések, problémák folyamatos figyelemmel kísérése, érdekérvényesítés** Átszellőzési sávok biztosítása a kerületben (Ény- Dk irányú sávok biztosítása a városszerkezetben)

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 28/2012. (VI. 7.) önkormányzati rendelet – a helyi környezet védelméről, a közterületek, ingatlanok, település tisztaságáról és a fák védelméről

Forrás: bp18.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Kerületünk évek óta biztosítja a lakosság számára, hogy az Ültess egy fát program keretén belül új közterületi fák kerüljenek az ingatlanok elé, ennek a költségét az Önkormányzat állja, eddig több 10 millió Ft értékben telepítettünk a városi klímához alkalmazkodó fafajokat. Önkormányzatunk a zöldfalak telepítését az elmúlt időszakban kezdte meg a tulajdonában álló épületeken, bízva abban, hogy a növények által termelt oxigén hosszútávon is javítja helyben a levegőminőséget.

UPSURGE program keretében monitorozzuk a kerület levegőjének minőségét, melynek eredménye alapján az Önkormányzat meghozza a szükséges intézkedéseket.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- UPSURGE program keretében monitorozzuk a kerület levegőjének minőségét, faültetések, komposztáló osztás a kerületi lakók részére, csökkentve a kerti zöldhulladék égetését.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Fasorok rekonstrukciója a kerület utcáiban és közparkjaiban (pl. Kossuth-tér). A Bókay-kert, mint kiemelt kerületi rekreációs szabadtéri park felújítása tavaly kezdődött meg, a teljes park megújulása több évet vesz igénybe, a felújítás során fő szempont a zöldterületek növelése és fejlesztése.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Fővárosi Önkormányzat és a 18. kerületi Önkormányzat közösen indította el a Budapesti Zöld Panelprogramot. A program a 10 lakásnál nagyobb társasházak energetikai korszerűsítését támogatja.

A program célja: üvegházhatású gázkibocsátás csökkentése, környezetterhelés mérséklése, lakóépületek energiahatékonyságának javítása, rezsiköltségek csökkentése, egészségesebb, komfortosabb otthonok.

Kiemelten támogatott fejlesztések: hőszigetelés, nyílászárócsere, fűtés korszerűsítés.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Budapesti Zöld Panelprogram folyamatban van, a családi házas övezetben élők részére jelenleg nincs a fenti témában önkormányzati pályázati program a kerületben.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Budapesti Zöld Panelprogram folyamatban van, a családi házas övezetben élők részére jelenleg nincs a fenti témában önkormányzati pályázati program a kerületben.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések?

- Nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Budapest Főváros területén tilos az avar- és kerti hulladékégetés, Önkormányzatunk komposztáló edényzetek biztosításával, valamint ingyenes zöldhulladék gyűjtőzsákok osztásával ösztönzi a lakosságot a helyes hulladék és kerti zöldhulladék kezelésére.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Folyamatos a lakosság tájékoztatása a kerületi fórumokon a környezetvédelmi témákban. Az idei évben személyes és online oktatásokat és szemléletformáló előadásokat is szervezünk.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- A kerületünkben csak bizonyos útszakaszokon közlekedhetnek a nehéz tehergépjárművek, a forgalomkorlátozás jelenleg is működik.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen, a tervek előkészítése folyamatban.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Igen, a társasházas lakóövezetben elkezdődött az elektromos autók töltőrendszerének kiépítése.

A közösségi közlekedés bővítése, racionalizálása és fejlesztése kiemelt jelentőségű kerületünkben, mivel lakosaink igényeinek felmérése alapján is szükségessé váltak.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- A terveket a Környezetvédelmi Programunk és a Klímastratégiánk részletesen tartalmazza, melyet csatoltan küldünk.

A Budapest XVIII. kerületi SECAP (Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv) célja a CO_2 kibocsátás 30%-os csökkentése 2030-ig. A kerület klímastratégiája részeként energiahatékonysági programokban vesz részt.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
"Step up" projekt - Energetikai mélyfelújítás a Pestszentimre Zöld Liget Tagóvodában	261 M Ft pályázati és önkormányzati forrás	2018-2024	• Tető hő- és vízszigetelés hagyományos módon, homlokzatszigetelés előre gyártott szendvicspanel elemekkel; •Napelemes rendszer kiépítése; • Intelligens hőakkumlátor, hőszivattyús hűtés-fűtés, fan-coil hőleadó egységekkel	• Hőszigetelés: -32% fűtési energiaigény; • Napelem + hőszivattyú + intelligens hőakkumlátor: 100%-ban megújuló forrásból származó fűtési energia; • megszűnt a fűtésre fordított földgáz felhasználás
"Life in RUNOFF" projekt - Levegőminőség javítás és csapadékvíz helybentartás természetalapú megoldásokkal	101 M Ft pályázati és önkormányzati forrás	2021-2026	• Föld alatti szikkasztók kialakítása a Kolbányi utcában: A szikkasztókba mérőműszerek kerültek kihelyezésre, melyek monitorozzák azok működését és a befogadott csapadék mennyiséget; • Esőkertek kialakítása a Kolbányi utcában • Kavicsgyepes parkolók létesítése a Riesz Frigyes utcában, kizárólag elektromos járművek részére	• Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma • Lokálisan csökkent a hirtelen lezúduló csapadékvíz okozta elöntés; • Növekedett a lakosság klímatudatossága (csapadékvíz helyben szikkasztás)
"UPSURGE" projekt - Levegőminőség javítás és csapadékvíz helybentartás természetalapú megoldásokkal	115 M Ft pályázati és önkormányzati forrás	2021-2026	• 1 minta-esőkert a Tomory Lajos Múzeum kertjében (34 m2); 7 db esőkert rendszer a Szálfa utcában (összesen 216 m2); 25 db közterületi esőkert (4-6 m2/db); 25 db magánkerti esőkert (2-3 m2/db); • Kavicsgyepes felület cserjés szikkasztósávval a Tomory Lajos Múzeum előtt (210m2); • Zöld homlokzat a XVIII. kerületi Polgármesteri Hivatal épületén (216 m2)	• Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma; • Lokálisan csökkent a hirtelen lezúduló csapadékvíz okozta elöntés; • Növekedett a lakosság klímatudatossága (csapadékvíz helyben szikkasztás és levegőminőség)
"UPSURGE" projekt - Levegőminőségmérő szenzorok beszerzése és telepítése	19 M Ft pályázati és önkormányzati forrás	2021-2026	• Telepített levegőminőség mérő és időjárás szenzorok 3 helyszínen: Szálfa u., Tomory Lajos Múzeum, XVIII. kerületi Polgármesteri Hivatal) - mért értékek: CO2, O3, NO2, CO, PM2.5, PM10, SO2, H2S, T, Csapadék, Relatív páratartalom, Zaj, Szélsebesség, Sugárzás; Mobil levegőminőség mérő és időjárás szenzorok: 3 db; • Hordozható AtmoTube szenzorok 50 db	-
Kondor Gyermek Háziorvosi Rendelő felújítása	189 M Ft Önkormányzati forrás	2024	Homlokzati hőszigetelés és részleges nyílászáró csere	Csökkent a fűtési energiaigény
Napsugár Bölcsőde energetikai korszerűsítése	145 M Ft Önkormányzati forrás	2024	Homlokzat és lapostető hőszigetelés, részleges nyílászáró csere	Csökkent a fűtési energiaigény

Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	Becsült költség és forrása	Folyamatban (ütemterv)	Intézkedés részletes bemutatása	*A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés
-	-	-	-	-

Tervezett intézkedés megnevezése	Becsült költség és forrása	Tervezett (ütemterv)	Intézkedés részletes bemutatása	*A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása
Canopy for LIFE” projekt - A klímaváltozáshoz való alkalmazkodás elősegítése, a klímaváltozással szembeni ellenállóképesség erősítése innovatív és fenntartható megoldások gyakorlati megvalósításával	290 M Ft pályázati és önkormányzati forrás	2027-2030	Az idős fák életfeltételeinek vizsgálata, környezetük célzott átalakítása/javítása, a biodiverzitás növelése; • A városi környezetnek ellenálló fafajok ültetése: fajták rendszerezése zöldfelület-típusok szerint, specifikus ültetési technológiákkal kiegészítve; • Fasorcserék megvalósítása, klímaszigetek létrehozása	Növekedhet a zöldfelület, javulhat a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.

XIX. KERÜLET - KISPEST

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: XIX. kerület Kispest Környezetvédelmi Programja 2024–2029

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A szállító járműveket folyamatosan le kell takarni (ponyvázás), az ellenőrzéshez a rendőrség és a közlekedési felügyelet segítségét kell kérni.** Vasúti közlekedés bővítése **Az önkormányzati utak egy része forgalomcsillapított, így e rendszer továbbfejlesztése indokolt (várostörténeti/városszerkezeti okokból az utak jelentős része nem átmenőforgalomra tervezett).** Az önkormányzati utak esetében forgalomcsillapítás, egyes esetekben (pl. lakótelepek) az átmenő forgalom kizárása (behajtani tilos, kivéve célforgalom). **Az önkormányzati utak tervezett és ütemezett felújítása.** P+R, B+R parkolók létesítése, MOL Bubi rendszer fejlesztése **Elektromos buszjáratok előnyben részesítése.**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**A XIX. Kerület nagy ingatlanvagyona és a Kerület alatti geotermikus energia lehetővé teszi, hogy akár az Önkormányzat önállóan, akár beruházók / hitelek bevonásával energetikai beruházásokat valósítson meg.** Megújuló energiatermelés támogatása **Az Önkormányzat ingatlanai energetikai fejlesztéseinek folytatása.**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	A szálló por mellett az egyéb karcinogén komponensek miatt is szükséges az avar és kerti hulladékok égetése tilalmának következetes betartatása.
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	Az ipari és kereskedelmi létesítmények porszennyezését a telekhatárra telepített zöldnövényzettel kell mérsékelni. Építési előírások következetes betartatása.
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	**Utak pormentesítése.** Az építési-bontási munkák, az építési telephelyek porszennyezését csökkenteni kell rendszeres takarítással, fedéssel (takarással) és szükség szerint locsolással.
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Az utak mellé ültetett fák gondozása továbbra is feladat a közutak kezelői számára.** Közterületek folyamatos zöldítése, zöldfelületek fenntartása **Kispest zöldfelületi minősége kiemelkedő. A további mennyiségi és minőségi fejlesztés fontos, a nagyobb hangsúlyt inkább utóbbira érdemes helyezni, hiszen a rendelkezésre álló területek nagysága erősen korlátozott.**

6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	A Pest Megyei Kormányhivatallal folytatott megbeszélés alapján felmerült levegőminőség vizsgálat lehetősége. Pozitív elbírálás esetén a Kormányhivatal biztosít mérőeszközt, amelyet legfeljebb kétszer egy hónapra helyeznek ki. Az Önkormányzatra a helyszín és az elektromos áram biztosítása hárul.
6-2-9	Egyéb intézkedések	

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 20/2014. (VI.24.) önkormányzati - rendelet a fák védelméről

Forrás: uj.kispest.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Esővízgyűjtő, komposztáló, lombkomposztáló program

  Szebb Kispestért Pályázat

  Zöld Kispestért Pályázat

  Környezetvédelmi programok és pályázatok

  Forrásház Gondozási Központ napelemrendszer kiépítése

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Zöld Panelprogram

  Közlekedésszervezési intézkedések (Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre vezető út fejlesztése)

  Egészséges Utcák Program

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Újabb közösségi kert tervezése

  Parkosítás

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Zöld Panelprogram

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Zöld Panelprogram

  Fűtéskorszerűsítés

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Kerületünkben kevés az ipari folyamatokhoz köthető légszennyező anyag kibocsátás.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Esővízgyűjtő, komposztáló, lombkomposztáló program

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Zöld Panelprogram

  Egészséges Utcák Program

  Közparkok, közterületek tisztán tartása, gondozása, alakítása

  Közösségi kert

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Egészséges Utcák Program

Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre vezető út fejlesztése

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Zöld Panelprogram

  Környezetvédelmi programok, pályázatok (Szebb Kispestért Pályázat, Városi ember és a környezet Pályázat, Zöld Kispestért Pályázat, Természetvédelmi Pályázat)

  Egészséges Utcák Program

  Közparkok

XX. KERÜLET - PESTERZSÉBET

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Pesterzsébet Környezetvédelmi Programja 2024–2030

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Önkormányzati zöld közbeszerzések kiemelt területei: önkormányzati gépjármű flotta korszerűsítése** Innovatív közlekedési módok fejlesztése az előkészítést követő beruházási szakaszban: A közösségi közlekedés zöldítése mellett a zöld közlekedésfejlesztés lehetőségei között kiemelten kezelendők a kerékpáros közlekedés továbbfejlesztése, valamint az elektromos járművek töltő infrastruktúrájának és a költséghatékony mikromobilitási eszközpark fejlesztése. **A közösségi közlekedés környezeti hatásainak csökkentése: 2030-ig reális cél a villamos vonalak további rezgés csillapítása a kritikus helyeken és az autóbuszpark folyamatos cseréje elektromos vagy biogáz üzemű autóbuszokra.**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	Önkormányzati zöld közbeszerzések kiemelt területei: az intézmények energetikai korszerűsítése (fűtési rendszerek, hőszigetelés és nyílászárók épületintegrált megújuló megoldások, kül- és beltéri világítás)
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Az önkormányzati zöldfelületek fenntartása, felújítása és minőségi fejlesztése.** Újtelepi-parkerdő megújítása: A faállomány folyamatos megújítása, az erdei infrastruktúra fenntartása
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Kerületi Zöldiroda: Szakmai támogatás a kerület lakosai részére az otthonaik energetikai korszerűsítésében és fenntartható működtetésében.** A jól működő környezeti szemléletformáló kezdeményezések folytatása, illetve kiegészítése energia- és klímatudatosság témaköreivel: lakóépületek energetikai korszerűsítése és hőség elleni védelem; fenntartható közlekedés, e-mobilitás; zöldhulladék komposztálása; az avar és hulladék égetés káros hatásai.
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Intézkedési terv kidolgozás a levegőminőség monitoringjára Pesterzsébeten az Nemzeti Népegészségügyi és Gyógyszerészeti Központ és s HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt-vel együttműködésben.
6-2-9	Egyéb intézkedések	

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 26/2018. (X.26.) önkormányzati rendelet – a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról

Forrás: **pesterzsebet.hu**

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- évente faültetés az éves költségvetési előirányzat terhére, valamint az egyes közintézmények fűtéskorszerűsítése

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- nincs ilyen

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Térrekonstrukció tervezése és kivitelezése

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Intézményi energetikai korszerűsítés

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- A Főváros teljes területén tilos az avar és zöldhulladék égetés

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- nem

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem a kerületi önkormányzatok hatásköre.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- saját forrásból nem, a kerékpáros közlekedés fejlesztése Budapesten fővárosi szinten történik

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- a mikromobilitási szolgáltatók részvételét a közterület-használati rendeletben lehetővé tettük

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Nincs tudomásunk ilyen tervről.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Települési faültetési program	évi kb. 15-20 M Ft önkormányzati forrás	2020-2025	PÉLDA Összesen 350 db őshonos fa telepítése utak és közterületek mentén.	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Zöldfelület rekonstrukciós program	évi	2024	Hunyadi tér teljes rekonstrukciója	Növekedő zöldfelület, esőkert a csapadékvíz helyben tartására, kikapcsolásra alkalmas terület növekedése
Duna parti sétány	……	2020-2024	Pesterzsébet közigazgatási területén a Gubacsi híd és a kerülethatár között húzódó Duna parti terület teljes rekonstrukciója, parti sétány kialakítása	a NATURA 2000-be illeszkedő fejlesztés a közösségi, kikapcsolódásra alkalmas területek bővítése, növényzet ültetése, zöldítés, fásítás
VEKOP projekt	Fővárosi Önkormányzati beruházásban EU-s támogatásból	2023	kerékpáros infrastruktúra fejlesztése a főbb tömegközlekedési útvonalakon és a kerület központjához kapcsolódóan, …. km kerékpárút kiépítése	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Szent Erzsébet tér rekonstrukciója	500 M Ft állami támogatás	folyamatban, 2026. december 15-ig elkészül	A projekt keretében a Szent Erzsébet tér teljes átalakítása, a zöldfelületek cseréje és növelése, faültetés és egyéb növényzet (cseréjék, évelők) telepítése	a kiöregedett és balesetveszélyessé vált fák cseréjével az újonnan telepített növényzet pormegkötő képessége javul.
Intézmények energetikai korszerűsítése	*50 M Ft*	folyamatban, 2026. szeptember 30-ig	a projekt keretében óvodai kazán korszerűbbre történő cseréjére kerül sor	*az energiafelhasználás és a káros anyagok csökkentése*
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Fúrt kutak létesítése a zöldfelületek fenntartása érdekében	10 M Ft saját forrás	2027-2030	a felújított és jelenleg vezetékes vízzel locsolt zöldfelületek fenntartása érdekében fúrt kutak létesítése	a zöldfelület fenntartásával élhetőbb lakókörnyezet kialakítása, a mikroklíma javítása
faültetési program folytatása	évi kb. 20 M Ft	2026-2030	évente minimum 200 fa ültetése a közterületekre	Növekedik a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk

				mérséklődése) és a mikroklíma.
zöldfelület fejlesztések, rekonstrukciók folytatása	évi kb. 100 M Ft	2027-2028	lakótelepi környezetben lévő zöldfelületek fejlesztése, korszerűsítése, a klímaváltozást tűrő növények telepítésével	Növekedik a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Energetikai fejlesztések intézményekben	évi kb. 50 M Ft	2027-2030	az elavult kazánok folyamatos cseréje, a fűtési rendszerek korszerűsítése	az energiafelhasználás és a káros anyagok csökkentése

XXI. KERÜLET - CSEPEL

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **Csepel Környezetvédelmi Programja 2026-2032**.

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Forgalomszervezési intézkedések és várakozási övezetek kialakítása kerületi hatáskörben.** Együttműködés az illetékes országos és fővárosi szervekkel az infrastruktúra és az alternatív közlekedési módok fejlesztése terén. **Érdekképviselet a közlekedésfejlesztési tervek (hidak, HÉV, elkerülő stb.) megvalósulásának felgyorsítása érdekében.** Forgalom lefutás javításának szorgalmazása minden lehetséges fórumon.
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Az energiahatékony megoldások alkalmazása új önkormányzati építményeknél, felújításoknál** Energia felhasználás csökkentése meglévő önkormányzati épületeknél **A távfűtésű lakások számának növelése a lakosság körébe** A korszerű fűtési berendezések beszerzésének és beépítésének támogatása **Lakossági energiahatékonysági támogatások, programok**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	**Vegyes vagy szilárd tüzelésre alkalmas kémények földgáz vagy még kedvezőbb emissziójú tüzelőanyagok füstjének elvezetésre alkalmassá tételének támogatása.** Új kémények létesítésének szabályozása. **A hatósági jelenlét erősítése**. Szemléletformálási akciók. **Lakosság tájékoztatása**
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	**Önkormányzat költségvetési terve alapján, tervezetten útburkolat építése.** Kiporzó felületek növényesítése (gyep, fásszárú növények telepítése) **Szükség szerint közterületek tisztítása, locsolása.**
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Fásítási terv kidolgozása (a fakataszter, a zöldfelületi stratégiában foglalt célok alapján).** Fásítás, pótlás, meglévő fásítások szükség szerinti cseréje. **Egyéb növénytelepítés.**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**A zöldóvodák és ökoiskolák támogatása, fejlesztése, az intézmények együttműködésének segítése** Tájékoztatás **Szemléletformálásra irányuló kampányok, útmutatók megvalósítása** Kerületi értékek és környezeti problémák megismertetése a lakosság szélesebb körében

		Környezetvédelmi adatbázis kialakítása A kerületi vállalatok társadalmi felelősségvállalásának megismertetése a lakossággal
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	**Koncepció készítése, lehetőségek feltárása a kerületi levegő-minőség megfigyelésére (megszűnt OLM automata mérőállomás újraindításának vagy új mérőhely kijelölésének/kiépítésének kezdeményezése).** Expedíció szerű mérések lebonyolítása a kritikus időszakokban és helyeken (pl. közlekedési, fűtési eredetű szennyezések nyomon követése miatt), problémák jelzése. **Lakossági tájékoztatás (rendszeres és eseti - pl. szmogriadó).**
6-2-9	Egyéb intézkedések	

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 38/2009. (X.20.) önkormányzati rendelet - a közterületen kivágott fás szárú növények pótlásáról és pénzbeni megváltásáról

Forrás: **csepel.hu**

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Csepel Önkormányzata részéről fokozatosan épülnek a szilárd burkolatú utak és a hagyományos burkolat nélküli vagy kavicsszórásos helyi utak is szilárd burkolatot kapnak (pl. 2024-ben a Cseresznyefa, Meggyfa, Almafa, Körtefa utcák). Szilárd burkolatú utak kiépítésével Csepel Önkormányzata hatékony javulást ért el a levegőkörnyezeti helyzet vonatkozásában az érintett utcákban.
- Az önkormányzat tájékoztatót adott ki a levegő szennyezésével kapcsolatos bejelentési lehetőségekről és a lakossági tüzelés környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseiről.
- Levegőminőségi szempontból is jelentősek a zöldterületi fejlesztésekre irányuló önkormányzati törekvések. A növényzet telepítése a szálló por megkötésében ugyanis fontos szerepet játszik.
- Csepel Zöld Sziget Program keretében: Virágos Csepelért akció: Az önkormányzat minden tavasszal ingyenes virágpalántákat biztosít a kerületi lakosok számára. A pályázaton kertes házban élők és társasházi lakóközösségek egyaránt részt vehetnek, hogy szebbé varázsolják az ablakokat, erkélyeket és a házak előtti közös tereket.

Csepel Legszebb Előkertje pályázat: Egy évente meghirdetett verseny, amely a legápoltabb, legötletesebb és közterületről is jól látható előkerteket díjazza.

Őszi dísznövény akció: A tavaszi virágosztás mellett a program része a lakossági őszi dísznövény akció is, amely szintén a közterületek és magánkertek zöldítését támogatja ingyenesen átvehető növényekkel.

- 2025 őszén a Krizantém utcában egy különleges Miyawaki mini erdőt hoztak létre több mint száz facsemetével a 10 millió Fa alapítvány, BMW, Erste, Forbes, Telekom és a Dr. Theiss csapatának támogatásával
- 2024/2025-es ültetési évben elültetett fák darabszáma meghaladja az 700 db-ot
- Az önkormányzat törekszik arra, hogy a még be nem épített területeken – és már a meglévő beépítések esetén is – a beépítéseket olyan módon szabályozza, hogy a kerület átszellőzési lehetőségei ne sérüljenek, ami a levegő minőségi szempontok mellett a városi hőszigetek hatása csökkentéséhez is hozzájárul.
- a Csepeli Gyermeksziget Program hosszú távú stratégiai célkitűzése, hogy saját önkormányzati forrásból, tervszerű ütemezéssel – évente egy kerületi általános iskola – teljes körű infrastrukturális modernizációjára sor kerüljön. A beruházások kiemelt prioritása az oktatási intézmények zöldfelületi megújítása. A fejlesztések során az elöregedett iskolaudvarok funkcionális újragondolása, a biodiverzitást támogató fásítási és parkosítási munkálatok, valamint a modern, biztonságos és környezettudatos közösségi terek kialakítása valósul meg. a projektek magukban foglalják a korszerűtlen fűtési és gépészeti rendszerek teljes körű modernizációját, növelve az épületek energiahatékonyságát és biztosítva az optimális beltéri komfortot.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- A kerületi levegőminőségi változások nyomon követése folyamatos. A lakossági hulladék-égetés vissza-szorítása, ellenőrzése és szankcionálása. A lakosság szemléletformálása folyamatos.
- Diffúz kibocsátó felületek csökkentése és a szilárd útburkolatok, növényfedettség növelése folyamatos.
- Forgalomszervezési intézkedések és várakozási övezetek kialakítása kerületi hatáskörben.
- 2026-ban a Széchenyi István utca és a Barcs tér közötti, valamint az azt körül határoló zöldfelület is megújításra kerül. A fejlesztés egyik leglátványosabb eleme a zöldfelületek átfogó megújítása. A cél egy nagy zöldfelülettel rendelkező, természetközeli, ugyanakkor funkcionálisan korszerű közterület létrehozása volt. Ennek érdekében többszintes növényállományt alakítottak ki, amelyben a gyepfelületek, a talajtakarók, az évelők, a cserjék és a meglévő fák egymást kiegészítve jelennek meg. Összesen több mint 8 800 új cserje és évelő növény került a területre. A projekt jóval több egy hagyományos út- vagy parkfelújításnál. A tervezés során egységes rendszerként kezelték a közlekedési felületeket, a zöldterületeket, a csapadékvíz helyben tartását, a közvilágítást és a park használatához kapcsolódó további elemeket. A cél olyan családbarát, biztonságos és hosszú távon fenntartható városi környezet létrehozása volt, amely a környéken élők, az itt működő intézményeket használók és a parkon áthaladók számára egyaránt érzékelhető életminőség-javulást jelent.
- Csepel Zöld Sziget Program keretében: Virágos Csepelért akció: Az önkormányzat minden tavasszal ingyenes virágpalántákat biztosít a kerületi lakosok számára. A pályázaton kertes házban

élők és társasházi lakóközösségek egyaránt részt vehetnek, hogy szebbé varázsolják az ablakokat, erkélyeket és a házak előtti közös tereket.

Csepel Legszebb Előkertje pályázat: Egy évente meghirdetett verseny, amely a legápoltabb, legötletesebb és közterületről is jól látható előkerteket díjazza.

Őszi dísznövény akció: A tavaszi virágosztás mellett a program része a lakossági őszi dísznövény akció is, amely szintén a közterületek és magánkertek zöldítését támogatja ingyenesen átvehető növényekkel.

- 2026-ban valósult meg a Görgey Artúr tér komplex zöldhálózati és funkcionális megújítása. Sűrű, többszintes növényzetet (fasorok, cserjék, biodiverz évelőágyások) telepítettek. Cél egy biztonságos, gyalogosbarát és magas biológiai aktivitású közösségi tér létrehozása
- Az Egészséges Utcák elnevezésű pályázaton nyertes projekt a Kossuth Lajos utca (Károli Gáspár utca és Görgey Artúr tér közötti szakaszának) teljeskörű felújítására terjed ki, amelyben új zöldfelületek kialakítása is szerepel. A projekt fizikai befejezésének határideje 2029. I. félév.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- 2019-ben készült el a kerület Zöldfelületi stratégiája, melynek jövőképe Csepel életminőségének javítása egy egységes zöldfelületi rendszer létrehozásával. Az egyes fejlesztések során a kerület vezetése kiemelt figyelmet szentel annak, hogy a létrejövő minőségi zöldfelületi elemek hosszútávon fenntartható egységet alkossanak, és egyúttal egy élhető környezetet is teremtsen, mely az itt élők életminőségét jelentősen javítani tudja.
- Csepel Önkormányzatának elsődleges célja a városközponti térség zöldfelületi rendszerének fejlesztése. Emellett célul tűzte ki, hogy a meglévő és a jövőbeli beruházások során elkészülő zöldfelületek hosszú távon egy egységes, fenntartható rendszert alkothassanak. A zöldfelületi fejlesztések során a városi épített környezet hősziget hatását kívánja csökkenteni a megváltozott klimatikus viszonyokhoz alkalmazkodni képes zöldfelületek kialakításával.
- A lakókörnyezeti fejlesztések során a kerületi vezetés célja a minőségi környezetfejlesztés a városrészi karaktereknek megfelelően.
- Csepel Zöld Sziget Program
- Csepeli Gyermeksziget Program
- 2026-ban a Széchenyi István utca és a Barcs tér közötti, valamint az azt körül határoló zöldfelület is megújításra kerül. A fejlesztés egyik leglátványosabb eleme a zöldfelületek átfogó megújítása. A cél egy nagy zöldfelülettel rendelkező, természetközeli, ugyanakkor funkcionálisan korszerű közterület létrehozása volt. Ennek érdekében többszintes növényállományt alakítottak ki, amelyben a gyepfelületek, a talajtakarók, az évelők, a cserjék és a meglévő fák egymást kiegészítve jelennek meg. Összesen több mint 8 800 új cserje és évelő növény került a területre. A kerületrészen folytatódnak a további zöldfelületfejlesztések.

- 2026-ban valósult meg a Görgey Artúr tér komplex zöldhálózati és funkcionális megújítása. Sűrű, többszintes növényzetet (fasorok, cserjék, biodiverz évelőágyások) telepítettek. Cél egy biztonságos, gyalogosbarát és magas biológiai aktivitású közösségi tér létrehozása
- Az Egészséges Utcák elnevezésű pályázaton nyertes projekt a Kossuth Lajos utca (Károli Gáspár utca és Görgey Artúr tér közötti szakaszának) teljeskörű felújítására terjed ki, amelyben új zöldfelületek kialakítása is szerepel. A projekt fizikai befejezésének határideje 2029. I. félév.
- Az Önkormányzat tervei között szerepel a Szent Imre téri buszpályaudvar megvétele és megújítása.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Az Önkormányzat középtávú célja, hogy a meglévő ingatlanvagyon felújítása során napelemes energiatermelő rendszerek kerüljenek telepítésre, illetve lehetőség szerint az épületek komplett energetikai korszerűsítése (homlokzati hőszigetelés, nyílászáró csere, gépészeti felújítás) valósulhasson meg. Ennek érdekében a gazdasági program által lefedett időszak projektjei során minden esetben vizsgáljuk a megvalósítható energetikai beavatkozásokat.
- A Csepeli Panelprogram elnevezésű, energiamegtakarítást és egyéb értéknövelő korszerűsítéseket támogató pályázati kiírás 2026-ban is megjelent, amelyre lakásszövetkezetek és társasházak nyújthatnak be pályázatot. A támogatott beruházások között többek között szerepel a fűtésoptimalizálást eredményező homlokzati hőszigetelés kialakítása, hőszigetelt közösségi nyílászárók beépítése, valamint a gázvezeték-hálózat cseréje is.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- A Csepeli Panelprogram elnevezésű, energiamegtakarítást és egyéb értéknövelő korszerűsítéseket támogató pályázati kiírás 2026-ban is megjelent, amelyre lakásszövetkezetek és társasházak nyújthatnak be pályázatot.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- A Csepeli Panelprogram elnevezésű, energiamegtakarítást és egyéb értéknövelő korszerűsítéseket támogató pályázati kiírás 2026-ban is megjelent, amelyre lakásszövetkezetek és társasházak nyújthatnak be pályázatot.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Jelenleg nincs információnk ilyen fejlesztésről.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Önkormányzatunk ingyenes komposztláda akciójának keretében 630 literes műanyag komposztládák biztosításával népszerűsíti a helyben komposztálást, ezáltal a kerti hulladékégetésének csökkentését. 2025-ben 150 db-ot adtak át.

- Az Önkormányzaton keresztül tud a lakosság vásárolni biológiailag lebomló zsákokat a MOHU BUDAPEST Zrt. kerti zöldhulladék gyűjtési akciójához. A MOHU Budapest Zrt. az elszállított zöldanyagot komposztálja.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- 2026-ban esővíztartály akció keretében az Önkormányzat 150 db 300 literes esővízgyűjtő tartályt biztosított a lakosság számára a csapadékvíz helyben történő hasznosításához.
- 2025-ben komposztláda akció keretében az Önkormányzat 150 db 630 literes komposztládát biztosított a lakosság számára.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Az egyéni közlekedési módok használatának és infrastruktúrájának fejlesztése, biztonságos kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása, Manfréd közbringa-rendszer kialakítása.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Manfréd közbringa-rendszer kialakítása: Mikromobilitási és fenntartható közlekedési hálózat kiépítésének részeként Budapest 400 pontján 2000 db hagyományos és 500 db e-bringa bérelhető perc alapon, akár havi vagy éves bérlettel is.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- 2026-ban a Széchenyi István utca és a Barcs tér közötti, valamint az azt körül határoló zöldfelület is megújításra kerül.
- 2026-ban a Széchenyi István utca és a Barcs tér közötti, valamint az azt körül határoló zöldfelület is megújításra kerül. A fejlesztés egyik leglátványosabb eleme a zöldfelületek átfogó megújítása. A cél egy nagy zöldfelülettel rendelkező, természetközeli, ugyanakkor funkcionálisan korszerű közterület létrehozása volt. Ennek érdekében többszintes növényállományt alakítottak ki, amelyben a gyepfelületek, a talajtakarók, az évelők, a cserjék és a meglévő fák egymást kiegészítve jelennek meg. Összesen több mint 8 800 új cserje és évelő növény került a területre. A kerületrészen folytatódnak a további zöldfelületfejlesztések.
- Az Egészséges Utcák elnevezésű pályázaton nyertes projekt a Kossuth Lajos utca (Károli Gáspár utca és Görgey Artúr tér közötti szakaszának) teljeskörű felújítására terjed ki, amelyben új zöldfelületek kialakítása is szerepel. A projekt fizikai befejezésének határideje 2029. I. félév.
- Az Önkormányzat tervei között szerepel a Szent Imre téri buszpályaudvar megvétele és megújítása.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **megtalálható.**				
Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Brenner János Park II. ütem (zöldterületfejlesztés a kerületben)	Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzatának saját költségvetési forrása. · 369 688 487 forint bruttó beruházási költség	2026	Királymajor városrész átfogó, II. ütemű környezetrendezési és zöldfelület-megújítási programja. Az intézkedés keretében a Brenner János Park és a Kádár Katalin Tagóvoda környezetében nagyszámú lombos fa, cserje és évelő növényzet telepítése valósul meg a városi hősziget-hatás csökkentésére és a levegőminőség javítására. A fejlesztés magában foglalja a meglévő fák szakmai ápolását, automata öntözőrendszer kiépítését, valamint a kapcsolódó infrastruktúra (sétányok, utcabútorok, közvilágítás és rendezett parkolók) megújítását a biológiai aktivitásérték növelése érdekében	A megnövelt lombkorona-felület és a sűrű cserjeszint megfigyelhető módon javítja a Királymajor városrész levegőminőségét
Görgey Artúr tér (zöldterületfejlesztés a kerületben)	Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzatának saját költségvetési forrása	2026	Görgey Artúr tér komplex zöldhálózati és funkcionális megújítása. Sűrű, többszintes növényzetet (fasorok, cserjék, biodiverz évelőágyások) telepítettek. Cél egy biztonságos, gyalogosbarát és magas biológiai aktivitású közösségi tér létrehozása	A városi hősziget-hatás radikális csökkenése és a lokális por- és gázszennyezettség mérséklődése.
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	Magánberuházás, közvetlen önkormányzati költségvetési forrást nem igényel.	2026	Mikromobilitási és fenntartható közlekedési hálózat kiépítése Csepelen. Budapest 400 pontján 2000 db hagyományos és 500 db e-bringa bérelhető perc alapon, akár havi vagy éves bérlettel is.	A gépjárműforgalom és a károsanyag kibocsátás csökkentése a „közösségi megosztáson alapuló utolsó kilométeres közlekedés” biztosításával, alternatívát nyújtva az egyéni autós közlekedéssel szemben.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**

Csepeli Panelprogram	Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzatának saját költségvetési forrása	folyamatban Évente ismétlődő ütemterv szerint	A támogatott beruházások között többek között szerepel a fűtésoptimalizálást eredményező homlokzati hőszigetelés kialakítása, hőszigetelt közösségi nyílászárók beépítése, valamint a gázvezeték-hálózat cseréje is.	Azonnali és hosszú távú hatás. Az egyes épületek fizikai elkészülését (átadását) követő első fűtési szezonban már mérhető az energiafogyasztás csökkenése. A komplex hőszigetelés és a fűtéskorszerűsítés következtében radikálisan csökken a társasházak távhő- és gázenergia-igénye.
Fűtési eredetű légköri kibocsátás csökkentése, az energiafelhasználás hatékonyságának javítása	Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzatának saját költségvetési forrása	folyamatos	Az önkormányzat tájékoztatót adott ki a levegő szennyezésével kapcsolatos bejelentési lehetőségekről és a lakossági tüzelés környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseiről	Középtávú (1-2 fűtési szezon), a társadalmi felelősségvállalás és a hatósági ellenőrzések hatékonyságának növekedésével párhuzamosan. A lakossági szemléletformálás és a könnyen elérhető bejelentési lehetőségek visszatartó ereje miatt igazolhatóan csökken a háztartási szilárdtüzelésből származó mérgező gázok és a szálló por koncentrációja, különösen a kerület kertes családi házas övezeteiben.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Diffúz kibocsátó felületek csökkentése, szilárd útburkolatok, növény fedettség növelése	Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzatának saját költségvetési forrása	folyamatos	Folyamatosan épülnek a szilárd burkolatú utak és a hagyományos burkolat nélküli vagy kavicsszórásos helyi utak is szilárd burkolatot kapnak	Szilárd burkolatú utak kiépítésével Csepel Önkormányzata hatékony javulást ért el a levegőkörnyezeti helyzet vonatkozásában az eddig érintett utcákban.

XXII. KERÜLET - BUDAFOK-NAGYTÉTÉNY

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Budafok–Tétény Budapest XXII. kerület V. Környezetvédelmi Programja 2024–2029

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Kerületi intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Biztonságos kerékpáros és gyalogos közlekedés támogatása** Forgalomcsillapító intézkedések kiterjesztése **Közösségi közlekedés feltételeinek javítása, vonzóbbá tétele**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Önkormányzati tulajdonú pontforrások korszerűsítése, koncepció kidolgozása** Önkormányzati és középületek energiahatékonyságának növelése **Lakóépületek energiahatékonyságának növelése és klímaváltozáshoz való alkalmazkodás lehetséges módjainak bemutatása önkormányzati ingatlanokon**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	**Lakóépületek energiahatékonyságának növelése és klímaváltozáshoz való alkalmazkodás lehetséges módjainak bemutatása önkormányzati ingatlanokon intézkedést** Biológiailag lebomló hulladék gyűjtésének népszerűsítése, keletkezésének megelőzése **Szemléletformáló kampányok, akciók** Önkormányzatunk szociális tűzifa támogatási rendszerrel is rendelkezik, ennek fenntartása a jövőben is tervezett. A program célja, hogy kevésbé környezetszennyező, magas fűtőértékű, jó minőségű keményfával támogassa azokat a rászorulókat, akiknél jelenleg nem biztosítható a környezetbarát fűtési technológia kialakítása. A cél, hogy elkerüljük a rossz minőségű, nedves fával vagy hulladékkal való tüzelést, ezzel is csökkentve a levegőszennyezést. A támogatás minden évben szeptember 1. és március 31. között vehető igénybe. Mindemellett a krízishelyzetben lévő, fával tüzelő családok számára a Budafok-Tétényi Család- és Gyermekjóléti Központ is biztosít szükség szerint tűzifát, amelynek során szintén kiemelt szempont a megfelelő minőségű tüzelőanyag biztosítása. **2022-ben támogatási formát indított az Önkormányzat magánszemélyek részére a lakóingatlanok energetikai megtakarítást eredményező felújításához. A pályázat célja, hogy az alacsonyabb jövedelemmel rendelkezők is korszerűsíthessék otthonukat. A támogatási formát pályázat útján nyújtja az Önkormányzat. Önrész nem szükséges hozzá, a maximálisan igényelhető összeg 200 ezer forint. A pályázat a mindenkori költségvetésben biztosított összeg kimerüléséig elérhető.**

6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	**Szemléletformáló kampányok, akciók**
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	**Utak, járdák tisztítása, pormentesítése** Kerületi fenntartású utak burkolatának karbantartása
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Meglévő fasorok pótlása, egyedi faültetések, zöldsávok megújítása** Lakótelepi zöldfelületek megőrzése, zöldfelületek rehabilitációja **Új közcélú zöldfelületek létrehozása a kerületben** Közösségi kertek létrehozása Magánterületi faosztási program „Beton helyett zöld" program
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Kommunikáció és felvilágosító munka erősítése a kerület köztisztaságának növelése érdekében** Kerületi környezeti információs adatbázis kialakítása és működtetése **4.2.1. Szemléletformáló kampányok, akciók fejezet** Kerékpározás és ezáltal az aktív, egészséges életmód népszerűsítése
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	**Levegőminőség modellezés - ATMO-plan alkalmazás használata** Nagytétényben akkreditált levegőtisztaság-mérési program zajlott le 2025-2026-ban, illetve zajlik 2026-2027-ben is, amelynek célja a háttérterhelés pontos feltérképezése volt, valamint a források és hatások hosszú távú nyomon követése.
6-2-9	Egyéb intézkedések	

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 21/2021. (IX.13.) önkormányzati rendelet – a fák védelméről

2. 101/2022. (V.26.) határozat – a zöldfelületbarát utcák elősegítésével kapcsolatos döntésről

Forrás: **Budafok-Tétény**

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Budafok-Tétény 2024-2029. évekre szóló V. Környezetvédelmi Program 2.2.1, 2.2.2, 2.2.6.7, 2.2.6.8, 2.2.7, 2.2.9 fejezetei, valamint 3. fejezet III. pont

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Budafok-Tétény 2024-2029. évekre szóló V. Környezetvédelmi Program 7.1.1 fejezet, 7.2.2 fejezet 2.2.1 intézkedés, 7.3.1, 7.3.3 fejezetek, 7.3.5 fejezet 3.5.1 intézkedés, 7.4.1, 7.4.2 fejezetek, 7.4.3 fejezet 4.3.1 intézkedés, valamint 8.3 és 9. fejezetek

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Budafok-Tétény 2024-2029. évekre szóló V. Környezetvédelmi Program 7.3.3 fejezete

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Budafok-Tétény 2024-2029. évekre szóló V. Környezetvédelmi Program 7.3.5 fejezet 3.5.1 intézkedés, 7.4.1 fejezet 4.4.1 intézkedés

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Önkormányzatunk szociális tűzifa támogatási rendszerrel is rendelkezik, ennek fenntartása a jövőben is tervezett. A program célja, hogy kevésbé környezetszennyező, magas fűtőértékű, jó minőségű keményfával támogassa azokat a rászorulókat, akiknél jelenleg nem biztosítható a környezetbarát fűtési technológia kialakítása. A cél, hogy elkerüljük a rossz minőségű, nedves fával vagy hulladékkal való tüzelést, ezzel is csökkentve a levegőszennyezést. A támogatás minden évben szeptember 1. és március 31. között vehető igénybe.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Budafok-Tétény 2024-2029. évekre szóló V. Környezetvédelmi Program 7.4.1. fejezet 4.4.1. intézkedés.
- 2022-ben támogatási formát indított az Önkormányzat magánszemélyek részére a lakóingatlanok energetikai megtakarítást eredményező felújításához. A pályázat célja, hogy az alacsonyabb jövedelemmel rendelkezők is korszerűsíthessék otthonukat. A támogatási formát pályázat útján nyújtja az Önkormányzat. Önrész nem szükséges hozzá, a maximálisan igényelhető összeg 200 ezer forint. A pályázat a mindenkori költségvetésben biztosított összeg kimerüléséig elérhető.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

-

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Az avar és kerti hulladék égetése a 69/2008. (XII.10.) Főv. Kgy. rendelet alapján Budapest közigazgatási területén tilos.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Budafok-Tétény 2024-2029. évekre szóló V. Környezetvédelmi Program 7.4.2 fejezete.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- A XXII. kerület és Érd közigazgatási határának térségében tervezett és már részben elkészült logisztikai park megvalósulásával összefüggésben a megnövekedő tehergépjármű-forgalom közlekedési eredetű légszennyezőanyag kibocsátásra gyakorolt hatásait az Önkormányzat figyelemmel kíséri. Amennyiben a forgalomnövekedés és a levegőminőségi vizsgálatok

eredményei indokolják, az Önkormányzat a rendelkezésére álló lehetőségek keretei között vizsgálja a nehéz tehergépjárművek forgalmának korlátozására vagy mérséklésére irányuló intézkedési formák bevezetésének lehetőségét. Mindezek alapján 2026 augusztusában Önkormányzatunk súlykorlát bevezetését kezdeményezte a Budapest Közút Zrt-nél a nehézgépjárművek behajtására vonatkozóan az Érd – CT Park - M6 körforgalom és 6. számú főút – M0 csomópont közötti szakaszon.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Budafok-Tétény 2024-2029. évekre szóló V. Környezetvédelmi Program 7.3 fejezet.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- A közösségi közlekedés szervezése és fejlesztése alapvetően nem a kerületi önkormányzat hatáskörébe tartozik, ugyanakkor az Önkormányzat a rendelkezésére álló eszközökkel támogatja a fenntartható és környezetbarát közlekedési módok elterjedését. Budafok-Tétény 2024-2029. évekre szóló V. Környezetvédelmi Program 7.3 fejezet.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

Budafok-Tétény 2024-2029. évekre szóló V. Környezetvédelmi Program 7.1.1 fejezet, 7.2.2 fejezet 2.2.1 intézkedés, 7.3.1, 7.3.3 fejezetek, 7.3.5 fejezet 3.5.1 intézkedés, 7.4.1, 7.4.2 fejezetek, 7.4.3 fejezet 4.3.1 intézkedés, valamint 8.3 és 9. fejezetek.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
Közterületi faültetés	100 millió Ft Önkormányzati forrás	2018-2025	Összesen több mint 1000 db fa telepítése parkokban, utak mentén és egyéb közterületeken.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Faültetési program civil szervezetek bevonásával	civil szervezet támogatásával	2021	80 db közterületi fa telepítése parkokban, utak mentén és egyéb közterületeken.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Lakossági facsemete osztás	civil szervezet támogatásával	2021-2022	2700 db facsemete ingyenes osztása a lakosság részére.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Myawaki erdő telepítése	civil szervezet támogatásával	2022	A módszer különlegessége, hogy a facsemetéket igen sűrűn ültetik egymás mellé, véletlenszerű elrendezésben. A növények ezért gyorsabban növekednek, mert a fényért és a tápanyagokért való versengés erősebben érvényesül, mint egy magában álló díszfa esetében. Kis helyigénye miatt a városi terek zöldítésének, így a klímaadaptációnak és a klímaváltozáshoz kapcsolódó hatások mérséklésének egyik hasznos eszköze lehet. Az ezzel a módszerrel létrehozott „minierdők” gyorsan betöltik ökológiai szerepüket: gyorsabban nőnek, oxigénkibocsátó-képességük hatványozottabb a hagyományos erdőkéhez képest.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Zöldfelület-fejlesztési munkálatok	>800 millió Ft önkormányzati forrás	2018-2025	Zöldfelület-fejlesztési munkálatok keretében az Önkormányzat több közterületi és intézményi zöldfelület megújítását és fejlesztését valósította meg, ennek részeként mezítlábas parkot alakított ki, fejlesztette a Duna-part közösségi funkcióit, valamint megújította a Honfoglalás úti játszótér melletti zöldfelületet, a Takács Pál teret, a Rózsakerti lakótelep zöldfelületeit és létrejött a Tétény-rét családi park. A zöldfelületi fejlesztéseknek részét képezi a cserjék, évelő növények és sövények telepítése is.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma, gyalogos közlekedés népszerűsítése

Szent István Tér komplex fejlesztése	186,5 millió Ft TÉR-KÖZ pályázat	2018	TÉR-KÖZ pályázati forrásból megvalósult a Szent István Tér komplex fejlesztése. A fejlesztés részeként több korosztályt is kiszolgáló tematikus játszótér jött létre, továbbá pihenőhelyek, esőkert is létesült.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Szieszta Pont zöldfelület-fejlesztési munkálatai	7.9 millió Ft önkormányzati forrás	2024	A „Beton helyett zöld" program egyik 2024-ben megvalósult eleme, mely Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzatának kezdeményezése. Célja a burkolt, hőszigetként működő felületek csökkentése, valamint új, élő zöldfelületek létrehozása.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
„Beton helyett zöld" program	100 millió Ft önkormányzati forrás	2024-2025	A „Beton helyett zöld" program Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzatának kezdeményezése, amely a burkolt, hőszigetként működő felületek csökkentését, valamint új, élő zöldfelületek létrehozását célozza a kerület közterületein. Ennek keretében megtörtént a Pannónia osztósáv, a Bartók Béla út 7-11. társasházak közötti zöldfelület megújítása, továbbá a Jókai utca és a Nagytétényi út kereszteződésének zöldfelületi rendezése és a Regényes utca – Kiránduló utca sarkának zöldítése	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Utak, járdák, támfalak felújítása	1 750 millió Ft önkormányzati forrás	2018-2025	A fejlesztések során megtörtént az elöregedett aszfalt, illetve térkőburkolatok átépítése, javítása, cseréje, a földutak javítási és pormentesítési munkái, a járdaburkolatok javítása, cseréje, a korlátok javítása, cseréje, továbbá szükség esetén a közvilágítás kiépítése is.	A jól karbantartott és biztonságos járdák, az összefüggő, rendszert alkotó gyalogos közlekedési útvonalak ösztönözhetik a lakosságot a gyaloglásra, ezáltal csökkenhet a gépjárműforgalom és javulhat a városi levegőminőség. Az útfelületek javításával és a földutak burkolásával csökkenthető a közlekedésből eredő porszennyezés, különösen a PM_{10} kibocsátás.
Budapesti Útépítési Program	3,18 milliárd Ft pályázati forrás	2019-2023	A Program keretében mintegy 100 út- és utcaszakasz épült ki.	Az útfelületek javításával és a földutak burkolásával csökkenthető a közlekedésből eredő porszennyezés, különösen a PM_{10} kibocsátás.
Új járdák építése	330 millió Ft önkormányzati forrás	2018-2025	Az Önkormányzat több helyszínen útburkolat- és járdaépítési, illetve útfelújítási munkálatokat valósított meg. Az új és megújított járdák javítják a gyalogos közlekedés biztonságát és a közösségi közlekedési megállóhelyek megközelíthetőségét, míg az útburkolatok fejlesztése hozzájárul a	A jól karbantartott és biztonságos járdák, az összefüggő, rendszert alkotó gyalogos közlekedési útvonalak ösztönözhetik a lakosságot a gyaloglásra, ezáltal csökkenhet a gépjárműforgalom és javulhat a városi levegőminőség.

			közlekedési infrastruktúra állapotának javításához.	
Kerékpártárolók kialakítása	6,5 millió Ft Fővárosi Önkormányzati forrás 19 millió Ft önkormányzati forrás	2025	2 db fedett, zárt kerékpártároló kialakítása társasházi környezetben, a Magasház utcában és a Leányka utcai lakótelepen. Közösségi kerékpártárolók telepítése 10 intézmény területén.	A kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása hozzájárulhat a gépjárműhasználat és a közlekedésből származó légszennyezőanyag kibocsátás mérsékléséhez, ezáltal a helyi levegőminőség javulásához.
Gyalogátkelőhelyek létesítése	200 millió Ft önkormányzati forrás	2018-2025	Több mint 20 helyszínen létesült új gyalogos átkelőhely 2018–2025 között Budapest XXII. kerületében. Mindemellett egyesesetekben előfordult, hogy nem új átkelőhely létesült, hanem a meglévő gyalogos kapcsolatok fejlesztése valósult meg a biztonságosabb és akadálymentes közlekedés elősegítése érdekében. Az intézkedések célja a gyalogos közlekedés feltételeinek javítása, a gyalogosbarát közlekedési hálózat fejlesztése, valamint a fenntartható közlekedési módok arányának növelése a kerületben.	A gyalogos közlekedés feltételeinek javulásával növekedhet a gyalogos közlekedés aránya, ami hosszabb távon hozzájárulhat a gépjárműhasználat és a közlekedésből származó légszennyezőanyag kibocsátás mérsékléséhez, ezáltal a helyi levegőminőség javulásához.
Elektromos autótöltők telepítése	2,5 millió Ft önkormányzati forrás	2025	A fejlesztés keretében elektromos autók töltésére alkalmas csatlakozó aljzat telepítése történt meg több önkormányzati intézményben (pl.: Budafok-Tétényi Család- és Gyermekjóléti Központ, Levendula Idősek Klubja). Az elektromos autók használatával csökkenthető a közlekedésből eredő kibocsátások mértéke, az autók töltéséhez szükséges infrastruktúra kiépítése közvetett formában támogatja a kibocsátáscsökkentést.	Az elektromos járművek használatát támogató infrastruktúra fejlesztése hozzájárulhat a közlekedésből származó légszennyező anyagok, különösen a helyi kibocsátású szennyezőanyagok mennyiségének csökkentéséhez, ezáltal közvetetten javíthatja a levegőminőséget.
Energiahatékonyságot növelő beruházások	500 millió Ft önkormányzati forrás	2019-2025	Önkormányzati tulajdonú ingatlanok, önkormányzati fenntartású intézmények energetikai felújítása, fűtéskorszerűsítése, gázkészülékek karbantartása, utólagos homlokzati szigetelése, nyílászáró cseréje, tetőszigetelése, elavult beltéri lámpatestek energiatakarékos fényforrásra cserélése, napelemrendszer telepítése.	Az épület energiahatékonyságának javításával és az energiafelhasználás csökkentésével mérséklődhet a fűtési és hűtési célú energiaigény, ezáltal csökkenhet az energiatermeléshez kapcsolódó légszennyezőanyag kibocsátás, valamint a fűtésből származó helyi kibocsátás.
Zöldike Tagbölcsőde építési beruházás	1 003 907 272 Ft Széchenyi Terv Magyarország Kormánya Európai Unió társfinanszírozásában	2021-2023	72 férőhelyes új bölcsőde célzott energiahatékonysági kialakításának eredményeként az épület közelít a passzívházhoz, amelyben szinte egyáltalán nincs szükség aktív fűtésre, hűtésre. A bölcsőde energiafogyasztását	Az épület energiahatékonysági elvek mentén történt kialakítása következtében mérséklődik a fűtési és hűtési célú energiaigény, ezáltal csökken az energiatermeléshez kapcsolódó

			hővisszanyerős szellőzőberendezéssel csökkentik, a fűtés és hűtés megújuló energiával, levegős hőszivattyúval történik. A padló- és mennyezetfűtés optimális hőérzetet biztosít az épületben tartózkodók számára. Passzív építészeti eszköz a zöldtető is, amely segíti a belső klímaszabályozást és csökkenti a csatornák csapadékterhelését.	légszennyezőanyag kibocsátás, valamint a fűtésből származó helyi kibocsátás
Napraforgó tagbölcsőde energetikai felújítása	108 millió Ft pályázati forrás	2019	Az intézmény épületének utólagos homlokzati szigetelése, nyílászáró cseréje, tetőszigetelése, energetikai korszerűsítése.	Az épület energiahatékonyságának javításával és az energiafelhasználás csökkentésével mérséklődhet a fűtési és hűtési célú energiaigény, ezáltal csökkenhet az energiatermeléshez kapcsolódó légszennyezőanyag kibocsátás, valamint a fűtésből származó helyi kibocsátás.
Egészséges Budapest Program	162,5 millió Ft pályázati forrás	2018-2025	A Program keretében egyebek mellett egészségügyi intézmények, orvosi rendelők, energetikai felújítása, fűtés korszerűsítése, nyílászárók cseréje is megvalósult, amelyek a levegőminőségre is hatást gyakorló fejlesztési elemek.	Az épület energiahatékonyságának javításával és az energiafelhasználás csökkentésével mérséklődhet a fűtési és hűtési célú energiaigény, ezáltal csökkenhet az energiatermeléshez kapcsolódó légszennyezőanyag kibocsátás, valamint a fűtésből származó helyi kibocsátás.
Szemléletformálás – komposztálóláda osztás lakosság részére	> 25 millió Ft önkormányzati forrás	2019 és 2024	Több mint 1500 db komposztálóláda kiosztása lakossági pályázat keretében.	Az avar helyben tartásával csökkenhet az avar elszállításával és kezelésével összefüggő közlekedési és egyéb környezeti terhelés, valamint az avar nyílt téri égetésének ösztönzése is mérséklődhet, ezáltal közvetve hozzájárulhat a helyi levegőminőség javulásához.
Szemléletformálás – esővízgyűjtő-tartályok osztása lakosság részére	59,5 millió Ft önkormányzati forrás	2021-2025	Több mint 3800 db esővízgyűjtő-tartály kiosztása lakossági pályázat keretében	Az intézkedés a csapadékvíz helyben történő hasznosítását és az ivóvíz öntözési célú felhasználásának csökkentését ösztönzi. A program közvetett levegővédelmi hatása, hogy a rendelkezésre álló víz révén támogatja a lakossági zöldfelületek, növényzet fenntartását, amely a párologtatás, a helyi mikroklíma javítása és a levegőben lévő por megkötése révén kedvezően járulhat hozzá a települési környezet állapotához
Szemléletformálás – fecskefészek és denevérodú osztása lakosság részére	5,3 millió Ft önkormányzati forrás	2025-2026 (folyamatban)	Fecske és denevérpopuláció felmérése és ez alapján célzott területrészekre 500 fecskefészek és fecskepelenka, valamint 200 db denevérodú	A lakosság részére kiosztott denevérodúk és műfecskefészkek kihelyezése a természetes szúnyoggyérítés hatékony eszközei, amelyek a biológiai védekezést helyezik előtérbe,

			osztása a lakosság részére magáningatlanon történő elhelyezés céljából	ezáltal mérséklődik a légi úton történő, kémiai vegyszeres szúnyoggyérítés szükségessége és az azzal járó levegőszennyezés.
Levegőtisztaság-mérési program	10,5 millió Ft önkormányzati forrás	2025	Nagytétényben akkreditált levegőtisztaság-mérési program zajlott le, amelynek célja a háttérterhelés pontos feltérképezése volt, valamint a források és hatások hosszú távú nyomon követése.	A mérési eredmények biztosítják a környezetvédelmi döntések és a lakosság egészségét szolgáló intézkedések szakmai alapját, így a program szorosan illeszkedik a kerület környezet- és klímavédelmi stratégiáihoz.
Környezetvédelmi pályázat	7 millió Ft önkormányzati forrás	2018-2025	A pályázat alapítványok, egyesületek, egyházak, valamint nem állami és nem önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények fenntartói számára biztosít forrást szemléletformálási célú eseményeken és eszközbeszerzésen túl intézményi kert, zöldfelület létesítésére, fenntartására, fejlesztésére is.	A pályázat hozzájárulhat a települési zöldfelületi rendszer erősítéséhez, a légszennyező anyagok és a szálló por megkötéséhez, valamint a helyi mikroklíma javításához.
Környezetvédelmi Program készítése	2,5 millió Ft önkormányzati forrás	2023-2025	Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Képviselő-testülete a 26/2025. (II.13.) határozatával elfogadta a kerület V. Környezetvédelmi Programját, így a dokumentum megvalósítási szakaszba léphetett. A program számos intézkedése szolgálja a levegőminőség védelmét, illetve javítását.	A Környezetvédelmi Programban meghatározott levegőtisztaság-védelmi és fenntarthatósági intézkedések megvalósítása hozzájárulhat a levegőminőség javításához, a környezeti terhelések mérsékléséhez, valamint a lakosság egészségesebb, élhetőbb környezetének kialakításához.
Klímastratégia készítése	20 millió Ft KEHOP-1.2.1-18-2018-00018	2020-2021	Budafok-Tétény Budapest XXII. kerület Önkormányzata Képviselő-testülete a 327/2021. (XII.09.) határozatával elfogadta a kerület Klímastratégiáját, így a dokumentum megvalósítási szakaszba léphetett. A stratégia számos intézkedése szolgálja a levegőminőség védelmét, illetve javítását.	A Klímastratégiában meghatározott levegőtisztaság-védelmi és fenntarthatósági intézkedések megvalósítása hozzájárulhat a levegőminőség javításához, a környezeti terhelések mérsékléséhez, valamint a lakosság egészségesebb, élhetőbb környezetének kialakításához.
Lakóingatlanok energetikai megtakarítást eredményező felújítása - pályázat	2 millió Ft önkormányzati forrás	2022-2025	2022-ben támogatási formát indított az Önkormányzat magánszemélyek részére a lakóingatlanok energetikai megtakarítást eredményező felújításához. A pályázat célja, hogy az alacsonyabb jövedelemmel rendelkezők is korszerűsíthessék otthonukat. A támogatási formát pályázat útján nyújtja az Önkormányzat. Önrész nem szükséges hozzá, a maximálisan igényelhető összeg 200 ezer forint.	A pályázat hozzájárul a kerületi lakóépületek energiahatékonyságának javításához, az energiahasználatból eredő kibocsátások csökkentéséhez.

Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	Becsült költség és forrása	Folyamatban (ütemterv)	Intézkedés részletes bemutatása	*A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés
TOP_Plusz-4.1.1-23 „Egészséges utcák program”	2 milliárd forint TOP Plusz támogatás	2024-2029	A projekt célja a Budapesten élők egészségi állapotának és életminőségének javítása olyan közterület-megújítási projekteken keresztül, amelyeknek kifejezetten az ember, az egészséges életmód és az ehhez szükséges városi környezet kialakítása áll a középpontjában.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Budapesti Zöld Panelprogram	53 millió Ft	2026 - tól	A Budapesti Zöld Panelprogram célja a budapesti háztartások épületenergetikai fejlesztéseinek ösztönzése és támogatása, az üvegházhatású gázkibocsátás és a környezetterhelés csökkentése, hozzájárulva ezáltal az életminőség javításához, az egészség megőrzéséhez és a környezeti fenntarthatósághoz, valamint a kerületünk Klímastratégiájában meghatározott klímavédelmi célokhoz is. A pályázaton azok a társasházak és lakásszövetkezetek vehetnek részt, amelyek panel vagy egyéb iparosított technológiával épültek. A projektelőkészítési szakaszra vonatkozó pályázati kiírás 2026. április 1-jén jelent meg, a jelentkezési felület 2026. április 15-én nyílt meg, a pályázatok benyújtásának határideje pedig 2026. július 31. napja volt. A Budapesti Zöld Panelprogram projektelőkészítési szakaszának keretét a DEA-k elkészítése jelenti. A DEA-k elkészítésének költsége lakóépületenként bruttó 1,9 millió forint, melyet a kerületi és a Fővárosi Önkormányzat 50–50%-os arányban finanszíroz.	A beruházás hozzájárul az épületek energiahatékonyságának javításához – legalább 30%-os energiamegtakarítás elérése a cél, így az energiahasználatból eredő kibocsátások csökkentéséhez.
Energiahatékonyságot növelő beruházások	Központi költségvetési támogatás	2026	A Hajós Alfréd Tanuszoda energetikai korszerűsítése.	Az épület energiahatékonyságának javításával és az energiafelhasználás csökkentésével mérséklődhet a fűtési és hűtési célú energiaigény, ezáltal csökkenhet az energiatermeléshez kapcsolódó légszennyezőanyag kibocsátás, valamint a fűtésből származó helyi kibocsátás.
Alternatív zöldfelületkezelés	<1 millió Ft önkormányzati forrás	2024-től	A kerületben összesen 4 helyszínén 2024 őszétől, pilot jelleggel avarkalodákat alakítottunk ki, ahol sünodúkat is kihelyeztünk. A kalodák arra szolgálnak, hogy elszállítás vagy akár bezsákolás helyett a lehullott avar egy részét helyben tartsuk, mely a talajnak is hasznos, emellett számos állatnak nyújt menedéket a téli időszakban, többek	Az avar helyben tartásával csökkenhet az avar elszállításával és kezelésével összefüggő közlekedési és egyéb környezeti terhelés.

			között a sünöknek is. Az alternatív avarkezeléssel csökkenthető az avar elszállításából vagy zsákolásából fakadó környezetterhelés, ezzel az intézkedés közvetve a levegőminőségre is hatással van.	
Környezetvédelmi pályázat	4 millió Ft önkormányzati forrás	2026-2027	A pályázat alapítványok, egyesületek, egyházak, valamint nem állami és nem önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények fenntartói számára biztosít forrást szemléletformálási célú eseményeken és eszközbeszerzésen túl intézményi kert, zöldfelület létesítésére, fenntartására, fejlesztésére is.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Lakóingatlanok energetikai megtakarítást eredményező felújítása - pályázat	<1 millió Ft önkormányzati forrás	2022-től folyamatosan	2022-ben támogatási formát indított az Önkormányzat magánszemélyek részére a lakóingatlanok energetikai megtakarítást eredményező felújításához. A pályázat célja, hogy az alacsonyabb jövedelemmel rendelkezők is korszerűsíthessék otthonukat. A támogatási formát pályázat útján nyújtja az Önkormányzat. Önrész nem szükséges hozzá, a maximálisan igényelhető összeg 200 ezer forint.	A pályázat hozzájárul a kerületi lakóépületek energiahatékonyságának javításához, az energiahasználatból eredő kibocsátások csökkentéséhez.
Szociális tűzifa támogatás	5-10 millió Ft önkormányzati forrás	2022-től folyamatosan	A program célja, hogy kevésbé környezetszennyező, magas fűtőértékű, jó minőségű keményfával támogassa azokat a rászorulókat, akiknél jelenleg nem biztosítható a környezetbarát fűtési technológia kialakítása. A cél, hogy elkerüljük a rossz minőségű, nedves fával vagy hulladékkal való tüzelést, ezzel is csökkentve a levegőszennyezést. Mindemellett a krízishelyzetben lévő, fával tüzelő családok számára a Budafok-Tétényi Család- és Gyermekjóléti Központ is biztosít szükség szerint tűzifát, amelynek során szintén kiemelt szempont a megfelelő minőségű tüzelőanyag biztosítása.	A megfelelő minőségű tüzelőanyag biztosításával mérséklődhet a háztartási fűtésből származó légszennyező anyagok – különösen a szálló por (PM) – kibocsátása, valamint csökkenhet a hulladék vagy nem megfelelő tüzelőanyag elégetésének kockázata, hozzájárulva a helyi levegőminőség javításához.
Egészséges Budapest Program	98 millió Ft pályázati forrás	2026	Az Önkormányzat tulajdonában lévő Fáber-villa korszerűsítési munkálatai – nyílászárók cseréje, fűtéskorszerűsítés	A pályázat hozzájárul az épület energiahatékonyságának javításához, az energiahasználatból eredő kibocsátások csökkentéséhez
Utak, járdák, támfalak felújítása	> 500 millió Ft önkormányzati forrás	2026	A fejlesztések során megtörtént az elöregedett aszfalt, illetve térkőburkolatok átépítése, javítása, cseréje, a földutak javítási és pormentesítési munkái, a járdaburkolatok javítása, cseréje, a korlátok javítása, cseréje, továbbá szükség esetén a közvilágítás kiépítése is.	A jól karbantartott és biztonságos járdák, az összefüggő, rendszert alkotó gyalogos közlekedési útvonalak ösztönözhetik a lakosságot a gyaloglásra, ezáltal csökkenhet a gépjárműforgalom és javulhat a városi levegőminőség. Az útfelületek javításával és a földutak burkolásával csökkenthető a közlekedésből eredő porszennyezés, különösen a PM_{10} kibocsátás.

Új járdák építése	90 millió Ft önkormányzati forrás	2026	Az Önkormányzat több helyszínen útburkolat- és járdaépítési, illetve útfelújítási munkálatokat valósít meg. Az új és megújított járdák javítják a gyalogos közlekedés biztonságát és a közösségi közlekedési megállóhelyek megközelíthetőségét, míg az útburkolatok fejlesztése hozzájárul a közlekedési infrastruktúra állapotának javításához.	A jól karbantartott és biztonságos járdák, az összefüggő, rendszert alkotó gyalogos közlekedési útvonalak ösztönözhetik a lakosságot a gyaloglásra, ezáltal csökkenhet a gépjárműforgalom és javulhat a városi levegőminőség.
Gyalogátkelőhelyek létesítése	18 millió Ft önkormányzati forrás	2026	Új gyalogos átkelőhelyek létesítése a meglévő gyalogos kapcsolatok fejlesztése biztonságosabb és akadálymentes közlekedés elősegítése érdekében. Az intézkedések célja a gyalogos közlekedés feltételeinek javítása, a gyalogosbarát közlekedési hálózat fejlesztése, valamint a fenntartható közlekedési módok arányának növelése a kerületben.	A gyalogos közlekedés feltételeinek javulásával növekedhet a gyalogos közlekedés aránya, ami hosszabb távon hozzájárulhat a gépjárműhasználat és a közlekedésből származó légszennyezőanyag kibocsátás mérsékléséhez, ezáltal a helyi levegőminőség javulásához.
Zöldfelületfejlesztési feladatok	120 millió Ft önkormányzati forrás	2026	Zöldfelületek fejlesztésének tervezése, létrehozása, kivitelezésig.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Közterületi faültetés	15-20 millió Ft Önkormányzati forrás	2026	Közterületi fák telepítése parkokban, utak mentén és egyéb közterületeken.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése és javul a mikroklíma.

Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Levegőtisztaság-mérési program		2026-2027	Nagytétényben akkreditált levegőtisztaság-mérési program megvalósítása indul a következő időszakban, amelynek célja a háttérterhelés pontos feltérképezése, valamint a források és hatások hosszú távú nyomon követése, összevetve az adatokat a korábbi mérésekkel.	A mérési eredmények biztosítják a környezetvédelmi döntések és a lakosság egészségét szolgáló intézkedések szakmai alapját, így a program szorosan illeszkedik a kerület környezet- és klímavédelmi stratégiáihoz.
Zöldfelületfejlesztési feladatok		2026-2027	Zöldfelületek fejlesztésének tervezése, létrehozása, kivitelezésig.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Levegőterhelés csökkentését célzó intézkedések		2026-2027	Intézmények környezetvédelmi célú felülvizsgálata.	Ezen intézkedés hozzájárul az épületek energiahatékonyságának javításához, az energiahasználatból eredő kibocsátások csökkentéséhez.
Energiahatékonyságot növelő beruházások		2026-2027	Az önkormányzati lakás- és egyéb ingatlanállomány energetikai korszerűsítése.	Ezen intézkedés hozzájárul az épület energiahatékonyságának javításához, az energiahasználatból eredő kibocsátások csökkentéséhez.

Gyalogos és kerékpáros közlekedés támogatása		2026-2027	Gyalogos és kerékpáros közlekedés támogatása és forgalomcsillapítási intézkedések megvalósítása.	A közlekedési eredetű légszennyező anyagok (NOx, PM) kibocsátásának csökkenése, ezáltal a helyi levegőminőség javulása és a lakosság légszennyezésnek való kitettségének mérséklődése.
Lakóingatlanok energetikai megtakarítást eredményező felújítása - pályázat		a továbbiakban is évente folyamatosan	2022-ben támogatási formát indított az Önkormányzat magánszemélyek részére a lakóingatlanok energetikai megtakarítást eredményező felújításához. A pályázat célja, hogy az alacsonyabb jövedelemmel rendelkezők is korszerűsíthessék otthonukat. A támogatási formát pályázat útján nyújtja az Önkormányzat. Önrész nem szükséges hozzá, a maximálisan igényelhető összeg 200 ezer forint.	A pályázat hozzájárul a kerületi lakóépületek energiahatékonyságának javításához, az energiahasználatból eredő kibocsátások csökkentéséhez.
Környezetvédelmi pályázat		a továbbiakban is évente 1-2 alkalommal meghatározott megvalósítási időszakra	A pályázat alapítványok, egyesületek, egyházak, valamint nem állami és nem önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények fenntartói számára biztosít forrást szemléletformálási célú eseményeken és eszközbeszerzésen túl intézményi kert, zöldfelület létesítésére, fenntartására, fejlesztésére is.	Növekedik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és javul a mikroklíma.
Szociális tűzifa támogatás		a továbbiakban is évente folyamatosan szeptember 1. napjától március 31. napjáig	A program célja, hogy kevésbé környezetszennyező, magas fűtőértékű, jó minőségű keményfával támogassa azokat a rászorulókat, akiknél jelenleg nem biztosítható a környezetbarát fűtési technológia kialakítása. A cél, hogy elkerüljük a rossz minőségű, nedves fával vagy hulladékkal való tüzelést, ezzel is csökkentve a levegőszennyezést. Mindemellett krízishelyzetben lévő, fával tüzelő családok számára a Budafok-Tétényi Család- és Gyermekjóléti Központ is biztosít szükség szerint tűzifát, amelynek során szintén kiemelt szempont a megfelelő minőségű tüzelőanyag biztosítása.	A megfelelő minőségű tüzelőanyag biztosításával mérséklődhet a háztartási fűtésből származó légszennyező anyagok – különösen a szálló por (PM) – kibocsátása, valamint csökkenhet a hulladék vagy nem megfelelő tüzelőanyag elégetésének kockázata, hozzájárulva a helyi levegőminőség javításához.

XXIII. KERÜLET - SOROKSÁR

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a kerület hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: https://soroksar.hu/kornyezetvedelmi-program-2260/

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: Home - Soroksár Weboldala

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Javító intézkedések: fásítások, közösségi kertek, parkok létesítése, útfelújítások, útépítések, burkolat építés, vízépítés (pl. Molnár-szigeti projekt keretében a Völgyhajó utca, továbbá Virágpatak utca, Taling utca, Mocsaras utca, Turján köz, Konkoly köz, Vadrezeda köz, Búzafű köz, Karmazsin utca, Szőlődomb utca, Elvira utca Sodronyos utca, Horgász part, Házikert utca, Felső Dona sor, Derce köz, Nádor Ödöm utca, Szitás köz, Hungária köz, Kelep utca, Orbánhegyi dűlő, Zsilvölgyi utca, Eperföld utca, Temető sor, Fatimai utca, Szőlősor utca, Nyír utca), szennyvízbekötések, intézmények fűtési rendszerének ellenőrzése.
- Szociális tűzifát 79 helyi lakos részére juttattunk el eddig a 2025. év során.
- 2025-ben meteorológiai mérőállomásokat helyeztünk el a II. sz. Napsugár Óvoda és Konyha, valamint a sportcsarnok épületeinek tetejére, a LIFE Városi Esőprojekt keretében (ingyenes, kizárólag közfeladat céljára).
- Az elmúlt 10 évben végbement energetikai korszerűsítés, homlokzati hőszigetelés, padlásfödém szigetelés, készítése, nyílászárók csere, fűtési, hűtési és központi szellőztető rendszerének, valamint elektromos hálózatának felújítása, korszerűsítése közintézmények esetében 15-ször megtörtént.
- Klimatizálási, munkálatokra, légkondicionáló berendezések beszerzésére az elmúlt 10 évben 19 esetben került sor.
- Molnár-sziget volt napközis tábor rehabilitációja
- Napelemes rendszer telepítése: 1239 Grassalkovich út 104. Gondozó ház, I. számú Összevont Óvoda (napkollektor).
- Megfigyelt hatások: károsanyag kibocsátása kisebb, egészségesebb környezet, javuló levegőminőség, az avar- és zöldhulladékégetés száma csökkenése.

- A levegőminőség javulásához szükséges idő: kb. 3-5 év

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Évente 300 gömbfa ültetése történik (kb. 6 Millió a költségvonzata, önkormányzati forrásból), szárazságtűrő kertek építése (önkormányzati forrásból)

Évente történik a Szabadidő-, Kulturális- és Sportcentrum pontforrásának a mérése és az adatszolgáltatása. Évente kétszer történik a lakosság körében a lombzsákosztás (közel 50.000 darab lombzsák osztására került sor évente önkormányzati forrásból). Közel 4500 tő/év évelő kerül kiosztásra lakosság részére (önkormányzati forrásból). Ütemterv: lombzsákosztás évente kétszer (tavasszal és ősszel); virágosztás évente egyszer (tavasszal); faosztás évente egyszer (novemberben).

2026. január elsejétől hatályos Budapest Főváros XXIII. kerület Soroksár Önkormányzata Képviselő-testületének a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról és a zöldfelületek megóvásának helyi szabályairól szóló önkormányzati rendeletének rendelkezései irányadók a kerületben. A rendelet nem csak a fás szárú növények és zöldterületek védelmével foglalkozik, hanem a magáningatlanok előtti zöldsávok rendbetartására, parlagfű és egyéb allergizáló gyomnövények visszaszorítására is hangsúlyt jelent. Így az allergiás megbetegedések száma is előreláthatóan csökken

Avar- és kertihulladék égetése 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 27. §-a és a környezetvédelmi szabályok alapján tilos. Az önkormányzati jogkör erre vonatkozóan megszűnt. Helyette az Önkormányzatunk szerevezi a lakossági lombzsákosztást.

Parlagfű-terjedésének, ill. illegális fakivágás korlátozása, közigazgatási szankciók bevezetése önkormányzati rendelet szerint (költségvonzat: bejövő bírságösszegek).

Közérdekű védekezések elrendelése (kormányhivatal előlegezéséből)

A légszennyezők levegőterheléséről vezetett nyilvántartási adatokat küldjük kérésre a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályának.

A kerületben csak a levegőminőségi besorolás Védett I. kategóriáinak megfelelő határértékek alatti kibocsátású új pontforrások és felületi szennyező források helyezhetők el, illetve üzemeltethetők.

A kerületben a környezetben is érzékelhető bűzzel járó tevékenység nem engedhető meg. A határértékkel nem szabályozott aroma, illetve szag (továbbiakban együtt: bűz) kibocsátást megfelelő berendezéssel, eszközzel, eljárással csökkenteni kell oly módon, hogy az a telekhatáron se legyen érezhető.

A levegőtisztaságának védelme érdekében a kerületben semmilyen, a hatályos határértéket meghaladó légszennyezéssel járó tevékenységet folytatni, új építményt elhelyezni, illetve ilyen célra hatósági engedélyt adni nem szabad.

A kerületben benzinkút csak a legkorszerűbb technológiával üzemelhet, amely a lefejtés és töltés közbeni párolgást megakadályozza. Új töltőállomás létesítésénél az építési engedélyt csak ilyen feltételek biztosítása esetén lehet kiadni. Megfigyelt hatások: A szálló- és ülepedőpor szennyezettség csökkentése, károsanyag csökkenés.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen, szárazságtűrő növénykertek, fás szárú növényállomány újítása, új virágágyasok telepítése

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Nádor Ödön Egészségügyi Intézet kazánkorszerűsítése, vízfűtés csőcserék, további szigetelési rendszerek felújítása (III. sz. Összevont Óvoda, Pistahegyi köz)

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Fűtésrendszer felújítása, víz, fűtés, csatornaépítés? Napkollektorok népszerűsítése, beruházások.

  Tűzifaosztást tervezünk téli szezonban

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Mezőgazdasági technológiák nem relevánsak Soroksár szempontjából, ipari technológiákat általában a környezethatásvizsgálati dokumentációkban szokták megemlíteni. BAT-technológiákat már minden üzemnél, vállalat működésénél, gyártásnál, feldolgozásánál vezetik be. Minden ipari tevékenység lefolytatásához kiadható környezetgazdálkodási engedély felülvizsgálati eljárásban, vagy monitoringozás engedélyezési eljárásban a megküldött dokumentációk alapján a Környezetvédelmi hatóság megkeresésére jegyző vizsgálatot végez és tájékoztatást ad. Hozzávetőlegesen a levegőminőség-védelmi intézkedések megtételét is figyelemmel kísérjük.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Ez törvényileg tiltott tevékenység. Országosan tiltják, a jogszabályi rendelkezések a településünkre is érvényesek. Rendészeti és Mezőőri Szolgálatunk büntet érte.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Iskolákban és óvodákban folyik a szemléletformálási tevékenység, Önkormányzat minden környezetvédelmi akcióban, kezdeményezésben igyekszik részt venni.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Fővárosi hatáskőrhöz tartozik a feladat

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen: bérelhető elektromos roller, bicikli bevezetése, kerékpárút kialakítása

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Közösségi közlekedés megvalósítása, fejlesztése kizárólag fővárosi feladat

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Lombzsákosztás, faosztás, virágosztás ld. Feljebb

Parlagfű-terjedésének, ill. illegális fakivágás korlátozása, közigazgatási szankciók bevezetése önkormányzati rendelet szerint, közérdekű védekezések elrendelése (kormányhivatal előlegezéséből), tűzifaosztás (ld. feljebb), útépítések, burkolatépítések (Állami és Fővárosi finanszírozásból), Aluljáró építése Vecsés útnál, körforgalmak építése, Molnár-szigeti projekt, Túri István utcai projekt, stb befejezése), Apostolhegy – szennyvízépítés (részben központi költségvetési forrásból valósul meg, szerződés szerinti teljesítési határidő: 2026.10.31

Levegőminőségvédelmi Intézkedési Terv megalkotása, Környezetvédelmi Program felülvizsgálata, Környezet- és természetvédelmi önkormányzati rendelet alkotása.

Ha bevezetésre kerül a parkolási rendszer, a hibrid és elektromos autósok számára kedvezményes parkolási rendszer kialakítása.

Várt hatások: szálló- és ülepedőpor szennyezettség csökkentése, károsanyag csökkenése, élhetőbb, zöldebb környezet, kerti hulladék égetésének megszűnése, várhatóan szükséges idő: 10 év.

14.2 2. SZÁMÚ MELLÉKLET - A LEVEGŐMINŐSÉG JAVÍTÁSÁRA IRÁNYULÓ INTÉZKEDÉSEK ÉS PROGRAMOK - BUDAPEST KÖRNYÉKE LÉGSZENNYEZETTSÉGI AGGLOMERÁCIÓS TELEPÜLÉSEK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA VAGY RENDELETEI

A fejezet összeállítása kizárólag a 2026. évben hatályos, online elérhető és nyilvánosan hozzáférhető a Budapest környéke légszennyezettségi agglomerációs települések környezetvédelmi programok levegőminőség-védelemmel foglalkozó részeinek, továbbá a témához egyértelműen kapcsolódó, hatályos kerületi önkormányzati rendeleteknek (határozatoknak) a feldolgozásán alapul.

További forrást képeznek az adatszolgáltatási és véleményezési folyamat I. fázisában megküldött hatósági adatkérésre az önkormányzatok munkatársai által elektronikus úton megadott hivatalos válaszok. Az adatszolgáltatást az érintett önkormányzatok munkatársai önkéntesen teljesítették. A beérkezett válaszok kizárólag eredeti formájukban és tartalmuk szerint, módosítás nélkül kerülnek bemutatásra.

A feldolgozás kiterjed továbbá az érintett önkormányzatok által az adatszolgáltatási és véleményezési folyamat III. fázisában hivatalos válaszként megküldött adatlapokra és intézkedési táblázatokra is.

Az intézkedések felsorolása a Levegőminőségi tervet készítő területi környezetvédelmi hatóság anyagában definiált, a 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet 1. mellékletének „*A levegőminőségi terv tartalmi követelményei*” 6.2. pontjában „*A levegőminőség javítására irányuló lehetséges intézkedések felsorolása*” készített lista alapján kerül bemutatásra (nem részletezett formában). Az intézkedésekhez tartozó részletes információkat (leírás, kapcsolódás egyéb Környezetvédelmi Programokhoz, megvalósításban résztvevők, ütemezés, költségigény, végrehajtásért felelős stb.) a hivatkozott eredeti dokumentum tartalmazza.

ALSÓNÉMEDI

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 10/2015. (VI.25.) önkormányzati rendelet – az avar és kerti hulladék nyílttéri égetése és a szabadtéri tűzgyújtás szabályairól

Forrás: alsonemedi.hu

BIATORBÁGY

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 14/2016. (VII. 11.) önkormányzati rendelet – A zöldterületek megóvásáról, fenntartásáról és a fák védelméről

Forrás: biatorbagy.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Kerti hulladék nyílt téri égetésének betiltása (2025). Kerékpáros közlekedés fejlesztése (BuBa). Zöldfelületek fejlesztése, fatelepítések. Közösségi közlekedés: helyi buszjárat.

A kerti hulladék égetésének tilalma érezhető levegőminőség-javulást eredményezett, főként belterületen.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Zöldfelületek fejlesztése, fatelepítések. Elektromos buszok beszerzése a helyi közösségi közlekedés szolgálatában.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Meglévő fák szakszerű ápolása, fatelepítések, inváziós fajok cseréje, beporzóbarát felületek létesítése, zöldfelületek növelése, mezővédő erdősávok, véderdő sávok, erdősítés, tájbanki erdőterületek.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Hosszabb távon igen.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Meglévő rendszerek esetében nem.

Új építésű házaknál a helyi építési szabályzat energetikai szempontoknak való megfelelést is előír.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Rövid távon nem. Közép távon talajkímélő mezőgazdálkodás népszerűsítése.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- 2025 novemberétől tilos a kerti hulladék nyílt téri égetése a településen.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen. Folyamatos ismeretterjesztés, közösségi programok.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- A behajtási díj 2026-ban emelkedett.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Közösségi közlekedés további fejlesztése. Kerékpáros közlekedés további népszerűsítése (bicibusz). Kerékpáros hálózati koncepció javítása. Ismeretterjesztés.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- A közösségi közlekedést jelenleg helyi buszjárat biztosítja, és 2026-ra tervezik a járműpark elektromos buszokra történő cseréjét.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Közösségi közlekedés további fejlesztése. Kerékpáros közlekedés további népszerűsítése (bicibusz). Kerékpáros hálózati koncepció javítása. Ismeretterjesztés.

Várható hatások: autóforgalomból származó kibocsátás csökkenése, környezettudatos szemlélet terjedése.

BUDAJENŐ

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 10/2004. (IX.30.) önkormányzati rendelet – a köztisztaság fenntartásáról, zöldterületek védelméről, valamint az avar és kerti hulladékok égetéséről

Forrás: budajeno.hu

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Önkormányzati faültetés	önkormányzati forrás 1.405.536 ft	2025 év	Összesen 124 db fa telepítése közterületre	A telepített fák növelték a település zöldfelületét, javították a településképet, és hozzájárulnak a levegőminőség javításához és a helyi mikroklíma kedvezőbbé tételéhez.
Önkormányzati faültetés	önkormányzati forrás 1.068.705 ft	2026 év	Összesen 85 db fa telepítése közterületre	Hosszabb távon várható a levegőminőség és a helyi mikroklíma kedvező változása.
Országfásítási program	pályázat	2026 év	Összesen 30 db fa ültetése közterületre	Hosszabb távon várható a levegőminőség és a helyi mikroklíma kedvező változása.
Magyar Falu program	41.658.768 ft pályázat és 9.000.000 ft önkormányzati forrás	2026 év	Sport utca aszfaltozása, felújítása	Az útburkolat felújításával javult a közlekedés biztonsága, valamint csökkent a por felverődése, ezáltal változott a levegőminősége.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
-	-	-	-	-
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Traffibox telepítése	Önkormányzati forrás10-15.000.000 ft	2026-2027	A település közlekedésbiztonságának javítása és a sebességtúllépések visszaszorítása érdekében traffibox telepítése.	A sebességtúllépések és a dinamikus gyorsítások mérséklődése várható, amely hozzájárulhat a közlekedésből származó légszennyezőanyag kibocsátás és a közúti por felverődésének csökkentéséhez.

BUDAKALÁSZ

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Budakalász Város II. Települési Környezetvédelmi Programja 2022–2027

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Másfelől fejleszteni szükséges a gyalogos és a kerékpáros, valamint a tömegközlekedés lehetőségeit. Ezen szempontok stratégiai szinten kezelése érdekében Környezetbarát/fennatartható Közlekedésfejlesztési Koncepció készítését javasoljuk általában, de a dokumentum („SUMP") 2021. őszén el is készült Budakalászon. A továbbiakban ezért az ott leírtak gyakorlati megvalósítását tartjuk fontosnak.** A kerékpáros közlekedés általános támogatása mellett javasolt, hogy a hegyvidéki területeken, különösen az idősebb korosztály számára, érdemi segítséget inkább egy helyi, elektromos kisbuszhálózat nyújtana. A járművek töltését helyi napelemes töltőállomásokon, környezetbarát módon lehetne megoldani.
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	Folytatni kell a megkezdett energia-hatékonysági programot, egyrészt az önkormányzati intézmények körében, másfelől a lakossági szemléletformálás és fejlesztések terén.
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	**Jelen lehet a településen a káros égéstermékű anyagok tüzelése is. Van olyan település, ahol az arra nem alkalmas anyagok lakossági fűtés során történő elégetése növekedőben van, mely mérgezéshez vezethet. Ezek ellenőrzése nehézkes. A megelőzésen, a kommunikáción van a hangsúly.** Az avarégetés országosan is tilossá vált, így ezzel a szintén idényjellegű szennyezési formával csökken a légszennyezés Budakalászon.
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	A szántók jelentős aránya miatt a szántók kiporzása is hatótényező lehet. A szántók többszintű növényzet-sávokkal tagolása, különösen az uralkodó szélirány felől a belterület felé védősávokkal történő határolása (zöld gyűrű létrehozása, mely lehetőségeinek kutatás a zöldfelületfejlesztési terv egyik lehetséges tárgya) segítheti a kiporzást magát is, de a por tovaterjedését is.
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Javasoljuk települési zöldinfrastruktúra fejlesztési terv készítését más, elkészíteni javasolt dokumentumokkal együtt, ill. ha nem is önállóan, akkor azok részeként (pl. klímastratégia, 2022; természeti terület felmérése és védelme, 2022, stb.)** A zöldfelületek védelmében igen fontos azok beépítések, valamint a különböző fizikai és kémiai degradáló hatások megelőzése, mint pl. a parkolás, illegális hulladékok, kerti eredetű szerves és építési

		anyagok deponálása, a környezetbarát téli síkosságmentesítés és mindezek lakosság felé történő kommunikációja.
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	Környezeti nevelés, szemlélet- és tudatformálás
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Jelen programban a levegőminőségi állapot vizsgálatát, térképezését javasoljuk ahhoz, hogy célzott intézkedéseket lehessen megfogalmazni és megvalósítani. A kapott adatok, információk más tervezési feladatokat nagymértékben támogatnak, közzétételük a Települési Környezetvédelmi Információs Rendszerben (TEKIR) javasolt.
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Környezetvédelmi referensi munkakör megléte (fő).** Környezetvédelmi Bizottság **Környezetvédelmi témájú helyi rendeletek kiegészítése, felülvizsgálata** Hazai és EU-s környezetvédelmi pályázatok igénybevétele **Települési Környezetvédelmi Információs Rendszer (TEKIR)**

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 20/2014. (XII.19.) önkormányzati rendelet – a helyi környezet és természet védelméről

Forrás: budakalasz.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- BUDAKALÁSZ VÁROS II. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA (2022-2027) 7.8. fejezet

Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 5. fejezet

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- BUDAKALÁSZ VÁROS II. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA (2022-2027) 7.8., 9. fejezet

Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 5., 10. fejezet

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- BUDAKALÁSZ VÁROS II. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA (2022-2027) 7.7. fejezet

Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 113.o.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- BUDAKALÁSZ VÁROS II. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA (2022-2027) 7.5. fejezet

Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 5. fejezet

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 5.2. fejezet

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 6. fejezet

BUDAKALÁSZ VÁROS II. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA (2022-2027) 7.8. fejezet

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 6. fejezet

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- BUDAKALÁSZ VÁROS II. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA (2022-2027) 7.8. fejezet

Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 6. fejezet

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- BUDAKALÁSZ VÁROS II. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA (2022-2027) 6.4. fejezet

Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 8. fejezet

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Teherautóknak behajtási engedély kell jelenleg is.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- BUDAKALÁSZ VÁROS II. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA (2022-2027) 6.3. fejezet

Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 6. fejezet (110-111. o.)

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- BUDAKALÁSZ VÁROS II. TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA (2022-2027) 6.3. fejezet

Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 6. fejezet

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Budakalász Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve 6. fejezet

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
Települési faültetési program	25-30 M Ft Önkormányzati forrás	2019 - 2026	Összesen kb. 1450 db őshonos fa telepítése utak és közterületek mentén.	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Őshonos gyümölcsfa osztás	3 M Ft Önkormányzati forrás	2023 - 2024	Összesen 519 db őshonos gyümölcsfa kiosztása a lakosság számára, magánterületi ültetésre	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése Járdaépítés	Közlekedésbiztonság fejlesztése Budakalászon VEKOP-5.3.2-15-2020-00065 Megítélt támogatás: 55 678 973 Ft (teljes projekt költség)	2021-2024	A projektben többek között az alábbiak valósultak meg: A Zeneiskola és a Művelődési Ház területén 16 db 1000 mm hosszú lebetonozható fordított U alakú, összekötővel rendelkező kerékpártámasz telepítés, amely 32 db kerékpár tárolását és lezárását biztosítja. Kerékpárosbarát forgalomtechnikai átalakítás: Szentistvántelep és Omszk tó közötti városrészek közlekedési úthálózatának kerékpárosbaráttá alakítása kerékpárforgalmi létesítmények kijelölésével, építésével 1852 m hosszon. Az újonnan kialakítandó kerékpáros barát hálózat meglévő kerékpáros hálózati elembe csatlakozik. Az Útügyi Műszaki Előírásoknak és a forgalmi terhelésnek alapján tervezett munkák: járdaépítés 212 m.	Az új járdaszakasz kialakítása a biztonságos és komfortos gyalogos közlekedés feltételeinek javításával járul hozzá közvetetten a levegőminőség javításához. A megfelelő minőségű és akadálymentes gyalogos infrastruktúra ösztönzi a rövid távú gépjárműhasználat helyett a gyalogos közlekedés választását, ezáltal hozzájárulhat a közúti forgalomból származó légszennyezőanyag kibocsátások mérsékléséhez. A kerékpáros nyom: a beavatkozás közvetett módon hozzájárulhat a közlekedési eredetű szálló por, valamint a járművek kipufogógázaiból származó légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentéséhez. A pozitív hatás a kerékpáros nyom használatba vételét követően rövid távon megjelenhet, a levegőminőségre gyakorolt érzékelhetőbb hatás azonban közép- és hosszabb távon, a kerékpáros közlekedés részarányának növekedésével várható.
Zöldfelület rendezés	Közösségi rendezvénytér kialakítása a budakalászi Kós Károly Művelődési Ház és Könyvtár kertjében TOP_PLUSZ-1.2.1-21-PT1-2022-00032	2022-2025	A kertrészbe 16 db lombhullató fa kerül, további 15 db a művelődési ház kertjének egyéb területeire. A zöldfelület és a növényállomány növelésével csökken a kisugárzás, megnövekszik a pormegkötésre szolgáló levélfelület és a párologtató felület is, mely mindezeken túl az esztétikai értékkel is bír. Füvesítés.	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése, fás szárú növény telepítés, füvesítés A zöldfelületek növelése hozzájárul a települési levegőminőség javításához, mivel a fás, cserjés és lágyszárú növényzet a levegőben található por egy részének megkötésével, valamint a növények

	298 660 354 Ft (teljes projekt költség)		A projekt keretén belül egyéb létesítmények építése is történt.	természetes légszűrő hatásán keresztül mérsékelheti a helyi légszennyezettséget.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése Járdaépítés	TOP_PLUSZ-1.2.3-21-PT1-2025-00135 Klisovác utca fejlesztése Budakalászon 174 618 650 Ft (teljes projekt költség)	2026-2027	Járda kiépítése (mechanikailag stabilizált): Klisovác utca, Kamilla köz és Orom utca közötti szakaszán, az út északi részén, 2 m szélességben, 356 m hosszban Klisovác utca – Kamilla köz csatlakozásnál forgalomlassító piros térkő burkolat kiépítése a meglévő útpályán: kiemelt gyalogos átjáró az iskola kapujával szemben a járda összekötésére. Az út és a járda egy szintbe hozásával, az út megemelésével a keresztirányú akadálytalan közlekedést biztosítjuk. Klisovác utca, Patakpart utca és kamilla köz közötti szakaszán - A Klisovác utca kijelölt pontjain, a Levendula köz, a Boróka köz és a Menta köz csatlakozásánál tervezett kétoldali útpálya-szűkítéseknél a járda burkolatába gyalogos védőkorlátok kihelyezése szükséges. A korlátok elsődleges célja a gyalogosok – különösen a gyermekek és az idősek – biztonságának fokozása. Klisovác utca, Patakpart utca és Orom utca közötti szakaszán Kerékpáros nyom kialakítás 2 x 356 m hosszban, Klisovác utca, Kamilla köz és Orom utca közötti szakaszán. A biztonságos és fenntartható közlekedés fejlesztése érdekében a Klisovác utca, Kamilla köz és Orom utca közötti szakaszán kétoldali kerékpáros nyom kialakítása tervezett. A felfestett burkolati jelzések egyértelműen kijelölik a kerékpárosok számára biztosított közlekedési teret, elősegítve ezzel a járművezetők és a kerékpárosok közötti biztonságos együtt haladást. A beruházás hozzájárul a kerékpározás népszerűsítéséhez, ösztönzi az alternatív közlekedési módok használatát, és csökkenti a környezetterhelést. A kerékpáros nyom	Az új járdaszakasz kialakítása a biztonságos és komfortos gyalogos közlekedés feltételeinek javításával járul hozzá közvetetten a levegőminőség javításához. A megfelelő minőségű és akadálymentes gyalogos infrastruktúra ösztönzi a rövid távú gépjárműhasználat helyett a gyalogos közlekedés választását, ezáltal hozzájárulhat a közúti forgalomból származó légszennyezőanyag kibocsátások mérsékléséhez. A kerékpáros nyom: a beavatkozás közvetett módon hozzájárulhat a közlekedési eredetű szálló por, valamint a járművek kipufogógázaiból származó légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentéséhez. A pozitív hatás a kerékpáros nyom használatba vételét követően rövid távon megjelenhet, a levegőminőségre gyakorolt érzékelhetőbb hatás azonban közép- és hosszabb távon, a kerékpáros közlekedés részarányának növekedésével várható.

			nem igényel jelentős útpálya-bővítést, költséghatékony módon növeli a közlekedésbiztonságot, valamint illeszkedik a település fenntartható mobilitási célkitűzéseihez. A projekt tartalmaz egyéb létesítmény építést is.	
Vizes élőhely és fenntartható közösségi tér fejlesztése Budakalászon	Pest megyei zöld fejlesztések 20 000 000 Ft	2026-2027	a vízmegtartó esőkert kialakítás természetközeli módszerekkel, a meglévő sport- és rekreációs funkciók fejlesztés, a zöldfelületi arány és biodiverzitás növelés, árnyékoló lombkoronaszint erősítését, természetes anyaghasználatú pihenőbútorok elhelyezése, tanösvény és interaktív szemléletformáló elemek kialakítása	A tervezett zöldinfrastrukturális beavatkozások a terület levegőminőségének és mikroklimatikus viszonyainak javítását szolgálják. Az esőkert kialakítása, a zöldfelületi arány és a biodiverzitás növelése, valamint az árnyékoló lombkoronaszint erősítése hozzájárul a növényzettel borított felületek növeléséhez, ezáltal a levegő természetes szűréséhez, a por megkötéséhez és a helyi mikroklíma kedvezőbbé tételéhez.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Települési faültetési program	6 M Ft Önkormányzati forrás	2026	Összesen kb. 50 db őshonos fa telepítése utak és közterületek mentén.	Növekedik a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.

BUDAKESZI

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Budakeszi Város Környezetvédelmi Programja 2024–2030

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	Környezetbarát közlekedési módok használatának ösztönzése, elősegítése.
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	Háztartási tüzelőberendezések (pl. kályhák, kazánok, konvektorok) karbantartása, szükség esetén a cseréje kémények rendszeres ellenőrzése
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	**A lakossági (szilárd) tüzelésből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése.** Az előírt tüzelőanyagok energia hatékony, alacsony kibocsátást eredményező használata.
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	A lakosság rendszeres tájékoztatása a település levegőminőségének állapotáról, szemléletformálási kampányok szervezése (pl. a helytelen fűtési technika levegőminőségre gyakorolt káros hatásairól).
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Szmogriadó tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata.** A lakosság rendszeres tájékoztatása a fűtéskorszerűsítést, energiatakarékosságot támogató lakossági pályázatokról. **Fűtéskorszerűsítést, energiatakarékosságot támogató lakossági pályázatok benyújtása és megvalósítása.** A beruházásokban az erőforrás-takarékos módok alkalmazása, a programok szervezése során a környezeti szempontok fokozott figyelembevétele. **A természeti és környezeti szempontok figyelembevétele a településfejlesztéssel kapcsolatos jogszabályok kidolgozásakor.** A településfejlesztés tervezése és tervdokumentumainak készítése során a jogszabályban foglalt követelmények érdemben történő teljesítése (pl. stratégiai környezeti vizsgálat elkészítése). A megyei tervekben megfogalmazott, a természet- és környezetvédelmi szempontokat rögzítő megyei irányelveket fokozottabban figyelembe kell venni a településrendezés során.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 25/2015. (VIII.5.) önkormányzati rendelet – a zöldterületek és zöldfelületek védelméről és használatáról, valamint a fás szárú növények védelméről

Forrás: varoshaza.budakeszi.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Közösségi közlekedés fejlesztése: járatsűrítések, új vonalak és járatok megindítása. P+R Parkolók kialakítása többfelé a településen, hogy ösztönözze a buszos közlekedés preferálását. Bicikliutak fejlesztése, építése, hogy legyen alternatívája a gépjárműves közlekedésnek.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- A Zsámbéki-medence autóbuszos közlekedésének fejlesztésének a kivitelezése fog elindulni hamarosan több milliárd forintos költségvetéssel, részben állami, részben talán EU-s forrásokból.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen: Összefüggő Zöld-Kék Infrastruktúra hálózat kialakítását LIFE, vagy KEHOP+ pályázat keretében.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben

- Igen. Épületek (intézményi és lakó) energetikai korszerűsítését: szigetelés, fűtés, áram- és vízellátás.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Igen. Lakóépületek fűtési rendszereinek korszerű cseréjének ösztönzése és esetlegesen füstszűrő berendezések alkalmazása a nagyobb kibocsátóknál.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Igen (ld. fent)

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem tudom.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Már megtörtént

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen. Környezettudatosságra, környezet- és Természetvédelemre nevelést (népnevelés) minden szinten és eszközzel!

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Igen, 3,5 t alattiakét, ami már működik!

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen: bicikliút hálózat bővítése-fejlesztése több irányba a Budakesziről kifelé.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Igen: buszos tömegközlekedés környezetbarát fejlesztése az autókkal szemben, valamint kötöttpályás (elővárosi vasút) közlekedési lehetőség megvizsgálását délről.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Közlekedés-racionalizálás (Budakeszi elkerülőút építésével együtt) és az abból származó károsanyag kibocsátás minimalizálása (*ppm* határértékek szigorú betartása). Lakóépületek, önkormányzati ingatlanok stb. energetikai feljavítása pályázati- és közösségi forrásból.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Kerékpárút építése a Farkashegyi reptérig	200 M Ft Állami támogatás	2021	1937m hosszú kerékpárút mellett kétoldali, 50cm széles gyepesített padka került kialakításra és 130db fát ültettünk.	Egyre többen használják az utat kerékpárral és/vagy gyalog, futva egészséges testmozgás és közlekedés céljából.
Közintézményi Épületszigetelési Program	234,54 M Ft KEHOP-5.2.9-16 pályázat	2017-2018	Hiányos, vagy elavult külső épületszigetelés és nyílászárók cseréjének megtervezése és kivitelezése korszerű rendszerekre 3 db intézményben.	A PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése várható a fűtési szezonban a lényegesen kisebb földgázfelhasználás miatt. $PM_{2,5}$ koncentráció becsült mérséklődése: 0,5-2 µg/m3 (2-6%). PM10 éves átlagkoncentrációjának várható csökkenése: 1-3 µg/m3(3-8%)
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	nagyságrendileg 300 M Ft EU pályázat	Tervezés: 2026-2027	Több km hosszú kerékpárosút kiépítése fedett kerékpártárolók kialakításával	A fejlesztés befejezését követően csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Települési faültetési program	~ 5 M Ft Önkormányzati forrás	2026-2030	500-1000 db őshonos fa ültetése utak és közterületek mentén, beleértve a spontán kelt/sarjadt fa- és cserjecsemeték in situ megőrzését vagy áttelepítése másik közterületre.	Növekedik a települési fásszárú növényállomány (zöldfelületi elem), javul a szállópor megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és az árnyalás, O2 és H2O kibocsátás által a mikroklíma.

BUDAÖRS

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán – online és nyílt hozzáférésű anyagok között – a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Budaörs város környezetvédelmi programja 2025–2030 (véglegesítve: 2025. november 30.).

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	Folyamatban: kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése; a SUMP végrehajtása. Tervezett: elektromos meghajtású járművek megjelenése a helyi közösségi közlekedésben; P+R parkoló; lakossági kerékpárvásárlás támogatása; közbringa. Állami döntéstől, illetve közreműködéstől függő célok: új autópálya-lehajtó és felüljáró; kötöttpályás kapcsolat a Déli Körvasúthoz; az M1–M7 közös szakasz díjmentessé tétele. A nehéz-tehergépjárművek helyi forgalmának szabályozása: a 27/2021. (XII. 10.) önkormányzati rendelet 2025. decemberi szigorítása.
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	Közintézmények napelemes rendszerrel való ellátása – folyamatos, pályázati forrás bevonásával. Az energiaközösségi kezdeményezés bővítésének előkészítése a NEEDS Repowered projekt keretében: mikro-energiaközösség vizsgálata, tudásátadás és szemléletformálás Budaörs Pozitív Energia Körzetében – folyamatban. „Önkormányzatok és Energiaközösségek – Partnerség a Fenntartható Jövőért” szakmai konferencia – megvalósult 2025. november 26-án. Napelemes rendszerek és napkollektorok létesítése önkormányzati intézményeknél, illetve alkalmazásuk ösztönzése gazdasági szereplőknél, különösen áruházaknál.
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	A korábbi avarégetési rendelet hatályon kívül helyezésével Budaörs teljes közigazgatási területén tilossá vált az avar és kerti hulladék égetése. Hatósági intézkedés érdekében minden bejelentést kivizsgálnak, helyszíni ellenőrzés keretében rögzítik a tényállást, és szabálysértés esetén értesítik az illetékes hatóságot. Lakossági komposztálóedények kiosztása és a házi komposztálás ösztönzése – folyamatos, a BTG Nonprofit Kft. és az Önkormányzat közreműködésével. Lakossági tájékoztatás a helyes fűtési gyakorlatról; panasz esetén kéményellenőrzésre vonatkozó tájékoztatás és szükség szerinti hatósági továbbítás.
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	Zöldterület-fejlesztés és fasorok telepítése – folyamatos. Invazív növényfajok visszaszorítása és őshonos fajok telepítésének ösztönzése az önkormányzati területeken. Klímaadaptív zöldfelületek, szárazságtűrő növényágyások és esőkertek kialakítása; fasor-felújítások. Klímabarát játszóterek és tanösvények fejlesztése.
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	Környezetvédelmi honlap és rendszeres lakossági tájékoztatás levegőtisztasági kérdésekben. Füstköd- és szmogriadó esetén szakértői kiértékelés alapján a budaörsi lakosság tájékoztatása – tervezett intézkedés. Komposztáláshoz kapcsolódó oktatás és szemléletformálás; évenkénti kampányok és a LOMB fesztivál. „Budaörs Kerékváros" program és kerékpáros szemléletformáló események – folyamatos; 2025-ben többek között „Bringázz a munkába! – Kerékpáros piknik" és Kerékváros-programok a városi fesztiválokon. Lakossági edukáció az energiahatékony technológiák és megújuló energiaforrások alkalmazásáról – folyamatos. A Környezetvédelmi Program felülvizsgálata 2030-ban.
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Füstköd- és szmogriadó esetén időszakos levegőterheltségi mérések elvégeztetése – tervezett intézkedés; a program szerint jelenleg nincs ilyen mérés. A légszennyezettségi szint folyamatos, ennek hiányában indokolt esetben időszakos mérése alkalmas vizsgálati ponton vagy pontokon – tervezett intézkedés; a program szerint jelenleg nincs folyamatos mérés.
6-2-9	Egyéb intézkedések	

Kapcsolódó önkormányzati szabályozás: a súlykorlátozott forgalmú helyi közútra történő behajtásról szóló 27/2021. (XII. 10.) önkormányzati rendelet. Az avar- és kerti hulladékok égetéséről, valamint a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezés helyi szabályozásáról szóló korábbi 4/2011. (II. 4.) önkormányzati rendelet hatályon kívül helyezésével Budaörs teljes közigazgatási területén tilossá vált az avar és kerti hulladék égetése.

Forrás: budaors.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

• Az önkormányzat közvetlen beavatkozási lehetőségei korlátozottak, ugyanakkor több, levegőminőség szempontjából releváns intézkedés történt:

• A korábbi avarégetési rendelet hatályon kívül helyezésével Budaörs teljes közigazgatási területén tilossá vált az avar és kerti hulladék égetése. A bejelentéseket kivizsgálják, helyszíni ellenőrzés keretében rögzítik a tényállást, és szabálysértés esetén értesítik az illetékes hatóságot.

- Lakossági tájékoztatás rendszeres biztosítása (önkormányzati honlap, helyi sajtó).
- Szociálisan rászorulók részére tűzifa-támogatás.
- Lakossági panaszok esetén tájékoztatás a helyes fűtési gyakorlatról, kéményellenőrzésről, szükség esetén hatósági továbbítás a Budakeszi Járási Hivatal felé.

Az intézkedések célja elsősorban a lakossági eredetű légszennyezés mérséklése és megelőzése; hatásuk középtávon jelentkezik.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

• Önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése (fűtéskorszerűsítés, megújuló energiaforrások alkalmazása).
- Közösségi közlekedés és kerékpáros infrastruktúra fejlesztése a városon belüli gépjárműhasználat csökkentése érdekében.

A város levegőminőségét jelentősen befolyásolja az M1–M7 nagy forgalma, amelyre az önkormányzatnak nincs közvetlen ráhatása.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Folyamatos, klímaadaptációt szolgáló zöldfelületi fejlesztések valósulnak meg:
- faültetések, fasor-felújítások
- szárazságtűrő növényágyások
- esőkertek
- klímabarát játszóterek, tanösvények

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Igen, önkormányzati ingatlanokon és társasházakon:
- napelemes rendszerek telepítése
- épületszigetelés
- nyílászárócsere

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Hosszabb távon pályázati források bevonásával tervezett. Saját forrásból korlátozottan megvalósítható, szemléletformáló kampányok viszont tervezettek.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Hosszabb távon pályázati források bevonásával tervezett. Saját forrásból korlátozottan megvalósítható

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- A „Budaörs Közösség” CSR program keretében együttműködések zajlanak helyi vállalkozásokkal környezetvédelmi célok mentén.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

• A korábbi avarégetési rendelet hatályon kívül helyezésével Budaörs teljes közigazgatási területén tilossá vált az avar és kerti hulladék égetése. Hatósági intézkedés érdekében minden bejelentést kivizsgálnak, helyszíni ellenőrzés keretében rögzítik a tényállást, és szabálysértés esetén értesítik az illetékes hatóságot. A város kétévente kiskerti komposztáló ládák telepítésére hirdet pályázatot, amellyel ösztönzi a kerti zöldhulladék helyben történő hasznosítását.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

• Minden évben több szemléletformáló kampány is zajlik. A legátfogóbb a LOMB fesztivál.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

• A súlykorlátozott forgalmú helyi közútra történő behajtásról szóló 27/2021. (XII.10.) önkormányzati rendelet 2025. decemberében került szigorításra.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

• Igen – a SUMP-ban részletesen kidolgozva.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

• Igen – SUMP alapján.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

• A Városi Környezetvédelmi Program, Klímastratégia, SECAP és SUMP részletesen tartalmazza az energiahatékonysági, közlekedési, zöldfelületi és szemléletformáló intézkedéseket. A kérdőív keretei nem teszik lehetővé az intézkedések részletes költség- és hatáselemzését, azonban a dokumentumok rendelkezésre állnak. https://budaors.hu/varoshaza/dokumentumtar/strategiai-dokumentumok

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
Napelemes rendszerek és hőszivattyúk telepítése önkormányzati intézményeknél	Önkormányzati és pályázati forrás ~ 102 M Ft (TOP-PLUSZ, VEKOP)	2011–2025; legutóbbi fejlesztések: 2023–2025	A SECAP-felülvizsgálat 21 napelemes rendszert sorol fel önkormányzati és egyéb középületeken. A 2023–2025 között üzembe helyezett 15 rendszer összes csúcsteljesítménye 290 kWp Emellett több napkollektoros és hőszivattyús rendszer is megvalósult, köztük a Csicsergő Óvodában és a Könyvtárban 36,6–36,6 kW, a BVUSS-ban 12 kW hőszivattyú.	Az önkormányzati szektor CO_2 kibocsátásának több mint felét sikerült megtakarítani 2009 óta; ez több intézkedés – energiahatékonyság, megújuló energia és energiatakarékosság – együttes eredménye. Elkülönített NO_2-, PM10- vagy PM2,5-hatásmérés nem áll rendelkezésre.
Lakossági komposztálóedények kiosztása	Önkormányzati forrás: 8 millió Ft	2024	A BTG Nonprofit Kft. szervezésében összesen 300 db lakossági komposztálóedény kiosztása valósult meg.	A helyben történő komposztálás hozzájárul a zöldhulladék elszállításának és az avarégetés kockázatának csökkentéséhez; közvetlen PM10/PM2,5 mérési eredmény nem áll rendelkezésre.
Fenntartható Városi Mobilitási Terv (SUMP) és Kerékpárforgalmi Hálózati Terv (KHT) elkészítése	KHT TOP Plusz uniós forrásból valósult meg, bruttó 25millió forintból SUMP készítése: bruttó 17 475 200 Ft	Megvalósult	Elkészült a fenntartható közlekedési fejlesztéseket megalapozó SUMP és KHT; a dokumentumok a kerékpáros és közösségi közlekedés fejlesztését, valamint a gépjárműhasználat mérséklését támogatják.	Közvetett, hosszú távú hatás: a fenntartható közlekedési beruházások előkészítése. A NOx- és PM10 kibocsátás változására külön mérési adat nem áll rendelkezésre.
A súlykorlátozott helyi közutak behajtási szabályainak szigorítása	Szabályozási intézkedés; külön beruházási költség nem azonosított	2025. december	A 27/2021. (XII. 10.) önkormányzati rendelet szigorításával módosult a nehéz-tehergépjárművek súlykorlátozott helyi közutakra történő behajtásának szabályozása.	A lakóterületi tehergépjármű-forgalom, valamint az abból eredő NOx-, PM10- és zajterhelés mérséklése várható; elkülönített hatásmérés nem áll rendelkezésre.
„Budaörs Kerékváros” kerékpáros szemléletformáló programok	Bruttó 4 400 000 Ft, forrása TOP PLUSZ pályázati forrás	2025	A „Budaörs Kerékváros” kezdeményezés keretében több kerékpáros szemléletformáló esemény valósult meg, köztük a „Bringázz a munkába! – Kerékpáros piknik 2025”, Kerékváros-program a Budaörs Fesztiválon, valamint munkába kerékpározást ösztönző események.	Közvetett hatás: a kerékpáros közlekedés népszerűsítése és a rövid személygépkocsi-utak kiváltásának ösztönzése. A résztvevők száma, a kerékpáros forgalom változása és a kapcsolódó NOx /PM10 kibocsátás csökkenése jelenleg nem számszerűsített.
Napelemes rendszerek telepítése önkormányzati intézményeknél	Önkormányzati forrás 155 millió	2025-2026	A Budaörsi Uszoda és a Pagony Óvoda napelemes rendszerei összesen 190 kWp-es rendszere 2026-ban lett beüzemelve.	Az Uszoda a teljes elektromos fogyasztást elhasználja, a megtérülése kiemelkedő levegőminőségi szempontból is.

Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	Becsült költség és forrása	Folyamatban (ütemterv)	Intézkedés részletes bemutatása	*A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés
Önkormányzati intézmények energetikai korszerűsítése	Önkormányzati forrás bruttó 380 millió Ft	Folyamatos, 2025–2030	Közintézmények napelemes rendszerrel való ellátása, fűtéskorszerűsítés és egyéb energiahatékonysági beruházások, valamint napelemes rendszerek és napkollektorok további létesítése. A Városháza fűtéskorszerűsítésének II. üteme folyamatban van. Az Önkormányzat a megújulóenergia-hasznosítás bővítését és annak gazdasági szereplőknél történő ösztönzését is folytatja.	A megvalósítást követően az energiafelhasználás és a kapcsolódó közvetett légszennyezőanyag-, illetve CO_2 kibocsátás csökkenése várható. Programcél: az energiahatékonyság és a megújulóenergia-kiépítettség legalább 20%-os javítása/növelése a ciklus végéig.
Klímaadaptív zöldfelület-fejlesztés és fasorok telepítése	Önkormányzati forrás Esőkert Lévai utca 2026 ~ 2 millió forint Faültetés 2026 20 millió: 2027-2030: ~70 millió	Folyamatos, 2025–2030	Faültetések/ fasor-felújítások (évente átlagosan 100-120 db fa), , szárazságtűrő növényágyások (egynyári ágyások lecserélése évelőkre, évente 2-3 helyszínen), invazív fajok visszaszorítása (3 évente felmérés és intézkedés), 10 hektáros Törökugrató parkerdő állapotfelmérése és megújítása, őshonos fajok telepítése és esőkertek kialakítása. A helyszínek, területek és darabszámok pontosítása szükséges.	A növényzet fejlődésével többéves időtávon nő a por- és PM10-megkötés, javul a mikroklíma és mérséklődik a hőterhelés. Számszerű hatásbecsléshez terület- és növényállomány-adatok szükségesek.
A légszennyező fűtési módokból, valamint az avar és kerti hulladék égetéséből eredő kibocsátások mérséklése és visszaszorítása	Nincs külön hozzárendelt pénzügyi keret	Folyamatos	Az avarégetési rendelet hatályon kívül helyezésével a város teljes közigazgatási területén tilossá vált az avar és kerti hulladék égetése. Hatósági intézkedés érdekében minden bejelentést kivizsgálnak, helyszíni ellenőrzés keretében rögzítik a tényállást, és szabálysértés esetén értesítik az illetékes hatóságot.	Azonnali és folyamatos megelőző hatás: a nyílt téri égetésből származó PM10-, PM2,5- és egyéb égéstermék kibocsátás csökkentése. A hatás értékelésének indikátora lehet a bejelentések, helyszíni ellenőrzések és igazolt szabálysértések száma; külön levegőminőségi hatásmérés nem áll rendelkezésre.
Levegőtisztasági és környezetvédelmi szemléletformálás	Évenként ~50 millió Ft önkormányzati forrás	Folyamatos	Környezetvédelmi honlap, helyi tájékoztatás, évenkénti kampányok, LOMB fesztivál, valamint lakossági edukáció a helyes fűtésről, az energiahatékonyságról, a megújuló energiaforrásokról és a fenntartható közlekedésről.	Közvetett, közép- és hosszú távú hatás: a helytelen tüzelés, az avarégetés és a szükségtelen gépjárműhasználat mérséklése. Mérhető indikátor lehet az elért lakosok száma, a kampányok száma és a kapcsolódó panaszok alakulása.
Kerékpártárolók kihelyezése közintézmények és közterületek közelében	60millió forint önkormányzati forrás	2026	Kerékpártárolók kihelyezése a fenntartható közlekedés támogatására. 8-12 helyes tárolók a lakótelep, a vasútállomás a Templom tér és a könyvtár környékén	A használatbavételt követően a rövid személygépkocsi-utak részarányának és az azokból eredő NOx és PM10 kibocsátásnak a mérséklődése várható.

Tervezett intézkedés megnevezése	Becsült költség és forrása	Tervezett (ütemterv)	Intézkedés részletes bemutatása	*A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása
Napelemes rendszerek telepítése önkormányzati intézményeknél	Önkormányzati forrás bruttó 125 millió	2026-2027	A Budaörsi Uszoda napelemrendszere bővítve lesz 165 kWp csúcsteljesítménnyel	
Levegőminőségi monitoring és időszakos mérések	Pályázati/állami és önkormányzati forrás: ~2 millió forint / mobil mérő állomás	2025–2030 között, indokolt esetben	Füstköd- és szmogriadó esetén időszakos levegőterheltségi mérések elvégeztetése, továbbá a légszennyezettségi szint folyamatos vagy – ennek hiányában – időszakos mérése alkalmas vizsgálati pontokon. A Környezetvédelmi Program szerint jelenleg nincs ilyen mérés.	A mérés önmagában nem csökkenti a koncentrációkat, de lehetővé teszi a NO_2-, PM10- és szükség szerint PM2,5-terhelés nyomon követését, a beavatkozások célzását és hatásuk értékelését.
Elektromos meghajtású járművek a helyi közösségi közlekedésben	Pályázati/állami és önkormányzati forrás 1000 millió forint	2025–2030	A helyi közösségi közlekedésben alacsony vagy zéró helyi kibocsátású járművek megjelenésének elősegítése. A műszaki tartalom és az ütemezés kidolgozására később kerül sor.	Az üzembe helyezéstől kezdve csökkenhet a helyi NOx és PMkibocsátás. A számszerű hatás a kiváltott járművek számától, futásteljesítményétől és hajtásától függ.
P+R parkoló kialakítása	400 millió forint állami és pályázati forrás	Következő ciklus / 2025–2030	P+R parkoló kialakítása a személygépkocsiról közösségi közlekedésre történő átszállás támogatására. A helyszín, kapacitás és ütemezés véglegesítésére később kerül sor, várhatóan Budaörs vasútállomás területén ~ 100 férőhely kerül kialakításra az elővárosi vasútfejlesztés megvalósításával párhuzamosan.	A használatbavételt követő 1–3 évben csökkenhet a belső úthálózat személygépkocsi-forgalma, valamint a kapcsolódó NOx- és PM10 kibocsátás. Számszerű becsléshez forgalmi modell szükséges.
Lakossági fűtéskorszerűsítés támogatásának előkészítése	Pályázati forrás bevonásától függ; költség nem meghatározott	Hosszabb távon, pályázati lehetőség esetén	A lakossági tüzelőberendezések korszerűsítését és az energiafelhasználás racionalizálását támogató rendszer kialakítása; saját forrásból csak korlátozottan megvalósítható.	A megvalósítást követő 1–3 fűtési szezonban a lakossági eredetű PM10 és PM2,5 kibocsátás csökkenése várható. Számszerű becslés csak a bevont háztartások és a kiváltott berendezések ismeretében adható.
Házi komposztálás előmozdítása	Önkormányzati forrás~ 10 millió forint	2-3 évente	Lakossági komposztálóedények kiosztása, oktatás és szemléletformálás a BTG Nonprofit Kft. és az Önkormányzat közreműködésével, a kerti zöldhulladék helyben történő hasznosításának ösztönzésére.	Közvetett és folyamatos megelőző hatás: csökkenhet a zöldhulladék elszállítási igénye és az illegális avarégetés kockázata. Mérhető indikátor lehet a kiosztott komposztálók és az elért háztartások száma; külön PM10/PM2,5 hatásmérés nem áll rendelkezésre.

CSOMÁD

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 2/2024. (I.17.) önkormányzati rendelet – a helyi környezet védelméről, az ingatlanok és a közterületek tisztán tartásáról. A rendelet szövege környezeti elemek védelméről, talajszennyezés tilalmáról, szennyvíz talajba/élővízbe juttatásának tilalmáról, levegővédelemről és kerti hulladék kezeléséről rendelkezik.

Forrás: csomad.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Intézkedés tartalma:

Elavult, szilárd tüzelésű kazánok cseréje korszerű, alacsony kibocsátású rendszerekre (kondenzációs gázkazán, hőszivattyú,).

Rászoruló háztartások kiemelt támogatása.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- 1. Fűtéskorszerűsítés és épületszigetelés

Elavult szilárd tüzelésű berendezések cseréje, energiahatékonysági támogatás.

2. Fenntartható közlekedés

Kerékpárút létesült.

3. Intézményi energiahatékonyság

Önkormányzati épületek korszerűsítése.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Tervezett intézkedések

1. Fásítás és zöldfelület-növelés: Évente 100 darab őshonos fa telepítése közterületeken.

Új zöldsávok kialakítása főbb közlekedési útvonalak mentén.

2. Park- és közterület-rehabilitáció: Meglévő parkok felújítása, növényállomány megújítása.

Új közösségi zöldterületek és rekreációs pontok kialakítása.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Tervezett fejlesztések

1. Önkormányzati intézmények korszerűsítése: Homlokzati és födémszigetelés, nyílászárócsere, Fűtési rendszerek korszerűsítése (kondenzációs kazán, hőszivattyú), Napelemes rendszerek telepítése, Épületenergetikai szabályozás és okosmérési rendszerek bevezetése

2. Lakossági energiahatékonysági támogatás: Épületszigetelés és fűtéskorszerűsítés támogatása, Megújuló energiaforrások alkalmazásának ösztönzése

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Tervezett intézkedések

1. Fűtéskorszerűsítési program

Elavult, szilárd tüzelésű kazánok és kályhák cseréjének támogatása korszerű, alacsony kibocsátású rendszerekre (pl. hőszivattyú, kondenzációs kazán).

2. Épületenergetikai korszerűsítés

Homlokzati és födémszigetelés, nyílászárócsere, fűtési rendszerek szabályozhatóságának javítása, amely csökkenti a tüzelőanyag-felhasználást és a kibocsátást.

3. Helyes tüzelési gyakorlat ösztönzése

Lakossági tájékoztató kampány a hulladékégetés visszaszorítása és a megfelelő tüzelési technikák alkalmazása érdekében.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Tervezett támogatási program

1. Tüzelőberendezések cseréje: Elavult, szilárd tüzelésű kazánok és kályhák kiváltása korszerű, alacsony kibocsátású rendszerekkel (pl. hőszivattyú, kondenzációs gázkazán). Szociálisan rászoruló háztartások kiemelt támogatása.

2. Energiahatékonysági fejlesztések: Épületszigetelés, nyílászárócsere támogatása.

Régi, nagy energiafogyasztású háztartási gépek cseréjének ösztönzése (energia-racionalizálás).

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Igen.

Mezőgazdasági kibocsátáscsökkentés

Korszerű trágyakezelési és -tárolási technológiák támogatása (ammónia kibocsátás csökkentése).

Precíziós gazdálkodási megoldások ösztönzése (inputanyag-felhasználás optimalizálása).

Nyílt téri növényi maradványégetés visszaszorítása.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Igen, a település célja az avar- és kerti hulladékégetés fokozatos visszaszorítása, majd lehetőség szerinti megszüntetése a 2026–2031 közötti időszakban.

Tervezett intézkedések:

1. Szabályozási szigorítás

A helyi rendelet felülvizsgálata 2026-ban.

Az égetés időszakának és feltételeinek további korlátozása, hosszabb távon teljes tiltás előkészítése.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

• 1. Lakossági tájékoztató kampányok: Fűtési szezon előtt tájékoztatás a helyes tüzelési gyakorlatról és az illegális hulladékégetés egészségügyi kockázatairól. Online és nyomtatott kiadványok, közösségi média kommunikáció. Levegőminőségi adatok rendszeres közzététele.

2. Oktatási programok: Óvodai és iskolai környezeti nevelési foglalkozások. „Tiszta levegő" tematikus projektnapok. Diákok bevonása faültetési és zöldítési akciókba.

4. Lakossági bevonás és partnerségek: Civil szervezetek és helyi vállalkozások bevonása. Pályázati és támogatási lehetőségek ismertetése.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

• A 7,5 tonna feletti járművek behajtása a településre behajtási engedélyhez kötött.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

• Kerékpáros közlekedés fejlesztése érdekében 2020-ban adtuk át a kerékpárutunkat. Kerékpárhálózati Tervvel rendelkezünk, pályázati forrásra várunk a folytatás érdekében.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

• Településünkön helyközi menetrend szerinti közösségi közlekedés üzemel, melyet a MÁV Csoport üzemeltet.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

• 1. Fűtéskorszerűsítés és épületszigetelés

Elavult szilárd tüzelésű berendezések cseréje, energiahatékonysági támogatás.

Ütemezés: 2026 tervezés; 2027–2029 megvalósítás; 2030–2031 kiterjesztés.

Költség: 1,5–2,5 Mrd Ft.

Forrás: EU és hazai pályázatok, lakossági önrész.

Hatás: lakossági PM10/PM2,5 kibocsátás 15–25%-os csökkenése, javulás 2–3 éven belül.

2. Fenntartható közlekedés

Elektromos járművek beszerzése, töltőpontok, kerékpárút-fejlesztés.

Költség: 0,8–1,2 Mrd Ft.

Forrás: TOP Plusz és egyéb mobilitási források.

Hatás: NOx 10–15%-os, PM10 5–10%-os csökkenés, javulás 1–2 éven belül.

3. Intézményi energiahatékonyság

Önkormányzati épületek korszerűsítése.

Költség: 0,5–0,8 Mrd Ft.. Hatás: energiafelhasználás 15–30%-os csökkenése.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Települési faültetési program	*771 200 ft ebből 558 800ft támogatásból, 212 400ft önkormányzati forrásból*	*2019-2021*	*Összesen 190 db fa telepítése az Irtvány utcában, kerékpárút mentén, Verebeshegy utcában.*	*Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése.*
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	114 160 348ft PM támogatás 14 998 652ft önkormányzati önerő	2018-2021	1525,9 fm hosszon létesült kerékpárút (Verebeshegy utcától a vasútállomásig), pihenővel, kerékpártárolóval két helyen.	Személyautóval közlekedők közül többen áttértek a vasúti közlekedésre, ezáltal csökkent a károsanyag kibocsátás.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
-	-	-	-	-
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Lakossági és intézményi fűtéskorszerűsítési program	Kalkulált költséggel nem rendelkezünk. Figyeljük a pályázati lehetőségeket.	*2027-2031*	*Elavult szilárd tüzelésű berendezések cseréjének támogatása korszerű, alacsony kibocsátású rendszerekre.*	*Javulási idő egyelőre nem meghatározható. Várt hatásként a legfontosabb talán, hogy a fatüzelésű kazánok felszámolását követően jóval kevesebb lesz a levegőszennyezettség a fűtési szezonban.*

CSÖMÖR

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Csömör Nagyközség Környezetvédelmi Programja 2022–2027

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A tömegközlekedés szolgáltatás színvonalának emelése, környezetkímélő gépjárművek alkalmazása, a tömegközlekedés népszerűsítése** A forgalomcsillapítás rendjének folyamatosan felülvizsgálata, fejlesztése a Közlekedésfejlesztési Koncepcióval összhangban. **A kerékpárutak tervezett helyének meghatározása, a szakhatóságokkal való egyeztetés, szakszerű tervezés, megvalósítás és üzemeltetés.**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**energiatakarékossági és az energiahatékonyság növelését eredményező beruházások lehetőségének meghatározása** a település geotermikus-, nap- és szélenergia-potenciáljának feltérképezése **a megújuló energiaforrások felhasználását ösztönző helyi szabályok kidolgozása**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	Lakossági tüzelőanyag használat ellenőrzése (nem megfelelő tüzelőanyagok kiszűrése, lakosság tájékoztatása a veszélyes anyagok égetésének veszélyeiről)
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	**Az ipari eredetű kibocsátások csökkentése, a kisebb környezeti terheléssel járó technológiákat alkalmazó vállalkozások előtérbe helyezése (engedélyeztetésnél)** Véderdők telepítés
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	A belterületi utak burkolásának folytatása.
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**A zöldfelületek helyének, kialakítás módjának meghatározása az önkormányzat kezelésében levő útszakaszok mentén** **- Tervezés** **- Fenntartás** Erdősávok létrehozása az utak mentén (árnyékolás, zajcsökkentés, vándorlás biztosítása) **A települési zöldfelületek arányának növelése, zöldszigetek kialakítása, a növényállomány megújítása**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**A környezetvédelmi témájú intézkedések, ismeretek széles körű hozzáférhetővé tétele** Környezetvédelmi információ terjesztése (pl. hulladékok elhelyezése, hulladékgyűjtők, vízminőségi, légszennyezettségi- és zajadatok, adatbázis hozzáférés, környezetvédelmi rendezvények, rendezvényterv, civil aktivitás támogatása, versenyek)
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Megfelelő monitoring rendszer megtervezése, kiépítése és üzemeltetése.
6-2-9	Egyéb intézkedések	

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: csomor.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Erdő vásárlások, fásítások folyamatosan.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Erdő vásárlások, fásítások folyamatosan. Négy- öt éven belül a növényzet hatására tovább javul a levegő minősége.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- További erdő vásárlások.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Már be van tiltva az avarégetés

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Iskolai oktatás keretében

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Teherautóknak behajtási engedéllyel jöhetnek be.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- További kerékpárutak létesítése

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Nem

CSÖRÖG

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: https: csorog.hu

DIÓSD

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. fás szárú növények és a települési zöldinfrastruktúra védelméről szóló, Diósd Város Önkormányzata Képviselő-testületének 24/2025. (XI. 27.) önkormányzati rendelete

Forrás: diosd.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Nem

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Zöldítés

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Fásítási programok, csapadékvíz visszatartás ökológiai megoldásokkal, ami közvetetten, de hatással lesz a levegőminőségre is.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Igen, megtiltottuk és tiltani is fogjuk.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Igen, de csak a saját útjainkon tudjuk

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Közlekedési koncepció

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség** **1**: < 1M **2**: 1-5M **3**: 5M<	**Forrás** ÖK: saját P: pályázat M: mindkettő	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
VárosFa Program	2 P		2018-2022	Több, mint 70 db őshonos fa telepítése utak és közterületek mentén.	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Vadvirág Tanösvény létrehozása	2 M		2025 március 1.-2025 október 31	A diósdi kőbánya területén tanösvény kialakítása volt a cél, fák, növények ültetésével, információs táblák elkészítésével.	Környezetvédelmi szemléletformálás. Növekedett a zöldfelület, a PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése.
A polgármesteri hivatalban klímák beszerzése és radiátorcsere	2 ÖK		2026. július	A Polgármesteri Hivatal irodáiba 5 db inverteres hűtő-fűtő klíma került beszerelésre és 7 darab radiátor lecserélése megtörtént.	Elektromos energiafelhasználással és a kazán csökkentett idejű működésével (magasabb hatásfokú hőleadással) a téli időszakban a gázkazán pontforrásán jelentősen csökkenthető a füstgázemisszió (CO_2, NO_x,, CO és CH_4).
A fás szárú növények és a települési zöldinfrastruktúra védelméről szóló rendeletet jelentősen szigorítottuk.	Nem számszerűsíthető		Hatálya: 2026. január 2.	Minden jogszerűen kivágott fa helyett 5 új őshonos vagy a klímaváltozás jól tűrő fa ültetése. Ha az ingatlanon nincs hely, akkor az önkormányzat által meghatározott közterületre vagy pénzbeli megváltás a települési környezetvédelmi alapba.	A lombfelület növekedésének köszönhetően a PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése várható.

Diósd Ökosan szemléletformáló programsorozat létrehozása	Nem számszerűsíthető, nincs adat, társadalmi munkában hoztuk létre.	2025-tól folyamatos	Első intézkedés az volt, hogy figyelem felkeltő táblákat helyeztünk ki a település számos pontjának arra vonatkozóan, hogy a járművek álló helyzetben ne járassák a motorjaikat. A következő intézkedés a programsorozat létrehozása volt több szakmai előadás és lakossági fórum megtartásával, amiket azóta is rendszeresen szervezünk	Környezetvédelmi szemléletformálás. Szmoghatás csökkenése elsősorban ózon prekurzorok tekintetében.
Környezetvédelmi bizottság létrehozása	Vonatkozó jogszabályok szerint			A bizottság szakmai terveivel és intézkedéseivel a jövőben már olyan célokat tudunk kitűzni, amivel az indikátor komponensek koncentrációja csökkenni fog.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése		**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Diósdi Zöld Szív Program koncepció	Költségvetés tervezés alatt 3 M	Az ütemezés várhatóan 5 éven belüli bontásban valósul meg.	A terület adottságai alapján alkalmas egy természetközeli, ligetes park kialakítására oly módon, hogy megőrzi tájkarakterét és ökológiai funkcióit. Cél: a gyepes, legelő jelleg megőrzése mellett ligetes faállomány és természetközeli parkstruktúra kialakítása, többszintes növényzet beültetése fasorok és cserjeszint kialakításával, továbbá meszes talajt kedvelő fűszernövények telepítésével. Különös jelentőséggel bírna a Miyawaki erdős terület kialakítása.	Környezetvédelmi szemléletformálás. Növekszik a zöldfelület, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó növények telepítésével. Javul a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma, növekszik a biodiverzitás, továbbá közvetetten zajvédelmi funkciót is ellátna.
Tervezett intézkedés megnevezése		**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések	3 P	Elbírálásra vár	**Koncepcióterv elkészült** az alábbi tárgyban: Diósd Gyár utcában lévő csapvíz elvezető árok folytonossá és földmedrűvé tétele, szükség esetén gátak kialakítása, a csapadékvizek helyben tartása és késleltetése okán, valamint az utca mentén zöldterület fejlesztés, az útburkulatokról és magasabban fekvő területekről származó csapadékvizek kezelése,	Növekszik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.

			helyben tartása, az alacsonyabbam fekvő területek és rézsű védelme érdekében övárok kiépítésével. I. Gyár utca csapadékvíz-elvezetése és zöldinfrastruktúra fejlesztése II. Székely András utca és környezetének komplex vízgazdálkodási és közösségi fejlesztése A tervezett, természetalapú beavatkozás több problémára nyújfenntartható megoldást az alábbi fejlesztési elemek megvalósításával: - Közösségi terek létrehozása: Természetközeli sétányok, pihenőterek és integrált közösségi zöldterületek kialakítása - Szemléletformálás: A környezeti nevelést szolgáló infrastruktúra (információs táblák, rovarhotelek és egyéb bemutató felületek) kihelyezése. - Mikroklíma javítás: A zöldfelületek párologtató hatásának célzott növelése innovatív vízmegtartó megoldásokkal. - Városi ökológia: A biológiailag aktív felületek arányának növelése a meglévő városi szövetben. - Természetalapú vízkezelés: Esőkertek és szikkasztófelületek létesítése, valamint a meglévő árokrendszer meandereztetése.	
Kazáncsere a polgármesteri hivatalban.	felmérés alatt	folyamatban	A hivatal épületének fűtését ellátó elavult földgáz tüzelésű kazán cseréjét tervezzük egy korszerű, kondenzációs kazánra.	Az energiahatékonyság növelése, a füstgázmisszió (CO_2, NO_x,, CO és CH_4) jelentős csökkenése várható.
Intézményekben (óvodák, egészségház) hűtő-fűtő klíma beszerzése.	2 ÖK	Klímabeszerzés: 2026. december 31.	4-6 db klíma beszerzését tervezzük	Az energiahatékonyság növelése, a füstgázmisszió (CO_2, NO_x,, CO és CH_4) jelentős csökkenése várható.
Közlekedési koncepció megalkotása	3 ÖK	2026. december 31.	Lakosság bevonásával tervezési fázisban	Szmoghatás jelentős csökkenése várható, mindkét típusú szmog, de leginkább a talajközeli ózon tekintetében.
Fakataszter elkészítése	3 M	2029.10.30.	Beszerzési forráskutatás lezárult, az igényelt árajánlatok rendelkezésre állnak.	Közvetett hatással bír a levegőminőséget jellemző indikátor komponensekre azonban azok változása a kataszter segítségével könnyebben becsülhető.

PM10 (Finom porszennyezés): Zöldfelületek növelése és a maradék zöldterületek védelme miatt 5 % csökkenés várható
PM2.5 (Szálló por): A korszerűbb fűtésitechnológiák, szilárd burkolatok létrehozása és a közlekedés racionalizálása után 10-15% csökkenés várható
NO_2 (Nitrogén-dioxid): A közlekedés racionalizálása után 10-15% csökkenés várható
O_3 (Talajközeli ózon): A prekurzorok csökkenése és a klímaváltozás függvényében 10-15 % csökkenés várható.
SO_2 (Kén-dioxid): az intézkedéseknek nincs becsülhető hatása ezen komponens tekintetében
CO (Szén-monoxid): A korszerűbb fűtésitechnológiák és a közlekedés racionalizálása után 10 % csökkenés várható

DOMONY

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: domony.hu

DUNAHARASZTI

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 12/2005. (VI. 28.) önkormányzati rendelet - a zöldterületek kezeléséről és a környezetvédelemről

Forrás: dunaharaszti.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- zöldfelület bővítés, erdőtelepítés, fásítás az utak mentén, napelemes energia fejlesztések intézményekben

A megvalósítás saját forrásból történt.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- "Fogad örökbe egy fát" program a lakosság részére (lakossági kérésre fatelepítés az ingatlan előtt) - folyamatos (önkormányzati saját forrás)

Parkoló kialakításánál kötelező faültetés - folyamatos (magánszemélyeknél, vállalkozásoknak az engedélyes költsége, önkormányzat esetében saját forrás)

Hatás: tisztább levegő, javulás: 1-5 év

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Földterület vásárlás erdőtelepítés céljából

Parkosítás

Fásítás

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Folytatjuk a már megkezdett folyamatot az intézményeknél

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem releváns a terhelés

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nincs rá saját forrás. A helyi közösségi buszközlekedést ingyenessé tettük, ösztönözve a lakosságot, hogy kevesebbet használják a személyautókat.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem, nincs rá forrás.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Helyi rendelet tiltja az égetést. A városban szelektív hulladékgyűjtés van, többek között a zöldhulladékot - mennyiségi korlát nélkül - a szolgáltató elszálltja. A település komposztáló telepére a helyi lakosok ingyenesen beszállíthatják a zöldhulladékot.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen, folyamatosan, honlapon, újságban, közösségi médiában.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- 7,5 t-nál nehezebb járművek csak célforgalomba jöhetnek be a településre.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Célunk minél több kerékpárút, kerékpársáv megvalósítása. Több nagy áruház is van a településen, mindegyik rendelkezik elektromos töltőállomásokkal, ezek kielégítik a városi igényeket.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- elektromos meghajtású buszok beszerzésének folytatása.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Zöldterület növelése

Lakossági faültetési akciók ösztönzése

Közterületi fásítás

Lehetőség szerint saját forrásból, azonban ez állami pályázatokkal növelhető lenne.

Jobb levegőminőség, kevesebb por - 1-10 év

DUNAKESZI

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes

Környezetvédelmi Program: 2026. évre vonatkozó, felülvizsgált **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

6/2025. (V. 5.) önkormányzati rendelet - a fás szárú növények, a zöldfelületek védelméről és a fakivágás helyi szabályairól

22/2015. (VIII.06.) önkormányzati rendelet a közterületek használatáról és rendjéről

30_2015.(XI.04.) önkormányzati rendelet a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásokról és azok jogkövetkezményeiről

33/2020. (VII.31.) számú önkormányzati rendelet a csapadékvíz közterületre történő kivezetésének szabályairól (2020.09.16)

6/2018. (V.31.) sz. önkormányzati rendelet Dunakeszi Város Helyi Építési Szabályzatáról

27/2017 (XII.15.) önkormányzati rendelet a településkép védelméről 2017-12-30-tól

17_1996.(XII.20.) sz. önkormányzati rendelet a település önkormányzatának Környezetvédelmi Alapjáról módosításokkal (2020.06.08.)

11_2012 (IV.03.) önkormányzati rendelet a talajterhelési díjról

19/2017 (VIII.2.) önkormányzati rendelet Dunakeszi Város közigazgatási területén a beültetési kötelezettség elrendeléséről

24/2002 (X.1.) önkormányzati rendelet A települési folyékony hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatás ellátásáról

19/2011 (V.31.) önkormányzati rendelet a mezei őrszolgálat működéséről

27/2012. (VII. 4.) önkormányzati rendelet Dunakeszi Város Önkormányzat Képviselő-testületének 27/2012. (VII.04.) rendelet a természeti értékek helyi védelméről és a természetvédelem helyi szabályairól

30/2015 (XI.4.) önkormányzati rendelet a közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásokról és azok jogkövetkezményeiről.

24/2015. (X.01.) önkormányzati rendelet a közterületi térfigyelő rendszerről (2020.09.16)

27/2017.(XII.15.) önkormányzati rendelet a településkép védelméről

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- közintézmények energetikai korszerűsítése:

A tárgyi időszakban számos Dunakeszi székhelyű közintézmény (óvodák, általános iskola, sportközpont, orvosi rendelők) épületfelújítása valósult meg; a környezetvédelmi szempontok kiemelt figyelembevételével. A felújítások energetikai, fűtési korszerűsítések külső, illetve homlokzati hőszigetelések, illetve nyílászárók cseréje mellett valósultak meg.

Dunakeszi Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola épületének energetikai korszerűsítése: KEHOP-5.2.9 pályázat keretein belül: napelemes rendszer kiépítése, nyílászárók cseréje és hőszigetelés; műszaki átadás dátuma: 2018. 07.20.; támogatás összege: 160 mft, önkormányzati forrás 83 mft.

Dunakeszi Harcművészeti Központ felújítása: Elektromos hálózat felújítása, Korszerűtlen fűtésrendszer és vizesblokk gépészeti felújítása, Külső udvari és tetőjavítási munkák, Homlokzati hőszigetelés és nyílászáró csere, Vizesblokkok és belső terek építészeti felújítása. A 2018. évi Önkormányzati feladatellátás fejlesztések támogatásból valósult meg a felújítás.; műszaki átadás dátuma: 2019.09.20.; támogatás összege: 20 mft, önkormányzati forrás 22,4 mft.

Fóti úti orvosi rendelő épületének felújítása: Külső nyílászárók cseréje 16 db külső hőszigetelés 270 m2 Épületgépészet (fűtésszerelés, víz- és csatorna, kazánház, hőközpont) Építészet (akadálymentesítés, belső nyílászárók cseréje, burkolás, festés, külső váró/tároló felújítása) Elektromos felújítás (hálózat, főelosztó, világítótestek, csatlakozóaljzatok) Tároló és mosogatószekrény (konyhaszekrény) pelenkázó 8 db; A 2015. évi Önkormányzati feladatellátás fejlesztések támogatásból valósult meg a felújítás.; műszaki átadás dátuma: 2016.09.07; támogatás összege: 30 mft, önkormányzati forrás 36,9 mft.

Eszterlánc óvoda épületének felújítása: Vizesblokk eszközbeszerzése, Nyílászárók cseréje, Vizesblokkok felújítása, Hőszigetelés (külső és padlástér); A 2014. évi Önkormányzati feladatellátás fejlesztések támogatásból valósult meg a felújítás.; műszaki átadás dátuma: 2017.10.30. támogatás összege: 30 mft, önkormányzati forrás 11 mft.

Liget utcai rendelő felújítása, átalakítása: A fejlesztés keretében az épület szigetelése, a nyílászárók cseréje, új tetőfedés, 35 kW-os belső égésterű kondenzációs kazán telepítése, fűtéscsövek, hőleadók

cseréje, az épület légkondicionálása, az elektromos hálózatot réz vezetékekre való cseréje, energiatakarékos világítótestek felszerelése és eszközbeszerzés valósult meg. Új gyengeáramú rendszerek kerültek kiépítésre: riasztó, TV, internet, telefon, kaputelefon, segélyhívó. Önerőből 1 db mozgáskorlátozott és 1 db ügyeleti ellátáshoz szükséges parkoló létesült.; PM_EUALAPELLATAS_2017/57; műszaki átadás dátuma: 2019.05.13. támogatás összege: 119 mft, önkormányzati forrás 27 mft.

Piros Óvoda felújítása: A projekt célja az önkormányzati fenntartású Piros Tagóvoda épületeinek felújítása, átépítése, bővítése: nyílászárók cseréje, a homlokzatok és födémek hőszigetelése, a fűtési rendszer és a használati melegvíz rendszer korszerűsítése, a forfa épület belső felújítása és tetőhéjalásának cseréje, új tornaszoba és szertár építése, az összekötő folyosó átépítése, a kerékpártároló bővítése, a konyhai helyiségek korszerűsítése, eszközbeszerzés és projektarányos akadálymentesítés. PM_OVODAFEJLESZTES_2017/27; műszaki átadás dátuma: 2020.02.18. támogatás összege: 150 mft, önkormányzati forrás 130 mft.

Illegálisan elhelyezett hulladéklerakat felszámolása: A „Tisztítsuk meg az Országot II.” hulladékfelszámolási pályázat; zárás dátuma: 2021.02.19; 20 mft; ILJ/248-1/2024; zárás dátuma: 2025.06.18.; 22,5 mft.

„Tisztítsuk meg az Országot!” projekt 2020. I. ütemének keretében kiemelendő a 29 helyszínen térfigyelő kamerák kihelyezése illegális hulladék elhelyezés megelőzésére. támogatás összege: 67 mft

Elkerülőutak építése, csomópontok fejlesztése /levegőminőség javítással összefüggő megvalósult zöldfejlesztések kapcsolatos részletes válaszunkat hely hiánya miatt 41. pont alatt folytatjuk

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Jelenleg zajlik a Tábor utcától a Dunakeszi Diáknegyedig érő kerékpárút kivitelezésének II. szakasza a Klapka György utca mentén. A kivitelezés zárása 2025.05.14, de a forgalomba helyezési engedély kiadása még folyamatban van. Támogatás: 69 mft, önkormányzati forrás 130 mft.

A TOP_PLUSZ-1.2.1-21-PT1-2022-00030 pályázat keretében kapott 300 mFt támogatást, 117,5 mFt-tal egészíti ki az Önkormányzat, azaz összesen 417,5 mFt-ból kerül kialakításra a Dunakeszi Szent István utcai körforgalom és az Auchan áruház kerékpárúttal történő összekötése. Az első ütem kivitelezése befejeződött: Szent István utcai körfogalom és a Dunakeszi Lidl üzlet között, a második ütem közbeszerzési eljárása lezárult, a kivitelezés megkezdődött, várhatóan 2027. évben forgalomba helyezésre került.

Nyáron kezdődik egy tehermentesítő/forgalom elosztó út építése a város diáknegyede felé a Hunyadi János utca folytatásaként. Az út mellett kerékpárút is építésére is sor került, 1,025 Mrdft költséggel. A kerékpárút hossza 1.325 m.

Önálló kerékpárút tervezése zajlik a Kossuth Lajos utca-Fóti út körforgalomtól a Tábor utcáig részben a MÁV területén.

A KEHOP Zöld-kék infrastruktúra pályázat elbírálás alatt: jelentős mértékű zöldfelület fejlesztés csapadékvizek keletkezésük helyén való megtartási, hőszigethatás csökkentési és a mikroklíma javítási céllal

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

• Dunakeszi a jövőben is folytatni kívánja a városi zöldfelületek fejlesztését, építve az elmúlt évek eredményeire és tapasztalataira. A tervek között kiemelt szerepet kap a véderdő 5.000 m2, telepítésének folytatása, amely tovább erősítheti a település környezeti védelmét. Az újonnan telepített erdősávok hozzájárulnak a levegőben található szennyező anyagok és a szálló por mennyiségének csökkentéséhez, valamint segítenek mérsékelni a közlekedésből és a környező területekről érkező környezeti terhelést. A fásított területek emellett fontos szerepet töltenek be a szén-dioxid megkötésében és a városi mikroklíma javításában, ami különösen értékes a növekvő urbanizáció és a klímaváltozás hatásainak mérséklése szempontjából.

A tervek között szerepel továbbá két nagyobb közpark létrehozása is, amelyek új rekreációs és közösségi tereket biztosítanak majd a város lakói számára. Ezek a parkok nemcsak pihenési és szabadidős lehetőségeket kínálnak, hanem jelentős környezetvédelmi funkciót is betöltenek. A nagyobb kiterjedésű zöldfelületek növelik a város zöldinfrastruktúráját, javítják a levegő minőségét, mérséklik a nyári hőterhelést, valamint élőhelyet biztosítanak számos növény- és állatfaj számára. A tervezett fejlesztések hosszú távon hozzájárulnak ahhoz, hogy Dunakeszi tovább erősítse fenntartható, egészséges és élhető városi környezetét.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

Az Önkormányzat tulajdonában álló Dunakeszi Közüzemi NKft. a "Távfűtési rendszer infrastruktúrájának korszerűsítése és fejlesztése, 2025/MA/TÁVHŐ/01" pályázatával 904,6 mFt támogatás nyert el. A projekt célja a település lakótelepeit és diáknegyedét ellátó távhőrendszer további fejlesztése, korszerűsítése keretében a még fel nem újított távhőhálózati elemek cseréje, hőközponti felújítások.

A pályázó a támogatói döntést 2026. áprilisában megkapta, de a támogatási szerződés megkötését a Támogató még nem indította el (2027.07.31-i státusz).

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Településünkön a gáz, távhő fűtési módok, illetve a hőszivattyús műszaki megoldások dominálnak. Az új építésű családi házas környezetben a hatékony energetikai kombinációkat is alkalmazzák már (napelem-hőszivattyús fűtési-hűtési rendszerek).

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- települési szinten nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- települési szinten nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- A közösségi együttélés alapvető szabályait sértő magatartásokról és azok jogkövetkezményeiről szóló Dunakeszi Város Önkormányzata Képviselő-testületének 30/2015 (XI.4.) önkormányzati rendeletének 2020. 03.06-ig hatályos normaszövege tartalmazott helyi szintű speciális jogszabályi előírásokat avar és kerti hulladék ártalmatlanításával kapcsolatban.

Alapvetően a településen a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 27. § (3) bekezdéseinek előírásai alkalmazandó: Lábon álló növényzet, tarló és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék nyílt téri égetése tilos. Továbbá a központi jogszabályok közül kiemelendő a Htv.43. § (3) bekezdésének előírásai.

A házhoz menő szelektív hulladék és zöldhulladék elszállításának menetrendje, az elkülönített gyűjtés és elszállítás megoldott.

Nagyon népszerű a Dunakeszi Ökoudvar, ahol hulladék fajtánként az éves átadható mennyiség fokozatosan növekszik.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Dunakeszi 2010 óta szervezi modern alapelvek mentén a környezetvédelmi tevékenységét, amely 2019 óta a Zöld Dunakeszi Program nevet viseli. Dunakeszi.hu felületen a Zöld Dunakeszi Program alatt elérhetőek a helyi lakosság tájékoztatását szolgáló környezetvédelmi éves beszámolók (https://dunakeszi.hu/wpcontent/uploads/2024/12/eves_kornyezetvedelmi_jelentes_2024.pdf) illetve a Zöld Dunakeszi Kiadványok.

Célunk a kiadványok folytatása további lakossági szakmai, informatív tájékoztató anyagok készítése, illetve a környezettudatosság fejlesztése (ennek keretében önkéntes köztisztasági napok szervezése, zöldhulladék gyűjtés, komposztálás; helyi iskolák és óvodák oktatásába a környezettudatos gyakorlati ismeretek beépítésének támogatása stb.)

Kiemelt feladatunknak tekintjük az önkormányzati rendezvényeken a környezetvédelmi célú információs pultok telepítését.

Kiemelendő a speciális lakossági hulladékgyűjtő pont (Dunakeszi Ökoudvar) működtetése, amely a szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítésére alkalmas szemléletformáló helyszín is.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Jelenleg is van a településen súlykorlátozás (3,5t, 7,5t, 10t, 12t, 20t, 32t) azokon az útszakaszokon, illetve zónákban, ahol nem indokolt a nehéz tehergépjárművek folyamatos és ellenőrzés nélküli átközlekedése.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen. A település folyamatosan fejleszti a kerékpáros közlekedés infrastruktúráját, illetve az elektromos gépjárművek töltőállomásait is bővíti.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- A településen jelenleg is van az Önkormányzati finanszírozással működtetett közösségi buszközlekedés

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- A korábban említett Hunyadi utca folytatása mentén önálló kerékpárút építése a beruházás II. ütemeként. Kivitelezés 2027;

2. sz. főúton a város déli határában 2 körforgalom (szent István utca, Pallag utca) turbósítása (állami beruházás, de a város készítette elő és támogatja a mielőbbi megvalósulást); Kerékpárút építése a Kossuth Lajos utca-Fóti út körforgalomtól a Tábor utcáig; Tábor utca-Klapka utca kereszteződés körforgalmúvá alakítása -tervezés 2026, kivitelezés várhatóan 2028.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
energetikai fejlesztés	KEHOP: 160 M Ft Önkormányzati forrás: 83 M Ft	2018.07.20	Dunakeszi Kőrösi Csoma Sándor Általános Iskola épületének energetikai korszerűsítése KEHOP-5.2.9 pályázat keretein belül: napelemes rendszer kiépítése, nyílászárók cseréje és hőszigetelés.	Az épületek hőszigetelése mérsékli a fűtéshez kapcsolódó károsanyag kibocsátás mennyiségét, csökkenti az üvegházhatású gázok levegőbe kerülését. A fűtési szükségletet tovább csökkentik az energetikai szempontból jobban hasznosuló nyílászárók.
energetikai fejlesztés	Belügyminisztérium, Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések: 20 M Ft Önkormányzati forrás: 22,4 M Ft	2019.09.20	Harművészeti Központ felújítása: Elektromos hálózat felújítása, Korszerűtlen fűtésrendszer és vizesblokk gépészeti felújítása, Külső udvari és tetőjavítási munkák, Homlokzati hőszigetelés és nyílászáró csere, Vizesblokkok és belső terek építészeti felújítása.	Az épületek hőszigetelése mérsékli a fűtéshez kapcsolódó károsanyag kibocsátás mennyiségét, csökkenti az üvegházhatású gázok levegőbe kerülését. A fűtési szükségletet tovább csökkentik az energetikai szempontból jobban hasznosulú nyílászárók.
energetikai fejlesztés	Belügyminisztérium, ÖFSZF: 30 M Ft Önkormányzati forrás: 36,9 M Ft	2016.09.07	Fóti úti orvosi rendelő épületének felújítása: Külső nyíilásszárók cseréje 16 db külső hőszigetelés 270 m2 Épületgépészet (fűtésszerelés, víz- és csatorna, kazánház, hőközpont) Építészet (akadálymentesítés, belső nyílászárók cseréje, burkolás, festés, külső váró/tároló felújítása) Elektromos felújítás (hálózat, főelosztó, világítótestek, csatlakozóaljzatok) Tároló és mosogatószekrény (konyhaszekrény) pelenkázó 8 db	Az épületek hőszigetelése mérsékli a fűtéshez kapcsolódó károsanyag kibocsátás mennyiségét, csökkenti az üvegházhatású gázok levegőbe kerülését. A fűtési szükségletet tovább csökkentik az energetikai szempontból jobban hasznosulú nyílászárók.
energetikai fejlesztés	Belügyminisztérium, ÖFSZF: 29,8 M Ft Önkormányzati forrás: 11 M Ft	2017.10.30	Eszterlánc óvoda épületének felújítása: Vizesblokk eszközbeszerzése Nyílászárók cseréje Vizesblokkok felújítása Hőszigetelés (külső és padlástér)	Az épületek hőszigetelése mérsékli a fűtéshez kapcsolódó károsanyag kibocsátás mennyiségét, csökkenti az üvegházhatású gázok levegőbe kerülését. A fűtési szükségletet tovább csökkentik az energetikai szempontból jobban hasznosulú nyílászárók.

energetikai fejlesztés, egyéb felújításon, átalakításon belül	Pénzügyminisztérium: PM_EUALAPELLATAS_2017: 118,8 M Ft Önkormányati forrás: 27 M Ft	2019.05.13	Liget utcai rendelő felújítása, átalakítása: A fejlesztés keretében az épület szigetelése, a nyílászárók cseréje, új tetőfedés, 35 kW-os belső égésterű kondenzációs kazán telepítése, fűtéscsövek, hőleadók cseréje, az épület légkondicionálása, az elektromos hálózatot réz vezetékekre való cseréje, energiatakarékos világítótestek felszerelése és eszközbeszerzés valósult meg. Új gyengeáramú rendszerek kerültek kiépítésre: riasztó, TV, internet, telefon, kaputelefon, segélyhívó. Önerőből 1 db mozgáskorlátozott és 1 db ügyeleti ellátáshoz szükséges parkoló létesült.	Az épületek hőszigetelése mérsékli a fűtéshez kapcsolódó károsanyag kibocsátás mennyiségét, csökkenti az üvegházhatású gázok levegőbe kerülését. A fűtési szükségletet tovább csökkentik az energetikai szempontból jobban hasznosuló nyílászárók.
energetikai fejlesztés, egyéb felújításon, átalakításon belül	Pénzügyminisztérium: PM_OVODAFEJLESZTES_2017: 150 M Ft Önkormányzati forrás: 130 M Ft	2020.02.18	Piros Óvoda felújítása: A projekt célja az önkormányzati fenntartású Piros Tagóvoda épületeinek felújítása, átépítése, bővítése: nyílászárók cseréje, a homlokzatok és födémek hőszigetelése, a fűtési rendszer és a használati melegvíz rendszer korszerűsítése, a forfa épület belső felújítása és tetőhéjalásának cseréje, új tornaszoba és szertár építése, az összekötő folyosó átépítése, a kerékpártároló bővítése, a konyhai helyiségek korszerűsítése, eszközbeszerzés és projektarányos akadálymentesítés.	Az épületek hőszigetelése mérsékli a fűtéshez kapcsolódó károsanyag kibocsátás mennyiségét, csökkenti az üvegházhatású gázok levegőbe kerülését. A fűtési szükségletet tovább csökkentik az energetikai szempontból jobban hasznosuló nyílászárók.
hulladéklerakó felszámolás	Belügyminisztérium Tisztítsuk meg az Országot! 2020. I. ütem: 19,8 M Ft	2021.02.19	A hrsz. 042 területen, 16 139 m2-en, 5.268m3 illegálisan elhelyezett hulladéklerakat felszámolása.	A szél általi porterhelés csökkenése: A deponált, kiszáradt és széteső hulladékról (pl. bomló papír, porló textíliák) a szél már nem tud apró részecskéket és mikroműanyagokat leszakítani, így csökken a környező területek porterhelése. Amennyiben olyan jellegű hulladékról van szó, vagy a mennyiség lehetővé teszi, a felhalmozott hulladék alsó rétegeiben megindulhat egy bomlási folyamat, amely metánt juttathat a levegőbe, így a hulladékfelszámolás az üvegházhatású gázok keletkezését előzheti meg, vagy csökkentheti.

hulladéklerakó felszámolás	Energiaügyi Minisztérium, Tisztítsuk meg az Országot! II.: 22,5 M Ft	2025.06.18	Dunakeszi, (039) helyrajzi számú területen elhelyezett illegális hulladék felszámolása: 5 687m2 területen, 300 m3 illegálisan elhelyezett hulladék felszámolása.	A szél általi porterhelés csökkenése: A deponált, kiszáradt és széteső hulladékról (pl. bomló papír, porló textíliák) a szél már nem tud apró részecskéket és mikroműanyagokat leszakítani, így csökken a környező területek porterhelése. Amennyiben olyan jellegű hulladékról van szó, vagy a mennyiség lehetővé teszi, a felhalmozott hulladék alsó rétegeiben megindulhat egy bomlási folyamat, amely metánt juttathat a levegőbe, így a hulladékfelszámolás az üvegházhatású gázok keletkezését előzheti meg, vagy csökkentheti.
hulladéklerakó megelőzése	IFKA NKft., Tisztítsuk meg az Országot! I.: 67,3 M Ft	2021.05.20	29 helyszínen térfigyelő kamerák kihelyezése illegális hulladék-kihelyzés megelőzésére.	A szél általi porterhelés csökkenése: A deponált, kiszáradt és széteső hulladékról (pl. bomló papír, porló textíliák) a szél már nem tud apró részecskéket és mikroműanyagokat leszakítani, így csökken a környező területek porterhelése. Amennyiben olyan jellegű hulladékról van szó, vagy a mennyiség lehetővé teszi, a felhalmozott hulladék alsó rétegeiben megindulhat egy bomlási folyamat, amely metánt juttathat a levegőbe, így a hulladékfelszámolás az üvegházhatású gázok keletkezését előzheti meg, vagy csökkentheti.
kerékpárút kialakítása	Pénzügyiminisztérium, PM_KEREKPARUT_2018: 200 M Ft. Önkormányzat forrása: 41,7 M Ft.	2021.06.23	Repülőtéri út, Határ út kerékpárút kialakítása 1394,9 m hosszúságban.	Csökkenhet a személygépkocsi használatból eredő károsanyag kibocsátás: a kerékpárút nyomvonala a Szent István Általános Iskolától egészen a Toldi lakóparkig, amelynek közvetlen szomszédságában helyezkedik a Tóváros lakópark. A fejlesztéssel lehetőség nyílt arra, hogy az idősebb diákok biztonságos kerékpárúton járjanak iskolába, autó helyett.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
kerékpárút kialakítása	TOP_Plusz-1.2.1-21: 300 M Ft. Önkormányzati forrás: 117,5 M Ft.	2024-2027.	Kerékpárút fejlesztés a 2-es út - Lidl körforgalom - Auchan körforgalom között, 2.530 m hosszúságban.	Csökkenhet a személygépkocsi használatból eredő károsanyag kibocsátás. A kerékpárút nyomvonala érinti több gazdasági társaság telephelyét, így a helyben élők és ezen cégeknél dolgozók részére is lehetőséget nyújt a lábbal hajtott közlekedési lehetőségekre való átállásra.

kerékpárút kialakítása	Versenyképes Járások I.: 69 M Ft Önkormányzati forrás: 130 M Ft.	2025-2026.	Dunakeszi, Klapka utcai kerékpárút I. ütem 715 méter.	Csökkenhet a személygépkocsi használatból eredő károsanyag kibocsátás: a kerékpárút nyomvonala a Dunakeszi Gyártelep vasútállomás mentén futó kerékpárúthoz csatlakozik és lakóövezet mellett közvetlenül kettő középiskolához és egy uszodához visz. A kapcsolódó területeket rendszeresen látogatók, akár a Dunakeszire vonattal érkezők is átválthatnak a városon belüli kerékpáros, egyéb lábbal hajtott járműves közlekedésre.
kerékpárút kialakítása	Önkormányzati forrás: 1,3 Mrd Ft	2026-2027.	Hunyadi utca folytatása mentén önálló kerékpárút építése 1.325 méter hosszan.	Csökkenhet a személygépkocsi használatból eredő károsanyag kibocsátás: a kerékpárút nyomvonala a Dunakeszi Diáknegyedhez vezet (kettő középiskola és egy uszoda). A diákok autóval történő "szállítását" felválthatja a lábbal hajtott járművek használata.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
kerékpárút kialakítása	550 M Ft pályázati forrás	2027-2028.	Önálló kerékpárút a Kossuth Lajos utca-Fóti út körforgalomtól a Tábor utcáig részben a MÁV területén, cca 1.700 m hosszan.	Csökkenhet a személygépkocsi használatból eredő károsanyag kibocsátás: a tervezett nyomvonal a város egyik közlekedési csomópontját köti össze a Diáknegyedhez vezető, már megépült kerékpárúttal.
zöld-kék infrastruktúra fejlesztés	2,3 Mrd Ft pályázati forrás	2026-2029.	A KEHOP_PLUSZ-2.2.1-25 - Zöld-kék infrastruktúra fejlesztések településeken (ERFA) pályázat elbírálás alatt: jelentős mértékű zöldfelület fejlesztés csapadékvizek keletkezésük helyén való megtartási, hőszigethatás csökkentési és a mikroklíma javítási céllal az alábbi területeken:Tőzegtavak, Óceán-árok, Casalgrande tér, Madách utca, Malomárok lakópark, Sport utca pavilon utca, Kincsem utca, Fóti út - Posta köz, Nagycsurgó patak, Klapka utca, Hét forrás vidéke.	A zöldfelületek fejlesztésével támogatott növényzet a már kibocsátott szennyező anyagokat tisztítja meg a légkörből, és aktívan alakítja a klímát: megköti a szálló port, az ahhoz kapcsolódó, a közlekedésből származó nehézfém részecskéket és a növénytakaró csökkenti a talajról származó szálló por mennyiségét is, hiszen megköti azt.
energetikai fejlesztés	904,6 M Ft pályázati forrás: az Önkormányzat tulajdonában álló Dunakeszi Közüzemi NKft. a kedvezményezett.	Eredeti tervek szerint a megvalósítás időszaka: 2027	A település lakótelepeit és diáknegyedét ellátó távhőrendszer további fejlesztése, korszerűsítése a "Távfűtési rendszer infrastruktúrájának korszerűsítése és fejlesztése, 2025/MA/TÁVHŐ/01" pályázat keretében a még fel nem újított távhőhálózati elemek cseréje, hőközponti felújítások.	A felújítás hatásaként azonnal csökken a távvezetéki veszteség, ezért kevesebb földgázt égetünk el, ezzel csökkentve az ÜHG kibocsátást. Kalkulált érték: 129 Tonna/év. *Egyelőre támogatói döntést kapott a pályázó, a támogatási szerződés megkötése 2026.07.31. napon még nem kezdődött el.

DUNAVARSÁNY

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: dunavarsany.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Dunavarsány Város Fenntartható Fejlődésének Helyi Programjának 4.3.2. pontja tartalmazza

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Dunavarsány Város Fenntartható Fejlődésének Helyi Programjának 4.3.2. pontja tartalmazza

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen, a Dunavarsány Város Fenntartható Fejlődésének Helyi Programjának 4.3.2. pontja tartalmazza.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- A cél az energiafelhasználás további racionalizálása és csökkentése a lehető legkisebb szintre, az elérendő feladatokat Dunavarsány Város Fenntartható Fejlődésének Helyi Programjának 4.3.2. pontja tartalmazza.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem, azonban feladata az Önkormányzatnak a korszerű tüzeléstechnikai berendezések és megújuló energia népszerűsítése a településen.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nem, jelenleg a 18/2017. (X.11) önkormányzati rendelet belterületben levő kertek használata során keletkezett száraz növényzet (avar, kerti hulladék) szabadtéri égetését pénteki napokon teszi lehetővé időkorlát nélkül, a tűzgyújtás szabályainak megtartása mellett.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen, például az egyéni közlekedési szokások alakítását folyamatos tájékoztatással a helyi médiában (újság, Facebook, weboldal) a levegőszennyezettség és a közlekedés összefüggéseiről. Továbbá kerékpárút építésével, járda felújításával.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen, kerékpárút építésével.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- A tervezett intézkedéseket Dunavarsány Város Fenntartható Fejlődésének Helyi Programjának 4.3.2. pontja tartalmazza.

ECSER

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 17/2005. (X. 14.) rendelet - a köztisztaságról, a hulladékkezelésről, a hulladékok szelektív gyűjtéséről és a környezetvédelemről, egységes szerkezetben

Forrás: ecser.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Nem volt ilyen.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Faültetés 2026. évben. kb. 20 mFt. Saját forrásból.

A faültetéssel érintett területek mellett csökkenhet a szálló por mennyisége. A fák kb. 5 év alatt nőnek meg.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Parkfejlesztések a településközpontban. Parkerdő létesítése a település lakott része és a gazdasági övezetek között.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Energetikai korszerűsítés jegyében ez év végére valamennyi intézményünkön lesz napelem. Az új intézményünk, (mini bölcsőde) hőszivattyúval fűtött. A kazánjaink korszerűre lettek cserélve.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Jelenleg is korlozva van az avar- és kerti hulladék égetése. Bővíteni szeretnénk a zöldhulladék elszállítási napok számát. Ez azonban a MOHU hatásköre.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Ezek folyamatosak, különösen az oktatási-nevelési intézményekben.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Igen. Elkerülő utat épít az önkormányzat, hogy mentesítse a települést a kamion forgalomtól.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen. Kerékpárutat szerettünk volna építeni Budapest XVII. kerület irányába, de az állami hatóságok azt nem engedélyezték. Így gyalogjára épülhet csak.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- A településrendezési eszközök újraalkotása során kiemelt szempont, hogy csak a környezetet nem terhelő vállalkozások engedélyezésére kerülhessen sor. Sajnos építéshatósági jogkörökkel régóta nem rendelkezünk.

ÉRD

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Érd Megyei Jogú Város Települési Környezetvédelmi Programja 2023–2027

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Belső gyűjtőút-hálózat tehermentesítése** Közlekedés monitoring **Közlekedésszervezés** Úthálózat fejlesztése **Közösségi közlekedés fejlesztése** Közlekedési módváltás rugalmassá tétele **Fenntartható közlekedésfejlesztés (E-mobilitás ösztönzése)** Mikromobilitás fejlesztése **Gépjárműforgalomtól mentes övezetek kijelölése** Kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	a távhőrendszer fejlesztése **Önkormányzati Napelem Program** Napelempark létesítése **Energiaközösség létrehozása** Városi biogáz üzem kialakítása **Termálkincs hasznosítása**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	Intézkedni kell arra vonatkozóan, hogy az avar és kerti hulladékok égetésére vonatkozóan az önkormányzati rendeletben foglaltakat betartassák a lakossággal. A szabálytalan égetéseket ellenőrizni és szankcionálni kell.
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	**Kémiai biztonsági monitoring** Veszélyes üzemek okozta kockázat csökkentése **Iparbiztonsági monitoring** Alacsony energia- és nyersanyagigényű termelőtevékenység támogatása **Zöldipari fejlesztések támogatása**
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	**Utak pormentesítése** Építési porszennyezés csökkentése **Gazdasági létesítmények porszennyezésének csökkentése zöldfelületekkel**
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Zöldfelületek védelme és növelése** Erdősítés **Parkosítás, zöldfelület-növelés és -karbantartás**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Népszerűsíteni kell a biológiailag lebomló anyagok szelektív gyűjtését, továbbá komposztálással történő ártalmatlanítását.** A zöldfelületek növelésének népszerűsítése a lakosság körében

6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	• fel kell mérni az állandó légszennyezettség-mérő állomások telepítésének és füstköd-riadó terv készítésének lehetőségeit • megállapodást kell kötni a méréseket végző magán- és jogi személyekkel az üzemeltetéssel kapcsolatos feladatok ellátásáról és a keletkezett adatok rendszerben történő kezeléséről • meg kell teremteni a levegőminőség monitoring rendszer informatikai hátterét, valamint az üzemeltető / közreműködő szervezetek és az önkormányzati, államigazgatási szervezetek számára riasztási funkció mellett lekérdezhetővé és online elérhetővé tenni a mért adatokat.
6-2-9	Egyéb intézkedések	**3.C1-1 PROD-1 - Partnerség kialakítása és fenntartása** Szmogriadó: szmogriadó tervek és rendelet készítése, rendszeres felülvizsgálata és az új előírásoknak megfelelő módosítása. **Felhagyott iparterületek, bányák rendezése** Felhagyott üzemi területek környezetvédelmi felülvizsgálata **házi és közösségi komposztálás elterjesztése, zöldhulladékok helyben történő visszaforgatása,** **• kerti és közterületi zöldhulladék, valamint konyhai szerves hulladék elkülönített intézményi gyűjtése és komposztálása,** **• zöldhulladék elszállításának szolgáltatási minőségének javítása,** **• szemléletformálás a zöldhulladékokkal való gazdálkodás területén.** energiahatékonyságra és megújuló energiaforrások hasznosítására vonatkozó lakossági projektek támogatása **önkormányzati intézményi energiahatékonysági verseny**

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 24/2025. (IX. 29.) önkormányzati rendelet - a fás szárú növényekkel fedett zöldfelület védelméről

Forrás: erd.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- A légszennyezettség kialakulásának megelőzése, csökkentése, - a levegő minőségének védelme érdekében - az alábbi feladatok megoldását jelenti az Önkormányzat számára:

A jogszabályban előírt levegőtisztaság-védelmi feladatok teljesítése, elsősorban a kis tüzelőberendezésekkel kapcsolatosan. Közreműködés a jogszabály által kijelölt, szennyezett levegőjű légszennyezettségi zónákra készült területi levegőtisztaság-védelmi intézkedési programok ütemezett végrehajtásában (pl. helyi közlekedéssel, lakossági fűtéssel kapcsolatos intézkedések).

Szennyezés nélküli, vagy a legkisebb levegőszennyezést okozó megoldások előnyben részesítése a közlekedésfejlesztést, iparfejlesztést érintő önkormányzati döntések során.

Szmogriadó tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata és az új előírásoknak megfelelő módosítása.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- A légszennyezettség kialakulásának megelőzése, csökkentése, - a levegő minőségének védelme érdekében - az alábbi feladatok megoldását jelenti az Önkormányzat számára:

A jogszabályban előírt levegőtisztaság-védelmi feladatok teljesítése, elsősorban a kis tüzelőberendezésekkel kapcsolatosan. Közreműködés a jogszabály által kijelölt, szennyezett levegőjű légszennyezettségi zónákra készült területi levegőtisztaság-védelmi intézkedési programok ütemezett végrehajtásában (pl. helyi közlekedéssel, lakossági fűtéssel kapcsolatos intézkedések).

Szennyezés nélküli, vagy a legkisebb levegőszennyezést okozó megoldások előnyben részesítése a közlekedésfejlesztést, iparfejlesztést érintő önkormányzati döntések során.

Szmogriadó tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata és az új előírásoknak megfelelő módosítása.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Folyamatosan fejlesztjük a zöldterületeinket. TOP Plusz keretből

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Igen. Szeretnénk napelemeket telepíteni, fűtéskorszerűsítést az intézményekben. Hőszivattyúkat telepítenénk.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem. nem látjuk ennek forrását!

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem látunk erre forrást jelenleg.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Érden 2021 óta tilos a kerti égetés egész évben!

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

• Igen tervezünk, legalább a klímaváltozással kapcsolatos lakossági szemléletformálást, a fűtési rendszerek tekintetében.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

• Tervezzük behajtási díj kivetését.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

• igen

.Érd kerékpárforgalmi hálózatának fejlesztésénél az alábbi alapelvek az irányadóak:

• A kerékpáros közlekedés fejlesztése integrálódjon a városi közlekedés teljes rendszerének fejlesztésébe, ennek érdekében minden egyes közlekedésfejlesztési, intézményfejlesztési feladat során vegyék figyelembe a kerékpáros közlekedés szempontjait.

• A közlekedés- és területfejlesztési projektekben a bemutatott eszköztárból kerüljenek kiválasztásra a megfelelő elemek az adott terület, illetve az útszakasz kerékpárosbarát kialakítása érdekében.

• A városi kerékpáros közlekedés fejlesztése során vegyék figyelembe az EU-s, országos, regionális, illetve helyi településfejlesztési és közlekedésfejlesztési stratégiákat.

• A kerékpárosbarát városi közlekedési hálózat kialakítása elsősorban a meglévő közúthálózat kerékpárosbarát szempontoknak megfelelő fejlesztésével valósuljon meg.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

• Van a településen tömegközlekedés. Fejleszteni is akarjuk!

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

Mára az érdi lakosság igénye a „városi zöldre” oly jelentőssé vált, hogy az megköveteli a települési életminőség biztosítása terén a megfelelő mennyiségű és minőségű zöldinfrastruktúra-ellátottságot. A zöldinfrastruktúra korunk két legnagyobb kihívása, a klímavédelem és a biodiverzitás, az élőlények sokféleségének védelmi eszköze. A zöldinfrastruktúra kezelni képes a szélsőséges időjárási jelenségeket és ökoszisztéma szolgáltatásokat is nyújt. A tervezés célja a határozottan növekvő városi zöldfelület használat miatt Érd Megyei Jogú Város zöldterületbe sorolt területek feltárásának és használatának biztosítása az ökológiai folyosó természeti értékeinek, valamint a Kutyavár természeti és kultúrtörténeti örökségének megőrzése mellett. A fejlesztés további célja pihenők, közösségi terek kialakítása.

3. A tervezési terület jelenlegi állapota, védettségi helyzete

• Darukezelő utcai Klímapark: A Klímaparknak helyt adó zöldterület jelenleg mintegy 80 éve magára hagyott, elhanyagolt terület. Ennek következtében nagyrészt dús és változó egészségű növényállománnyal rendelkezik. Mivel a városi szövetbe nagyon értékesen kapcsolódik, kiváló lehetőségekkel rendelkezik parkká alakításhoz. Ezen felül az adottságai lehetővé teszik, hogy a városi

klímastratégia részeként bekapcsoljuk az ökoszisztémába, úgy növeljük a biodiverzitást, hogy fenntartható módon teremtsünk rekreációs, edukációs és pihenő felületet, életteret. Folyamatban van a helyi védettség kimondása.

• A Beliczay -sziget is a Natura 2000 különleges természetmegőrzési területek közé tartozik. A Beliczay-sziget Érd déli részén található, a környék legháborítatlanabb formában megmaradt, a táj ősi arculatát megőrző része. Valaha a szigetet egy vékony Duna-ág választotta el a szárazföldtől, de idővel ezt lecsapolták, így egy félkör alakú lápos terület alakult ki. Ártéri erővel borított terület. Az Érdi Magaspart százhalombattai Matrica Múzeum melletti magaslata. A Duna Érd és Százhalombatta közötti szakaszán, a 163 méteres Sánc-hegy a Duna fölött magasodik. Az Érdi-magaspart alámosott, függőleges falaiban jól megkülönböztethető a változatos, agyagból, homokból és márgából álló rétegződések.

• Az érdi Fundoklia-völgy (teljes nevén: Fundoklia-völgy helyi jelentőségű természetvédelmi és Natura 2000 terület, néha Szidónia-völgyként hivatkoznak rá) a Tétényi-fennsíkot az Érd-sóskúti-fennsíktól Érd és Tárnok határán elválasztó, közel 3 km hosszú, 10–30 m mély, karsztos szárazvölgy. 1999 tavasza óta helyi jelentőségű védett terület, 2004-től pedig a Natura 2000 hálózat tagja. Gazdag növény- és állatvilággal rendelkezik, 2009 decembere óta kiépített tanösvény teszi turisták számára lehetővé a terület megismerését. A völgy középső és délkeleti területe (az M7-estől délre eső völgyrész) helyi jelentőségű természetvédelmi terület és egyben a Natura 2000 hálózat tagja. A változatos felszíni alakzatok következtében kiemelkedően magas faj- és élőhely-diverzitású térség, amely a környékbeli hasonló élőhelyek zsugorodása következtében az utolsó mentsvára a fennsík élővilágának. A közel sík felszínbe bevágódó, meredek falú, kanyargó völgy egyedülálló tájképi érték. Területéről Érd délkeleti, Duna-parti része, a Mezőföld északi területei, valamint a Pázmánd-Verebi dombvidék és a Velencei-hegység is szabad szemmel látható.

Ez egy 150 milliós projekt, amely jelentősen fogja növelni az érdi zöldfelületek minőségét.

+

DIMOP projekt

projekt célja Érd Megyei Jogú Város Önkormányzata vezetésével egy korszerű, műszakilag minősített, egységes képességekkel rendelkező lokális energiamenedzsment rendszer bevezetése a konzorcium tagjainak épületállományában. A fejlesztés során összesen tizenhét önkormányzati tulajdonban lévő ingatlan kapcsolódik a rendszerhez, amelyek az Önkormányzat és konzorciumi társai (Szepes Gyula Művelődési Központ és Könyvtár, az Érdi Városgazda, a Szociális Gondozó Központ Érd, Magyar Földrajzi Múzeum) működtetésében állnak. A beruházás a digitális energiahatékonysági célok megvalósítását**.**

ERDŐKERTES

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: erdokertes.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Két uniós forrásból (KEHOP és KEOP) összesen 300 millió forint értékben valósítottunk meg energetikai fejlesztést a közintézményeinken 2019-2025 között. Az uniós előírásoknak megfelelően a pályázatok célja a fosszilis energiahordozók használatának csökkentése volt, illetve a CO2 kibocsátás csökkentése. Új bölcsődeépületünk már kizárólag villamosenergiával működik, földgázt nem használ. A jelenleg folyamatban lévő vállalkozói park csarnoképítésünknél is hőszivattyús fűtési rendszert terveztünk, napelemes betáplálással.

Fa-és cserjeültetés, szilárd burkolattal nem rendelkező utak-és járdák szilárd burkolattal történő ellátása.

Az elmúlt tíz évben kb. 700 millió Ft értékű fejlesztések valósultak meg.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Fa-és cserjeültetés, szilárd burkolattal nem rendelkező utak-és járdák szilárd burkolattal történő ellátása anyagi forrástól függő mértékben. Szelektív tárolók biztosítása a lakosság számára.

A fenti fejlesztések költsége körülbelül 3 millió Ft.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Zöld Erdőkertes - folyamatos növénytelepítés, 1000 cserje éve 2025, faültetések, parkosítás az önkormányzat saját költségén

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Közintézményeink az elmúlt évek során energetikai fejlesztésen estek át. Amennyiben lehetőségünk adódik, ezeken a pályázatokon indulunk. Fontos célkitűzés a környezetvédelmi szempontoknak való megfelelés, de lényeges a fenntartási költségek csökkentése (napelem-hőszivattyú, kondenzációs kazán, nyílászárócsere, homlokzati hőszigetelés stb.)

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Erre önkormányzati forrás nem áll rendelkezésre, de a pályázati lehetőségekből megvalósuló lakossági fejlesztéseket tanácsadással, fórumokkal segítjük.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nincs anyagi forrása erre az önkormányzatnak.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nem

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Őszi Kertészeti fesztivál, tavaszi Fecske hívogató fesztivál. A rendezvényeinken a növénytelepítés fontosságáról és lehetőségeiről szakértők bevonásával adunk tájékoztatást, és a komposztálással valamint a madarak, rovarok védelmével összefüggő tevékenységeket népszerűsítjük.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Az önkormányzati tulajdonban lévő utak állapotának megóvása érdekében tervezzük a 3,5 t feletti gépjárművek behajtásának korlátozását.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Amennyiben pályázati forrásból tudjuk megvalósítani, igen - KHT alapján.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nincs anyagi forrása erre az önkormányzatnak. A 71-es vasútfejlesztésének hatására a közösségi közlekedés nagymértékű fejlődése várható.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Burkolatlan utak szilárd-, zúzottkő burkolattal történő ellátása, fa-és cserjeültetés évi 3 millió Ft. Amennyiben lehetőségünk adódik pályázni, az éves költség az anyagi források függvényében változik.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
Közintézményeink energetikai fejlesztése	300 M Ft KEHOP	2019-2025	Napelemek telepítése, nyílászárók cseréje, homlokzat- és tetőszigetelés	Fosszilis energiahordozók használatának csökkenése, CO_2 kibocsátás csökkenése
Útépítés	99.999.850 Ft Pest Megye Területfejlesztési Koncepciója 2014-2030 és Pest Megye Területfejlesztési Programja 2014-2020	2017-2018	Béke utca Fő út Vereckei utca közötti szakaszát szilárd útburkolattal történő ellátása	Porterhelést csökkent
Útépítés	99,98 millió Ft Pestmegye Területfejlesztési Koncepciója 2014-2030 és Pest Megye Területfejlesztési Programja 2014-2020	2019	Béke utca II. ütem (Trencsényi – Vereckei utca közötti szakasz) útépítési és csapadékvízelvezetési munkái	Porterhelést csökkent
Kerékpárút építése	155.494.095 Ft VEKOP	2021-2023	1. Gyalogos és kerékpárút kialakítása - kerékpárút kialakítása felfestéssel a Rákóczi utcán a Nemes utcától a Béke utcáig, majd a Béke utcán a Rákóczi utcától a Fő útig - Fő úton a Cinke utcáig kerékpáros és gyalogos út kialakítása 2. Gyalogátkelőhely kialakítása a Fő úton a Cinke és a Banka utca közötti szakaszon	Porterhelés csökken, a gépjárműforgalom csökkenésével kevesebb szén-dioxid, korom és mérgező gáz kerül a levegőbe
Erdőkertesi Tó környezetének rehabilitációja	299.95 M forint Széchenyi Terv Plusz program keretében	2022-2025	A projekt keretében a tó 16.000m2-es környezete lesz újra gondolva és a lakosok előtt megnyitva. A projekt több részterületből áll. 1. A meglévő zöldfelület rehabilitációja és növényesítés (védő fasor telepítése, szárazságtűrő cserjék és évelő növények ültetése), valamint gyepesítés (méhlegelő). 2. Tanösvény, futópálya, játszótér, szabadtéri torna pálya, mezítlábas ösvény, utca bútorok kihelyezése 3. A terület használatához szükséges közlekedési felületek és közvilágítás, valamint ivókutak kiépítése	általános környezeti állapot javulása, zöldterület fejlesztése

Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	Becsült költség és forrása	Folyamatban (ütemterv)	Intézkedés részletes bemutatása	*A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés
Vállakozói park kialakítása Erdőkertesen	399.999.502 Ft TOP Plusz	2024-2027		helyben való foglalkoztatása erősödik, porterhelés csökken, megújuló energiaforrás alkalmazásával csökken a fosszilis energiahordozók alkalmazása
Szatmári utca és Móra Ferenc utca felújítása	97. 717.361 Ft TOP Plusz	2026-2028	Az meglévő szilárd burkolatok felújítása és az új szilárd burkolat kialakítása mellett a projekt keretében az alábbi tevékenységek is megvalósításra kerülnek: •a Móra Ferenc utcában a meglévő járdaszakasz átépül, ami a buszfordulót is érinti, •akadálymentesítés, •kerékpártároló kialakítása, •kerékpáros nyom felfestése, •vízelvezető árok jó karba helyezése, •zöldfelületfejlesztés.	Porterhelést csökkent, zöldfelületet növel, kerékpáros közlekedést támogat
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Fa -és cserjeültetés	Saját forrás	2026-2028		Zöldfelület fejlesztés, port -és szennyező anyag megkötés, a helyi szén-dioxid-szint csökkentése.

FELSŐPAKONY

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: felsopakony.hu

FÓT

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Fót Város VII. Települési Környezetvédelmi Programja 2026–2030 és Intézkedés terve

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A tömegközlekedés fejlesztése, az egyéni autós közlekedés csökkentése** Gyalogos és kerékpáros forgalom fejlesztése
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**energiahatékonysági program folytatása az önkormányzati intézményeknél**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	Tájékoztató cikkek megjelentetése a Honlapon, Fóti Hírnök nevű helyi lapban
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	Szántók kiporzásának csökkentése (többszintű növénysávok kialakítása)
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Zöldfelületek fejlesztése**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	energiahatékonysági program folytatása a lakossági szemléletformálásnál Környezetvédelmi Információs Rendszer (KIR)
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	
6-2-9	Egyéb intézkedések	Környezetvédelmi referens és Bizottság Környezetvédelmi témájú helyi rendeletek felülvizsgálata

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: fot.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Fót rendelkezik a környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendelettel

- **1/2026. (II. 2.) önkormányzati rendelet a települési környezet védelméről**

- **10/2017. (III.30.) önkormányzati rendelet a helyi jelentőségű természetvédelmi terület létesítéséről**

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Elkerülőút kiépítését kértük, nem lett belőle semmi. Kétpályás vasúti közlekedést ígértek 15 éve, nem lett belőle semmi.

- Közlekedési koncepciót készíttettünk, vannak benne jó és megvalósítható gondolatok, de erre a településnek nincs anyagi forrása (lásd fentebb).

- Fűtési szezon elején és közepén a város honlapján és az önkormányzati újságban cikkeket jelentetünk meg a fűtéssel kapcsolatban, bemutatva a helyes fűtést és a helytelenből adódó ártalmakat.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Anyagi források hiányában nincs ráhatásunk (elkerülőút, kétpályás vasúti közlekedés), M2-M3 autópályák összekötése - Kevesebb áthaladó gépjármű a településen.

- Dózsa Gy. út - Kossuth u. kereszteződésében kanyarodósávok kiépítése (2025-2026. év) saját forrásból - 110 mFt.

- Szabó D. u. - Móricz Zs. út kereszteződésében körforgalom kialakítása folyamatban van

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- A lakóterület és az M2-es autóút közé fásítás.

- Külterületi részen kb. 3-5 ha területen erdőtelepítés.

- Belterületi részen fásítási program.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Az intézményeinkben folyamatosan csináljuk (szigetelés, nyílászáró csere stb.)

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Szeretnénk, ha lenne, de az Önkormányzatnak erre nincs forrása. Több, mint 1 mrd Ft a település szolidaritási hozzájárulása éves szinten.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Forrás hiányában nem tudjuk megvalósítani. Több, mint 1 mrd Ft a település szolidaritási hozzájárulása éves szinten.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem tervezzük.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- 2023. szeptembere óta tilos a kerti hulladék égetése a településen.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- - Fűtési szezon elején és közepén a város honlapján és az önkormányzati újságban cikkeket jelentetünk meg a fűtéssel kapcsolatban, bemutatva a helyes fűtést és a helytelenből adódó ártalmakat.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Szeretnénk, de ehhez a Magyar Közút NZrt. hozzájárulása kellene, amelyet alternatív út hiányában nem kapunk meg.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Kerékpárút kiépítését tervezzük.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Ez nem az Önkormányzat hatásköre, de szeretnénk.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- LásdTerveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben? Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra? című kérdés.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
Fasor telepítési, fásítási program	11,5 M Ft Önkormányzati forrás	2024-2026	Összesen 350 db facsemete telepítése utak mentén és közterületeken, Kossuth Lajos utca 94 db facsemete ültetése, Fóti-tó cserjésítés, 150 db fa telepítése, 40 m² MIYAWAKI erdő telepítése	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Fót Város vadgesztenyefáinak injektálással történő védelme	2 M Ft Önkormányzati forrás	2024	Összesen 49 db őshonos vadgesztenyefa 2-3 évre megvalósuló védelme	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a javuló mikroklíma.
Koncepciók készítése	ca.10 M Ft Önkormányzati forrás	2023-2026	Fót Klímastratégia 2023-2030., Fót Város 2024-2030. évekre vonatkozó Zöldinfrastruktúra Fejlesztési és Fenntartási Akcióterve, Fót Város VII. Települési Környezetvédelmi Programja	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a javuló mikroklíma.
Helyi civil szervezetek, egyházak, magánszemélyek környezetvédelmi tevékenységének támogatása: Fót Város Környezetvédelmi Alapja pályázati kiírásának	ca.3 M Ft./év Önkormányzati forrás	2022-2026	Fót Város Önkormányzat Képviselő-testülete a települési környezet védelméről szóló 30/2023. (IX. 29.) önkormányzati rendelet 20. § (1) bekezdése szerint az Önkormányzat lehetőséget biztosít környezetvédelmi tárgyú pályázat kiírására. A helyi civil szervezetek, magánszemélyek és helyi egyházak környezetvédelmi tevékenységének támogatására a Környezetvédelmi Program 2026. évi Intézkedési Terve bruttó 2.000.000,- Ft összegű fedezetet nyújt	Települési zöldfelületek növelése, edukációs programok megvalósítása Összesen 18 db CO_2 mérő műszer beszerzése és kihelyezése a városban
Allergén növények, parlagfű, stb. kaszálása, ellenőrzése, Hatósági ellenőrzések	Önkormányzati forrás	folyamatos	Hatóság ellenőrzések, lakossági bejelentések alapján elhanyagolt gazos, parlagfűvel borított ingatlanok hatósági eljárás kertében történő megtisztítása	kevesebb szálló allergén anyag
Edukációs programok, előadások szervezése	Önkormányzati forrás	folyamatos	Újságcikkek, fórumok, programok Rezsinullázó Program 2025., előadás ingatlantulajdonosok részére	Korszerű energiagazdálkodással kapcsolatos információk átadása : ismeretterjesztés a lakosságnak, közintézmények üzemeltetőinek az alternatív energiaforrásokkal kapcsolatban
Épületenergetikai fejlesztések	Pályázati források	2022-2025	Előry Barna utcai és Apponyi Fraciska óvodák energetikai felújítása, Malom utca 1. Fóti Nonprofit Kft. Épületének energetikai felújítása, napelemes rendszer kiépítése. Épületenergetikai pályázatok: 2022-ben Fót városa sikeres pályázatot nyújtott be a TOP Plusz Programban 4 közintézmény (2 óvodaépület: Bölcsőde u. 2. és Előri	Korszerűbb energiagazdálkodás

			Barna u. 37., az ESZEI Hargita u. 36. alatti telephelye és a Fóti Közszolgáltató Kft. Malom utcai telephelye) energetikai fejlesztésével kapcsolatban.	
Autómentes Nap szervezése	Önkormányzati forrás	ca. 100 E Ft	Program szervezése Nemzetközi Autómentes Nap alkalmából	Fót Város lakosságának ösztönzése az autómentes közlekedésre
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	150 M Ft VEKOP és saját forrás	folyamatban	1 km hosszú kerékpárosút kiépítése, 1 db 10 férőhelyes fedettkerékpártároló kialakítása	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
Koncepció, Terv készítése	Önkormányzati forrás	2026	Fót Város Fenntartható Energia és Klíma Akcióterve	A Település energiahatékonysági és klímavédelmi intézkedéseinek, káros klímahatások elleni védekezésének megtervezése, valamint kibocsátáscsökkentés elérése
Edukációs programok	5 M Ft Önkormányzati forrás	2026	Program szervezése a Nemzetközi Autómentes Napra. Szemléletformálás, az életmód megváltoztatása a helyi társadalom aktivizálása, az információhoz való hozzáférés biztosítása: A környezetvédelmi, környezet-egészségügyi, környezeti nevelés és szemléletformálási hírek, információk eljuttatása a helyi médiába. Zöld Oázis pályázaton részvétel. Fenntarthatósággal kapcsolatos előadássorozat	Fót Város lakosságának edukálása, ösztönzése, lakossági fogyasztás, légszennyezés csökkentése
Allergén növények, parlagfű, stb. kaszálása, ellenőrzése, Hatósági ellenőrzések	Önkormányzati forrás	folyamatos	Hatóság ellenőrzések, lakossági bejelentések alapján elhanyagolt gazos, parlagfűvel borított ingatlanok hatósági eljárás kertében történő megtisztítása	
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Allergén növények, parlagfű, stb. kaszálása, ellenőrzése, Hatósági ellenőrzések	Önkormányzati forrás	folyamatos	Hatóság ellenőrzések, lakossági bejelentések alapján elhanyagolt gazos, parlagfűvel borított ingatlanok hatósági eljárás kertében történő megtisztítása	
Fasor telepítési, fásítási program	11,5 M Ft Önkormányzati forrás	2026	Városi zöldfelületek folyamatos fejlesztése	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.

Edukációs programok	5 M Ft Önkormányzati forrás	2026	Program szervezése a Nemzetközi Autómentes Napra. Szemléletformálás, az életmód megváltoztatása a helyi társadalom aktivizálása, az információhoz való hozzáférés biztosítása: A környezetvédelmi, környezet-egészségügyi, környezeti nevelés és szemléletformálási hírek, információk eljuttatása a helyi médiába. Zöld Oázis pályázaton részvétel. Fenntarthatósággal kapcsolatos előadássorozat	Fót Város lakosságának edukálása, ösztönzése, lakossági fogyasztás, légszennyezés csökkentése

GÖD

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: god.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Minden évben indult fásítási program az elmúlt 10 évben, évi kb 300-400 db fa kerül kiültetésre, amelynek kb. felét a lakosság között osztja szét az önkormányzat. A finanszírozás önerőből történt a költségek az évek folyamán folyamatosan emelkedtek 3-6 MFt között. Évi kb. 35 MFt-ot költ az önkormányzat a meglévő közterületi fák ápolására, további 15 MFt-ot a köztéri parkok fenntartására. Ezen felül számos kerékpárút épült ki, vagy került felújításra pályázati és önkormányzati forrásból, ami a kerékpáros közlekedést élénkítette. Helyi buszjáratokat üzemeltet a város, amivel a tömegközlekedési lehetőségeket erősíti a településen. Az intézkedések levegőminőségre gyakorolt hatásáról nem készült felmérés.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Az előző pontban leírt intézkedések folyamatosak minden évben megvalósulnak.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Lásd Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben? című kérdés.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Intézmények napelemmel való ellátása, régi épületek megfelelő szigeteléssel ellátott felújítása.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- -

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- -

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- -

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- A településünkön már tilos avart égetni.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen, több korosztály számára tartottunk, illetve tartunk ismeretterjesztő előadásokat pl. komposztálás, tudatos vásárlás, hulladékcsökkentés témakörében.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- -

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Lásd Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben? című kérdés.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

Lásd Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben? című kérdés.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

Lásd Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben? Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben? című kérdések.

GÖDÖLLŐ

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Gödöllő Város Települési Környezetvédelmi Programja 2021–2026

Intézkedések:

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A városi közlekedésből származó légszennyezés csökkentése érdekében az elkerülő út megépítése szükséges.** A városi levegőminőség mérőállomás felállítása **A városi levegőminőség javítása a kerékpárral való közlekedés népszerűsítésével** A városon átmenő forgalom gyorsítása a HÉV pályájának áthelyezésével
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Javasolt a tüzelőberendezések korszerűsítése, távfűtés kiterjesztése, a megújuló energiaforrások népszerűsítése, önkormányzati támogatási rendszer kialakítása, a lakosság tájékoztatása az aktuális, alternatív energiahasználatot ösztönző pályázati lehetőségekre.** Közintézmények épületenergetikai felújítása, megújuló energia hasznosítása
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	Az illegális avar és kerti hulladékok égetésének visszaszorítása és ellenőrzése
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	Nem aszfaltozott utak burkolattal történő arányának növelése
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**A városi levegőminőség javítása érdekében fák telepítése közterületekre** A városi zöldterületek megőrzése, fenntarthatóságának biztosítása **A város közterületein az évelő növények ültetésének preferálása az egynyári, kétnyári virágok helyett**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Környezettudatos magatartásra ösztönzése, környezeti nevelés fejlesztése különös tekintettel a fiatal korosztály számára** Helyi, környezettudatosságot ösztönző pályázatok, programok folytatása **Zöldóvodák és ökoiskolák rendszerének támogatása**
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	
6-2-9	Egyéb intézkedések	

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: godollo.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Lásd 7. fejezet

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Lásd 8. fejezet

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Lásd 8. fejezet

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Lásd 8. fejezet

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Lásd 8. fejezet

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Lásd 8. fejezet

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Lásd 8. fejezet

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Jelenleg sem teszik lehetővé a hatályos jogszabályok-

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Lásd 8. fejezet

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- igen. egyes utcák esetében behajtási tilalom bevezetése merült fel, bizonyos össztömeg felett

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- nincs folyamatban kerékpáros fejlesztés. elektromos jármű töltőpontok telepítésének előkészítése zajlik

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- elektromos jármű töltőpontok telepítésének előkészítése zajlik

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Lásd 8.1. fejezet

GYÁL

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Gyál Város Környezetvédelmi Fenntarthatósági Programja 2021–2026

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	a közösségi közlekedés használatára való ösztönzés - lakossági igényhez igazított menetrend A közúthálózat karbantartása, fejlesztése.
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	Napkollektorok használata, melyek hozzájárulnak a használati melegvíz előállításához, ezáltal csökkentve a gázfogyasztást és káros anyag kibocsátását – Közintézmények, közterületek energiamérlegének javítása, új modern középületek létesítése
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	Avar- és egyéb hulladék éves égetési tilalmának betartatása, szankcionálása.
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	-
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	Földutak kiporzásának csökkentése fásítással, szilárd útburkolatok kialakításával
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	Zöldfelületek megőrzése, utak mentén faültetési program ősszel és tavasszal
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	Környezettudatosság növelése
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	-
6-2-9	Egyéb intézkedések	Környezetállapot értékelés elkészíttetése évente

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nincs**

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Hiszünk abban, hogy Gyál igazi értékét kertvárosi jellege adja. Célunk, hogy megőrizzük és tovább erősítsük ezt az élhető, zöld környezetet, ahol a tiszta levegő nem kiváltság, hanem természetes alapérték. Ezért kiállunk a levegőminőség védelme mellett, dolgozunk a zöldfelületek megőrzésén és bővítésén, a fásításon, valamint minden olyan intézkedés megvalósítására törekszünk, amely csökkenti a légszennyezést. Meggyőződésünk, hogy a város fejlődése csak akkor szolgálja valóban a gyáliakat, ha közben megőrizzük azt a kertvárosi életminőséget, amely miatt olyan sokan választották Gyált otthonuknak. Közös felelősségünk, hogy olyan települést építsünk, ahol gyermekeink és unokáink is tiszta levegőben élhetnek.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Települési faültetési program	10M Ft Önkormányzati forrás	minden évben megvalósul	Összesen 200 db helyben is őshonos fa telepítése utak és közterületek mentén.	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma. javítja a helyi levegőminőséget, bizonyos mértékben csökkentik a NO_2 és egyéb légszennyező anyagok koncentrációját. A fák emellett CO_2-t kötnek meg és O_2-t termelnek, továbbá párologtatásukkal mérséklik a környezet hőmérsékletét, ami kedvezően hathat a helyi mikroklímára, mérsékli a városi hősziget-hatást
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
közutak karbantartása	75,2M Ft Önkormányzati forrás		javítás, felújítás, karbantartás	a közlekedésből származó szálló por mennyiségét csökkentheti, mivel mérséklődik az útburkolat kopása és a felvert por mennyisége. A jobb útminőség és forgalomáramlás révén csökkenhet továbbá a NOx, CO és szénhidrogének (VOC) kibocsátása
zöldfelületek, parkok fenntartása	97M Ft Önkormányzati forrás		gondozás, pótlás, telepítés	javítja a helyi levegőminőséget, mivel a növényzet megköti a PM10, $PM_{2,5-t}$, valamint bizonyos mértékben elnyeli a NO_2-t és más légszennyező gázokat. Emellett a növényzet CO_2-t köt meg és oxigént termel, továbbá párologtatásával mérsékli a városi hősziget-hatást
napelem létesítés	Önkormányzati forrás		Gyál Városüzemeltetési Nonprofit Kft új telephelyének 50kW összteljesítményű napelemmel történő ellátása	mérsékli a villamosenergia-termeléshez kapcsolódó légszennyezőanyag kibocsátást. Elsősorban a NO_x, SO2, $PM_{10,}$ $PM_{2,5}$ és kisebb mértékben a CO koncentrációjának csökkentéséhez járul hozzá;
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
földút kiporzásának csökkentése útburkolat kialakításával	150 M Ft vállalkozói és önkormányzati forrás	2026-2027	Gyáli Juhar utca földút, szilárd burkolattal történő ellátása	csökkenti az út használata során keletkező és felvert PM10 és $PM_{2,5}$ mennyiségét, ezáltal javítja a levegőminőséget

GYÖMRŐ

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: gyomro.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Nem volt ilyen intézkedés

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- jelenleg nem történik levegőminőség javító intézkedés.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- nem

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Jelenleg az avar-és kerti hulladék égetése tilos Gyömrő város területén

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- nem

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Igen, behajtási engedélyhez kötött behajtással, rendszámfelismerő rendszerrel

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- nem

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- tervezés folyamatban van

HALÁSZTELEK

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Halásztelek Város Önkormányzata Képviselő-testületének 15/2008. (VIII. 14.) önkormányzati rendelete - a helyi környezet védelméről és a település tisztaságáról

Forrás: halasztelek.hu

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Települési faültetési program	3,5 M Ft Pályázati forrás	2022	Összesen 40 db őshonos fa telepítése parkokban és játszótereken.	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Növényültetés	6,5 M F önkormányzati forrást	2026	Cserjék, évelők, fák ültetése	Növekszik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Növényültetés	4 M F önkormányzati forrást	2026	Cserjék, évelők, fák ültetése	Növekszik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM_{10} és $PM_{2,5}$ koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.
Növényültetés	4 M F önkormányzati forrást	2026	Cserjék, évelők, fák ültetése	Növekszik a zöldfelület, javul a porterhelés megkötése (PM10 és PM2,5 koncentrációk mérséklődése) és a mikroklíma.

IKLAD

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Tájékoztatás az avarégetésről

Forrás: iklad.hu

ISASZEG

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: isaszeg.asp.lgov.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- 2019. január 1-jétől tilos a kommunális és zöld hulladék égetése Isaszegen.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Nincs konkrét intézkedés.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- KEHOP pályázat keretében tanösvény kialakítása Isaszege.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Fűtés korszerűsítés a közintézményeinkben költségvetési helyzettől függően.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Egyelőre nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- A jelenlegi költségvetési helyzet nem teszi lehetővé.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Isaszeg város közigazgatási területén 2019 óta tilos az avar- és kerti hulladékégetés.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Egyelőre nem.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Egyelőre nem!

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Kerékpárút kialakítását tervezzük pályázati forrásból.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Egyelőre nem.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Jelenleg nincs tervben ilyen jellegű intézkedés.

KEREPES

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 15/2020. (VIII.28.) – helyi környezet és természet, fás szárú növények védelme.

Forrás: kerepes.hu

KISNÉMEDI

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: kisnemedi.asp.lgov.hu

KISTARCSA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: kistarcsa.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Kistarcsa Város Önkormányzata 2021. január 1. napjával hatályon kívül helyezte az a helyi rendeletét mely engedte a zöldhulladék égetését. Ezzel az országos rendelet lépett életbe, mely szerint az égetés tilos.

Kerékpár út épült a városban.

A városban olykor érezhető kellemetlen szagok (általában a szomszéd településekről átszűrődő aroma vagy depóniagázszag kivizsgálásának érdekében és az esetlegesen jövőben fellépő szaghatás kivizsgálása érdekében Kistarcsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 187/2021. (IX.29.) számú határozatával 2021. szeptemberében, Csömör Nagyközséggel közösen létrehozta a Csömör-Kistarcsa „Jó levegőt” közös munkacsoportot.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- A zöldhulladék égetése azóta is tilos,

A földutak aszfaltozása a pályázati lehetőségek függvényében folyamatos.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- A pályázatok mindig tartalmaznak zöldfelület fejlesztési programot (fásítás, füvesítés stb.)

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Igen, jelenleg is folyamatban a kistarcsai Egészségház fűtés (és egyéb) korszerűsítése. Tervezzük az óvoda lapostető hő-és vízszigetelését. Tavaly valósult meg az általános iskola energetikai korszerűsítése.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Ez már megtörtént. Kistarcsán 2021. január 1. óta tilos a kerti hulladék égetése.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- A helyi újságban és közösségi médiában rendszeresen jelenik meg tájékoztató anyag a lakosság felé, melyben a helyes fatüzelési gyakorlatra hívjuk fel a figyelmet. (pl. festett, kezelt fával tilos)

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- A tehergépjármű forgalmat forgalmi rend és a helyi közútra történő behajtási rendelet szabályozza.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen.

Tavaly valósult meg a városban egy jelentős kerékpárút fejlesztési program.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- A helyi buszjárat menetrendjét az utasok számához és a helyi HÉV menetrendjéhez igazítjuk.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- A fennmaradó földutak aszfaltozása.

  Szemléletformálás. További kerékpárutak építése.

Fellépünk az illegális égetőkkel szemben.

KOSD

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: kosd.hu

LEÁNYFALU

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Leányfalu Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 11/2025. (IX. 29.) önkormányzati rendelete - a köztisztaságról, a települési környezet tisztaságának biztosításáról, az avarégetés és a munkavégzéssel kapcsolatos zajt keltő tevékenységekről
2. Leányfalu Nagyközség Önkormányzat Polgármesterének 24/2020. (XI. 26.) önkormányzati rendelete - a fás szárú növények védelméről
Forrás: leanyfalu.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Nem volt ilyen.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Nincs jelenleg ilyen.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- A régi elöregedett, védett fasorok kezelése és a faültetések folyamatosak.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Nem.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Leányfalun 2020 óta tilos a kerti hulladék égetése.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Nem.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Leányfalun halad keresztül a rendkívül forgalmas és túlterhelt 11-es főút. Más utcákon nem jellemző teherforgalom.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Leányfalu Duna-parti kerékpárútját 2 éve újítottuk fel, 4 km hosszúságban. Kerékpárral Budapestre el lehet jutni. Azonban északi irányba Tahitótfalu felé a DMRV ivóvízbázis védelme miatt nem lehet megépíteni, folytatni a kerékpárutat.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Fásítás folytatása.

MAGLÓD

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 13/2025. (IX.29.) – fák és más növények ültetése, kivágása, pótlása

2. 6/2022. (III.28.) – avar és kerti hulladék nyílt téri égetése

Forrás: maglod.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- A közintézmények energetikai korszerűsítése 2018-ban részben megtörtént.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Nem volt.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen, faültetés, közösségi tér létrehozása.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- A közintézmények további energetikai korszerűsítése.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nyáron tiltott az avar égetése, a zöldhulladék elszállítása biztosított. Tervben van komposztáló létrehozása.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Forráshiány miatt nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Forráshiány miatt nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nyáron tiltott az avar égetése, a zöldhulladék elszállítása biztosított. Tervben van komposztáló létrehozása.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Tervezünk kerékpárutat.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Tervezünk kerékpár utak megvalósítását.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Természetesen terveznénk, amennyiben lesz rá forrásunk.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Mivel nem tudjuk, hogy a levegőnk milyen minőségű, így nem tudjuk kell-e és hogyan javítani.

MAJOSHÁZA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: majoshaza.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Önkormányzati Környezetvédelmi Alap létrehozása. Intézményi fűtéskorszerűsítés és energiahatékonyság. Zöldhulladék-gazdálkodás és égetési korlátozás. Úthálózat portalanítása és fásítás,

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Jelenleg nincs ilyen intézkedés.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen, fásítást

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Jelenleg nem.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Jelenleg nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Jelenleg nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Jelenleg nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nem

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen, zöldhulladék-gazdálkodás népszerűsítése, Iskolai és óvodai környezeti nevelés, Közlekedési szemléletváltás, Helyes fatüzelés és energiatakarékosság

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Jelenleg nem.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Jelenleg nem

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Jelenleg nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Energetikai korszerűsítések folytatása, Belterületi utak burkolása és pormentesítése, Zöldinfrastruktúra fejlesztése

MENDE

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: mende.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Országfásítási program keretében fák ültetése.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Országfásítási program keretében fák ültetése.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen, fásítási program.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Nem.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Jelenleg korlátozva van helyi önkormányzati rendelet alapján. Tárgyév június 1. napjától - augusztus 31. közötti időszakban TILOS az avar- és kerti hulladék égetése.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Nem.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem tervezzük.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Folyamatban van!

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Nem tervezünk levegőminőség javító intézkedést. Az országfásítási programban azonban minden évben részt veszünk.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Országfásítási program	0.-Ft Önkormányzati forrás pályázat útján kaptuk	2026. évben	Összesen 30 db keskenylevelű kőrisfa telepítése utak és közterületek mentén.	A fásítási program már meglévő zöldfelületen történt, a klímavédelem és a település zöldítése érdekében.
Országfásítási program	0.-Ft Önkormányzati forrás pályázat útján kaptuk	2021. évben	Összesen 20 db magas kőrisfa telepítése utak és közterületek mentén.	A fásítási program már meglévő zöldfelületen történt, a klímavédelem és a település zöldítése érdekében.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
-	-	-	-	-
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
-	-	-	-	-

MOGYORÓD

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Mogyoród Nagyközség Települési Környezetvédelmi Programja III. (2022–2027)

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A városi levegőminőség javítása a kerékpárral való közlekedés lehetőségének megteremtésével**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Közintézmények épületenergetikai felújítása, megújuló energia hasznosítása**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	**A fűtésből származó emisszió csökkentése** Az illegális avar és kerti hulladékok égetésének visszaszorítása és ellenőrzése
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	Nem aszfaltozott utak burkolattal történő arányának növelése
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**A városi levegőminőség javítása érdekében fák telepítése közterületekre**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Javasolt a lakossági tájékoztatás a tüzelőberendezések korszerűsítése, a megújuló energiaforrások népszerűsítése témákban. A lakosság tájékoztatása az éppen aktuális, alternatív energiahasználatot ösztönző pályázati lehetőségekről.** Helyi, környezettudatosságot ösztönző pályázatok, programok folytatása
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	A városi levegőminőség mérésére mobil mérőállomás igénylése
6-2-9	Egyéb intézkedések	

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **Mogyoród Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 6/2011 (III.01.) önkormányzati rendelete a Környezetvédelmi Alapról**

Forrás: mogyorod.asp.lgov.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Nem volt.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Levegőminőség mérést szeretne az önkormányzat végeztetni a Pest Megyei Kormányhivatallal.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen!

Esőkertek kialakítása, közterületi fásítás és a zöldterületek szárazságtűrő növényekkel történő beültetése.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Igen. Jogszabály tiltja az égetést. Ugyanakkor komposztálás népszerűsítését tervezzük.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen, még a pontos formáját nem tudjuk.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Kerékpárutakat szeretnénk, de önállóan az önkormányzat beruházásában ez nem lehetséges.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem, anyagi forrás hiányában. Egyébként volna rá igény a település felépítése miatt.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Környezetvédelmi Program szerint levegőminőség ellenőrzés. Továbbá az önkormányzati ingatlanra felszerelt levegőminőség vizsgáló készülék adatainak publikálása és információ közzététele a lakosság részére. https://maps.sensor.community/#13/47.6035/19.2613

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Magyar országfásítás - településfásítási program	n.a. Magyar állam	2026.04.30.	Összesen 30db fa ültetése közterületen Gömb szivarfa 24db, Hegyi juhar 4db, Fehér eper 2db	Növekedett a zöldfelület, valamint javult a mikroklíma.
Egy mérési ponton levegőminőség vizsgáló készülék kihelyezése	közérdekű felajánlásból	2026.05.	Kihelyezésre került a település főterén egy fix mérő berendezés.	A készülék által mért adatok bárki számára megismerhetőek az opensensemap.org weboldalon keresztül.
Gesztenyefa oltás	bruttó 1.600.200Ft Önkormányzati forrás	2026.06.-2026.07.	35db vadgesztenyefa injektálása vadgesztenyelevél-aknázómoly ellen	Az intézkedésnek rövidtávú hatása még nem megfigyelhető. Hosszú távon a zöldfelület csökkenését elkerülhető.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Zöld Mogyoród Program	6 M Ft Önkormányzati forrás	2026.01.-2026.12.	Lakosság részére történő cserjék, fák, fűszernövények, komposztálók, esővízgyűjtők ajándékozása.	Zöldfelület növekedés, mikroklíma javulás, szemléletformálás.
Fa ültetés	792.000Ft Önkormányzati forrás	2026.02.-2026-12.	30db őshonos fa ültetése közterületen	Zöldfelület növekedés, mikroklíma javulás.
Mobil levegőminőségi vizsgálóbusz általi mérés megrendelése	ingyenes	2026. 08.- 2027.08.	Két alkalommal (téli fűtési időszakban és a fűtési időszakon kívül) levegőminőség mérése a településen. Két különböző helyszínen.	A vizsgálat eredményeinek közreadásával, az eredmények kiértékelésével pontosabb képet kaphatunk a település levegőtisztasági állapotáról. Ez segíthet célozottabb intézkedések meghatározásában.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
-	-	-	-	-

NAGYKOVÁCSI

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 21/2017. (X. 24.) önkormányzati rendelete - a környezetvédelemről

Forrás: nagykovacsi.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Korábban telepítettünk légszennyezettségmérőket 11 helyszínre, azonban ezek fenntartása, karbantartása hatalmas költséggel járt. Mivel semmiféle jogkörrel nem rendelkezünk a légszennyezők ellen, ezért nem találtuk értelmét a mérők további fenntartásának. Mire a kormányhivatalon átmegy a bejelentés, mire kijönnek, már rég nem azonosítható a szennyező.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Szeretnénk további intézményeinknél energetikai korszerűsítést végezni, napkollektorokat telepíteni, energiaközösséget létrehozni.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Nagykovácsi Nagyközség Önkormányzata folyamatosan fejleszti zöldterületeit, fásításokat és növényesítéseket végzünk. Nagy hangsúlyt fektetünk a lehulló csapadék helyben tartására is.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Már több önkormányzati intézményünk átesett energetikai korszerűsítésen, azonban az óvodánk még nem tudott pályázati támogatásban részesülni. Az épület energetikai korszerűsítésének keretében egy naperőművet kívánunk elhelyezni a tetőre, ami mind az óvoda, mind a bölcsőde és gyermekorvos rendelő épületeit el tudná látni villamos energiával, sőt még a közelben lévő közpark világítására is rá tudna segíteni.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nagykovácsiban már csak pár háztartás használ vegyes tüzelőanyagot, de folyamatos a véleményformálás a "Fűts okosan" program keretében.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Szeretnénk egy energiaközösséget megvalósítani, így csökkenthetjük a károsanyag kibocsátást a településen.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Egész évre vonatkozó tűzgyújtási tilalom van Nagykovácsi területén.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- 2014 óta végzünk ilyen tevékenységet.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Mivel a településen még sok a beépítetlen telek, ezért a nehézgépjárművek forgalomkorlátozása nem releváns.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen. Szeretnénk továbbiakban is fejleszteni a kerékpáros közlekedést, valamint szeretnénk kialakítani egy elektromos kerékpár megosztó hálózatot csatlakozva Budapest II. kerület hálózatához.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Szeretnénk a településen belüli közösségi közlekedést elektromos járművekkel megvalósítani. Ehhez azonban szükséges az energiaközösség megvalósítása is.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Intézmények energetikai korszerűsítése, energiaközösség létrehozása, közösségi közlekedés erősítése - esetleg elektromos járművekkel, kerékpáros közlekedés fejlesztése

NAGYTARCSA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: nagytarcsa.hu

ÓCSA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: ocsa.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Fásítás

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Zöldítési program

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Folyamatos a zöldítési program, cserjék, fák, örökzöldek ültetése

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Tűzgyújtási tilalom van.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- nem

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- nem, decemberben adtunk át egy új kerékpár utat

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- A vasúti fejlesztés időszerű lenne, de sajnos az nem helyi kompetencia

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- nem tervezünk

ÖRBOTTYÁN

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Őrbottyán Város Környezetvédelmi Programja 2026–2031

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A lakossági arány növelése a tömegközlekedésben** A kerékpározás és a gyalogos közlekedés népszerűsítése, infrastruktúra kiépítése **Pedibusz elindítása** Kerékpárutak hosszának növelése **A távolsági vonat és busz vonzóvá tétele annak érdekében, hogy alternatíva legyen a gépjárműhasználattal szemben**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Önkormányzati intézmények környezet-hatékonyságának növelése (energiahasználat)** Önkormányzati épületek hőszigetelése, és hőszigetelő nyílászárók beépítése **Geotermikus fűtési rendszer kiépítése**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Védősávok kialakítása**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**A Program társadalmi bázisának megteremtése, információcsere** A lakosság tájékoztatása a környezet állapotáról
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Citizen Science projektek elindítása (senzor)
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Környezetvédelmi referens** Helyi környezetvédelmi tevékenységek támogatása **Környezetbarát Közlekedési Stratégia (SUMP) kidolgozása**

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Őrbottyán Város Önkormányzat Képviselő-testületének 22/2013. (XII. 21.) önkormányzati rendelete - a közterületek használatáról és a település környezetvédelméről, köztisztaságáról

Forrás: Őrbottyán Önkormányzati információs portál

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Helyi rendelettel korlátozták, illetve 2026-ban megszüntették az avarégetési lehetőségeket. A porszennyezettség csökkentésére több utca szilárd burkolatot kapott, melyek pályázati forrásból valósultak meg. Az újonnan létesített közintézményeinkben előnyben részesítettük a hőszivattyús fűtési rendszer kialakítását. Minden beruházásnál figyelembe vesszük a zöldterület fejlesztést. Önkormányzatunk rendszeresen pályázik az Országos Településfásítási Programban.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Szintén sikeres forrásból újabb utcarész kap szilárd burkolatot.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Jelenleg folyamatban van a KEHOP-Plusz-2.2.1-25 felhívás keretében benyújtandó „Természetalapú vízmegtartó megoldások a Bara-patak vízgyűjtőjén” című pályázatunk, illetőleg konzorciumban állunk szomszédos településekkel szintén zöld-kék infrastruktúra fejlesztés céljából.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Jelenleg a közvilágítás korszerűsítését tervezi az Önkormányzat.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nincs tudomásunk róla.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Anyagi források híján nem tervezzük.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Jelenlegi tapasztalatunk alapján ezt nem tartjuk indokoltnak.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- A képviselő-testület 2026. január 29-i rendes ülésén megszüntette ezt a lehetőséget 2026 áprilisától.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Általános iskolás korosztályú gyermekek számára rendszeresen szervezünk szemléletformáló előadásokat. Iskolánk örökös ökoiskola.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Volt erre próbálkozás a környékbeli településekkel összefogásban, de a Magyar Közút Zrt. ezt nem tartotta indokoltnak.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Amennyiben lenne forrás erre a célra, akkor igen.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Elektromos töltőállomást fog üzemeltetni az önkormányzat az egyik intézményénél.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Anyagi források híján nem tudunk ilyen intézkedéseket tervezni.

PÁTY

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

- Páty Település Környezetvédelmi Programjának készítése 2026. júliusában elindult, várhatóan 2026. novemberére elkészül.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Páty Község Önkormányzata Képviselő-testületének vonatkozó rendeletei:

- A közterületek tisztántartásról szóló 4/2023. (I.27.) Önkormányzati rendelet
- Páty Önkormányzatának "környezetvédelmi alap"-járól szóló 14/1999. (VI.2.) Önkormányzati rendelet

Forrás: paty.hu

Páty Község Önkormányzata hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Tilos az avar- és zöldhulladék égetés
- Települési faültetési program
- Allergén gyomnövények számának csökkentése
- Lakossági hulladék égetésének megtiltása
- A településen áthaladó forgalom jelentős csökkentése

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- A településen áthaladó forgalom további csökkentése
- Allergén gyomnövények számának csökkentése a közterületeken és a magántulajdonban álló ingatlanokon

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Rendszeresen bővítjük a település faállományát.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Megújuló energia kapacitás növelése (napelem)

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem (forráshiány)

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem (forráshiány)

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- igen

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- igen

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- önkormányzati utakon korlátoztuk

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- igen, kerékpárút építését

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- helyi buszjárat további működtetése
- elektromos töltőállomás kiépítése

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- A településen áthaladó forgalom jelentős csökkentése
- Allergén gyomnövények számának csökkentése a közterületeken és a magántulajdonban álló ingatlanokon
- Faültetés
- Napelem felhasználásának bővítése

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Települési faültetési program	15 millió Ft önkormányzati és pályázati forrás	2020-2025	Évente 30-40 db őshonos fa telepítése utak és közterületek mentén. A települési közparkok és közterek folyamatos megújítása a cél.	Növekedett a zöldfelület, javult a porterhelés megkötése és a mikroklíma. A megújított zöldfelületek emellett tartósan javítják a lakókörnyezet levegőminőségét és növelik a lakosság komfortérzetét. 10-15 %-os javulás várható a szálló por és szén-dioxid kibocsátásban.
A településen áthaladó forgalom jelentős csökkentése	6 mrd Ft állami beruházás	2023-2025	Pátyi nyugati elkerülő (Páty és az M1 autópálya közötti összekötő út) megépítése.	A nyugati elkerülő út megépítése jelentősen tehermentesíti a Torbágyi utat, Kossuth utcát és Iskola utcát az átmenő gépjármű- és nehézteher-forgalom alól, javítja az iparterület, valamint az M1-es autópálya kapcsolatát.
Allergén gyomnövények számának csökkentése a közterületeken	1 millió Ft önkormányzati forrás	évi rendszereséggel	A PVK nonprofit Kft. végzi a közterületek kaszálását.	A PVK Nonprofit Kft. bevonásával végzett rendszeres és ütemezett közterületi kaszálás minimalizálta az allergén növények virágzását és pollenkibocsátását a településen. A folyamatos fenntartási munka közvetlenül csökkentette a parlagfű-szennyezettséget. A gondozott zöldfelületek emellett mérsékelték a porképződést, javítva a lakóövezetek általános levegőminőségét. 15-20%-os javulás várható.
Allergén gyomnövények számának csökkentése a magántulajdonú ingatlanok területén	-	évi rendszereséggel	Allergén növényekkel kapcsolatos szabályozás betartatása, bírságolás, kényszerkaszálás, folyamatos ellenőrzés (közterület felügyelet).	A fokozott hatósági ellenőrzések és a kényszerkaszálások hatására jelentősen csökkent a virágzó allergén növények, különösen a parlagfű aránya a településen. Ez közvetlenül mérsékelte a nyár végi és őszi időszak lakossági pollen- és biológiai légszennyezettségi terhelését. 30-40%-os javulás várható.
Lakossági zöldhulladék égetés megtiltása a kertekben és otthoni tüzelőberendezésekben	-	folyamatos	A lakosság tájékoztatása az otthoni hulladékégetés egészségügyi veszélyeiről, helyi komposztálás és szelektív hulladékgyűjtés biztosítása.	A lakossági felvilágosítás és a komposztálási lehetőségek biztosítása bizonyíthatóan csökkentette az illegális otthoni hulladék- és avarégetések számát a településen. 50%-os javulás várható.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**

Az önkormányzati épületek energiagazdálkodásának javítása. EMIT végrehajtásának éves felülvizsgáltatása.	100 millió Ft	2025 (és évi rendszereséggel)	Épületek szigetelése, nyílászárók cseréje, megújuló energia felhasználása (napelem). Az EMIT felülvizsgálat javaslatainak betartása.	Az energetikai korszerűsítések és a megújuló energia használata jelentősen csökkentette az épületek fűtési célú energiaigényét és földgázfelhasználását. Az EMIT felülvizsgálat javaslatainak szigorú betartása emellett optimalizálta az intézményi energiahatékonyságot. 30-40%-os energiamegtakarítás várható.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
Kerékpárutak kialakítása a településen és Páty, illetve a környező települések között.	Pályázati források	-	A kerékpárutak megépítésének támogatása, forgalomszabályozási intézkedések.	A tervezett kerékpárutak megépítése és forgalomszabályozás várhatóan ösztönözni fogja a kerékpáros és gyalogos közlekedési módok részarányát a gépjármű-használattal szemben A célzott forgalomcsillapítás emellett megszünteti a helyi torlódásokat, ami tágabb környezetben is tisztább és egészségesebb levegőminőséget fog eredményezni a településen.

PÉCEL

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: pecel.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Pécel Város Önkormányzata Képviselő-testületének a település rendjéről szóló 19/2016 (X.10.) önkormányzati rendelete tiltja a településen az az avar és a kerti hulladék nyílttéri égetését 2019.09.01-től.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Az Önkormányzat 20 db fa ültetését végzi el.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Az Önkormányzat 20 db fa ültetését végzi el.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Nem.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Pécel Város Önkormányzata Képviselő-testületének a település rendjéről szóló 19/2016 (X.10.) önkormányzati rendelete tiltja a településen az az avar és a kerti hulladék nyílttéri égetését 2019.09.01-től.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Nem.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- A településen jelentős részét behajtási engedélyhez kötött a behajtás, így alapvetően korlátozva van a tehergépjárműforgalom.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- A helyi adottságok, domborzati viszonyok miatt korlátozottak a lehetőségek a kerékpáros közlekedés fejlesztésére.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Helyi járatot működtet az Önkormányzat Pécelen. Amennyiben rendelkezésre fog állni a szükséges forrás, és pályázati lehetőség is nyílik, az Önkormányzat tervezi elektromos busz beszerzését és annak helyi közösségi közlekedésben történő üzemeltetését.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Nem.

PILISBOROSJENŐ

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: pilisborosjeno.hu

PILISCSABA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Piliscsaba Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 2/2012. (I.31.) rendelete - a környezetvédelemről és a zajvédelemről

Forrás: piliscsaba.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- nem volt ilyen.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Útfelújítások zajlanak, várható befejezés 2026. november. Költség: 398 Millió Ft. Várható hatás: szálló por koncentráció csökkenése. A hatás a burkolat leterítése után azonnal jelentkezik.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Két zöldterületi fejlesztésünk lesz a közeljövőben, alapvetően parkoló építéssel kapcsolatos környezetrendezés.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- DIMOP_PLUSZ-2.1.1-24 azonosítószámú, „Energia menedzsment rendszerek fejlesztése és bevezetése önkormányzatok számára” című pályázaton nyertünk, ez folyamatban van. Az orvosi rendelő, egy általános iskola és a Polgármesteri Hivatal energetikai korszerűsítése tervezett.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Jelenleg sem megengedett a településen.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- A helyi természetvédelmi egyesület bevonásával előadássorozatot tervez az Önkormányzat.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Jelenleg is vannak behajtási korlátozások a településen. További intézkedést nem tervezünk.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Kerékpáros fejlesztés: a településen átvezető országos kerékpárút tervezési fázisban van.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

Kidolgozás alatt van. Az önkormányzat most készíti elő a településtervét, ami komplexen kíván figyelembe venni minden szempontot, így a levegőminőség kezelésére vonatkozó intézkedéseket utána lehet kibontani.

Településünkön jelentős ipari tevékenység nincs, alapvetően a lakosok edukációja a fontos.

PILISSZENTIVÁN

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Pilisszentiván Község Települési Környezetvédelmi Programja, 2023–2027

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Regionális és helyi jelentőségű közlekedési infrastruktúra fejlesztése.** Kerékpárút hálózat bővítése.
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	**Szennyezés nélküli vagy a legkisebb szennyezést okozó korszerű technikai megoldások előnyben részesítése az ipari beruházások támogatásánál.** Ipari légszennyező-anyag (elsősorban az üvegházhatású szén-dioxid gáz) kibocsátás csökkentése.
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Fasorok állapotának javítása, védelme, fenntartása, telepítése, esetenkénti cseréje.** Az alulhasznosított községi területek felmérése és azok új funkcióra történő hasznosítása keretében a zöldfelületek növelése.
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**A lakosság évenkénti tájékoztatása a település környezet- és levegőminőségének állapotáról.** A közlekedési igényt, személygépjármű forgalmat csökkentő kampány szervezése (autómentes nap). Környezetbarát- és tömegközlekedési módok használatának ösztönzése.
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Levegő immisszió mérés elvégzése a település levegőminőségének meghatározására.
6-2-9	Egyéb intézkedések	A jogszabályban előírt levegőtisztaság-védelmi feladatok (jogszabályalkotás, hatósági feladatok) teljes körű ellátása.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: pilisszentivan.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- A növényzet, erdők, fák megóvásával próbálja a település a levegő minőségét fenntartani.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Minden évben fásítás történik, fasorok ültetése, kivágott fák duplán történő pótlása...

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Mint fentebb említettem minden évben fásítás történik, fasorok ültetése, kivágott fák duplán történő pótlása, fakataszterrel rendelkezünk mely a belterületi közterületi fákat tartalmazza számozottan.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Az önkormányzati ingatlanokon folyamatosan apró lépésekkel próbálunk energetikai korszerűsítéseket elvégezni.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- A Helyi Építési Szabályozás során igyekszünk szem előtt tartani, hogy a napelemek, hőszivattyúk elhelyezését biztosítsuk a lakosság számára.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Sajnos erre nincs forrása az önkormányzatnak.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Településünkön ipari tevékenység nem igazán van, a mezőgazdasági területek is Natura 2000 területen találhatóak, ahol korlátozva van a vegyszerek használata, állattartás pedig csak lakossági méretű kivitelben található a községünkben. Szennyező üzem a szomszéd településen található, aminek a porterheléséből jut a bőven a település nyugati végének.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Igen, rendelettel korlátozva van és ingyen zöldhulladék zsákot biztosít a lakosság részére a Vertikál, melyet az önkormányzat oszt szét a lakosság részére.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen, a komposztálásra felkészítő oktatásokat tart a Faluszépítő egyesület az önkormányzat támogatásával.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Behajtási engedély szükséges a település által fenntartott utakra, mellyel próbáljuk visszaszorítani a forgalom mértékét.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Az önkormányzat a Magyar Közúttal közösen dolgozott ki kerékpáros útvonalat a község területén, melynek fenntartását az átadás után az önkormányzat kell, hogy biztosítson.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nincs még ilyen terv

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Egyelőre nincs kidolgozott koncepció

PILISVÖRÖSVÁR

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: pilisvorosvar.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Zöldfelület növelés, elektromos autók beszerzése, napelemek telepítése közintézményekre (ez utóbbi Top forrásból)

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- További elektromos autó beszerzés merült fel. Levegőtisztaságra gyakorolt hatása egyedileg egyértelmű, azonban a városon áthaladó forgalmat figyelembe véve elenyésző lesz a hatása. További napelem telepítése is lehetséges.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Búcsú téren játszótér, park, uszodánál sportpálya, park, volt camping területén parkosítás.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Önkormányzati ingatlanok energetikai korszerűsítését: nyílászárók fűtésrendszer, elektromos hálózatok korszerűsítése, hőszigetelése.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- -

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- -

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- -

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Tilos az avar és a kerti hulladék égetése.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Közösségi faültetési programok.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Jó lenne, de nem tudjuk korlátozni a 10-es utat

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Kerékpár hálózati terv készen van, ez alapján fejlesztések középtávon várhatók.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Kazáncsere a főépületben.

PÓCSMEGYER

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Pócsmegyer Község Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2019. (V. 29.) önkormányzati rendelete - a környezetvédelemről egységes szerkezetben a 12/2020.(VI.26.), a 3/2021. (II.10.), a 6/2021. (III.3.), a 10/2022. (IX.29.) és a 8/2023.(V.26.) önkormányzati rendelettel

Forrás: pocsmegyer.hu

POMÁZ

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: pomaz.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Nem került sor intézkedésre.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Nincs

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Fásítás, parkok terek növényöltetése.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- A településen tilos az avar és kerti hulladékégetés.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- nem

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Igen, a rendelet elfogadásra került, a kitáblázás folyamatban.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen. A jelenlegi kerékpár úthálózatra / útpályára csatlakoznak egyéb lakóterületi kerékpár sávok, erdei kerékpárút a szomszéd településsel való összekötésre.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- nincs ilyen terv

PUSZTAZÁMOR

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: pusztazamor.hu

RÁD

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Környezetvédelem Helyi Szabályai

Forrás: rad.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- nem

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- nem

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- igen

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- nem

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- nem

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- nem

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- nem

REMETESZŐLŐS

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: remeteszolos.hu

SOLYMÁR

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Solymár Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének 12/2014. (VI.26.) önkormányzati rendelet - „A környezet védelméről”
2. Solymár Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2026. (III.26.) önkormányzati rendelet - a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról

Forrás: solymar.hu

SÓSKÚT

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Sóskút Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/2015. (III.25.) önkormányzati rendelet - az avar és a kerti hulladék égetése, valamint a szabadtéri tűzgyújtás szabályairól.

Forrás: soskut.hu

SZADA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Szada Nagyközség Környezetvédelmi Programja 2025–2029

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Környezetbarát Közlekedési Stratégia (SUMP) kidolgozása** A távolsági buszközlekedés vonzóvá tétele **Gyalogos és a kerékpáros infrastruktúra fejlesztése** A Szada Pedibusz népszerűsítése
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Kisebb légszennyezés és energiafüggőség, kevesebb energiaköltség (napenergia, geotermikus energia, biomassza).** Önkormányzati épületek hőszigetelése és hőszigetelő nyílászárók beépítése.
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	Vállalkozások kibocsátásának csökkentése
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**A zöldfelület-gazdálkodás fő irányvonalainak kijelölése. Tervszerű fejlesztési lehetőségek megteremtése.** Zöldfelület növelés.
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**A lakosság tájékoztatása a környezet állapotáról és az emberi tevékenységek környezeti, társadalmi költségeiről.** Problémák megelőzése, együttműködés **Kerékpáros közlekedés népszerűsítése**
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Környezetvédelmi referens kinevezése** Környezetvédelmi rendelet felülvizsgálata Helyi Nyilvános Környezeti Információs Rendszer létrehozása és működtetése

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Szada Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 9/2023. (VI. 23.) önkormányzati rendelet - a települési környezet védelméről, továbbá a természeti értékek helyi védelmének általános szabályairól

Forrás: szada.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Lakossági megkeresése és közbenjárása során derült fény arra, hogy a műanyag csomagolóanyagokat gyártó vállalat szadai üzeme szúrós, orr- és torok nyálkahártyát irritáló gázokat (elsősorban etil-acetátot) bocsátott ki a légkörbe. Ezt követően az önkormányzat közvetítésével, az érintett lakosokkal és a gyárral folytatott több körös, közös tárgyalások után a légszennyezés konkrét technikai oka. A hibás szelepet kicserélték, mellyel a jelentős légszennyezési probléma megszűnt, és vele a sokak életminőségét megkeserítő állapot is megszüntetésre került.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Kerti hulladékok égetésének szabályozása.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Folyamatos a zöldterület fejlesztés, fásítás.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Jelenleg is tilos kerti hulladékot égetni.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Folyamatosan felhívjuk a lakosok figyelmét a fűtőanyagok megfelelő megválasztására.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Nem

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Igen, folyamatosan egyeztetéseket folytatunk a közösségi közlekedés szervezőivel, jelezve a problémáinkat.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Elsősorban a nagy átmenő forgalom csökkentése a cél.

SZÁZHALOMBATTA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: battanet.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Burkolatlan utak szilárd burkolattal történő ellátása.
- Burkolt felületek időszakos locsolása, takarítása.
- Úthibák folyamatos javítása.
- Kerékpárút hálózat bővítése.
- Faültetés, zöldfelületek gondozása.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Burkolt felületek időszakos locsolása, takarítása.
- Úthibák folyamatos javítása.
- Zöldfelületek gondozása.
- Fapótlás.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Ütemezett parkfelújítások.
- Allergén és tájidegen fajok beazonosítása és cseréje.
- Növényborítottság növelése.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

• Nem, de nemrég végeztük el a teljes városi közvilágítás energia takarékos LED világítótestekre történő cseréjét.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

• Forráshiány miatt nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Forráshiány miatt nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

• Szorosabb együttműködés a Dunai Finomítóval a kellemetlen bűzhatás megszüntetése érdekében.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

• A városban nem engedélyezett az avar és kerti hulladék égetése. A zöld hulladékot heti rendszerességgel elszállíttatjuk a családi házas övezetekben.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

• A komposztálás népszerűsítése érdekében kerti komposztálók kerültek térítésmentesen kiosztásra a lakosság részére. Ezt a gyakorlatot szeretnénk folytatni.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

• Amennyiben szükséges igen, egyébként van kijelölt útvonalunk a tehergépjármű forgalom számára. A behajtási engedélyek kiadásakor előírjuk ezen útvonalak használatát.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

• A kerékpáros közlekedés jelentős fejlesztése néhány éve valósult meg, jelenleg nem tervezzük további fejlesztését.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Felmerülő igény esetén bővítjük az e-töltő állomások számát.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben? Az idén elkészítésre kerülő, a következő 6 évre szóló Környezetvédelmi Program fogja tartalmazni.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
„Újszülöttek fája” faültetési program	57 M Ft Önkormányzati forrás	2022-2025	Összesen 385 db jellemzően őshonos fa telepítése erre kijelölt területen.	A projekt várható hatása: CO2 megkötés, porterhelés csökkenés, kedvező mikroklíma kialakulása.
Kerékpárút bővítés	225 M Ft Önkormányzati forrás	2023	A város kerékpárút hálózatán belül új kerékpárút szakaszok kerültek kiépítésre.	A személygépkocsik által okozott károsanyag kibocsátás csökkenése, zajterhelés csökkenése.
Földút szilárd burkolattal történő ellátása	63 M Ft Önkormányzati forrás	2025	A Bulcsú utca teljes hosszában, illetve a Tölgyfa utca egy szakaszának szilárd burkolattal történő ellátása	Porterhelés csökkenése
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Zöldtető kialakítása	11 M Ft Önkormányzati forrás	2026	A jelenleg építés alatt álló idősek gondozóháza tetőzetének egy részén zöldtető kerül kialakításra.	CO2 megkötés, kedvező mikroklíma kialakulása.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
-	-	-	-	-

SZENTENDRE

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: szentendre.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- faültetés, zöldfelület növelés - folyamatos - saját forrás, évi min. 5 millió forint; utolsó SZÉSZ módosításkor - 2017 - 3 szintű zöldfelület előírása; csak biológiai szúnyoggyérítés a kémiai egyidejű lemondásával - 2025, 2 millió forint, SF; saját forrás (SF) - 1+1 úttest szilárd burkolása - folyamatos - SF, 10 és 25 millió forint között; Vasvári utcai óvoda szigetelés - 2022 - Top+ és önerő, 160 m Ft; utak szilárd burkolatának kialakítása, folyamatos, SF. Közérzet

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- faültetés, zöldfelület növelés - folyamatos - saját forrás (SF) évi min. 5 millió forint; Izbégi Óvoda szigetelése Top+ és önerő 300 m Ft; utak szilárd burkolattal ellátása - évi kb. 100 m Ft; szúnyoggyérítés csak biológiai - 2 m Ft, SF; 1+1 út szilárd burkolattal ellátása kb. 50 m Ft SF; út- és járdaépítés 100 m Ft SF

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen, folyamatosan növeljük a zöldfelület nagyságát. Keressük a forrást szigetelési projektek megvalósításához. Folytatjuk a lakossági szemléletformálást (szemétégetés, avarégetés, stb.)

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- A V8 uszoda energetikai korszerűsítése kapcsán a közbeszerzési eljárás előkészítése zajlik.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- lakáskorszerűsítési pályázat kiírását tervezzük, ennek egyik támogatható eleme a fűtéskorszerűsítés lesz.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Igen, energiahatékonysági beruházások 50%-os támogatását tervezzük az alacsonyabb jövedelmű lakosok körében. Az ingyenes födémszigetelési programhoz csatlakozás feltételeit vizsgáljuk.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem releváns

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- ez most is tiltott a településen.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- igen, mind az égetés (avar, szemét), mind a gépjárműhasználat terén, illetve az energiahatékonysági fejlesztésekkel kapcsolatban is.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- nincs elkerülő út, így bizonyos települések elérése megszűnne. jelenleg nem tervezzük.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- a kerékpáros közlekedés fejlesztését tervezzük. megújuló tiszta energia terén a nap és a földhő szélesebb körű kihasználásán dolgozunk. tervezzük energiaközösség létrehozását lakótelepi/társasházas részeken.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- igen, elektromos buszokat szeretnénk beszerezni a helyi közlekedésbe beállításhoz.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Lásd Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben? Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület? című kérdés.

SZIGETHALOM

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. **A környezetvédelemről szóló rendelet**

Forrás: szigethalom.asp.lgov.hu

SZIGETMONOSTOR

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: szigetmonostor.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Folyamatos fásítás, a napenergia használat erősítése, gáz tüzelésű fűtőberendezések hűtő/fűtő klímára történő cseréje, a kerti hulladék égetés kivezetése

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Folyamatos fásítás, a napenergia használat erősítése, gáz tüzelésű fűtőberendezések hűtő/fűtő klímára történő cseréje, a kerti hulladék égetés kivezetése, annak fenntartása, annak ellenére, hogy a lakosság részéről fel-felmerül az igény az égetésre

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Folyamatos fásítás, a napenergia használat erősítése, gáz tüzelésű fűtőberendezések hűtő/fűtő klímára történő cseréje, a kerti hulladék égetés kivezetése annak ellenére, hogy a lakosság igényelné az égetési napok visszavezetését.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Igen tervezzük a polgármesteri hivatal napelemmel történő ellátását.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem (nem jellemző)

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- a kerti hulladék égetés kivezetés megtörtént, ezt fenn is tartja a település annak ellenére, hogy a lakosság igényelné az égetési napok visszavezetését

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen az általános iskolában, és a Föld Napja rendezvény keretében. Tervezzük a komposztálás ösztönzésére edukálást.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Kisoroszi és Szigetmonostor között az EuroVelo 6 kerékpárút Szentendrei-szigeti szakasz építésének előkészítése zajlik. A már megvalósított a Szentendrei-szigeten új közforgalmú autóbuszútvonal kiegészítése egy további járattal. A Szentendrei-sziget közösségi közlekedésének fejlesztési terve. Egy elektromos rév jár a Dunán, többre lenne szükség. Hajózás fejlesztése Budapestre. Elektromos busz közlekedik a településen, de többre lenne szükség.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Fenntartjuk és kiszélesítjük az eddigi intézkedéseket.

SZIGETSZENTMIKLÓS

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Szigetszentmiklós Város Környezetvédelmi Programja 2025–2030

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**tömegközlekedés fejlesztése** Kerékpárutak további építése **Közlekedésfejlesztési koncepció Felülvizsgálati dokumentáció** Környezetbarát közlekedésfejlesztési és más koncepció **Forgalomcsillapítások bevezetése**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Energiagazdálkodási koncepció készítése (energiahatékonyság intézményekben, megújuló energiák használata)** Geotermikus hőenergia használati lehetőségének vizsgálata Szigetszentmiklóson
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**zöldfelületek fejlesztése** Erdő- és fasortelepítés az arra alkalmas helyeken (patakpart, utak mellett stb.). Utak melletti védőfásítások, zöldsávok megvalósítása
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**lakosság tájékoztatását, aktív részvételre késztetés** a tömegközlekedés és kerékpáros közlekedés támogatása, népszerűsítése, kampány, fórumok
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	**Átfogó települési levegőminőség-vizsgálat (közlekedés és ipari kibocsátások elemzése)** akkreditált, vagy tájékoztató jellegű levegőminőségi mérések elvégzése időszakosan **fűtési szezonban célszerű felmérni a lakossági tüzelési szokásait a használt tüzelőanyagok tekintetében** Környezet Irányítási Rendszer kialakítása
6-2-9	Egyéb intézkedések	**A környezetet érintő beavatkozások, fejlesztések tervezésénél a környezeti/környezetvédelmi feltételek, érdekek érvényesítése, a megfelelő környezeti elvárásokat is rögzítő telepítési, létesítési, működtetési feltételek megadása és megkövetelése.** Környezetvédelmi referens kinevezése **Környezetvédelmi Bizottság**

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: szigetszentmiklos.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- faültetés

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- faültetés

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Több faültetési projektben vesz részt az önkormányzat

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- igen - komposztálással, zöldhulladék összegyűjtésével

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- zöldhulladék újrahasznosítása

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- igen - behajtási engedélyhez van kötve

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- nem

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben? - Faültetési programok: - saját keretből - 1000 fa program

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
Települési fakivágások pótlása	kb. 97 M Ft (becsült költség)	2019-2025	A települési zöldfelületek fenntartása, illetve a faállomány folyamatos megújítása érdekében a kivágott, elöregedett, balesetveszélyessé vált vagy egyéb okból eltávolított fák pótlása (776 db) folyamatosan megtörtént.	A települési faállomány pótlása és megújítása hozzájárul levegőminőség javításához, a szálló por és egyéb légszennyező anyagok koncentrációjának mérsékléséhez, valamint a légköri CO_2 megkötéséhez.
GZR-T-Ö-2016-0054 „Elektromos töltőállomások létesítése Szigetszentmiklóson”	7,4 M Ft Magyar Kormány által nyújtott vissza nem térítendő támogatás	2017-2019	„A” típusú (2 x 22 kW teljesítményű) elektromos töltőberendezéssel három töltőállomás került kialakítására Szigetszentmiklós város területén.	Üvegházhatású gázok, CO_2 kibocsátásának csökkentése. Helyi levegőminőség javításához járul hozzá.
PM_KEREKPARUT_2018/52 "Kerékpárút felújítása az M0 híd és a város közigazgatási határa között"	55,19 M Ft Európai Uniós és a Magyar Kormány által nyújtott vissza nem térítendő támogatás	2019-2022	2310 Szigetszentmiklós, hrsz 0209/5 és 0209/6 a II Rákóczi Ferenc úttal párhuzamosan futó meglévő kerékpárút és gyalogos létesítmények felújítása az M0 híd és a város közigazgatási határa között 643,42 méteren. A meglévő nyomvonal felújítását követően mintegy 530 méter hosszú elválasztás nélküli gyalog- és kerékpárút, valamint 113 méter hosszú vegyes használatú út kerül kialakításra, amin a kerékpáros közlekedést kerékpáros nyom biztosítja.	Üvegházhatású gázok, CO_2 kibocsátásának csökkentése. Helyi levegőminőség javításához járul hozzá.
VEKOP-5.3.2-15-2016-00021 "Szigetszentmiklós Csepeli út – Lehel utca – Petőfi Sándor utca kerékpáros közlekedési nyomvonal" kialakítása	252,66 M Ft Európai Uniós és a Magyar Kormány által nyújtott vissza nem térítendő támogatás	2017-2023	A projekt során megvalósuló kerékpáros útvonal a Csepeli út - Leshegyi úti körforgalomtól a Lehel utcán keresztül a Petőfi Sándor utcai autóbusz fordítóig tart és csatlakozik a már meglévő kerékpárúthoz. A kerékpárút létesítéséhez a hozzá kapcsolódó közvilágítási hálózat is kiépítésre kerül a belterületi szakaszon. A kerékpárút teljes hossza 2850 m.	Üvegházhatású gázok, CO_2 kibocsátásának csökkentése. Helyi levegőminőség javításához járul hozzá.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**

Faültetési tanulmányterv készítése	6 M Ft saját forrás	2026	A faültetési tanulmányterv célja a település faállományának tervszerű fejlesztése, a potenciális faültetési helyszínek feltárása és a telepítések szakmai megalapozása.	A tervszerű faültetések szakmai megalapozásával hosszú távon növekedhet a települési faállomány és a zöldfelületek aránya, amelyek hozzájárulnak a szállópor-terhelés (PM10, PM2,5) mérsékléséhez, a CO_2 megkötéséhez, valamint a települési mikroklíma javításához és a nyári hőterhelés csökkentéséhez.
Fásítási Program	400 M Ft	2026-2030	Közterületi fasorok fejlesztése, klímareziliens fafajok alkalmazása, vadvirágos gyepterületek kialakítása, valamint a városi kombkorona-borítottság növelése.	A több éven keresztül megvalósuló tervszerű fásítás eredményeként folyamatosan bővül a települési faállomány, erősödik annak por- és légszennyezőanyag-megkötő, valamint árnyékoló és párologtató hatása. A program hosszú távon hozzájárul a kedvezőbb települési mikroklíma kialakításához és a lakókörnyezet környezeti minőségének javításához.
RSD Pipacs Liget Projekt	300 M Ft	2023-2030	A Ráckevei (Soroksári-) Duna-ág menti terület rekreációs és természetközeli fejlesztését, a zöldfelületek növelését, az élőhelyi értékek megőrzését és a lakossági használatot szolgáló közösségi terek kialakítását célozza.	A zöldfelületek növelése és a természetközeli növényzet fejlesztése hozzájárul a porterhelés mérsékléséhez, a levegőminőség és a helyi mikroklíma javításához. A fejlesztés egyúttal növeli a terület ökológiai értékét és kedvezőbb rekreációs környezetet biztosít.
DIMOP_PLUSZ-2.1.1-24-2025-00061 Energia menedzsment rendszerek fejlesztése és bevezetése Szigetszentmiklóson	205 M Ft Európai Uniós és a Magyar Kormány által nyújtott vissza nem térítendő támogatás	2025-2027	A projekt Szigetszentmiklóson önkormányzati intézményi épületek és a közvilágítás fejlesztésével valósul meg.	Energiahatékonyság-növelési és energiaköltség-megtakarítási célok valósulnak meg.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
KEHOP Plusz-2.2.1-25 „Hálózatos zöld-kék infrastruktúra fejlesztések Szigetszentmiklóson	992 M Ft pályázati forrás	2025-2030	A pályázat több helyszínen közparki és zöldfelületi fejlesztéseket, esőkertek kialakítását, csapadékvízvisszatartási és biodiverzitás növelő beavatkozásokat készít elő.	A PM10 és PM2,5 koncentráció mérséklése, a levegőminőség és a települési mikroklíma javítása.
RSD-CARE	pályázati forrás – költség a támogatási döntés szerint	30 hónap (tervezett)	Természetalapú vízkezelési és élőhely-helyreállítási megoldások alkalmazása az RSD vízminőségének és ökológiai állapotának javítása érdekében, a helyi közösségek aktív bevonásával.	A vízi és vízparti élőhelyek helyreállítása és a természetalapú megoldások alkalmazása javítja a terület ökológiai állapotát, elősegíti a biodiverzitás növekedését és a kedvezőbb helyi mikroklíma kialakulását. A projekt közvetetten hozzájárul a települési környezet minőségének és a klímaalkalmazkodó képességének javításához.

SZŐD

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: szod.hu

SZŐDLIGET

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 6/2020. (IX.08.) rendelet - a környezetvédelemről

Forrás: szodliget.asp.lgov.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- nem történt

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- avar és hulladékégetés tiltása

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- nem tervezünk

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- nem tervezünk

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem tervezünk

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem tervezünk

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem tervezünk

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Helyi rendeletben tiltásra került

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- nem

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- csak behajtási engedéllyel közlekedhetnek

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- egyelőre nem

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- nem tervezünk

TAHITÓTFALU

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 23/2000. (XII.08.) önkormányzati rendelet - a környezetvédelemről

Forrás: tahitotfalu.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Kerti hulladék égetésének megszüntetése, hulladék elszállításnak bevezetése.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Jelenleg is tart az égetési tilalom.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Tervek már megvalósultak 1 hektár erdőt telepített az Önkormányzat.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Korábban megszüntetésre került.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen. Jelenleg kidolgozás alatt van.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- A főútvonal kivételével 12,5 Tonna feletti gépjárművek csak engedéllyel használhatják az önkormányzati utakat.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Igen. A Szentendrei-szigeti buszközlekedés bevezetésével.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Jelenleg nem tervezünk levegőminőség javító intézkedéseket. Az anyagi források hiánya miatt.

TAKSONY

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Taksony Nagyközség I. Települési Környezetvédelmi Programjából (2021–2026)

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A helyi relációjú gyalogos és kerékpáros közlekedés további támogatása.** A lakosság ösztönzése a gépjárműhasználat mérséklésére, a telekocsi rendszerek alkalmazására, a tömegközlekedés igénybevételére. **„Maradj otthon", homeoffice lehetőségek bővítése, ösztönzése.** Kerékpárutak építése, bővítése, fejlesztése **Hajóutak fejlesztése** Gyalogos zónák továbbfejlesztése
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Energiagazdálkodási stratégia készítése** Közintézményi, közösségi, vállalkozói, lakóépületek energiahatékonyabbá tétele. **Az új vállalkozások infrastrukturális ellátása már eleve környezetbarát módon történjen meg.** Biomassza, biogáz, geotermikus hő, nap- és szélenergia lehetőség szerint decentralizált felhasználása.
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	A lakossági tüzeléssel, avarégetéssel kapcsolatos tevékenység szabályozása
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Zöldfelületek fejlesztése** Tájfásítás (A mezőgazdasági területeken.) **Út menti fasorok, és növények telepítése**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Káros tüzelési, égetési szokások (pl. szemét, vegyszerrel kezelt fahulladék égetése, avar égetése) mentén tájékoztatás folytatása.** A helyi relációjú gyalogos és kerékpáros közlekedés további támogatása. A lakosság ösztönzése a gépjárműhasználat mérséklésére, a telekocsi rendszerek alkalmazására, a tömegközlekedés A házi komposztálás népszerűsítése
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Levegőminőség mérése tervszerűen és akkreditált módon
6-2-9	Egyéb intézkedések	Zöldfelület-fejlesztési stratégia készítése

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: taksony.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?
Taksony településen az elmúlt 10 évben a levegőminőség javítását és a helyi környezeti terhelés csökkentését elsősorban nagyszabású fásítási program, zöldhulladék-kezelési akciók, valamint a közeli regionális szennyvíztisztítási fejlesztések támogatták:

- 40 hektáros környezetvédelmi fásítás: A Pilisi Parkerdő Zrt.-vel együttműködve mintegy 120 ezer gyors növekedésű facsemetét ültettek el Taksony határában egy korábbi szántóföld helyén, ami jelentősen javítja a lokális mikroklímát és szűri a port.
- Rendszeres zöldhulladék-gyűjtés: Ingyenes lebomló zsákok biztosításával támogatják az avar- és zöldhulladék környezetbarát, nem égetéses elszállítását az illegális avarégetések és a kerti füstterhelés visszaszorítására.
- Veszélyes és elektronikai hulladékgyűjtés: Rendszeres gyűjtési akciók szervezése a lakossági kibocsátás csökkentésére
- Szennyvíztisztítási korszerűsítések: Csatlakozás a térségi (dunavarsányi) szennyvíztisztító telep kapacitás- és technológia-fejlesztési programjaihoz, csökkentve a helyi szerves és gázkibocsátási terhelést.
- Por- és sármentesítés: Földutak szilárd burkolattal (aszfalttal, térkővel) történő ellátása (pl. Petőfi Sándor utca, Szőlőhegy utca), ami mérsékli a gépjárművek által felkavart szálló por (PM10) mennyiségét.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Fásítás pályázati úton, elektromos autótöltő állomás kiépítése.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen, az Ország Fásítási Programban részt vesz a Taksony Nagyközség Önkormányzata.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Saját, központi vagy pályázati forrás rendelkezésre állása esetén igen.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Saját, központi vagy pályázati forrás rendelkezésre állása esetén igen .

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Saját, központi vagy pályázati forrás rendelkezésre állása esetén igen.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Saját, központi vagy pályázati forrás rendelkezésre állása esetén igen.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Ingyenes lebomló zsákok osztásával és begyűjtésével kívánjuk csökkenteni a zöldhulladék égetés káros hatásait.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Helyi szemétszedési akciókkal minden évben alakítani kívánjuk a szemléletet.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Igen, jelenleg is több utcában van korlátozó tábla.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Az 510. számú főút felújítása során a kerékpárút kiépítését a főút teljes hosszában tervezzük (9,1 km).

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Elektromos autótöltő állomás bővítése. A településen belül a közösségi közlekedést a Volánbusz Zrt. látja el az országos közösségi közlekedés részeként úgy, hogy településen több irányból érkeznek és végigmennek a Volán járatai, amely által megoldott a helyi közlekedés. Taksonyon keresztül (vagy azt érintve) jelenleg 7 különböző Volánbusz Zrt. által üzemeltetett elővárosi autóbuszvonal halad át: a 650, 653, 655, 656, 660, 661 és a 663-as jelzésű járatok. Ezek mindegyikének több megállója van a településen.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Zöldterület növelése és megtartása, pályázati forrásból.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	**Költség és forrás**	**Megvalósult (időszak)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***Az intézkedés megfigyelt hatása**
6-2-6 A zöldfelületek és a városi infrastruktúra fejlesztése – Települési Fásítási Program	Állami és európai uniós társfinanszírozású vidékfejlesztési támogatás, az Országos Erdészeti Egyesület koordinációjával. A program által biztosított faanyag és segédanyagok becsült értéke kb. 770.000,- Ft. Az Önkormányzat az ültetést és az utógondozást biztosítja.	2025-2026	15 db ezüsthárs és 15 db amerikai hárs telepítése a település területén található temető mentén.	Az összesen 30 db fa telepítése következtében nőtt a zöldfelület-állomány, javult a közvetlen környezet por- és porszennyezés-megkötő képessége, enyhén mérséklődött a lokális hőszigethatás és kedvezőbbé vált a mikroklíma a telepitett fák környezetében.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
6-2-2 – Épület és/vagy berendezés energiahatékonyságának növelése – Elektromos töltőállomás kiépítése a Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár udvarán	Az intézkedés önkéntes teljesítéssel valósult meg. A 2 db. töltőt az OBO Bettermann cég ajándékozta, a kiépítést Ruff Mátyás EV. költségmentesen végezte. Kizárólag anyagköltség kerül elszámolásra a már korábban folyósított pályázati forrásból, kb. 120 000-270 000,- Ft értékben.	2025-2026 (kiépítve, üzembe helyezve, a használat megkezdése folyamatban)	A 6-2-2 intézkedés keretében az elektromobiltás elősegítése érdekében a Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár udvarán elektromos autótöltő állomás kiépítése. Kapcsolódik az energetikai stratégiához és az energiahatékonyság javításához, mivel hosszú távon támogatja az alacsonyabb kibocsátású közlekedési módokat.	Jelenleg nem mérhető, tekintettel arra, hogy a töltőállomás használatbavételi engedély hiányában még nem üzemel. A használatba vételt követően a 2 db. elektromos autótöltő pont révén jelentős évi CO2 kibocsátás megtakarítás várható. Emellett a helyi levegőminőség javulása is várható, mivel az elektromos gépjárművek helyi kibocsátása nulla.
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**

6-2-1 – A közlekedés eredetű kibocsátások csökkentése – Kerékpárút létesítése az 510. sz. főút teljes hosszában (kb. 9,1 km)	Kb. 1,3-2,3 Mrd Ft, állami útfejlesztési, európai uniós és/vagy hazai pályázati forrás, esetleges önkormányzati hozzájárulással.	2027-2031	A 6-2-1 intézkedéshez illeszkedve az 510. sz. főút felújítása során önálló, biztonságos kerékpárút kiépítése a teljes szakaszon, a kerékpáros és gyalogos közlekedés ösztönzésére, a személygépkocsi-közlekedés részbeni kiváltására. A helyi relációjú gyalogos és kerékpárosközlekedés további támogatása, a gépjárműhasználat mérséklésének, telekocsi rendszerek és tömegközlekedés igénybevételének ösztönzése.	A megvalósítást követő 1-3 éven belül várható a közúti forgalomból származó NOx és PM kibocsátás csökkenése, a kerékpáros közlekedés arányának növekedése és zajterhelés mérséklődése.
6-2-2 – Épület és/vagy berendezés energiahatékonyságának növelése – Elektromos töltőállomás kiépítése a Fő úti SPAR áruház parkolójában	Egy helyen (Fő úti SPAR áruház parkolója), összesen kb. 12 – 25 M Ft, pályázati,állami és/vagy önkormányzati forrás, üzemeltetői együttműködéssel.	2027-2031	A 6-2-2 intézkedés keretében elektromos töltőállomások bővítése és új töltőpontok létesítése frekventált közterületeken, parkolóhelyeken a villamos gépjárművek használatának ösztönzésére. Kapcsolódik az energetikai stratégiához és az energiahatékonyság javításához, mivel hosszú távon támogatja az alacsonyabb kibocsátású közlekedési módokat.	Középtávon (5-10 év) várható a belső égésű motorral hajtott járművek arányának lassú csökkenése, a közlekedési eredetű NOx és PM kibocsátások enyhe mérséklődése.

Taksony Nagyközség Önkormányzata a következő 5-6 évben, valamint hosszabb távon is tervezi pályázati forrásokra támaszkodva a zöldterületek növelését és a meglévő zöldfelületek megőrzését, amely a Települési Környezetvédelmi Program 2021-2026 időszakra szóló zöldfelület-gazdálkodási célkitűzéseire épül. A program részeként új közparkok, fasorok, zöldsávok létesítése, továbbá a meglévő zöldfelületek rekonstrukciója és folyamatos fenntartása valósul meg, összhangban a 6-2-6 kódú „A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése” intézkedéssel. Az Önkormányzat továbbra is részt kíván venni az Országos Fásítási Programban, amely több ütemben, több évre elnyúló faültetéseket és telepítéseket foglal magában a település közigazgatási területén. A program hosszú távú hatása az, hogy a zöldfelület-állomány növekedése és minőségi javulása által várhatóan csökken a PM10 és PM2,5 koncentráció, mérséklődik a hőszigethatás, javul a helyi mikroklíma, valamint erősödnek az ökoszisztéma-szolgáltatások (árnyékolás, pormegkötés, rekreációs lehetőségek). A tervezett intézkedések hosszú távú jellegét az is alátámasztja, hogy a fasorok és parkok kialakítása, illetve a települési zöldinfrastruktúra fejlesztése évtizedes időtávban fejti ki hatását, ezért az Önkormányzat a 2026 utáni időszakra is az ültetett fák és zöldfelületek fenntartását, pótlását, valamint a zöldfelület-fejlesztési stratégia folyamatos aktualizálását tervezi.
A hatás becslésére és nyomon követésére az alábbi indikátorok alkalmazását tervezzük:

- új és felújított zöldfelületek nagysága (m^2) és száma (db);
- telepitett fák száma (db);
- a lakott területen mért PM10 és PM2,5 koncentrációk alakulása $\mu g/m^3$;
- hőszigethatás szempontjából kritikus területek számának csökkenése.

TÁRNOK

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. Tárnok Nagyközség Önkormányzatának 10/2001. (V.23.) számú rendelet - a környezetvédelemről

Forrás: tarnok.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Igyekszünk az intézményeink hűtés/fűtés rendszereit korszerűsíteni és a gázról az elektromos áramra átfókuszálni.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Egészségház energetikai felújítása

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Benta patak revitalizációjára pályáztunk 3 másik önkormányzattal konzorciumban.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Egészségház

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- nem

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- igen, előadások szervezése

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Korlátozva van, de megszegik. Kamerarendszer fejlesztésben és büntetésben gondolkodunk

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Folyamatban van a kerékpárút hálózat kialakítása.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Központunk fejlesztésekor elektromos töltőállomásokat kívánunk létrehozni.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- intézményeink energetikai felújítása a cél

TELKI

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 15/2011. (V.29.) önkormányzati rendelet - a helyi környezetvédelemről és köztisztaság helyi szabályairól

Forrás: telki.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Avarégetés megtiltása. Pozitív hatás.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Avarégetés megtiltásának fenntartása.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Nem.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Igen. Önkormányzati ingatlanok energetikai korszerűsítései. Nyílászáró csere, Fűtéskorszerűsítés.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem releváns.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Már bevezetve.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen. Ökonapok keretében.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen. Kerékpárút fejlesztése pályázat elérése esetén.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Nem.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Avarégetés tiltásának fenntartása. Szemléletformálás.

TÖKÖL

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Tököl Város Települési Környezetvédelmi Programja (2023–2028)

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**biztonságos közlekedési feltételek biztosítása** szálló por környezetre gyakorolt negatív hatásának csökkentése **közúti közlekedés hatékonyságának növelése** Kerékpárút tervének elkészítése
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**természeti erőforrások felhasználásának mérséklése** alternatív / megújuló energiaforrások bevezetése **energiatakarékos közüzemi szolgáltatások modernizációja** Társasház felújítási program támogatása
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**zöldterületek létesítése**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	lakosság aktivitásának serkentése
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	
6-2-9	Egyéb intézkedések	

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 10/2014(VII.1.) számú rendelete - Az avar és kerti hulladék nyílttéri égetésének helyi szabályozásáról

Forrás: tokol.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Ipari tevékenységből származó források mérséklése/folyamatos/

- Közlekedésből származó források mérséklése: közlekedésszervezés eszközeivel mérsékelten, a földutak aszfaltozása csökkentette a felverődő porból eredő szennyezéseket/folyamatos/

- Lakossági-mezőgazdasági tevékenységhez köthető szennyezések: a kerti „zöld hulladékok" égetését és a tarlón égetést lehetőség szerint visszaszorítása/folyamatos/

Mivel Tököl város rendelkezik automata légszennyezettség mérő állomással, pontosabban lehatárolható a településre jellemző levegőszennyezettségi állapot.

Az OMSZ által közölt nyilvános adatok alapján, a vizsgált időszakban a mért - NO, NO2, NOx, SO2, CO, O3, PM10, PM2,5 - szennyezőanyagok tekintetében az elmúlt években határérték tartós túllépés nem történt.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

1.) Avar és kerti hulladék nyílttéri égetés felszámolása L-1-1/ Időszakos/ Önkormányzati rendeletben előírt szabályozások betartatása, Alternatív megoldási módok a zöldhulladék égetése helyett, pl. komposztálási lehetőségek biztosítása, Lakossági edukáció a környezetkímélő, fenntartható életvitel kialakításához.

2.) Parlagfű elszaporodásának megakadályozása L-1-2/Időszakos, szezonális/ Kül- és belterületen a területek folyamatos kaszálása, Időszakos ellenőrzések a településen polgárőrök bevonásával, az érintett ingatlan tulajdonosok felszólítása a parlagfű kaszálásra, Őshonos növények telepítése, kiszorítva a parlagfű terjeszkedését, A parlagfű szezon kezdete előtt a lakosság tájékoztatása.

3.) L-1-3 / Közúti forgalom szabályozása/ Folyamatos/ Település közúti forgalmának felülvizsgálata, Javaslatok kidolgozása a zsúfolt közlekedési csomópontok megszüntetése érdekében, Forgalmi rend optimalizálása, Zöldterületek növelése (fásítás)

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

1.) Zöldterületek karbantartása, helyreállítása, új zöldterületek kijelölése a városban.

2.) Urbanicza-sziget fejlesztése, A szigeten tanösvény kialakítása, Sportolási lehetőségek biztosítása: futópálya, kerékpárútvonal, kikapcsolódást, pihenést biztosító rekreációs helyek kialakítása.

3.) Erdőterületek növelése, fásítás Újabb erőterületek kijelölése, az erőterületek védelme érdekében szoros együttműködés a Pilis Parkerdő Zrt-vel, illegális fakivágás felkutatása, polgárőrség bevonásával, térfigyelő kamerák telepítése.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Közintézmények felújítása (új nyílászárok, szigetelés).

- Megújuló energiaforrások használata (napelempark telepítése).

- Pályázati források felkutatása.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem tervezünk

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem tervezünk

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem tervezzük

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Önkormányzati rendeletben előírt szabályozások betartatása.
- Alternatív megoldási módok a zöldhulladék égetése helyett, pl. komposztálási lehetőségek biztosítása.
- Lakossági edukáció a környezetkímélő, fenntartható életvitel kialakításához.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Edukáció a klímaváltozás hosszútávú hatásairól, tanácsadás a klímaváltozás megakadályozásához szükséges intézkedésekről egyéni és szervezeti szinten.
- Minta projektek megvalósítása önkormányzati hatáskörben, mely ösztönzőleg hathat a lakosságra.
- Klímavédelmi stratégia kidolgozása.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- A település belterületi útjain csak behajtási engedéllyel közlekedhetnek nehézgépjárművek.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen tervezzük, új kerékpárutak kialakítását.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

Igen tervezzük.

- Kerékpárutak és gyalogutak kiépítési lehetőségének felmérése.
- Tököl-Szigetújfalu tervezett kerékpárút fejlesztése
- Tököl-Halásztelek-Csepel tervezett kerékpárút fejlesztése

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

1.) Automata mérőállomás létesítése

Tököl település rendelkezik 1 db automata mérőállomással, azonban a település levegőminőség valós állapotának kiértékeléséhez / vizsgálatához szükség lenne további automata mérőállomás telepítésére.

2.) Pollen mérőállomás létesítése

A településhez legközelebb eső pollen mérőállomás Budapesten található. A kiterjedtebb levegőminőség vizsgálatok érdekében automata mérőállomás telepítés lehetőségének megvalósítása.

3.) Közlekedési létesítmények fejlesztése

A város belterületén a közlekedésből származó károsanyag kibocsátás csökkentésének leghatékonyabb módja, ha a lakosság nem autóval, hanem gyalog vagy kerékpárral teszi meg azokat a távolságokat, amikhez nem feltétlen szükséges a gépjármű. Ehhez természetesen biztosítani kell a megfelelő minőségű és jól kialakított kerékpár és gyalogutakat.

- Kerékpárutak és gyalogutak kiépítési lehetőségének felmérése.
- Pályázati forrás lehetőségeinek felkutatása.
- Zöldterületek növelése
- Tököl-Szigetújfalu tervezett kerékpárút fejlesztése
- Tököl-Halásztelek-Csepel tervezett kerékpárút fejlesztése

TÖRÖKBÁLINT

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: torokbalint.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Szemléletformálási kampányok a nem megfelelő tüzelőanyaggal történő fűtés visszaszorítására (szórólapok, médiamegjelenés, cikkek, posztok). A szegénység miatti szemétégetés visszaszorítására szociális tűzifa program, valamint a közterületi veszélyes fa kivágásokból eredő faanyag kiosztása a rászorulóknak. Az intézkedésekkel sikerült néhány lakossági szemétégető gócpont felszámolása. 3-5 év alatt lett látható eredménye. Önkormányzati saját forrásból került megvalósításra.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Fentieket folytatja

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Folyamatosak a közterületi fásítások, a kivágásra kerülő elöregedett fák pótlásra kerülnek. A lakosság számára 500-700 gyümölcsfa-csemetét osztunk ki évente, valamint 500 cserjét.

Tervezzük a közlekedési útvonalak mentén védő zöldsávok telepítését többszintű növényzettel, valamint erdészeti közreműködéssel új erdőtelepítéseket.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Az intézmények felújításához kapcsolódóan mindig törekszünk a jobb energetikai, illetve a megújuló erőforrásokkal üzemelő berendezések alkalmazására.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- A korábban leírt tájékoztató kampányokat tervezzük folytatni.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Jelenleg nincs tudomásom ilyen tervről.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem jellemző a településen. A logisztikához kapcsolódó közúti szennyezés mérséklése érdekében forgalomtechnikai intézkedéseket tervezünk, valamint igyekszünk akadályozni a nagy kibocsájtással járó tevékenységek betelepülését.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Már évek óta tilos az avar és kerti-hulladék égetés a településen.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Igen, fentiek szerint

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Elsősorban súlykorlátozással próbájuk tehermentesíteni a lakóövezeteket.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Igen, a BUBA kiegészítéseként szeretnénk javítani Budaörs és Biatorbágy irányában a kerékpáros elérhetőséget, valamint a belső kerékpárhálózat fejlesztése is a hosszú távú célok között szerepel.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Megvalósult a gyermekek iskolabusszal történő szállítása az iskolák körüli dugó elkerülésére, valamint népszerűsítjük mind a gyalogos, mind a kerékpáros közlekedést. Civil szerveződésből indult el, és már évek óta folytatódik a "Bicibusz" mozgalom, ahol a kerékpározó gyerekeket szülői felvezetéssel csoportosan kísérik az iskolába.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Fentiek folytatása mellett tervezzük levegőtisztaság-mérő állomás telepítését. A most megújításra kerülő Klímastratégiában és a környezetvédelmi programban külön fejezetben foglalkozunk a levegőtisztaságvédelmi intézkedésekkel. KEHOP forrásból és önerőből kívánjuk ezeket megvalósítani. Az egyik cél az átlátható és elérhető lakossági tájékoztatás a valós állapotról, valamint a mérésekre alapozott intézkedési tervek készítése és végrehajtása. Teljesen meg kívánjuk szüntetni a nem megfelelő tüzelőanyagok használatát, minél nagyobb mértékben visszaszorítani a tűzifa használatát, növelni szeretnénk a tiszta és megújuló energiák használatát.

ÜLLŐ

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Üllő Város II. Települési Környezetvédelmi Program (2020–2026)

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**fejleszteni szükséges a gyalogos és a kerékpáros, valamint a tömegközlekedés lehetőségeit** a gyalogos és kerékpáros közlekedés népszerűsítése
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**a megújuló, nem légszennyező energiaforrások arányának növelése**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**A települési zöldinfrastruktúra fejlesztési terv készítése és integrációja más tervekbe** A lakóövezeti magán- és közterületi zöldfelületek fejlesztése
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	Környezeti nevelés, szemlélet- és tudatformálás
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Környezetvédelmi referensi munkakör megléte** Környezetvédelmi Bizottság **Környezetvédelmi témájú helyi rendeletek kiegészítése, felülvizsgálata** Települési Környezetvédelmi Információs Rendszer (KIR)

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: ullo.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Avarégetés visszaszorítása. Az Önkormányzat 2022-től biztosított egy-egy napot a tavaszi és az őszi időszakban, amikor a kertek tulajdonosai elégethették a kerti hulladékot. A hosszú távú célok között szerepel az avarégetés teljes megszüntetése, melynek kidolgozása folyamatban van.

Kerti komposztáló támogatása.

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- Környezetvédelmi program 7.8.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Közterület fásítási program. Település határában. lakó és kereskedelmi területek között véderdő létesítése.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- közvilágítás fejlesztés, lámpatestek cseréje LED világításra.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- jelenleg nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- jelenleg nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- jelenleg nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Avarégetés visszaszorítása. Az Önkormányzat 2022-től biztosított egy-egy napot a tavaszi és az őszi időszakban, amikor a kertek tulajdonosai elégethették a kerti hulladékot. A hosszú távú célok között szerepel az avarégetés teljes megszüntetése, melynek kidolgozása folyamatban van.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- jelenleg nem.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Igen tervezzük. Az átmenő teherforgalom visszaszorítása, elkerülő utakra terelésének előkészítése folyamatban.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- Jelenleg nem.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Jelenleg nem.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Környezetvédelmi program 7.8.

ÜRÖM

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: urom.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

-Üröm Község Polgármesterének 24/2020. (XII. 10.) önkormányzati rendelete 1. §-a úgy rendelkezett, hogy a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 5. §-ában foglalt kerti hulladék égetésével kapcsolatos rendelkezését 2021. január 1. napján hatályon kívül helyezte. A település egész területén tilos a kültéri égetés (avar, zöld hulladék).

-Erdő telepítés

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- A levegőtisztaság minőségének javítását közterületeken, parkokban fák és növények ültetésével, illetve a zöldfelületek kialakításával próbáljuk elérni.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Igen.

Az elkészült lakóparkban zöldterület kijelölése megtörtént, ezen területek parkosítása, fával és növényzettel történő beültetését folyamatosan végezzük.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- nem

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- megszüntetésre került 2021. 01.01-től

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- nem

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Több utcában súlykorlátozást vezettünk be a 3,5 t meghaladó gépjárművekre vonatkozóan.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- nem

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- nem

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Fák ültetését évente kb. 10-20 db

VÁC

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Vác Város Települési Környezetvédelmi Program (2024–2029)

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Közlekedésből eredő légszennyezés, csökkentése közösségi közlekedés, a kerékpáros infrastruktúra arányának növelésével népszerűsítésével** 3.8.6 Közlekedés
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Törekednie kell a rossz hatékonyságú tüzeléstechnika felújítására, annak támogatására** A távhő ellátású lakásokban támogatni kell az okos mérés és szabályozás lehetőségét. Elő kell segíteni a lakások hőmennyiségmérővel, illetve költségosztóval való felszerelését, mely lehetőséget ad a takarékosságra az energia racionális felhasználására
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	**A hulladék háztartási tüzelőberendezésekben történő égetésének visszaszorítása elősegítése**
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	**Javasolni kell a DDC hulladék égetés előtti kontroll szigorítását, növelni kell a lakossági kontrollt** Technológiai változtatást kell indítványozni a DDC nitrogén-dioxid csökkentése érdekében **Gödi akkumulátor gyár és Vácra tervezett technológiák megismerése kockázatelemzés, védekezés**
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**3.7 Zöldfelület gazdálkodás**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**Házi, közösségi, intézményi komposztálás megvalósítás és annak menedzselése, népszerűsítése** A lakosság energia termelésének, felhasználási szokásainak egyeztetése, ösztönzőrendszer kialakítása a környezetbarát energia termelő megoldások megismerése, és azok megvalósítására **Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a felnőtt lakosság környezeti nevelésére** Lehetővé kell tenni a napra kész környezetvédelmi tájékoztatást, ki kell nevezni a felelőseit és meg kell teremteni a módját, finanszírozását
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	**Vissza kell állíttatni az (olcsón működtethető) ülepedő por mérését legalább 10 városi ponton** Minimum 2, de lehetőség szerint 3 folyamatos levegőszennyezési mérőpont működtetése **Interaktív figyelő rendszer felállítása, az immissziós adatokat elérhetővé tétele a lakosság felé** Közös forgalomszámlálás, zajmérés, levegőmérés a város közlekedési csomópontjain esetileg

6-2-9	Egyéb intézkedések	**A konfliktusos területek rendszeres ellenőrzése** Környezetvédelmi szakbizottság létrehozása, szavazati joggal rendelkező szakemberekkel **A város tervezésénél a légszennyezettségi mutatók figyelembevétele** Települési környezetvédelmi tanács létrehozása, a civil és szakmai szervezetek bevonásával

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: vac.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

VÁC VÁROS
TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2024-2029
3. A KÖRNYEZETI ELEMEK ÁLLAPOTÁNAK ÉS AZ AZT BEFOLYÁSOLÓ FŐBB HATÓTÉNYEZŐK BEMUTATÁSA 18
3.1. LEVEGŐMINŐSÉG 18
3.1.1 Fűtés, égetés 19
3.1.2 Ipari levegőszennyezés és annak mérése 20
3.1.3. Közlekedésből eredő levegőszennyezés 23
3.1.4 A légtér terheltsége 24

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

VÁC VÁROS
TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2024-2029
3. A KÖRNYEZETI ELEMEK ÁLLAPOTÁNAK ÉS AZ AZT BEFOLYÁSOLÓ FŐBB HATÓTÉNYEZŐK BEMUTATÁSA 18
3.1. LEVEGŐMINŐSÉG 18
3.1.1 Fűtés, égetés 19
3.1.2 Ipari levegőszennyezés és annak mérése 20
3.1.3. Közlekedésből eredő levegőszennyezés 23
3.1.4 A légtér terheltsége 24

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Parkfejlesztést

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Faültetést

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- -

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Tilos az égetése.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Környezethasználati programok.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- -

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

VÁC VÁROS

TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA

2024-2029

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

VÁC VÁROS

TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA

2024-2029

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

VÁC VÁROS
TELEPÜLÉSI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2024-2029
3. A KÖRNYEZETI ELEMEK ÁLLAPOTÁNAK ÉS AZ AZT BEFOLYÁSOLÓ FŐBB HATÓTÉNYEZŐK BEMUTATÁSA 18
3.1. LEVEGŐMINŐSÉG 18
3.1.1 Fűtés, égetés 19
3.1.2 Ipari levegőszennyezés és annak mérése 20
3.1.3. Közlekedésből eredő levegőszennyezés 23
3.1.4 A légtér terheltsége 24

VÁCDUKA

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 20/2017. (XII.14.) önkormányzati rendelet – a helyi környezet védelméről, a közterületek és ingatlanok rendjéről, a település tisztaságáról

Forrás: vacduka.hu

VÁCHARTYÁN

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: vachartyan.hu

VÁCRÁTÓT

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: **nem található**.

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat): **nem található**.

Forrás: vacratot.hu

VECSÉS

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Vecsés Város Környezetvédelmi Program (2025–2030)

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**Önkormányzati utak felújítása** Forgalomcsillapítás korszerű módszereinek széleskörű alkalmazása Vecsés belterületén **P+R, valamint B+R parkolók fenntartása, lehetőség szerinti bővítése a vasútállomás körzetében és a nagyobb buszmegállók környezetében** Kerékpáros infrastruktúra további fejlesztése **Gyalogos közlekedés feltételeinek javítása**
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Vecsési közintézmények energetikai korszerűsítése, megújulók hasznosítása**
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	Vecsés Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi környezet védelméről szóló 3/2024. (I.31.) önkormányzati rendelete 10. § alapján tilos a településen az avar- és kerti hulladék égetése. Minden év április és november között heti egy alkalommal elszállításra kerül az ingatlanok elé, az arra alkalmas zsákban kihelyezett zöldhulladék.
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	A burkolattal ellátott és a földutak találkozásánál sárrázók kialakítása
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Növényzet telepítése a város területén, védőfásítás** Faültetési program folytatása **Iskolakertek és sportpálya növényállományának növelése**
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**4.1.1. Környezeti nevelés, oktatás, szemléletformálás** A települési környezeti információk rendszeres megosztása a lakossággal
6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	
6-2-9	Egyéb intézkedések	**A levegőminőségvédelmi szempontok érvényesítése a területhasználatot érintő fejlesztések, önkormányzati döntések során** Önkormányzati és civil szervezetek együttműködési megállapodásainak létrehozása a környezeti szemléletformálás megvalósításában **Gazdasági szervezetek bevonása a környezeti feladatok megvalósításába és finanszírozásába**

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 3/2024. (I.31.) önkormányzati rendelet - a helyi környezet védelméről

Forrás: vecses.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Vecsés Város Környezetvédelmi Programja 2025-2030 (VKP): 1.4., 58. old. 4-5 sora

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

VKP: 2.4, 4. táblázat: 1.1.1-1.1.4, 1.4.1-1.4.2, 3.3.1, 3.4.1-3.4.3.

VKP: 3.1.1, 4.2.1, 4.2.2, 4.2.3: 104. old: 1.1., 105. old: 3.2.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- VKP: 4.2.3, 105. old: 3.2.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- VKP: 4.2.3, 106. old: 5.1-5.2, 107. old: 5.4.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- A Vecsés Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi környezet védelméről szóló 3/2024. (I.31.) önkormányzati rendeletének 10. § alapján tilos a településen az avar- és kerti hulladék égetése. Április és november között hetente 1 alkalommal elszállítják a zöld hulladékot az arra alkalmas

zsákokban. A zsákokat a Vecsés Városgondok Kft. irodájában lehet megvásárolni. 300 Ft/db, 4 db vásárlása esetén 5 db-ot kapunk.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- VKP: 4.2.3., 108. old. 8

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Egyes utcákban már korlátozva van. Ezen felül egyelőre nem tervezi az önkormányzat.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- A kerékpár úthálózat bővítése van folyamatban. A cél, hogy városunk összeköttetésben legyen a környező településekkel kerékpáros utak révén is, valamint a környező ipari parkok is elérhetőek legyenek kerékpárral a munkába járást elősegítve. Ezen kívül a városban a kerékpárral gyakran használt utak mentén kerül majd kialakításra kerékpárút.

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

- Helyi buszjáratunk van, melynek bővítésre kerül majd az útvonala, hogy a környező ipari parkokba elszállítsa az ott dolgozókat. A meglévő útvonalon járatsűrítéseket tervezünk. Továbbá a kerékpár útvonalak bővítése is folyamatban.

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- VKP: 4.2.3., 104. old: 1.1.

A légszennyezettség javítására irányuló – megvalósult, folyamatban lévő és tervezett – intézkedéseket bemutató táblázat

Megvalósult intézkedés megnevezése	Költség és forrás	Megvalósult (időszak)	Intézkedés részletes bemutatása	*Az intézkedés megfigyelt hatása
A vecsési Besztercei utca felújítása a Lőrinci utcától a Halmi utcáig TOP_Plusz-1.2.3-21-PT1-2024-00094	*165,6 millió Európai Uniós forrás és saját forrás*	2025.07-11 hó.	A projekt megvalósítása során a közel 21 ezer lakosú város Halmi-telepi városrészének egyik településszerkezeti jelentőségű gyűjtőútjának felújítása történt meg. A közel 1 km hosszú Besztercei utca felújítása 2. ütemből állt. Az 1. ütem megvalósítása: a Lőrinci utca és a Halmi utca közötti 600 méter hosszú szakasz kivitelezése volt a pályázat tárgya. Célunk a Besztercei utca meglevő aszfalt burkolatának felújítása, a meglevő szegélyek cseréje, csatlakozó utak, járdák, kapubejárók szintbeli csatlakozásának biztosítása, valamint a csapadékvíz elvezetés jó karbantartása volt. Az aszfaltút szélessége 5,70 méter, a pályaszerkezetet mindkét oldalon süllyesztett szegély keretezi, kivéve a gyalogátkelőhelyeknél és az autóbuszmegállók mellett, ahol az akadálymentesség biztosítása mellett ráfutás ellen kiemelt szegéllyel védik a gyalogosokat. A burkolat felújítása révén a jövőben az utca környezetében csökkentett zajterhelés várható. A padka minimum 50 cm szélességben választja el az úttestet a csapadékvíz szikkasztó és elvezető árkoktól. A földpadka tereprendezéssel és gyepesítéssel csatlakozik a meglévő zöldfelülethez. Az utca egyik oldalán lévő szikkasztóárkok felújításra kerültek, a csapadék helyben szikkasztásának jobb hatásfoka érdekében. A csapadékvíz szikkasztó és elvezető árkok felújítása miatt az átereszek is érintettek.	A projektben útfelújítást történt a helyi közlekedési infrastruktúra fejlesztésre. Az elhasznált, rossz minőségű út, buszmegálló és gyalogátkelőhely helyett jó műszaki állapotú, akár évtizedekig is használható infrastruktúrát kaptunk. Az új út gyorsabb áthaladást, kevesebb káros anyagkibocsátást eredményez. Az út melletti szikkasztó és csapadékelvezető árkok tervezett felújítása elősegíti a fenntartható belterületi csapadékvíz gazdálkodást. a zöldfelület növelése, padka gyepesítéssel és a meglévő fák, valamint annak gyökereinek megóvása a kivitelezés során.
Faültetési Akció 2021.	5.413.718 Ft Vecsés Város Önkormányzat Környezetvédelmi Alap	2021.07-11. hó között	A Faültetési Akció során facsemetéket oszt Vecsés Város Önkormányzata a lakosságnak, valamint a város közterületeire ültet fákat, pótolja a kivágásra ítélt darabokat. A lakosságnak az igényelt facsemetékért darabonként 2500 Ft jelképes összeget kell fizetnie a Környezetvédelmi Alapba, a kapott facsemetét az ingatlan előtti közterületre kell kiültetni. Amennyiben az	Az igényelt fák elültetését követően kialakul egy egységes utcakép a fafajtákat illetően, valamint a növekvő zöldfelülettel támogatja a lakosság és az önkormányzat a helyi környezet védelmét és a városi levegő minőségének javulását. 2021-ben 200 db facsemetét igényelt a lakosság, ebből 9 db-ot ingyen kaptak gyermek születése

			igénylő családban az akciót megelőző évben gyermek születik, 1 db fát ajándékba kapnak igénylés esetén. A lakosságnak igényelhető fajták: gömbkőris, gömbjuhar, gömbjuhar, csepleszmeggy és termés nélküli vérszilva.	végett. Az önkormányzat 73 db fát ültetett közterületre.
Faültetési Akció 2022.	4.208.295 Ft Vecsés Város Önkormányzat Környezetvédelmi Alap	2022.07-11. hó között	A Faültetési Akció során facsemetéket oszt Vecsés Város Önkormányzata a lakosságnak, valamint a város közterületeire ültet fákat, pótolja a kivágásra ítélt darabokat. A lakosságnak az igényelt facsemetékért darabonként 2500 Ft jelképes összeget kell fizetnie a Környezetvédelmi Alapba, a kapott facsemetét az ingatlan előtti közterületre kell kiültetni. Amennyiben az igénylő családban az akciót megelőző évben gyermek születik, 1 db fát ajándékba kapnak igénylés esetén. A lakosságnak igényelhető fajták: gömbkőris, gömbjuhar, gömbjuhar, csepleszmeggy és termés nélküli vérszilva.	Az igényelt fák elültetését követően kialakul egy egységes utcakép a fafajtákat illetően, valamint a növekvő zöldfelülettel támogatja a lakosság és az önkormányzat a helyi környezet védelmét és a városi levegő minőségének javulását. 2022-ben 130 db facsemetét igényelt a lakosság, ebből 6 db-ot ingyen kaptak gyermek születése végett. Az önkormányzat 28 db fát ültetett közterületre.
Faültetési Akció 2023.	4.058.666 Ft Vecsés Város Önkormányzat Környezetvédelmi Alap	2023.07-11. hó között	A Faültetési Akció során facsemetéket oszt Vecsés Város Önkormányzata a lakosságnak, valamint a város közterületeire ültet fákat, pótolja a kivágásra ítélt darabokat. A lakosságnak az igényelt facsemetékért darabonként 2500 Ft jelképes összeget kell fizetnie a Környezetvédelmi Alapba, a kapott facsemetét az ingatlan előtti közterületre kell kiültetni. Amennyiben az igénylő családban az akciót megelőző évben gyermek születik, 1 db fát ajándékba kapnak igénylés esetén. A lakosságnak igényelhető fajták: gömbkőris, gömbjuhar, gömbjuhar, csepleszmeggy és termés nélküli vérszilva.	Az igényelt fák elültetését követően kialakul egy egységes utcakép a fafajtákat illetően, valamint a növekvő zöldfelülettel támogatja a lakosság és az önkormányzat a helyi környezet védelmét és a városi levegő minőségének javulását. 2023-ban 109 db facsemetét igényelt a lakosság, ebből 9 db-ot ingyen kaptak gyermek születése végett. Az önkormányzat 57 db fát ültetett közterületre.
Faültetési Akció 2024.	6.065.190 Ft Vecsés Város Önkormányzat Környezetvédelmi Alap és Mezőgazdasági Céltartalék	2024.07-11. hó között	A Faültetési Akció során facsemetéket oszt Vecsés Város Önkormányzata a lakosságnak, valamint a város közterületeire ültet fákat, pótolja a kivágásra ítélt darabokat. A lakosságnak az igényelt facsemetékért darabonként 5000 Ft jelképes összeget kell fizetnie a Környezetvédelmi Alapba, a kapott facsemetét az ingatlan előtti közterületre kell kiültetni. Amennyiben az igénylő családban az akciót megelőző évben gyermek születik, 1 db fát ajándékba kapnak igénylés esetén. A lakosságnak igényelhető fajták: gömbkőris, gömbjuhar, gömbjuhar, csepleszmeggy és termés nélküli vérszilva.	Az igényelt fák elültetését követően kialakul egy egységes utcakép a fafajtákat illetően, valamint a növekvő zöldfelülettel támogatja a lakosság és az önkormányzat a helyi környezet védelmét és a városi levegő minőségének javulását. 2024-ben 134 db facsemetét igényelt a lakosság, ebből 6 db-ot ingyen kaptak gyermek születése végett. Az önkormányzat 40 db fát ültetett közterületre.
Faültetési Akció 2025.	5.363.845 Ft	2025.07-11. hó között	A Faültetési Akció során facsemetéket oszt Vecsés Város Önkormányzata a lakosságnak, valamint a város	Az igényelt fák elültetését követően kialakul egy egységes utcakép a fafajtákat illetően, valamint a

	Vecsés Város Önkormányzat Környezetvédelmi Alap		közterületeire ültet fákat, pótolja a kivágásra ítélt darabokat. A lakosságnak az igényelt facsemetékért darabonként 5000 Ft jelképes összeget kell fizetnie a Környezetvédelmi Alapba, a kapott facsemetét az ingatlan előtti közterületre kell kiültetni. Amennyiben az igénylő családban az akciót megelőző évben gyermek születik, 1 db fát ajándékba kapnak igénylés esetén. A lakosságnak igényelhető fajták: gömbkőris, gömbjuhar, gömbjuhar, csepleszmeggy és termés nélküli vérszilva.	növekvő zöldfelülettel támogatja a lakosság és az önkormányzat a helyi környezet védelmét és a városi levegő minőségének javulását. 2025-ben 409 db facsemetét igényelt a lakosság, ebből 9 db-ot ingyen kaptak gyermek születése végett. Az önkormányzat 30 db fát ültetett közterületre.
Folyamatban lévő intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Folyamatban (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és a várt hatásra vonatkozó megfigyelés**
Kerékpáros közlekedési infrastruktúra fejlesztése	565 M Ft pályázati (Európai Unió) és önkormányzati forrás	2026-2028	A tervezett kerékpáros fejlesztés két részből áll, amelynek területi lehatárolása az alábbi: Budapesti kapcsolat (Vecsés, Halomi út – Széchenyi út – Budai Nagy Antal utca) és Gyáli kapcsolat (Vecsés, Görgey utca – Gyál, Wesselényi utca között) Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra (km): 4280 km - kb. 580 m önálló kerékpárút - kb. 1000 m gyalog- és kerékpárút - kb. 2700 m nyitott kerékpársáv összesen kb. 4280 m célzott kerékpáros infrastruktúra, ezen felül további vegyes forgalmú szakaszok.	A fejlesztés befejezését követő 1-2 éven belül csökkenhet a rövid távú személygépkocsi-használatból eredő NOx és PM_{10} kibocsátás.
Göci Szabadidőpark fejlesztése	900 M Ft pályázati (Európai Unió) és önkormányzati forrás	2026-2028	Göci Szabadidőpark létrehozása, 21 állásos parkoló kialakítása is.	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából 1,2856 hektáron zöld infrastruktúra fejlesztés valósul mely, mely az üvegházhatásúgáz kibocsátásra nincs hatással, viszont a zöldterület növelése által segíti annak elnyelésének javítását.
Lanyi Liget Szabadidőpark fejlesztése	550 M Ft pályázati (Európai Unió) és önkormányzati forrás	2026-2029	Lanyi Liget szabadidőpark létrehozása, 68+2 férőhelyes parkoló kialakítása	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából 1,2 hektáron zöld infrastruktúra fejlesztés valósul mely, mely az üvegházhatásúgáz kibocsátásra nincs hatással, viszont a zöldterület növelése által segíti annak elnyelésének javítását.
Faültetési Akció 2026.	11.000.000 Ft Vecsés Város Önkormányzat	2026.07-11. hó között	A Faültetési Akció során facsemetéket oszt Vecsés Város Önkormányzata a lakosságnak, valamint a város	Az igényelt fák elültetését követően kialakul egy egységes utcakép a fafajtákat illetően, valamint a növekvő zöldfelülettel támogatja a lakosság és az

	Környezetvédelmi Alap		közterületeire ültet fákat, pótolja a kivágásra ítélt darabokat. A lakosságnak az igényelt díszfacsemetékért darabonként 5000 Ft, gyümölcsfákért 2000 Ft jelképes összeget kell fizetnie a Környezetvédelmi Alapba, a kapott díszfacsemetét az ingatlan előtti közterületre kell kiültetni, a gyümölcsfákat (max 2 db) az ingatlan magánterületére. Amennyiben az igénylő családban az akciót megelőző évben gyermek születik, 1 db fát ajándékba kapnak igénylés esetén. A lakosságnak igényelhető díszfák: gömbjuhar, japán díszcseresznye, gömbkőris, oszlopos gyertyán, gömbakác, gömb csepleszmeggy, díszkörte, Tilia „Szent István” hárs. A lakosságnak igényelhető gyümölcsfák: cseresznye, meggy, szilva	önkormányzat a helyi környezet védelmét és a városi levegő minőségének javulását. A gyümölcsfák osztásával szeretné gyarapítani a gyümölcstermő fák számát a városban
Tervezett intézkedés megnevezése	**Becsült költség és forrása**	**Tervezett (ütemterv)**	**Intézkedés részletes bemutatása**	***A tervezett javulási idő becslése és az intézkedés várt hatása**
-	-	-	-	-

VERESEGYHÁZ

Információ:

A dokumentáció elkészítésének ideje alatt és a kiadásának időpontjában a település hivatalos weboldalán - online és nyílt hozzáférésű anyagok között - a 2026. tárgyi évre vonatkozó érvényes Környezetvédelmi Program: Veresegyház Város Települési Környezetvédelmi Program (2023–2028)

Intézkedések

Kód	Intézkedés megnevezése	Települési intézkedés
6-2-1	A közlekedési eredetű kibocsátások csökkentése	**A gyalogos és a kerékpáros közlekedés feltételeinek javítása (járda- és kerékpárút-építés, valamint ezek karbantartása, a biztonságos használat feltételeinek javítása).** Kerékpártárolás, -bérlés, -kölcsönzés feltételeinek megteremtése, fejlesztése. **P+ R parkolók számának növelése, újak kialakítása** A közösségi közlekedés (infrastruktúra, járműpark) fejlesztése.
6-2-2	Épület és/vagy berendezés energia-hatékonyságának növelése (energetikai korszerűsítés, karbantartás) a kibocsátások csökkentése érdekében – lakossági, önkormányzati és gazdasági szereplők	**Középületek, közintézmények energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása (fűtési, hűtési és világítási rendszerek modernizálása, tanúsítása, épületszigetelés - Energiahatékonyság, termálfűtés beépítése továbbra is az újonnan épített közintézményekbe.** Helyi megújuló energiaforrások lehetőség szerinti, decentralizált felhasználása a környezeti szempontok figyelembevételével (Napelem park telepítési lehetőségeinek vizsgálata)
6-2-3	A légszennyező fűtési módokból (lakossági szilárd tüzelésből és az avar és kerti hulladék égetéséből) eredő kibocsátások mérséklése, visszaszorítása	A lakossági tüzelésből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése (Lakossági felhasználók, társasházak bekapcsolása a termálvíz felhasználó rendszerbe)
6-2-4	Az ipari és szolgáltatási eredetű kibocsátások csökkentése	
6-2-5	A diffúz porkibocsátások mérséklése	
6-2-6	A zöldfelületek és a városi zöldinfrastruktúra fejlesztése	**Zöldfelület-gazdálkodási tervezés (pl. koncepció, program kidolgozása; városi parkok stratégiai tervének elkészítése, rendelkezésre álló, hasznosítatlan területek felmérése és annak integrációja, valamint zöldfelületi fejlesztésre alkalmassá tétele a településrendezési eszközökkel összhangban)** Új lakó-, illetve egyéb beépítésre szánt területek kijelölése esetén új zöldterület (közkert, park) kialakítása
6-2-7	A szemléletformálás és a lakossági tájékoztatás erősítése	**A lakosság rendszeres tájékoztatása a település levegőminőségének állapotáról, szemléletformálási kampányok szervezése, fűtéskorszerűsítést, energiatakarékosságot támogató lakossági pályázatokról** Az egyéni közlekedési szokások alakítása szemléletformálással, folyamatos tájékoztatással. **Honlap kialakítása, aktualizálása, fejlesztések környezi hatásának ismertetése**

6-2-8	A levegőminőség-értékelés, monitoring és együttműködések fejlesztése	Nyári és téli időszakban elvégzett immisszió mérések a forgalmas kereszteződésekben és az ipar területeken
6-2-9	Egyéb intézkedések	**Levegőminőség javítását célzó intézkedési terv készítése** Komposztáló telep, ideiglenes zöldhulladék átrakó állomás

A környezetvédelmi feladatok megoldására vonatkozó önkormányzati rendeletet (határozat):

1. 26/2020. (XI. 27.) önkormányzati rendelet - Veresegyház város környezetvédelméről

Forrás: veresegyhaz.hu

Az érintett önkormányzat hivatalos állásfoglalása, megjegyzése:

Az intézkedések témában küldött önkormányzati válaszok, amelyek a HungAIRy projekt keretében készített online kérdéssorra érkeztek Budapest Főváros Önkormányzatának.:

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósított meg a település/kerület az elmúlt 10 évben?

- Széchenyi téri Óvoda energetikai korszerűsítése

Jelenleg milyen levegőminőség javító intézkedéseket valósít meg a település/kerület?

- 3 km hosszú kerékpárút építés.

Terveznek zöldterület-fejlesztést a településen/kerületben?

- Belterületei tavak körül történő fásítás. Esőkertek létrehozása. Erdősítés, új sávok betelepítésével. Belterületi erdők ligetesítése.

Terveznek energetikai korszerűsítést a településen/kerületben?

- Közintézmények energetikai korszerűsítése.

Terveznek a lakossági tüzelésből (fűtésből) származó légszennyező anyagok csökkentésére irányuló fejlesztéseket a településen/kerületben?

- Nem.

Tervezik olyan lakossági támogatási rendszer megvalósítását, amely keretében pl. háztartási, tüzelőberendezések cseréje történik, esetleg gépek energia-racionalizálása kerül megvalósításra?

- Nem.

Tervezik ipari és/vagy mezőgazdasági technológiához (folyamatokhoz) köthető légszennyező anyag csökkentésével kapcsolatos intézkedések bevezetését?

- Nem.

Tervezik az avar- és kerti hulladékégetés csökkentését, megszüntetését?

- Nem.

Terveznek szemléletformálási tevékenységeket a településen/kerületben?

- Kerékpár út építése, Virágos tiszta porta pályázat által történő lakossági szemléletformálás.

Amennyiben indokolt, tervezik a nehéz tehergépjárművek forgalomkorlátozásának szigorítását?

- Nem.

Tervezik a kerékpáros közlekedés fejlesztését, illetve az egyéni közlekedés megújuló és tiszta energián alapuló fejlesztésének elősegítését?

- kerékpárút hálózatfejlesztés 3 km hosszan

Terveznek energiahatékony és/vagy környezetbarát közlekedéssel kapcsolatos fejlesztéseket a településen/kerületben? Tervezik a közösségi közlekedés valamilyen formában történő megvalósítását?

kerékpárút hálózatfejlesztés

Milyen levegőminőség javító intézkedéseket tervez megvalósítani a település/kerület a következő 5-6 évben?

- Közintézmények energetikai korszerűsítése, nyílászárók, gépészeti fejlesztése, szigetelési munkálatok.

14.3 3. SZÁMÚ MELLÉKLET - FŐVÁROSI TULAJDONÚ CÉGEK INTÉZKEDÉSEI

Jelen melléklet a negyedik összefoglaló intézkedési csomag (ICs), ami a LIFE IP HungAIRy projekt keretében készült, a célja továbbra is, hogy segítséget nyújtson a Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációra vonatkozó, a levegő minőségének javítását célzó intézkedési terv felülvizsgálatához. Az anyag jelentős mértékben támaszkodik az évente kiadásra kerülő (most kiemelten a 2024. és 2026-os évre szóló), Budapest Főváros szakmai kiadványára a Budapest Környezeti Állapotértékelésre (BKÁÉ), a továbbiakban kiemelten annak a III. számú fejezetére épül. Határozott cél volt, hogy a BKÁÉ segítségével folyamatosan, évről évre nyomon követhető legyen a releváns feladatok és lehetőségek státusza, így a dokumentum összeállítása során a BKÁÉ-t alapul véve, illetve annak a kiegészítésére (pl. részletes kifejtés) törekedtünk. Az itt összegyűjtött feladatok, tervek és programok tételesen mutatják be azokat a 2023 óta megvalósult és nem megvalósult, a folyamatban lévő és a jövőben tervezett intézkedéseket, amelyek közvetlenül vagy közvetve, lokálisan vagy regionálisan, illetve időszakosan vagy maradandóan hatással lehetnek a jelölt terület levegő minőségére. A most elkészített dokumentumot feldolgozva jól felülvizsgálható a már előzőleg felhasznált és elfogadott ICs, illetve új elemekkel bővíthető, illetve a már elavult elemek eltávolíthatók. A levegőminőség javítását elősegítő, a Fővárosi Önkormányzat hatáskörében előkészített programok, tervek elemzése során a következő tematikus önkormányzati tervek kerültek feldolgozásra: az Integrált Területfejlesztési Stratégia (ITS), Budapesti Mobilitási Terv (BMT), Radó Dezső Terv, a Budapest Fenntartható Energia – és Klíma Akcióterve és Budapest Környezetvédelmi Programja. Munkánkat segítették a Fővárosi Önkormányzat illetékes főosztályainak, illetve a Fővárosi Önkormányzat közszolgáltatást végző gazdasági társaságainak szakemberei (pl. Budapesti Közművek Zrt., Budapesti Közlekedési Központ Zrt.). Az anyag elkészítése során az erre dedikált szervezettel, az összes intézkedési cél, feladat, illetve beruházási, intézkedési javaslat részletes egyeztetése megtörtént. Továbbra is szerepelnek olyan intézkedések a dokumentumban, amelyek komplex megközelítésűek, (forgalomcsillapítás, kerékpáros és gyalogos forgalom előtérbe helyezése, zöldfelületi intenzitás-növekedés, műszaki fejlesztések). A fentiek alapján nem lehet egzakt módon meghatározni, hogy mekkora lesz ezen projektek levegőminőségre gyakorolt hatása, de a sok azonos szemléletű intézkedés vagy beruházás közös eredője biztosan jobb városi levegőminőséget, klímát és komfortérzetet fog eredményezni. A fentieket erősíthetik a lakosság tudatosságának fejlődését célzó programok, ideértve a pontosabb, naprakész és hiteles tájékoztatást is. Az összeállítás tartalmazza a levegőminőséggel kapcsolatos már megkezdett vagy a közeljövőben induló szemléletformálási programokat. Fontos kihangsúlyozni, hogy az intézkedéseket hivatkozási szinten mutatjuk be, a vonatkozó további részletek a Fővárosi Önkormányzat illetékes főosztályainak, illetve a Fővárosi Önkormányzat közszolgáltatást végző gazdasági társaságainak hatáskörébe tartozik. Azok a programok, amelyek az állam erre fenntartott intézményének felelősségi körébe tartoznak, ebben az összeállításban nem szerepelnek. Azokat a levegőminőség javító programokat sem tartalmazza az anyag, amelyeket az agglomerációs települések saját hatáskörben készítettek elő, illetve indítanak. A Fővárosi Önkormányzat a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztályával együttműködve kérdőíves adatgyűjtést végzett, amelynek során felmérte az agglomerációs települések levegőminőség-javító programjait, továbbá lakossági kérdőív segítségével vizsgálta a fűtési és közlekedési szokásokat.

BUDAPESTI KÖZLEKEDÉSI KÖZPONT ZRT. (BKK)

a) Közösségi közlekedés

Intézkedés	Becsült költség		
		Megvalósult	Leírás
-	-	-	-
Intézkedés	**Becsült költség**		
		Folyamatban	**Leírás**
-	-	-	-
Intézkedés	**Becsült költség**		
		Tervezett	**Leírás**
42-es villamos vonal meghosszabbítása	40 Mrd (Határ út M-Népliget) 33 Mrd (Tulipán utca -Gloriett lakótelep)	2023-2030	A projekt keretében a 42-es villamos a jelenlegi Határ út M végállomástól meghosszabbításra kerül az Üllői úton keresztül a Népligetig Havanna lakótelepen át a Gloriett lakótelepig a Margó Tivadar utcán keresztül. Ennek keretében akadálymentesítésre kerülnek a jelenlegi peronok a kispesti Ady Endre úton. 42-es villamos meghosszabbítása a Havanna lakótelepen át a Gloriett lakótelepig is megvalósulhat ebben a projektben • Új villamospálya a Hattár út M és Népliget között • Új külön szintű aluljáró a 142-es vasútvonal alatt a villamosnak, és részlegesen a közúti forgalomnak • Új kerékpáros tengely a Havanna lakótelepen • Villamosperonok akadálymentesítése az Ady Endre úton • Új helyi átszállópont a Gloriett lakótelepen
A budapesti 3-as villamosvonal déli meghosszabbításának előkészítése és megvalósítása a Gubacsi hídig (Pesterzsébeti szakasz)	40,8 Mrd	2023-2030	Pesterzsébet belső területeire belépve az új kötöttpályás szolgáltatás hatása jelenik meg, tehát a párhuzamos utcákon közlekedő autóbuszok utasforgalma csökken, mivel egy villamos viszonylat esetén az utasok a hosszabb rágyaloglásokat is preferálják. A fejlesztés hatásai nem csak lokálisak a villamos vonal északi részeinek forgalomnövekedésével is kell számolni, erősödik például az M3 metróra hordás mértéke Pesterzsébetről. A pesterzsébeti szakasz esetleges későbbi folyatása a Gubacsi hídon át először a Csepel Szent Imre térig, majd az Albertfalvai híd megépítésével Budafok Városház térig tarthat. Nulladik ütem az 51-es villamos meghosszabbítása az elkészült Haller utca - Soroksári úti vágányokon át a Jászai Mari térre • Topánka utca és Török Flóris utca teljes keresztmetszeti megújítása • Új kerékpáros tengely a Török Flóris utcában • Új átszállópont a Csepeli átjárónál a H6 HÉV és a Topánka utcai villamos között
Budapesti villamos vonalak összekötése a Deák tér és Lehel tér között	38 Mrd*	2023-2030	A projekt keretében teljes keresztmetszetében megújul a Bajcsy-Zsilinszky út és a belső Váci út, humanizálásra kerül a Nyugati tér, és összekötésre kerül a 72-es és 83-as trolibuszok vonala, kiváltandó a 9-es autóbusz belvárosi szakaszát. Új villamosvonal létesül a Bajcsy-Zsilinszky úton és a Váci úton a Deák Ferenc tér és a Lehel tér között. Megtervezésre kerül a Szabadság híd forgalmi kiosztásának módosítása és statikai-dinamikai megerősítése az alacsonypadlós villamosok közlekedésének biztosítására. Akadálymentesítésre

			kerülnek a Kiskörúton található villamos megállóhelyek, valamint a 14-es villamos teljes vonala a Lehel tértől az északi végállomásig. *Tervezői tájékoztatás alapján az engedélyezési tervek ismeretében valószínűleg 65 Mrd Ft-ig is növekedhet a költség (egyelőre tételes alábontás és indoklás nem áll rendelkezésre).
Újpalotai villamosvonal megépítése	120 Mrd	2023-2030	Projektötlet: Villamosvonal kiépítése ütemezetten a Rákóczi - Thököly út tengelyen a belváros és Zugló között, teljes forráskeret esetében Újpalotáig kiépítve. A projekt célja új villamosvonal kiépítése Astoria - Újpalota között. A projekt elemei: • Korábbi Mexikói úti villamosvonal visszaépítése, az Erzsébet királyné úti kötöttpályás tengely bekötése a Thököly útba • Új kerékpáros főhálózati tengely kiépítése Rákóczi út - Thököly út - Csömöri út - Drégelyvár utca - Nyírpalota út teljes hosszában • Új, intermodális átszállópont kiépítése Újpalota vasútállomásnál • Csömöri út és Drégelyvár utca teljes keresztmetszeti megújítása • Rákóczi út forgalomcsillapítása, belvárosi autópálya jelleg megszüntetése • 77-es trolibusz meghosszabbítása a Thököly út - Rákóczi útvonalon a Blaha Lujza térig • Szorosan kapcsolódik a Rákóczi út humanizálása, az Astoria-Blaha Lujza tér villamos kiépítése és a trolibusz hálózat fejlesztése projektekhez
M1 metróvonal korszerűsítés és meghosszabbítása (Mexikói út - Rákosrendező)	Hosszabbítás: 80 Mrd Járműbeszerzés: 35 Mrd	2023-2030 2027-2030	A meglévő állomások átfogó felújítása, akadálymentesítése, új állomás a Hungária krt.-nál. Alsórákosnál meghosszabbításra kerül a Rákosrendező vasútállomásnál létesítendő intermodális csomópontig. Járműfejlesztés: Új, korszerű, csendes futású, energiatakarékos és nagyobb kapacitású járművek beszerzése, továbbá a járművek karbantartó bázisának és vasúti biztosítóberendezésének korszerűsítése. A projekt beruházási költsége a járművek tervezését és 18+2 db jármű beszerzését tartalmazza. A járműcsere miatt a mai járműtelep átalakítása is a projekt eleme.
M3 metróvonal meghosszabbítása Újpest-központtól Káposztásmegyerig, kapcsolódó beavatkozásokkal	230 Mrd	2023-2030	Projektötlet: Az M3 metróvonal meghosszabbítása Káposztásmegyerig, Rákospalota-Újpestig kéregvezetéssel, tovább felszíni vezetéssel, 5 új állomással: Rózsa utca, Rákospalota-Újpest, Óceánárok utca, Bőröndös utca, Megyeri út végállomás. Új intermodális csomópont, új vasúti megálló, új külön szintű közúti kapcsolat a vasút alatt, autóbusz terminál, P+R, B+R parkolók, gyalogos, kerékpáros kapcsolatok.
Kőbánya-Belváros-Óbuda új trolihálózatinfrastruktúra kialakítása (9-es busz kiváltása), Kőbánya-Belváros-Óbuda új trolihálózat kialakításához (9-es busz kiváltása) trolibuszok beszerzése – 25 db	15 Mrd	2025-2028	A projekt keretében egy új trolibusztengely jön létre Kőbánya központjától a Kőbányai út, Baross utca, Kiskörút, Bajcsy-Zsilinszky út, Margit híd, Lajos utca, Szentendrei út nyomvonalon, a mai 9-es autóbusz kiváltására. A teljes vonal egy részének felsővezetékkel történő ellátása (összesen kb. 5,5 km-en). 3 km kétirányú troli felsővezeték kiépítése Podmaniczky utca és a Kálvin tér között, kb. 2,5 km kétirányú troli felsővezeték kiépítése a Kőbányai úton a Könyves Kálmán krt. - Kőbánya-alsó vasútállomás végállomás között úgy, hogy egyes szakaszon a trolibuszok önjáróüzemmódban közlekednének. 25 db, 25 km önjárásra képes csuklós trolibusz beszerzése. Meglévő viszonylatok hajtáslánc váltása.
Trolihálózat-fejlesztés a Rákóczi-Thököly úti buszviszonylatcsoportok trolivá alakításával, Trolibusz járműbeszerzés a Rákóczi-	56 Mrd	2025-2030	A tervezett járműfejlesztés finanszírozási és beszerzési konstrukciójának vizsgálata, Budapest VII, VIII és XIV. kerület Rákóczi-Thököly úton 7 km troli-felsővezeték építése, a felsővezeték-rendszerhez áramátalakító alállomási kapacitás bővítése (a Kertész utcai és a Villányi úti alállomás bővítésével,

Thököly úti hálózatfejlesztésre (70 db csuklós trolibusz)			Zugló vasútállomás/Bosnyák tér térségében új alállomás kialakítása. 70 db csuklós, 10-15-30 km önjárásra képes trolibusz beszerzése a jelenlegi 5, 7, 7E, 8E, 108E, 110, 110E, 112, 133E autóbuszviszonylatok trolivá alakításához.
A fővárosi és az elővárosi vízi közösségi közlekedés feltételeinek megvalósítása - helyi és agglomerációs hajójáratok kialakítása, kikötők fejlesztése, elérhetőségük javítása, járműbeszerzés a szükséges tároló-karbantartó teleppel, hajóbeszerzés	-	-	Projektötlet: A projekt célja a Duna integrálása Budapest közlekedési rendszerébe. A projekt részét képezi a közszolgáltatás részét képező hajózás, a turista- és az áruszállító hajózás fejlesztése is. Fontos cél Budapest kulcs szerepének fenntartása a dunai és az európai hajózásban. A projekt egyes elemeinek részletesebb leírása: • A hajójáratok menetrendszerű fejlesztésének folytatása a közösségi közlekedés irányába. Alsó szint: Városi hajózás, a partok közötti kapcsolatok bővebb kialakításával, jó közösségi közlekedési átszállási lehetőségekkel, átkelő szerep betöltésével: A fővárosi Duna szakasz teljes hosszán, négy vonalon (2 alap és 2 gyorsjárat), a csúcsidőszakban a vonalak mindegyikén 20 perces sűrűséggel, azon kívül 60 percenként közlekedő rendszert alkot. A vonalak csúcsidőben 18 kikötőt érintenek. Felső szint: Elővárosi hajójáratok az agglomeráció településeiről a fővárosba ingázók kiszolgálására, ritkább megállással, az utazási idő lehető legrövidebb elérésével. • A rakparti kikötők megközelíthetőségének biztosítása nappal a buszos városnézés, éjjel pedig kikötőben lévő hajók kiszolgálása (szemétszállítás, mosodai szolgáltatások, áruellátás) érdekében. A rakpartokon turistabusz ki- és beszállóhelyek és várakozóhelyek kialakítása; A turistahajók rakparti, kikötői ellátásának biztosítása (pl. elektromos töltés biztosítása, szennyvízelvezetés. A turistahajók vízi ellátásának biztosítása, lehetőség szerint elektromos kishajók működtetésével kiszolgáló szolgáltatások biztosítása (hulladék eltávolítása a hajókról, mosott ruha, élelmiszer) •Járműtároló-karbantartó telep kialakítása: Csepeli vízi elosztó bázis •Nagyforgalmú kikötők kialakítása. A kikötők modulos kialakításúak, az utasforgalomhoz alkalmazkodva háromféle méretben készülnek az új rendszerhez, teljeskörű biztonsági, utastájékoztatási, beléptetési, kényelmi felszereltséggel. Az 1. ütemben megtörténik az Árpád híd, Batthyány tér, Kossuth tér, Vigadó tér, Várkert bazár, Fővám tér kikötők akadálymentesítése. • Hajók beszerzése: 1. ütemben: 17+1 db városi hajó (110 férőhelyes, ülőhelyek aránya minimum 40%, 40 km/h sebességre képes), 2. ütemben: 5+1 db agglomerációs hajó (165 férőhelyes, ülőhelyek aránya 100%, 60 km/h sebességre képes)
480 db tiszta busz forgalomba állítása Budapesten 2032- ig	125 Mrd	2025-2032	A járműstratégiával összhangban a fokozatos autóbuszállomány megújítását szem előtt tartva 2025-2032-es években összesen 480 db alternatív hajtású jármű (trolibusz és e-busz) beszerzése tervezhető. A becsült projektköltség a kapcsolódó infrastruktúra költséget is tartalmazza. A beszerzendő járműszám a járműstratégia azon szcenáriójának feltételezésével tervezett, mely szerint az alapmenetrendi szolgáltatás ellátásában nincs érdemi változás a belső szolgáltató és a versenyeztetett operátor arányát tekintve.
Igényvezérelt közösségi közlekedési szolgáltatások fejlesztése	3 Mrd	2023-2026	A projekt során új igényvezérelt útvonal kialakítására, valamint a kapcsolódó felszállópontok kiépítésére kerül sor. Jelenleg 1 éjszakai és 12 nappali viszonylaton működik Telebusz-rendszerben. A jövőben tervezett új Telebusz-rendszerben kialakított viszonylatok: Madárhegy, Csillebérc, Pálvölgy

b) Kerékpáros és gyalogos közlekedés

Intézkedés	Becsült költség	Megvalósult	Leírás
-	-	-	-
Közbringa-rendszer továbbfejlesztése II. ütem (további járműbeszerzések, szolgáltatási terület további bővítése)	-		A Bubi 2.0 szerződés szerint 2025. év végéig tartott.

Intézkedés	Becsült költség	Folyamatban	Leírás
Közbringa-rendszer továbbfejlesztése III. ütem (további járműbeszerzések, szolgáltatási terület további bővítése)	35,5 Mrd Ft	Folyamatosan végzendő feladat	2026-ban érkezik a Bubi harmadik generációja, amelyben megduplázódik a flotta, és nem csupán hagyományos, hanem elektromos rásegítésű kerékpárok is bérelhetők lesznek. Az új eszközpark és állomások a jelenlegi szolgáltatási terület határán túli városrészekben – például az Örs vezér tere, Kőbánya-Kispest vagy Újpest-Városkapu környékén – élőknek is könnyebbé teszik majd a méltán népszerű közbringa használatát.
Bringasztráda Program		2025 – 2029 (2032)	Átjárható, biztonságos kerékpárforgalmi főhálózat kialakítása érdekében megvalósul a város egyik legfontosabb észak-déli útvonalán és a hozzá kapcsolódó szakaszokon a meglevő elemek korszerűsítése és a hiányzó elemek kiépítése, az arra alkalmas szakaszokon emelt szolgáltatási szintű (bringasztráda) kialakítással. A projekt főbb elemei: Váci út, Bajcsy Zs. út, Kiskörút, Üllői út (Határ útig) Jelenleg futó tervezési projektek vannak az alábbi szakaszokra, projektenkénti bontásban: Üllői úti bringasztráda: Dési Huber utca – Nagyvárad tér Üllői út felújítás: Nagyvárad tér – Kálvin tér Újbuda – Újpest fonódó villamos: Bajcsy Zsilinszky út – Váci út/Lehel tér Váci úti bringasztráda: Victor Hugo utca - Csángó utca
Bringasztráda Program		2026-2029	**EuroVelo 6 nemzetközi kerékpárútvonal fejlesztése I. ütem - Észak-Buda** A városon belüli napi közlekedést, a rekreációt és a kerékpáros turizmust egyaránt szolgáló, magas szolgáltatási szintű útvonalak kialakítása a meglevő elemek korszerűsítésével és a hiányzó szakaszok kiépítésével. EuroVelo 6 (Duna menti) kerékpár-útvonal Észak-Buda (Városhatár - Lánchíd) Észak-Buda (Városhatár-Lánchíd között): tervezési és kivitelezési forrással rendelkezik, tervezése folyamatban. Az EuroVelo 6 (Duna menti) kerékpár-útvonal budapesti szakasza az egyik legforgalmasabb kerékpáros útvonal a városban, amely érinti a budai oldalon a Bem rakpartot, Óbudát és Római fürdőt is. A békásmegyeri Barát-patak és a Lánchíd között vezető kerékpáros infrastruktúra hossza 13,3 kilométer lesz.
Bringasztráda Program		2026-2029	**EuroVelo 6 nemzetközi kerékpárútvonal fejlesztése II. ütem - Dél-Buda, Észak-Pest** A Duna bal partján az országhatártól Budapestig már kiépített kerékpár-útvonal újpesti szakaszán hiányzó elemek hossza a Bagaria utcától az Újpesti vasúti hídig kb. 3,4 km. Ebből kb. 1,6 km hosszban az észak-pesti árvédelmi művek fejlesztése keretében épül ki az a kiszolgáló út, amely EuroVelo útvonalként is funkcionál majd (a tervezés folyamatban). A projekt keretében létrejön a Duna jobb partja mentén Budapesten végig haladó kerékpár útvonal utolsó hiányzó szakasza az M0 híd és Érd között (kapcsolódva a NIF által Százhalombatta-Érd felől kiépítendő szakaszhoz). Az M0 és a XI. ker. Mezőkövesd u. között korszerűsítésre (és egy szakaszon új nyomvonalra) kerül a meglevő útvonal, összesen kb. 11 km hosszúságban.
Bringasztráda Program		2026-2029	**EuroVelo 14 nemzetközi kerékpárútvonal fejlesztése - Rákos-patak, Budapest-Balaton** A városon belüli napi közlekedést, a rekreációt és a kerékpáros turizmust egyaránt szolgáló, magas szolgáltatási szintű útvonalak kialakítása a meglevő elemek korszerűsítésével és a hiányzó szakaszok kiépítésével. Műszaki tervezés folyamatban:

			Rákos-patak menti útvonal Duna és városhatár között. Ennek egy része VEKOP-támogatással várhatóan megvalósul 2023-ig, de a megvalósítás pontos ütemezéséről a kivitelezési tervek ismeretében dönt a Főváros. EuroVelo 14 (Budapest- Balaton) kerékpár-útvonal Dél-Buda (Városhatár - Duna között) + Déli leágazás: Méhész utca – Törökverő út között Rákos-patak menti ökoturisztikai folyosó o A XIII. kerületi szakaszon a zömében több mint 20 éve épült kerékpáros infrastruktúra korszerűsítésre, szélesítésre kerül a műszaki előírások és a gyalogos igények figyelembevételével. A XIV. kerület területén kiemelt jelentőséggel bíró Rákosrendező vasúti területének kerékpárral járható, külön szintű keresztezésének megteremtése új híd építésével, valamint az M3 autópálya bevezető szakaszán meglévő gyalogos felüljáró kerékpározhatóvá tétele. A Csömöri útig a tervezett nyomvonal „tempo 30" zónába sorolt kisforgalmú közutakon vezet a Rákos-patak északi oldalán a meglévő burkolaton burkolati jelekkel kijelölve. A Csömöri út és Füredi út között a patak mellett a meglevő, részben elavult kerékpárút korszerűsítésre kerül, megteremtve a lehetőséget a további rekreációs funkcióknak is. A kerülethatárig a közúton kijelölt kerékpáros nyomon vezet tovább az út. A X. kerület beépített területein, kisforgalmú utcákon kerül kijelölésre a kerékpáros nyomvonal. A Juhász utcán keresztül éri el újra a patak partot, ahol új kerékpárút épül a patak északi oldalán, valamint új műtárgyak is megépítésre kerülnek (Heves utca, Váltó utca). A X. kerület beépítetlen részén a Rákos-patak déli partján épül ki nyomvonal egészen a XVII. kerületi határig. A fővárosi védettségű természetvédelmi területen 11+900 szelvényt követően (Felsőrákosi rétek) nem aszfaltburkolat készül, hanem a természetvédelem számára elfogadható speciális stabilizált földút. A XVII. kerület területén a (Cinkotai út és Rákoscsaba utca között) meglévő kerékpárút szakasz funkcióbővítésére (gyalogos közlekedés) és meghosszabbítására kerül sor a város határáig. A Budapest – Hatvan vasútvonal külön szintű keresztezése a meglevő patakműtárgy kismértékű korrekciójával valósul meg. A Ferihegyi útnál új kerékpáros híd kerül megépítésre a Rákos-patak levezető meder felett. Az EuroVelo Budapest-Balaton keretében a BKK 7,6 kilométer hosszú kerékpáros útvonalat terveztet a XI. és a XXII. kerületben a Hosszúréti-patak és a Mezőkövesd út mentén. A projekt része a budafoki leágazás, amely egy teljesen új hálózati elemet jelent. A nyomvonalat úgy tervezik, hogy mindkét végén kapcsolódjon a már meglévő kerékpáros útvonalakhoz Albertfalván, Budafokon és Kamaraerdőnél, valamint a Budapest–Balaton kerékpáros útvonal Törökbálint és Kamaraerdő közötti szakaszához. A déli ágon, a Hosszúréti-patak felett új kerékpáros híd biztosítaná az átjutást. A projektnek köszönhetően tovább javulhat Kelenvölgy kerékpáros elérhetősége, valamint a környéken élők könnyebben megközelíthetik a lakóövezetek környékén lévő közintézményeket, boltokat, főbb közösségi közlekedési megállókat és szabadidős helyszíneket is. Ráadásul a tervezett szakasz közvetlenül kapcsolódik a dél-budai (Százhalombatta–Érd) kerékpáros útvonalhoz is, így a fejlesztés a kirándulók és túrázók számára is jelentős segítséget jelenthet. A projektet fele részben a Fővárosi Önkormányzat, fele részben a Magyar Állam finanszírozza.

Intézkedés	Becsült költség	Tervezett	Leírás
Kerékpárosbarát kerületek kialakítása	-	*Folyamatosan végzendő feladat*	A teljes közúthálózat kerékpározásbaráttá tétele a készülő közlekedésbiztonsági és forgalomcsillapítási tervben lefektetett alapelvek szerint, az alábbi eszközökkel: sebességcsökkentés, forgalomcsillapítás, konfliktuspontok kezelése, csomóponti korrekciók, útpálya újrafelosztása, egyirányú utcák megnyitása két irányú kerékpározásra, átjárhatósági akadályok megszüntetése, önálló kerékpárforgalmi létesítmények, közterületi kerékpártárolás bővítése, szemléletformálás.
Bringasztráda Program	1. 3,8 M Ft 2. 5 Mrd Ft 3. 0,66 Mrd Ft	1. 2023-2030 2. 2023-2026 3. 2023-2030	Új kerékpárforgalmi létesítmények építése; meglévő, de nem megfelelő létesítmények helyett új létesítmények kialakítása, illetve felújítása. A fejlesztések magukban foglalják az EuroVelo 5-6 és 14-es szakaszának fejlesztését is. **1. Hungária gyűrű (B20 bringasztráda) fejlesztése** Átjárható, biztonságos kerékpárforgalmi főhálózat kialakítása érdekében megvalósul a város egyik legfontosabb gyűrűjén és a kapcsolódó szakaszokon a meglevő elemek korszerűsítése és a

	4. 4,3 Mrd Ft	4. 2023-2030	hiányzó elemek kiépítése, az arra alkalmas szakaszokon emelt szolgáltatási szintű (bringasztráda) kialakítással. A projekt főbb elemei: Vágány u. és Kós K. sétány között műtárgy-átalakítás, Kós K. sétány - Mogyoródi út között hiányzó szakasz, Mogyoródi út - Rákóczi híd között korszerűsítés. Kapcsolódó szakaszok: Erzsébet királyné útja, Ajtósi D. sor, Gyáli út, Beavatkozás tervezett hossza kb. 15 km **1. Üllői út - Váci út tengely kerékpárosbarát fejlesztése, B3 bringasztráda kialakítása** Átjárható, biztonságos kerékpárforgalmi főhálózat kialakítása érdekében megvalósul a város egyik legfontosabb észak-déli útvonalán és a hozzá kapcsolódó szakaszokon a meglevő elemek korszerűsítése és a hiányzó elemek kiépítése, az arra alkalmas szakaszokon emelt szolgáltatási szintű (bringasztráda) kialakítással. A projekt főbb elemei: Kiskörút **2. Észak-Pest bringasztrádák (B1, B3, B4) fejlesztése** Emelt szolgáltatási szintű kerékpárforgalmi útvonalak kiépítése Azok az útszakaszok tartoznak a projektbe, amelyek nem komplex átalakítás keretében újulnak meg. Kb. 20 km hosszú útszakaszon. **3. Kelet-Pest bringasztrádák (B2, B9, B30)** Emelt szolgáltatási szintű kerékpárforgalmi útvonalak kiépítése. Azok az útszakaszok tartoznak a projektbe, amelyek nem komplex átalakítás keretében újulnak meg. Kb. 16 km hosszú útszakaszon.

c) További intézkedések

Intézkedés	Becsült költség	Megvalósult	Leírás
-	-	-	-
Intézkedés	**Becsült költség**	**Folyamatban**	**Leírás**
P+R parkolók ütemes megvalósítása	13 Mrd	nincs döntés	A 2020 előtt megkezdett program folytatása, 1 milliárd Ft költséggel előkészítéshez. A projekt keretében Budapest és környéke számos helyszínén létesülnek parkolók. Ahol körülbelül 2500 parkolóhely kialakítása. XIV. Mexikói út, II. Hűvösvölgy, IX. Közvágóhíd, XVIII. Pestszentimre vasútállomás, Budakalász, Lenfonó, Budakalász, Pomáz, Szigetszentmiklós, József Attila telep, Szigetszentmiklós-gyártelep, Tököl, Ráckeve, Kistarcsa, Mogyoród, Gödöllő Palotakert. A parkolók kialakításának becsült költsége kb. 13 milliárd Ft. A projekt célja továbbá az intermodalitás elősegítése a P+R parkolók létesítéséhez kapcsolódva. Ez az egyes helyszíneken a meglévő funkciók újragondolását, korszerűsítését, újak létesítését (pl. kereskedelmi funkciók, B+R), egymáshoz való kapcsolódásaik megteremtését (pl. gyalogos létesítmények építése), illetve ésszerűsítését is jelenti.
RAK-PARK	15,2 Mrd	2023-2026	A projekt célja a pesti alsó rakpart gyalogos-kerékpáros használatának elősegítése és minőségi építészeti megújítása, a kapcsolódó terek rendezése, egységes arculattal rendelkező, a kikapcsolódást biztosító közterülethálózat kialakítása, valamint a rakpartoknak a világörökség részét képező épített értékeinek megőrzése.
Intézkedés	**Becsült költség**	**Tervezett**	**Leírás**
Alacsony károsanyag kibocsátású övezetek (LEZ) bevezetése	-	-	Projektötlet: A belvárosi forgalomcsillapítás részeként a magas károsanyagkibocsátású járművek behajtásának korlátozása. A teherforgalom-korlátozás már évekkel ezelőtt megvalósult. A zónák felülvizsgálata és

			kiterjesztése, a szabályozás átalakítása, kamerarendszer kiépítése és az ellenőrzés megszervezése lesznek a következő feladatok. Az FPH Klíma- és Környezetügyi Főosztály részéről szakmai anyagok és a 2022 szeptemberében történt Közösségi Gyűlés eredményeinek ismeretében „szakpolitikai koncepció" készül, melynek társadalmi egyeztetésére a Fővárosi Önkormányzat és a fővárosi civil munkacsoportok keretében, valamint a Fővárosi Érdekegyeztető Tanácsban kerül sor.
Budapesti parkolásszabályozás fejlesztése	-	*2024-2030*	Parkolási zónák földrajzi kiterjesztése: A főútvonalak teljeskörű bevonása a közterületi fizető parkolás rendszerébe, egyes főútvonalakon a parkolóhelyek számának felülvizsgálata; Közterületi fizető parkolás zónáinak kiterjesztése a lakóterület 15%-ról 30%-ra, a teljes város területének 15-ről 25%-ra több ütemben; Közterületi parkolóhelyek csökkentése (évi 2-5%-kal) a belvárosban, kulturált parkolóhelyek kialakítása; Parkolási időszak kiterjesztése: hétvégi időszak díjfizetőssé tétele több ütemben (1.ütem: szombat, 2.ütem: teljes hétvége) Parkolási díjak növelése: a parkolási alapdíj fogyasztói árindexszel való évenkénti indexálásának bevezetése Lakossági parkolási kedvezmények csökkentése: Lakossági járművek elhelyezési kedvezményrendszerének szigorítása; Lakossági célú parkolóhelyek egységes forgalomtechnikai megkülönböztetése; Zöld rendszámos jármű elhelyezés kedvezményrendszer átalakítása (kizárólag zéró emissziós járművek támogatása 2026-ig); Egyéb jogcímű parkolás jármű elhelyezés kedvezményrendszer átalakítása Hatékonyabb parkolásüzemeltetés és ellenőrzés: Parkoló-automaták számának csökkentése, parkolásgazdálkodás digitalizálása (érme használat kötelezőségének eltörlése és a kényelmi díj megszüntetése); Fokozott ellenőrzés és kihágások szankcionálása Parkolóhelyek intenzívebb kihasználása: Közlekedési felületek optimális felhasználása, szegélyzóna koncepció készül 2023-ban.
Módváltási lehetőségek fejlesztése– mikromobilitási pontok, mobilitási pontok, mobilitási állomások, kerékpártámaszok kiépítése mikromobilitási pont, 10 mobilitási pont, illetve 1 mobilitási állomás, 2030-ig 2000 mikromobilitási pont, 100 mobilitási	-	*2024-2026*	2026-ig 1000 mikromobilitási pont, 10 mobilitási pont, illetve 1 mobilitási állomás, 2030-ig 2000 mikromobilitási pont, 100 mobilitási pont, illetve 10 mobilitási állomás fejlesztése a módváltás elősegítésére, forrás rendelkezésre állása függvényében megvalósítás.
Népligeti csomópont (Üllői út-Könyves Kálmán körút) hosszútávú rendezése	-	-	A felüljáró műszakilag leromlott állapotú. Folyamatban van a szerkezet részletes műszaki állapotát feltáró anyagvizsgálat megrendelésének előkészítése a híd üzemeltetését végző Budapest Közút Zrt. által. Ezzel párhuzamosan a BKK Zrt. forgalmi modellezést végezetet, mely a híd esetleges elbontásának hatásait vizsgálja. A híd további sorsáról a fenti két anyag ismeretében szükséges dönteni.
Budapest, Kossuth Lajos utca - Rákóczi út komplex megújítása közterületek újrafelosztása, buszfolyosó kialakítása, villamosvonal vizsgálata	Felülvizsgálat alatt	2027-2030	Budapest egyik legfontosabb sugárútjának revitalizációja, illetve a városszövetben betöltött szerepének helyreállítása. A közúti forgalom mérséklése mellett cél a közösségi közlekedés járműveinek előnyben részesítése, szélesebb gyalogos felületek biztosítása, a kerékpározás és egyéb mikromobilitási eszközök használatához szükséges feltételek megteremtése, és új fasorok ültetése az út mentén. A források rendelkezésre állásának függvényében az átalakítás ütemezett. A projekt keretében a Baross tér és a Március 15. tér között átrendezésre kerül a Rákóczi út és Kossuth Lajos utca közlekedési keresztmetszete, amelynek során a tengely komplex megújítása valósul meg,

			közösségi közlekedési sáv, buszfolyosó kerül kialakításra középen, valamint önálló kerékpáros infrastruktúra kerül kialakításra. A kötött pályás közlekedés visszaállításának vizsgálata is megtörténik. A projekt közvetlen eredménye a buszok keringési sebességének csökkentése, ezáltal az üzemeltetési költségek mérséklése párhuzamosan az utaselégedettség növelésével.
Nagykörút komplex megújítása - forgalomcsillapítás, aktív közlekedés feltételeinek javítása, zöldítés, humanizálás	11,4 Mrd	2027-2029	A Nagykörút megújításának célja a városszerkezeti szempontból jelentős nagyvárosi tengely élhetőbbé tétele, a közterületek megfelelő felosztásával, minőségi és gyalogosbarát megújításával, a körúton közlekedők számára a kellemes térérzet megteremtése, a meglévő és megújítandó fasorok életterének kedvezőbbé tétele, emellett pedig a közterületi zöldfelületek minőségi és mennyiségi javítása.
Aquincum Duna-híd és kapcsolódó úthálózat (körvasút menti körút kiépítése I. szakasz 10-es fő út – M3 autópálya között)	-	-	Projektötlet: A tervezett híd megvalósíthatóságának vizsgálata, több opciós vizsgálat alapján, amely eredményeképpen eldönthető, hogy szükséges-e egy új dunai átkelő építése a kijelölt szakaszon, és amennyiben igen, milyen szerkezeti kialakítással érdemes ezt megvalósítani. A vizsgálat része a kapcsolódó úthálózat is a 10 sz. főút és M3 között. A híd hossza kb. 702 méter.
A Petőfi híd rekonstrukciója	Nettó 500 (bruttó 635) millió Ft	2023-2030	A tervezési feladat magában foglalja a teljes mederhíd felújítását a hídfők dilatációjáig (dilatációs elemmel együtt), beleértve a budai oldali rakparti nyílást és hídfő szerkezetét, továbbá a Boráros téri felüljáró és a hídfő szerkezetét, a pesti oldali hídfőben vezetett észak-dél irányú gyalogos aluljáróval együtt. Tervező feladata az engedélyezési eljárásokhoz szükséges dokumentáció összeállítása, az engedélyeztetési folyamat olyan formában történő lebonyolítása, hogy az engedély alkalmas legyen a teljeskörű és a részleges felújítás megvalósítására is Megrendelő későbbi döntésének értelmében. Valamint a jogerős építési engedély, illetve minden további szükséges jogerős hatósági engedély, továbbá kezelői/üzemeltetői/tulajdonosi jóváhagyás és/vagy hozzájárulás megszerzése is. Ezt követően, Megrendelő általi lehívás esetén, az engedélyben előírtak átvezetésével el kell készíteni a kiviteli tervdokumentációt, valamint a kiviteli tervdokumentációt is tartalmazó, a kivitelezési közbeszerzési eljáráshoz szükséges tenderdokumentáció köteteit is A hídon a kerékpáros infrastruktúra átvezetését biztosítani kell.
Budapest, XXI. kerület, Csepeli gerincút (Teller Ede út) kialakítása, II. ütem előkészítése (Salak utca – Cseresznyefa utca)	20 Mrd	2023-2030	Az újonnan kiépülő útszakasz hossza 860 méter. Az új út mentén csapadékcsatorna és közvilágítás kerül kiépítésre. A projekt célja az intenzív beépítésű területek tehermentesítése, ezáltal a csepeli városközpont környezetminőségének javítása.
Budai felső rakpart közterületeinek rendezése: Fő utca és teresedései, Felhévíz, Bem József tér megújítása több szakaszban (DUNA-BUDA).	12,5 Mrd	2027-2030	A budai alsó rakpart észak-déli közlekedési folyosó szerepe megmarad, a budai belvárosi Duna-parthoz kapcsolódóan (a Fő utca és teresedései, Bem József tér megújításával) olyan köztérhálózat jön létre, amely vonzó a lakosság és a turisták számára egyaránt. A komplex szemléletű fejlesztéssel javulnak a kerékpáros közlekedés feltételei, a környezet a gyalogosok megváltozott igényeihez igazodik. A zöldfelületek fejlesztése, növelése ösztönzi a közterületek közösségi használatát, javítja a felső rakpartok és a kapcsolódó közterek gyalogos felületeinek kapcsolatát. •Bem József tér; •Fő utca és teresedései, a Bem József tértől a Clark Ádám térig, ideértve a Tarasz Sevcsenko teret, és a Szilágyi Dezső teret. A projekt 2022. év óta akadályoztatva van. A BKK 2026. április 7-én kelt, Főigazgató Úr részére írt

			levelében kezdeményezte a forrásszerződés lezárását tekintettel a folyamatban lévő peres eljárások időbeli elhúzódására és azok kimenetelének bizonytalanságára.
Egészséges utcák komplex fejlesztése	-	-	A projekt célja, hogy az „Egészséges utcák" TOP Plusz felhívásnak megfelelve Budapest közterületein kiegyensúlyozott, diverz közterület-használat jöjjön létre, a közlekedés terei alkalmasak legyenek bármely közlekedési móddal minden korosztály önálló közlekedésére, előnyben részesítve az aktív, helytakarékos közlekedési módokat, valamint helyet adjanak a tartózkodás, találkozás, szabadidő eltöltését szolgáló funkcióknak. Hatás: Budapest lakosai számára a közterületek az élettér meghosszabbítását jelentik, hozzájárulnak az aktívabb, egészségesebb, közösséghez kötődő életmód vezetéséhez, ez által az életminőség emeléséhez.

d) **Fenntartható és biztonságos mobilitást népszerűsítő és szemléletformáló kampányok**

A projekt célja a fenntartható, aktív- és mikromobilitási módok népszerűsítése, valamint szemléletformáló és a közlekedésbiztonsági célú kampányok megszervezése. A projekt több részelemből áll:

Intézkedés		
	Megvalósult	**Leírás**
-	-	-
Intézkedés		
	Folyamatban	**Leírás**
Hivatásos gépjárművezetők, közösségi közlekedésben dolgozó sofőrök számára szemléletformáló, érzékenyítő oktatás.	Folyamatosan	Kommunikációs tervek, kampányok standardok, érzékenyítés.
Kerékpározás és biztonságos gyalogos közlekedés oktatása	Folyamatosan	Cél: Magabiztos és használható tudással rendelkező, az aktív közlekedési módokat (elsősorban kerékpár) tudatosan használó fiatalok. Oktatási módszertan kidolgozása, amely gyakorlatorientált, vonzó üzenetekkel operál és nem elriasztó. Az országos közlekedésbiztonsági programokhoz csatlakozó rendezvények, kampányok. Gyakorlati oktatás támogatása. Oktatás óvodásoknak, általános iskolásoknak, középiskolásoknak, illetve felnőtteknek, aki meg akarnak tanulni biciklizni.
Aktív- és mikromobilitás népszerűsítése	Folyamatosan	Cél: Aktív módok magas társadalmi presztízse. Az aktív- és mikromobilitási módok a budapesti közlekedés alapjaivá válnak. Módszertani kézikönyv készítése a gyaloglás és kerékpározás népszerűsítésére. Népszerűsítő kampányok, bebiciklizés folytatása, kiterjesztése. – A munkába, iskolába járást, valamint Budapest gyalog vagy kerékpáron történő megismerését népszerűsítő kampányok szervezése, folytatása. A népszerűsítő kampányok keretében a (potenciális) felhasználók ismereteinek bővítése bebiciklizések szervezésével. Civil szervezetek meglévő kampányainak támogatása.
Közösségi és céges kezdeményezések.	Folyamatosan	Aktív és mikromobilitást népszerűsítő munkahelyi események, közös gyalogos, kerékpáros programok szervezése. Public relations (PR) tevékenységek. A közösségi médiában a véleményformálók, valamint az egyéb mainstream sajtótermékek munkatársainak bevonása a gyalog és kerékpárral történő közlekedéssel kapcsolatos ismereteik bővítése (pl. közös bebiciklizések, gyalogos séták). Marketingkommunikáció (népszerűsítés kombináltan és ágazatonként, különböző célcsoportoknak)
Közlekedésbiztonsági kampányok felülvizsgálata, érdemi, a védtelen közlekedőket megvédő kampányok indítása, érdemi közlekedésbiztonsági javuláshoz megfelelő forrás biztosítása	Folyamatosan	Áldozathibáztató kampányok megszüntetése, szakmai tartalom felülvizsgálata, a gyalog és kerékpárral történő közlekedéssel kapcsolatos ismereteik bővítése (pl. közös bebiciklizések, gyalogos séták). Marketingkommunikáció (népszerűsítés kombináltan és ágazatonként, különböző célcsoportoknak). Közlekedésbiztonsági kampányok felülvizsgálata, érdemi, a védtelen közlekedőket megvédő kampányok indítása, érdemi közlekedésbiztonsági javuláshoz megfelelő forrás biztosítása.

BKM Nonprofit Zrt. FŐTÁV Távhőszolgáltatási Divízió

A BKM Nonprofit Zrt. FŐTÁV Távhőszolgáltatási Divíziója jelenleg 19 fővárosi kerületben, csaknem 248 ezer lakossági (243 ezer lakás, 4,7 ezer közület, 0,3 ezer garázs) és mintegy 1.800 nem lakossági ügyfelet 8 távhőkörzetben és 4 tömbfűtés keretében lát el hőenergiával. A Társaság hőkörzetei jelenleg szigetüzemben működnek. A távhőhálózatot 4 kombinált ciklusú erőmű, 5 fűtőmű, 1 hulladékhasznosító mű, 8 gázmotoros kiserőmű és 1 gázturbinás fűtőerőmű, valamint 4 kazánház táplálja hőenergiával. Az összes kiadott hőmennyiségből (2025-ben 10 459 111 GJ) a külső hőtermelőktől vásárolt hő aránya 2025-ben 90,8% (a Fővárosi Hulladékhasznosító Művel, a HUHA-val együtt), a saját hőtermelés aránya 9,2% volt. A primer hőmixben 91,3 % a földgázbázison termelt hő részaránya, míg a Hulladékhasznosító Műben (mely 2024.04.01. óta a MOHU Zrt. tulajdona) a települési szilárd hulladék alapú hőtermelés 2025. évi aránya 8,7%, amelynek 50%-a a 9/2023. (V.25.) ÉKM rendeletnek megfelelően megújuló energiaforrásnak tekinthető. A fővárosi zöld távhőfejlesztések másik fontos eleme a geotermikus hőtermelő kapacitások létrehozása. A Társaság a megújuló energia hasznosításával kapcsolatos törekvéseinek elérése érdekében több külső partnerrel közösen vizsgálja a geotermikus energiatermelés lehetőségét. A BKM a Svájci alap pályázaton nyertes lett a BKV Fehér úti geotermikus kút szabad kapacitásának kihasználására, amely évente 31.898 GJ többlet zöldhő termelését jelenti (projekt összköltség 1,4 milliárd Ft, 60%-os támogatási intenzitás), a projektet 2025-2027. években tervezzük megvalósítani. Folyamatban van a Fővárosi Önkormányzat - Bayer Construct - BKM együttműködés a zuglói geotermikus projekt vonatkozásában. A BKM Távhőszolgáltatási divízió által jelenleg ellátott fogyasztói körrel, a nagyarányú kapcsolt energiatermelésnek is köszönhetően, a BKM tevékenységével jelentősen hozzájárul a fővárosi levegőminőség javulásához, az országos és fővárosi klímavédelmi célok teljesüléséhez.

a) Energiahatékonysági rekonstrukciók és innovatív fejlesztések a távfűtésben

Intézkedés	Tény költség		
		Megvalósult	Leírás
Füredi utcai fűtőmű keringtető szivattyúihoz frekvenciaszabályozók	184,2 M Ft	2022-2024	A Füredi utcai fűtőmű hatékonyságának javítása érdekében a fűtőmű keringtető szivattyúihoz frekvenciaszabályozók beépítése történt meg. A 2023. évben az előkészítés és a kivitelezés megkezdése, a 2024. évben a kivitelezés befejezése valósult meg.
Távvezetéki energiahatékonysági rekonstrukció	4 844,5 M Ft	2024-2025	A meglévő hálózat karbantartása és tervezetten, a hőveszteség és a korróziós hatások csökkentése érdekében előszigetelt, közvetlen földbe fektetett vezetékekre való átállás a szükséges vezetékcserék esetén. A rekonstrukciós munkák folyamatosak minden évben. A felújítás során törekszünk a távműködtetett és távfelügyeletbe kötött szerelvények beépítésére. A projektek nagy részét pályázati támogatás mellett valósítjuk meg. A rekonstrukciók eredményeként, tervezetten 6 139 GJ/év primerenergia-megtakarítás jön létre és 1 062 t/év CO2 csökkenés érhető el.
Hőközponti energiahatékonysági és irányítástechnikai rekonstrukció	2 098,3 M Ft	2024-2025	A műszaki színvonal emelésével a szolgáltatás hatékonyságának, a veszteség csökkentésének és az ellátás biztonságának növelése érdekében a BKM által kezelt hőközpontok rekonstrukciója. A beruházás során megtörténik a BKM által gyártott korszerű modul

			hőközpontok beüzemelése és a hőközpontok távfelügyeleti rendszerének kiépítése. Az éves program a saját kivitelezési kapacitások teljes kihasználásával folyamatosan megvalósul. A fejlesztések eredményeként 4.540 GJ/év primerenergia-megtakarítás jött létre és 274 t/év CO2 kibocsátás csökkenést értünk el.
64 db hőközpont teljes felújítása	907,9 M Ft	2024	-
6 helyszínen mintegy 953 nyomvonalfolyóméter távhővezeték rekonstrukciós feladata	2 352,9 M Ft	2024	-
66 db hőközpont teljes felújítása	1 190,4 M Ft	2025	-
5 helyszínen mintegy 883 nyomvonalfolyóméter távhővezeték rekonstrukciós feladata	2 491,5 M Ft	2025	-

Intézkedés	Becsült költség	Folyamatban	Leírás
Távvezetéki energiahatékonysági rekonstrukció	9 592,8 M Ft	(2025) 2026-tól	A meglévő hálózat karbantartása és tervezetten, a hőveszteség és a korróziós hatások csökkentése érdekében előszigetelt, közvetlen földbe fektetett vezetékekre való átállás a szükséges vezetékcserék esetén. A rekonstrukciós munkák folyamatosak minden évben. A felújítás során törekszünk a távműködtetett és távfelügyeletbe kötött szerelvények beépítésére. A projektek egy részét tervezetten pályázati támogatás mellett valósítjuk meg. A rekonstrukciók eredményeként, tervezetten 11 156 GJ/év primerenergia-megtakarítás jön létre és 742 t/év CO2 csökkenés érhető el.
Hőközponti energiahatékonysági és irányítástechnikai rekonstrukció	1 885,1 M Ft	2025-2027	A műszaki színvonal emelésével a szolgáltatás hatékonyságának, a veszteség csökkentésének és az ellátás biztonságának növelése érdekében a BKM által kezelt hőközpontok teljes és részleges rekonstrukciója. A beruházás során megtörténik a BKM által gyártott korszerű modul hőközpontok beüzemelése és a hőközpontok távfelügyeleti rendszerének kiépítése. Az éves program a saját kivitelezési kapacitások teljes kihasználásával folyamatosan megvalósul. A fejlesztések eredményeként, tervezetten 3.730 GJ/év primerenergia-megtakarítás jön létre és 224 t/év CO2 kibocsátás csökkenés érhető el.
BKV telephelyen új geotermikus hőátadó kialakítása és távhőhálózatba kötése	1 387,4 M Ft	2025-2027	A BKV VJSZ telephelyen korábban létesített geotermikus hőhasznosító rendszer éves kihasználtsága a zuglói távhőkörzetbe történő hőbetáplálással jelentősen növekedne. Ezzel a távhő számára megújuló, a földgázhoz képest várhatóan kedvezőbb árú hőenergiát biztosítana. A geotermikus hőhasznosító rendszert pályázati támogatás mellett valósul meg. A 2025. évben a tervezés, a 2026-27. években a kivitelezés valósul meg.
Újpalotai fűtőműben a keringtető rendszer fejlesztése	232,6 M Ft	2022-2027	Az Újpalotai fűtőműben a keringtető rendszer fejlesztése a 2022. évben kezdődött el, és a tervek szerint a kivitelezés a 2027. évben fejeződik be.
Észak-budai fűtőmű pótvízszivattyúzás átalakítása és nyári keringtetés kialakítása	141,8 M Ft	2024-2026	Észak-budai fűtőmű pótvízszivattyúzás átalakítása és nyári keringtetés kialakítása. A két külön projektben 2024-ben valósult meg a tervezés, 2025-ben a közbeszerzési eljárás lebonyolítása megtörtént, 2026-ban a kivitelezést valósítjuk meg. A két beruházás összesen 50 MWh/év megtakarítást eredményez.
Gazdagréti szivattyúállomás hőcserélőjének cseréje és szabályozásának fejlesztése	228,5 M Ft	2022-2026	A Gazdagréti szivattyúállomás hőcserélőjének cseréje és szabályozásának fejlesztése valósul meg. 2024-ben valósult meg a beruházás kiviteli tervezése, 2025-ben a Fővárosi Közgyűlés jóváhagyta a beruházást, melyet követően a közbeszerzési eljárás megindult, 2026-ban a kivitelezést valósítjuk meg. A beruházás 162 MWh/év megtakarítást eredményez.
BKM naperőművek telepítése 6-8 telephelyen	432,3 M Ft	2023-2027	A beruházásban naperőművek telepítése valósul meg 6-8 BKM telephelyen. A 2023-27. években folyamatosan valósulnak meg a naperőmű beruházások. A tervezés és a naperőművek telepítése tehát folyamatos, a telephelyek

			energiafogyasztásának és a létesítmények tetőszerkezetének vizsgálata alapján kerülnek kijelölésre a naperőművek telepítési helyei. A projekt célja az 1 MW beépített AC kapacitás 2026. év végéig.
Intézkedés	**Becsült költség**	**Tervezett**	**Leírás**
Észak-pesti szennyvíztisztító telepen speciális energiaközpont létesítése és a szennyvízből kinyert hő távhőhálózatba kapcsolása.	25 395 M Ft	2027-2030	Vizsgáljuk annak lehetőségét, hogy az Észak-pesti szennyvíztisztító telepen a szennyvízből mennyi hő nyerhető ki. A szennyvíztelepen egy speciális energiaközpontot építenénk, és az abban kinyerhető hőenergiát egy távhő-célvezeték építéssel kívánjuk a meglévő távhőhálózatra kapcsolni. A tervek szerint a projekt 2027-ben kezdődik el és várhatóan a 2030. évben fejeződik be.
Zuglói geotermikus hőforrás távhőrendszerre csatlakoztatása	1 592,1 M Ft	(2026) 2027	Előrehaladott állapotban van a Fővárosi Önkormányzat - Bayer Construct - BKM együttműködés a zuglói geotermikus projekt terén. BKM feladata a zuglói geotermikus hőforrás távhőrendszerre csatlakoztatása (hőátvétel biztosítása) és az irányítástechnika kiépítése. Az előkészítő munkák a 2026. évben, a kivitelezés a 2027. évben valósul meg. A geotermikus hőforrás átvételét pályázati támogatás mellett tervezzük megvalósítani.
Primer oldali hőszivattyúzás projektek megvalósítása	395,7 M Ft	2026-2028	Két primer oldali hőszivattyúzás projekt megvalósítása tervezett, melyek a távhő megújuló részarányának növelése érdekében kiemelkedően fontosak. Egyrészt a Gellért és a Rudas fürdők elfolyó vizeiből, másrészt a Duna vízéből, a Kelenföldi- és/vagy a Csepeli erőműnél tervezett a hőszivattyúzás. Mindkét projekt esetében 2026-ban a tanulmány elkészítését, 2027-ben a kiviteli tervezést, míg 2028-ban a kivitelezést tervezzük megvalósítani.
Kaszkád hajtás kiváltása az Újpalotai fűtőműben	160 M Ft	2026-2027	A projektben az Újpalotai fűtőmű I. keringtető szivattyú kaszkád hajtásának kiváltása valósul meg frekvenciaváltós szabályzással. Kaszkád hajtás kiváltása 56 176 kWh/év megtakarítást eredményez. A kiviteli tervezést 2026-ban, a kivitelezést 2027-ben tervezzük megvalósítani.
Kazánrekonstrukciós program (CO_2 EU direktívának megfelelés)	10 500 M Ft	2026-2029	A 70-80-as évekből származó kazánparkunk 2030 után már nem fog megfelelni a kibocsátási előírásoknak (CO_2 EU direktíva), ezért korszerűsítés, vagy csere szükséges. 2026-ban koncepcióterv készül a szükséges teljesítményekről, a fejlesztések technológiájáról és ütemezéséről. 2026-tól kezdve 2029. év végéig valósítjuk meg a koncepciótervben szereplő fejlesztések ütemezett végrehajtását.
103 db hőközpont teljes, 5 db hőközpont részleges felújítása	1 885,1 M Ft	(2025) 2026-tól	-
11 helyszínen mintegy 3 622 nyomvonalfolyóméter távhővezeték rekonstrukciós feladata	9 592,8 M Ft	(2025) 2026-tól	-

b) Távhőkörzetek összekapcsolása és új távhővezetékek építése, új fogyasztók bekapcsolása

Több projekt keretében megvalósuló **„távhőkörzetek összekapcsolása”** fejlesztések:

Intézkedés	Tény költség		
		Megvalósult	Leírás
1117 Kopaszi gát 5. BudaPart BRF lakóépület hűtése	79,3 M Ft	2024	Hűtési szolgáltatás kiépítése
1117 Kopaszi gát 5. BudaPart BRG lakóépület hűtése	77,6 M Ft	2024	Hűtési szolgáltatás kiépítése
1117 Kopaszi gát 5. BudaPart BRL lakóépület hűtése	96,1 M Ft	2024	Hűtési szolgáltatás kiépítése
XIII. Váci u. 81-85. Center Point I., II., III. irodaházak távhőre kapcsolása	803,9 M Ft	2024	Új bekötő távhővezetékek és hőközpontok építése
XIII. Cserhalom u. Duna Terasz 2-5 ütem A+B+C+D+ E+F épületek távhőre kapcsolása	363,8 M Ft	2024 (2025)	Új bekötő távhővezetékek és hőközpontok építése
XIV. Ajtósi Dürer sor 19. Dürer Park I. és II. ütem irodaház távhőre kapcsolása	79,2 M Ft	2024	Új bekötő távhővezetékek és hőközpontok építése
V. Széchenyi tér 2. Sofitel Hotel távhőre kapcsolása	133,2 M Ft	2024	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
Proform irodaépületeinek távhőellátása	302,2 M Ft	2024	Új gerinc- és bekötő távhővezeték építése
1117 Kopaszi gát 5. BudaPart BRL lakóépület	26,5 M Ft	2024	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
1117 Kopaszi gát 5. BudaPart BRG lakóépület	67,6 M Ft	2024	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
1117 Kopaszi gát 5. BudaPart BOG szálloda és iroda	64,1 M Ft	2024	Új bekötő távhővezetékek és hőközpontok építése
XV. Mélyfúró u. HUHA telephely távhővel történő ellátása	533,9 M Ft	2024	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
XI. Budafoki út 185-189. Elite Park II. – III. ütem távhőre kapcsolása	123,2 M Ft	2024	Új bekötő távhővezetékek és hőközpontok építése
IX. Soroksári út 58. City Pearl távhőre kapcsolása	177,8 M Ft	2024	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
I. Dísz tér 1-2. Egykori Vöröskereszt Székház távhőre kapcsolása	14,8 M Ft	2024	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
V. Honvéd u. 20. Honvéd Center irodaház távhőellátása	183,2 M Ft	2024	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
IX. Könyves K. körút 34. Liberty Irodaház távhőellátása	21,7 M Ft	2024	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése
IX. Vágóhíd - Pékerdő társasház I. ütem távhőellátása	54,1 M Ft	2024	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése
XIII. Gyöngyösi sétány 5., Óvoda távhőre kapcsolása	8,2 M Ft	2024	Új hőközpont építése
I. Döbrentei tér 9., Rudas fürdő hőközpont építése	16,2 M Ft	2024	Új hőközpont építése
1039 Füst Milán u. 2-8. Társasház távhőellátása	37,8 M Ft	2024	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
XI. Kopaszi gát 5. BudaPart BOH irodaépület	80,1 M Ft	2025	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése

1014 Palota út 1. József Főhercegi Palota, Várgarázs	26,0 M Ft	2025	Új hőközpont építése
1139 Üteg utca 23. Társasház távhőre kapcsolása	36,7 M Ft	2025	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése
1117 Kopaszi gát Budapart BOA távhőre kapcsolása	101,1 M Ft	2025	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
1117 Kopaszi gát Budapart BOIJ távhőellátása	72,3 M Ft	2025	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
1117 Kopaszi gát Budapart BOL távhőellátása	69,5 M Ft	2025	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
1117 Kopaszi gát Budapart BOM távhőellátása	53,0 M Ft	2025	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
1117 Kopaszi gát Budapart BOK távhőellátása	46,8 M Ft	2025	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
1014 Dísz tér 17. Honvéd Főparancsnokság	14,8 M Ft	2025	Új hőközpont építése
VIII. Korányi Sándor utca 3/a-3/b. NKE új oktatási és kollégium épületek távhőellátása	52,7 M Ft	2025	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése
XIII. Váci u. 81-85., Center Point III. irodaház	745,7 M Ft	2025	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
XIII. Cserhalom u., Duna Terasz Grande 2-5. ütem (A-F épületek)	320,2 M Ft	2025	Új bekötő távhővezetékek és hőközpontok építése
I. Szentháromság tér 7., Pallas Athéné Konferencia Központ és Apartmanház (PAKK)	14,5 M Ft	2025	Új hőközpont építése

Intézkedés	Becsült költség	Folyamatban	Leírás
1097 Soroksári út 58. City Pearl II. ütemtávhőre kapcsolása	231,1 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
1134 Szabolcs utca 11-13. WestSideGrand I. ütem távhőellátása	135,9 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
1106 Gyógyszergyári út 6-12. Kincsem by Bayer 1-5 épületek távhőellátása	95,2 M Ft	2026	Új hőközpontok építése
1106 Fehér út 12-14. Kincsem by Bayer 6-7 épületek távhőellátása	52,5 M Ft	2026	Új hőközpontok építése
Corvin VII. projekt II. ütem – 1083 Szigony u.-Tömő u.-Balassa u.-Apáthy u. távhőellátása	2,7 M Ft	2026	Mérőkör kiépítése
XI. Hauszman A. u. 7., Újbuda Garden lakóépület és kollégium épületek távhőellátása	20,4 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése
IX. Vágóhíd - Pékerdő u. Woodland társasház - II. ütem távhőellátása	10,4 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése
XI. Bogyó u. 1. B1 és B2 társasházak távhőellátása	106,7 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és mérőkörök kiépítése
XIII. Szabolcs u 7-9. WestSideGrand II. ütem távhőellátása	73,4 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
V. Gerlóczy u. 6. Tűzőrség távhőellátása	34,3 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
XIII. BHSE - Klapka u. 12. társasház távhőellátása	0,3 M Ft	2026	Mérőkör kiépítése

XI. Barázda u. 3. Újbuda Residence lakóépület távhőellátása	32,3 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése
XIII. Hegedűs Gy. u. 55. CosmoResidence társasház távhőellátása	41,3 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
XIV. Tengerszem u. 35-37. Rákosrendező épület távhőellátása	359,2 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
XI. Mérnök u. 12-14. Madeira Residence lakóház távhőellátása	56,2 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése
XIII. Petneházy u. 8. Capri Residence lakópark távhőellátása	75,7 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
XIII. Fáy u. 58. Vasas pálya (Vasas FC) távhőellátása	165,4 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése
XIII. Váci út 20-26. West End Business Center távhőellátása	26,1 M Ft	2026	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése

Intézkedés	Becsült költség	Tervezett	Leírás
Észak-pesti hőkörzet fejlesztése I. ütem	4 781,4 M Ft	2026-2029	A Pannónia I. és II. projektek prognosztizált új fogyasztóinak elláthatósága érdekében szükséges több alprojekt keretében. I. ütem: A hőkörzet ellátásához 2xDN500-as távhő gerincvezeték kiépítése a IV. kerület Pozsonyi utcai A004757 (65-2-0380) jelű aknától kb. 916 nyvfm hosszban. Észak-pesti hőkörzet fejlesztése I. ütem projekt csak új pályázati lehetőség megjelenése esetén kerül elindításra.
Észak-pesti hőkörzet fejlesztése III. ütem (Újpesti bővítés)	3 980,5 M Ft	2026-2029	A Pannónia I. és II. projektek prognosztizált új fogyasztóinak elláthatósága érdekében szükséges több alprojekt keretében. III. ütem: A hőkörzet ellátásához 1xDN1000-es távhő gerincvezeték kiépítése az Újpesti Erőmű és a Madridi út között kb. 1 220 fm hosszban. Észak-pesti hőkörzet fejlesztése III. ütem projekt csak új pályázati lehetőség megjelenése esetén kerül elindításra.
Távhőkörzetek összekapcsolása stratégiai gerincvezeték további fejlesztésével	-	2027-től	Kelenföldi és Csepeli hőkörzet összekötése, Kispesti és Csepeli hőkörzet összekötése, Galvani híd átvezetés szivattyúház telepítéssel, Csepel csillagpont - Rákóczi híd kooperációs gerincvezeték megépítése. Tervezése csak a Galvani híd tervezésének indulásával egy időben kezdődhet meg. A Kelenföldi és Csepeli hőkörzet összekötése projekt megvalósítása csak pályázati forrás rendelkezésre állása esetén indulhat meg. Megvalósítását későbbi évekre ütemeztük. A Galvani híd projekt a Kormányzat által halasztásra került, így a hídon építendő távhővezetéki projektünket és a teljes déli hőkooperációs vezetéképítési projektünket bizonytalan időre elhalasztottuk. A hőkörzetek összekapcsolásánál folyamatosan vizsgáljuk, melyik hőkörzetben jelenik meg zöld hőenergia. Fontos hogy csak akkor indulhat el ezzel kapcsolatban kiviteli tervezés és kivitelezés, amennyiben megjelennek új pályázati lehetőségek, és piacbővülés is elérhető a hőkörzetben.
*Pannónia távvezeték, belváros északi részének távhőellátása II. ütem	6 023,5 M Ft	2026-2030	Az V. kerület északi részének távhőellátása érdekében szükséges távhő- gerincvezeték – elosztóvezetékek, valamint bekötővezetékek építése. A projekt I. üteme a XIII. kerület Radnóti Miklós utca és az V. kerület Markó utca közötti szakasz, a projekt II. üteme az V. kerület Markó utca és az V. kerület Szabadság tér közötti szakasz. Belváros távhőellátása projekt Pannónia vezeték I. részben KEHOP Plusz szakaszolt projekt lett. A szakaszolással van lehetőségünk további új fogyasztók távhőre kapcsolására, melyet 2027. évtől lehetséges megvalósítani. A Pannónia II. ütem projekt csak új pályázati lehetőség megjelenése esetén kerül elindításra.
XIII. Róbert K. krt. 23. MBH Bank távhőellátása	33,4 M Ft	2027	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése

1138 Cserhalom u. Duna Terasz Green I. ütem távhőellátása	93,1 M Ft	2027	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
1133 Visegrádi u. 116. Aqua Business Center távhőellátása	109,6 M Ft	2027	Új bekötő távhővezeték és hőközpont építése
XI. Bartók Béla út 152/c. Griff társasház távhőellátása	43,6 M Ft	2027	Új bekötő távhővezeték és mérőkör kiépítése
XV. Szilas lakópark 1-8 lakóépületek távhőellátása	212,4 M Ft	1-4: 2027 5-8: 2028	Új hőközpontok építése

c) NO_x kibocsátás csökkentése érdekében a PTVM kazánok rekonstrukciója vagy cseréje

Intézkedés	Tény költség	Megvalósult	Leírás
*Új kazánok telepítése/teljesítmény leszabályozása az Észak-budai fűtőműben	130,7 M Ft	2022	A 110/2013. (XII. 4.) VM rendeletben („az 50 MWth és annál nagyobb teljes névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések működési feltételeiről és légszennyező anyagainak kibocsátási határértékeiről") foglalt határértékek teljesítési kötelezettsége miatt beruházásokat szükséges végezni az Újpalotai és az Észak-budai fűtőművekben, hogy a működés során keletkező NO_x mennyiségét csökkenteni lehessen. A kazánok bemenő hőteljesítménye csökkentésre került 50 MW alá, így a szigorúbb határértékek teljesítési kötelezettségének 2030-ig megfelelnek.
Intézkedés	**Tény költség**	**Folyamatban**	**Leírás**
-	-	-	-
Intézkedés	**Becsült költség**	**Tervezett**	**Leírás**
Kazánrekonstrukciós program (CO2 EU direktívának megfelelés)	10 500 M Ft	2026-2029	A 70-80-as évekből származó kazánparkunk 2030 után már nem fog megfelelni a kibocsátási előírásoknak (CO2 EU direktíva), ezért korszerűsítés, vagy csere szükséges. 2026-ban koncepcióterv készül a szükséges teljesítményekről, a fejlesztések technológiájáról és ütemezéséről. 2026-tól kezdve 2029. év végéig valósítjuk meg a koncepcióterv szereplő fejlesztések ütemezett végrehajtását.

d) Szemléletformáló események a BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. vonatkozásában

Intézkedések leírása:

Intézkedés	Megvalósult	Leírás
Bemutatóterem megszüntetése	2025-2026	Az országos hulladékgazdálkodási rendszert érintő változások okán, melynek keretében az érintett tevékenységi kör, valamint az ehhez kapcsolódó létesítmények átkerültek a MOHU, illetve a fővárost illetően a MOHU Budapesthez, a BKM szemléletformáló feladatellátása 2026 januárjával befejeződött az érintett telephelyeken. A korábban kialakított bemutatótermi kiállítás megszűnt.

A fenti szemléletformáló rendezvényeken kiemelt szerepet kapott a fenntarthatóság, környezetvédelem, a levegőtisztaság védelme. A szemléletformálás kitért arra is, hogy a lakosság által a vegyestüzelésű kazánban elégetett hulladék károsanyagkibocsátása jelentős környezet- és egészségkárosító, míg a HUHA-ban a hulladékégetés kiegészült a károsanyagok többlépcsős leválasztásával, hogy az

előírásoknak megfelelő határértékeken belül távozzon a füstgáz. A fogyasztók bekötése a távhőrendszerbe számos előnnyel jár a belvárosi lakosoknak, melyből a legfontosabb, hogy az egyéni fűtési rendszerekből adódó környezeti többletterhelés kiváltható a távhőszolgáltatással, amely a légszennyezettségi körülményeken is számottevően javítana.

e) Szemléletformálás a hulladékgazdálkodás területén

Intézkedés	Becsült költség		
		Megvalósult	Leírás
*Szemléletformáló és Újrahasználati Központok – SZÚK	713,5 M Ft	2013-2023	A KEHOP-3.2.2-15-2016-00001 azonosítószámú „A fővárosi hulladékgazdálkodási rendszer környezetbarát technológiáinak bővítése, a hulladékfeldolgozás és újrahasznosítás arányának növelése” elnevezésű Projekt keretében európai uniós támogatásból és hazai finanszírozásból Szemléletformaló és Újrahasználati Központok kerültek megvalósításra. A modern hulladékfeldolgozási, hulladékgyűjtési technológiák, valamint az ezekhez kapcsolódó szolgáltatások széles körű elterjedése indokolttá teszi, hogy a fenntartható hulladékgazdálkodás fejlesztése mellett a környezettudatos gondolkodás és magatartás szemléletmódjának elsajátítása egyaránt eljusson a felnőtt és fiatalabb generációkhoz is.
KEHOP-3.2.2-15-2016-00001 azonosítószámú "A fővárosi hulladékgazdálkodási rendszer környezetbarát technológiáinak bővítése, a hulladékfeldolgozás és újrahasznosítás arányának növelése" elnevezésű Projekt	92,7 M Ft	2013-2023	Projekt keretében kötelező és megelőzési célú kommunikációs tevékenység került lefolytatásra. A kommunikációs tevékenység keretében a Projektben megvalósult komplex hulladékkezelési és újrahasznosítási rendszer megismertetése, bemutatása és népszerűsítése valósul meg – többek között a lakosság (lakossági fórumok, reprezentatív kutatások), a szakmai szereplők, valamint a sajtó munkatársainak a bevonásával. A környezettudatos (hulladékok keletkezésének megelőzése, újrafelhasználása, hasznosítása; hulladéktermelés csökkentése; termék és technológia tervezés új alapokra helyezése) és a társadalomért felelős szemléletmód elsajátítását támogató szakmai rendezvények, szemléletformáló roadshow-ok kerültek megrendezésre.
KEHOP-3.2.1-15-2017-00024 azonosítószámú "A fővárosi hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése, különös tekintettel a hulladékgyűjtési, szállítási és előkezelő rendszerre" elnevezésű Projekt	147 M Ft	2023	Projekt keretében kötelező és szemléletformáló kommunikációs tevékenység került lefolytatásra. Kiemelten fontos a fővárosi hulladék begyűjtési rendszer hosszú távú fenntarthatósága szempontjából, hogy a szelektív hulladékgyűjtési lehetőségek (pl. házhoz menő rendszerben magvalósított szelektív zöld – és csomagolási hulladékgyűjtés, hulladékudvarok, gyűjtősziget rendszer stb.) megfelelő ismereteinek átadása, széleskörű ismeretterjesztése szükséges.

BKM NONPROFIIT ZRT. FŐKERT KERTÉSZETI DIVÍZIÓ ÉS A FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL VÁROSTERVEZÉSI FŐOSZTÁLYÁNAK HATÁSKÖRÉBE TARTOZÓ ZÖLDTERÜLETI FEJLESZTÉSI INTÉZKEDÉSEI

a) Zöldterületek felújítása

Intézkedés	Forrás megnevezése	Megvalósult	Leírás
Szent István park Óra parcella megújítása	62 M Ft	2023-2024	A Szent István parkban a leromlott állapotú parcellát közösségi költségvetésből, 62 milliós keretösszegből rehabilitáltuk 2024-ben pihenőpark funkcióval. A tervek a környék lakosságának bevonásával készültek el. Az óraparcella 2024-ben történt kivitelezése óta a kerületi parkhasználókból verbuválódott aktív civil csoport rendszeresen részt vesz a parkterület zöldfelületi karbantartásában.
II. János Pál Pápa tér megújítása	saját és VIII. kerületi forrás	2023-2024	2023-ban elindult és 2024-ben befejeződött a park koncepciótervének elkészítése partnerségben a VIII. kerületi önkormányzattal. 2024-ben kisebb rehabilitációs munkákat is végeztünk, amelyek érintik egy új nyilvános WC kialakítását, a park öntözőhálózati kiépítését és a kutyafuttató javítását is.
Intézkedés	**Forrás megnevezése**	**Folyamatban**	**Leírás**
II. János Pál Pápa tér megújítása	saját és VIII. kerületi forrás	2026-2027	A park körbejárhatóságát és a parhoz csatlakozó utcánál iskolautca kialakítását kerületi forrásból tervezteti a kerület a fővárossal egyeztetve, a körbejárhatóság kapcsán az Erkel Színház mögötti elzárt parkolóterület a park része lehet. A tervek elkészültét követően a Főváros a Közösségi Költségvetés terhére száll be a parkrész átalakításába várhatóan 2027-ben.
Budai parktengely megújítása	-	2021-2028	A Horváth-kert, a Vérmező és a Városmajor megújítása, rekreációs funkcióinak a lakossági igényekhez igazodó újratervezése, a közparkok vonzerejének növelése. Vérmező stratégiai terv elkészült 2021-ben. A Vérmezei parkfelújítási beruházásra együttműködési megállapodást kötöttünk az I. kerülettel 200 millió Ft-os keretösszeggel. Ez részben megvalósult, ugyanakkor a kerület felmondta a meg nem valósult Vagon büfé és környezete rendezését célzó projektelemet a legnagyobb sajnálatunkra. A Vérmező egészére koncepcióterv készült részvételi tervezéssel, az ütemezett felújítást ezen terv alapján végezzük források függvényében, előkészületben a Lovagló sétány fasorának rehabilitációja. Városjamorra sikeres tervpályázat valósult meg BFK finanszírozásban 2022-ben, ezt nem követte továbbtervezés, az állami fél jelenleg szünetelteti a projektet. A XII. kerülettel és a II. kerülettel együttműködési szerződést kötöttünk, amelynek keretében közös finaszírozban megindult a Városmajor rehabilitációja. Elkészültek a templom mögötti fogadótér és esőkert, a Beethoven szobor környezetrendezése és a Nyúl utcai kaputárség tervei, zajlik a Városmajor koncepciótervének készítése, eltávolítottuk a veszélyes fákat a majorból, új televényszigetek és egy öntözött piknikterület jött létre. A Horváth kert az I. kerület tulajdonában áll, az elmúlt időszakban készült rá egy felújítási terv, megvalósítása kerületi feladat, a kert üzemeltetését átadtuk a kerületnek 2025 végén.
*Városháza park	saját forrás (RRF?)	Tervpályázat eredményesen lezárult 2022-ben 2024-ben kötöttünk tervezési szerződést a nyertes pályázóval a koncepciótervi szakasz 2024	A meglévő de rossz állapotú Városháza Park és a Városháza azzal határos parkolójának megnyitásával és átalakításával cél Budapest új főterének kialakítása, amellyel a belváros rekreációs terei bővülnek, és új programhelyszín jön létre. A továbbtervezésre a szerződést megkötöttük, 2024 november végére lezárult a koncepciótervi szakasz, 2026 tavaszára elkészült az engedélyezési terv, jelenleg az összes engedély megérkezésére várunk

		végére lezárult, az engedélyezési terv 2026 májurára lett készen.	sikeres Központi tervtanácsi bemutatás után. A Kiviteli tervek 2027 elejére várhatók. Forrás megléte (RRF vagy saját forrás) esetén a kivitelezés 2027-ben kezdődhet el leghamarabb. A Városháza park területén 2024 tavasszal teljesen felszámoltuk a parkolási lehetőséget és egy Pop-Up park került kialakításra, amelyet jelenleg a Budapest Brand tölt meg programokkal. Ezt megelőzően 2023. november 17-én, Budapest születésnapján megnyílt a Városháza passzás és a Merlin.
*Népliget megújítása	Nyílt tervpályázat kiírás megtörtént 60 M Ft-os keretösszeggel	Stratégia terve elkészült: 2021 3 éves Intézkedési Terv elkészült: 2024	A Népliget régóta tervezett megújításának célja, hogy a leromlott eszközállományú, rossz megítélésű és zöldterületi szempontból alulhasznosított közpark olyan komplex, közcélokat szolgáló városi zöldterületként kerüljön megújításra, amely az alapszintű park infrastruktúra fejlesztése mellett tartalmas szabadidős és rekreációs lehetőséget biztosít az oda látogatók számára, alternatívát kínálva a jelenleg túlhasznált városi parkok (Margitsziget, Városliget) mellett. Mindezen fejlesztéseknek a meglévő értékes növényzet, a kedvező zöldfelületi arány megőrzése mellett a történeti kertként őrzött kultúrtörténeti értékek megerősítését is kell szolgálniuk. A tervezett beavatkozások előkészítésre stratégiai terv készült, amihez közösségi tervezés keretében fogadta az önkormányzat az online észrevételeket, javaslatokat. 2023 április 14-re megszületett a stratégiai terv alapján kiírt ötletpályázat eredménye, amely később a részletesebb kiviteli tervek alapjául szolgálhat majd. Az ötletpályázatot egy 3 éves intézkedési terv elkészítése követte 2024-ben, ahol priorizáltuk, hogy egy a következő 3 éves időszakban a park mely részleteivel foglalkozunk. Ez érint üzemeltetési és fejlesztési kérdéseket, valamint parkmenedzsment kérdéseket is. Megalakult széles tulajdonosi és társadalmi bázison a Népliget Munkacsoport, amely évente ülésezik majd és a motorja lehet az előrehaladásnak. Az intézkedési terv decemberi elfogadását követően részletesebb kiviteli tervek és megvalósítási szakaszok követhetik az eddigi előkészítő munkát a rendelkezésre álló források függvényében. Térfigyelő kamarák kerültek kiépítésre, Megkezdődött a Lechner Ödön sétány részletes tervezése, befejezés előtt áll a közwc projekt, a KBM-mel tárgyalásokat kezdeményezünk a Planetárium és Körvasút megújítása kapcsán kialakuló Ecseri úti park kaputérség és a Balkán utcai gyalogos-kerékpáros aluljáró vonatkozásában.
Flórián tér közparki felújítás	saját forrás	Koncepcióterv készült 2022-ben Engedélyezési tervek készültek 2024-ben talajvízkútra	A területre készült koncepcióterv alapján közparki és rekreációs fejlesztés megvalósítása várat magára. A koncepciót terv alapján előfásítások valósultak meg, illetve előkészületben egy talajvízkút és öntözőrendszer létesítése. A kút fúrására 2026-ben kerülhet sor régészeti előzetes vizsgálat után. Az öntözőrendszer fejlesztésére a III. kerülettel kooperálva látunk lehetőségeket.
Óbudai-sziget rekreációs célú és karakterőrző fejlesztése	-	Stratégia terv elkészült 2022-ben Játszótér kiviteli tervei készülnek 2023-ban Játszótér kivitelezése megtörtént	A terület fejlesztésének célja a természeti értékek megőrzése, a zöldfelület fejlesztése és a karaktervédelem. Olyan értékalapú fejlesztések megvalósítása a cél a szigeten, amelyek a természeti értékek védelme mellett biztosítják a lakossági igényeknek megfelelő rekreációs funkciókat. A növényállomány ütemezett megújítása mellett az ökologikus zöldfelületek mennyiségét, a biodiverzitást, az élőhely védelmet támogató fejlesztések és a lakossági környezettudatosságot erősítő projektek megvalósítása a cél. Budapest Főváros Önkormányzata 2022. évben zöldinfrastruktúra tervezési feladatok részeként megbízta a BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Kertészeti Főigazgatóságát az Óbudai sziget játszótér felújítás kiviteli tervének elkészítésével. A teljesítés 2025 év tavaszán várható.

			Budapest Főváros Önkormányzata 2022. január 1.-i hatállyal helyi jelentőségű természetvédelmi területté nyilvánította a sziget ártéri galériaerdejét 25,1 ha-on. A terület pontos lehatárolását a Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013. (IV. 18.) önkormányzati rendelete tartalmazza. Előkészítés alatt áll egy talajkutas öntözőrendszer tervezése, engedélyeztetése, kivitelezése, a tervek 2025-re, a kivitelezés 2026-2027-ben várható. A K-híd 2026 őszétől 2027 tavaszáig újulhat meg, az erre vonatkozó közbeszerzés kiírásra került. A Sziget Kft-vel közösen a FŐKERT és a Budapest Közút vizsgálja a parki burkolatok felújításának műszaki lehetőségeit.
Fasor telepítési program	-	Folyamatosan	Üres fahelyek további beültetése, telepített faegyedek ötéves utógondozása (mennyiségi helyett minőségi fapótlás, fák életterének javítása, növényvédelem, öntözés), öntözőzsákok alkalmazása a megfelelő vízutánpótlás biztosítására – ütemezett fapótlási terv alapján, fasor rekonstrukciók: Üres fahelyek további beültetése, telepített faegyedek ötéves utógondozása (mennyiségi helyett minőségi fapótlás, fák életterének javítása, növényvédelem, öntözés), öntözőzsákok alkalmazása a megfelelő vízutánpótlás biztosítására – ütemezett fapótlási terv alapján, fasor rekonstrukciók: A 2020-2024. évi időszakban, faállomány fenntartás keretében eddig 15000 db fa került eltelepítésre a Fővárosi kezelésben lévő fasorokba. További 20 000 fát ültettünk erdészeti csemeteként az erdőterületeink pótlására. A fák a telepítést követően 3 éves intenzív gondozásban részesülnek. A vegetációs időszakban, az időjárási körülményektől függően átlagosan 14-16 alkalommal végezzük öntözésüket, biztosítjuk a fatányérok folyamatos gyommentesítését, a fák szükség szerinti növényvédelmét, koronaalakító metszését. Ugyanezen időszak alatt a favédelmi tervek és a zöldfelületkezelői szakvélemények 2500 db meglévő fát mentettek meg a kivágástól azzal, hogy a terveket ebbe az irányba terelték. Az ütemezett kiemelt fasorrekonstrukciók fatelepítései az alábbi helyszíneken valósultak meg: 2020 ősz – XIII. Újpest rkp. 2021 – XXII. Péter Pál utca 2021 – XVIII. Üllői út 2022 – VIII. Fiumei út 2022 – VII. Rottenbiller utca 2023 – XIX. kerület Ady Endre utca 2024. – IX és XVIII. kerület Üllői út 2024. – XI. és XII. kerület Hegyalja út 2024. – III. kerület Rozgonyi Piroska utca Jelenleg a közparkjainkban és a fasorainkban 11 ezer veszélyes közeli rossz állapotú faegyed cseréje aktuális, ezekre a közszolgáltatási szerződés csak töredékben biztosít forrást. 2026 tavaszán bevezetésre került egy új faültetési protokoll, amely a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás jegyében segíti a pótolt fák minőségi fahely kialakítását és azok megmaradását.
Margitsziget megújításának folytatása	600 M Ft	-	Mező projekt és további fejlesztések. A Margitsziget jelentős része az elmúlt években megújult (öko-játszótér, fitneszpark, futókör, zenélő szökőkút, japánkert stb.). Ugyanakkor továbbra is megújításra, a park rendszerébe integrálásra szorul a korábbi Margitszigeti Nemzeti Tenisz Versenyközpont jelenleg elzárt területe. Itt a tervezés, felújítás célja olyan természetközeli kialakítású, ökologikus zöldfelületi fenntartású parkrész kialakítása, amely kapcsolódik a környező közpark zöldhálózatához. Hasonlóképpen megújításra szorul a Művészsétány a HM Tenisztelep és a Napközis Tábor is. Ezenkívül folytatni kell a margitszigeti úthálózat, gyalogutak megújítását is (FINA keretében magvalósított

			fejlesztések folytatása). A kivitelezésre jelenleg hiányzik a forrás.
Mocsáros-dűlő természetvédelmi célú rehabilitációja	-	Life pályázat lett benyújtva 2022-ben, támogatott státusz 2024-2031 között	A Mocsáros-dűlő természetvédelmi szempontokat figyelembe vevő, valamint a klíma-vészhelyzet mérséklésére irányuló fejlesztése: élőhely-rehabilitációs projektek végrehajtása, oktatóközpont létesítése, időszakos vízborítású árvíztározó kialakítása. A természetvédelmi célokon túl lehetőség van városi szintű zöldinfrastruktúra fejlesztésre, az élhető város és a klímavédelem érdekében: erdőterület összetételének átalakítása, őshonos fafajok alkalmazásával. A vizsgált időszakban Budapest Főváros Önkormányzata által vezetett konzorcium LIFE pályázatot nyújtott be, amely a 2021-es elkészültét követően, végül 2024-ben lett az Európai Unió által támogatott projekt. Az elkövetkező 7 éves ciklusban a Mocsáros természetvédelmi rehabilitációja megtörténik. Ettől függetlenül – ezzel párhuzamosan – a főváros a BKM FKF Hulladékgazdálkodási Divíziójával a területen található illegális hulladék és sitthalmokat 2022-ben nagyobb mennyiségben számolta fel (a feladat több éve zajlik). Több régi épület és rom került felszámolásra, mely 2024-ben és 2025-ben is folytatódik. 2023-ban megtörtént a Mocsáros-dűlő természetvédelmi terület kibővítése, de a terveink szerint még további 15 hektárral bővülhet majd a későbbiekben a védett terület. megkezdődött a Mocsáros területén lévő erdő ökológiai átalakítása, haladnak az FCSM vízjogi tervei a vízmegtartásra, a Főváros 2026 júniusában sikeres végrehajtást eszközölt a jogcím nélkül 13 hektár területet használó gazdálkodó ellen
Rákos-patak: Városias patak-revitalizáció és zöldsétány kialakítása, kerékpáros infrastruktúra kiépítése	kerületi források és saját források, TÉR-KÖZ	Mesterterv 2017-ben elkészült, ezek alapján zajlanak a tovább tervezések.	Angyalföldön a patak szakasz revitalizáció során mérnökbiológiai meder-megújítás, hullámtér kiszélesítése, a terület zöldfelületi és ökológiai fejlesztése a cél. Zuglóban a patak meder revitalizációja, osztott rézsű, íves vonalvezetés kialakítása. Patak menti kerékpáros infrastruktúra, közvilágítás kiépítése, valamint a kapcsolódó közpark rekreációs fejlesztése. Zuglóban a Paskál strand menti szakasz revitalizációja történt meg a beton meder felszedésével és reno matracra cserélésével, valamint a meder vonalvezetésének természetesebbé tételével és padkás rézsűk kialakításával. A XVIII. kerületi szakaszon kerületi forrásból készülőben van egy rekonstrukciós terv a Nyilas tábla területén. Budapest Főváros Önkormányzata 2022. évben zöldinfrastruktúra tervezési feladatok részeként megbízta a BKM Nonprofit Zrt. FŐKERT Kertészeti Főigazgatóságát a Rákos-patak Kubala László park közparki fejlesztése kiviteli terveinek elkészítésével a korábban a FŐKERT Nonprofit Zrt. által készített koncepciótervek alapján. a Kubala park elkészített terveit a főváros benyújtotta a TOP+ pályázatra. Előkészületben a Rákosrendezői Rákos-patak szakasz rehabilitációs tervezése a 2026 tavaszán sikeresen lebonyolított Rákosrendező Tervpályázat nyomán.
Erdőtelepítési program			A BKM Zrt FŐKERT kertészeti divízió 300 hektárnyi eddig nem kezelt fővárosi erdőterületen kezdte meg a kezelési munkákat. Ennek során részbe közösségi költségvetési forrásból, részben a közfeladatellátás során több mint 15 ezer erdészeti konténeres fát telepített el, illetve bővítette a parkerdei infrastruktúrát tanösvényekkel, erdei tornapályával, erdei játszótérrel több helyszínen. Az erdők rekonstrukciója során több helyszínen az ott felhalmozódott illegális hulladék eltávolítására is sor kerül. Az erdőkezeléseinkben az örökerdő koncepció mentén olyan állandó erdőborítású erdők megtartása a cél, amelyek elsősorban a lakosság rekreációs igényét és a fafajcserékkel az őshonos állományok növelését,

			ellenállóképességük javítását célozzák a biodiverzitás emelésével. Kiemelt projektek: 1. Terebesi-erdő teljes körű megújítása (Fehérdűlő) 2. Farkaserdő természetvédelmi fejlesztése 3. Pilisi Parkerdő Zrt. erdőfejlesztési projektjei 4. Hármashatár-hegy ─ „Városi erdők” projekt, Szépvölgyi úti parkolók erdősítése, meglévő erdők természetvédelmi célú kezelése 5. Óbuda-hegyvidék korábbi bányaterületeinek rekultivációja 6. Cinkotai kiserdő természetközeli erdőként való megújítása 7. Szépvölgyi erdő rehabilitáció 8. Rákoskeresztúri erdő rehabilitáció 9. Pesterzsébeti erdő rehabilitáció 10. Csepeli erdő 11. Aquincumi erdő 12. Újpest Farkas-erdő rekonstrukciója Erdő besorolású, de erdővel nem borított területek alkalmassági vizsgálata, erdőtelepítési program kidolgozása: A településszerkezeti, zöldfelületi rendszer szempontjából kedvező elhelyezkedésű potenciális erdőterületek alkalmasságának felmérése - termőhely-feltáró vizsgálat készítése, telepítés lehetőségeinek vizsgálata, a terület természetvédelmi szempontú értékelése, magántulajdonú erdőtelepítésre alkalmas területek erdősítési protokolljának kidolgozása, motivációs eszközök bevezetése, kárpótlási földek tulajdonosi megosztottságának kezelése. Erdősítésre alkalmatlan területek rekreációs célú zöldfelületként, ligetesen fásított, erdőparkként való hasznosítása javasolt, környező lakóterületek zöldfelületi, rekreációs ellátottságának javítása céljából. 2 helyszínen városi erdők projektet valósítunk meg 2022-ben 50 millió Ft-os keretösszeggel, 2024-ben a Farkas-erdőben indultak el azóta is tartó erdőrekonstrukciós munkák.
Római-part és a Gázgyári Duna-part közparki és természeti rehabilitációja, a galériaerdők és vízparti rekreációs területek védelme	KEHOP+ és TOP+	2024-2025	Az árvízvédelmi feladatokkal összehangoltan a terület átfogó rekreációs célú fejlesztése, a természetközeli jelleg megtartása, a zöldfelületek minőségi és mennyiségi növelése a galériaerdők és a vízparti rekreációs területek védelme mellett. A fejlesztési lehetőségek között szerepel a parti sétány folytatása az Aranyhegyi-patak és az Almási Balogh Lóránd utca között és a part menti használaton kívüli műtárgyak közösségi célú hasznosítása. Megvalósíthatósági tanulmány és koncepció terv készült el 2023-ra. „024-re a Nánási és a Királyok úti gát és közterületrendezés engedélyezési terve készült el. Az engedélyezést jelenleg egy folyamatban lévő per akadályozza. A per sikeres lezárultát követően véglegesíthető a kiviteli terv és kezdhető meg a fejlesztés KEHOP+ forrásból. A Római parton koncepciótervi készültséget értünk el 2024-re. Itt a TOP+ forrás lehet a továbbtervezészáloga.
XI. kerület Hosszúréti csalitos	saját és XI. kerületi forrás	2025-2026	A 13 ha nagyságú terület közparkként kiszabályozott volt zártkert, amelynek rekreációs használata felértékelődőben van. Ezért tervezést készülünk elindítani a kerülettel együttműködve egy későbbi park funkcionális kialakítására. Ezzel párhuzamosan a területen 2025-ben megvalósul egy közösségi kert, amely közösségi költségvetésből épül a koordinálásunkban. Elkészült a park kezelési terve, amelynek az egyeztetése zajlik a parkhasználókkal.
III. Aquincum park	saját forrás	2025-2026	A 8 ha nagyságú terület különleges régészeti terület az Aquincumi múzeum közelében. A felszín alatt húzódnak az Aquincumi polgárváros romjai. A régészeti szakértőkkel összhangban itt egy olyan park kialakítása a cél, amely bemutatja egykori római város úthálózatát, de egyben védi a romokat a jövő számára talajtakarással és integrált kutyás használatra is

			alkalmas, tehermentesítve ezzel Mocsáros természetvédelmi területeit. A koncepciótervezést a területre 2024-ben indítottuk el. 2026 tavaszán a kitűzést követően megvalósult itt egy olyan kezelési intézkedés, amely úthálózatot nyírt a természetközeli területbe a kutyások számára, ennek tesztüzeme zajlik ebben az évben.
Feneketlen-tavi park megújítása	TÉR-KÖZ, saját és XI. kerületi források, RRF?	2023-2026	2023-ban elindult a park koncepciótervének elkészítése partnerségben a XI. kerületi önkormányzattal, amely 2024-re elkészült. 2024-ben kisebb rehabilitációs munkákat végeztünk el, amelyek érintették a játszóteret, a nyilvános WC elhelyezését, a Villányi úti fogadótér térségének tervezését és a Kosztolányi Dezső tér rekonstrukcióját. 2025-2026 fordulóján kiviteleztük a Villányi úti térség rekonstrukciós munkáit. A koncepcióterv nyomán további beavatkozásokra van szükség, ennek forrásai lehetnek az RRF források.
Intézkedés	**Forrás megnevezése**	**Tervezett**	**Leírás**
Parki úthálózat rekonstrukciója (Gellért-hegy, Óbudai-sziget, Népliget)	saját forrás és RRF	2027-2029	Jelzett parkokban nagyon régen vannak akkut és problémás sétaútszakaszok, amelynek kopóréteg cseréje a botlásveszély miatt nem tűr halasztást. Az RRF források gyors és hatékony felhasználásnak egyik célterülete lehetne ez a program.
Kiemelt városi parkok és zöldfelületek öntözőhálózati terveinek, smart öntözőhálózatának tervezése, alternatív vízforrásokból	RRF	2027-2030	A zöldfelületeink mindössze 6%-a öntözött és a klimatikus változások megkövetelik, hogy ezt az arányt azokon a területeken, amelyek intenzív használat alatt vannak növeljük a lehető legnagyobb víztakarékosság (smart öntözés) bevezetése mellett. Ez kb 1 millió m2-t érint, miközben a többi területen fokozatosan át kell állni az extenzív gyepes, természetközelibb, ritkább kaszálási technikákra.
Keresztúri telephely integrált fejlesztése (FŐKERT HQ, kertészeti oktatási és kutatási központ létesítése)	Dob utcai telephely értékesítés + Budapest OP	2027-2031	Az 50 hektáros területen mind a telephelyi infrastruktúra, mind a komposztüzem mind az izrealita üvegházak örökségvédelmi fejlesztése, mind az oktatási és kutatási központ kialakítása, mind pedig a Rákos-patak revitalizáció fontos pontok. Elképzelhető, hogy itt kaphat helyet egységesen a FŐKERT központja is

A FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL HATÁSKÖRÉBE TARTOZÓ ÉPÜLETENERGETIKAI FEJLESZTÉSEK

A Fővárosi Önkormányzat tulajdonával érintett szolgáltató gazdasági társaságok ingatlanállományának épületenergetikai fejlesztései, megújuló energia használata, energiahatékonyságot eredményező technológiai fejlesztések, valamint kapcsolódó épület- és technológiai felügyeleti rendszerek (IKT) kialakítása a BKM Budapesti Közművek Nonprofit Zrt. Köztisztasági Divízójának, BTI Temetkezési Divíziójának, a Fővárosi Vízművek Zrt.; a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt.; Budapest Gyógyfürdői és Hévizei Zrt.; –esetében. A lenti táblázatban megadott adatok megvalósítása a Fővárosi Önkormányzat költségvetési helyzetének függvényében valósulhatnak meg.

ÉPÜLETENERGETIKAI ÉS TECHNOLÓGIAI FEJLESZTÉSEK A FŐVÁROSI TULAJDONÚ GAZDASÁGI SZERVEZETEKNÉL

a) FCSM Zrt. esetében a 2024-2026. években megvalósult fejlesztések

Intézkedés	Forrás megnevezése		
		Megvalósult	Leírás
10 kV főelosztó és iszapcsarnok trafóház közötti dupla kábel cseréje	30,4 M Ft	2024	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
Egyedi klímaberendezések telepítése	7,8 M Ft	2024	Kehidakustányi Oktató Központ
Diszpécser helyiségében klímaberendezések cseréi	1,8 M Ft	2024	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
Klímaberendezések telepítése a telepvezetői irodába, a titkárságra és a műszerész irodába	1,9 M Ft	2024	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
Klímaberendezés cseréje a csatornaiszap fogadó technológiánál	0,5 M Ft	2024	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
Daikin 5kW-os klímaberendezés beszerzése üzembehelyezéssel	1,2 M Ft	2024	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
XXII. Ártér utcai átemelőtelep elektromos helységbe klímaberendezés telepítés	0,2 M Ft	2024	Ártér utcai átemelőtelep
Öltöző konténer klímaberendezéssel, elektromos csatlakozással	2,1 M Ft	2024	Ferencvárosi Szivattyútelep
Kapcsolótérben klímaberendezés cseréje	1,4 M Ft	2024	Zsigmond téri szivattyútelep
Szerverszobában 2 db klímaberendezés cseréje	2,8 M Ft	2024	Kerepesi úti telep
Szivattyúházban klímaberendezés cseréje	1 M Ft	2024	Ferencvárosi Szivattyútelep
Egyedi klímaberendezések telepítése	1 M Ft	2024	Kerepesi út 21. VI. épület
Légfúvó gépház technológiai épület villamoshálózatának biztonságtechnikai felújítása	1,5 M Ft	2024	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
3 db GreeComfort X 5,3 kW klímaberendezés telepítése	1,4 M Ft	2024	Zsigmond téri szivattyútelep
Fertőtlenítő technológiai épület villamoshálózatának biztonságtechnikai felújítása	1,6 M Ft	2024	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
Központi gépház technológiai épület villamoshálózatának biztonságtechnikai felújítása	2,3 M Ft	2024	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
CSIF csatlakoztatása az optikai hálózatra	2,9 M Ft	2024	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
1 - 2 sz. rothasztótorony pneumatikus csőrendszerének	4,3 M Ft	2024	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep

cseréje			
Napelemek és teljesítménymérők irányítástechnikai fejlesztése	2,9 M Ft	2024	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
2.sz. CATERPILLAR turbóközepek cseréje	13,8 M Ft	2024	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
JENBACHER gázmotor gáznyomás fokozó fúvójának cseréje	5,2 M Ft	2024	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
CATERPILLAR gázmotorok felújítása	140,9 M Ft	2025	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
A-vonal levegőellátás korszerűsítése, kiviteli tervezési és kivitelezési munkák elvégzése	275,5 M Ft	2025	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep*
B-vonal levegőztető rendszerének korszerűsítése (két szekció)	51 M Ft	2025	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep*
Csatornaiszap fogadó műtárgy fejlesztése, kiviteli tervezési és kivitelezési munkák elvégzése	103,4 M Ft	2025	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep*
Irodaépület villamos biztonságtechnikai felújítása	11,5 M Ft	2025	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
"A" vonal 1. szekció recirkulációs iszap frekvenciaváltó csere	3,8 M Ft	2025	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
Rediflo 2 VFD frekvenciaváltó, 230 V	2,2 M Ft	2025	Környezetvédelmi Osztály
2. szám kút (Grassalkovich kút) Schneider Elektric ATV630 frekvenciaváltó cseréje	0,9 M Ft	2025	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
1-es gépcsoportba Dunfoss Aqua Drive 160kW-os frekvenciaváltó beszerzése és beépítése	2,9 M Ft	2025	Átemelőtelepek
CAT1 gázmotor felújítás	26,6 M Ft	2025	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
CATERPILLAR gázmotor TECJET csere	11,3 M Ft	2025	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
2 sz. CATERPILLAR gázmotor gázkar cseréje	8,1 M Ft	2025	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
1 sz. CATERPILLAR 2-es turbó cseréje	8,4 M Ft	2026	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
Hűtő- és fűtőberendezések cseréje	2,5 M Ft	2025	FCSM Zrt. telephelye
	0,8 M Ft	2025	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
	0,8 M Ft	2025	Balatonfüredi Kosztolányi Üdülő
	0,5 M Ft	2025	Kelenföldi Szivattyútelep
	2,7 M Ft	2025	FCSM Zrt. telephelye
	1,2 M Ft	2025	Dél-pesti szennyvíztisztító telep
	1 M Ft	2025	Ferencvárosi Szivattyútelep
	1,6 M Ft	2025	Észak-pesti szennyvíztisztító telep
	6,3 M Ft	2025	FCSM Zrt. telephelye
	7 M Ft	2026	Kelenföldi Szivattyútelep
	28 M Ft	2026	Kelenföldi Szivattyútelep
Biogáz vonal - gázsűrítő rendszer villamossági értéknövelő felújítása	2,8 M Ft	2026	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
Rothasztóhoz tartozó 0,4kW-os kapcsolótér klímájának cseréje	3 M Ft	2026	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
Dömsödi kiserőmű tágulási tartály felújítása	0,2 M Ft	2026	Dömsöd
1 sz. CATERPILLAR 2-es turbó cseréje	8,4 M Ft	2026	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
1 sz. CATERPILLAR turbók cseréje	8,4 M Ft	2026	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
2 sz. CATERPILLAR gázmotor füstgáz hőcserélő cseréje	16,6 M Ft	2026	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep

2 sz. CATERPILLAR gázmotor 2 db kompenzátor cseréje	1,2 M Ft	2026	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
1 sz. CATERPILLAR gázmotor TECJET felújítás	3,3 M Ft	2026	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
Intézkedés	**Forrás megnevezése**	**Folyamatban**	**Leírás**
Gázmotor felújítás	162,5 M Ft	2026	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
4. számú mezofil rothasztó gépészeti felújítása	150 M Ft	2026	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
Angyalföldi Szivattyútelep új 10kV-os betápkábel kiépítése	20 M Ft	2026	Angyalföldi Szivattyútelep
Kelenföldi Szivattyútelep szennyvíz továbbítás hatékonyságának növelése frekvenciaváltók beépítésével (2 db)	40 M Ft	2026	Kelenföldi Szivattyútelep
Monoblokkos hőszivattyú telepítése	3,3 M Ft	2025-2026	Vas Gereben utcai Szivattyútelep
Intézkedés	**Forrás megnevezése**	**Tervezett**	**Leírás**
Rothasztók biogáz kompresszorainak (VTP) cseréje (I. ütem)	240 M Ft	2026-2027	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
Csomád szélerőmű telepítése	60 M Ft	2026-2027	Észak-pesti Szennyvíztisztító Telep
Split klímaberendezések telepítése vagy cseréje	17 M Ft	2026	FCSM Zrt. telephelyein
Napelemek telepítése (Kerepesi út)	195 M Ft	2026-2027	Kerepesi úti telep
Kerepesi úti telep VII-es épület hőközpont fejlesztése	24 M Ft	2026	Kerepesi úti telep VII-es épület
Kelenföldi Szivattyútelep szennyvíz továbbítás hatékonyságának növelése frekvenciaváltók beépítésével (2 db)	40 M Ft	2026	Kelenföldi Szivattyútelep
Légfúvó műtárgyban fúvók villamos leágazásának felújítása	0,4 M Ft	2026	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
Légfúvók felújítása	180 M Ft	2026	Dél-pesti Szennyvíztisztító Telep
Stróbl A. utcai trafóház villamosoldali felújítása	15 M Ft	2026	Stróbl Alajos utca

*Fővárosi tulajdon

b) **Fővárosi Vízművek Zrt. vonatkozásában a 2024-2026. években megvalósult fejlesztések**

Intézkedés	**Forrás megnevezése**	**Megvalósult 2024-től**	**Leírás**
14 db e-autó fali töltő	2,0 M Ft	2024	14 db elektromos járművek töltésére alkalmas fali töltő berendezés
Napelemes rendszer kiépítése	100,0 M Ft	2025.08.27-én üzembe helyezve	Gilice-téri 274 kW (384 kWp) napelemes rendszer kiépítése.
BKSZTT - Kogenerációs erőmű felújítások	239,7 M Ft	2. ütem 2024 augusztus 3. ütem 2024. december	Gázmotorok ismétlő 30.000 (90.000) üzemórás gépkönyv szerinti felújítása (2. és 3.)
Tököl szennyvíztisztító telep - Telepi technológia gépészeti berendezések felújítása, cseréje 1	50,0 M Ft	2025	Telepi technológia gépészeti felújítása, pótlása, cseréje. Turbófúvó cserék Xylem 4 db légfúvó beszerzés.
Szigetszentmiklós szennyvíztisztító telep gépészeti berendezés	14,1 M Ft	2024	"Telepi technológia gépészeti felújítása, pótlása, cseréje. Légfúvók utó ülepítő kotró felújítása, Keverők szivattyúk szalagprések felújítás pótlás. Üzemeletetési alapberendezések üzembiztonság fenntartása."

Szigetszentmiklósi szennyvíztisztító telep - Telepi technológia gépészeti berendezések felújítása, cseréje 2	5,0 M Ft	2025	Keverők, szivattyúk felújítása, pótlása. Általános szivattyú és keverő felújítási/pótlási keret.
Északi adatközpont klíma, UPS	166,1 M Ft	2024	15 évesnél régebbi, túlméretezett klíma és UPS cseréje
Szivattyúk és egyéb gépek beszerzése	20,0 M Ft	2025	Szivattyú cseréje az energiatakarékosság érdekében, valamint azon berendezések cseréje, amelyek meghibásodás esetén gazdaságosan nem javíthatóak, illetve a javítási költség közel azonos az új berendezés árával.
Hajtásszabályzók ütemezett cseréje	15,0 M Ft	2025	6 évnél öregebb berendezések cseréi állapotfelmérések alapján és hatásfok növekedési célzattal
Energiahatékonyság projekt	88,4 M Ft	2025	Víztermelő létesítmények, vízkezelőművek, és gépházak gépészeti, elektronikai és irányítástechnikai felújítása, korszerűsítése (Diana gépház)
Budakeszi szennyvíztisztító telep - Telepi technológia gépészeti berendezések felújítása, cseréje - 4	30,0 M Ft	Nem valósult meg, mert a jelenlegi alacsony energiaárak mellett nem megtérülő a beruházás, bármennyire is csökkentettük a műszaki tartalmat.	Fűtési rendszer felújítása. Az ideiglenesen kiépített elektromos fűtési rendszer kiváltása energiahatékony megoldásra, kiegészítve energiahatékony hűtő/fűtő klíma berendezésekkel. Indokolatlanul hosszú fűtőkörök átalakítása, fűtőegység áthelyezéssel. Terveztetés szükséges, mely egyaránt érinti a technológiai és az adminisztratív épületeket is.
Intézkedés	**Forrás megnevezése**	**Folyamatban**	**Leírás**
Napelemes rendszer kiépítése	80,0 M Ft	Várható üzembe helyezés ideje: 2027. II félév.	Rákosszentmihály 150 kVA naperőmű kiépítése.
Csepel gépház rekonstrukciója	1 000,0 M Ft	2025-ös és 2026-os évben eszközbeszerzések történtek, illetve folyamatban vannak. Tervezett kivitelezési év 2027.	Csepeli gépház rekonstrukciója, gépházi motorok és hajtásszabályzók cseréje, ehhez kapcsolódóan a 10 kV-os kapcsolótér átépítése, felújítása, továbbá az erősáramú és gépészeti felújítással az épületek építészeti felújítása, korszerűsítése figyelembe véve az energiahatékonyságot, környezetvédelmet, illetve a beépített berendezések illesztése a meglévő irányítástechnikai rendszerhez.
Intézkedés	**Forrás megnevezése**	**Tervezett**	**Leírás**
Gilice téri napelemes rendszer energiatárolóval történő kiegészítése	40 M Ft	Várható üzembe helyezés: 2027. II félév.	A meglévő napelemes rendszer kiegészítése egy tervezetten min. 200 kW / 400 kWh kapacitású energiatárolóval.
Napelemes rendszer telepíttetése a BKSZTT területére	Nem saját forrásból.	Várható üzembe helyezés: 2027. II félév.	A rendszer tervezett teljesítménye 3,0 MW.

c) **Kulturális és sportcélú intézmények épületenergetikai fejlesztései**

A Fővárosi Önkormányzat tulajdonában álló - kulturális, sport és ifjúsági célú – ingatlanokban, az energiahatékonyság növelését célzó épületenergetikai és gépészeti fejlesztések, megújuló energia használata az ingatlan egyedi sajátosságainak figyelembevételével történik. A Sport és Ifjúságpolitikai Osztály felügyelete alatt egy sportcélú gazdasági társaság működik, a Budapesti Sportszolgáltató Központ Nkft. (továbbiakban: BSK Nkft.), mely társaság üzemelteti a Margitszigeti Atlétikai Centrum és Monspart Sarolta Futókört, a Városligeti Műjégpálya és Csónakázó tavat, valamint a Zugligeti Úti Sport és Szabadidőközpontot. Folyamatban lévő és megvalósult épületenergetikai fejlesztések a sportágazat terén:

Intézkedés	**Forrás megnevezése**		
		Megvalósult	**Leírás**
Városligeti Műjégpálya és Csónakázó épületében található mosdók, csaptelepek, és nyílászárók cseréje és felújítása	13,5 M Ft+ 46 M Ft (BSK Nkft. saját költségén, bevételei terhére)	megvalósult	A Budapest Sportszolgáltató Központ Nkft. (a továbbiakban: BSK Nkft.) által a Városligeti Műjégpálya épületében az összes nyílászáró és csaptelep lecserélésre vagy felújításra került.
Városligeti Műjégpálya és Csónakázó hűtőrendszer hőcserélőinek cseréje	110 M Ft (BSK Nkft. saját költségén, bevételei terhére)	megvalósult	A BSK Nkft. kicserélte a Városligeti Műjégpálya hűtőrendszerében működő három darab, egyenként 1100 kW teljesítményű NH_3 elpárologtató hőcserélőt, mert szakértői vizsgálat szivárgásra utaló jeleket tárt fel a berendezéseken. Az új hőcserélők biztosítják a rendszer biztonságos és hatékony működését, amelyben az NH_3 elpárolgása révén hűtik a pálya alatti csövekben keringő kalcium-klorid oldatot.
Intézkedés	**Forrás megnevezése**		
		Folyamatban	**Leírás**
Márton úti sporttelep felújítása	1,5 Mrd	folyamatban van, várható átadás 2026 nyár vége	MLSZ által finanszírozott program kerül megvalósításra a Márton úti sporttelepen. A sporttelepen nem csak labdarúgópályák, hanem szabadidősport funkciók is teret kapnak, valamint egy új öltözőépület kerül kialakításra. Az öltözőépület szigetelése és épületenergetikája a korszerű technika felhasználásával kerül kialakításra.
Intézkedés	**Forrás megnevezése**		
		Tervezett	**Leírás**
Városligeti Műjégpálya alagútrendszerének felújítása	400 M Ft (BSK Nkft. saját költségén, bevételei terhére)	2026-2027. évben	A BSK Nkft. tervei szerint a Városligeti Műjégpálya alagútrendszerének teljes körű cseréjére várhatóan 2026 vagy 2027 folyamán kerül sor.

14.4 4. SZÁMÚ MELLÉKLET - A FŐPOLGÁRMESTERI HIVATAL KLÍMA- ÉS KÖRNYEZETÜGYI FŐOSZTÁLYÁNAK TEVÉKENYSÉGEI - PROJEKTEK, AMELYEK HOZZÁJÁRULHATNAK A LEVEGŐMINŐSÉG JAVULÁSÁHOZ

a) 2019-2024-es időszakban megvalósult/megvalósuló projektek

Budapest – Nappal hajtva projekt: A Budapest – Nappal hajtva projekt hátterét három városi kihívás adja, amelyek közül egyik a városi légszennyezés, melynek csökkentéséhez igyekszik hozzájárulni a projekt a károsanyag kibocsátás csökkentéssel, a megújuló energiaforrások elterjedésének elősegítése révén. Budapest területén a különböző megújuló energiaforrások közül legegyszerűbben a napenergia elérhető. Ezzel kapcsolatban elkészült a budapesti szolár térkép, mely a lakosság számára is elérhető és megjeleníti fővárosi napelem-hasznosítás potenciális lehetőségeit és adottságait. Mindemellett elindult a projekt részeként a Tanácsadó Iroda is, ahol - a szilárd fűtési gyakorlati vonatkozásai mellett - a napelem telepítéssel kapcsolatban lehet ingyenes szakmai tanácsadást igénybe venni. Ez a projekt a Német Gazdasági és Klímaügyi Minisztérium (BMWK) Európai Klímavédelmi Kezdeményezésének (EUKI) része.

ATELIER: A H2020 programból finanszírozott ATELIER c. projekt egy új várostervezési szemlélet és módszer tesztelésén dolgozik. Az ún. pozitív energiamérlegű városrészek (Positive Energy Districts, vagy PED) koncepció lényege, hogy az adott negyedben megtermelt energia mennyisége meghaladja az ott tapasztalható energiafelhasználást. A pozitív energiamérlegű városrész koncepció túlmutat az egyes épületek szintjén, és ehelyett egy-egy nagyobb blokkot vagy városnegyedet kezel egy egységként. Így több épületet, különböző létesítményeket, infrastruktúrát (pl. közvilágítás, közlekedés) és területeket vizsgál együtt mind az energiafogyasztás, mind az energiatermelés lehetőségeinek szempontjából. A Főváros a projektben szerzett tapasztalatok segítségével kidolgozott egy PED-városrész replikációs tervet, mely a X. Kerületben található Fehérdűlő beépíthetőségét és fejlesztési lehetőségeit mutatja be úgy, hogy az megfeleljen a PED-koncepció alapelveivel, ezen kívül megalkot egy hosszútávú város víziót, amelynek célja, hogy a városok egy 2050-ig terjedő dekarbonizációs tervhez juthassanak.

USER-CHI: A USER-CHI projekt célja, hogy támogassa az elektromobilitás széles körű elterjedését Európában, különösen a felhasználóközpontú töltési infrastruktúra fejlesztésével. A projekt eredményeit hét – különböző méretű és elektromobilitási fejlettséggel rendelkező – városban tesztelték és mutatták be. Cél a felhasználóbarát elektromobilitási hálózat bővítése, a felhasználói élmény javítása és az új technológiai megoldások tesztelése, valamint integrálása. A Főváros számára a projekt lehetőséget biztosított arra, hogy a város az elektromos járművek töltési infrastruktúrájának egyik központi fejlesztési helyszíne lehessen. A célkitűzések között szerepelt az e-mobilitási technológiák

telepítése, melyek a következők: SMAC (elektromos gyorstöltő), az INCAR (intelligens e-töltést biztosító platform) és a CLICK (töltőinfrastruktúra elhelyezésének tervezését helyszínek optimalizálását elősegítő rendszer). Ezek mellett négy e-mobilitási állomás, ún. „demo-terület" jött létre a következő négy helyszínen: Etele tér, Oktogon, Széna tér, Jászai Mari tér, valamint a projekt keretében történt az e-mobilitási stratégia felülvizsgálata.

FastTrack: A H2020 program keretében megvalósult FastTrack projekt kiemelt célja, hogy az önkormányzatok közötti tudásmegosztás, tapasztalatcsere és kapacitásfejlesztés elősegítése révén gyorsítsa fel a fenntartható közlekedési megoldások kialakulását a városokban és régiókban. A FastTrack esetében elsősorban indirekt hatásokról beszélhetünk: a bevont mobilitási szakemberek tudása és tapasztalatai hozzásegítik a résztvevő önkormányzatokat ahhoz, hogy hatékonyabban foghassanak majd olyan kapacitások kiépítésébe, amelyek támogatják a helyi fenntarthatósági célok elérését. A projekt tehát közvetett módon járult hozzá a levegőminőséget terhelő utazások számának csökkentéséhez, az élhetőbb városi környezet kialakulásához. A projekt 24 hónapos időtartama alatt öt alkalommal került sor egy-egyhetes intenzív képzési sorozatokra. Ezeket az önkormányzatok konkrét igényeihez igazították, így biztosítva, hogy a megszerzett tudás és tapasztalat közvetlenül támogathatja majd a helyi fejlesztési prioritásokat, segítheti az innovatív megoldások gyorsabb elterjedését, valamint az önkormányzatok közötti együttműködés erősítését. A projekt esetében indirekt hatásokról beszélhetünk: a fenntartható közlekedési módok elérhetőbbé tételével és népszerűsítésével csökken a levegőminőséget terhelő utazások száma, a fajlagos légszennyezése egy utazónak.

LIFE IP HungAIRy projekt: A HungAIRy LIFE integrált projekt (LIFE17 IPE/HU/000017) 2019 és 2026 között valósul meg Magyarország nyolc levegőminőségi régiójában, a levegőminőségi tervek végrehajtásának támogatása és a légszennyezőanyag kibocsátások csökkentése érdekében. A projekt koordináló kedvezményezettje 2019 és 2023 között a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft., 2024-től pedig a HungaroMet Magyar Meteorológiai Szolgáltató Nonprofit Zrt. A projektben összesen 19 partner vesz részt, köztük az Országos Meteorológiai Szolgálat (2023. december 31-ig), a Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), A Mindennapi Kultúráért Egyesület, a Miskolci Egyetem, valamint tíz önkormányzat és szolgáltató vállalataik: Békéscsaba, Budapest, Debrecen, Eger, Kaposvár, Karcag, Miskolc, Pécs, Szolnok és Tatabánya.

A projekt célja a levegőminőség javítását szolgáló intézkedések szakmai megalapozása és végrehajtásának támogatása. Ennek érdekében többek között levegőminőség-modellező és döntéstámogató eszközök fejlesztése, monitoringrendszerek fejlesztése, helyi pilot akciók megvalósítása, szemléletformáló kampányok lebonyolítása, valamint egy országos levegőtisztaság-védelmi tanácsadói (ökomenedzser) hálózat működtetése valósult meg.

Budapest Főváros Önkormányzata a projekt keretében megvalósuló pilot akcióját a városi logisztika fejlesztésére összpontosítja. A projekt egyik kiemelt beavatkozási területe a környezetbarát áruszállítási

megoldások elterjedésének támogatása, különös tekintettel a városi logisztikai folyamatok fenntarthatóbbá tételére. A beavatkozás célja a belvárosi térségekben a közúti áruszállításból származó levegőszennyezés, zaj- és forgalmi terhelés csökkentése, valamint a fenntartható és innovatív logisztikai megoldások alkalmazásának elősegítése.

A pilot tevékenységek mellett Budapest Főváros Önkormányzata kiemelt figyelmet fordított a lakossági eredetű légszennyezőanyag kibocsátások csökkentését célzó szemléletformáló tevékenységekre is. A HungAIRy projekt keretében több éven keresztül valósult meg a „Ne égess!" kommunikációs kampány, amely a helytelen lakossági tüzelési gyakorlatok, a hulladékégetés káros hatásai, valamint a megfelelő tüzelőanyag-használat népszerűsítése révén járult hozzá a levegőminőségi célok eléréséhez. A kampány célja a lakosság tájékoztatása volt a szilárd tüzelésből és a hulladékok illegális égetéséből származó légszennyezés egészségügyi és környezeti hatásairól, valamint a helyes tüzelési gyakorlatok bemutatása.

A projekt további fontos eleme volt a közösségi komposztálás elterjesztésének támogatása. Ennek keretében Budapest Főváros Önkormányzata nyolc közösségi komposztpont létrehozását segítette elő, valamint komposztáló ládákat szerzett be és biztosított a programok megvalósításához. A kezdeményezés hozzájárult a zöldhulladék helyben történő hasznosításához, ezáltal közvetetten az avar- és kerti hulladékégetés visszaszorításához is.

A szemléletformálás a projekt teljes időszaka alatt a fővárosi tevékenységek egyik kiemelt pillérét jelentette. A Főpolgármesteri Hivatal munkatársai rendszeresen tartottak levegőtisztaság-védelmi és fenntarthatósági témájú előadásokat és foglalkozásokat budapesti általános és középiskolákban. Az alsó tagozatos, felső tagozatos és középiskolás korosztály számára szervezett programok célja a levegőszennyezés okainak és hatásainak bemutatása, valamint a környezettudatos energiafelhasználási és közlekedési szokások népszerűsítése volt.

A projekt egyik fontos eredménye továbbá egy nagy felbontású levegőminőség-modellező és döntéstámogató rendszer fejlesztése volt, amely lehetővé teszi a különböző intézkedések várható levegőminőségi hatásainak vizsgálatát, valamint a leginkább terhelt területek és kibocsátási források pontosabb azonosítását. A projekt során kialakított módszertanok, kommunikációs eszközök és jó gyakorlatok a projekt lezárását követően is hasznosíthatók, és fontos alapot biztosítanak a Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció levegőminőségi tervében szereplő intézkedések végrehajtásához.

b) **2024-2030 között megvalósuló projektek**

Budapest CARES: A kezdeményezéshez kapcsolódóan a főváros 2022. novemberben sikeresen pályázott a „Pilot Cities Programme, a groundbreakingprogramme that testsnewapproaches to reachingclimateneutralitygoalsacross cities in Europe" című pályázati kiírásra. A pályázati felhíváson keresztül a klímasemleges és intelligens városok misszió támogatja az európai városokat a szén-dioxid-

mentesítés innovatív megoldásainak tesztelésében és megvalósításában egy kétéves kísérleti program keretén belül. A támogatást nyert Budapest CARES c. projekt keretében Budapest célja az energetikai célú lakásfelújítások ösztönzése, hosszútávon is tervezhető támogatási modell kidolgozásával, melynek megvalósítására – a projekt félidei eredményeként – 2024 júniusában megalapult a Budapesti Klímaügynökség**.** A Budapest CARES projekt célja innovatív finanszírozási lehetőségek, műszaki és menedzsment segítség nyújtásával ügyfélbarát szolgáltatási modell kidolgozása az épületenergetikai felújítások, beruházások támogatására. A projekt keretén belüli tervezett tevékenységek: az ingatlanállomány műszaki és társadalmi szempontok szerinti szegmentációjának elvégzése, pénzügyi termékek kidolgozása, szemléletformálás, tudásmegosztás. A jövőben megvalósuló beruházások hozzájárulnak az ingatlanállomány energetikai megújulásához, ezáltal nő az energiahatékonyság és a korszerű fűtési megoldások révén javul a levegőminőség.

BUDAPESTI ZÖLD PANELPROGRAM: A Budapest CARES projekt keretében előkészített Budapesti Zöld Panelprogram fő célja a budapesti panel és egyéb iparosított technológiával épített lakóépületek energetikai fejlesztéseinek generálása és támogatása. A Program további célkitűzése, hogy műszaki, finanszírozási és projektmenedzsment tapasztalatokat gyűjtsön, és később ezekre építve alakítsa ki hosszú távú épületfelújítási programját, hogy a jövőben érkező nagyobb volumenű fejlesztési források a lehető leggyorsabban jussanak el a célcsoportokhoz és a leghatékonyabban szolgálják az energiahatékonysági – közvetve pedig a levegőminőség javítási – célokat. Budapesten mintegy 240 ezer panellakás található, amelyeknek megközelítőleg a fele még felújítatlan. Ezek mellett több tízezer téglaépítésű társasház és bérház is energetikailag elavultnak számít. A következő évtized célkitűzése, hogy ezeket az épületeket fokozatosan bevonják a felújítási programokba, és a vissza nem térítendő támogatások (VNT) mellett jelentős banki finanszírozás is segítse a beruházásokat. Amennyiben a modell beválik, mintegy 4000 milliárd forint értékű felújítás indulhat el a fővárosban.

REALLOCATE: A REALLOCATE projekt keretében két pilot helyszínen (IV. Fóti út, VIII. Baross utca) tervez a főváros beavatkozást a közterület átrendezése és a fenntartható közlekedési módok használata érdekében. A beavatkozások nyomán (Fóti út: új kerékpársáv, biztonságosabb kereszteződés; Baross utca: átmenő forgalom korlátozása, sebességcsökkentés, gyalogos felületek növelése) a gépjárműforgalom csökkenése és ezáltal a levegőminőség javulása várható.

UP2030: Az UP2030 projekt célja, hogy az Egészséges utcák módszertan használatát általánossá tegye Budapesten az Egészséges Utcák Tudásközpont elindításával. Amennyiben a releváns szereplők (kerületi önkormányzatok, egyéb beruházók) átültetik gyakorlatukba ezeket a módszertanokat, számos közterület klímabarát átalakulása kezdődhet meg, amely a közlekedési módok átrendezésével, a zöldfelületek növekedésével és más beavatkozásokkal többek között a levegőminőségben is releváns változást idézhet elő.

ASCEND: A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás, illetve adaptáció érdekében Budapest olyan projektekben vesz részt, amelyek célja, hogy pozitív energiamérlegű városrészeket (pced-ek) hozzon létre Európa szerte, megújuló energiaforrások használatával. Ez a célkitűzése az ascend (acceleratepositivecleanenergydistricts) című, 2023. januárjában indult 5 éves programnak is, amelyben a fővárosi önkormányzat követő partnerként vesz részt. Budapesten a pilot beavatkozás helyszíne a iv. Kerületi megyeri út - fóti út környezete, ahol tanulmányterv kidolgozásával és különböző beavatkozások alkalmazásával a városrész pozitív energiamérlegű, elvi kialakításának lehetőségei kerülnek feltárásra. Az ascend projekt célja, hogy más esetekben is adaptálható megoldások szülessenek, a kidolgozott fejlesztési elképzelések felskálázhatóak legyenek. Mindezzel hozzájárul egy egészségesebb, okosabb, fenntartható és inkluzív város kialakításához, élhetőbbé téve azt a helyiek és az idelátogatók számára.

Solar4CE: Az Interreg CE-ból finanszírozott Solar4CE-CE egy 2024. júniusában indult 3 éves projekt, amelyben Budapest vezető partnerként vesz részt. Célja a napelemek elterjedésének elősegítése a városokban, elsősorban a háztetőkön, a prosumer (termelő-fogyasztó) rendszerek számára kedvező keretrendszer kialakítása révén. A tervezett tevékenységek keretében a partnervárosok felmérik a napos beruházásokat érintő legfőbb jogi, műszaki és pénzügyi szabályozásokat helyi, nemzeti és közép-európai szinten, ehhez azonosítják a legfőbb érintetti kört és bevonják őket a projekt megvalósításába. A projekt emellett benchmark elemzéseket végez, az eredmények alapján javaslatot tesz a napenergia integrálásának lépcsőfokaira az energiaellátási láncba. A feladatok között szerepel egy útmutató elkészítése, amely segítséget nyújthat más városoknak is a napenergia városi felhasználásának elősegítésében. A kitűzött célok által hozzájárul Közép-európai városok energia biztonságának javításához, támogatva a tiszta energiára való áttérést, kibocsátáscsökkentést.

TALA projekt: A TALA projekt célja Budapest fűtési és hűtési tervének (hőhasznosítási terv) kidolgozása az EU Energiahatékonysági Irányelvhez kapcsolódó hazai kötelezettségek teljesítésekén. A projekt támogatja a szükséges szakmai és pénzügyi hátteret, miközben hozzájárul a városi energiaátmenet előmozdításához és a fűtési–hűtési szektor dekarbonizációjához. A projekt keretében átfogó helyzetelemzés, forgatókönyv-alkotás, valamint beruházási és finanszírozási ütemterv készül, kiegészítve gyorsan megvalósítható („quickwin") intézkedéssel és széles körű szakmai egyeztetéssel. A projekt egyik fontos, bár közvetett hatása Budapest levegőminőségének javulása, amely elsősorban a fűtési és hűtési szektor átalakításán keresztül valósul meg. A hőhasznosítási terv elősegíti a fosszilis alapú egyedi fűtési rendszerek visszaszorítását, valamint az alacsony kibocsátású és megújuló energiaforrásokra épülő megoldások elterjedését, ezáltal csökkentve a lakossági és intézményi szektorhoz köthető légszennyező anyagok kibocsátását. A korszerűbb és hatékonyabb távhőrendszerek, illetve a hulladékhő hasznosításának erősítése mérsékli az egyedi, gyakran kevésbé szabályozott és

szennyezőbb hőtermelési módok arányát, ami különösen a téli időszakban jelentős. Emellett az energiahatékonysági beruházások, például épületfelújítások és fogyasztáscsökkentő intézkedések, csökkentik az energiaigényt, ami közvetlen módon mérsékli a kibocsátásokat is.

100 Klímasemleges és Okos Város: Az Európai Unió 100 városa vesz részt a klímasemleges és okos városok 2030-ig való megvalósítását célzó uniós küldetésben. Budapest Főváros Önkormányzatát az Európai Bizottság beválasztotta a 100 Klímasemleges és Okos Városa Küldetésben részt vevő városok közé. A klímasemleges és intelligens városokra irányuló küldetés 100 európai uniós és 12 unión kívüli várost támogat a klímasemlegességre való átalakulásuk során. A Küldetés célja, hogy ezek a városok kísérleti és innovációs központokként példát mutassanak további városok számára a 2050-es klímasemlegességi cél elérésében. A kutatási és innovációs cselekvések többek között energiahatékonyság növelésére, a tiszta mobilitásra és a zöld várostervezésre irányulnak, és más uniós programokkal szinergiában lehetőséget kínálnak közös kezdeményezések kialakítására és az együttműködések fokozására. A Küldetés megvalósításában a városi ökoszisztéma érdekelt feleinek bevonása alapvető fontosságú – mivel Budapest kibocsátásának több, mint 60%-a privát szférához köthető, ezért Budapest Főváros Önkormányzata egyeztetéseket kezdeményezett a Budapesten működő és jelentős nagy- és közepes vállalatok képviselőivel. Az egyeztetetések eredményeként 6 nagyvállalati megállapodás született, további együttműködések kialakítása folyamatban van. A megállapodások elsősorban az elektromobilitás elterjesztését, munkavállalói mobilitás optimalizálását; épületek energiahatékonyságának növelését, megújuló energiaforrásokon alapuló technológiák kihasználását, továbbá a körforgásos gazdaság elősegítését és hulladékgazdálkodás javítását, valamint Budapest környezeti állapotának megőrzését támogató, zöldinfrastruktúra fenntartására és fejlesztésére irányuló együttműködések kialakítását célozzák.

Közösségi Költségvetés: Fedett, zárható kerékpártárolók társasházak, lakótelepek környékén**.** A közösségi költségvetés keretében megvalósult „Fedett, zárható kerékpártárolók társasházak, lakótelepek környékén” projekt célja a biztonságos kerékpártárolás biztosítása olyan területeken, ahol ez korábban nem volt megfelelően megoldott. Ennek eredményeként 8 kerületben, 18 helyszínen épültek a műszaki előírásoknak megfelelő tárolók. Az eredeti 50 millió forintos támogatási keret a jelentős érdeklődésre való tekintettel 80 millió forintra emelkedett.

14.5 5. SZÁMÚ MELLÉKLET – LAKOSSÁGI KÉRDŐÍVES FELMÉRÉSEK EREDMÉNYEI

A Főpolgármesteri Hivatal két alkalommal kérte az agglomeráció lakosságát, hogy töltsön ki egy kérdőívet a lakásuk jellemzőiről, a fűtési rendszerükről és a közlekedési szokásaikról: 2026 tavaszán, illetve 2022 tavaszán. 2022-ben 8933 db válasz érkezett, 2026-ban sajnos csak 2422 db. Egyik felmérés sem tekinthető reprezentatívnak és a két felmérés eredményei csak korlátozottan vethetők össze, a következtetések csak tájékoztató jellegűek. Az alábbiakban a 2026-os felmérés eredményeit mutatjuk be és egy-egy kérdés esetében összehasonlítjuk az adatokat a 2022-es adatokkal.

Szociodemográfiai viszonyok

A két felmérésben hasonló arány mutatkozott a lakóhely tekintetében, a Budapest-Agglomeráció arány 2022-ben 33,4-66,6% volt, míg 2026-ban 39,8-60,0%. 2022-ben a válaszadók közel 2/3-a nő volt. 2022-ben több mint 60%-ának főiskolai/egyetemi diplomája volt, és 2026-ban a válaszadók döntő többsége szintén diplomás vagy érettségizett volt. A válaszadók között a középkorúak domináltak. 11%-uk nyugdíjas, döntő többségük munkavállaló vagy vállalkozó, munkanélkülinek csupán 1% vallotta magát. Döntően a középosztálybéliek töltötték ki a kérdőívet. A háztartásban élő összes személy összesített havi nettó bevétele a válaszadók többségében 750 ezer Ft havonta, 30 százalékuk esetében 1 millió Ft feletti. Családja megélhetési körülményeit csak 6,6% ítéli meg rossznak vagy nagyon rossznak. Állandó segélyben csak mintegy 6%-uk részesül, és a lakáskörülményeiket többségük jónak (68%) vagy közepesnek (30%) ítéli meg.

Lakás, Lakóépület

A háztartások 9,2%-ában mindössze egy fő él, két fő lakik 29,3%, három fő 24,3%, négy fő 23,6%, öt fő 8,9% esetében. A válaszadók 53%-ával nem él 18 év alatti gyerek (21,8% egy gyermekkel, 18,8% két gyermekkel, 5,2% 3 gyermekkel él), ami szintén azt mutatja, hogy idősebb populáció töltötte ki a kérdőívet. A kérdőíves felmérés eredményei alapján a válaszadók többsége családi házban él, ami jelentősen befolyásolja az energiafelhasználási és fűtési szokásokat. A kitöltők 58,4%-a családi házban, 13,3%-a nagyobb társasházban, 12,1%-a ikerházban, 6,9%-a kis társasházban (≤8 lakás), míg 6,4%-a panellakásban lakik. Az egyéb lakóingatlan-típusok részaránya alacsony. A lakások méretét tekintve a közepes alapterületű ingatlanok dominálnak. A válaszadók több mint fele (53,7%) 50–100 m^2 közötti alapterületű lakást vagy házat fűt. További 22,3% 100–150 m^2 közötti, 14,0% pedig 15–50 m^2 közötti ingatlanban él. A 150 m^2 feletti lakások aránya összesen mintegy 7,4%, ami arra utal, hogy a vizsgált állomány döntően közepes méretű lakóépületekből áll.

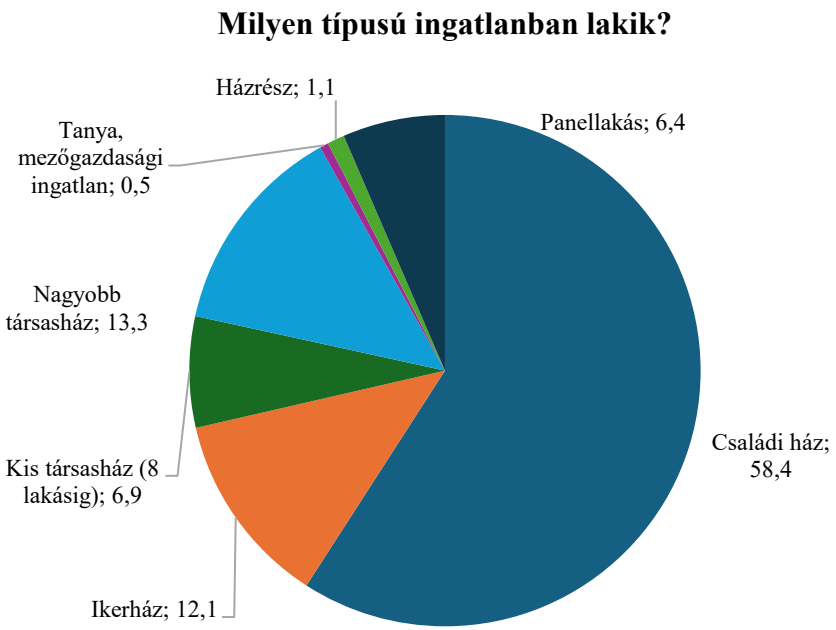

Az épületállomány korösszetétele viszonylag kedvező képet mutat. A válaszadók 35,8%-a 2000 után épült ingatlanban lakik, ami a legnagyobb arányt képviselő kategória. Az 1950–1980 között épült épületek aránya 26%, az 1980–2000 közötti időszakban épületeké 24%, míg a 1950 előtti épületek részaránya 12,6%. Az adatok alapján a lakásállomány jelentős része már korszerűbb építési technológiával létesült, ugyanakkor a régebbi épületek felújítása továbbra is fontos energiahatékonysági feladatot jelent.

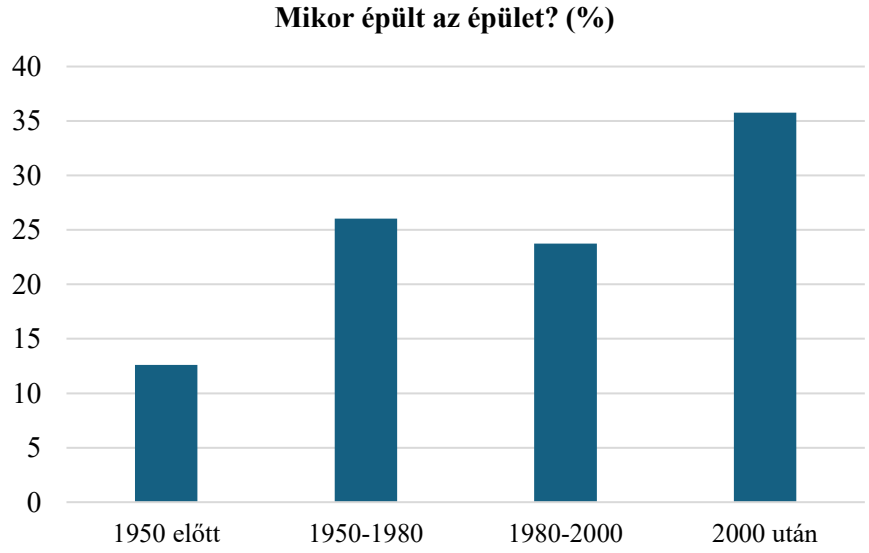

A lakószobák száma 3,4% esetében egy (18,4% kettő, 32,3% három, 26,3% négy), válaszadók 17,8%-a 5 szobás vagy annál nagyobb lakásban él. A lakások alapterülete döntően 50 és 150 m2 közé esik, az ennél nagyobbak előfordulása mintegy 10%. A téglaépítésű házak dominálnak (68,9%), a beton

alapanyagúak 8,1%-ot tesznek ki. Fűtés (és levegőminőség) szempontjából fontos lehet, hogy mekkora a fűtött alapterület a lakásban. A kitöltők 53,7%-a 50 és 100 m2 közötti alapterületű lakásban él. A lakások belmagasságát sokan nem tudták pontosan megadni, de jellemzően 2 és 3,5 méter közé eső belmagasságú lakások fordulnak elő (összesen 92%).

Tüzelőberendezések és fűtési módok

A kérdőíves felmérés alapján a fűtési rendszerek összetétele jelentős változatosságot mutat, ugyanakkor továbbra is a földgázalapú fűtési megoldások dominálnak. A válaszadók 38,2%-a kizárólag gázfűtést alkalmaz, míg további 33,8% vegyes vagy kombinált fűtési rendszert használ. A csak elektromos fűtést használók aránya 4,5%, a kizárólag hőszivattyús vagy fűtő-klímás fűtést alkalmazóké 9,7%, míg a kizárólag fatüzelésű vagy széntüzelésű rendszert használók aránya 1,3%. A távfűtés részaránya 8,6%. A 2022. évi adatokkal összevetve megállapítható, hogy a hagyományos gázfűtés továbbra is meghatározó, ugyanakkor növekszik az elektromos alapú és megújuló energiát hasznosító fűtési rendszerek szerepe. A válaszok alapján egyre több háztartás alkalmaz többféle technológiát kombinálva, ami részben az energiabiztonsági szempontok, részben az energiaárak változása miatt magyarázható.

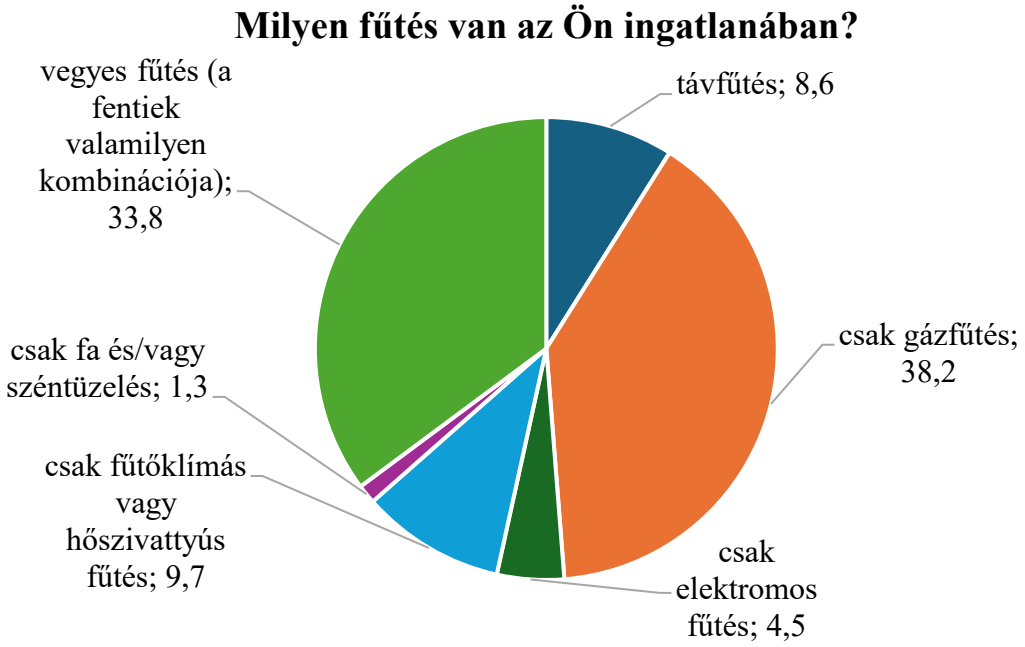

A kizárólag gázzal fűtő háztartások esetében a legelterjedtebb berendezés a zárt égésterű gázkazán, amely a válaszadók 67,6%-ánál található meg. A nyílt égésterű gázkazánok aránya még mindig számottevő (13,2%), míg a gázkonvektorral fűtött lakások aránya 11,5%. Levegőminőségi és energiahatékonysági szempontból kedvező, hogy a korszerűbb zárt égésterű rendszerek dominálnak, ugyanakkor a régebbi berendezések cseréje továbbra is jelentős kibocsátás-csökkentési potenciált jelent. A vegyes tüzelést alkalmazó háztartások körében a földgáz továbbra is meghatározó energiahordozó: a válaszadók 84,6%-a jelölte meg a gázt a használt energiahordozók között. A szilárd

tüzelőanyagok közül a fa használata 30,4%-os arányban fordul elő, míg pelletet 1,8% alkalmaz. A tüzelőberendezések között a kazán (81,2%), a zárt égésterű berendezések (67,3%), valamint a kályha (25,7%) szerepelnek a legnagyobb arányban. A kandallók használata szintén jelentős, a válaszadók 32,0%-a említette ezt a fűtési megoldást. A fűtési infrastruktúra összetettségét mutatja, hogy a háztartások 42,0%-a egyetlen fűtőberendezéssel rendelkezik, ugyanakkor 22,7%-uk két, 12,5%-uk három, míg közel egynegyedük legalább négy különböző berendezést használ vagy tart üzemben. A többféle fűtési lehetőség megléte növeli az alkalmazkodóképességet, ugyanakkor egyes esetekben a szilárd tüzelés időszakos használatának fennmaradását is eredményezheti. A fő fűtőberendezések között leggyakrabban a gázüzemű rendszerek jelennek meg. A válaszadók jelentős része gázkazánt jelölt meg elsődleges fűtési megoldásként, emellett számottevő a klímaberendezések, hőszivattyúk és hagyományos radiátoros rendszerek aránya is. Ez arra utal, hogy a háztartások egy része már megkezdte az alacsonyabb kibocsátású vagy villamos energián alapuló fűtési technológiákra történő átállást.

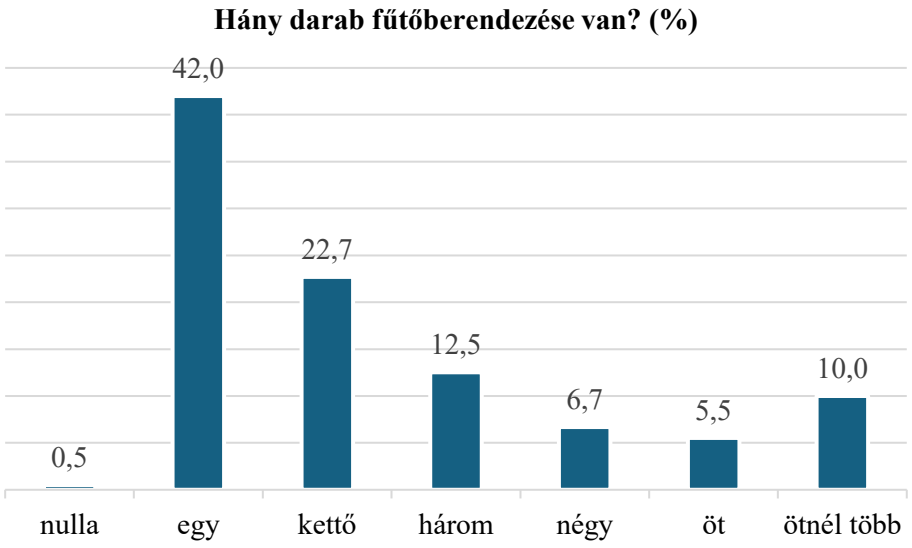

A fűtőberendezések életkora és karbantartása

A fűtőberendezések korösszetétele alapján a berendezésállomány jelentős része már viszonylag idősnek tekinthető. A válaszadók szerint a berendezések 46%-a 10 évnél idősebb, ami enyhe növekedést jelent a 2022-ben mért 42,9%-hoz képest. A 6–10 éves készülékek aránya 25,3%, míg a 0–5 éves berendezések együttes részesedése 28,9%.

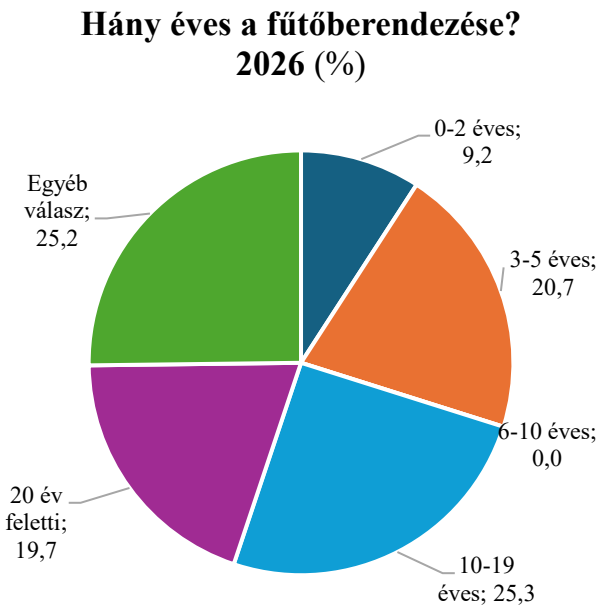

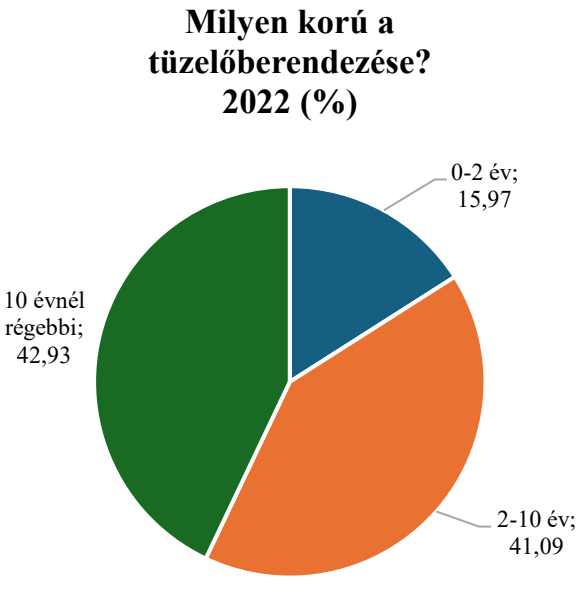

A berendezések rendszeres karbantartása ugyanakkor viszonylag kedvező képet mutat. A válaszadók 68%-a évente ellenőrizteti fűtő- vagy tüzelőberendezését, további 20% pedig kétévente végeztet karbantartást. A három évnél ritkábban ellenőrzött berendezések aránya alacsony. Ez kedvező a hatékony működés, az energiafelhasználás és a légszennyezőanyag kibocsátások mérséklése szempontjából. A kérdőív a kémények állapotára és tisztítására is kitért. A válaszadók 85%-a kéménnyel rendelkező épületben lakik. A háztartások mintegy felében egy, további közel 40%-ában két kémény található. A kémények karbantartása általában rendszeres: a válaszadók többsége szerint a kéményt az elmúlt egy-két évben tisztították. A kérdőív a lakóházon lévő kémények számára is rákérdezett. A válaszadók 85%-a kéményes házban lakik, a házak mintegy felében 1 db kémény, további mintegy 40%-ban két kémény található. Az esetek 66%-ban legalább egy kéményhez kapcsolódik tüzelőberendezés. A válaszadók közlése szerint a kémények mintegy felét „1 éven belül” vagy „1-2 év között” tisztították.

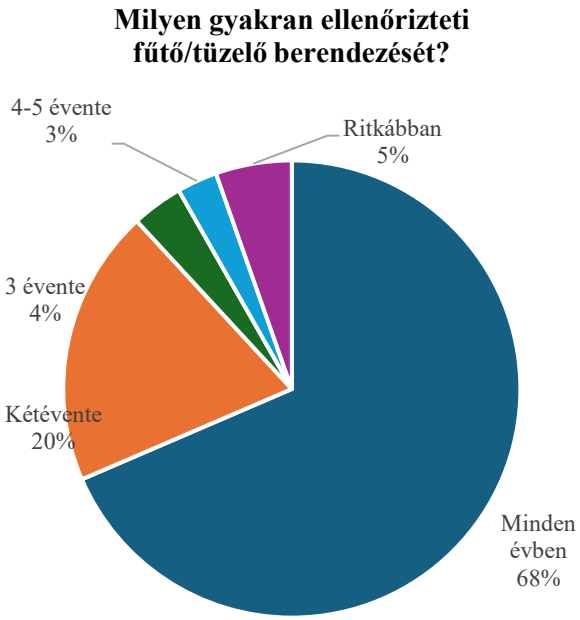

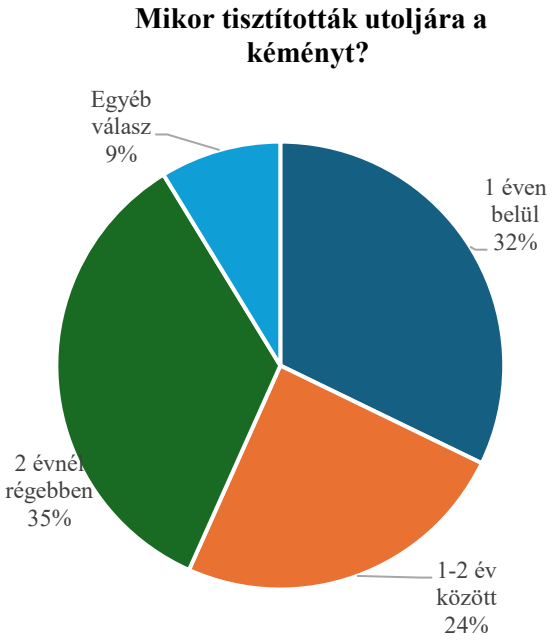

Tüzelőanyagok

A megkérdezettek több mint 71%-a csak egyféle tüzelőanyagot használ: gázt 65,9% és fa vagy szén, vagy olaj tüzelőanyagot 5,3%. A többiek többféle anyaggal is tüzelnek, az alábbi megoszlásban: Az összes válaszadó (509) közül gáz 465, fa 352, áram 299, brikett 6, szén 18 esetben lett említve (keresőszavak előfordulása). A leggyakoribb kombinációk: „Gázzal; Árammal" 24%; „Gázzal; Fával" 33,2%; „Gázzal; Fával; Árammal" 22,6%; „Fával; Árammal" 2,4%. Néhányan árammal segítenek rá a távfűtésre. Az elsődleges tüzelőanyagra is rákérdezett a kérdőív a fenti esetekben. Az adatok szerint, ahol ki van építve a gáz, ott a többség nagyobb arányban gázt használ.

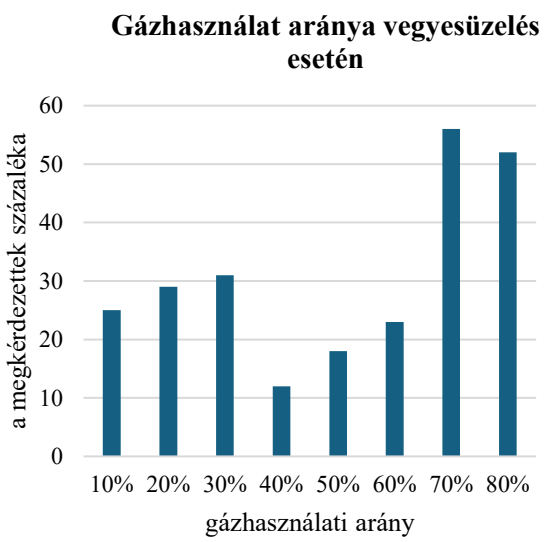

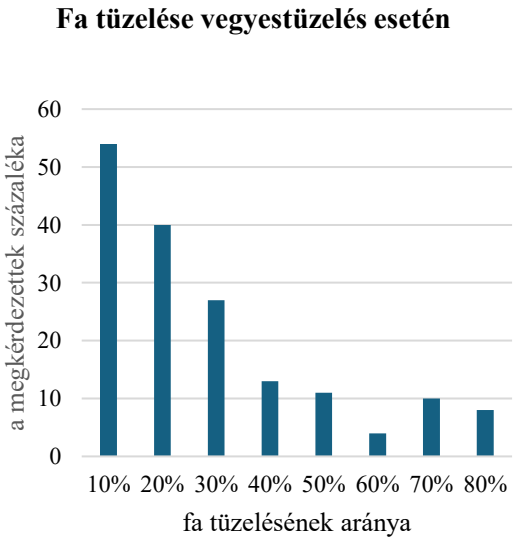

A vegyesen fűtők közül többen használnak zárt égésterű berendezést. Előbbiek többsége tűzifát, utóbbiak többsége gáz használ elsődlegesen.

	Nyílt égésterű berendezést használ	Zárt égésterű berendezést használ
válaszok száma	299	450
gázt éget	52	248
száraz tűzifát használ	143	68
Gáz; Száraz tűzifa	42	64
Száraz tűzifa; Fabrikett	16	12

A fával fűtők közül (444) nagy többség (398) keményfát éget elsősorban, közülük 252 csak azt. A válaszok között keresőszavas elemzés során az alábbi előfordulások adódtak:

Kemény tűzifa	398
kezeletlen hulladékfa	69
kezelt [festett, lakkozott, pácolt fa]	18
gyűjtött	128
pellet	53
brikett	54
fenyő	58

A 2002-es felmérés is rákérdezett a tüzelőanyag fajtájára. 964 válaszadó közül 787-en említettek tűzifát, közülük 114 fő említett valamilyen keményfát,

A tűzifa tárolásával kapcsolatban az alábbi válaszok érkeztek (összesen 449 válasz):

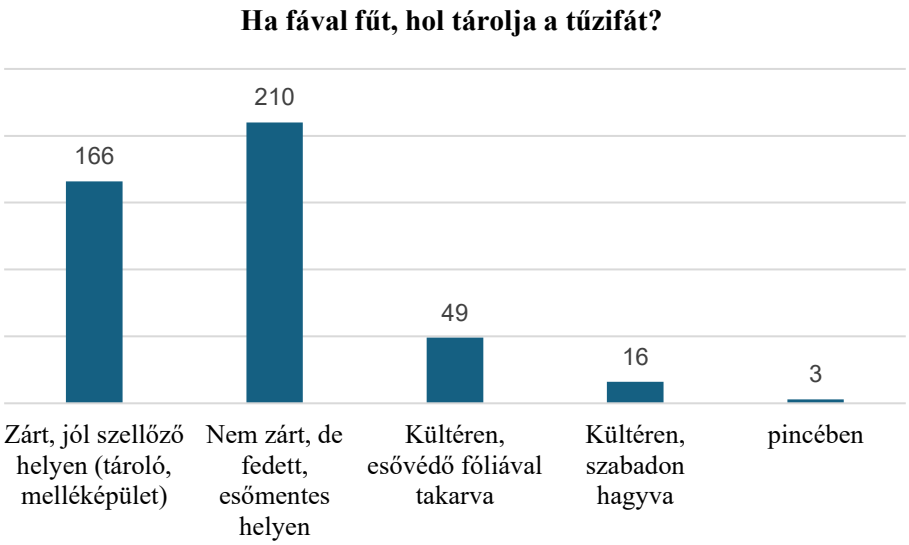

Arra kérdésre, hogy „Ha fával fűt, mikor tudja beszerezni a tűzifát?”, 432 válasz érkezett, ebből a két leggyakoribb válasz: „Egyben szerzem be a fűtési szezon előtt” 67,6% és „Egy részét előre, a másik részét a fűtési szezonban” 20,8%

A „honnan szerzi be a tűzifát?” kérdésre a leggyakoribb válaszok a következők voltak:

Helyi tűzépteleprő̈l	24,4%
Közvetlenül az erdészettől	19,9%
Áruházból (pl. OBI, Praktiker)	2,1%
Hirdetésekből keresek eladót (pl. internet, újság)	21,1%
Saját területről (pl. saját erdő)	10,1%

2022-ben a válaszadók 49,7%-a az erdészettől szerezte be a fát, 34,8%-a hirdetések útján. A szezononként felhasznált tűzifa mennyiségét két mértékegységben is meg lehetett adni:

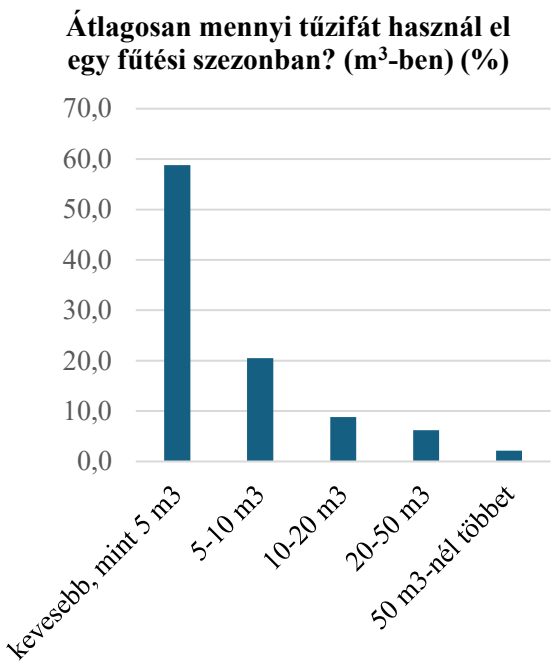

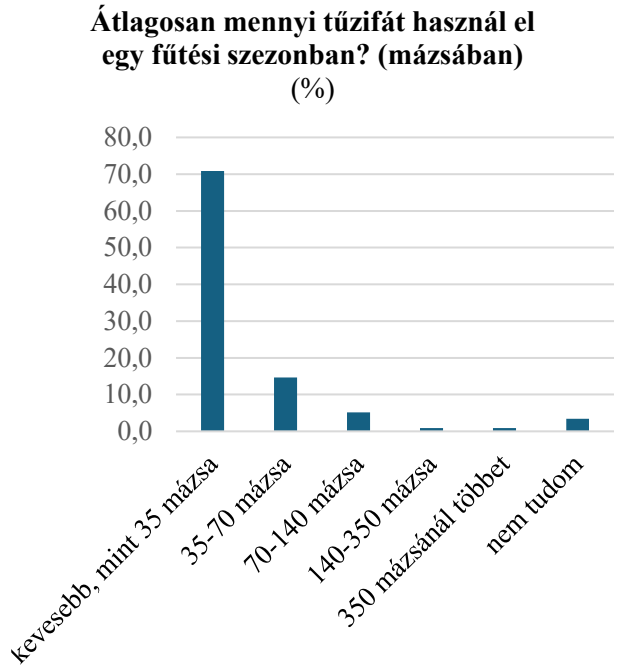

A válaszokból érezhető volt, hogy a mértékegységek használata és átváltása nem egyértelmű a családok számára.

A válaszadók (318 fő) döntő többsége sohasem fűt hulladékkal (86%), 1-1% nyilatkozta, hogy „heti egyszer” vagy „minden nap” tesz hulladékot a kályhába:

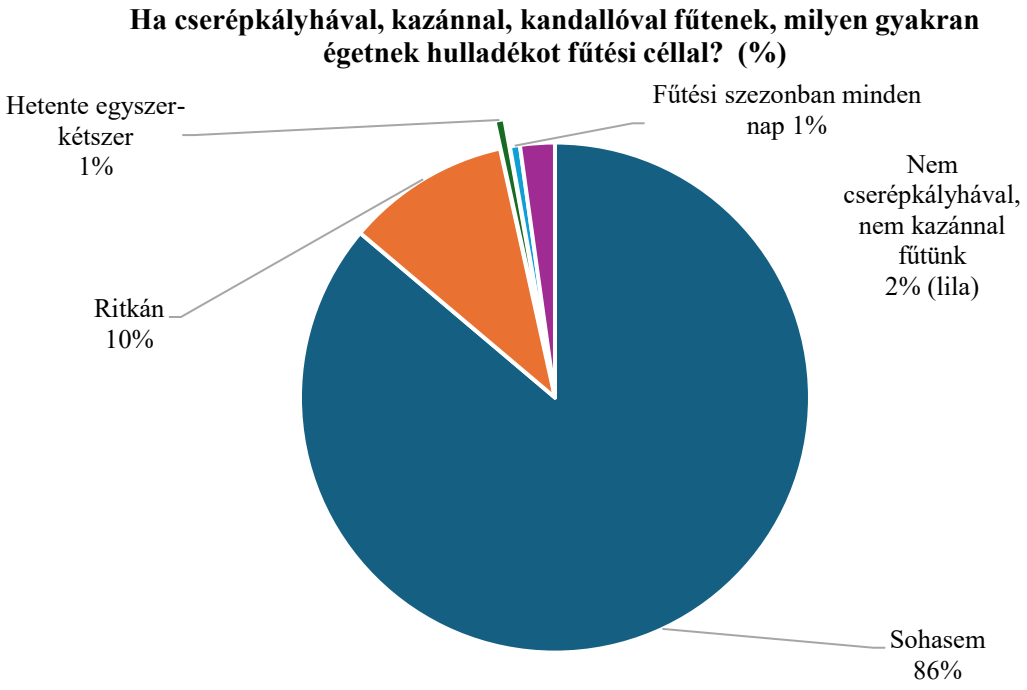

Arra kérdésre, hogy „Ha szoktak hulladékkal fűteni, mit tesznek a tűzre?”, az alábbi válaszok születtek:

	Műanyag hulladékot	**Színes, fényes papírhulladékot (pl színes újság, magazin)**	**Használt ruhát, rongyot, pelenkát**	**Festett, lakkozott fát (régi ablakkeret, stb)**	**Rétegelt lemezt, bútorlapot**	**Építési fahulladékot, raklapot**	**Autógumit**	**Használt olajat**	**Egyebet**
Egyszer-kétszer előfordult	3	42	2	21	29	44	2	5	6
Többször is előfordult	1	20	1	8	9	33	1	2	5
Rendszeresen	1	11	2	3	4	14	0	0	4
Sohasem	190	131	190	167	159	121	191	186	178

Energiahatékonyság témájú kérdések

A kérdőíves felmérés eredményei alapján a lakóépületek energiahatékonysága az elmúlt években javuló tendenciát mutat, ugyanakkor továbbra is jelentős korszerűsítési potenciál áll rendelkezésre. A válaszadók 42,4%-a rendelkezett energetikai tanúsítvánnyal 2026-ban, amely gyakorlatilag megegyezik a 2022-ben mért aránnyal. Az energetikai besorolások ugyanakkor kedvező irányú elmozdulást mutatnak: négy év alatt nőtt a jobb energiahatékonysági kategóriákba (A+, A, B) tartozó ingatlanok aránya, miközben a gyengébb besorolású épületeké mérséklődött. Az eredmények arra utalnak, hogy a lakásállomány fokozatosan korszerűsödik. A leggyakoribb energetikai kategóriák közé

2026-ban az A (13,8%), a B (12,5%) és az A+ (9,5%) besorolású ingatlanok tartoztak. A korábbi felméréshez képest emelkedett a magasabb energiahatékonysági szintet képviselő épületek aránya, ami összhangban áll az elmúlt évek energiahatékonysági beruházási trendjeivel.

A háztartások energetikai tanúsítványa (2026)

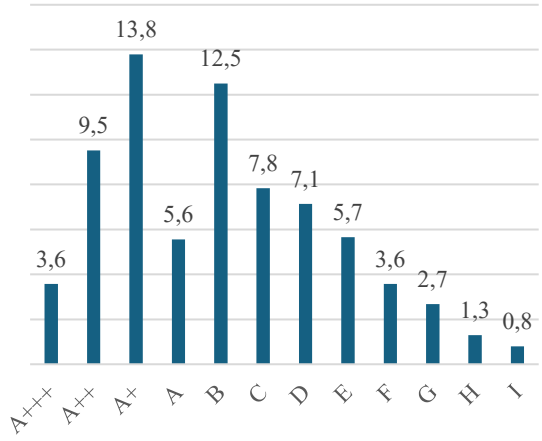

Ingatlanának jelenlegi energetikai besorolása (2022)

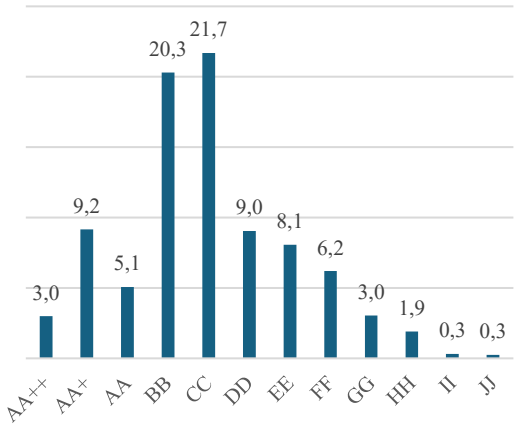

Az ingatlanok hőtechnikai korszerűsítése terén a válaszadók többféle beavatkozásról számoltak be. A vizsgált intézkedések a födémszigetelésre, a homlokzati falak szigetelésére és a korszerű nyílászárók alkalmazására terjedtek ki. A beavatkozások gyakran együttesen valósultak meg: a válaszadók 41,3%-a mindhárom korszerűsítési elemet megjelölte. Ezen túlmenően 21,7% korszerű nyílászárókat és további energetikai fejlesztéseket, 19,7% falszigetelést és egyéb beavatkozásokat, míg 10,2% födémszigetelést és további intézkedéseket alkalmazott. Az egyetlen intézkedésként megvalósított fejlesztések közül a korszerű nyílászárók beépítése volt a leggyakoribb (13,3%). Az elmúlt öt év során a háztartások 45,5%-ában történt energia-megtakarítást célzó felújítás, ami jelentős növekedést jelent a 2022-ben mért 39%-hoz képest. A megvalósult beruházások közül a nyílászárócsere bizonyult a legelterjedtebbnek, amelyet a válaszadók közel 45%-a említett. Jelentős arányban fordult elő továbbá napelemes rendszer telepítése (megközelítőleg 31%), homlokzati hőszigetelés (27%), valamint a fűtési rendszerek és tüzelőberendezések korszerűsítése (28%). A födémszigetelés a válaszadók mintegy egynegyedénél valósult meg, míg a tetőszigetelési munkák kisebb arányban jelentek meg. A jövőbeli fejlesztési szándékok szintén jelentős aktivitást jeleznek. A válaszadók 39,1%-a tervezi energiahatékonysági beruházás megvalósítását a következő két év során. A legnépszerűbb fejlesztési cél a napelemes rendszerek telepítése, amelyet a az energiahatékonysági beruházás megvalósítását tervező válaszadók 40%-a jelölt meg. Emellett jelentős érdeklődés mutatkozik a homlokzati hőszigetelés (25%), a nyílászárócsere (25%), valamint a födémszigetelés (18%) iránt is. A tüzelőberendezések korszerűsítését és a tetőszigetelést valamivel kisebb arányban tervezik a háztartások.

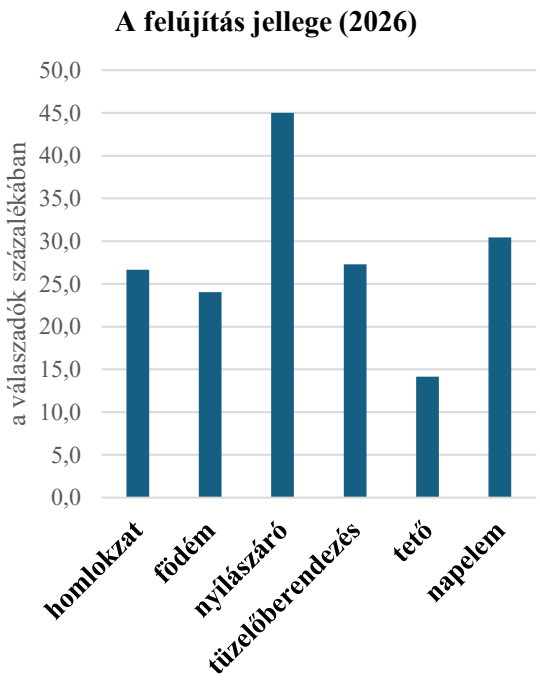

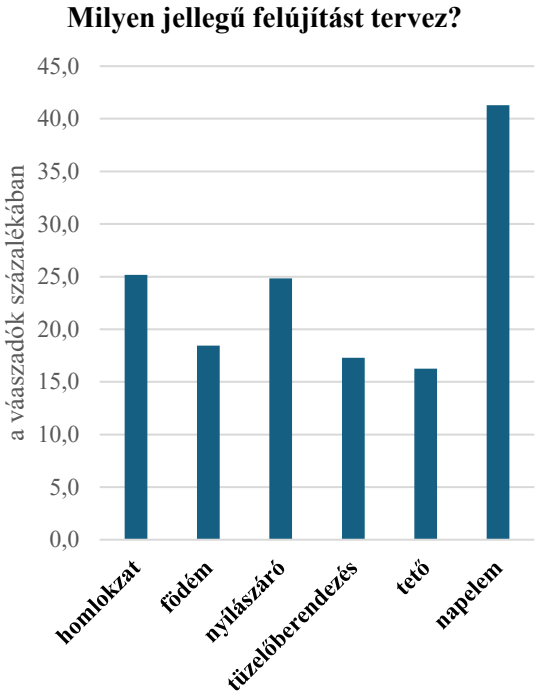

KÖZLEKEDÉS TÉMÁJÚ KÉRDÉSEK

Az alábbi ábra gépjárművek számát mutatja háztartásonként a válaszadók százalékában (2026-ban 2422 kitöltő, 2022-ben 8933 kitöltő). A felmérés eredményei alapján a háztartások gépjárműellátottsága továbbra is magas, ugyanakkor 2022 és 2026 között jól érzékelhető változások figyelhetők meg. Míg 2022-ben a válaszadók 28,2%-a nem rendelkezett gépjárművel, addig 2026-ra ez az arány 14%-ra csökkent. A legjellemzőbb kategória az egy gépjárművel rendelkező háztartások csoportja, amely 2026-ban a válaszadók 46%-át tette ki. Két gépjárművel a háztartások 32%-a rendelkezik, míg a három vagy annál több járművet fenntartó háztartások aránya együttesen 8%. Az adatok összességében a személygépkocsi-ellátottság növekedésére, valamint az egyéni gépjármű-közlekedés jelentős szerepére utalnak.

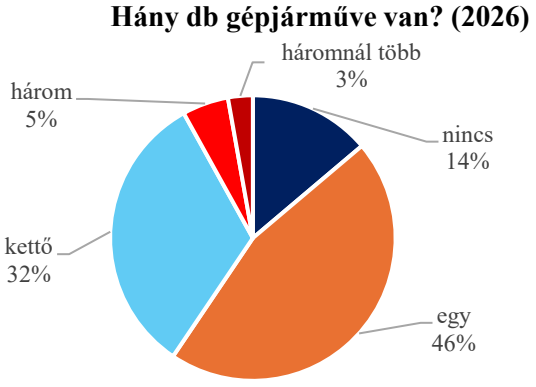

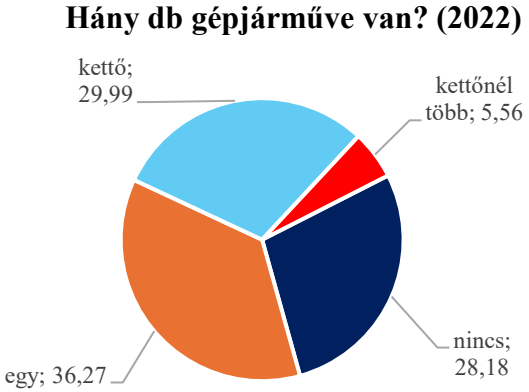

A járművek üzemanyag szerinti megoszlása alapján 2026-ban továbbra is a benzines gépkocsik dominálnak, 61%-os részaránnyal. A dízelüzemű járművek aránya 21%, míg az alternatív hajtású járművek térnyerése egyértelműen megfigyelhető: az elektromos gépjárművek részaránya 8%, a hibrideké pedig 9%. Ezzel az elektromos és hibrid hajtású járművek együttes aránya eléri a 17%-ot, amely jelentős növekedést jelent a 2022-ben mért 7%-hoz képest. Ez a tendencia kedvező a közlekedési eredetű légszennyezőanyag kibocsátás mérséklése szempontjából, ugyanakkor a hagyományos belső égésű motorral működő járművek továbbra is meghatározó többséget képviselnek.

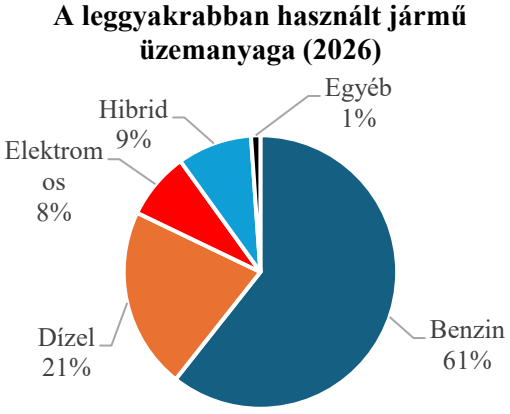

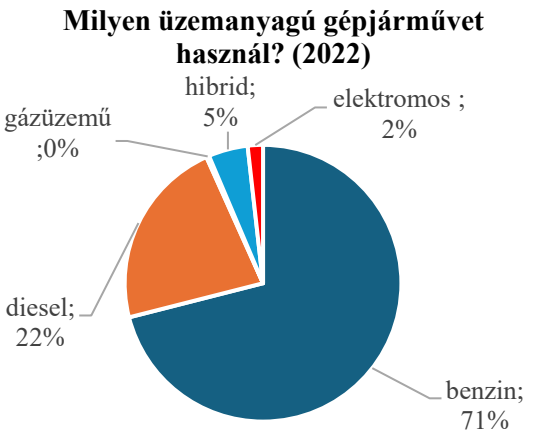

A gépjárműpark életkor szerinti összetétele alapján a járműállomány jelentős része közepes vagy magas életkorú. A válaszadók gépjárműveinek legnagyobb hányada 6–10 éves (26,9%), míg az 1–5 éves járművek aránya 23,7%. A 10 évnél idősebb járművek együttes részaránya meghaladja a 49%-ot, ami arra utal, hogy a gépjárműállomány közel fele már viszonylag korszerűtlenebb technológiát képviselhet. A 2022-es adatokhoz viszonyítva a járműállomány elöregedése figyelhető meg, hiszen csökkent a fiatalabb járművek aránya, miközben nőtt az idősebb korcsoportok részesedése.

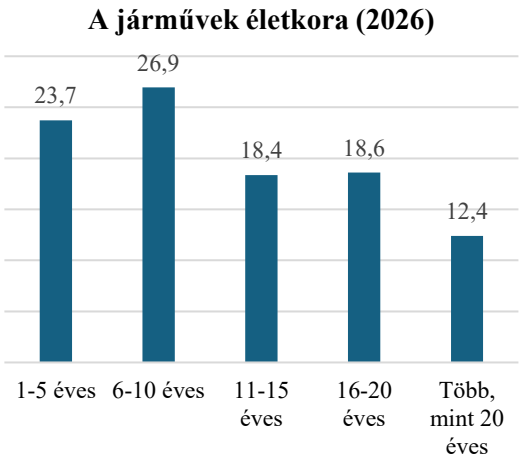

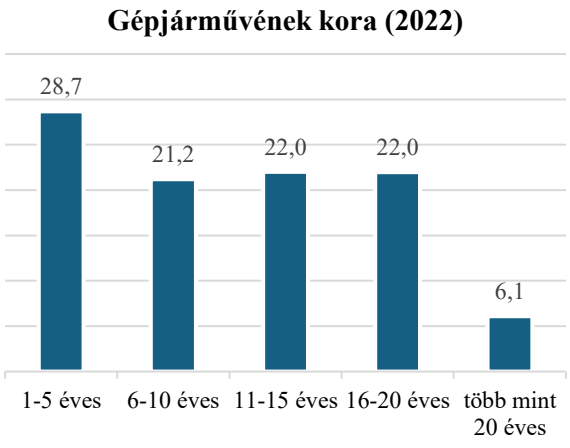

Levegőminőségi szempontból a növekvő gépjármű-ellátottság és az állomány magas átlagéletkora kedvezőtlen hatású tényezőnek tekinthető, mivel az idősebb járművek jellemzően magasabb

légszennyezőanyag kibocsátással rendelkeznek. Ugyanakkor az elektromos és hibrid hajtású járművek részarányának gyors növekedése kedvező irányú változást jelez, amely hosszabb távon hozzájárulhat a közlekedési eredetű kibocsátások és a légszennyezettség mérsékléséhez. A levegőminőségi célok elérése szempontjából kiemelt jelentőségű a járműpark további megújulásának ösztönzése, valamint az alacsony vagy zéró emissziójú közlekedési megoldások terjedésének támogatása.

Gépjárműhasználati szokások

A felmérés eredményei alapján a válaszadók körében rendkívül magas a személygépkocsi-használat gyakorisága. A megkérdezettek közel kétharmada (63,7%) naponta használja gépjárművét, míg további 24,4% hetente 2–3 alkalommal közlekedik autóval. Heti egyszer a válaszadók 8,0%-a, havi 1–2 alkalommal pedig 3,8%-a használ személygépkocsit. Az autót egyáltalán nem használók aránya elhanyagolható, mindössze 0,1%. Az adatok alapján látható, hogy a gépjárműhasználat a mindennapi közlekedés meghatározó eleme. A napi vagy legalább heti rendszerességű autóhasználat a válaszadók több mint 96%-ára jellemző, ami a közúti közlekedés kiemelkedő szerepét jelzi az utazási igények kielégítésében.

Milyen gyakran használja a gépjárművét? (%)

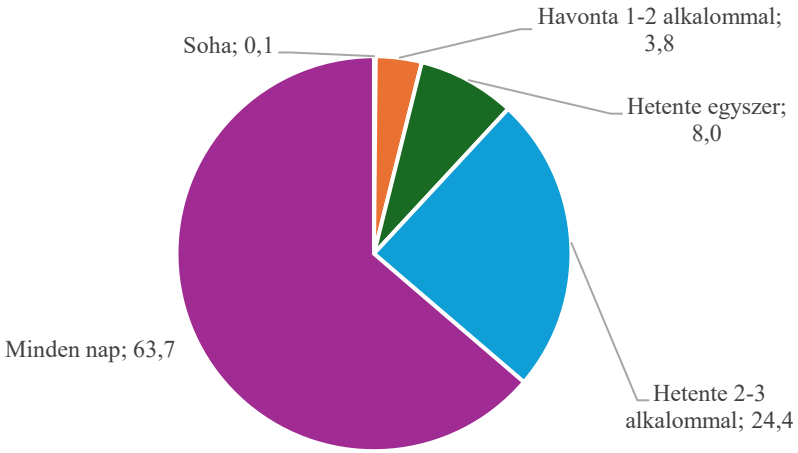

P+R parkolók igénybevétele

A felmérés szerint a válaszadók 13%-a kizárólag lakóhelyén belül közlekedik gépjárművel, míg többségük rendszeresen más települések irányába is utazik. Ennek ellenére a P+R parkolók használata viszonylag alacsony mértékű. A megkérdezettek 40,4%-a egyáltalán nem veszi igénybe a helyi vagy budapesti P+R parkolókat, további 40,0% pedig csak szükség esetén használja azokat. A rendszeres használók aránya alacsony: naponta mindössze 4,1%, elsősorban munkanapokon 5,3%, hetente vagy kéthetente egyszer 7,6%, míg hétvégi használatról 2,7% számolt be. Az eredmények alapján megállapítható, hogy a P+R rendszer jelenleg nem tölti be teljes mértékben azt a szerepet, amelyet a közösségi és az egyéni közlekedés összekapcsolásában betölthetne. A válaszadók több mint 80%-a vagy

egyáltalán nem használja, vagy csak alkalmanként veszi igénybe ezeket a létesítményeket. Ez arra utalhat, hogy a P+R parkolók kapacitása, elhelyezkedése, elérhetősége vagy a kapcsolódó közösségi közlekedési szolgáltatások versenyképessége jelenleg korlátozza a rendszer szélesebb körű használatát. Levegőminőségi szempontból a P+R rendszerek nagyobb arányú igénybevétele kedvező hatású lehetne, mivel hozzájárulhatna a városi területekre irányuló gépjárműforgalom mérsékléséhez, ezáltal csökkentve a közlekedési eredetű légszennyezőanyag kibocsátást és a forgalmi torlódások mértékét.

Milyen rendszerességgel szokta igénybe venni a helyi vagy budapesti P+R parkolókat? (%)

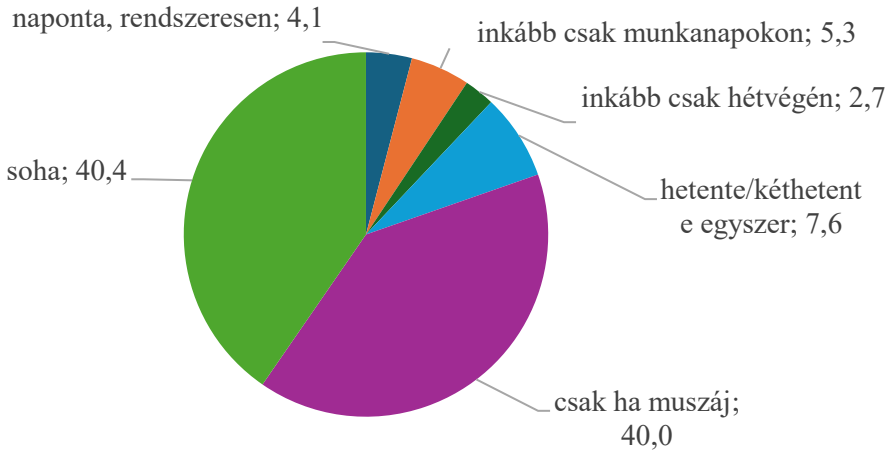

Ingázási jellemzők és közlekedési módok

A felmérés eredményei szerint a válaszadók közel fele (47,3%) a lakóhelyével azonos településen dolgozik, míg 52,7%-uk más településre jár munkavégzés céljából. Budapest kiemelkedő foglalkoztatási központ szerepét jelzi, hogy a válaszadók közül 1185 fő Budapestre, míg 550 fő egyéb településre ingázik. A Budapestre gépjárművel közlekedők körében a parkolási célterületek elsősorban a belső és átmeneti kerületekben koncentrálódnak. A leggyakrabban megjelölt célterület a XI. kerület volt (17,5%), ezt a XIII. kerület (9,6%), a III. kerület (8,7%) és a IX. kerület (7,3%) követte. Az eredmények arra utalnak, hogy a főváros jelentős foglalkoztatási és szolgáltatási központjai továbbra is jelentős gépjárműforgalmat vonzanak az agglomerációból. A válaszadók mobilitási szokásai alapján a jövőben a gépjárműhasználat jelentősége várhatóan fennmarad. A megkérdezettek 43,6%-a tervezi gépjármű beszerzését a következő öt évben, ami lényeges növekedést jelent a 2022-ben mért 22,7%-hoz képest. Ugyanakkor a válaszadók 21,9%-a elektromos hajtású jármű vásárlását tervezi, ami a közlekedés elektrifikációjának erősödését jelzi. A közlekedési módok megoszlása jelentős különbséget mutat a Budapestre, illetve az egyéb településekre irányuló ingázás esetén. A Budapestre ingázók körében a személygépkocsi használata (46,7%) és a közösségi közlekedés (34,8%) közel azonos jelentőségű közlekedési módot képvisel. A kombinált utazások – például a személygépkocsi és a közösségi közlekedés együttes használata – aránya 9,5%, míg a mikromobilitási eszközök, valamint a gyalogos közlekedés részaránya alacsony (2,8%, illetve 0,9%). Ezzel szemben a Budapesten kívüli, más

agglomerációs településekre történő ingázás esetében a személygépkocsi egyértelműen domináns közlekedési mód. A válaszadók 75,8%-a autóval közlekedik, míg a közösségi közlekedés részaránya mindössze 11,9%. A kombinált utazások (2,9%), a gyalogos közlekedés (2,4%) és a mikromobilitási eszközök használata (1,8%) csak kis arányban jelenik meg.

A trendek azt mutatják, hogy Budapest esetében a közösségi közlekedés valós alternatívát jelent az egyéni gépjármű közlekedéssel szemben, míg az agglomeráción belüli településközi kapcsolatokban a személygépkocsi maradt a meghatározó közlekedési eszköz. Ez arra utal, hogy a fővárosi kötöttpályás és autóbuszos hálózat versenyképesebb szolgáltatást nyújt, ugyanakkor az agglomerációs települések közötti közösségi közlekedési kapcsolatok fejlesztése továbbra is jelentős potenciált hordoz a közlekedési eredetű légszennyezőanyag kibocsátás csökkentése szempontjából.

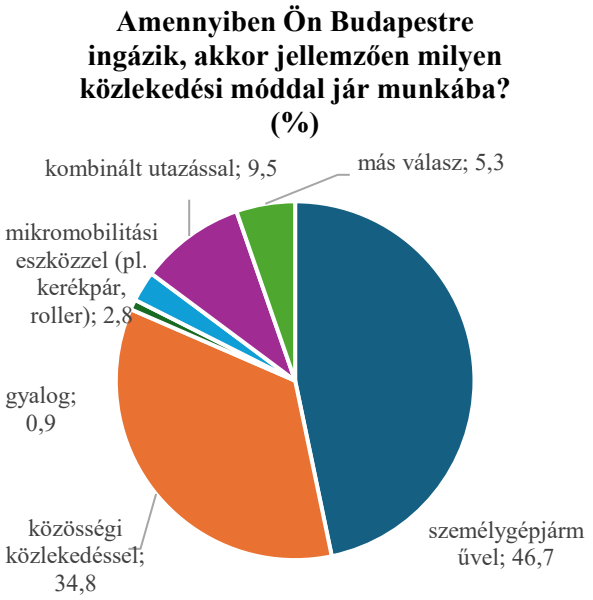

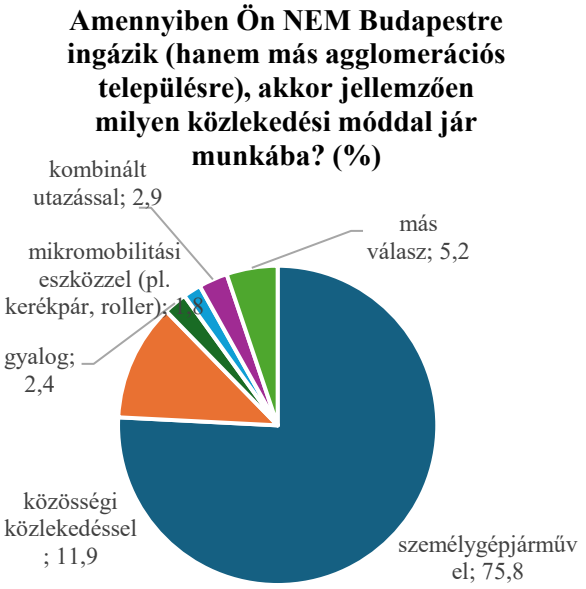

A kombinált módon utazók 57%-a az autót említi, 30% fölött említik a BKV-járműveket, vonatot és HÉV-et mintegy 20% vesz igénybe.

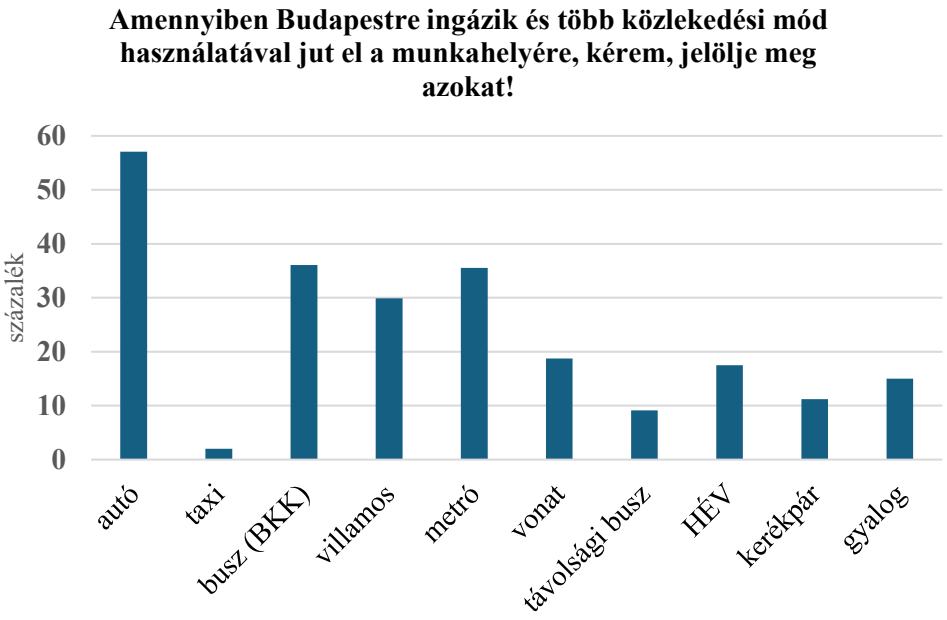

Az időjárás szerepe az utazási mód megválasztásában összességében mérsékeltnek tekinthető. A megkérdezettek közel kétharmada (63,0%) úgy nyilatkozott, hogy az időjárásnak nincs szerepe a közlekedési mód kiválasztásában. További 23,4% szerint az időjárás ugyan befolyásolja a döntést, de csak kisebb mértékben. Ezzel szemben a válaszadók 11,8%-a fontos tényezőként tekint az időjárási viszonyokra, míg mindössze 1,8% jelölte meg azt a közlekedési mód megválasztásának legfontosabb szempontjaként. Az eredmények azt mutatják, hogy az utazási döntéseket elsősorban más tényezők – például az utazási idő, a költségek, a kényelem vagy a közlekedési infrastruktúra rendelkezésre állása – határozzák meg. Ugyanakkor a válaszadók mintegy egyharmadánál az időjárási körülmények legalább részben szerepet játszanak a közlekedési mód megválasztásában. Ez különösen a gyalogos és kerékpáros közlekedés esetében lehet jelentős, ahol a csapadék, a szél, valamint a szélsőséges hőmérsékleti viszonyok érzékelhetően befolyásolhatják a közlekedési szokásokat. A várható klímaváltozási hatások, különösen a gyakoribb hőhullámok és intenzív csapadékesemények következtében az időjárás közlekedési döntésekre gyakorolt hatása a jövőben várhatóan tovább erősödhet.

Mekkora szerepe van az időjárásnak az utazási mód kiválasztásában? (%)

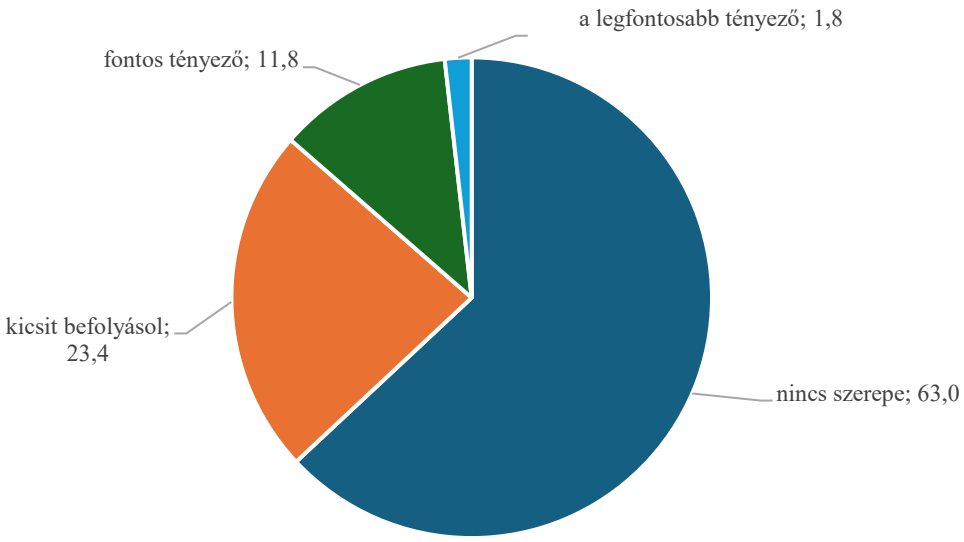

Az ingázók által megtett távolság megoszlása. Az ingázók által megtett távolság megoszlása alapján a legnagyobb csoportot a közepes távolságra ingázók alkotják. A válaszadók 35,7%-a napi szinten összesen 10–30 km közötti távolságot tesz meg munkába járás céljából. Ezt követi a 30–50 km közötti távolságkategória 22,2%-os részaránnyal. A rövidebb utazások aránya szintén jelentős: a válaszadók 14,8%-a 5–10 km, míg 14,4%-a 5 km-nél rövidebb távolságot közlekedik naponta. A hosszabb távú ingázás kisebb arányban jellemző, a megkérdezettek 10,7%-a 50–100 km közötti, 2,1%-a pedig 100 km-nél nagyobb napi ingázási távolságról számolt be. Az eredmények alapján megállapítható, hogy az ingázások döntő többsége közepes távolságú (10–50 km), hiszen ebbe a kategóriába a válaszadók közel 58%-a tartozik. Ez arra utal, hogy a foglalkoztatási központok és a lakóhelyek között jelentős térbeli elkülönülés figyelhető meg, amely a közlekedési igények magas szintjét eredményezi. A viszonylag nagy ingázási távolságok a személygépkocsi-használat irányába hatnak, ugyanakkor megfelelő közösségi közlekedési kapcsolatok esetén lehetőséget biztosítanak a fenntarthatóbb közlekedési módok alkalmazására is. Levegőminőségi szempontból kiemelendő, hogy a 30 km-nél hosszabb napi ingázási távolságot megtevők aránya meghaladja a 35%-ot, ami a közlekedési eredetű légszennyezőanyag kibocsátás és az üvegházhatású gázok kibocsátása szempontjából is jelentős terhelést jelenthet. A közepes és hosszú távú ingázások arányának csökkentése, illetve a közösségi közlekedés versenyképességének javítása fontos szerepet játszhat a közlekedésből származó légszennyezés mérséklésében.

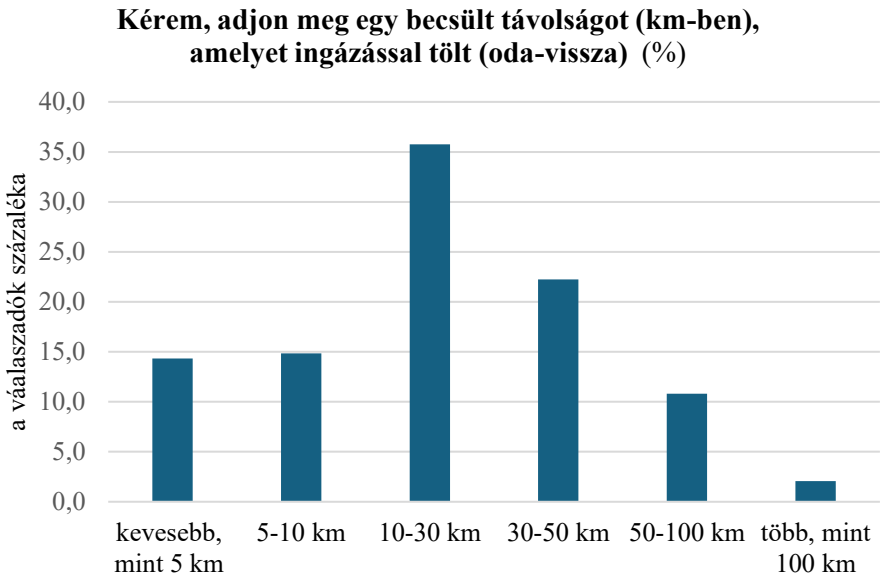

A leggyakoribb úticélokat irányítószámmal jelölték meg a válaszadók (1849 válasz). Ezek Budapesten XIII., XI., IX. kerületek, az agglomerációban pedig Budaörs, Szentendre, Gyál, Biatorbágy, Érd. A helyi tömegközlekedés használatának gyakorisága:

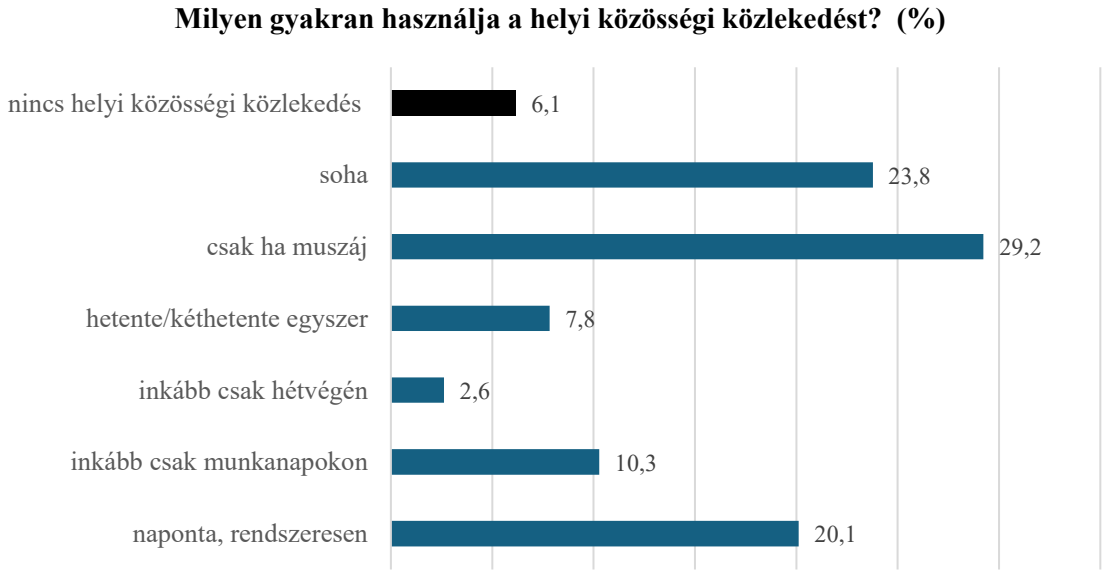

Arra a kérdésre, hogy „Jellemzően mely esetekben veszi igénybe utazásához a közösségi közlekedést”, az alábbi jellemző említések történtek (1831 válaszból):

munkába	934
iskolába	121
bevásárlás	373
szabadidő	1184

Többen említették még a Belváros megközelítését és az egészségügyi intézmények látogatását.2351 kitöltő mintegy egyharmada rendelkezik BKK bérlettel. Emlékeztetőül a fővárosiak aránya kb. 40% a mintában. A fővárosi éjszakai autóbusz közlekedést a válaszadók több mint 92%-a „soha” vagy „évente néhányszor” vesz igénybe. A legtöbben a közösségi közlekedés árával elégedettek, míg a legtöbben a kényelmet és járatsűrűséget kifogásolják.

	Mivel elégedett a közösségi közlekedési kínálattal kapcsolatban? (Több választ is megjelölhet.)	**Mivel NEM elégedett a közösségi közlekedési kínálattal kapcsolatban? (Több választ is megjelölhet.)**
ár	17,7	2,4
kényelem	2,0	14,3
járatok hossza	2,1	1,4
járatsűrűség	8,2	10,7
vonalhálózat	9,7	4,8
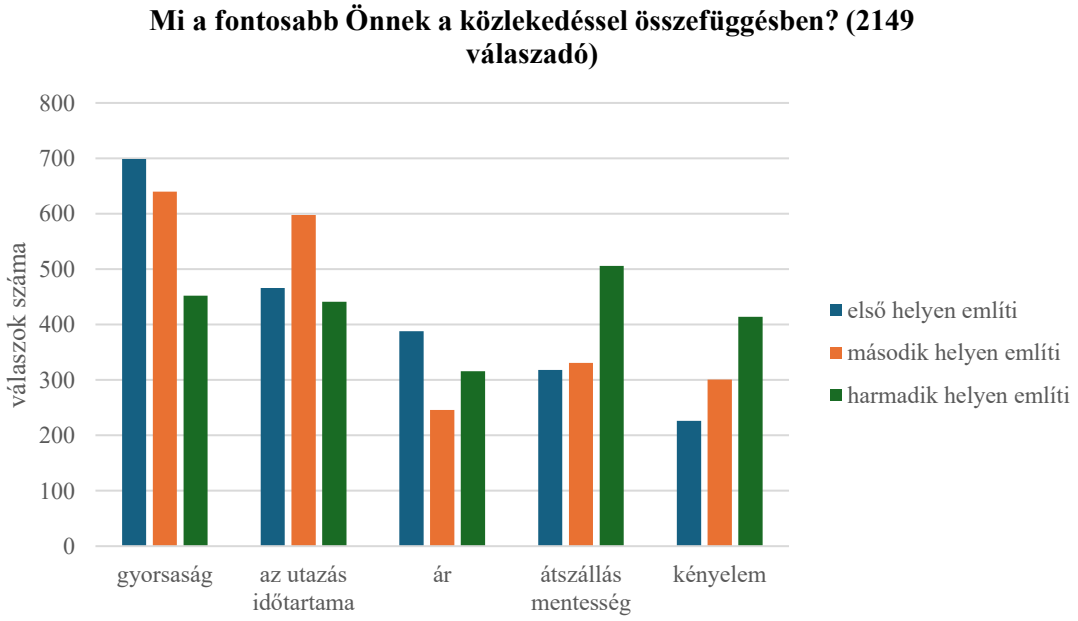
Amikor rangsorolni kellett a legfontosabb tényezőket a közösségi közlekedés megítélésében, ez az eredmény adódott: